

පිංච මහා වාදය

බෞද්ධ ක්‍රියායානී දෙපක්ෂය අතර වූ
මහා වාද සහ

ප්‍රකාශන:

පී. ඇස්. බමිබන්දු

ප්‍රස්තාවනා

සංචි මහා වාදය වූකලී බෞද්ධ-ක්‍රිස්තියානි දෙපස අතර කලකට පෙර ඇතිවූ වාද පසක් එක් රැස් කොට අප විසින් සම්පාදනය කරන ලද ග්‍රන්ථයකි. මෙපල වාදය, පාන්දරේ වාදය, උදන්විට වාදය, බද්දේගම වාදය හා උරුගොඩ වත්තේ වාදයන් මෙයට ඇතුළත්ය.

බෞද්ධයා බෞද්ධයෙකු හැටියට පෙනී සිටීමට පසුබට වූ අවදියකදී මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් හා ක්‍රිස්තියානි වියතුන් අතර ඇතිවුණු මෙහි මුලින් දක්වූ වාද සතර නිසා බෞද්ධයන්ට බෞද්ධයන් හැටියට පෙරලුණට යාමට ඉමහත් රුකුලක් ලැබිණි. ඒ අවදියේදී රජයේ උපකාරය ලැබුනේ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයටය. එකල ක්‍රිස්තියානි දේව ගැතිවරයන්ගේ වැටුප් පවා ගෙවන ලද්දේ ලක් රජය මගිනි. රැකී-රක්ෂා හා තාත්ත මාත්ත බලාපොරොත්තුවෙන් සමහරු ක්‍රිස්තියානිය වැළඳ ගත්හ.

ගුණානන්ද හිමියන්ගේ අභාවයෙන් නව වසකට පසු උරුගොඩ වත්තේ වාදය ඇතිවිණි. එහි බෞද්ධ පක්ෂයේ කථිකයා වූයේ මොහොට්ටි වත්තේ ජනානන්ද හිමිතුමාය.

බෞද්ධ-ක්‍රිස්තියානි දෙපස අතර ඇතිවූ මේ වාද කරා අතුරින් කීපයක් එකල විසූ පවුලින් විසින් ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කරන ලදුව ප්‍රසිද්ධ කරවූහ. ඒ පොත් වල පිටපත් ඉංග්‍රීසි, ප්‍රංශ, රුසියන්, අමෙරිකන් ආදී විදේශික පණ්ඩිතයන් අතට පත්විණි. ඒ පොත් කියවූ කරනල මිල්කොට, ලෙඩබ්ටර්, බෙනට් ආදී උතුමන් හා බැලවැස්කි මැතිනිය ද බුඩ් ධර්ම සෙවීම පිණිස සිරිලකට යැපත් වූහ. ඔවුන්ගේ පැමිණීමක් සිදු නොවුනි නම් අද අප රටේ බෞද්ධ අධ්‍යාපනයෙහි මෙතරම් දියුණුවක් කිසියෙක් ඇති නොවේ.

ටී. ඇස්. ධම්බන්ද්‍ර

ගම්පල වාදය එහි පොරොන්දු පත්‍රය

වස 1871ක් වූ ජුනි මස 7 වෙනි දින ගම්පල දිය. බුද්ධ පක්ෂය හා ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසිනුත් 1871 ජුනි මස 9 වෙනි දින සහ 10 වෙනි දින දීත් වාද කරාවක් කිරීමට දෙපක්ෂය විසින්ම කැමතිව මෙහි පහත සඳහන් වූ නියෝග නියම කරන්නට යෙදුනා ඇත.

1. වාද කරන ස්ථානය නම් කහට්ටියේ බෝමලුවේ විහාර ස්ථානේ දිය.
2. වාද කරන වේලාවල් නම් 9 වෙනි දින එකේ පටන් පහ දක්වාද, 10 වෙනි දින 8 පටන් 10 දක්වාද, එද සවස එකේ පටන් පහ දක්වාද කරා කිරීමට නියම කර ගත්තාය.
3. එක එක පක්ෂයට කරා කිරීමට ඔරලෝසු පැයින් පැය පැය බැගින්ද එක් පැයක් තුළදී කරන කරාව එක් කෙනෙක් පමණක් කරාකර තීන්දු කිරීමටත් ය.
4. පළමුවැනි පැය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් ද, දෙවැනි පැය බුද්ධ පක්ෂයෙන් ද කරා කිරීමටය. ඒ පිළිවෙළින්ම වාදය තීන්දු වන තුරු කරා කිරීමට ය.
5. ඉහතකී වාද කරාවට ඉහතකී දිනේට වේලාවට නියම කළ ස්ථානයට යම් පක්ෂයක් එනම් මොහොට්ටිවත්තේ ඉණානන්ද උන්නාන්සේ ඇතුළුව බුද්ධ පක්ෂයේ අයවල් නුමුත් සී. පී. රණසිංහ පාදිලි උන්නාන්සේ ඇතුළුව ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ අයවල් නුමුත් නො පැමිණුනොත් ඒ නො පැමිණුනේ බුද්ධ පක්ෂය නම් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ අලාභය වෙනුවට පවුන් 5 ක් දෙන් හර්මානිය් අප්පුහාමි විසින් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට දීමටත් එසේ නො පැමිණුන පක්ෂය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය නම් බුද්ධ පක්ෂයේ අලාභය වෙනුවට පවුන් 5 ක් දෙන් දැනියෙල් ප්‍රනාන්දු විසින් බුද්ධ පක්ෂයට දෙන ලෙසටත් දෙපක්ෂයම එකඟ වූහාය.
6. ඉහතකී පිළිවෙළට මේ කාරණා ඉෂ්ට කරන පිණිස දෙපක්ෂයේම ඇමතිවරුන් ඉහතකී දෙන් හර්මානිය් අප්පුහාමි සහ දෙන් දැනියෙල් ප්‍රනාන්දුවන් නියමකර පත්කර ගන්නා සහ ඒ දෙන්නාට බලය දෙන්නක් යෙදුනාය. මේ කරාව මෙසේ සිඬ වෙන හැටියට දෙපක්ෂයේම කැමැත්තෙන් මෙහි අත්සන් කරන්නට යෙදුනා ඇත.

මේවිගට,

M. Goonananda
C. P. Ranasingha

සාක්ෂි:

D. D. Fernando
D. H. Appuhamy

පිංච මහා වාදය

(ගම්පල වාදය)

මෙකී පොරොන්දුවල ප්‍රකාරයට එකඟව ගම්පල නඩුකාර තැනගෙන් අවසරය ඇතුළුව ගම්පල ස්කෝල්ලේදී වාද කරාව කරන්නට යෙදුනාය.

මෙම කරාව පිණිස බුඩ පක්ෂයට කොළඹ කොටහේනේ දීපදත්තමාරාම විහාරාධිවාසී මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේද, දෙන් අන්ද්‍රිය බටුවන්තුඩාවේ පණ්ඩිත මහත්මයාද, ඇතුළුව තවත් ගිහි පැවිදි බුඩාගමිකාර බොහෝ සමූහයක්ද ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට කාර්ටර් පාදිලි උන්නාන්සේද, සී. පී. රණසිංහ, ගුණසේකර බර්තලමෙවුස්, සාමුවෙල් ප්‍රේරා යන මෙකී පාදිලි උන්නාන්සේලාද, සිරිමාන්න කතිසේරු තැනද, හුනුපාල ගුරුන්නාන්සේද ඇතුළුව ක්‍රිස්තියානිකාර සමූහයක්ද පැමිණ සිටියෝය.

මෙකී ඇත්තන්ගෙන් බුද්ධ පක්ෂයට කරා කෙළේ මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේ පමණක් ය. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට සිරිමාන්න කතිසේරු තැනද, හුනුපාල ගුරුන්නාන්සේද, තවත් පාදිලි කෙනෙක්ද කරා කළාය.

මේ දෙපක්ෂය විසින් දෙදවසක් කළ කරාවේ විස්තර හැර ගතයුතු ප්‍රධාන කාරණා පමණක් මෙහි ගෙන හැර දක්වන්නෙමු. හේ මනා කොට අසා බලා ධාරණය කටයුතු.

සිරිමාන්න කතිසේරු තැන විසින් පළමුකොටම බුඩාගමේ අසත්‍ය කමක් පෙන්වීම පිණිස කළ කරාව මෙන්න.

1 කොට බුඩාගමේ ධර්මය බුදුන් පිරිනිවන් පා අවුරුදු 453 කට පසු මෙම ලක්දිව මාතලේ අළුවිහාරේදී පොත්වල ලිවා මිසර්ට ප්‍රථම කොට්ඨි කලකවත් ලිව්වේ නැත කියාද, එපමණ දීර්ඝ කාලයක් බුදුන් විසින් දේශනා කළ ධර්මය ඒ ඒ ලෙසම පාඩමීම තබා ගෙන රහතුන් විසින් ආරක්ෂා කර ගෙන ආවාය කියන,

කියමන පිළිගත්ති නුපුළුවන කියාද, බුදුන් ජීවත්ව සිටින කාලේදී බණ පොත්වල ලියා නො තිබුන නිසත් පසුව ලි නිසත් ඒ පොත් ලිවූ සහසයාට ඕනෑ අන්දමකට ලියා නො ගත්කාය කියා හිතන්ති බැරිය. බුද්ධාගමේ ධර්මය ලිම ගැණ මේ අන්දමේ දෙස් නගා කපා මාඟියක්ද,

2 නිව වෙස්සන්තර රජපුරුවෝ බුදු බව පතා අඹු දරුවන් දන් දුන්න එක ශිලාවාර ක්‍රියාවක් නොවේය. ඒ ලදරුවන්ට ඒ දීම නිසා බොහෝ දුක් ලැබුනාය. යමෙකුට දුක්දී එයින් ලබන පින මොකද? මේ සිටින්නාවූ අය අතරෙන් යමෙක් කමාගේ ස්ත්‍රිය පින් පිණිස අනුන්ට පාවා දෙනවා ඇද්ද? වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ අඹු දරුවන් දීම ගැන මේ අන්දමේ දෙස් දක්වා කපා මාඟියක්ද,

3 නිව පංච සීලය කියා සීලයක් බුද්ධාගම කාරයෝ රක්ෂා කරනවාය. ඒ රක්ෂා කරන්නේ බුදුන්ගේ නියමේ හැටියටය. බුදුන්ට එබඳු ආඥාවක් කරන්ති බුදුන් ලෝකේ මැවුම් කාරයෙක් නොවන නිසා බැරිය. බුදුන් ලෝකේ උපදින්නි මත්තෙනුත් තිබුනාය. ඒ පංච සීලය කොයි කෙනෙකුත්තිත් රකින්නි බැරි බවට කාරණාද, එනම් බුද්ධාගමිකාර සියල්ලෝම වතුර බොනවාය. ඒ වතුරේ ඉන්නා පත්‍රවෝ කොපමණ හොඳට පෙරුවත් නැති කරන්ති බැරිය. ඒ බව එරෝපාකාරයන් විසින් උපදවා තිබෙන සියුම් දේ බලන කන්නාඩි වලින් බැලුවාම කාටත් තේරුම් ගන්ති පුළුවන් දෙයක්ය. ඇරත් ගොවිතැන් කරන සියල්ලන් ගෙන්ම අනන්ත ප්‍රාණින් විනාශ වෙනවාය. ලෙඩ රෝග ඇල්ලුවාම ලදරුවන්ට පත්‍රවන් වැටෙන්නිබයි කියා බුද්ධාගමිකාරයෝ බෙහෙත් දෙනවාය. එයාකාර බෙහෙත් නෙදී උන්නොත් ඒ ලදරුවන්ගේ ප්‍රාණය හානි වෙනවාය. එලෙස බලාපොරොත්තු වෙන බුද්ධාගමි කාරයෝ රටේ නැත කියා මේ අන්දමේ කපාවක් පංච සීලය ගැණද,

4 බුදුන් පළමුකොට බණ කියන්ති නියමකර ගත්තේ හෙවත් කල්පනා කෙළේ එවකට මෙලොව ජීවත්ව නැති ආලාරකාලාම නම් තවුසාවය. ඒ තවුසා මැරී දූතට හත් දවසක් බව දේවතා වෙක් විසින් කියා දුන්නාය. ඉන්පසු උද්දකාරාම පුත්‍රයාට බණ කියන්ති කල්පනා කර ගත්තාය. ඔහුත් මැරුණු බව දේවතාවෙක් කීවාය කියා බුදුන්ගේ දේශනාවේම තිබෙනවාය. මේ අන්දමට මැරුණාවූ දෙදෙනෙකුට බණ කියන්ති සථිඥ කෙනෙක් නො-හොත් සියල්ල දත් කෙනෙක් කල්පනා කරාය කියනවා නම් එය බුදුන්ගේ සියල්ල දත් කමට කොපමණ වැරදිද කියා බුදුන්ගේ සථිඥා ඥානයේ දෙස් දක්වා කපා මාඟියක්ද,

5 සුයම් වන්දු ග්‍රහණ රාහු කියා ග්‍රහයෙක් විසින් කරණ බව බුද්ධාගමිකාරයෝ විශ්වාස කරති. එසේ විශ්වාස කරන්නේ බුද්ධන්ගේ දේශනාවේ හෙවත් වන්ද පරිත්ත-සූරිය පරිත්ත කියන සූත්‍රවල තිබෙන නිසාය. එය බුද්ධන් නො දැනම කී බවත් භූමි ශාස්ත්‍රය දත් ලමයි පවා දන්නාඩු දෙයක් බුද්ධන් නොදැන හිටිය නිසා බුද්ධන්ට සඵඤ්ඤා ඤායක් තිබුනාය කියා කෙලෙස විශ්වාස කරනවාද යනාදි වශයෙන් ග්‍රහණ ගැණ කථාවක්ද.

6 සේරිවානිප ජාතකයේදී අනුන්ට ලැබෙන්න කිබුනු ලාභයක් වංචාවෙන් ගත්තෙන් මේ නුඹලා බුද්ධන්ගේ කියන උත්තමයාය. ඒ නිසා උප උපන් තැන මරණවාය කියා වැලි දෙන්නක් අරගන ගහට විසිකොට මහත් ක්‍රොධයක් උපදවා ගත් තෙත් බුද්ධන්ගේ කියා දෙවිදත් කථාව ගැණ කථා මාරියක්ද.

7 ලිච්ඡවීන්ගේ විනාශයට නුඹලා ඔය මහා කරුණාවන්ත යාය කියන බුද්ධන් මැදහත්ව ක්‍රියා කළ බව මහා පරිනිච්ඡාණ සූත්‍රයෙහි පෙනෙයි. ඒ තිබෙන්නේ මෙසේයි-වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා ලිච්ඡවීන් විනාශකරන කල්පනාවෙන් බුද්ධන් කරා ගොස් ලිච්ඡවීන්ගේ දියුණුව ගැණ බුද්ධන් සමග කථා කළාම බුද්ධන් ඊට උත්තර දුන්නේ ඔවුන්ගේ සමගිකම තිබෙනතුරු ඔවුන්ට භානියක් වෙන්නේ නැත කියාය. ඒ කීමෙන් වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා ඔවුන්ගේ සමගිකම නැතිකරන අදහසින් ලිච්ඡවී නුවරට ගොස් ඔවුන්ගේ සමගිකම නැති කළාය. ඒ සමගිකම නැතිවීමෙන් ඔවුන්ගේ භානිය ඔවුන්ට පැමිණුනාය. ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ ලිච්ඡවීන්ගේ විනාශයට බුද්ධන් ඉරුකම් දුන්න බවය. ඔබ්බු නපුරු දේ කරන අදහසින් පැමිණි වස්සකාරයාට බුද්ධන් ඉරුකම් දුන් හෙයින් බුද්ධන් ඒ නපුරට මැදහත් කාරයෙක් වුනාය කිසිදාද.

8 විඤ්චිමානවිකාව බුද්ධන්ට නිග්‍රහයට ගියද බුද්ධන් බලා සිටිද්දීම බුද්ධන්ට පක්ෂ පිරිස විඤ්චිමානවිකාව මරා තාප්පෙන් පිටට දමමාය. මේ නපුරු ක්‍රියාව බුද්ධන් ඉදිරි පිටදී කරද්දී එය නවත්වන්න කිසි කල්පනාවක් නැතුව ඊට ප්‍රසන්නව උත්තාය කිහි අභූත කථා රාශියක් ද යන මේ අන්දමේ කථා මාරියක් කොට ඔහුගේ කථාව කෙළවර කරන්න යෙදුනාය.

**මෙයට උත්තර වශයෙන් මොහොට්ටිවත්තේ
ගුණානන්ද උත්තාත්තේ විසින් බුඩාගමේ
යත්‍යාකම පෙන්වීම පිණිස කළ කථාව.**

මේ කතියේරු තැන විසින් මෙපමණ වේලා බුඩාගමට විරුධව කළාවූ මේ කථාව පණ්ඩිත ගෝවර වූ කථාවක් නොවේය මොහු බුඩාගම පොත්වල තිබෙනවාය කියා ගෙනහැර දක්වූ බොහෝ කාරණා බුඩාගමේ නැත්තාවූ මොහුගේ ම මතයෙන් කියන්නාවූ අරියෙන් සූත්‍ය වූ බොල් කථාවල්ය. ඒවා ගැන වැඩිපුර මහන්සි අරගෙන කථා කිරීම නිෂ්ඵලය. නමුත් මොහු දනට මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කළේ බුඩාගමට විරුධව ප්‍රධාන කාරණ අටක්ය. ඒ කාරණා අටටම පිළිවෙළින් පැහැදිලි ලෙස උත්තර දෙමි. ඒ මනාව සියල්ලෝ යහපත්ව අසන්නවා.

1. බුඩාගමේ ධර්ම ලිවීම ගැන කළ කථාවට උත්තර:-

බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පා අවුරුදු 453 කට පසු මාතලේ අළුවිහාරේදී රහතන් වහන්සේලා විසින් ධර්ම පොත්වල ලිව්වා සත්තකය. රහතුන් කියන්නේ දිව්‍ය ඥානය ඇත්තාවූ නික්ලේසි වූ ආකාශයෙන් යන සෘද්ධි ඇත්තා වූ උත්තම කොට්ඨාසයක්ය. උන්වහන්සේලාට කිසි කලක යමක් වරදින්ව බැරිය. බුදුන් දේශනා කළ ධර්ම එක ඉස්පිල්ලක් පාපිල්ලක් පමණවත් අඩු වැඩි කොට උන්වහන්සේලා ලියන්නේ නැත. එසේ වරදද ලියනවා නම් නොහොත් වරදිනවා නම් උන්වහන්සේලා රහතුන් වහන්සේලා නොවේය. රහතුන්ගේ ඇති තේජෝබල පරාක්‍රම ඥාන ගති මේ කතියේරු තැන දන්නවා නම් රහතුන්ගේ ලියමනේ දෙස් දක්වීම පිණිස මොහු උත්සාහ කරන්නේ නැත. ඒ ගැන මොහුගේ ලමා ගතියට අපට තිබෙන්නේ මොහුට අනුකම්පා කරන්නට පමණය. තවද බුඩාගම කාරයන්ට බුදුන් හැර රහතුන් හා සමාන උත්තමයෙක් නැත. එබඳු උත්තමයෝ බුඩාගමකාරයින් සරණ යන ත්‍රිවිධ රත්නයට ඇතුළත්ය. ඒ නිසා උන්වහන්සේලාගේ ලිවීම බුදුන්ගේ ලිවීමක් හා සමාන වීශ්වාස කටයුතුව තිබෙනවා පමණක් නොව එබඳු රහතුන් වහන්සේට කොපමණ දීර්ඝ කාලයක් නමුත් ධර්ම බුදුන් දේශනා කළ ලෙසටම පාඩමේ තිබූ ගැනීමත් දූෂකර දෙයක් නොවේය. තවද බුදුන් ජීවත්ව වැඩ සිටින කාලේදී බිම්බිසාර රජතෙම රත්‍රං පත්ඉරු තනා එහි ධර්ම ලියා පුක්කුසාති රජහට ඇරිය බව පෙනෙයි.* එයිනුත් බුදුන් ජීවත්ව සිටිද්දී පවා ධර්ම ලියන සිරිතක් තිබුන බව පෙනෙයි. තෝපාලාදී රටවල සංස්කෘත භාෂාවට පෙරලාපු

* ප්‍රථමසූත්‍ර නම් අවුරුදු බාහු විහංගාදියෙන් දහසතු.

බණ පොත් තිබෙන බව ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් විසින් කරනලද පොත්වල පවා පෙනෙයි. ඒවා ඒ රටවලට ලබාදීමෙන් ගෙනිව්වා නොව දඹදිව තිබුණු පොත් වලින් සංස්කෘත භාෂාවට පෙරලුවාට සැක නැත. සංස්කෘත භාෂාවට පෙරලාපු ධම් පුස්තකවලින් සමහර කාණ්ඩ මේ රටට පවා ලැබී තිබෙයි. එනම් ලලිත විස්තරය ආදී නාගර අතුරෙන් අවටු ගහපු පොත්ය. මේ ආර. බුදුන් පිරිනිව් වර්ෂයේදී කළ පළමු වෙනි සංගායනාවේදී අසවල් සථවිර පරම්පරාවට අසවල් අසවල් පොත භාර කළා කියා පෙනෙයි. එහිනුත් එවකටත් පොත් ලියා නොතිබුණාය කියා පෙනෙන්නේ නැත. බුදුන් පිරිනිව් 453 කට පසු මේ ලබාදීමේදීත් පොත් ලිව්වා යන්නකය. ඒ පොත් ලිව්වාටු එක කාලයක්ය. ඒ ලිවීමෙන් ඊට ප්‍රථම පොත් ලියා නොතිබුණු බවත් ඔප්පුවෙන්නේ නැත.

තවද බුදුන් පිරිනිව් 237 වෙනි වර්ෂයේදී මහින්ද සථවිරයන්ගේ කාලේදී අටුවා පොත් ලිව් බව කියා තිබෙයි. මේ කථාකාර කතියේරු තැන බුද්ධාගමේ පොත් ලිවීම ගැන දැනගෙන තිබෙනවා ඉතා මදිය. ඒ නිසා බුද්ධාගමේ අසත්‍ය කමක් පෙන්වීමට මොහු විසින් පොත් ලිවීම ගැන කිව කාරණා නිස්සාර වූ අවි සුත්‍ය වූ බොල් කථා වල්ය. ඒ නිසා බුද්ධාගම කාරයෝ ඊට වස්ථුවල නොවෙතැයි සිතෙන නිසා ඒ ගැන දෙන උත්තර මෙයින් නවත්වනවා. වෙස්සන්තර රජපුරාවත්ගේ දැන දුසා කරන අදහසින් මේ කතියේරු තැන විසින් දෙබෙව් පුලාප ගැන වැඩිදුර මහන්සි නොගෙන ඉතා සුළු වශයෙන් උත්තර දෙමි. හේ මනාව ඇසිය යුතු.

2. වෙස්සන්තර මහරජ මහ පොලොව පවා කම්පා කරවා උදරතරවූ දෘමය සුත්‍ය ක්‍රියාවෙන් අගනැත්පත් උත්තමයෙක්ය. උත්තමත්සේ බුද්ධත්වය ලැබීම පිණිස දශ පාරමිතාවන් පුරණය කරගෙන ආවාටු කෙනෙක. දශ පාරමිතාධර්මයෙන් දෘත පාරමිතාව පළමුවෙනි පාරමිතා ධර්මය වෙයි. දෘත යනු දීමයි. දීමට - ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වන්නට ඕනැය. වෙස්සන්තර මහ රජහුගෙන් තමන් සතු දරුවන් පුජක නම් බමුණා ඉල්ලු කල නුදුන්නා නම් දරුවන් කෙරෙහි ඇති ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වා දෘත වේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත කරන්නට උත්තමත්සේට නුපුළුවන් වූ බව පෙනෙයි. බුද්ධත්වය නම් සර් ලොකයික නායක වූ දෙව්නිදේව වූ උතුම් පදවියක්ය. එබඳු උතුම් පදවියක් ලබන්නට ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වා දෘත වේතනාව ජයගන්නට යමෙකුට නුපුළුවන් නම් - ඔහුට බුඩ්ධ පදවිය නොලැබෙයි. ඒ නිසා බෝධිසත්වයන් වහන්සේ දරුවන් කෙරෙහි ඇති ආසාවට වඩා දෘතයට තිබුණු ආසාව මහත් බැවින් පුජක නම් බමුණාට දරුවන් දුන්නේය. එය මහත් ආශ්ච්ඡයක්මත්

ක්‍රියාවක් හෙයින් මහ පොළොව පවා කම්පා වූයේය. ලෝභය මැඩ පවත්වා දන වේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත කිරීම උතුම් වූ කුශල ක්‍රියාවක් බව මේ කතිස්සේරු තැනට තේරුම් ගත්තේ බැරුවාට අපි පුදුම නොවෙමු. මක්නිසාද? මිත්රාභාෂාණී නමැති අන්ධකාරී ගිලි සිටින නිසයි. තවද වෙස්සන්තර රජහමන් දරුවන් දීම නිසා දරුවන්ට සැපක් මිස දුකක් පැමුණුනේ නැති බව පෙනෙයි. හේ කෙසේද? වන මුල් පලාහාරයෙන් ජීවත්ව අනන්ත දුක් ගෙන වනයෙහි සිටි ඒ කුමාරයින් පුජක නම් බමුණාට දුන් හෙයින් ඒ කුමාරයින් සඳ මහ රජපුරුවන්ට ලැබී සැප අනුභව කොට වැඩුණු බව ඒ කථාවේම පෙනෙයි. ඉතින් වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දරුවන් දන්දීමෙන් ඒ දරුවන්ට දුක් නොව සැප ලැබුණු බවත් උන්වහන්සේගේ දන වේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත වූ බවත් මෙහි සිටින සියල්ලන්ටම මෙයින් තේරුම් යන්ට ඇත. තවද උන්වහන්සේගේ මහෙසිකාව වන මද්‍රි දේවියත් දන් පිණිස දුන්නා සත්තකය. ඒ මද්‍රි දේවිය ලබා ගැනීම පිණිස උන්වහන්සේ කරා මිනිස් වෙස් ගෙන පැමුණුනේ දෙදෙව්ලොවට අධිපති වන ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයාය. උන්වහන්සේ විසින් මද්‍රි දේවිය දුන්නෙන් වෙන එසේ මෙසේ අයෙකුට නොව ශක්‍ර බ්‍රාහ්මණයාටය. උන්වහන්සේගේ දන වේතනාව මුදුන්පත් කරවන අදහසින් දේවිය ලබා ගෙන එම ක්ෂණේදීම දෙවනු එම දේවිය වෙස්සන්තර රජහම මහාරකොට තමා ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයා බව කියා අහසට නැගී ගිය බව එම කථාවේ සඳහන්ව තිබෙයි. ඉතින් මේ දීමෙන් උන්වහන්සේගේ දන වේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත වූ බව මිස ඒ දේවියට නින්දවක් දුකක් වෙලා නැත. මේ කතිස්සේරු තැන වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දනාධාරණය වනවර ක්‍රියාවක් කීවා මේ සභාවේ සියල්ලන්ටම ඇසෙන්නි ඇත. නමුත් උන්වහන්සේගේ ඒ ක්‍රියා වනවර ක්‍රියා නොව යහපත් ක්‍රියා බව දෙවියෝ පවා මැදහත් වීමෙන් පෙනෙයි. තවද වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ මහෙසිකාව ශක්‍රයාට පිරි නැමුවාය යන වචන මාත්‍රය පමණක් සම්පූර්ණ කොට දන වේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත කළාවූ ඒ උතුම් වූ ක්‍රියාවට සමකිරීම පිණිස මේ නුගත් කතිස්සේරු තැන සභාවට කථාකොට උඹලාගේ ස්ත්‍රීන් උඹලා පිනට කාටවත් දෙනවාද? යනාදී මුළු කථාවක් කළාට උන්නැණේගේ ලමා ගතියට මිස ඒ කථාවට මේ සභාවේ සිටින්නන් පුදුම වෙන්නේ නැතුවා සත්තකය. අප මහා බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ස්ත්‍රී දරුවන් යම් තැනකදී දුන්නා නම් ඒ දීල ඇත්තේ මෙලෙසට සතුති කටයුතු අන්දමට මිස නින්ද කටයුතු අන්දමකට නොවේය. නින්ද කටයුතු අන්දමකට ස්ත්‍රීයෙක් දුන් තැනක් පුළුවන් නම් පොතකින් පතකින් පෙන්නාපුවා වේ. එසේ පෙන්වූ විටක

ඊට උත්තර දීම පිණිස අපිද සුදනම් ව සිටින්නෙමු—වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දනාධාරාසය දුසා කිරීම පිණිස මේ කතිසේරු තැන කළාවූ කථාවට මෙපමණ සැහෙන නිසා මෙයින් නවත්වා බුඩාගම් කාරයන් විසින් රකින පඤ්චසීලය ගැන එම කතිසේරු තැන විසින් කළ කථාවට උත්තර දෙමි. හෙද මනාව ඇසිය යුතු.

3 වෙනිව පංච සීලය ගැණ—මේ කතිසේරු තැන පංච සීලය ගැණ කළාවූ කථාව භාත්පසින්ම නිෂ්ඵල වූ කථාවක් ය. එය යහපත්ව දනගැනීම පිණිස ඊට උත්තර මදක් කියමි. ප්‍රාණසාතාදි පස් පවෙන් වැලකීම පංච සීලය නම් වේ. එය ගෘහස්ථයන්ට නිත්‍ය සීලයක් වසයෙන් අනන්ත කාලයක පටන් නියම කරගෙන එන්නාවූ සීලයක් ය. ඒ නිසා පංච සීලය ඉහත බුදු වුනාවූ උතුමන්ගෙන් දනගත් ලෝකයා එය දන හිටියා සත්තකය. යෙහෝව්: වැනි අමනුෂ්‍යයෙකුට මෙබඳු අනක් ලෝකයාට දෙන්ඩ බැරුවා මිස සියලු දෙවියන්ගෙන් වැදුම් පිදුම් ලබන ලෝකෝත්තම වූ සච්ඡයන් වහන්සේට දෙන්ඩ බැරි කමක් නැත. තවද ඒ පංච සීලයට අයිති ප්‍රාණ සාතාදි පස් පවෙන් වැලකීමක් නැණවත් අපට ඉතා පහසුය. ගොයිතැන් කිරීමෙන් අනන්ත ප්‍රාණින් විනාශ වෙනවාය කියාද, චතුර බීමෙන්ද එසේම ප්‍රාණින් විනාශ වෙනවාය කියාද මේ කතිසේරු තැන මහත් බරපතල වශයෙන් කාරණා ගෙන හැර දක්වුයේ ප්‍රාණසාතය සිඬවෙන අන්දම ගැන බුදුන් නියම කළ ධර්මය ගැන නොදන්නා කමින් ය. ඒ බව මෙයින් දනගත යුතුයි. ප්‍රාණසාතය සිද්ධවීමට සතර අංගයක් ඕනෑ කෙරේ. ඒ සතර අංගය නම් සත්තො, සත්තොති සඤ්ඤාව වධක චිත්ත මුපක්කමො තෙන ජීවිත නා සොච හත්ථා චතුරංගිකො, මෙහි අභිප්‍රාච නම් ප්‍රාණය ඇති සතෙක් එසේම දැන්ගැන්මද ඔහු මරමි යන සිතද ආයුධාදියෙන් කරන උපක්‍රමයද එම උපක්‍රමයෙන් දිවි නැසීමද යන මේ අංග සතර ප්‍රාණසාතය සිඬවීමට ඕනෑ කරනවාය. ගොවිතැන් කරන්නාවූ ගොවීන්ට වත් වතුර බොන අයට වත් මෙකී අංග නැතුවා සත්තකය. ගොවිතැන් කරන අය වෙල් කොටන්නේ හේන් ගිනි නියන්නේ සතුන් මරණ අදහසක් ඇතුව නොවේය. චතුරේ කොපමණ ප්‍රාණින් හිටියත් වතුර බොන අයට සත්තු ඇත කියා සිතූනි නම් ඒ ගැණ උපදින පිළිතුළ නිසා ඒ වතුර නොබි අත් හැර දමනවා සත්තකය. එසේ අත්හැර නොදමා වතුර බොන අයට අත්පානක සහිඤාව හෙවත් මේ චතුරේ පත්‍රවෝ නැත කියා ඒ වේලාවට හිත පහල වෙන නිසා සියල්ලෝම වතුර බොනවා මිස නැත්නම් බොන්ඩ බැරිකමට මේ හිටින සියල්ලෝම සාක්ෂිකාරයෝ වෙත්. ඉතින් වතුර, බීමෙන් ප්‍රාණසාත

අකුසලයක් සිඬවෙත්ති ඉහතකී අංගවලින් මුක්ත හෙයින් අති-
සයින් යුතුනැත. රෝගකාර ලමයින්ට අවුසද කරන්නෙන්
ප්‍රාණඝාත කරන අදහස් පිට නොව රෝගය සුවකරන අදහසින්
පමණය. සියලුම කුසල් අකුසල් සිඬවීමට හිතම මුල්ය. ඒ
බව මනො පුබ්බෙගමා ධම්මා මනො සෙට්ඨා මනොමයා යන
බුඬ දෙශනාවෙන්ද සිප්පුවෙයි. යම් කෙනෙකුගෙන් යම්
ප්‍රාණයක් විනාශවූ පමණකින් ම එය ප්‍රාණඝාත අකුසල යයි
බුදුන් විසින් නියම කෙළේ නැත. එසේ නියම කළා නම්
මේ කතියේරු තැනගේ කරාව ප්‍රයෝජනවා මිස ප්‍රාණඝාත
අකුසලය ආදි සියලු අකුසල් වලට අඩිග නියම කොට තිබෙන
හෙයින් මේ කතියේරු තැනගේ මේ කරාවල් අවියෙන් සුනායු
බොල් කරාවල්ය. එහෙයින් මේ ගැණ උත්තර දීම මෙයින්
නවත්වා ආලාරකාලාම උද්දකාරාම පුත්‍ර යන දෙදෙනාට
පළමු කොට ධම්ය දෙශනා කිරීම පිණිස බුදුරජාණන් වහන්සේ
විසින් කළ කල්පනාවේ දෙස් දක්වීම පිණිස මේ කතියේරු තැන
විසින් කීවා වූ කාරණාවලට උත්තර දෙමි. හෙද මනාව ඇසිය
යුතු.

4. සථිඥා ඥානයේ දෙස් දක්වීමට කළ කරාවට උත්තර—

බොධි සත්වයන් වහන්සේ දුස්කර ක්‍රියාවෙන් හැසිරෙන
කාලයෙහි දූත ඇදින ගෙන සිටින ඇත්තන්ගෙන් ආලාරකාලාම,
උද්දකාරාම පුත්‍ර යන තවුසන් දෙදෙනා වැනි ප්‍රඥාවන්තයෝ
වෙත නොසිටිය බව උන්වහන්සේ දන්වාවය. ඒ දූත ගැනීම
පිට ඒ තවුසන්ට පළමුකොට ධම්ය දෙශනා කිරීම සුදුසුය කියා
බුඬත්වයට පැමිණියායින් පසු උන්වහන්සේ කල්පනා කළාය.
ඒ හා සමගම ඒ තවුසන් එවකට ජීවත්ව නැති බව දේවතාවා
විසින් කීවාය. එකල උන්වහන්සේ දිවා ඥානයෙන් බලා
උත්පත්ති කළ තැන් පවා දැනගත්තාය. ඒ බව වීනේ පිටකේට
අයිති මහා වග පාලියේ පෙනේ. දිවා ඥානය ආවර්ජනාව
පිළිබඳව පවත්නාවූ ඥානයක්ය ආවර්ජනාවක් නැති කල්හි
නිතර පෙනෙන්නාවූ ඥානයක් බුදුන්ට නැත. සියල්ල නිතර
පෙනෙන්නාවූ ඥානයක් යමෙකුට ඇත් නම් ඔහුට තරක
දුක් හා සමාන දුක් නිතර ලැබෙයි. ඒ කෙසේද? මේ ලෝකේ
දකින්නට අප්‍රිය වූ බොහෝ දේ තිබෙයි. එනම් මල මුත්‍ර කිරීම්
ආදි දකින්නට අප්‍රිය වූ නින්දිත දේවල්ය. සියල්ල නිතර පෙනෙන
ආවර්ජනා රහිත ඥාන ගතියක් යෙහෝව්ට ඇත කියා
ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයෝ කියනවාය. එසේ නම්
යෙහෝව් මේ ලෝකයේ ඇතිකාක් දකින්නට අප්‍රිය දේ නිතර
දකි දකි අනන්ත දුක් විඳිනවා සත්තකය, අපි විස්වාස කරන
සථිඥාත් වහන්සේට එබඳු දුකක් නැත්තේමය. මක්නිසාද?

යමක් බැලීම පිණිස දිව්‍ය ඥානය නමැති ඇස ඇරිය වේලාවක නොහොත් ආවර්ජනා කළ වේලාවක එම ඇසක් ජෙනවා මිස, නිතර පෙනෙන්නේ නැත. ආලාරකාලාම උද්දකාරාම පුත්‍ර යන තවුසන් එවකට ජීවත්ව නැති බව උන්වහන්සේ දිව්‍ය ඥාන නමැති ඇස ඇර බැලූවා නම් පෙනෙනවා සත්කකය. එසේ නොබැලූ නිසා උන්වහන්සේට නොපෙනුනාට උන්වහන්සේගේ සඵඥතා ඥානයට දෙස් තැබීම යුතු නැත. ඇස් ඇත්තාවූ යම් පුද්ගලයෙක් නමුත් යම් විටක ඇස් පියාගෙන ඉන්නවා නම් ඒ වේලාවට ඔහු ඉදිරිපිට සිටි වෙන දේ පවා පෙනෙන්නේ නැත. ඒ නොපෙනීම නිසා ඔහුට ඇස් නැත කියාද ඔහු පුරුෂයාගේ ඇස් ගැන දෙස් කියනවා නම් ඒ කියන පුද්ගලයා මහත් අඥානයක් බවට සිහි ඇති ලෝකයා සලකත්. එසේම සඵඥයන් වහන්සේගේ ආවර්ජනාව පිළිබඳ දිව්‍ය ඥාන නමැති ඇස ඇර නො බැලූ කල යමක් නොපෙනුනාට උන්වහන්සේගේ සඵඥතා ඥානයට පඵද්‍රවක් වෙන්නේ නැත. ඉන්නිසා මේ කතිසේරු තැනගේ ප්‍රලාප කර්මයට උත්තර මෙපමණ සැහෙන නිසා මෙයින් නවත්වා වන්ද සුය් ග්‍රහණ ගැන මොහු ප්‍රකාශ කළ කාරණා වලට උත්තර දෙමි. හෙද මනාකොට අසන්නවා.

5. වෙනුව සුය් වන්ද ග්‍රහණ ගැන—

මේ කතිසේරු තැන වන්ද සුය් ග්‍රහණ ගැන කර්මයක් කළාය. ඒ කර්මය මොහු විසින් කෙළේ දැනට මෙලොව මනුෂ්‍යයින්ට පෙනෙන්නා වූ වන්ද ග්‍රහණ සුය් ග්‍රහණ ගැන වන්ද පරිත්ත, සූරිය පරිත්ත යන පිරිත් සූත්‍රවල තිබෙනවාය කියා ආරංචියෙන් දැනගත් දැනගැනීමක් පිට බව මොහුගේ කර්මයෙන්ම අපට දැන ගත්ත තිබෙයි. ඒ නිසා මොහුගේ නුගත්කමේ විපාකය මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කරනවාට අපිද බොහොම ළතවෙමු. වන්ද පරිත්ත ආදී සූත්‍රවල සඳහන්ව තිබෙන්නේ “වන්දිමා දෙව පුත්තො රාහුතා අසුරින්දෙන ගහිකො හොති” කියාලාය. එයින් හැඟෙන්නේ රාහු අසුරන්ද්‍රයා විසින් වන්ද දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම ග්‍රහණය කරන ලද බවයි. මනුෂ්‍යයින්ට පෙනෙන්නේ වන්ද මණ්ඩලය ජායාවකින් මුඩා වෙන අන්දමක්ය. ඒ සූත්‍රයේ ආ දිව්‍ය පුත්‍රයාගේ ග්‍රහණය අනිකක්ය. මනුෂ්‍යයන්ට පෙනෙන ග්‍රහණය අනිකක්ය. ඒ නිසා මේ කතිසේරු තැන ඒ පිරිත් සූත්‍රවල අදහස නොදැන මුළාවෙන් කරන මේ කර්මයට වැඩිපුර මහත්සි ගෙන කර්ම කරන්නට තවත් ඕනෑ කරන්නේ නැත. මොහු සේරිවානිජ ජාතක ගැන මහා හැල්ලක් කීවාය. ඒ කී කාරණා ගැන මෙතැන් පටන් උත්තර දෙමි. හෙද මනාව ඇසිය යුතු.

6. සේරිවානිජ ජාතකේ ගැන කළ කථාවට උත්තර දෙමි.

මේ කතියේරු තැන සේරිවානිජ ජාතකේ ගැන කථා කළ සියල්ලම මුළු පුලාපවල්ය. ඒ ජාතකේ කාරණ යන්නම් අකුරු පුළුවන් ස්ත්‍රී ජාතියට පවා දැනගත්කි පුළුවන්වූ දේවල්ය. එබඳු සැහැල්ලු වූ ජාතකේක අදහස පවා මොහුට හරි ආකාර දැන ගත්කි බැරිව මෙබඳු සභාවකට ආ එක නැණවතුන්ට භාෂෙයාත් පාදනයට කැරණක්ය. අනුන්ට ලැබෙන්නකි තිබුණු ලාභයක් වංචාවෙන් බුදුන් ගන්න බව ඒ ජාතකේ සඳහන්ව තිබෙනවාය කියා මොහු මුරගැහුවා මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන්ටම ඇසෙන්ට ඇත. එසේ නමුත් අන්තිම බුදුවෙන ජාතියේදී පවා සවාසනා සකල ක්ලේශයන් නසා බුදුවෙන්කි මත්තෙන් බුදුන් නොවේය. බුදුවෙන්ට මත්තෙන් උන්වහන්සේට සිඬාරි කුමාරයෝය නො හොත් බොධි සත්වයෝය කියන්නට පුළුවන, බුදු වන ජාතියේදී පවා මෙසේ කොට ඊට ඉහත ජාති ගැන කියනුම කවරේද? බුදුවෙන්ට ඉහත ජාතිවල බොධිසත්වයා කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෙක් නිසා සමහර තැන්වලදී වැරදි කරන්නක් ඇත. නමුත් සේරි වානිජ ජාතියේදී ධාර්මිකව වෙළඳාම් කළා මිස අධර්මික අන්දමට වෙළඳාමවත් කෙළේ නැති බව අඩු මිළට ගත්ට සැදු රත්තලිය වැඩි මිලට ගන්න බැව් පෙනේ — එහිදී කොට බැඳ ගත්තේ දෙවිදක්ය. එපමණ වත් නොදැන මේ කතියේරු තැන වැලි දෝතක් ගෙන ගහට වීසි කෙළේ බුදුන්ය කියා මුසාවාදයක් මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කළාට පොත්වල නැති මුසාවාද කියන මුත්තැහේලා සමග කරන වාද කථාවට වැඩිදුර මාත්සි ගැනීම නිෂ්ඵලය. එහෙත් මේ ගැන කරන කථාව මෙයින් අන්තිටවා මොහු ලිච්ඡවීන් ගැන කළ කථාවට උත්තර දෙමි. එය හොඳ ලෙස අසන සේක්වා.

7. ලිච්ඡවීන් ගැන කළ කථාවට උත්තර.

ලිච්ඡවීන්ගේ විනාශයට සඵලයන් වහන්සේ මැදහත්කාරයෙක් වූනා කියා මේ කථාකාර කතියේරු තැන එහි තත්ත්වය ඇති සැටි නොදැන කීවේ වී නමුත් මේ සභාවේ සිටින සිහි පරික්ෂා ඇති මහත්තැන් ඒත්තු ගන්නවා ඇත කියා කිසියෙක් නො සිතමි. නමුත් මෙහි සිටින සමහර උදව්‍ය එහි තත්ත්වය නොදැන මුළා වේදෝ භික්ෂුන් බැවින් ඒ ගැන උත්තර දීම අපේ යුතු කමක්ය. ඒ නිසා ඒ ගැන උත්තර වශයෙන් මඳක් කියමි.

බිම්බිසාර රජ්ජුරුවන්ගේ අග්‍ර අමාත්‍යයා වන වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා බුදුන්ගෙන් බණ අසනු පිණිස ලිච්ඡවී රජතුමන්ගේ තිබෙන බල ප්‍රාක්‍රම කම එහිදී ප්‍රකාශකළා සත්තකය. සඵලයන්

වහන්සේ ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේට ආමන්ත්‍රණය කොට සත්ත අපරිහානිය බිම්යන් විස්තර කොට දේශනා කළා ඇත. ඒ දේශනා කළේ සථිඥයන් වහන්සේගේ පිරිනිවීම ලග නිසා ශාසනාභිවාද්ධිය සඳහාම බව එම සූත්‍රයෙහි අභිප්‍රාන්තය දැනගන්නට හැකි නැණවත් ලෝකයාට සැපයේ වැටහෙයි. එය මෙයින් පෙනේ. සංඝයාගේ සම්මතය යම්කාක් කල් නොකඩවා පවතිනවා ඇද්ද? ඒ තාක් මගේ ශාසනය පවතින්නේය. යම් කලක සංඝයාගේ අසම්මතය විරුධතාවය හටගන්නවා ඇද්ද ඒ කාලයෙහි මගේ ශාසනය නැතිවන්නේය. එසේම ලිච්ඡවීන්ගේ සම්මතය නිබන්ධා තුරු ඔවුන්ට හානියක් නැත්තේය. යනාදී දේශනාවක් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් කළ බව මහා පරිනිව්‍යාණ සූත්‍රයෙහි පෙනෙයි. වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා එයින් ගුරුකම ගෙන ලිච්ඡවීන්ගේ සම්මතය බිඳ ලිච්ඡවීන් හා සමග යුධ කොට ඒ නුවර අත්පත්කර ගත්තත් ඊට සථිඥයන් වහන්සේට දෝෂයක් උපදින්නට බැරිය. ඒ මක්නිසාද? කිව්වොත් මේ මේ දෙය විෂය, එය කැවොත් ජීවිතක්ෂයට පැමිණෙයි කියාද මනුෂ්‍යයින්ගේ ශරීරවල අසවල් අසවල් ස්ථාන මඬිස්සාන වෙයි. ඒ ඉඩම කැපීම: විදීම ආදී සල්ල විධියට ඇතුළත් නොකරව, එසේ කළහොත් ජීවිතක්ෂයට පැමිණෙයි කියාද කරුණාවන්ත සෘෂිවරයෙක් ලෝකයාට වැඩ පිණිස ප්‍රකාශ කළ කල්හි එහි සාමාන්‍ය සිටි දුෂ්ටයෙක් එයින් විෂ ආදින විෂදීලා හෝ මඬිස්සාන ඒ කියමින් වලින් දූන ඒ ස්ථානයකට ඇත කොට හෝ යමෙක් මැරුවේ වීනම් ඒ මැරූ තැනැත්තා මිස ලොවට කරුණාවෙන් ඇත්ත කී සෘෂිවරයාත් වරදකාරයෙක් වෙනවා නම් ලෝකයාට හොඳ තරක සහ එහි විපාකය කියාදීම අධර්මයාවක් වෙන්ට ඕනෑය. මේ කතීස්සේරු තැන වැනි ලාමක මෝහයෙන් මුළාවෙව්ව යහපත් සිතියක් නැති අයට හොඳ තරක කියාදීම වරදක් කොට පෙනෙන්නේ වී නමුත් මේ සභාවේ සිටින සිහි ඇත්තන් එය සැබැවක් කොට පිළිනොගනිත්. ඉන්ද්‍රියය මේ ගැන කරාව මෙ පමණ සැහෙන නිසා මෙ පමණින් කරාව. අත්හිටවා මොහු විසින් විංච මානවිකාව ගැන ගෙන හැර දක්වූ අභූත කියමනටලට මදක් කාරනා කියමි.

8. විංච මානවිකාව ගැන කී කාරණාවලට උත්තර:—

බොරු කියන්නට විලිබිය නැති මේ කතීස්සේරු තැන බුදුන් ඉදිරිපිටදී විංච මානවිකාවගේ ජීවිත හානිකොට තාප්පෙන් පිටට දම්මාය කියා මුසාවාදයක් ප්‍රකාශ කළාය. විංච මානවිකාව මැරූ බවක් බුද්ධාගමේ පොතක නැත. විංච මානවිකාව විසින් නිරවද්‍යවූ බුදුන්ට නින්ද අපහාස කළ නිසා එය දුටු සමූහයා

ඇට පහර දී එහි හිටිත්ති ඉඩ නොදී පැත්තුව බව කියා තිබෙයි. ඇ කළ අපරාධයට මෙලොවදී හිංසා පීඩාද, පරලොව නරකාදී දුක් ලැබුනු බව ද පොත්වල පෙනෙයි. ඇ කළ අකුසල කම්යට ඇට ලැබුනු ප්‍රතිඵල ගැන සවිඥයන් වහන්සේට දෙස් කීම මේ කතිස්සේරු තැනගේ නුගත්කමය. ඉන්තිසා මේ ගැන මීට වඩා උත්තර දීමෙන් ප්‍රයෝජන නැති නිසා මේ කථාව මෙයින් නවත්වමි. තවද මගේ කාලය තව සවිල්පයක් තිබෙන බැවින් ක්‍රිස්තියානි ආගම ගැනත් මඳක් කාරණා ගෙනහැර දක්වීමට කැමතිය. ඒ නිසා මේ සභාවේ සිටින සියල්ලෝම අගති විරහිතව එය ශ්‍රවණ කළ මැනවි.

**මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානාඤ්ඤ ස්වාමීන් විසින්
ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යාකම් පෙන්වීම පිණිස
ගෙනහැර දක්වූ කාරණා මෙන්න.**

ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ පරලොව වැඩ පිණිස විශ්වාස කරන යෙහෝව්‍යාද සියල්ල දත්තා දිව්‍යඥානයක් නැති බවත්, සියළු බලේ නැති බවත් ඔහු කරුණාවන්තයෙක් නොවන බවත්, දෙවි කෙනෙක් නොවන බවත් බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කරන්නට පුළුවන. තවද ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ ගැලවුම් කාරයාය කියා විශ්වාස කරන ක්‍රිස්තුස් අසත්‍යවූ ආගමක් උගන්වා මනුෂ්‍යයන් අපායෙහි ගෙළීමට මෙලොව උපත් කෙනෙක් බව බයිබලයෙන් පැහැදිලිව පෙනෙයි. මේ කාරණා ගැන විස්තර වශයෙන් කාරණා ගෙන හැර දක්වීමට කාලය මදිය. එම නිසා සංක්ෂේපයෙන් කියමි. යෙහෝව්‍යාද සියල්ල දත්තා දිව්‍යඥානයක් නැති බව ඔප්පු කිරීමට පෙන්වූ කාරණය මිසර වාසීන්ගේ කුළුණු දරුවන් මැරීමට යෙහෝව්‍යාද පැමිණි දවසෙහි රිශ්‍රාලිතවරුන්ගේ ගෙවල් ඇදින ගැනීමට ඔවුන්ගේ ගෙවල්වල උළුවස්සේ උඩ පඩිකදේ බැටළු ලේ ගාත්ට කියා යෙහෝව්‍යාද නියම කොට තිබෙයි. එසේ නියම කොට තිබෙන්නේ ලේ නොගා තිබෙන ගෙවල් වලට යෙහෝව්‍යාද වැදී ඒ ගෙවල්වල දරුවන් මැරීමටත් ලේ ගාලා තිබෙන ගෙවල් ඉක්මවා යාමටත්ය. ඒ එසේම බව යෙහෝව්‍යාද වහන්සේ මිසර දේස වාසීන්ට පහර දෙන පිණිස ගොස් උළුවස්සේ උඩ පඩිකදෙහිද කනු දෙකෙහිද ලේ දෑක දෙර ඉක්මවා යනසේක. නික්ම 12 යෙහි 23 පදයෙන් පෙන්නේ. ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ යෙහෝව්‍යාද ලකුණක් නැතිව ගෙයක්වත් ඇදින ගන්ට බැරි බවය. මෙබඳු ලාමක ගතියක් ඇති යෙහෝව්‍යාද සියල්ල දත්තා දිව්‍යඥානයක් ඇත කියා මනුෂ්‍ය සිහියක් ඇති කවරෙක් විශ්වාස කෙරේද? නොකරන්නේ මය. තවද බයිබලේ සඳහන්ව තිබෙන දසවෙනි පණත යෙහෝව්‍යාදගේම

ඇඟිල්ලෙන් ලිව්වා කියා තිබෙයි. අනිත් කාරණා කොහොම නුමුත් ඇඟිල්ලෙන්ම ලිව් කාරණා දසයවත් එකිනෙකට විරුධ නොවෙත්ට ලියන්ට බැරිබව ඒ අනඟ දසයෙන්ම පෙනෙයි. හේ කෙසේද? පරදර කම් නොකරව යනුද ඒ ඇඟිල්ලෙන් ලිව් දසවෙති පනතෙන් එකක්ය. ඒ අණ කඩකරලා යමෙක් පරදර කම්ය කළේ වීනම්-ඔවුන්ට දරුවන් ඉපදවීම යෙහෝව්:ට යුතු නැත. ඊට යෙහෝව්: මැදහත් නම් ඔහුගේ අණට ඔහුම පහර දුන්බව පෙනෙයි. යම් රටක රජෙක් හොරකම් කරන්ඩ එසාය කියා අනඟවක් කොට දෙවනු ගෙවල් බිඳින හොරුන්ට එකතුව බිඳින බිඳින ගෙවල්වල බඩු එළියට අරන්දීමට එම රජාම උදව් වෙනවා නම් එය රජාංගයට යුතු ක්‍රියාවක් නොවෙයි. එසේම යෙහෝව්:ගේ අණට විරුධව පරදර කම්ය කරන අයට යෙහෝව්: විසින් දරුවන් උපදවා දෙනවා නම් හොරුන්ට බඩු එළියට අරන් දුන් අඟාන රජා හා සමානය. පරදර ක්‍රියාව නිසා උපදින දරුවන් යෙහෝව්: මවනවා නොවේ නම් සියළු දෙනාම මවන්තේ යෙහෝව්: විසින්ය කියා ක්‍රිස්ත්‍රියානි කාරයෝ කරන විශ්වාසය අතිශයින්ම වැරදිය. ඉතින් මෙයාකාර පරස්පර විරුධ වන ලෙස දසවෙති පනත යෙහෝව්:ගේම ඇඟිල්ලෙන් ලිව්වාය කියන නිසා ඔහුට සියල්ල දක්නා දිව්‍ය ඥානයක් තිබෙන්නට බැරුවා සත්කකය.

යෙහෝව්:ට

සියලු බලේ නැති බව ගැන.

යෙහෝව්: වහන්සේ යුද සමග සිටියේක. ඔහුද කන්දේ වැසියන් ඇමෙව්වේය. එහෙත් සමතලාවේ වැසියන්ට යකඩ රළ තිබුනු නිසා ඔවුන් අඹවන්ට නොහැකි විය. විනිශ්චය 1 පරිච්ඡේද 18 වෙති පදේ මෙසේ තිබෙයි. ඉතින් මෙයින් හැඟෙන්නේ යෙහෝව්: වහන්සේ යුද සමග සිටගනත් යකඩ රළ තිබුනු අය අඹවන්ට නොහැකි වූ බවයි. මේ අන්දමේ දුර්වල වූ යෙහෝව්:ට සියලු බලේ තිබෙනවාය කියා විශ්වාස කිරීම කොපමණ වැරදිද?

ක්‍රිස්තුස් ගැලවුම් කාරයෙක් නොවන බවට ප්‍රකාශ කළ කාරණා නම්:- ක්‍රිස්තුස් ලෝකේ උපදින්නේ සියල්ලන් නරක දුකින් ගලවන පිණිසය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියනවා පමණක් නොව එය ඔවුන් තදබල ලෙස විශ්වාස කරනවාය. නමුත් ඒ විශ්වාසයට කිසිම සාක්ෂියක් නැත. ක්‍රිස්තුස් මනුෂ්‍ය යන් අපා දුකට හෙලන්ට මේ ලොව උපන් අවාසනාවන්ත පුද්ගලයෙක් බව ඔප්පුකරන්ට බයිබලයේ වැදගත් සාක්ෂි තිබෙයි. එනම් ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලේදී ඔහුගේ උත්පත්තිය

නිසා ඔහු උපන් බැත්ලෙහෙම යන ප්‍රදේශයෙහිද, එහි සියළු සීමාවලද සිටි දැවුරුදු වයස් වූද ඊට බාල වූද සියලු දරුවන් මැරෙව් බව මනෙව් 2, 86 වෙනි පදේ පෙනේ. යම් ගෙදරක වාසනාවන්ත දරුවෙක් උපන්නොත් ඒ දෙමව්පියන්ගේ සිත් ප්‍රීති උපදවන යහපත් ලකුණු පහලවෙයි. එසේම අවාසනාවන්ත දරුවෙක් උපන්නොත් ඒ ගෙදරට සියල්ලෙන්ම හානි පැමිණෙයි. එයින් ඒ අවාසනාවන්ත දරුවාගේ ස්වභාව ප්‍රකාශ වෙයි. ඉතා සුළු වූ ගෙදරක පවා උපදින දරුවාගේ තත්ත්වය ඒ දරුවන් උපන් උපන් කාලවල පැමිණෙන දේ වලින් පෙනෙයි. ඒ එසේම සැබෑ බව මේ හිටින සියල්ලන්ගේම හෘද සාක්ෂියට වැටහෙයි. ඉතින් සියළු ලෝකයා නරකාදී දුකින් ගලවන්ඩ උපන්නාය කියන ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයේදී සියළු දෙනාට ප්‍රීති උපදවන සැප ගෙනදෙන යහපත් මඩගලා ලකුණු පහලවෙන්නඩ ඕනෑය. එසේ මඩගලා ලකුණක් පහල නොවී අඩන්ටත් සිනාසෙන්නඩත් මිස වෙන කිසි දෙයක් නොදන්නා ලක්ෂගණන් ලදරුවන්ට පැමිණි මරණය මහත් අවමඩගලා ලකුණක්ය. මෙබඳු හිතන්ඩත් බැරි තරම් මහා දුක් උපදවන කෲරතර ලකුණක් පහල කර ගෙන මෙලොව උපන් ක්‍රිස්තුගේ විශ්වාසයෙන් වැඩක් නොවන බව සත්තකය. තවද ක්‍රිස්තුස් දෙව පුත්‍රයෙක් නොවන බවත් ගැලවුන් කාරයෙක් නොවන බවත් මලවුන්ගෙන් නො නැගිටිට බවත් ඔප්පු කරන්ඩ මීටත් වඩා සාක්ෂි බයිබලයේ තිබෙයි. ඒ සියල්ල එකිනෙකට ප්‍රකාශ කරන්ඩ කාලය මේ වරට මදි නමුත් මේ සභාවේ කථා කරන්ඩ තව ඉදිරියට මට ලැබෙන කාලවල් තිබෙන හෙයින් ඒ ගැන මම මහත් ප්‍රීතියකින් සිටිමි කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේගේ කථාව අත්හිටෙව්වෙය.

ඉන්පසු හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේ කථාවට පටන් ගත්තාය. ඒ ගුරුන්නාන්සේගේ කථාව ඒ සභාවේ සිටිය අයට තේරුම් ගන්ඩ බැරි අන්දමේ අරියෙන් සුත්‍ය නිස් කථා මාභියක්ය. ඒ නිසා ඒ කථාව ගැන වැඩි විස්තර ඕනෑ නොකරණ නමුත් මඳක් ඒ ගැන කාරණා ගෙනහැර දක්වමි. හෙද මනාව අසන්නා.

හුනුපොළ ගුරුන්නාන්සේ

බුඩාගමට වීරුඩව කළ කථාව මෙසේය.

මෙහි රැස්ව සිටින ක්‍රිස්තියානිකාර බුඩාගමිකාර දෙපක්ෂයේ පමුහයා විසින් මම කියන්නාවූ කාරණා ගැන අගති වීරහිතව කල්පනා කරන්ඩ ඕනෑය. දශපාරමිතා ධර්මය පූරණය කොට බුද්ධත් වුදු බව බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙනවා සත්තකය. ඒ දශපාරමිතා ධර්මයන් අතුරෙන් දූතපාරමිතාව පළමුවෙනි පාර

මිනා ධර්මය නම් වෙයි. එය සම්පූර්ණ කිරීම පිණිස හිස් කපා දන්දුන් බවද, ඇස් උපුටා දන්දුන් බවද පෙනෙයි. යමෙකුගේ හිසකපා යමෙකුට දීමෙන් ඒ හිස් ලබන්නාට ඇති ප්‍රයෝජනයද, ඇස් උගුලා දීමෙන් ඇස් ලැබූ තැනැත්තාට ඇති ප්‍රයෝජනයද යහපත් අන්දමින් පෙන්වුවොත් මිස නැත්නම් එබඳු ක්‍රියා කුසල ක්‍රියා කොට ඒත්තු ගන්ට බැරිය. හිස් කපා දීමෙන් ඔහුගේ ජීවිත භානියත්, ඇස් උපුටා දීමෙන් අන්ධ කමත් මිස වෙන එලයක් පෙන්වන්ට පුළුවන් නැත කියා මේ අන්දමේ කථාවක්ද, බත්මාලු කියා දෙවර්ගයක් අපි අනුභව කරනවාය, එයින් බත් සපයන්නා කරන ගොවිතැන් වලින් අනන්ත ප්‍රාණින් විනාශ වෙනවාය. එබඳු වැඩෙත් ලබන බත් උඩ ප්‍රාණින් එකෙක් දෙන්නෙක් නොහොත් ඊට වැඩි ගණනක් මරා උයා තබාගෙන අනුභව කිරීම වරද නම් ගොයිතැන් නොකර අරින්ඩත් ඕනෑය. ප්‍රාණසාන නොකර කිසිවෙකුට ජීවත් වෙන්නක් බැරිය. ප්‍රාණසාන කරලා පුරුදු නැති ඇත්තන්ට එය මහත් අම්හිරියක් කොට පෙනෙයි. නොහොත් නිෂ්ප්‍රයෝජනේ යම් යතෙක් මැරීම වරදවා මිස ප්‍රයෝජනය පිණිස සත්තු මැරුවාට වරදක් නැත කියා කථා මාර්ගයක්ද, සියළු ලෝකේ මැවුන් කාර දෙව් කෙනෙක් ඉන්නවාය. එ බව මම ඉතා සාවිල්ප කාරණ වලින් මේ සභාවට තේරුම් යන ලෙස කියමි. මොකවත් නොදන්න අම්මන්ඩිලා පවා දරුවෙක් ලැබුනු විට දෙවියෝ දුන් මගේ පුතාය කියනවා. මේ සියල්ලෝම වගේ දන්නවා ඇත. දේව කරුණාවෙන් දේව පිහිටෙන් අපි ජීවත්ව සිටිනවා යනාදි කථාවල් බුඩාගමිකාර ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ පවා නිතර කථා කරති. එසේ කථාවෙන් සියල්ලට ආධාර වූ දෙව්කෙනෙක් ලෝකයේ සිටින නිසාය කියා දෙවියෝ ගැන කථා මාර්ගයක්ද, දුටු ගැමුණු රජ්ජුරුවෝ අටළොස් අක්ෂොණියක් දෙමළ සේනාව නැතිකළාය කියා බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙනවාය, නමුත් ඒ රජහට ඒ ගැන පව් සිඬවුනේ දෙතුන් දෙනෙකුගේය කියාත් එම පොත්වලම තිබෙනවාය කියා දුටුගැමුණු රජගැන කථා මාර්ගයක්ද බුදුන් පිරිනිවන්පා 453 වෙනතුරු බුදුන් දෙශනා කළ ලෙස ධර්ම පාඨමේ තබාගෙන රහතුන්ගේ පරම්පරාවෙන් ධර්ම නොනසා පවත්වා ගෙන ආවාය කියා පළමුවෙන් සිරි මාන්න කතිසේරු තැන පොත් ලිම ගැන කළ කථාවට අයිති ඒවාම ප්‍රකාශ කොට කථා මාර්ගයක්ද, මට ඉස්සරින් කථාකළ මේ මොහොට්ටිවත්තේ උන්නාන්සේ විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුඬව කළ කථාවලට උත්තර දීමට මට වඩා සමථි පාදිලි උන්නාන්සේලා සිටින නිසා ඒ ගැන යමක් මම නොකියමි කියා කථාව අත්හිටෙව්වාය. හුතුවොල ගුරුන්නාන්සේගේ කථාව මෙහි සඳහන් කළ තරමට නිරාකුල්ව තිබුනේ නැත. නමුත්

මේ අදහසේ කථාවල් නොයෙක් අතට පටල පටලා කිසිවෙකුට තේරුම් ගන්ව බැරි ලෙසට කළාය. එලෙස පටලා අපත් මෙහි සඳහන් කළොත් පිස්සිගේ පලාමල්ල වෙයි. එලෙස ලිම දුස්කර නිසා කථාවේ අභිප්‍රාථ ගෙන නිරාකුල්කොට ලිව් බව දකුණු.

හුණුපොළ නිලමේගේ කථාවට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් උත්තර වශයෙන් කළ කථාව මෙන්.

බුඩාගමට විරුධව මෙපමණ වේලා මේ නිලමේ කළ කථාව අරියෙන් සුත්‍යය. එහෙයින් ඉතා ඉක්මනට උත්තර දීම හැකිවෙයි. ඉන් නිසා මේ ගැන වඩා කාලය ඉකුත් නොකොට සවල්ප කාලයක් ඇතුළත ඊට සැහෙන උත්තර දී ඉන්පසු ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම ගැන බොහෝ කාරණා කියමි. හෙද මේ සභාවේ සිටින සියල්ලෝම සාදරයෙන් අසන්වා. බොධි සත්වයෝය කියන උත්තම පුරුෂයෝ ගරිර අවයවයන් කෙරෙහි ඇත්තාවූ ලෝභය පවා මැඩ පවත්වා දන වේතනාව මස්තක ප්‍රාප්ත කරනවා සත්තකය. එය බුඩාගම් කාරයො නැත කියන්නේ නැත. යමෙකුට හිසක් කපා දීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත. එය නිෂ්ඵලය කියා මේ කථාකාරයා කීවා මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන්ටම ඇසෙන්නට ඇත. හිස් කපා දීමෙන් අනන්ත ප්‍රයෝජනය ලැබෙන්නක් පුළුවන් බවට වැදගත් සාක්ෂියක් පෙන්වන්නෙමි.

ශ්‍රී සහබෝය කියා රජ කෙනෙක් මේ ලංකාද්වීපයේ පුරාණ රජ කළාය. ඒ රජපුරුවෝ ඉතා ධාර්මිකවූ පිටකප්‍රධාරී වූ පණ්ඩිතෝත්තමයෙක්ය. ඒ රජහුගේ සහෝදරයෙක් ශ්‍රී සහබෝ රජපුරුවන් මරා රාජ්‍යය ගැනීමට කල්පනා කොට කැරැල්ලක් ඉපදෙව්වාය. එකල රජ වනාන්තර ගතවී එකලට මේ රටේ මද්දීම පලාතය වූ මායාරටට පැමිණ සිතාකෝලේය කියන පලාතේ අත්තනගල්ලට පැමිණියාය. රජ මරණ අදහසින් තමන්වහන්සේගේ සහෝදරයා විසින් සිරිසහබෝ රජපුරුවන්ගේ හිස ගෙනත් දුන් කෙනෙකුටම මසුරන් දහසක් දෙනවාය කියා අනාබෙර ප්‍රසිද්ධ කෙරෙව්වාය. එකල වස්තු ලෝභයෙන් නොයෙක් අයවල් නොයෙක් අයවලුන්ගේ හිස් කපා මේ ශ්‍රී සහබෝ රජපුරුවන්ගේ හිසය කියා දුන්නාහුය. ඒ රජද ඒ ගෙනෙන ලද හිස් ශ්‍රී සහබෝ රජපුරුවන්ගේ හිස නොවේය කියා ප්‍රතික්ෂේප කරන නමුත් මනුෂ්‍යයින්ගේ හිස් කප කපා ගෙනයාම නොනැවතී තිබෙන කල මගී පුරුෂයෙක් අප්‍රසිද්ධ වේශයෙන් වනයෙහි සිටි ශ්‍රී සහබෝ රජු දක ආහාරයෙන්

ක්ලාන්තව සිටින්නාවූ ඒ පින්වත් උත්තමයාට තමන් අත තිබුණු බත් මුල උණා එයින් බත් අනුභව කෙරෙව් පසු ඒ රජ අනුරාධපුරයෙහි ප්‍රවාන්ති ඒ මගී පුරුෂයාගෙන් ඇසුවේය. එකල බොහෝ මනුෂ්‍යයින්ගේ හිස් කපා ගෙන ගොස් ඒ රජහට දෙන බවත් ඒ හිස් ශ්‍රී සහබෝ රජුගේ හිස් නොවේය කියා ප්‍රතික්ෂේප කරන බවත් ඒ පුරුෂයා විසින් දන්වූ කල්හි ඒ පින්වත් ශ්‍රී සහබෝ රජතෙම සංවේගයට පැමිණ මෙසේ සිතූ සේක. මේ ලෝකයේ යම් මනුෂ්‍යයෙකුගේ හිසක් කැපූ කල්හි ආට කායියකටවත් අගය කළ නොහැක්කේය. එසේද වුවත් මගේ හිස කැපූ කල්හි මසුරන් දහසක් අගය වන්නේය. එබැවින් මගේ හිස කපා මේ දූප්පත් මගී පුරුෂයාට දුන්නේ චිත්ත ශිඤ්ච මසුරන් දහසක් දුන්නා නම් වේ. එපමණක් නොව අනාථව හිස් කැපූම් කා ජීවිත භානියට පැමිණෙන බොහෝ අයට ජීවිත දායක් දුන්නා නම් වන්නේ යයි සිතා ඒ රජතෙම බුදු බව පතා තමන්ගේ හිස කපා ඒ මගී පුරුෂයාට දුන් බව අත්තනගලු වංශය නම් වූ පොතෙහි පෙනෙයි. තවද ඔහුගේ හිස ගෙන ගොස් දී මසුරන් දහසක් ලබාගත් බවද එතැන් පටන් අනාරේ මිය යන සත්ත්වයින්ට ජීවිත දාය ලැබුණු බව පෙනෙයි. එම නිසා සඵල වූ ලෙස හිස් කපා දෙන්නට පුළුවන් බව මේ ආදී බොහෝ කාරණාවලින් පෙන හෙයින් මේ හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේ හිස් කපා දීම ගැන කළ කථාව අතිශයින් මුළු ප්‍රලාපයක්ය. බෝධි සත්ත්වයන් වහන්සේලා ඉතා පණ්ඩිත වූ කරුණාවන්ත පුද්ගල කොට්ඨාශයක්ය. උන්වහන්සේලා හිස් කපා දන් දුන් තැනක් ඇත්නම් මේ අන්දමේ බොහෝ සත්ව සමූහයාට වැඩ පිණිස වන්නේය. එසේ නොව නිස් කාරණේ යම් බෝධිසත්ත්ව කෙනෙක් හිස් කපා දුන් තැනක් නැත්තේය. එහෙයින් මේ හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේගේ කථාව අතිශයින් අවි සුන්‍යය. මෙබඳු ලදරුවන් දෙඩන ප්‍රලාප වැනි කථාවලට වැඩි දුර කාරණා පෙන්වා කථාකිරීම නිෂ්ඵලය. එබැවින් කථාව මෙයින් නවත්වා මොහු විසින් ගෙන හැර දක්වූ ඇස් දන් දීම ගැන කාරණා සාද්‍රවයක් කියමි.

ඇස් දන් දීම ගැන.

දෙදෙව් ලොවට අධිපති වූ ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයා සිව් රජපුරුවන්ගේ සර්ධාව පරීක්ෂා කිරීම පිණිස ඇස් ඉල්ලුවේය. එකල්හි උන්වහන්සේ ඇස් දීමට අකමැති වූනා නම් ඇසට තිබෙන්නාවූ ආසාව මැඩ පවත්වන්නට බැරිවූ බව පෙනෙයි. එබඳු ඇත්තන්ට බුඩ්ධත්වය ලබන්ට බැරිය. එම නිසා ඇස් වලට ඇති ආසාව මැඩ පවත්වා වේතනාව ජය ගන්වන සාධකව සියළු බෝධි-

සත්ව වරයන්ගේ ඇති ධර්මාවක් නිසා සිව් රජ තෙම ඇස් උපුටා මනුෂ්‍ය වෙස් ගෙන සිටිය ශක්‍රයා හට දුන්නේය. එම හේතුවෙන් ඒ රජ හට දිව ඇස් ලැබුණු බව කියා තිබෙයි. එම නිසා උන්වහන්සේ සාමිපයට සර්ධාව පරික්ෂා කරන පිණිස පැමිණි ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයාට උන්වහන්සේගේ දෙ ඇස උපුටා දුන්නා සත්කකය. එම දීම නිසා එම ආත්ම භාවයෙහි උන්වහන්සේට දිවැස් පහල වූ බව කියා තිබෙයි. ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍ර තෙම මිනිස් වෙස් ගෙන බෝධිසත්වයන් වහන්සේ කරා පැමිණ ඇස් ඉල්ලුවේ ඇස්වලින් ප්‍රයෝජනයක් ගත්ත නොව උන්වහන්සේගේ දෘත පාරමිතාව මුදුන්පත් කරවන පිණිසය. ඇස් දත් දීම ප්‍රකාශ වූ සිව් ජාතකේ පරමාර්ථය මෙලෙස වෙයි. මෙබඳු අභිප්‍රාචක් ඇති ජාතක ධර්ම අන්‍යාකාරයකට පෙරලා ලොවට අභවන්ති මොහු උත්සාහ කළත් එය පුළුවන් වැඩක් නොවේය. තවද ඇස් වලින් ප්‍රයෝජන ගැනීම පරමාර්ථකොට බෝධි සත්වයන් වහන්සේගෙන් යමක් ඇස් ලබා ගත්ත තැනක් වත් දුන් තැනක් වත් පුළුවන් නම් පෙන්නාපුවා වේ. එසේ පෙන්නුවොත් මිස නැත්නම් මොහුගේ කතාව නිෂ්ඵලය, සිව් රජපුරවන්ගේ සර්ධාව පරික්ෂා කරනු පිණිස ශක්‍රයා විසින් ඇස් ඉල්ලුවා මිස ශක්‍රයාට ඒ ඇස් වලින් ප්‍රයෝජනයක් ලබා ගත්ත ඉල්ලුවා නොවේය. එම නිසා මේ හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේගේ කරා භාත්පසින්ම නිෂ්ඵලය, තුව්ජය, නින්දිතය, මෙබඳු නින්දිත කියමන් ගැන මගේ කාලය මිඩාගු කරන්නේ නැත. තවද මොහු විසින් ප්‍රාණසාතය ගැන බත් උඩ මාලු තබාගන්නවාය යනාදී ප්‍රලාප සහිත කරාවකින් ප්‍රාණසාතයෙහි නිදේශකම පෙන්නවන්ති උත්සාහ කළාය. නමුත් එයින් ප්‍රයෝජනයක් ඔහුට ලබන්ති පුළුවන් නැත. මක්නිසාද? මීට ප්‍රථම පැයෙදී මා විසින් ප්‍රාණසාතය ගැන ප්‍රකාශ කළ කාරණා මේ සභාවේ හිටින සියල්ලෝම දන්න නිසාය. ඉතින් මොහුගේ මේ කරා ගැන දෙන උත්තර මෙයින් නවන්වා මේ හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේ විසින් මැවුන්කාර දෙව්කෙනක් ඇති බවට ගෙන හැර දක්වූ කාරණා වලට උත්තර දෙමි. හෙද ඇසිය යුතු.

හුනුපොල ගුරුන්තාන්සේ විසින් මැවුම් කාරයෙක් ඇති බවට කී කාරණාවලට උත්තර.

දරුවෙක් ලැබුනු විට දෙවියෝ දුන් මගේ පුතාය කියා මොකවත් නොදන්නා අම්මන්ඩිලා පවා කියන බවද දේව පිහිටෙන් අපි ජීවත්ව ඉන්නවාය කියා බුඩාගම් කාරයෝ පවා කියන බවද මේ හුනුපොල ගුරුන්තාන්සේ විසින් මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කෙළේ මැවුම් කාරයෙක් ඇති බවට සාක්ෂි වශයෙන් ය. මැවුම්කාරයෙක් ඇති බවට මොහු විසින් ප්‍රකාශ කළා වූ මේ කාරණා ඉතාම නිෂ්ඵලය. මන්තිසාද ලෝකයේ සවභා ධර්මය නොදන්නා වූද යමක් සිඬ වූ විට එය සිඬ වුනු අන්දම නොදන්නා වූද-අභ්‍යන්ත පුද්ගලයෝ ඒ සියල්ල දෙවියන් පිට තබා කරා කිරීම දුන් පමණක් නොව සියළු කාලයෙහිම ඇත්තේය. ඒ බව බයිබලයෙන් පවා ඔප්පු වෙයි. හේ කෙසේද? මිසරයට ධාන්‍ය ගැනීමට ගිය යෝශෆ්තේ සභෝදර-යින්ට ධාන්‍ය මැන දෙවා ඒ වෙනුවට ඔවුන් දුන් මුදලක් ඔවුන්ට නොදන්නා ඔවුන්ගේම ගෝනිවලට යෝශෆ් විසින් ම දීමටවි-වේය. දෙවනු ඒ බව දනගත් යෝශෆ්තේ සභෝදරයෝ බිය පත්ව දෙවියන් වහන්සේ විසින් අපට මේ කුමක් කරා දැයි කියා ලක වූ බව උත්පත්ති 42 වෙනි පරිච්ඡේදේ 25 වෙනි පදේ පටන් සඳහන්ව තිබෙයි. මෙයින් පෙනෙන්නේ නොදන්නා දේ ගැන දෙවියන් පිට තබා කරා කරන පුරුද්ද සියලු කාලයෙහිම ඇති බවය. දුනුදු අභ්‍යන්ත ස්ත්‍රියෝ දරුවෙක් ලැබුනු විට ඒ දරුවා ලැබුනු අන්දම දැන ගත්ව පමණ ලෝක සවභාව නොදන්නා හෙයින් දෙවියෝ දුන් පුතාය කියන එක පුද්ගලයෙක් නොවේය. යම් ස්ත්‍රියෙක් දරුවෙක් ඉල්ලා කොපමණ කලක් දෙවියන්ට යාඥා කළත් පුරුෂ සංසර්ගයක් නැත්නම් ඇට දරුවෙක් නොලැබෙන්නේය. දෙවියන්ට යාඥාවක් නැතුව පුරුෂ සංසර්ගය පමණක් ඇත්තා වූ ස්ත්‍රීන්ට දරුවන් ලැබෙන්නේ ය. ඉතින් දරුවන් මැවුන් කාරයෝ තරුණ පුරුෂයෝ මිස දෙවි කෙනෙක් නොවේය. තවද පුරුෂ සංසර්ගයක් නැතුව මේරිගේ කුසේ ක්‍රියාත්මක උපන්නාය. ඔහු දෙවියන්ගේ පුතාය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරති. එය එසේ නොවන බව වර්ෂ 1848 වේ අවුරුද්දේ අවුරුද්ද ගස්වා ප්‍රසිඬ කොට තිබෙන සි රෙ... හැසලමගේ පොතෙන් පෙනෙයි. ක්‍රිස්තුස්ගේ මව වන මේරි යෝශෆ්ට පාවා දෙන්නට මත්කෙන් පැන්තීරස් කියා සොල්දාසුවෙකුට එකතුව සිට දරු ගැබක් හටගත්තායින් පසු යෝශෆ්ට පාවා දුන්නාය කියාද ක්‍රිස්තුස් ගේ පියා දෙවි කෙනෙක් නොව පැන්තීරස් කියන සොල්දාසුවාය කියාද, ක්‍රිස්තුස් උපදින කාලේදී ලියන ලද පොත් වලින් කාරණ ගෙන "සැල්සස්"

කියන පණ්ඩිතයාගේ පොත ඊට සාක්ෂි කොට පෙන්වා
 සි. ජේ. හැසලම් විසින් ඇක්සිටර්වල බ්‍රිසොප්ට ලියන ලියුම්
 වලින් ප්‍රතිමණ්ඩිතව පොතේ තිබෙයි. මා විසින් ක්‍රිස්තියානි
 ආගමට නින්දාවක් වශයෙන් මේ කාරණා ප්‍රකාශ කළා නොව
 යථොක්ත පොතේ තිබෙන නිසාම කී බව ඒ පොත කියවාපු
 අය දනිත්. මෙයින් ද පුරුෂ සංඝරීයක් නැතුව දරුවන්
 උපදින්න බැරි බව සහ ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක් නොවන බව
 පෙනෙයි. ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන ලෙස මැවුන්-
 කාර එක දෙව් කෙනෙක් නැත්තේය. එසේ වී නමුත් මනුෂ්‍ය
 ලෝකයාට ආධාර උපකාර කරන ආනුභූ සම්පන්න දෙවියන්
 වහන්සේලා බොහෝ සිටිති. එම දෙවියන් වහන්සේලාගෙන්
 මනුෂ්‍යයින්ට අනන්ත උපකාර ලැබෙයි. සිලවතී බිසව ආදී
 බ්‍රිසොප්ටරුවන්ට ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයාගේ ආධාරයෙන් දරුවන්
 ලැබුණු බව කුසභාතකය ආදී ජාතක වලින් පෙනෙයි. මේ
 ඇර උලකුඩය දෙවියට දරුවන් නැති නිසා විභීෂණ දිව්‍යරාජයාට
 ඔප්පු කිරීම පිණිස සැලලිහිණි සන්දේශය නම් මාහැඟි පොත
 තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල සංවරයන් වහන්සේ විසින් ප්‍රබන්ධ
 කළ බවත් ඉන් පසු ඒ දෙවියට දරුවෙක් ලැබුණු බවත් පෙනෙයි.
 සිලවතී ආදී පුණ්‍යවන්ත ස්ත්‍රීන්ට දරුවන් ලැබීම පිණිස ශක්‍රාදී
 මහෙශාකාර දෙවියන් වහන්සේලා උපකාර කළා මිස උන්-
 වහන්සේලා විසින් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන ලෙස
 මැවීමක් කළා නොවේය. ආයු පිරිහිවිව දේවතාවෝ දක
 ඔවුන්ට අසවල් ස්වාතමය පිළිසිඳ ගනුවයි කියා උන්වහන්සේ-
 ලාගේ ඉල්ලීම පමණකින් ඒ ඒ දේවතාවා ඇවිත් පිළිසිඳ ගත්
 බව පෙනෙයි. මේ අන්දමේ දෙව උපකාර තිබෙනු හෙයින්
 බ්‍රහ්මාගම් කාරයෝ දෙවියන් වහන්සේලාට ගරු නම්බු කරති.
 ඒ මිස මැවුම්කාර දෙව් කෙනෙක් ඇත කියා බ්‍රහ්මාගම් කාරයෝ
 අතරේ විශ්වාසයක් නැත. තවද සියල්ලට මුල් වූ මැවුම්කාර
 දෙව් කෙනෙක් ඉන්නවා නම් ඒ දෙවියන් මැවීම පිණිසත් වෙන
 දෙව් කෙනෙක් සිටින්න ඕනෑ බව එයින් පෙනෙයි. එසේ
 නැතුව මැවුම්කාර දෙවියන්ට පමණක් පටන් ගැන්මක් අන්තිම-
 යක් නැතිව සදකල් හිටින්නට පුළුවන් නම් අතිකූෂ ප්‍රාණ ලත්
 සත්වයින්ගේ ආත්ම සම්භාවත් එසේ පවතින්න බැරි කමක්
 නැත්මය. තවද මේ ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයෝ කියන
 අන්දමට ප්‍රාණවත් වූ මැවුන් කාරයෙක් නැත්තේමය. එසේ ද
 වුවත් සියල්ල උත්පාදයට හේතු වූ මැවුම් කාරයෝ තුන්
 දෙනෙක් ඇත්තේය. ඒ තුන්දෙනා නම් වායෝ තෙජෝ
 ආපෝ යන තුන් දෙනාය. එම ධාතු තුනට පටන් ගැන්මක්වත්
 අන්තිමයක් නැත්තේය. සෑම තැනම වැඩ හිටින්නේය.
 සියළු බලය ඇත්තේය. පෘථිවියද පෘථිවියෙහි තිබෙන්නා වූ

සියල්ලද එම ධාතු කරණකොට ගෙන උපදින්නේ ය. මෙකී ධාතූන් තනි තනිව තිබීමෙන් යමක් හට නොගන්නේ ය. ඊට කාරණ නම් පොල් ගෙඩියක් තුළ තිබෙන ජලය මාස දහයක් දෙළයක් තිබෙන්නේ වී නමුත් කිසිත් පරාණයක් එහි හටගන්නේ නැත. මක්නිසා ද? වායෝ තේජෝ යන ධාතූන් එහි සංසර්ගයක් නැති නිසාම ය. පොල් ගෙඩියක් සිදුරු කොට තැබුවේ වී නම් එහි පත්‍රවො හටගන්නවා යන්නකමය. වායෝ තේජෝ යන ධාතූන් ආපේ ධාතුව හා සංසර්ග වීමෙන් පණුවන් හට ගන්නේ ය. මෙසේ උපදින ලද පණුවන් එහිම මැරී යාමෙන් ද්‍රව්‍ය වත් වූ පස් හටගන්න හැකි වන්නේ ය. බයිබලේ ලිවූ තැනැත්තාද මෙ කී ධාතු සංසර්ගයෙන් පාර්ථිව්‍ය සහ එහි තිබෙන්නා සියල්ල හටගත් බව පුළුවන් බව දනගන හිටියා වූ පණ්ඩිතයෙක් වන්නේ ය. ඊට කාරණ නම් ලෝකය මැවූ අන්දම ප්‍රකාශ වූ බයිබලයේ මුලම පරිච්ඡේදයෙහි දෙවියන් වහන්සේගේ ස්ප්‍රිතුව ජලමතයෙහි හැසුරුණේ ය යයි කියමනෙන් පෙනෙයි. ඉතින් බයිබලයෙහි පවා පෙනෙන මැවුන් කාරයෝ නම් දැනට ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන යෙහෝව: නොව හුලඟන් ගිනිත් වතුරත් සියලු ලොව මවන බව පෙනෙන හෙයින් මැවුම් කාරයෝ කොට අදහනවා නම් මෙකී ධාතු මැවුම් කාරයෝ බවට විශ්වාස කරන්නට වරි. පිතෘ පුත්‍ර ස්ප්‍රිත යන ත්‍රිත්වයත් මෙකී ධාතූම වන්නේ ය. ඒ බව මෙකී කාරණවලින් පැහැදිලිව පෙන හෙයින් අන්‍ය වූ මැවුම්කාර දෙවි කෙනෙක් ඇත කියා පෙන්වීම පිණිස අතිශයින් නිෂ්ඵල වන්නේ ය. තුව්ෂ වන්නේ ය, නින්දිත වන්නේ ය. ප්‍රාණවත් වූ සියලු බලේ ඇත්තා වූ දෙවි කෙනෙක් ඇත කියා පෙන්වීම පිණිස මෙපමණ වේලා මුර ගැසුවා වූ මේ හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේගේ කථාවට උත්තර මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවත්වා මෙතැන් පටන් ඔහු විසින් ගෙන හැර දක් වූ අනිකුදු කාරණවලට උත්තර දෙමි. හෙද මනාව ඇසිය යුතු.

දුටු ගැමුණු රජ විසින් විනාශ කළ දෙමළ සේනාව ගැන කළ කථාවට උත්තර.

බුදු බණෙහි ප්‍රකාශ වූ පරිද්දෙන් සියල්ලටම කුසලා කුසල කම්යන්ගේ විපාක ලැබෙයි. දුටුගැමුණු රජපුරුවෝ පමණක් එයින් මුක්ත වූ බවක් ධර්මයෙහි පෙනී නැත. අල්ප සාවද්‍ය, මහා සාවද්‍ය කියා සියළුම කම්යන් දෙකොට්ඨාශයකට බෙදෙයි. ඒ රජ විසින් කළා වූ අල්ප සාවද්‍ය කම්යන්ට අල්ප වූ විපාකද මහා සාවද්‍ය කම්යන්ට මහත් වූ විපාකද ලැබෙන බව ප්‍රකාශ කළා වූ බුදු බණක් නොවන්නා වූ රසවාහිනී නම් වූ පොතේ

ආ කියමන මේ ගුරුන්තාන්සේට තේරුම් ගත්ත බැරුව දෙබෙව් පුලාපවලට මීට වඩා උත්තර දීමෙන් ප්‍රයෝජන නැත. තවද පොතේ ලිවීම ගැන මීට ප්‍රථම වරක් මා විසින් උත්තර දුන් නිසා මෙහිදී ඒ ගැන කියන්න ඕනෑ කරන්නේ නැත කියා හුණුපොල ගුරුන්තාන්සේගේ කථාවට මේ අන්දමින් උත්තර දීමෙන් පසු ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දෙස් දක්වන්නට පටන් ගෙන මෙහි පහත සඳහන් වෙන කාරණා ගෙන හැර දක්වන්නට යෙදුනාය. හෙද යහපත්ව ඇසිය යුතු.

මොහොට්ට්වත්තේ ගුණානාඤ්ඤ ස්වාමීන් විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍ය කම පෙන්වීමට දෙවෙනි වර ගෙන හැර දුන් වූ කාරණ මෙන්න.

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම පෙන්වීම පිණිස මින් පසු මා විසින් ගෙනහැර දක්වන කාරණා ගැන මේ සියල්ලෝම අගති විරහිතව කල්පනා කරන මෙන් ඉල්ලමි. ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන යෙහෝව: දෙවි කෙනෙක් නොවේය. ඔහුට දේව අඩහයක් ඇත්තේම නැත. ඒ බව විනිශ්චයකාර-යන්ගේ පොතේ 11 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 19 වෙනි පදේ පටන් 39 වෙනි පදේ දක්වා සඳහන්වෙන කථාවෙන් පෙනෙයි:— එහි සඳහන්ව තිබෙන යථතාගේ ද්‍රව්‍ය යෙහෝව: විසින් දවන පූජාවෙන් පුද ගත් බවය. දවන පූජාව නම් යෙහෝව: ගේ පූජාසනේ ඉදිරිපිටට ගොනෙක් හෝ එළුවෙක් ගෙන ගොස් පළමු කොට බොටුව කපා එයින් වැහෙන ලේ යෙහෝව:ගේ ආසනේ ඉස දෙවනුව ඒ සතා කැබලි කපා දරපිට නියා එම ආසනේ උඩම පිළිස්සීමය. එසේ කරන්නේ එයින් නගින දුම යෙහෝව:ට මිහිරි සුවඳක්ය කියා බයිබලේ බොහෝ තැන්වල ප්‍රකාශව තිබෙන නිසාය. යථතාගේ ද්‍රව්‍යගෙන් බොටුව කපා ඇගේ ලේත් ආසනේ ඉස්ස බවත් ඇගේ මාලු එම ආසනේ උඩ පිළිස්සු බවත් ඔහු කළ පොරොන්දුව ලෙස ඇට කෙළේය යන කියමනෙන් පැහැදිලිව ඔප්පුවෙයි. යථතා යෙහෝව: සමග වුණු පොරොන්දුව නම්, යුද්දෙන් දිනා එන කල ඔහු ඉදිරියට එන කවරෙක් නමුත් යෙහෝව: වහන්සේට දවන පූජාවක් කොට පූජා කරන්නටය. එලෙස ඉදිරියට ආවේ යථතාගේ ද්‍රව්‍යය. ඒ නිසා යථතා මහත් කනගාටුවට පැමිණ පොරොන්දුව ඉෂ්ට කළ බව කියා තිබෙයි. මේ අන්දමේ මනුෂ්‍ය බිලි ගැනීමක් දෙවි කෙනෙක් කරන්නේ නැත. යථතාගේ ද්‍රව්‍යගේ බොටුව කපා යෙහෝව:ට පූජා කළේ නැත කියා බයිබලයේ කියවා බලන කිසිවෙකුට කියන්නට බැරිය. මේ ඇර යෙහෝව: සියල්ල දක්නා ඥානයක් ඇති දෙවි කෙනෙක්

නොවන බවට තවත් අනන්ත සාක්ෂි තිබෙයි. එයින් මඳක් කියමි. යෙහෝව: දෙවියන් වහන්සේ පොළොවේ මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් තැවුණු සේක. උන්වහන්සේගේ හෘදයෙහි සෝක වූයේය.

උත්පත්ති 6 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදයේ මෙලෙස තිබෙයි. මේ කියමනෙන් යෙහෝව:ට මත්තට වන දේ නොපෙනුන බව හැඟෙයි. නිකර පවතින දිව්‍ය ඥානයක් යෙහෝව:ට ඇතුළු තිබෙනවා නම් මත්තට දුක් උපදින දෙයක් කරන්නේ නැත. මත්තට දුක් උපදින මෙබඳු මැවීමක් නොදන කළ නිසා යෙහෝව:ට සියල් දක්නා ඥානයක් නැත්තේමය. සීලාවාර මනුෂ්‍යයෙකුට ඇති පදම ගුණ ධර්මයක්වත් යෙහෝව:ට නැති බවට තවත් අනන්ත සාක්ෂි තිබෙයි. එනම්:-මෝසෙස් ද පූජක වූ එලියාසර් ද යෙහෝව: වහන්සේ අණ කළ ලෙස කළේය. ඒ කොල්ල ගත් දෙය එනම්:- යුඩ පුරුෂයන් විසින් අල්වා ගත් ඉතිරි වූ ගෝවරය හලක්ෂ හැත්තෑ පන්දහක් බැටළු-වෝද, හැත්තෑදෙනක් ගවයෝද වූවෝය. පුරුෂ සංඝර්‍ය නොලැබූවා වූ ස්ත්රීන් තිස්දෙනෙක යුඩයට නික්ම ගිය තැනැත්තන්ගේ කොටස නම් තුන්ලක්ෂ තිස්හත්දහස් පන්සියයක් බැටළුවෝය. යෙහෝව: වහන්සේගේ පවුරු නම් බැටළුවන්ගෙන් හසිය හැත්තෑපස්දෙනෙකි. සතිස්දහසක් ගවයෝය. ඉන් දෙසැත්තෑවක් යෙහෝව: වහන්සේගේ පවුරුය. තිස්දහස් පන්සියයක් කොටළුවෝය. ඉන් හැටදෙනෙක් යෙහෝව: වහන්සේගේ පවුරුය. සොළොස්දහසක් මනුෂ්‍යයෝය. ඉන් දෙකිස් දෙනෙක් යෙහෝව: වහන්සේගේ පවුරුය. මෝසෙස් යෙහෝව: වහන්සේගේ තේව පුජාව පිණිස වූ පවුරු යෙහෝව: වහන්සේ මෝසෙස්ට අණ කළ ලෙස පූජකවූ එලියාසර්ට දුන්නේය. ගණන් කරාවේ 31 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදේ පටන් 43 වෙනි පදේ දක්වා මෙලෙස සඳහන්ව තිබෙයි. ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ අනුන් සතු හරක් එළු බැටළු පුරුෂ ස්ත්රීන් කොල්ලකෑමට යෙහෝව: මැදහත් බවත් එයින් කොටසක් යෙහෝව: බාරගත් බවත්ය.

තවද, යෙහෝව: වහන්සේට බොන පුජාවක් පිණිස පිරිසිදු තැනක තද මුද්‍රික පානය වත්කරන්ට සලසාලව, කියා ගණන් 28 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 7 වෙනි පදේ තිබෙයි. තවද මුද්‍රික පානය නම් ඉතා මත්වෙන බීම වර්ගයක්ය. සීලාවාර මනුෂ්‍යයින් පවා නින්ද කරන්නාවූ පුරාපාතාදී මෙබඳු නොකටයුතු ක්‍රියාවලින් පිරි හිටින කෙනෙක් උත්තම වූ දෙව් කෙනෙක්ය කියා ඇදහීමෙන් පරලොව වැඩක් සිද්ධකරගන්ව අතීශයින් බැරිය. එබැවින් යෙහෝව: දෙව්කෙනෙකුත් නොවේය. මැවුම්කාර-යෙකුත් නොවේය. සියළු බලේ ඇත්තාවූ කෙනෙකුත්

නොවේය. සියල්ල දක්නා ඥානය ඇති කෙනෙකුත් නොවේය. ඔහු වනාහි මාග බිලි මනුෂ්‍ය බිලි ගැනීමට ඉතා ප්‍රිය වූ තද ඵලාභ අමනුෂ්‍යයෙක් වන්නේය. ඒ බව ඔප්පුකිරීමට තවත් වැදගත් අනන්ත සාක්ෂි තිබේය. එයින් සමහරක් ගෙනහැර දක්වමි. ක්‍රිස්තියානි ආගම සහමුලයෙන්ම ධරාතීබෙන්තේ බැයිබලේ නම් පොතේය. එම පොත පළමුවෙන් ලිව්වෙන් යෙහෝව්‍යාගේ ආගම මුලින් ඉපදෙව්වෙන් මෝසෙස් නම් පුරුෂයාය. මෝසෙස් වනාහි මිනි මරා හැංගී රටහැර ගොස් මිදියන් දේශයට පැමිණ යේත්‍රෝ නම් කපුරාළගේ දියනි කෙනෙක් වූ සිප්පෝරා කියන ස්ත්‍රී පාවාගෙන යෙහෝව්‍යා කියා කෙනෙක් මට සම්බවුනා යයි කියා ඕනට නොයෙක් දෙල බිලි දෙමින් බන්ධනය කොට මිසරයට පැමිණ මිසරයෙහි වාල්ව සිටි තමන්ගේ ජාතියෙහි ඊශ්‍රාලිත සෙනග එයින් මුදවා ගෙන ගිය අන්දමත් අනන්ත ස්ථානවලදී යෙහෝව්‍යාට දෙල බිලි දුන් අන්දමත් ප්‍රකාශව තිබෙයි. මේ කියමින් එකිනෙක කල්පනාකර බැලීමෙන් පෙනෙන්නේ මෝසෙස් තමන්ගේ බන්ධුන් වහල් කමෙන් නිදහස් කර ගැනීමට යක්ෂ බන්ධන යක් කරගෙන එම යකාට නොයෙක් දෙල බිලි දෙමින් භාස්කම් පෙන්නු බවය. මෙසේ අමනුෂ්‍ය පිළිවෙත් වලින් සංග්‍රහ වූ බැයිබලය පරලොව ගැලවීමේ මාභියක්ය කියා විශ්වාස කිරීමත් එහි සඳහන් වූ යෙහෝව්‍යා දෙව්කෙනෙක කියාත් ඔහු මැවූම කාරයෙක කියාත් හිතා ගෙන ක්‍රිස්තියානි ආගම විසවාස කරනවා නම් එයත් නුවණට හුරු වූ ක්‍රියාවක් නොවේය. එසේ බව නික්මයාම නම් පොතේ මුල පටන් කියවා බලන කාටත් තේරුම් ගත්හ පුළුවන් නිසා ඒ ගැන බයිබලයෙන් පදයන් දක්වීමට මෙහිදී වැඩි මහන්සි ගන්නේ නැත. තවද ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍ය කම් පෙන්වීම පිණිස වැදගත් කාරණ රාශියක් බයිබලයෙන් ඔප්පු කරන්නට තිබෙන්නේ වී නමුත් අපේ පොරොන්දු වල ප්‍රකාරයට අද කාලය නැත. හෙට දවසෙන් මේ සභාවේ මෙලෙසම කථාකරන්නට මට ඉඩ ප්‍රස්ථා තිබෙන නිසා ඒ ගැන මම මහත් ප්‍රීතියෙන් පසුවෙන බව සභාවට දනුමිදී මොහොට්ටි වන්නේ ස්වාමීන්ගේ කථාව අත්හිටවන්නට යෙදුනා ඇත. ඉන් පසු එහි රැස්ව හිටියා වූ දෙපක්ෂෙ උදවියම තම තමන්ගේ නිවාස ස්ථානවලට පැමිණියා ඇත. බුඩ පක්ෂයෙ උදවිය එද මහත් ප්‍රීතියෙන් ගිය බවත් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂෙ උදවිය එලෙස ප්‍රීතිමත් කමක් නැතිව දුර්මුඛව ගිය බවත් හුනුපොල ගුරුන්තාත්සේගේ කථාවට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂෙ උදවිය අප්‍රසන්න වූ බවත් දුටුමු.

ජුනි මස 10 වෙනි දින උදය වරුවේ සිරිමාන්ත කතිසේරු තැන විසින් බුඩාගමට විරුධව කළ කථාව මෙන්න.

1 වෙනුව මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන්ටම බුඩාගමේ අසත්‍යකම් දැන ගැනීම පිණිස මට ගෙනහැර දක්වන්නට බොහෝ කාරණ තිබෙයි. එයින් පළමු වෙනුව මා විසින් ප්‍රකාශ කරන්නේ නම් බුඩාගමේ තුන් පිටකය වෙත රටක නොලී බවය. ඊට මම ගෙන හැර දක්වන කාරණ නම් දඹදිව පුරාණ කාලවල පොත් ලියා තිබුනා නම් ඒවා මේ රටට ගෙනොත්ති නැතැයි. එසේ ගෙනා බවක් බුඩාගමේ පොත්වල සඳහන්ව නැති නිසාද,

2 වෙනුව රහතුන් හිටියාය කියා බුඩාගම් කාරයෝ විශ්වාස කරනවා මිස ඊට සාක්ෂියක් පෙන්වන්නට බුඩාගම් කාරයින්ට බැරිය කියාද,

3 වෙනුව නර වෙළඳාම බුදුන් විසින් තහනම් කරලා තිබෙන නමුත් වෙස්සන්තර රජ දරුවන් දුන්න එක නර වෙළඳාම වෙනවාය කියාද,

4 වෙනුව බරදට නම් යක්ෂයාට බෝධි සත්වයන් දරුවන් දෙන්නෙක් දන් දුන්නාම මුරු මුරු යන අනුකරණ පවත්වා බෝධිසත්වයා ඉදිරිපිටදීම ඒ දරුදෙන්නා ලේපෙර පෙරා කෑ බව බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙනවාය. නමුත් මෙබඳු කාරතර අසන්නට පමණක් අමිහිරි දේවල් බුදුබව ලබන පින්ය කියා බුඩාගම් කාරයෝ විශ්වාස කරනවාය කියාද,

5 වෙනුව බුඩාගම් කාරයෝ ආත්මයක් නැත කියනවාය. නමුත් පරලොව වැඩ පිණිස පින්කිරීම ආත්මයක් නැත කියන්නන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත කියාද,

6 වෙනුව බුදුන් ජීවත්ව සිටින කාලේදී පවා බුදුන්ගේ ශ්‍රාවකයෝ බොහෝ වැරදි කළාය කියා බණ පොත්වල තිබෙනවාය. ඒ වැරදි නම් දැන් සිටින ඇත්තන්ට අසන්නට පිළිතුල් වූ දේවල්ය කියාද,

7 වෙනුව බුදු බව ලැබීමට පතන්නා වූ බෝධි සත්වවරු බුදුවරුන් ගෙන් විවරණ ලබන්නට ඕනෑය කියා බුඩාගම් කාරයෝ කියති. එසේ ඒ විවරණ නො ලැබ යමෙකුට බුදු වෙන්නට බැරිය කියනවා නම් මුලදී බුදු වුනු බුදුන් විවරණ නොලබා බුදු වුනේ කෙලෙසද කියාද,

8 වෙනුව සංඝයා මස් කෑමෙන් තුරන් කරවන පිණිස දෙවිදත් තෙර බුදුන් ගෙන් වරයක් ඉල්ලු කල මස් කෑම ඉතා හොඳ දෙයක්ය කියා බුදුන් කීවාය කියාද කථාවක් කළාය. ඒ කථාවට මේ කාරණ නැවත කියමින් කථාව දික්කර

ගත්තා මිස වෙන සාරවත් වූ කථාවක් ඔහු විසින් කෙළේ නැත. ඉන් පසු මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් මේ කාරණ වලට පිළිවෙළින් උත්තර දුන්නාය. හේ මෙසේය:

1 වෙනුව මේ සභාවේ හිටින සියල්ලන්ටම මේ කතිසේරු තැනගේ කථාව ඇසෙන්නට ඇත. මොහු ඊයේ දවසෙන් පළමු කොටම කථා කෙළේ බුඩ්ධගමේ පොත් ලිම ගැනාය. ඒ කථාවට සැහෙන උත්තර මා විසින් ඒ දවසේ ප්‍රකාශ කළ බව මේ සියල්ලෝම දන්නවා ඇත. ඒ නිසා ඒ ගැන වැඩි මහත්සි ගන්ධි ඕනෑ කරන්නේ නැත. දඹදිව ලියාපු පොත් මේ ලංකාවට ගෙනා බවත් බුඩ්ධගමේ පොත්වල සඳහන්ව නැත කියා මොහු විසින් ප්‍රකාශ කෙළේ මොහුගේ නො දනුම් කමිත්ය. දඹදිව පුරාණ කාලේ පැවති අකුරු වලින් ලියාපු සමහර බම් කොට්ඨාශවල් මේ රටේ ගල්වල පවා කොටා තිබෙනවාය. ඒ බව මිහින්තලේට ගියොත් කියවා පෙන්වන්නට පුළුවන. එබැවින් දඹදිව ලියු බණ පොත් පුරාණ කාලේ මේ රටට නොගෙනාවාය කියා සිහි ඇති කවරෙකුට නමුත් කියන්නට බැරිය. තවද කාමරෝප, බුරුම සියම් යන අකුරු වලින් ලියාපු බණ පොත් මේ රටේ බොහොම ගණනක් තිබෙනවාය. ඒවා මේ රටට කලින් කල ගෙනා පොත්ය. ඉන් නිසා දඹදිවට අයිති රටවලින් මේ රටට බණ පොත් ගෙන ඒම පුරාණ පටන් පැවති සිරිතක් බව ඔප්පු වෙයි. මේ කතිසේරු තැන මේ ආදි කාරණ ගැන කිසිත් නොදන කළ කථාවට මීට වඩා යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

2 වෙනුව රහතුන් හිටියාට කිසිම සාක්ෂියක් නැත කියා මේ කතිසේරු තැන මේ සභාවේ මුරගැහුවා මේ සියල්ලන්ටම ඇසෙන්නට ඇත. මොහු වැනි නුගත් අයට රහතුන් හිටිය බවට සාක්ෂි නැති නමුත් උගත් පණ්ඩිතයන්ට රහතුන් හිටිය බව දන ගැනීමට අනන්ත සාක්ෂි තිබෙයි. එයින් සාද්දිපයක් මා විසින් ගෙන හැර දක්වමි. සෘද්ධි වන්තයෙකුට මිස වෙන මොනගම් මනුෂ්‍යයෙකුට වත් හිමාල කන්ද මුදුනට යන්නට බැරිය. ඒ හිමාල කන්දේ මිස වෙන කොයි ස්ථානයකවත් වන්දනාන්ති, සූරියකාන්ති කියන සිලා වර්ග ඇත්තේ නැත. එයින් වන්ද කාන්තිය කියන සිලා වර්ගයෙන් ගලක් මිහින්තලේ අම්බසවල කියන දගැබ ස්වමිපයෙහි තිබෙනවාය. ඒ ගල කොයි කෙනාකුට නමුත් එහි ගියොත් බලන්නට පුළුවන. ඒ ගල සෘද්ධි වන්ත රහත් කෙනෙක් විසින් හිමාලයෙන් ගෙනැත් එහි තැබුවා සත්තකය. එය එසේ කළේ අනාගත කාලේ උපදින මනුෂ්‍යයින්ට රහතුන් සිටිය බව දන ගැනීමට ලකුණක් වශයෙන් ය. රහතුන් සිටිය බව ඔප්පු කිරීමට මේ කාරණාව ඉතාමත් සුළුය. මීට වඩා වැදගත් ඔප්පු සාක්ෂි පොත්වල බොහෝමයක් තිබෙයි.

මහා වංශය කියන පාලි පොත බණ පොතක් නොවේය. මේ රටේ රජ කළ රජ දරුවන්ගේ පිළිවෙළ කථාවය. එහි අනන්ත ස්ථානවල රහතන් වහන්සේලා හිටිය බවත් උන්වහන්සේලාගේ ඉරිදි ප්‍රාතිභායාම ගැනත් සඳහන්ව තිබෙන අන්දම මේ කථා-කාරයා දන්නවා නම් රහතුන් හිටිය බවට කිසිම සාක්ෂියක් පොත්වල නැත කියා මුර ගසන්නේ නැතුවා සත්තකය. තවද තර්ක ව්‍යාකරණාදී සමස්ත ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණි වන්ද්‍යාරතී නම් බ්‍රාහ්මණ පණ්ඩිතෝත්තමයා විසින් රචනා කරනලද බෞද්ධ ශතකය නම් පොතේ කිසිවෙකුට නැති කරන්ඩ බැරි ආනුභාවක් ඇති සධාතුක සිලා ප්‍රතිමාවක් ගල් පිළිම වහන්සේ නමක් දැකිව පිය මහ බෝධි මූලයෙහි තිබෙන බව කියා තිබෙයි. වන්ද්‍යාරතී වැනි උත්තම පණ්ඩිතයින් පවා ඉරිදිවන්ත රහතුන් වහන්සේලා හිටිය බව විශ්වාස කොට උන්වහන්සේලාගේ අධිෂ්ඨාන බලය ලෝකයාට අභවන පිණිස

“නාගාලයො පරිධරාලය වක්‍රවාල-
මූර්ථි ත්‍රිකුට ගත කාංචන ගෞල ශ්‍රීගෙ
බොධිදුමූල නිභිතාක්ෂය ධාතු බිම්බා-
විහ්‍රාන්තමාමී සිරසා ජින වෛතාස මසියම්”

යන මේ ශ්ලෝකය එම පොතට ඇතුළත්කර තිබෙන්නේය. මේ ආදී අනන්ත පණ්ඩිතයන් විසින් රහතුන් හිටිය බවට අනන්ත සාක්ෂි ගෙන හැර දක්වා පොත්වල තිබෙද්දීත් රහතුන් හිටිය බවට කිසිම සාක්ෂියක් පොත්වල නැත කියා මොහු කීවේ මොහුගේම තිබෙන අඤ්ඤා කමේ බලවත් කම නිසාමය. ඒ නිසා මේ ගැන කරන කථාව මෙයින් නවත්වමි. ඉන් පසු වෙස්සන්තර රජ බමුණාට දරුවන් වික්කේ නැත. ඒ නිසා ඒ ගැන උත්තර දීම නිෂ්ඵලය. බරද්ද නම් යක්ෂයා මංගල බෝධි සත්වයන් වහන්සේගෙන් දරුවන් ලබාගෙන එය යක්ෂයා කළ කෲර ක්‍රියාව බෝධි සත්වයන් පිට හෙලන්ඩ උත්සාහ කළ කතිසේරු තැනගේ කථාවට උත්තර දෙමි. මනාව ඇසියයුතු.

මංගල බෝධිසත්වයන් විසින් දුන් දරුවන් ගැන කළ කථාවට උත්තර මෙන්න.

4 වෙනුව බරද්ද නම් යක්ෂයෙක් මිනිස් වෙස් ගෙන මංගල බෝධි සත්වයන් කරා විත් උන්වහන්සේ ගෙන් දරුවන් දෙන්නා ලබාගෙන දෙවනු යක්ෂ වෙස්සයෙන් සිටගෙන එම දරුවන් කෑ බව බුද්ධාගමේ පොත්වල තිබෙනවා සත්තකය. මේ අන්දමේ නපුරු අභසක් පිට දරුවන් ඉල්ලූ බවක්වත් ශිඟු යකෙක්

බවක්වත් මංගල බෝධි සත්වයා දන්නේ නැත. එබැවින් දැන ගැනීමට උත්වහන්සේට එම ආත්මේදී දිව්‍ය ඥානයක් පහළව තිබුණේ නැත. එබඳු ඥානයක් තිබුණා නම් උත්වහන්සේගේ දනාධ්‍යාපයත් සම්පූර්ණ කොට දරුවන්ට භානියක් නැති කරනවා සත්තකය. යම්කිසි ධනවත් පුරුෂයෙක් පිටියර ගමක දරුවන් ඇති ගෙදරකට පැමිණ ඒ ගෙදරින් කොල්ලෙක් ඉල්ලා ගෙන විත් දෙවනුව එම පුරුෂයා විසින් ඒ කොල්ලා යම් කරුණක් ගැන මරා දමමාට ඒ කොල්ලා බාරදුන් දෙමව් පියන් ඒ ගැන වරදකාරයෝ වෙන්නේ නැත. මෙබඳු නඩුවක් දුන් පවතින අධිකරණ ශාලාවක් ඉදිරිපිටට ගෙනාවොත් කොළවා මැරූ පුරුෂයාට අවිටු කරනවා මිස කොළවාගේ දෙමව්පියන්ට කිසි අවිටුවක් කරන්නේ නැතුවා සත්තකය. මක්නිසාද? කොළවා බාර දුන් දෙමව් පියෝ ඒ කළ අපරාධයට මොන අත්දමකින්වත් මැදහත් නැති නිසාය. එසේම මඩගල බෝධි සත්වයා විසින් වැඩ ගැනීමට බාරදුන් දරුවන් කැවාට එම යක්ෂයා වැරදි කාරයා වෙනවා මිස ඒ ගැන මොන අත්දමින් වත් බැඳී නැති බෝධිසත්වයා වරද කාරයෙක් වෙන්නේ නැත. යම්තම් සිහිය ඇති කාටත් තේරුම් ගත්ට පුළුවන් මෙබඳු සැහැල්ලු දේ මහත් බරපතල කාරණා කොට අභවා මනුෂ්‍යයන් මුළු කරන්ට හදන මේ කතිසේරු තැනගේ අදහස සම්පූර්ණ කිරීමට අවකාශ ලැබෙන්නේ නැත. ඉන් නිසා මේ ගැන කරන කරාව මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවත්වා බුඩ්ධ ධර්මයෙහි තිබෙන අනත්තා යන පදය ගැන මේ කතිසේරු තැන කී කාරණාවලට උත්තර දෙමි. හේ ශ්‍රවණය කටයුතු.

5 වෙනුව අනිච්චා; දුක්ඛ, අනත්තා කියා බුඩ්ධ ධර්මයෙහි තිබෙනවා සත්තකය. සියලු සංස්කාර ධර්මයන් ඇතිවන හෙයින් අනිච්චා කියාද, භවයෙහි සියලු තත්විම දුක් හෙයින් දුක්ඛා කියාද ආත්මයයි කියා පෙන්වන්ට දෙයක් නැති හෙයින් අනත්තා කියාද බුදුන් විසින් දේශනා කොට තිබෙයි. රූප ස්කන්ධ, වේදනාස්කන්ධ සංඝාස්කන්ධ, සංඛාරස්කන්ධ, විඤ්ඤාන ස්කන්ධ යන පඤ්චස්කන්ධයම මෙහිම නිරුඬ වෙයි. මේ පඤ්චස්කන්ධයෙන් කිසි දෙයක් පරලොව නොයන්නේය. එසේ වුවත් මේ සත්වයාම පරලොව උපදින්නේය කියා බුඩ්ධ ධර්මයෙහි පෙනෙයි. මේ ධර්මය ඉතා ගාමිණීර වූ පණ්ඩිත ගොවර වූ ධර්මයක්ය. මෙහි අදහස මේ කතිසේරු තැනට තේරුම් ගත්ට බැරුවාට අපිද පුදුම නොවෙමු. ආත්ම ස්වභාව නාස්තන්තා වූ ක්‍රිස්තියානි කාරයන් කියන්නා වූ ප්‍රකාරයට ප්‍රාණය මෙයින් පිටත්ව යන්නා වූ දෙයක් නම් එය නැවැත්වීමට හැකි වෙයි. හේ කෙසේද? තදබල පව් කළා වූ පුරුෂයෙක්

ආයත්ත කාලයෙහි සන වූ ලෝභ බඳුනක් තුළට ප්‍රවිෂ්ට කරවා මනාකොට පියන්පත ගසා තවත් පිටින් ඊයම් ගා තැබූ චීනම් ඔහුගේ ප්‍රාණය පිටවෙන්ඩ නොහැකිව එහිම තිබෙයි. එසේ කල පරලොව උත්පත්තිය නැතිවෙයි. සද්කාලික ගින්නෙන් දවනනරකාදී දුකද ඔහුට නො ලැබෙයි. දෙවියන්ගේ නියමයද කඩ වන්නේය. සියළු ධර්මයන් සභාකාරයෙන් අවබෝධ කළා වූ සඵඥයන් වහන්සේ පමණක් ආත්ම සවිභාව මනා කොට දැනගත් හෙයින් ඇත්ත ඇති හැටි කියා තිබෙයි. එය අවබෝධ වීම පිණිස නාගසේන සථවිරයන් වහන්සේද නොයෙක් උද්ගරණ පෙන්වා තිබෙයි. ඒ නම් යම් පොතකින් තවත් පොතක් ලිව්කල පළමු තිබූ පොතෙන් අළුත් පොතට කිසිත් නොගියේ ය. එසේ නොගියත් වෙන පොතක් නොව පළමු පොතම වන්නේය. මරණාසන්න කාලයෙහි කම්මානුරූපව උත්පත්ති ස්ථානය පෙනෙයි. එකල තෘෂ්ණාව කරණකොට ගෙන එහි ඇලෙයි. එම නිසා සත්වයන්ගේ චුක්චිමත් ඉපදීමත් එකවිට වෙයි. අතරක් නැතිවෙයි. මේ අන්දමට සත්වයන් පරලොව උපදිනවා මිස මේ පංචස්කන්ධයෙන් පරලොවට ගමන් කරන්නා වූ දෙයක් ඇත්තේ නැත. මේ කියමන ඉතාම නුවණ ඇති අයට ගෝචරවා මිස මේ කතිසේරු තැන වැනි මන්ද බුද්ධිත්ව ගෝචර නොවෙයි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි නමැති අන්ධකාරයේ ගිලී හිටින නුවණ මද අයට මිස තැණවත් අයට තේරුම් ගන්ට බැරිකමක් නැත. එම නිසා ඒ ගැන කරන කථාව මෙපමණින් නවත්වා බුදුන් හිටිය කාලේදී පවා බුඩ ශ්‍රාවකයෝ වැරදි කළාය කියා මේ කතිසේරු තැන කළ කථාවට උත්තර දෙමි. හෙද අසන්නවා!

6 වෙනුව බුදුන් සිටිය කාලේදී ද ඊට පසු කාලවලද වැරදි කළා වූ බුඩ ශ්‍රාවකයෝ හිටියා සත්තකය. දැන් පවතින කාලේත් එසේම වැරදි කරන ශ්‍රාවකයෝ නැත කියා අපි කියන්නේ නැත. පව්වු වූ පුද්ගලයෙක් බුදුන්ට ශ්‍රාවකයෙක් වුනේ වී නමුත් ඔහුගේ පව්වු ගතිය අත් නොහැර වැරදි කළාට ඒ ගැන සඵඥයන් වහන්සේටත් උන්වහන්සේගේ ධර්මයටත් යහපත් සංසයාටත් ඒ ගැන දෝෂයක් කියනවා නම් ඒ කියන තැනැත්තා තදබල අඥානයක්ය. එබඳු අඥාන ගතියක් මේ කථාකාරයාටත් ඇති බව මේ සභාවට ඇහෙව්වා මිස වෙන ප්‍රයෝජනයක් නැත්තේය. එබැවින් මේ ගැන කරණ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

බොධිසත්වයන් වහන්සේලාගේ විවරණ ශ්‍රිය ගැන කළ කථාවට උත්තර දෙමි.

හෙද ඇසුව මැනවි.

7 වෙනුව මුල් වූ බුදු කෙනෙක් ඇත කියාමේ කතියේරු තැන කියයි. එසේ මුන්නාගේ කියන්නේ වී නමුත් අපි කියන්නේ නැත. “අනම්තග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො පුබ්බා කොට්ඨපඤ්ඤායති” කියා බුදුන් වදළ ධර්මයෙහි ආකාරයටත් එබන්නක් නොපැනෙයි. බුද්ධථියට විරුධව කරන මෙබඳු කථාවලට උත්තර දීමට අපේ කාලය ප්‍රමාද කරන්නට හිතා නැත. එසේ වී නමුත් බුද්ධාගමේ තත්ත්වය නොදන්නා අයට ප්‍රයෝජන වීම පිණිස මේ ගැන මඳක් කාරණා කියමි. අනන්ත වූ ලෝක ධාතු හෙවත් සක්වළවල් ඇත්තේය. ඒවා කලින් කල සෑදෙන්නේ ය. එසේම කලින් කල විනාශ වන්නේ ය. මේ අන්දමින් ඇතිව නැතිවන්නා වූ ලෝක ධාතුවල අනන්ත ක්‍රමවලින් යුත් සත්ව සමූහයක්ද ඇත්තේය. ඔවුන්ද වූහි ප්‍රතීසන්ධි වශයෙන් නොයෙක් තත්හි සැරිසරා ඇවිදින්නාහුය. මෙකී ප්‍රාණවත් වූ ද සියල්ල හටගත්තා වූ ද මුල් වූ මුලක් ඇත්තේ නැත.

මේ ලෝක ධාතුවෙන් හා සත්වයෝත් අසවල් කාලේ සෑදු නාය. ඊට ප්‍රථම ඇත්තේ නැත කියා යමෙක් කියනවා නම් ඊට ප්‍රථම කිසිත් නැති අනන්ත හිස් කුහරයක් පමණක් ඇති බව හැහෙයි. එසේ කිසිත් නැති කමකින් අනන්ත කාලයක් පසුව මෙබඳු ලෝකයක් සහ සත්වයන් සෑදුනා නම් ඊට ප්‍රථමත් වෙන්ව බැරි නැත දෙවියෙක් නමුත් මේ ලෝකය සහ සත්වයෝ යම් කලක මැව්වා නම් ඊට ප්‍රථමත් මෙබඳු මැවීම නොකළාය කියා හිතන්ට කිසිසේත් යුතුකමක් නැත. මේ ලෝකය සහ සත්වයෝත් යම් හේතුවකින් සෑදෙන්නට හෝ යමක් විසින් සාදන්නට හෝ යම් කාලයක පුළුවන කියා සිතාටත් නියමකර ගන්නවා නම් ඒ සිතාටට ප්‍රථමත් එලෙස වෙන්ව පුළුවන් බවට එකම සාක්ෂි වෙයි. ඉන් නිසා මේ ලෝකයාට මුල් වූ පටන් ගැන්මක් තිබෙන්නට බැරිය. ඇතිව නැතිවන්නා වූ ස්වභාවයෙන් යුක්තව සඳකල් පවතින්නා වූ ලෝකයට ද එහි වාසය කරන්නා වූ අනන්ත වූ සත්වයන්ට ද ආදියක් නැත්තේය. අන්තයක් නැත්තේය. එබඳු සත්වයන් අතරේ පහල වෙන්නා වූ බුදු වරයන්ද අනන්ත වන්නේය. එබැවින් මුලින්ම බුදු වූ මුල් වූ බුදු කෙනෙක් නැත්තේය. එම නිසා මේ කතියේරු තැන මුලින් බුදු වූ බුදුන් විවරණ ලැබුවේ හෙවත් සරණ ගත්තේ කොයි බුදුන්ගෙන්ද කියා අපෙන් ඇසුවේ බුද්ධ

ධර්මෙ හරි ආකාර නොදනම බව පෙනෙයි. තමන් විශ්වාස කරන ක්‍රිස්තියානි ආගමවත් බුද්ධාගමවත් දෙකම ගැන කිසිත් නොදන්නා මේ කතිසේරු තැනගේ කථාවට උත්තර මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවත්වා දෙවිදන්තෙර බුදුන්ගෙන් ඉල්ලූ වර ගැන මොහු කළ කථාවට උත්තර දෙමි. එයද අසන්නවා!

8 වෙනුව මේ කතිසේරු තැන විසින් දෙවිදන් තෙරගේ වර ගැන ප්‍රකාශ කළ කාරණ බුද්ධාගමේ පොත්වල තිබෙන අන්දමට හාත්පසින්ම විරුඩ ය. මස් කෑමෙන් සංඝයා තුරන් කරවනු පිණිස ශික්ෂා පදයක් පනවන ලෙස දෙවිදන්තෙර බුදුන්ගෙන් වර ඉල්ලුවා සැබෑය. ඒ ඉල්ලීමට සථිකයන් වහන්සේ එකඟ වූහේ නැත. එහිදී මස් කෑම ඉතා හොඳ දෙයක්ය කියා සථිකයන් වහන්සේ විසින් වණනා කළ බවක් බුද්ධාගම පොතක ඇත්තේ නැත. නමුත් මේ කතිසේරු තැන මස් කෑම ඉතා හොඳ දෙයක්ය කියා බුදුන් වණනා කළ බවක් කියා පෙන්වා දුන්නාය. බුද්ධාගමේ පොත්වල නැති දේ ඇත කියා මෙබඳු සභාවල ප්‍රකාශ කරන්නේ බොරු කීමට විලිඛිය නැති කමිත්ය. එම නිසා මුත්තාහේගේ අභූත කියමන්වලට මීට වඩා කථාවක් අපට කරන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත. තවද ක්‍රිස්තියානි ආගම අසත්‍ය ආගමක් බව පෙන්වාදීම පිණිස මීට ප්‍රථම මේ සභාවේ මා විසින් ප්‍රකාශ කළ කාරණා ගැන ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට මේ සභාවේ කථා කළ කොයි කෙනෙක්වත් නිසි උත්තර දුන්නේ නැත. එසේද වුවත් අඤ්ඤායින් රවටන්ට සිතාගත තමන් විශ්වාස කරන බයිබලේට පවා විරුඩව කියමන් වගයක් ප්‍රකාශ කළාය ඒ නම් මිසරයේ කුච්ඡුලන් මැරීම පිණිස යෙහෝව්‍යා ගියේ නැත කියාය. ඒ කියමන හාත්පසින්ම බයිබලේට විරුඩය. හේ කෙසේද? යෙහෝව්‍යා වහන්සේ මිසර වාසින්ට පහර දෙන පිණිස ගොස් උන්වහන්සේ උඩ පඩි කඳෙහිද කනු දෙකෙහිද ලේ දෑක දෙර ඉක්මවා යන සේක යනු බයිබලයෙහි තිබෙයි. මෙබඳු උගත් පණ්ඩිතයින්ගෙන් යුක්ත වූ සභාවල මෙබඳු බොරු කියන්නට විලිඛිය නැති මුත්තාහේලා ආගමික ගුරුවරයෝ කොට පත්කර ගෙන හිදීම අතිශයින්ම යුතු නැත. තවත් යෙහෝව්‍යාගේ අනඥාවට විරුඩව පරදර කම්යෙහි හැසිරෙන තැනැත්තාට ලැබෙන දරුවන් මවන්නේ කවුද? ඔවුන් යෙහෝව්‍යා මවනවා නම් තමන් කළ අනඥාවට විරුඩව කරන ක්‍රියාවට තමන් මැදහත් වුනු බව පෙනෙයි. යනාදීන් මා විසින් කළ කථාවට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ කථාකාරයෝ කිසිම උත්තරයක් දුන්නේ නැති බව මේ සියල්ලෝම දනිති. ඒ නිසා ඒ ගැන මම වැඩිදුර යමක් නොකියමි. යකඩ රට ගැන මා විසින් කළ කථාවට දුන්න

උත්තර නම් යුද්ධයේ සර්ධාව නැති නිසා ඔවුන්ගෙන් ජය ගත්ට බැරි වුනාය කියාය. මේ උත්තරයත් එකිනෙකට විරුධය. හේ කෙසේද? අතීත අනාගත වර්තමාන කාලත්‍රය වර්තනි වූ සියල්ල දක්නා දෙනයක් යෙහෝව්:ට තිබෙනවාය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියන්නේය, එසේ නම් යුද්ධයේ අසර්ධාවත්තකම යෙහෝව්:ට පෙනී යුද්ධ සමග යුධයට නොගොස් නවතින්ඩ ඕනෑය. එසේ නවතින්නේ නැතුව යෙහෝව්: යුද්ධ සමග සිටගත යුධය කළ හෙයින් යෙහෝව්:ට සියල්ල දක්නා දෙනයක් නැති බව ඔප්පු වෙයි. එකක් හරිගස්සන්ට ගියාම අතිකට වන වැරද්ද මුත්තැහේලාට පමණක් නොව බොරු දෙඩවන සියල්ලන්ටම වෙන වැරද්දක්ය. ඒ නිසා ඒ ගැන වැඩිය කාරණ නොකියමි. තවද ක්‍රිස්තුස් උපන්කාලේදී දරුවන් මැරීමෙන් ලොවට පහල වූ අවමේගල ලකුණ නිසා ක්‍රිස්තුස් නරකාදී දුකින් ගලවන්ඩ නොව සියල්ල සතර අපා දුකට හෙලන්ට ආ කෙනෙක් බවට සලකන්ට යුතුය-කියා මා විසින් ප්‍රකාශ කළ වැදගත් කාරණයට කිසිම උත්තරයක් මේ වන තුරුම දුන්නේ නැත. ඒ නිසා ක්‍රිස්තු අපි කියන ලෙසටම ලොවට අනර් කාරයෙක් බවට මුත්තැහේලාත් එත්තු ගත්තා වෙන්ට ඇත, කියා මොහොඩ්ට් වන්නේ ගුණානන්ද ස්වාමීන්ගේ ඒ පැයේදී කරන කථාව මෙපමණකින් නවත්වන්ඩ යෙදුනාය.

මින් පසු සාමුවෙල් ප්‍රේරා පාදිලි උත්තැහේ බුඩාගමට විරුඩව කථා කරන්ට පටන් ගත්තාය.

ඔහු විසින් කළ කථාව මෙන්න.

1. මේ සභාවේ දැනට රැස්ව සිටින සියල්ලන්ටම බුඩාගමේ අසත්‍යකමත් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍යකමත් දැනගැනීමට මඳක් කාරනා කියමි. එය අගනිවිරහිතව සියල්ලන් විසින් ම යහපත්ව අසන්ට ඕනෑය. බුඩාගමේ අසත්‍යකම පෙන්වීම පිණිස මා විසින් පෙන්වා දෙන පළමුවෙනි කාරණය නම් මහොසධ පණ්ඩිතයන් විසින් කේවට්ටයා සමග කළ ධර්ම යුධය නම් වෙයි. එම යුධයෙහිදී මහොසධ පණ්ඩිතයා විසින් නාකි කේවට්ටට බමුණාගේ බෙල්ල අල්ලා බිම උලා හිංසා කළාය. ඒ හිංසාව ඔහු විසින් කෙළේ අතේ මැණිකක් තියාගත ඉඳලා ඒක කේවට්ටයාට දෙන්ට හද මැණික බිම දමාලා ඒක ගන්ඩ හදන-කොටය. ඉතින් මේකළ ක්‍රියාව වංචාවක් බව නොපෙනෙන්නේ කාටද? මෙබඳු වංචාකාරයෙක් උත්තමයාය කියා විශ්වාස කරන එක පුද්ගලයෙක් කියාද,

2. ත්‍රිවිධරත්නේ ආධාර නැතිව කොයි කුසලක්වත් කරන්නට බැරිය. බුදුවෙන්නෙත් ත්‍රිවිධරත්නේ ආධාර ඇතිව නම් මුළින්ම බුදු වූ බුදුන්ට ආධාර වූ ත්‍රිවිධරත්නේ පෙන්නවා දෙන්නට ඕනෑය කියාද,

3. බුදුවරයෝ මිනි මරා තිබෙනවාය, ඒක ඔප්පුවෙන්නේ මනුෂ්‍යයින් විසින් කපා පූජා කරන හිස් බුදුවරු පිළිගත් නිසාය කියාද,

4. සිඬාර්ථ කුමාරයා උපන්නේ හත් දවසින් මැණියො මැරුණාය. ඒ මැරීම වුනේ ඔහු උපන් නිසාය. මෙබඳු අරිෂ්ට ලකුණක් බුදුන් උපන් කාලේ සිඬවුනාය. ඒ නිසා ඔහු මනුෂ්‍යයින්ට හොඳක් කරන්නට ආ කෙනෙක් නොවේය කියාද,

5. බුදුන් උපන්ද කළ අහිත කේසර සිංහ නාදේ දස දහසක් සක්වළට ඇසුනාය කියා බුද්ධාගමිකාරයෝ කියනවාය. එබඳු කාරතර නාදයක් උපන්හැටියේ කළානම් එයින් කොපමණ සත්වයන්ට මරණ ලැබෙන්නට ඇද්ද? ඒ නාදයෙන් මිනිස්සුන්ගේ කන් පැළී යන්නට නැද්ද? සවිල්ප දුරක් ඇසෙන්නට කරන සිංහයාගේ නාදයෙන් කන් පැළී යනවාය කියා බුද්ධාගමිකාරයෝ කියනවාය. දසදහසක්වළට ඇසෙන්නට කළ සිංහනාදෙන් කොපමණ අයට මරණ පැමිණෙන්නට නැද්ද කියාද?

6. බුදුන් උපන්ද මුහුදේ වතුර මිදුනාය කියා බුද්ධාගමිකාරයෝ කියනවාය, එසේ වතුර මිදුනා නම් මුහුදේ මෂ්ටකයෝ සේරම මැරෙන්නට ඇත කියාද?

7. මේ ලෝකය සහ සත්වයෝ අවිද්‍යාවෙන් සැදෙනවාය කියා බුද්ධාගමිකාරයෝ කියති. අවිද්‍යාව කියන්නේ මෝඩකමය. මෝඩ කමින් ලෝකයක් සහ සත්වයින් සැදෙන්නට පුළුවන් නැත කියාද? මේ කාරණා නැවත නැවතත් ප්‍රකාශ කරමින් කථාව දික්කර ගත්තා මීස බුද්ධාගමට වීරුඳ්ඛව වෙන යමක් ගෙනහැර දක්වුයේ නැත. නමුත් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම පෙන්නීම පිණිස මොහොට්ටි වත්තේ ඉණානන්ද ස්වාමීන් විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට වීරුඳ්ඛ කී කාරණාවලට උත්තරය කියා තමාම හිතාගත ප්‍රලාප වගයක් දෙබෙඳිවාය. ඒවා මේ මේ අන්දමය කියා මේ ළඟට කරණ කථාවට අඩංගු වෙන නිසා මෙහිදී දක්වන්නේ නැත.

**මේ පාදිලි තැන විසින් බුඩාගමට විරුඩව කළ
කරාවට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානාඤ්ඤ
ස්වාමීන් විසින් දුන් උත්තර මෙන්න.**

මේ පාදිලි තැන පළමුවෙන් බුඩාගමේ අසත්‍ය කමක් පෙන්වන්නට ගෙනහැර දක්වුයේ මහොෂධ පණ්ඩිතයින්ගේ වැරද්දක්ය, මහොෂධ පණ්ඩිතයෝ නම් කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෙක්ය. ඔහු වැරදි නොකළාය කියාවත් කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෝ වැරදි කරන්නේ නැත කියාවත් අපි කියන්නේ නැත. බුඩාගමිකාරයෝ මහොෂධ පණ්ඩිතයින්ගේ සරණ යන්නේ නැත, බුඩාගමිකාරයෝ අදහන්නේ බුදුන්ය. බුඩ බෝධිසත්වරු බුදුවන්නට මත්තෙන් අනන්ත වැරදි කරණවා සහතිකය. ඒවා ගෙනැත් පා බුඩාගමේ දෙස් දක්වන්නට උත්සාහ කිරීම හෙවනැල්ලක් අල්ලා ඒ හෙවනැල්ල ඇති පුරුෂයා නවත්වන්නට කරන උත්සාහයක් වැනිය. ඒ නිසා මේ කරාවට මීට වඩා උත්තර ඕනෑ නොකරන හෙයින් මෙයින් නවතිමි.

2. මුලින්ම බුදු බුදුකෙනෙක් ඇත කියා බුඩාගමිකාරයෝ කියන්නේ නැත. ඒ නිසා මොහුගේ මේ කරාවට උත්තර දීම නිෂ්ඵලයි. නමුත් සිරිමාන්න කතියේරු තැනගේ මෙවැනි කරාවට මීට ප්‍රථම මෙම සභාවේ මා විසින් ගෙනහැර දක්වූ කාරණා මේ ගැන උත්තර හෙයින් වැඩි මාන්සිගන්ට කොහෙත්ම ඕනෑ කරන්නේ නැත.

3. බුදුවරයෝ මිනි මරා තිබෙනවාය කියාද ඒ බව ඔප්පු වෙන්න මනුෂ්‍යයින් කපා පුදන හිස් බුදුවරයෝ පිළි අරගෙන තිබෙනවාය කියාද මේ පාදිලි තැන කීවාය. මෙබදු කියමන් මේ පාදිලි තැන කීවා මිස අසවල් පොතේ තිබෙනවාය කියා පෙන්වා දුන්නේ නැත. ඒ නිසා මොහුගේ මේ කීම අක්ෂයින්ම භාරගත යුතු කීමක් නොවේය. පිටකත්‍ර ධර්මයට ඇතුළත් කොයි පොතක වත් බුදුවරයන්ට යමෙක් හිස් කපා පුජා කළ බවක්වත් පිළිගත් බවක්වත් සඳහන්ව ඇත්තේ නැත. ඒ නිසා මේ පාදිලි තැනගේ කරාව නිෂ්ඵලය, තුවෂය, නින්දිතය.

4. සිඬාරි කුමාරයා උපන් හත් දවසින් මැණියෝ මැරුණාය ඒක හොඳ ලකුණක් නොවේය කියා මේ පාදිලි තැන බුඩාගමේ දෙස් දක්වන්නට පටන් ගත්තේ බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙන කාරණා කිසි දෙයක් නොදනාය. ඊට කාරණා නම් පවිත්‍ර භවික බෝධිසත්වයා යම් මැණි කෙනෙකුන්ගේ බඩේ පිළිසිඳ ගන්නවා නම් ඒ මැණියන්ට දසමස් සත් දවසකට වඩා ආයුෂ ඵක දවසක් වත් වැඩියෙන් තිබෙනවා නම් ඒ දවස පසුවන තුරු බෝධිසත්වයා පිළිසිඳ ගන්නේ නැත. මක්නිසාද? බුඩ මාතෘවරු ඒ බුදුවෙන බෝධිසත්වයා උපන් සත් දවසින් මැරී

දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදින එක වාරිප්‍ර ධර්මයක් නිසාය. බුද්ධ මාතාවරුන්ගේ ආයුෂ්‍ය හැටියට ඔවුන් කාලක්‍රියා කරණවා මිස බුදුවෙන උත්තමයා උපන් නිසා මැණියෝ හත් දවසෙන් කාලක්‍රියා කරනවා නොවේය. මෙපමණ තේරුම් ඇතුළු බණ පොත් වල තිබෙන කාරණය අනික් අතට පෙරළා කථා කරණ මුත්තාහේලා වැනි ලාමක අදහස් ඇති තැනැත්තෝ සොයා ගැනීම දුර්ලභය. මේ අන්දමේ හිටගෙන ලාමක කමින් මෙබදු සභාවල ඇදුමක් සහිතව දෙඩනවාට අපිද පුදුම වෙමු.

5. බෝධි සත්වයන් වහන්සේ මවු කුසින් බිහිවුණුද පැවැත්වූ අභිත කේසර සිංහනාදය නිසා බොහෝ සත්වයන්ට අත්තරා පැමිණියාය කියා මේ පාදිලි තැන කීවාය. නමුත් බෝධි සත්වයන් වහන්සේ කළ නාදයට සිංහනාදේය කියා ව්‍යාවහාර කොට තිබෙන්නේ සිංහයෙකුගේ මෙන් කෲර නාදයක් නොව උත්තම නාදයක් බව අභවන පිණිසයි. ඒ ශබ්දය දස දහසක් සක්වළට ඇසුනාය, කීවේ එහි සැරගතියක් ඇති නිසා නොවේය. පශ්චිම හවික බෝධි සත්වයා විසින් පවත්වන අභිත කේසර සිංහ නාදය කොපමණ කුඩා වූ නාදයක් වූයේ ඒ නමුත් දසදහසක් සක්වළ සියලු දෙවියන්ටම තම තමන් ළඟ පවත්වන ශබ්දයක් මෙන් ඇසෙන ඉර්ධ්‍යානු භාවයක් ඒ ශබ්දයෙහි ඇත්තේය. ඒ ආනුභාව බුදුවෙන ජාතියේ උපදින බෝධිසත්වයාගේ මිස වෙන කිසි දිව්‍ය බ්‍රහ්මයෙකුගේ ඇත්තේ නැත. තවද දෙවියන් වහන්සේලා නම් ඉතා ආනුභා සම්පන්න ඇත්තෝ ය. උන්වහන්සේලාට එක අස්ලෝමයකින් වැසී යන තරම් ඉතා කුඩා අවකාශයක සිය දහස් ගණන් ආත්මවල් මවාගත හිටිත්ති පුළුවන. අපි කියන දෙවියන් වහන්සේලාට යේහෝව්‍යාට වගේ ලේ ලකුණකින් හෙවල් ඇඳින ගත්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත. අපි කියන දෙවියන් යේහෝව්‍යාට සමාන කරගත කල්පනා කිරීමෙන් ඔය අන්දමේ දේ සිතනවා මිස දසදහසක් සක්වළ දෙවියන්ට එද ළඟම සිටගත උන්වහන්සේගේ අභිත කේසර සිංහ නාදය අසන්න බැරිකමක් තිබුනේ නැත. එසේ සාමීපව සිටගත දසදහසක් සක්වළ දෙවියෝ ඒ ශබ්දය ඇසූ නිසාත් දසදහසක් සක්වළට ඇසෙන සේ අභිත කේසර සිංහනාදය පැවැත්තුවාය කියා කීවාටත් වැරද්දක් නැත. මේ කාරණය මෙලෙස බැවින් මේ ගැන කරණ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

6. මුහුදේ වතුර බුදුන් උපන් ද මිදුනාය කියා බුද්ධාගමි කාරයෝ කියන්නේ නැත. එසේ බුද්ධාගමේ පොතකත් නැත. මුහුදේ කරදිය මිහිරි වුනාය කියා දෙතිස් මහා පූරී නිමිති ප්‍රකාශකරන තැන තිබෙයි. ඒක හිතාගෙන මේ පාදිලි තැනට වැරදුනාය කියා සිතමි. මුහුදේ වතුර මිහිරි දිය වුනාට මුහුදේ මත්කයෝ මැරෙන්න බැරිය. එසේ මැරෙනවා නම් ගංගා

මෝදරවල්වල අනන්ත මාලාවෝ මැරී පාවෙන්ට ඕනෑය. මුහුදේ මස්ටකයෝ ගංගාවලට පැමිණ එහිම නිව්න බව මාලු අල්ලන අයගෙන් පවා දනගන්ඩ පුළුවන. ක්‍රිස්තුස් සහ ගෝලයෝ මස් ඇල්ලීමේ පුරුදු කාරයෝ නිසා ඒ ගෝල්ලන්ගේ පොත්පත් කියවීමෙන් මේ කාරණය මුත්තැහේලා තේරුම් නොගත්තා වැරදිය. තවද මුහුදේ කරදිය මිහිරි දිය වෙලා වැඩි කාලයක් පැවතුනා නොවේය. ඉරිදියක් වශයෙන් ටික වේලාවක් පැවැත්මය, ඒ ගැන කිසි වෙතුව සැපක් මිස දුකක් ලැබෙන්නි බැරිය.

7. අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා යනාදීන් බුදුන් වදනු ලබමයෙන් ප්‍රකාශ වෙන්නේ සත්වයෝ සංසාරේ ඉපිද ඉපද යාමට අවිද්‍යාව මුල් බවය. ඒ මිස මුලින් සත්වයා සැදෙන්නේ අවිද්‍යාවෙනැයි කියා බුදුබණේ නැත්තෝය. ඒ නිසා බණේ නැති දේ ගැන කියන කාරණා වලට මීට වඩා යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත. තවද ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලේ සිඬ වූ දරුවන්ගේ මරණයට වැරදි කාරයා වෙන්ට ඕනෑ කරන්නේ ඒ නපුරු ක්‍රියාව කෙරෙහි හොරොදු නම් රජය. ඒ නිසා ඒ ගැන දෝෂයක් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ කෙරෙහි වෙන්ට බැරිය කියා මේ පාදිලි තැන කියන්නේ ය. නමුත් මේ උත්තරය මගේ කීමට සැහෙන උත්තරයක් නොවන්නේය. මක්නිසාද දරුවන් මැරවීමට සිඬ වූනේ ක්‍රිස්තුස් නිසාය. ක්‍රිස්තුස් කියා කෙනෙක් ඒ කාලේ නූපන්නා නම් ඒ දරුවන් මැරවීම සිඬවෙන්නේ නැතුවා සත්තකය. මෙබඳු නපුරක් ලොවට පෙන්වා ගත උපන් යමක් ඇද්ද? ඔහු නිසා ලෝකයට වැඩ සිඬ වෙයි කියා හිතන්නි අතිශයින් බැරිය, එබැවින් ක්‍රිස්තුස් ගැලවුම් කාරයෙක් නො වන්නේය.

තවද මේ පාදිලි තැන ගෙවල් සාදන විධියක්ද ඒවාට ලිදවූ ගන්නා අන්දමක්ද පෙන්වා මැවුම් කාරයෙක් ඇති බවට ඔප්පු කරන්නට උත්සාහ කළාය. එයින් කිසිත් සාරයක් පෙනෙන්නේ නැත. ඒ නිසා ඒ උත්තර දීමට මගේ කාලය මිඬන්ගු කිරීමට ඕනෑ කරන්නේ නැති බවත් මීට ප්‍රථම මා විසින් ගෙන හැර දුන් වූ කාරණා එවැනි කථාවලට උත්තර බවත් සියල්ලන් විසින් කල්පනා කරන්නට ඕනෑය කියා මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද උත්තරාන්යේගේ කථාව අත්තිටෙව්වේය. ඉන්පසු සිරිමාන්න කස්සේරු තැන කථාව පටන් ගත්තාය.

ඔහු විසින් අන්තිම පැයේදී ගෙනහැර දක්වූ කාරණා මෙන්න.

1. ත්‍රිස්තියානි ආගම නම් සියල්ලන්ට ගැලවීම ගෙන දෙන්නා වූ සැබෑ වූ ආගමක්ය. ඒ බව හොඳාකාර තේරුම් යන ලෙස තවත් කියනට වැදගත් කාරණය තිබෙයි. එනම් යම් වඩුවෙක් ගෙයක් සාදන විට ගෙට ඕනෑ වූ ලී දඩු එක දිගට කපන්නේ නැත. ඒවා ඕනෑ ඕනෑ අන්දමට කපා ගේ සාදනවාය. එසේම මැවුන්කාර දෙවියන් වහන්සේත් මනුෂ්‍යාගේ ශරීරාවයවයන් ප්‍රයෝජනවත් ලෙස සාද තිබෙන බව පෙනෙයි. අතේ ඇඟිලි පවා එක දිගට තිබුනා නම් යමක් අල්ලන්ඩ පුළුවන් නැත අපට ලැබී තිබෙන ඇස් දෙක දනට මේ තිබෙන සරානේ ඇර වෙත සරානයක තිබෙනවා නම් මෙපමණ ප්‍රයෝජන සහ හොඳත් නැත. අනිකුදු ශරීරාවයවයන්ද එලෙස ප්‍රයෝජනවත් ලෙස ප්‍රඥ වන්ත කෙතෙක් විසින් කළ වැඩක් වශයෙන් පෙනෙයි. මේ මනුෂ්‍යයා ඉබේ සැදුනා නම් මෙලෙස ප්‍රයෝජනවත් ලෙස සාදෙන්නේ නැත. එම නිසා මැවුන් කාරයෙක් ඇති බව මෙයින් ඔප්පු වෙයි කියා මැවුන් කාරයෙක් ඇති බවට කාරණය.

2. යාප්තාගේ දුටු දවන පූජාවෙන් පූජා කළාය කියා මේ උන්නාන්සේ බයිබලේ තිබෙන අන්දම පෙරළා වෙන අන්දමකට තේරුම් කර දුන්නාය. එසේ තේරුම් කර දුන්නේ වී නමුත් යප්තාගේ දු යෙහෝව්: වහන්සේට කැප කළා මිස දවන පූජාවක් කළේ නැත කියාද මිසරයෙහි කුළුල්ලන් මැරීමට ගියේ දුතයා මිස යෙහෝව්: වහන්සේ නොවෙය කියාද.

3. දෙවියන් වහන්සේ කරන සියල්ලම මනුෂ්‍යයා ආකාරයට මිස දේව ආකාරයට කරන්නේ නැත කියාද මේ අන්දමේ කථාවක් කළාය. තවත් මේ කතීසේරු තැනැ නැවත නැවතත් කී ඒවාට ඒ අත මේ අත පටල පටලා කථාව දික්කර ගත්තා මිස වෙන සාරවත් වූ කථාවක් කෙළේ නැත. එම නිසා සිරිමාන්න කතීසේරු තැනගේ අන්තිම වර කළ කථාව ගැන මීට වඩා යමක් සඳහන් කරනට ඇත්තේ නැත.

**මේ කථාවට පසු මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද
ස්වාමීන් විසින් කළ කථාව මෙන්න.**

මේ සභාවේ සිටින සියල්ලෝටම මේ කතීසේරු තැන විසින් මෙපමණ වෙලා කළාවූ කථාව ඇසෙන්නට ඇත. මුත්තැහේගේ මේ කථාව භාත්පසින්ම ආකූල වූ කථාවක්ය. එසේ වුවත් ඊට උත්තර දීම අපේ යුතුකමක්ය. මේ කතීසේරු තැන මැවුන්

කාරයෙන් ඇති බව ඔප්පු කිරීමට ගෙයක් උපමාවට ගත්තාය. එයින්ම මැවුම් කාරයෙක් නැති බව ඔප්පු වෙයි. හේ කෙසේද? ගෙයක් සාදන වඩුවෙක් ගෙට ඕනෑ ලෙස ලී දඩු කපා නොගෙන ගෙයිවැඩ වලට ගත්ව බැරි අන්දමට පළමු කොට ලී දඩු කපා ගත්තොත් ඒ ලී දඩු වලින් වැඩ ගත්ව බැරිලෙස ගෙයක් සෑදූ වොත් ඒ වඩුවා වඩු වැඩ නොදන්නා වූ අඥානයෙන් බවත් ඒ ලී වලින් ගෙය සාදන්නට බැරි බවත් ඔප්පු වෙයි. මැවුන් කාරයා මවනවයි කියන මනුෂ්‍යයන් අතරෙන් සමහරෙක් ඇස් දෙක කනකරලා මවන්නේය. සමහරෙකුගේ එක ඇසක් කන කරලා මවන්නේය. සමහරෙක් ගොළුවෙක් කරලාද සමහරෙක් බිහිරෙක් කරලාද සමහරෙක් කොර කරලාද සමහරෙක් අත් නැතිවද සමහරෙක් පා නැතිවද සමහරෙක් අත් පා දෙකම නැතුවමද මවන්නේය. සමහරෙකුට එක ඔලුවක් ඇතුළුවද සමහරෙකුට ඔලු දෙකක් අත් හතරක් පා දෙකක් ඇතුළුවද සමහරෙක් ඥානවන්තයෝ කොටද සමහරෙක් අඥානයෝ කොටද මවන්නේය. මේ අන්දමේ අනන්ත විකාරයන් යුක්තව මනුෂ්‍යයන් භීටිනවා සත්තකය. ගෙයක් සාදන වඩුවෙක් ගෙට ඕනෑ ලෙස ලී දඩු කපා ගේ සාදන්නේ නැතුව සමහර ලී කොට කරලා කපා ගෙයින් ගන්නා වූ ප්‍රයෝජන ගත්ව බැරි ලෙස සාදනවා නම් ඒ වඩුවා ඥානවන්ත වඩුවෙක් ආවන්නේය. එසේම මනුෂ්‍යයාව උපන්නා වූ ප්‍රයෝජන ගත්ව බැරි ලෙස ඉහතක් ප්‍රකාරයට ගරීරාවයවයන් හීන කොට යම් මැවුන් කාරයෙක් විසින් මනුෂ්‍යයන් මවනවා නම් ඒ මැවුම් කාරයක් ඉහත කී අඥන වඩුවා හා සමාන වෙයි. තවද එකාකාර නොවැරදිවූ මනුෂ්‍යයන් අතරෙන් සමහරෙකුට නොයෙක් සැපද සමහරෙකුට නොයෙක් දුක්ද ලැබෙන්නට යම් මැවුන් කාරයෙක් මැවුවා නම් ඒ මැවුම් කාරයා සර්ව සාදරණ කෙනෙක් නොවේය. එක දිග මහතට ගෙවල් දෙකක් සාදන්නට එක ගණනකට පොරොන්දුව භාරගත් වඩුවෙක් එයින් එක ගෙයක් ගෙයින් ගන්න ප්‍රයෝජන ගත්ව බැරි ලෙසට ඉතා තරක් කරලාත් එක ගෙයක් ඉතා හොඳ කරලාත් සාද භාර දෙනවා නම් ඒ වඩුවා අසත් පුරුෂයෙක් තරක මිනිසෙක් බව ඔප්පු වෙයි. ඒකාකාර නොවැරදිකාර මිනිසුන්ගෙන් සමහරුන්ට සැපත් සමහරුන්ට දුකක් ලැබෙන ලෙස මැවුන් කාරයෙක් මවනවා නම් ඒ මැවුන් කාරයාත් ඒ අසත් පුරුෂ වඩුවා හා සමාන වෙයි. එමනිසා එබඳු අසත් පුරුෂයෙක් ලෝකේ උත්තමයෙක් මැවුන් කාරයෙක් වෙන්නවත් බැරිය.

තවද මේ කතිසේරු තැන විසින් මැවුන් කාරයෙක් ඇති බවට තවත් කාරණයක් ගෙනහැර දක්වුවාය, එනම් මනුෂ්‍ය ශරීරයෙහි පිහිටා තිබෙන්නා වූ ඇස් ආදී අවයවයන් ප්‍රයෝජන වත් ලෙස ඒ ඒ තන්හි පිහිටුවා ඥානවත්ත වූ මැවුන් කාරයෙක් විසින් මැව්වාය කිව්වා මේ සියල්ලන්ටම ඇසෙන්ට ඇත, නමුත් දන් තිබෙනවාට වඩා ප්‍රයෝජනවත් ලෙස මනුෂ්‍ය ශරීර මවන්ට ඥානවත්තයෙකුට නම් පුළුවන්වා සත්තකය. හේ කෙසේද? පස්සටත් ඇසක් ඇතුළු මනුෂ්‍යයා මැව්වා නම් පස්සෙන් වෙන සියළු අතට පෙනෙයි. ඒ පෙනීමෙන් පස්සෙන් වෙන අතටියන්ගෙන් ගැලවෙත්ති පුළුවන් වෙයි, පස්සට ඇසක් ඇතුළු මැව්වා නම් මැවුන් කාරයා මහත් කරුණා-වත්තයෙක් බව ඔප්පු වෙයි, තදබල ලෙඩෙක්වූ විට ආහාර අනුභව කරන්ට දන් තිබෙන මුඛයෙන් ඉතා දුස්කරය, ඒ දුස්කර කම නිසා බොහෝ දෙනෙක් ආහර නැති කමින් මියයි, ලෙඩක් වූ කල ආහාර ගැනීම පිණිස පුංචි පාහේ සිදුරක් නො-පෙනෙන සර්පයක තබා මේ මනුෂ්‍යයන් මැව්වා නම් ඒකත් මහත් ප්‍රයෝජනයක් වෙයි, මේ අන්දමේ ප්‍රයෝජනවත් දේ කියන්ට නම් අනන්තව තිබෙයි, මෙබඳු අනන්ත ප්‍රයෝජනවත් දේ නොසලකා නිස්ප්‍රයෝජන වූ ලෙස දිය බුබුලක් මිරිඟු ජලයක් මෙන් අනිස්ථිරාකාරයට මේ මනුෂ්‍යයා සෑදී තිබෙන නිසා මැවුන් කාරයෙක් නැති බවම ඔප්පු වෙයි.

2. යථතාගේ දු දවන පූජාවෙන් පූජා කෙළේනැත කියා මේ කතිසේරු තැන විලිඛිය නැතිව කීවාට පුදුම වෙමි. යථ-තාගේ දු දවන පූජාවෙන් පූජා කළ බව වරක් බයිබලයෙන් හොඳ ලෙස ඔප්පු කළා ඇත. එම නිසා දෙවනුව ආයෙන් ඒවා ගෙනහැර දැක්වීමෙන් අන්‍ය වූ ප්‍රයෝජනයක් නැත.

3 මිසරයෙහි කුළුණු මැරීමට යේහෝව්‍යා ගියේ නැත කියා මේ කතිසේරු තැන කියන්නේය. නමුත් යේහෝව්‍යාම ගිය බව බයිබලයෙහි තිබෙයි. ඒ බව බයිබලයෙන් වරක් කියා පෙන්වා දුන්නා ඇත. ඒ නිසා දන් ඒ ගැන කතාකිරීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත.

4 දෙවියන් වහන්සේ කරන සියල්ලම මනුෂ්‍යාකාරයට මිස දේවාකාරයට කරන්නේ නැත කියයි. එසේ කියන්නේ යේහෝව්‍යාට බැරිවූන දේ පිරිමියන්ටයි. ඔය අන්දමින් පිරි මියන්ට ගියොත් ආදම් ඒව යන දෙන්නා මැව්වේත් දේව ආකාරයෙන් නොව මනුෂ්‍යාකාරයෙන් බව හැඟෙයි. එසේ

නම් ආදම්ම මවෙක් සිටිය බවත් ඇ හා සමග යෙහෝව: එක තුව ආදම් ඉපද වූ බවත් පෙනෙයි. සිරිමාන්ත කතියේරු තැනගේ අන්තිම පැයේදී කළ කථාවට මේ අන්දමින් උත්තර දී ඉන් පසු මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමිනි විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දෙස් දක්වා වැදගත් කථාවක් කළාය. හේ මෙසේ වෙයි.

මිත්‍රවරුනි,

පළමුවෙන් අප දෙපක්ෂය අතරේ ලියාගත් පොරොන්දු පත්‍රයේ ප්‍රකාරයට දැනට අන්තිම පැය සම්ප්‍රාප්තව තිබෙයි. අපේ කථාවේ ප්‍රයෝජනය පෙන්වා දෙන්නට අන්තිම පැය මට ලැබුනාට මහත් ප්‍රීතියකින් සිටිමි. ක්‍රිස්තියානි ආගම අදහා පරලොව ගැලවෙන්නට පුළුවන් නැත. ඒ බව දැන ගැනීම පිණිස තවත් වැදගත් කාරණා සම්ප්‍රපයක් කියා පෙන්වා දෙන්නට තිබෙයි. ඒ නම් ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක්ය, මළවුන්ගෙන් නැගිට සමයට නැංගාය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරති. එසේ විශ්වාස කරන්නේ වී නමුත් එය එසේ නොවන බව බැයිබලයේ තිබෙන කියමන් වලින්ම පැහැදිලිව පෙනෙන්නේය. හේ කෙසේද? ක්‍රිස්තුස් කියන පුරුෂයාගේ මැණියෝ නම් මරියා කියන ස්ත්‍රීය ඒ ස්ත්‍රී ජෝසෑප් කියා පුරුෂයෙකුට සරණ පාවා දුන්නාය. ජෝසෑප් පාවාගන්නට මත්තෙන් ගර්භනීව භිටිය බව ජෝසෑප් දැන ගත්තාය. ඉන් පසු ජෝසෑප්ට දේවදූතයෙක් හිනෙන් පෙනුනු බවත් ඒ හිනේ අන්දමට ජෝසෑප් මරියත් සමග බැත්ලෙහෙම හැර මීගරයට ගිය බවත් බයිබලයෙහි පෙනෙයි. යමෙක් දේවතාවෙක් හිනෙන් දුටුවොත් ඕහට රට හැර යන්නට වෙන බව සාප්තවල විපාක දක්වන ශාස්ත්‍රයෙහි ඇත්තේය. හේ කෙසේද?

"අ ය් යෝ යන බසින් අඩා සෙමෙන් සිතාසේ නම් යො ද දෙ වි යෝ පැන පැන නටමින් සිටියා සිනෙන් දුක්ම ද නොවියෝ වම් සිටි නැයන් හැර දෙස් යනවා නියම ද ස වි යෝ බලවත් අයටත් මරණක් අත්වෙයි නියම ද

මේ කවිය අප විසින් ඉපදෙව්වා නොව පුරාණ සාම්ප්‍රදායන් විසින් රචනා කරන ලද සංස්කෘත ශ්ලෝකවල අදහස කවිකොට තිබෙන සාප්ත මාලයෙහි තිබෙයි. ජෝසෑප් දුටු හීනයෙහි හරි අභිප්‍රාථ සාප්ත ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයට පවා එකඟ වෙයි. මෙකී ශාස්ත්‍රයට එකඟ නොවන්නා වූ යමක් එම හීනයට ඇතුළත් නම් ඒ සියල්ල ජෝසෑප් විසින් උපදවා ප්‍රකට කළා වූ බොරු බවට කාරණා තිබෙයි. එනම් මරියා ශ්‍රියාවන්ත ගැණියෙක් වෙන්නට ඇත. ඇ කෙරෙහි බැඳුනා වූ හිත අත්

හරිත්තර බැරි හෙයින් ඇ දේව අදහසින් ගර්භනීව ඉන්නවා යයි පොසැප් විසින් ඒ ටික අමුතුවෙන් ගොතා ප්‍රසිද්ධ කෙළේ නැත කියා කිසිවෙකුට හිතාගන්ව බැරිය. මක්නිසාද? මේ කාලයෙහි පවා මෙබඳු අකටයුතු ක්‍රියාවකට බැඳී යම් වැදගත් තරුණ ස්ත්‍රියෙකුට දරුගැබක් හටගත්තේ වීනම් එයින් සුඛ කරනු පිණිස ඇට එකතු වූ ස්ත්‍රියා ඒ ගෙදර වැඩකාරයෙක් බව සහ කිකව දනගත්තත් ඒ බව ප්‍රසිද්ධ නොකොට අසවල් රාලහාමී මේ ක්‍රියාව කළාය කියා හෝ නැතහොත් කිට්ටුවර නැදූ පවුලක තරුණයෙක් මේ ක්‍රියාව කළාය කියා හෝ එසේත් බැරි නම් වීස බෙහෙත් දීලෑ දරුගැබ හෙලාදමා හෝ එසේත් බැරිවුවහොත් දරුවා වැදූ කල රහසෙන් මරා දමා හෝ නම්බුව රක්ෂාකරගන්ට උත්සාහ කරනවා මිස දේව අදහසින් මේ තරුණිව ගර්භනී වුනාය කියා ප්‍රසිද්ධ නොකරති. මක්නිසාද? ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයේ පමණ අඤාන සත්වයෝ මේ කාලයේ නැති නිසාමය. පෝසැප් දුටු භීතයෙහි හරි අභිප්‍රාච මෙලෙස බවට පෝසැප් තේරු භීතවලිනුත් පෙනෙයි, හේ කෙසේද? මිශ්‍රයෙහි පාරාවෝ රජපුරුවන්ගේ බීම දෙන්නාද රොටි සාදන්නාද වැරදිකාරයෝ හිරගෙයි ඉන්නා කල භීත දෙකක් දුටුවෝය, ඒ භීත දෙකින් බීම දෙන්නා දුටු භීතය නම් පාරාවෝ රජුහට මුද්‍රික, රසය දෙනවා දැකීමය, මුද්‍රික රසය නම් සුප වර්ණයක් ය, ඔහු හිරෙන් නිදහස් වෙන බවත් ඔහුගේ යාන්ත්‍රණය ඔහුට දෙවනු ලැබෙන බවත් මේ භීතේ විපාක වන්නේය කියා පෝසැප් විසින් ඒ භීතය තේරුම්කර දුන්නේය, මේ තේරීම අපේ සාප්ත තේරීමේ ශාස්ත්‍රයට අනිශ්චිත්ත එකඟ වෙයි, හේ මෙයින් දහයුතු.

රු දි ර	සුරා සිතෙන් දුටුවොති	න
නොහැර	ලබති සැප කීවේ වීදු ද	න
ක ව ර	අයෙක් සෙසු දිටි නම් මෙලෙයි	න
ස ක ර	සැපත් ලැබ ජයවෙයි නොලයි	න'

රොටි සාදන්නා දුටු භීතය නම් ඔහුගේ හිස පිට කිටුණු පෙට්ටියේ කෑම කුරුල්ලෝ කනවා දැක්මය. පාරාවෝ රජ-විසින් තොප මරණයට පත් කරන්නේය, කියා මේ භීතයත් මනාකොට පෝසැප් විසින් තේරුම් කර දුන්නේය, මේ සාප්තයත් සාප්ත මාලයෙහි ආ ලෙසටම එකඟ වෙයි. හේ කෙසේද?

"ම හ ව ත්	ගේ කුරුළු අළුතිල් කොබෝ කැ	ල
න ද යු ත්	කොවුල් පාරාපත මියුරු දු	ල
වි සි ර ත්	එක්ව නැගෙමින් නිල් අඟස්ත	ල
පැය කුත්	පමා නැත එන සතුරු වියවු	ල"

උත්පත්ති 39 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 5 වෙනි පදේ පටන් 19 වෙනි පදේ දක්වා සඳහන්ව තිබෙන ජෝසැප්ගේ හීන තේරීමේ ක්‍රමය පුරාණ පණ්ඩිතයන් විසින් රචනා කරනලද සච්ඡන්ද ලක්ෂණ දක්වන ශාස්ත්‍රයට අවිරුඬ බව මෙහි ඉහත දක් වූ කාරණා වලින් පෙනෙයි. මරියාගේ පුරුෂයා වූ ජෝසැප් දුටු හීනයෙහි යම් කොටසක් ඒ ශාස්ත්‍රවලට එකඟ නැත්නම් ඒ කොටස ජෝසැප් විසින් අමුතුවෙන් උපදවාගත් බවට මෙහි ඉහත දක්වූ කාරණා සාක්ෂි වෙයි. එම නිසා ජෝසැප් දුටු හීනයෙහිම කාරණා ගෙන පරීක්ෂාකර බැලීමෙන් ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක් නොවන බව ඔප්පු වෙයි. තවද සමහර අයට හීනෙන් නානා ප්‍රකාර දේ පෙනෙන්නේය. එනම් සමහරෙක් රජ වෙන බවද, සමහරෙක් මරණයට පමුණුවනවාද, සමහරෙක් අඟසින් යනවාද, සමහරෙකුට නානා ප්‍රකාර වද දෙනවාද, සමහරෙකුට අනන්ත වස්තු ලැබෙනවාද, හීනෙන් දකිති. ඒ සියල්ල එසේ නොව අනායාකාරයකට පෙරලි විපාක දෙති. නැතහොත් කිසිත් විපාකයක් නැතුව දෙස් කෝප විමෝද දක්නා වූ සච්ඡන්ද සංඛ්‍යාවට යන්නේය. මේ අන්දමින් අනිස්ථිර සංඛ්‍යාවක් ඇති ජෝසැප් දුටු හීනයෙහි පිළි නොගත යුතු කොට්ඨාශය පිළිගෙන ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක කියා යමක් ඒ විශ්වාස කරනවා නම් ඔහු තණකොළ නොම කමින් බිම වැදගෙව නිදන්නා වූ බත් කන ගොනෙක් වෙයි. ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක් බවට ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ට ඔප්පු කරන්ට තිබෙන එකම සාක්ෂිය නම් ජෝසැප් දුටු හීනය මිය වෙන දෙයක් ඇත්තේ නැත. ඒ හීනයත් මේ අන්දමේ පළුදු වලින් යුක්ත හෙයින් භාත්පසින්ම ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක් නොවන බව පැහැදිලි ලෙස ඔප්පු වෙයි.

2 තවද ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් තුන්වෙනි දින නැගිට සංඝර්ෂයට ගියාය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරති. එම විශ්වාසය එලෙස නොවන බව බයිබලයෙන් ඔප්පු වෙයි. ඒ කෙසේද? ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිට සංඝර්ෂයට ගියාය කියා පළමුවෙන් කියා තිබෙන්නේ මදගලායේ මරියාය කියා ගැණියෙක්ය. මේ ගැණියෙහි වචනය විශ්වාස කොට ක්‍රිස්තුස්ගේ ගෝලයෝ ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිට සංඝර්ෂයට ගියාය කියා ලොව පුකට කළ බව පෙනෙයි.

ස්ත්‍රී ජාතිය නම් බොහෝ බොරු උපදවන ලාමක ජාතියක් ය. මෙබඳු ලාමක ස්ත්‍රීයකුගේ වචනයක් සැබැවට ගෙන වෙන කිසිම විභාගයක් නැතුව ක්‍රියාකාරී මෙවුන්ගෙන් නැගිට්ටය කියා විශ්වාස කිරීම අතිශයින් යුතු නැත. එපමණක් නොව මද්ගලයේ මරියා යකුන් හත්දෙනෙක් වැහිවිට පිස්සු ගැණියෙක් ය. ඒ බව මාර්ක් 16 වැනි පරිච්ඡේදයේ 9 වෙනි පදයෙන් පෙනෙයි. මෙබඳු පිස්සු ගැනියෙක් විසින් කියනලද වචනය විශ්වාස කොට ක්‍රියාකාරී මෙවුන්ගෙන් නැගිට්ටය, ඔහු දෙව පුත්‍රයෙක. ඔහු ඇදහීමෙන් පරලොව ගැලවීම ලැබෙයි. කියා යමෙක් විශ්වාස කරනවා නම්, ඔහු තමාගේ ආත්මයට කරුණා නැත්තෙක් බව පෙනෙයි. මක්නිසාද මද්ගලයේ මරියා පිස්සියෙක් නිසා ඒ පිස්සි කී වචනය පිස්සුවෙන් දෙඩ වූ දෙඩවීමක් නොවේ කියා හිතන්න බැරිය. එසේ කල ක්‍රියාකාරී එබඳු ආත්මාවයක් නැත්තා වූ වැරද්දට මැරුම් කැටා වූ ලාමක පුද්ගලයෙක් වෙයි. එබඳු ලාමක පුද්ගලයෙක් අභ්‍යා පරලොව ගැලවෙන්නට පුළුවන් නම් මේ කාලයේදී වැරදිවලට මරාදමන පුද්ගලයන් ලෝකයා ගැලවීම පිණිස මැරුම් කෑවේය. දුක් වින්දේය කියා විශ්වාස නොකරන්නේ මන්ද? මද්ගලයේ මරියාට වැහුණු යකුන් හත්දෙනා ක්‍රියාකාරී විසින් දුරු කළාය, ක්‍රියාකාරී මරණ කාලේදී ඒ ගැනිට පිස්සුවක් නැත කියා ක්‍රියාකාරී කාරයෝ කියති. එයින් මද්ගලයේ මරියා ඒ කාලයේ පිස්සියෙක් නොවන බව ඔප්පු වෙන්නේ නැත. හේ කෙසේද? ඇට වැහුන යකා ක්‍රියාකාරී විසින් එලවා සුවකිරීමේදී දෙවනු යකෙක් නොවැහෙන ලෙස සුව නොකළ බැවින් යකුන් හත්දෙනෙක් පිළිවෙළින් වැහුණු බව පෙනෙයි. ක්‍රියාකාරී ජීවත්ව සිටින කාලේදී යකුන් හත්දෙනෙක් වැහි ඒ හත්දෙනම ක්‍රියාකාරී විසින් දුරු කෙළේ වී නමුත් ක්‍රියාකාරී මැරුණායින් පසු අට වෙනි යකාට වැහෙන්නට බැරිකමක් නැත. මද්ගලයේ මරියා ක්‍රියාකාරී මරා තැන්පත් කළ සොහොන් ගෙය බලන්න යන කල එහි සිටියාය කියන දේවදූතයා ඇට අටවෙනි වර වැහුන යකාය කියා හිතන්න යුතුකම තිබෙයි. එම නිසා ඇ ඒ යකා දැකීමෙන් සිහි විකලත්වය ඇවිත් පිස්සුවෙන් දෙඩවූවා වූ පුලාප කථාව භාරගෙන ක්‍රියාකාරී මෙවුන්ගෙන් නැගිට්ටය කියා විශ්වාස කිරීම තුවණට හුරු වැඩක් නොවෙයි. තවද මද්ගලයේ මරියා සහ අනිත් මරියන් සොහොන් ගෙය බලන්න ගිය කල එහි එක දේවදූතයෙක් හිටිය බව මතෙව් 18 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි කියා තිබේ. මේ ගැන මීට විරුධ වෙන තැනක තිබෙයි. හේ කෙසේද? මද්ගලයේ මරියා සහ තවත් අය සොහොන් ගෙය බලන්න ගිය කල එහි දේවදූතයෝ දෙන්නෙක් හිටියාය - කියා එක් 26 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි කියා

තිබෙයි. එක් කෙනෙකුට කී කාරණයක් තව කෙනෙකුට නොවරදද එලෙසම කියනට පිස්සියෙකුට පුළුවන්කමක් නැත. ක්‍රිස්තුස්ගේ ගෝලයෝ වන මනෙව්, එක් යන දෙදෙනාට එම කාරණය දෙයාකාරයකට කී නිසා මද්ගලායේ මරියාට ඒ කාලේ පිස්සු තිබුණු බව හොඳ ලෙස ඔප්පු වෙයි. ඉතින් මෙබඳු පිස්සියේ පිස්සු කථාව ඒත්තු ගෙන පොත් ලිව් මනෙව්, ලක් යන දෙදෙනත් මද්ගලාවේ මරියාට වඩා කුඩා පිස්සෝ නොවේය. මේ පිස්සන්ගේ ප්‍රලාප කථාවල් ඒත්තු ගෙන ක්‍රිස්තියානි ආගම් වැලඳ ගන්නා ඇත්තන්ගේ පිස්සුවත් ඉතා කුඩා පටු පිස්සුවක් නොවේය. තවද ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිට සවිභියට නොගිය බවත් ක්‍රිස්තුගේ මිනිය ක්‍රිස්තුගේ ගෝලයන් විසින් භාරකම් කර වෙන තැනක දමා මළවුන් ගෙන් නැගිට්වාය කියා බොරු ප්‍රසිඩියක් කොට ලෝකයා මුළු කෙරෙහි බවත් ඒ ධවරිල්ල අස්ථිරව අද දක්වා පවත්නා බවත් බයිබලයෙන් ඔප්පු වෙයි. හේ කෙසේද? යුදෙව්වන්ගේ මඩගලා දවසෙහි ක්‍රිස්තු කුරුසියෙහි ඇත ගසා මරා බව මනෙව් 27 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි 15 වෙනි පදේ පටන් තිබෙන වගන්ති කියවා බලන කාටත් තේරුම් ගත්ති පුළුවන. එසේ මඩගලා දවසෙහි ක්‍රිස්තු මරා යොහොන් ගෙයි තැන්පත් කර තැබුදුට පසුවෙනි දවසෙහි යුදෙව්වන්ගේ පූජකයෝ ඇවිත් පිලාත්හට මෙසේ කියා තිබෙයි. කෙසේද ක්‍රිස්තු කියන වංචා පුරුෂයා තුන්වෙනි දින මළවුන්ගෙන් නැගිටිනවා ඇත කියා බොරුවක් කියා ලෝකයා වංචා කළාය. දනට ඔහුගේ ගෝලයෝ මිණිය භාරකම් කර ගත්තොත් ඒ වංචාව සම්පූර්ණ වෙයි, එසේ කල පළමු කළ වංචාවට වඩා මේ වංචාව බරපතල වෙයි. එනිසා ඒ මිණිවල මුද්දර කරවා මුර තබන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිනවාය-යන මේ කියමන ගැන වල මුද්දර කරවා මුර තැබූ බව පෙනෙයි. ඉතින් අපට පරීක්ෂා කරන්න ඕනෑ කරන්නේ වල මුද්දර කොට මුර නොතබා කොපමණ දවස් පසු ගියාද කියාය. මඩගලා දවසට පසුවෙනි දවසේ වල මුද්දර කරවා මුර තබනට ඉල්ලූ බව මනෙව් 27 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 62 වෙනි පදයෙන් පෙනෙයි. එම ඉල්ලීමෙන් පසු වල මුද්දර කර තැබූ නිසාත් මිනිය භාරකම් කර ගන්නා කෙනෙකුට දවසකුත් වරුවක් ඉඩ ප්‍රසාදා ලැබී තිබෙයි. මිනිය භාරකම් කරන යන විස්වාසයක් එකාලයේදී තිබුණු බව වල මුද්දර කරනට ඉල්ලූ බැවින් ඔප්පු වේ.

එම නිසා ක්‍රිස්තුස්ගේ මිනිය භාරකම් කර වෙන තැනක සහවා තබා ක්‍රිස්තු මළවුන් ගෙන් නැගිට්වාය කියා ගෝලයන් විසින් බොරු ප්‍රසිඩියක් කළ බවට මේක වැදගත් සාක්ෂියක් වෙයි. මඩගලා දවසට පසුවද වල මුද්දර කරනට ඉල්ලූ බැවින් දවසක් පසු වූ බවද නඩු කාරයෙක් උදයම උසාවියකට එන්නා වූ

සිරිතක් ඇත්තේ නැත. පිලාක් නම් නඩුකාරයා එද දවල් වුවායින් පසු විනිශ්චයාසනා රුළු වෙන්ට ඇතුළුවාට සැක නැත. එම නිසා යුදෙව්වන්ගේ පූජකයන් පිලාක් කරා පැමිණීමටත් වල මුද්දර කොට මුර තබන්ට ඉල්ලීමටත් එ ගැන තීන්දුව දීමටත් මුරකාරයෝ සුදුනම්කර එහි යැවීමටත් වල මුද්දර කිරීමටත් මුරහිටවීමටත් ක්‍රිස්තු මරා භූමදන කළ දෙවෙනි දවසේ වරුවකට වඩා පසුව යන්ඩ ඕනෑ බව මේ කාරණා වලින් පෙනෙයි. ඉතින් මෙපමණ කාරණා වලින් ක්‍රිස්තුස්ගේ මිනිසා භාරකම් කිරීමට ඉඩ ප්‍රසාරව තිබුණු බව පෙනෙන හෙයින් ඇදුමක් සහිතව හිට ගෙන ක්‍රිස්තු මළවුන්ගෙන් නැගිට්වාය කියා යමෙක් කියා නම් එය ආශ්චය්‍යමත් කාරණයක් ය. තවත් 'යෙහෝවා වහන්සේ පොළොවේ මනුෂ්‍යයා මැවූ බැවින් තැවුණු සේක. උන්වහන්සේගේ හෘදයෙහි ගොත වූසේක' කියා උත්පත්ති 6 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි 5 වෙනි පදේ පෙනෙයි. අනාගත ඥාණයක් ඇති කෙනෙක් මේ අන්දමේ පශ්චාත්තාප වෙනදේ නොකරන්නේය. මෙයින් යෙහෝව්‍යාට සියල්ල දන්නා දිව්‍ය ඥාණයක් නැති බව ඔප්පු වෙයි. යක්ෂයා විසින් ක්‍රිස්තු කන්දක් උඩට ගෙනිව්ව බව බයිබලයෙහි පෙනෙයි. ක්‍රිස්තු දේව පුත්‍රයෙක් නම් ඔහු යකෙකුට කන්දක් උඩට අරන් යන්ඩ පුළුවන් වුනු එක මහත් පුද්ගලයෙක්ය. මෙයින් යක්ෂයා ක්‍රිස්තුව වඩා බල පුළුවන් කාරයෙක් බව පෙනෙයි. එම නිසා ගැලවුම් කාරයා කොට අදහනවා නම් යක්ෂයා ඇදහීම ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ට වටී. මේ කී කාරණා මා විසින් මීට පුරම මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කළා ඇත. එගැන නිසි උත්තර මේ වනතුරු කවරෙක්වත් දුන්නේ නැත. මෙපමණකින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ වූ ආගමක් නොවන බවත් පරලොව ගැලවීම පිණිස අදහන්ට ඕනෑ නොහොත් විසවාස කරන්ට යුතු නැති බවත් දුන් මෙහි රැස්ව සිටින නෑණවත් සමූහයා තේරුම් ගන්නවා සත්කකය. එම නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම පෙන්වීම පිණිස කරණ කරාව මෙයින් නවත්වමි. එසේ නැවැත්තුවේ වී නමුත් මට කරාකරන්ට ලැබී තිබෙන අන්තිම පැය තවම කෙළවර නුවුහෙයින් එමපැය අන්තිම වනතුරු කරාකිරීම මටම අයිතිය. එබැවින් දැනට ඉතිරිව තිබෙන සාම්ප්‍රදායික කාලයතුළ තුන්ලොවට අග්‍ර වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උත්තමකම ඔප්පු කිරීමට සැහෙන්නා වූ වැදගත් කාරණා අතරෙන් මඳක් කාරණා ගෙනහැර දක්වමි. මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන් විසින් ඒ මනාකොට ඇසිය යුතු රත්‍රන් බඩු මිලේට ගන්නා වූ යමෙක් ඇත්නම් ඔහු රත්‍රන්වල හොඳ නොහොඳ දෑ ගැනීමට සමර්ථයෙක් නොවේ නම් රත්‍රන් වැඩ කාරයෙකුට ඒ බඩු පළමු කොට පෙන්නා ඒවායේ වටිනා කම දැනගත

ඒ පමණ මිලදී ගන්නේය. එසේ කරන්නේ රත්නන් බඩුවල වටිනාකම හොඳාකාර නොදන්න නිසා එයින් අලාභයක් පැමිණෙද්දේ යන හයිත්ය. ස්වල්ප මුදලක් ගැන මෙ පමණ ප්‍රවේශමකින් ක්‍රියාකරනවා නම් වටිනා කමේ ප්‍රමාණය නියම කරන්න බැරි ආත්මයට හෙවත් ප්‍රාණයට වැඩ සිඩකර ගැනීම පිණිස කරන්නා වූ යම් ක්‍රියාවක් ඇත්නම් ඒ ක්‍රියාව ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කරන්ට යුතුය. ආත්ම ගැලවීමට කරන ක්‍රියාව නම් සැබෑ වූ ආගමක් සොයා ගෙන ඇදහීමය. සැබෑ වූ ආගමක් අදහා මිස වෙන මොනායම් දෙයක් කරලාවත් පරලොව වැඩ සිඩකර ගැනීම පුළුවන් නැත, එම නිසා සැබෑ වූ ආගමක් සොයා ගැනීම අපි සියල්ලන්ගේම යුතුකමක්ව තිබෙනවාය. පරීක්ෂා කරවා රත්නන් බඩු මිලේට ගන්නවා වගේම ආගම්වල සත්‍යාසත්‍ය කම පරීක්ෂා කිරීමට පළමුකොට පණ්ඩිතයන්ට භාරදීම යුතුය. පුරාණ සිටිය සෘෂින් වහන්සේලා නම් මහ පොළොව හා සමාන විශාල වූ ප්‍රඥාවකින් යුක්ත වූ සියලු ලෝකයා විසින් ගරු කටයුතුවූ සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණියා වූ උත්තමයන් වහන්සේලාය. ඒ උත්තමයන් වහන්සේලාගේ යටි පතුලෙහි කැවරුණු බුද්ධි ඇටයකට සමකරන්ට පණ්ඩිතයෙක් දනට ලෝකයේ ඇත්තේ නැත. එම නිසා දන් සිටින පණ්ඩිතයන් ලවා ආගම්වල සත්‍යාසත්‍යකම පරීක්ෂා කරවීමට වඩා පුරාණ සෘෂින් වහන්සේලා ජීවත්ව නැති නමුත් උන්වහන්සේලා කරපු පොත්වලින් පරීක්ෂා කිරීමට යුතුය, පුරාණ සෘෂින් වහන්සේලා විසින් ලෝකයට වැඩ පිණිස උපදවා තිබෙන්නා වූ වෛද්‍ය නක්ෂත්‍රාදී ශාස්ත්‍ර පොත්වල යම් ආගමක් සැබෑ බවට එම සෘෂින් වහන්සේලා විසින් ඒත්තු අරගෙන තිබෙනවා පෙනේ නම් ඒ ආගම සැබෑවූ ආගමක් වෙන්ට ඕනෑය. සෘෂිවරයෝ නම් මහා සමුද්‍රයට බදු ගම්හිර වූ ප්‍රඥාවකින් යුක්ත ඇත්තෝය. එම උත්තමයෝ බොරු ආගමක් සැබෑය කියා පිළිගන්නේ නැත. පුරාණ සෘෂිවරයන් විසින් බුඩ්ධාගම සැබෑ වූ ආගම බවට පිළි අරගෙන තිබෙයි. ඒ බව එම සෘෂින් වහන්සේලාගේ කියමන් වලින්ම ඔප්පු කරමි. එය මනාකොට අසන්නා ව්‍යාස සෘෂියා විසින් රචනා කරනලද ව්‍යාසකාරයෙහි

“යද්‍යනරේපු සාමරී අරේපු පිච විද්‍යාති

හස්තසං නහවෙන් කශ්චිරි සර්වියං සොගතං පදං”

මෙහි අභිප්‍රාච නම් අනරී කිරීමට ඇති උත්සාහය හොඳ කිරීමටත් ඇත්නම් සියල්ලන්ට හිත වූ සියලු ලොවට නායක වූ සර්ඥ පදවිය කාගේ අතට නොලැබෙන්නේද? ලැබෙන්නේමය (යනු අභිප්‍රායයි) සියල්ලන්ට හිත වූ සර්ඥ පදවියක් ඇති නිසාම “සර්වියන් සොගතං පදං කියා මේ ශ්ලෝකයෙහි

අත්තිම පදයෙන් බුදුන්ගේ උත්තමකම ප්‍රකාශ කළ බව පෙනෙයි. ව්‍යාස සෑමින් වහන්සේ නම් සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණි අනන්ත පණ්ඩිතයන්ගෙන් ප්‍රශංසා ලබාගෙන තිටියා වූ ශාස්ත්‍ර කාරක උත්තමයෙක් බව එම ව්‍යාස සෑමින් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කොට තිබෙන මේ ආදී කියමන් වලින් පෙනෙයි. එම නිසා පුරාණ සෑම්වරයන් ගියමග යාම සියල්ලන්ටම යුතුය. සච්ඡයන් වහන්සේගේ එබඳු ගුණයක් නැත්නම් ව්‍යාස ආදී සෑම්වරයෝ උන්වහන්සේ ලෝකෝත්තමයෙක් කොට පිළිගන්නේ නැත, එම නිසා අප වැනි අය උන්වහන්සේගේ සරණ යන එක පුද්ගලයක් නොවේය, තවද නාගාර්ජුන කියා පුරාණ පණ්ඩිතයෙක් සිටියාය. ඔහු විසින් කරනලද “රාජ තරංගනිය” කියන පොතේ පවා උන්වහන්සේගේ උත්තමකම ප්‍රකාශ කොට පොත කළ නාගාර්ජුන කියන සෑම්වරයා ලෝකයෙහි සිටිය ප්‍රධාන රස ඉර්මින් ගෙන් පස් වෙනි ඉර්මියාය. ඒ බව රසකල්පදාමය කියන මාහැඟි පොතෙහි තිබෙයි. එම පොතකින් පෙනෙයි. හේ කෙසේද?

“ව්‍යාල වායාශ්වන්ද්‍රසේනා සුචිණ්‍ර වාහනං

නාගාර්ජුනො රත්නගෝයො සාරානන්ද යයොදනා”

යන මෙහි නාගාර්ජුන කීවේ එම සෑමින් වහන්සේටය. එම සෑමින් වහන්සේ අහසින් යන ඉර්ධි ඇත්තා වූ රස සටික දෙකක් උපදවාපු කෙනෙක්ය. ඒ බව රස ශාස්ත්‍රයෙහි පෙනෙයි. එබඳු උත්තම සෑම්වරයා විසින් කරන ලද රාජ තරංගනියෙහි ංඩහන්වං නසංසයි කියා බුදුන්ගේ සටි අභ්‍යාඥානයට උන්වහන්සේ සැක කරන්නේ නැත කියා තිබෙයි, මෙබඳු උත්තමයෝ බුදුන්ගේ සච්ඡකාඥානයට සැක කරන්නේ නැත කියා මාහැඟි ශාස්ත්‍ර පොත්වල තිබෙන්නේ වී නමුත් උන්වහන්සේලාගේ යටි පතුලේ තැවැරුණු බුලි ඇටයකට සමකරන්ට නුපුළුවන් වූ ලාමක පුද්ගලයින් සච්ඡයන් වහන්සේ ගැන යම් සැකයක් කරනවා නම් එය භාසොන්පාදනයට කරුණක්ය, වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය වනාහී ලෝකයාට කරුණාවෙන් පුරාණ සෑම්වරයන් විසින් උපදවාපු ශාස්ත්‍රයක්ය, එම ශාස්ත්‍රයෙහි පවා බ්‍රහ්මයම් උතුම් කම ගැන සඳහන් වෙයි. හේ කෙසේද? කීර්ති ශ්‍රී මහරජ මේ රටේ රජ කරන කාලේදී දඹදිවින් මේ රටට ගෙනාවා වූ මාහැඟි වෙද පොතක් දුනට රටේ ප්‍රකාශව තිබෙයි. එම පොත වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයට අයිති ඉර්මි භාෂිතේ බොහෝ පොත් බලා සාරවත් ඖෂධ යෝග්‍යන් එකතු කොට සාද තිබෙන මාහැඟි පොතක්ය, එම පොත බ්‍රහ්මකාරයෙක් විසින් සාද නැති බව එම පොතේ මුල ශ්ලෝකයෙන් පෙනෙයි, භෞෂ්ප් කල්පයයි ව්‍යවහාරවූ එම පොතේ මුල “ගජවදන

මවින්තාං තික්ෂණදග්ගිෂ්ටං ත්‍රි තොත්‍රං" යන්නෙන් ගණ දෙවියන්ට පළමු කොට නමස්කාර කොට පොත කොට තිබේ, එසේද වුවත් පුරාණ ඉර්ෂි වාක්‍යාවල තිබුණු බෙහෙත් ශ්ලෝක එලෙසම එම පොතට එකතු කොට තිබෙන හෙයින් බුද්ධාගමේ අගය ඒවායින් පවා පෙනෙයි,

"පිප්ඵලිවාෂවිහිත කොෂධං ධත්වයාස සහිතංග්‍රතං පයා:

පිත්තකාශ විෂමජ්වරං ප්‍රයෙන්-ජාති දුක්ඛවිව සොගතාගමං"

තිප්පිලි, වං ඇපල, බුළු, ඉඟුරු, කසබිලියා යන මෙයින් කරන ලද කෂායෙන් පිත්ත කාශයද, විෂම උණද නැති කරන්නේය. කෙසේ නැති කරන්නේද? යත්, සංසාර දුක බුද්ධාගමෙන් නැති කරන්නාක් මෙන්ය යනු අභිප්‍රායයි. සංසාර දුක බුද්ධාගම අදහා නැති කරන්නාක් මෙන් මේ කෂායෙන් පිතින් උපදින ලද කාශයද විෂම උණද නැති කරන්නේය. යනුයි. මේ අන්දමේ ශාස්ත්‍රකාරක උත්තමයන් පවා බුද්ධාගම උතුම් ආගමක් කොට පිළි අරගෙන තිබෙයි. තවද ජොතාතිශ්ශාස්ත්‍රය මාහැඟි උත්තම ශාස්ත්‍රයක්ය. ඒ ශාස්ත්‍රය හරියාකාර උගත් අයට නෂ්ට කේන්ද්‍ර, ගර්භ කේන්ද්‍ර සාදන්ට පුළුවන. ආයුර්ද ගණිතයෙන් ආයුෂ ප්‍රමාණය හරියාකාර කියන්ට පුළුවන. මේ හැර යමෙකුගේ කේන්ද්‍රය බලා ඔහුට වන්නා වූ සියළු හොඳ නො හොඳ කියන්ට පුළුවන්වා පමණක් නොව කේන්ද්‍ර බැලීමෙන් පුළු ජාතියද ඒ ජාතියේ දී කළාවූ සුවරිත දුශ්චරිත දෙකද මත්තට උපදින්නා වූ ජාතියද කියන්ට පුළුවන. ඒ බව ඔප්පු කිරීම පිණිස මඳක් කාරණා කියමි.

"පුත්‍රාදිත්‍ය සචලග්ණ ජන්මායතේ ආදිත්‍ය හවනේ පති
මාතෘසාත පරාථි වොරත්‍රනමුත් පාදෙව සුචේ තිරෝ"

යන මේ ශ්ලෝක පදයෙහි කී අන්දමට යමෙක් උපන් කේන්ද්‍රයෙහි ග්‍රහයෝ සිටියොත් ඔහු පුළු ජාතියෙහිදී මවු මරා අනුන් සතු වස්තුව සොරකම්කොට නරකයෙහි ඉපද සිට එයින් වුතව මේ මිනිස් ලොව උපන්නේය කියාද, ජාතස්‍ය රොරෙ පුතා: කියා එම ශ්ලෝකයෙහි අන්තිම පාදයෙන් ජෙන හෙයින් මේ ආත්මයේදී එලෙසට පවතොට රොරව නම් සතරවෙනි නරකයෙහි උපදින්නේය කියාද ජෙන හෙයින් පුළු ජාතියත් ඇති බව මෙබඳු උත්තම ශාස්ත්‍ර වලින් පවා පෙනෙයි. සර්ඥ යන් වහන්සේගේ දේශනාවේ තිබෙන සත්‍යකම මේ ආදී අනන්ත කාරණා වලින් ඔප්පු වෙයි. එම නිසා බුද්ධාගම ජාතාන්ත සත්‍ය වූ ආගම වන්නේය. වාස සෘෂි ආදී උත්තම ඉර්ෂිවරයන් විශ්වාස කළා වූ ආගමක් වන්නේය. ක්‍රිස්තියානි ආගම පණ්ඩිත වූ ඉංග්‍රීසි කාරයෝ පවා බොරුය කියා නොයෙක්

පොත් සාද කිබෙන්නේය. බියොස් කොලොසො කියන පණ්ඩිත මහතා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ නායක ගුරුවරයෙක්ව සිටගත් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බැයිබලය බොරුය කියා පොත් සාද කිබෙයි. එපමණක්ද නොව අපි දනට යවත්ව සිටින මෙහෙසිකාවගේ ස්වාමි පුරුෂයා වන ඇල්බට් කුමාරයා පවා ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව පොතක් ලියා තබා පරලෝකප්‍රාප්ත වූ බව වම් 1862 දී ප්‍රසිද්ධ කරපු 'ඇග්ගමන්' නම් ආරංචි පත්‍රයෙන් දනගත්ට ලැබුනා ඇත. එරෝපාකාර පණ්ඩිතයන් පවා මේ අන්දමින් විශ්වාස නොකොට අත්හැර දමා කිබෙන ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ වූ ආගමක්ය කියා යමෙක් විශ්වාස කරනවා නම්, එයින් ඔහුගේ අවාසනාවන්ත කම ඔප්පු වෙයි. ඉතින් මට ලැබී තිබුණු කාලය අන්තිම වෙන්ට ගිය නිසා මගේ කථාව අත්හිටවමි. මුල පටන් මා විසින් කළා වූ කර්ම වලින් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍ය කමත් බුද්ධාගමේ සත්‍යකමත් මෙහි සිටින බොහෝ දෙනෙකුට වැටහෙන්නට ඇත. එම නිසා අපි සියල්ලන්ටම ප්‍රීතිවෙන්ඩ යුතුය කියා මේ මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද උත්තාන්යේගේ කථාව සමාර කෙළේය. එම ක්ෂණේදී එහි සිටියා වූ බුද්ධාගමිකාර සමූහයා මහත් ප්‍රීතියෙන් තුන් යලක් සාධුකාර පැවැත්වුවෝය.

මේ කථාව තීන්දු වුනායින් පසු බුද්ධාගමිකාර සමූහයා මහත් සන්තෝෂයකින් මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් සහ බඩුවන්තුඩාවේ පණ්ඩිත මහත්මයාද පෙරවූ කරගෙන ගිය බවත් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ මහත් දුර්මුඛ භාවයකින් කඩින් කඩ විසිර ගිය බවත් දුටුවු.

මේ දවසේ ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කීපදෙනෙක් බුද්ධාගම සැබෑ වූ ආගම බව තේරුම් ගෙන බුද්ධාගමට හැරුණු බවත් අපි දනිමු. ගම්පල දසක මහතුන්ගේ ඕනෑකම පිට මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් කහට පිටියේ බෝ මලුවේ එක රැයක් එළිවෙනතුරු දේශනාවක්ද, කීරපනේ කඩේ දේශනාවක්ද, නාවලපිටියේ රඹුක් පිටි පලාතේ දසකයින්ගේ ඕනෑකම පිට ඒ පලාතේ අළුතෙන් සාදපු අම්බලම් දෙහෙක දේශනා දෙකක්ද දෙලොස් බාගේ දසකයින්ගේ ඕනෑකම පිට එම පලාතේ දේශනාවක්ද කරන්නට යෙදුනාය. නැවත ගම්පල දසක මහතුන් විසින් දහස් ගණනක් මනුෂ්‍යයන්ගෙන් යුත් මහත් පෙරහැරක් සුදුනම් කරගෙන මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් එම සූනි මස 20 වෙනි දින වැඩමවා ගෙන විත් පැනිදෙනියෙන් දුම කොට්ඨියට නැවා කොළඹට පිටත්

කර එව්වා පමණකුත් නොව උන්වහන්සේ විසින් කරන්නා වූ බුද්ධ ශාසනාභිවාද්ධියට හේතු පොත්පත් අවු වූ ගැසීමේ වියදම වෙනුවට පවුන් 57 ක් ද, උන්වහන්සේට භාරදුන් බවත් දනිමු. එම දයකයන් විසින් මෙපමණ අනර්ඝ අන්දමට මේ ක්‍රියා මෙලෙස කෙළේ මේ වාද කථාවෙන් බුද්ධාගමික කාරයන්ට ලබාදන්නා වූ නම්බුවටත් ඒ දයක මහතුන්ට දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් සහ කෙළවර නිව්‍යාණ සම්පත් ලබන පිණිසත්වාව කොහෙත්ම සැක නැත.

පානදුරේ වාදය

සංඥාපනය

බෞද්ධ ක්‍රිස්තියානි යන ආගම් දෙක පිළිබඳවැ වාගිශ්වර මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමීන් වහන්සේ සහ දවින් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ අතර 1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි 28 වෙනි දෙදින පාණ්දුරේදී කරන්ට යෙදුන විවිත්‍රාලංකාර විශාල විවාදයේ සම්පූර්ණ අදහස මෙහි අන්තර්ගත වේ. "සිලෝන් ටෙටම්ස්" නම් ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයේ කතෘභූත ජෝන් කැපර් මහත්මයා විසින් මෙම විවාදයේ සම්පූර්ණ භාවය විවාදය කළ වේලාවන්හිදීම උගත් ඇඩ්වඩ් ප්‍රේරා මහත්මයා ලවා ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කරවා ගෙන පිටපත් දහස් ගණනක් මුද්‍රණය කරවා ප්‍රසිද්ධ කරණ ලදී. "මේ විවාදය ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පිටපත් කරණු ලැබූ ක්‍රිස්තු ලබ්ධික ඇඩ්වඩ් ප්‍රේරා මහත්මයා සහ එය ප්‍රසිද්ධ කරවන්ට යෙදුන ජෝන් කැපර් මහත්මයාත් අගතිගාමී නොව සාධාරණ ලෙස සිය යුතුකම් ඉෂ්ටකළෝය"යි පළමුවෙනි වර මුද්‍රණයකර තිබෙන සිංහල පිටපත් වල සඳහන් කරණ ලද "මුළු හෘදයෙන්" යුත් ස්තුතියම කිරීමට අපිදු මසුරු නොවෙමු.

කැපර් මහත්මයා විසින් ප්‍රසිද්ධ කරණලද එම පොතක් අමරිකා දෙශිකයෙක්වූ පණ්ඩිතාවායාර් ෆිබ්බල් මහත්මයාට ගාල්ලේදී දකින්ට ලැබී එය සිය රටට ගෙන ගොස් මෙම විවාදයෙන් ක්‍රිස්තු ලබ්ධියේ තත්වාකාර මිථ්‍යා සහිත බෞද්ධ පක්ෂය විසින් මොනවට එළිදරව් කරණ ලද බව හා සම්බුද්ධ සමයේ එකාන්ත සෘජු සත්‍යතාව පෙන්වා ධාර්මික පරිද්දෙන් ජයග්‍රී භූතණය කරණ ලද බවත් ප්‍රකාශ කරමින් අගති රහිත විනිශ්චයක් කොට අමරිකා දෙශිකයන් අතර එම පිටපත් දහස් ගණනක් මුද්‍රණයකර විසුරුවා හැර තිබේ. එම විනිශ්චය සහිත පොත් කර්නල් එච්. ඇස්. ඕල්කොට්, මැඩුම් බ්ලවැස්කි ආදී උත්තම උත්තමයින්ට දකින්ට ලැබී එතුමෝද මෙම විවාදය කළ ප්‍රචාර ජය භූමිය දර්ශනය කිරීම විශේෂ කරුණක් කොට සිත්හි තබාගෙන 1880 වේ අවුරුද්දේදී එහි පැමිණ එම ජය භූමිය සම්බන්ධව ගුණාශිංසන වාක්‍යයන් සහිත උද්දේශනාණය කරන්ට යෙදුනා ඇත. ඕල්කොට් ආදී උතුමන්ගේ ලංකාකරණය හේතුකොට ගෙන සෛහලික බෞද්ධ ලබ්ධිකවූ මහාජනයාට සවසමයානිවාර්ධිවර්ධනය උදෙසා

කලාතුරුප කටයුතු කිරීම පිණිස කොළඹ ගාල්ල ආදී පලාත්වල පරමවිඥානාර්ථ බෞද්ධ සමාගම් පිහිටුවීමටද ඒ ඒ ගම් නියමගම් වල බෞද්ධ පාඨශාලා පිහිටුවීමටද, පෙර නොකුඩුනු ධේයියක් ඇතිවිය.

මෙයින් අවුරුදු 30 කින් පෙර කාලයෙහි බුද්ධයමය පිළිබඳවැ නොතිබුනා වූ ශ්‍රී භාග්‍යායෙක් ලක්වැසි බෞද්ධ මහජනයා කෙරෙහි මෙකල ඇතිවීමට හා අමෙරිකාදී දෙසදෙශාන්තරයන්හි සම්බුද්ධ සමය පැතිරයාමටත් පාත්‍යුරේ වාදය අසනයා හේතු වූ බව කවුරුත් පිළිගන්නා සත්‍යයකි. බුද්ධාගමේ අභිවෘද්ධිය පිණිස ඒවා මහත් වාදයක් කොට අනල්ප උපකාරයක් කළ වාග්ගිවර මොහොට්ටුවන්ගේ ශුණානන්ද සාමීන්වහන්සේ සහ උන්වහන්සේට ඒ පිණිස විශේෂ ආධාරොපකාර කළ ත්‍රිපිටක වාග්ගිවරා-වාය්‍ය සිප්පකඩුවේ ශ්‍රී සුමංගලාභිධාන නායක සථවිර සාමීන් වහන්සේද, සාසනවංසාලංකාර කවිධර චිත්තයාවරිය වැලිගම ශ්‍රී සුමංගලාභිධාන නායක සථවිර සාමීන් වහන්සේද, පාණ්දුරේ ශුණරතන නිස්සාභිධාන මහා සථවිර සාමීන් වහන්සේද, ප්‍රධාන දයක මූලික මහතුන් වන කොරනේලිය ප්‍රේරා කරුණාරත්න මහත්මයාද, පී. පෙරමියෙස් දියෙස් මහත්මයාද, එම අගභාග වාද භූමියද සිහිපත්වීමට සුදුසු යමක් කිරීම වර්තමාන කාලික බෞද්ධ මහජනයාගේ බලවත් යුතුකමකි. එබව මෙනෙහි කරණ ලද්දවූ මහතුන් කීප දෙනෙකුත් විසින් පසුගිය පෙබ්‍රවාරි මස 15 වෙනි දින පාණ්දුරේ උපාධ්‍යාය සමාගමේ පාඨශාලාවට බෞද්ධ මහාජනයාගෙන් යුත් මහා සභාවක් පවුණුවා ගෙන එම සභා සම්මතයෙන් යටොක්ත වාද භූමියෙහි ශුණානන්ද සාමීන් වහන්සේ උදෙසා ශිලාසථම්භයක් සහිත ශිලා ප්‍රතිමාවක් පිහිට වීමටද, අතිකුඳු නායක මහා සථවිර සාමීන් වහන්සේලා ගෙන් සහ මූලික දයක මහතුන් දෙදෙනාගෙන් ලත් ආධාරොපකාර සඳහන් කොට ශිලා ලේඛනයක් පිහිටුවීමටද නියමකර ගන්නා ලදී. තවද මේ සත්කෘත්‍යයන් සඳහා බෞද්ධ මහජනයාගෙන් ලැබෙන ආධාර මුදල් නොමදවී අතිරෙක මුදලක් ඇතිවිනම් මහ ජනයාට ප්‍රයෝජන වියයුතු පරිදි ප්‍රසිද්ධ ශාලාවක් තැනවීමටද සම්මත කර ගනිමු.

මෙම විවාද පොතෙන් පිටපත් දහස් ගණනක් 1874 රේ අවුරුද්දේ මුද්‍රණය කරවා ලක්වැසි මහාජනයා අතර විසුරුවා හරිණ ලද නමුත් වර්තමාන කාලයෙහි ඒ වුවමනා වූ බොහෝ දෙනෙකුන්ට සොයා ගැනීම දුෂ්කරව තිබේ. එම පාඩුව පිරි

මැසීමට හා කියන ලද සත්කෘත්‍යයන් සඳහා වියදම් කිරීමට මහත් මුදලක් ඕනෑ කරණ හෙයින් මෙම පොත් විකිනීමෙන් ලැබෙන ලාභ මුදලද එකී මුදල් සංඛ්‍යාවට එකතු කිරීමට අදහස් කොට දෙවෙනි වර මින් පිටපත් 2000 ක් අප සමිතිය විසින් මුද්‍රණය කරවන ලද්දේය.

මෙම පොත පළමු වර මුද්‍රණය කිරීමේදී යොදා තිබෙන සංඥාපනයෙහි වාද කථාව ඇසීම පිණිස බොහෝ ලබ්ධිකයෝ හත් අට දහස් පමණද (විවාදය අවසාන වූ දින දසදහස් පමණද) ක්‍රිස්තු ලබ්ධිකයෝ සිය ගණනක් පමණද පැමිණි බව කියා තිබේ. තවද බොහෝ පක්ෂයට සිප්කඩුවේ ශ්‍රී සුමඬලාභිධාන නායක සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, රත්මලානේ ධම්මාලඬිකා-රාභිධාන නායක සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, බුලත්ගම සිරිසුමනනිස්ස සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, වැලිගම ශ්‍රී සුමඬලා-භිධාන නායක සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, වස්කඩුවේ පවර-නිරුත්තිකාවරිය මහා විභාවි සුභුනි නායක සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, පොතුච්ඡ ලන්දපොති සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, කොග්ගල සිරි සංඝතිස්ස සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, තලා හේනේ අමරමොලි සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, මුල්ලේරියාවේ ගුණරතන සථවිර සඬාමින් වහන්සේද, මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සඬාමින් වහන්සේද යනාදී සියක් නමක් පමණ සියම් අමරපුර දෙතිකාසික සථවිර සඬාමින් වහන්සේලා පැමිණ හුන් බව ප්‍රකාශකර තිබේ. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ ප්‍රධානියෝ වශයෙන් දවින් ද සිල්වා, ඇස්. ලන්ඩන්, ආර්. වැබ්, ඇස්. කෝල්ස්, සී. ජයසිංහ, පී. රුදිරිගෝ ආදී පාදිලිවරුද, සිරිමාන්න ආදී කතිස්සේරුවරු කීපදෙනෙක්ද, හුණුපල නිලමේද, ස්ටෙපල් දෙස්තර තැනද, ජයසිංහ පෙරකදෝරු තැනද, සුසෙව්ද සොයිසා මුදලිතුමන් ආදී වැදගත් මහතුන්ද පැමිණ සිටියෝ යයි කියා තිබේ.

මේ දෙපක්ෂයෙන් බොහෝ පක්ෂයට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සඬාමින් වහන්සේද ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට දවින් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ සහ සිරිමාන්න කතිස්සේරු තැනැත් කථා කළ බව කියා තිබෙනවත් හැර කිසි කලකෝලාභලයක් නැතිව යහපත් ලෙස විවාදය කරන්ට යෙදුන බවද කියා තිබේ. 1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි දින පූ. හා. 8-9 දක්වා දවින් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් ප්‍රතිත්‍ය සමුද්වන්න ධර්මයට දෙශාරොපනය කිරීම වශයෙන් හා මනුෂ්‍යාගෙන් පරලොවට යන “ආත්මයක් නැතැයි උගන්වා තිබෙන බොහෝ මතය මිථ්‍යාය” යි ප්‍රකාශ කිරීම වශයෙන්ද කරණ ලද කථාවට පූ. හා. 9-10 දක්වා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සඬාමින් වහන්සේ විසින් පිළිතුරු දී යලිත් ක්‍රිස්තියානීන්ගේ දෙවියෝ (යෙහෝව:

වහන්සේ) ඊෂ්ඨාවන්ත වූ ද, දිව්‍යඤ්ඤා රහිතවූ ද, සියලු බලය නැත්තාවූ ද, භය සුළුවූ ද, පිළිතුරු කටයුතු ද්‍රව්‍යයන්හි ගිජුවූ ද කෙනෙක් බව හේතු සහිතව පෙන්වා කථාවක් කරණ ලදී. අගෝස්තු මස 26 වෙනි දිනම අ. හා. 3 - 4 දක්වා දවන් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ ගුණානන්ද සභාවේ වහන්සේගේ කථාවේ කරුණු කීපයකට ප්‍රත්‍යක්තර වශයෙන් කථාවක් කිරීම සහ ප්‍රතිත්‍යාස සමුද්පන්න ධර්මය සම්බන්ධව තම මුළාවූ අදහස්ම නැවතත් ගෙන හැර පා කථා කිරීමද, 4 - 5 දක්වා ගුණානන්ද සභාවේ වහන්සේ තම පළමුවෙනි පැයේදී Jealous God යන වචනය සඳහා අසන ලද ප්‍රශ්නවල ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් උත්තර කුණුන් බවද, “තවතාමො පවිත්රොහොතු” යයි කීමෙන් පාලි වාසගම් කැබැල්ල බයිබලයේ මූලම පිටපතෙන් උපුටා සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේගේ “ග්‍රන්ථ සෙකරය”ට ඇතුළත් කිරීමේදී තමන් පාලි භාෂාව උගතෙක් නම් මෙහි විද්‍යමාන වූ දූෂ හරි නොගස්සා නො යොදන බවද, සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් පාලි භාෂාව නිසිලෙස නොදැනුම හේතු කොට ගෙන ආකූල කරගන්නා ලද ප්‍රතිත්‍යාස සමුද්පන්න ධර්මයෙහි සංක්ෂේප විස්තරයක් සහිත සන්ධ්‍යන්ගේ වූතිප්‍රතිසන්ධිය වන පරිදිද ක්‍රිස්තු ලබ්ධියෙහි දෙස් දක්වා තවත් කරුණුද ප්‍රකාශ කරණ ලදී.

අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින පූ. හා. 8 - 9 දක්වා ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය වෙනුවෙන් සිරිමාන්න කතීසේරු තැන විසින් ගුණානන්ද සභාවේ වහන්සේගේ කථාවට නො ගැලපෙන කරුණු උත්තර වශයෙන් ගෙන හැර පා ඉක්බිති ගෞතම බොධිසත්වයන් වහන්සේගේ දනපාරමිතාදියටද, බුඩ්ධාදි රත්නත්‍රයටද, දෙණා-රොපනය කොට කථාවක් කරණ ලදී. එම කථාව. 9 - 10 දක්වා ගුණානන්ද සභාවේ වහන්සේ සභිප්‍රකාරයෙන්ම ප්‍රත්‍යක්තර වන්නාවූ තර්කානුකූල ඉතා පැහැදිලි කථාවක් කර ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ එධිතර භාවය මැඩපවත්වමින් ප්‍රශ්න කීපයකට මතු පැමිණෙන පැයේදී පිළිතුරු දෙන බව ප්‍රකාශ කර තිබේ. 28 වෙනි දින අ. හා. 3 - 4 දක්වා නැවතත් දවන් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් තමන්ගේ මූල කථාවම ඉදිරියට පා අඩුල්

කරමින් කථා කරන ලදුවත් හැර “මහමෙර” නම් පව්නයක් නැත කියාද, විනයනිදන කථාදියට දෙස් පැවරීමක්ද කොට කථාවක් කරණ ලදී. 4-5 දක්වා ගුණානන්ද ඥාමීන් වහන්සේ අවසාන කථාව පටන් ගෙණ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් අසන ලදින් ඉතිරිව තුබූ ප්‍රශ්නවලට උත්තර දී අතිරේක වශයෙන් කියයුතු කරුණුද විවිත්‍යාලභිකාර ව්‍යක්ත වූ වාගීය භාවයෙන් යුක්තව ප්‍රකාශ කොට සමාප්ත කළ බැව් දක්වා තිබේ.

P. A. Peiris

James Dias

මො. ගුණානන්ද ඥාමීන් වහන්සේ ආදී උතුමන් සිහිපත්-
වීම පිළිබඳ කෘතෘ සාධක සමිතියේ ලේකම්වරු වමහ.

1903 ඔක්තෝම්බර් මස 30

වෙනි දින පානදුරේ දීය.

වාදය කිරීම පිළිබඳ ගන්නා ලද ගිවිසුම.

1. වාදය මුඛ වචනයෙන් කෙරිය යුතුය.
2. දෙපාර්ශ්වයෙන් දෙන්නෙක් විසින් ඒ කථාවල භාවය ලියා ගත යුතුය. ඒ ලියන ලද කථා කථාකාරයන්ගේ අත්සන් තිබීමෙන් සහතික කළ යුතුය.
3. ඒ ඒ පාර්ශ්වය විසින් ගෙණහැර දක්වන්නාවූ කාරණා අසවල් පොත්පත් වලින් යයි නම් සඳහන් කර කිය යුතුය.
4. එක පාර්ශ්වයකට තමන්ගේ කථාව පිණිස එක්වරකට ඉංග්‍රීසි පැයක් ගත හැකිය.
5. පළමුවෙනි පැය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් “බුඩාගමේ අසත්‍ය කම” පෙන්වාදීම පිණිස කථා කිරීමය. දෙවෙනි පැය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් “බුඩාගමේ අසත්‍යකම” පෙන්වාදී කළ කථාවට (බුඩ පක්ෂය විසින්) උත්තර දීම සහ “ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම” පෙන්වාදීම පිණිස කථා කිරීමය.
6. කථාව ලබන මස (අගෝස්තු) 26 වෙනි හා 28 වෙනි දවස් දෙකට නියම කර ගෙණ කෙරිය යුතුය.
7. කථා කිරීම උදය 8-10 දක්වාද, එ දවසේම පස්වරු 3-5 දක්වාද කෙරිය යුතුය.
8. වාදය කරණ අතර කිසි ගාලාගෝචරීයක් කිසි කැරලි කොලාහලයක් නොවන හැටියට දෙපාර්ශ්වය විසින් බලා ගත යුතුය.

9. වාදය කරණ අතර කථා කරණ තැනැත්තා හැර අන් සියල්ලන් විසින් නිශ්ශබ්දව අසාගෙන සිටිය යුතුය. එසේ කරවීමට මෙහි අත්සන් කරණ තැනැත්තන්ට සම්පූර්ණ බලය ඇතුව තිබිය යුතුය.
10. මේ වාදය පාණ්දුරේ පට්ටියේ තිබෙන දෙඹගහවත්තේදී කෙරෙණ හැටියට දෙපාර්ශ්වය විසින් එහි බංගලාවක් සාදවා දෙන ලෙසටද නියමකර ගනිමු.

මෙම පොරොන්දු පත්‍රයේ බුඩ පක්ෂය වෙනුවෙන් කුරුකුල සූරිය කොරනේලිස් ප්‍රේරා මහත්මයාද, ත්‍රිස්තියානි පක්ෂය වෙනුවෙන් මත්තෙස් සුවාරිස් ගුණවර්ධන මහත්මයාද අත්සන් කරන ලදී.

1873 ජූලි මස 24 වෙනි දින

මීට එකඟව දෙපාර්ශ්වයෙහිම

අත්සන් කරන්ට යෙදුනා ඇත.

පානදුරේ වාදය

(වසි 1873 ක්වු අගෝස්තු මස 26 වෙනි දින උදය 8 පටන් 9 දක්වා දවන් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාසේ කළ කරාව)

පසුගිය ජුනි මස 12 වෙනි දින වැස්ලියන් දෙවසරානායෙහි මා විසින් දේශනාවක් කළාය. ඒ දේශනාවේදී සත්වයාගේ ආත්මය ගැණ බුඩාගමේ පොත්වල දක්වා තිබෙන අන්දම විස්තර වශයෙන් කියා දුන්නාය. මගේ ඒ දේශනාවට විරුධව බුඩාගමේ දේශනාකාරයෙක් එම මස 19 වෙනි දින දේශනාවක් කළාය. මෙකී දේශනා දෙක පිළිබඳවැ මේ වාද කරාව හට ගත්තාය. එම නිසා අදත් ඒ දේශනාවේදී මා විසින් ගෙන හැර දක්වූ කාරණාව විස්තරව කියා දෙමි. ඊට විරුධව බුඩ පක්ෂයට යමක් කියන්නට හැකි නම් කියා පෙන්වා දුන්නාවේ. අපි දෙපක්ෂය කියන කාරණා වලින් පිළිගත යුතුව තිබෙන්නේ කොයි පක්ෂයේ කියමන්ද කියා විනිශ්චය කිරීම මේ සමූහයාටම භාරවේය.

බුඩාගමේ ප්‍රකාරයට මනුෂ්‍යයාට ආත්මයක් ඇත්තේ නැත. කුසලාකුසල කම් කරණම තැනැත්තාට එහි විපාක ලැබෙන්නේ නැත. ඒ බව බුඩාගමේ පොත්වලින්ම පෙන්වා දෙමි. සත්වයා ස්කන්ධ වශයෙන් පසකට බෙද තිබේ. ඒ පස නම් රූපස්කන්ධය වේදනාස්කන්ධය සංඝ්ඤාස්කන්ධය සංඛාරාස්කන්ධය විඤ්ඤාස්කන්ධය යන පසය. ඒ බව සංයුත් සඟිගෙහි කියා තිබේ.

“පඤ්චව භික්ඛවෙ ඛන්ධෙදෙසිස්සාමි” යනාදියෙන්ද “යෙහි කෙ වී සංඛාරා අතීතානාගත” යනාදියෙන්ද වේ. නැවත උපාදාස්කන්ධය ගැණද එසේමය. “කතමොව භික්ඛවෙ පංචුපාදාත්තන්ධාය” යනාදියෙන්ද පඤ්චස්කන්ධය ගැණ කී කී වචනම කිය කියා රුපුපාදාස්කන්ධය මෙය යනාදී වශයෙන්

කියා තිබෙනවාය. නැවතද “යෙහිකෙහි හික්බවෙ සමණාචා බ්‍රාහ්මණාචා” යනාදි සංයුක්තයෙහි පාඨයෙන්ද සත්වයාට ඇති සියල්ලම පඤ්චස්කන්ධයට අයිති බව කියා තිබෙනවාය. මේ බව ත්‍රිපිටකයේ බොහෝ තැන්වලද කාව්‍යසේවරයේ—

“පස්කඳසකෙලෙ	සේ
දුක්නම් වේය එමෙ	සේ
රුවෙයිත් සත් ර	සේ
සකර වීන් නැන නමින් මෙප	සේ”

යන මේ කවියෙන්ද පේණවාය.

නැවතද මෙම සත්වයාම ආයතන වශයෙන් දෙළොසකින් යුක්තය. එනම් - චක්ඛායතනාදි සයත් රූපයතනාදී සයත්ය. ඒ බව “කතමංච හික්බවෙ සලායතනං චක්ඛායතනං” යනාදි පාඨයෙන්ද, සබ්බංචො හික්බවෙ දෙසිස්සාමි තං සුනාප කිඤ්ච හික්බවෙ රූපඤ්ච” යනාදියෙන්ද විභභ ප්‍රකරණයෙන්ද පේණ-වාය නැවතද මෙම සත්වයාම නාම රූප දෙකට ඇතුළත්කර තිබෙන වාය. ඒ බව සංයුක්තයෙහි තිබේ. “කතමඤ්ච හික්බවෙ නාම රූපං වේදනා සඤ්ඤා” යනාදි පාඨයෙන්ද “චත්තාරො මහ භූතා” යනාදි පාඨ වලින්ද නාමය රූපය මේය කියා තිබෙනවාය.

නැවතද “තත්ථකතමංනාමා වේදනාක්ඛන්ධා” යනාදි පාඨයෙන්ද වේදනාස්කන්ධය සඤ්ඤා ස්කන්ධය සංඛාරාස්කන්ධය යන තුන නාමයට අයිති බවද කියා තිබෙනවාය. මෙසේ රූප වේදනා සඤ්ඤා සංඛාරා යන ස්කන්ධ සතර නාම රූප දෙකට ඇතුළත් බවද “යං ඔලාරිකං එතං රූපං” යනාදි මිලින්ද ප්‍රශ්නයේ පාඨයෙන් යමක් “ඔලාරිකද ඒ රූපය. යමක් සුබ්‍රමචිත්ත චෛතසික ධර්මද ඒ නාමය” කියාද දක්වා තිබෙනවාය. මෙසේ රූපස්කන්ධ යත් චිත්ත චෛතසික ධර්මයෝත් නාම රූප දෙකට අයිතිය. මෙයින් නාම රූප දෙකට අයිති ස්කන්ධ සතර පමණක් විඤ්ඤා ස්කන්ධය ඊට අයිති නැතැයි කීවොත් නාම රූප දෙක නැතුව විඤ්ඤාණයට පවතින්ට නුපුළුවන් බව “යොහි හික්බවෙ එවං වදෙයා අභමඤ්ඤත්‍ර වේදනාය” යනාදි සංයුක්තයෙහි පාඨයෙන් රූපාධි ස්කන්ධ සතර හැර විඤ්ඤාණයාගේ වූහි උත්පත්තියක් පෙන්වන්ට පුළුවනැයි කීවොත් එසේ නුපුළුවනැයි කියා තිබෙන බව මේ පාඨයෙන් පෙනෙනවාය ඇරත් පිළිසිඳ ගන්නා ක්ෂණ-යෙහි පඤ්චස්කන්ධයෝ සම්පූර්ණයෙන් පිළිසිඳ ගන්නා බව “ගබ්භසෙය්‍යක සත්තානාහි පටිසංධික්ඛණේ” යන පාඨයෙන් පෙනවාය ඇරත්—

‘නම් රු දෙක හැ
නැත අන් පුහුල් බැහැ

යන කාව්‍යයෙහි රසයේ කවියෙන්ද පෙනෙයි. මෙසේ සත්වයා සම්පූර්ණයෙන්ම ස්කන්ධායතන නාම රූප වලට ඇතුළත් බව පැහැදිලිව පෙනෙයි. ඉතින් “මේ ස්කන්ධායතනාදී කිසිම තැනක ආත්මයක් නැතැ”යි බුදුන් විසින් උගන්වා තිබෙනවාය. ඒ කියා තිබෙන්නේ “රූපං භික්ඛවෙ අනත්තං” යනාදී පාඨවලින්ය. ඇරත් යම්කිසි තුන්කල් පිළිබඳ රූපාදී ස්කන්ධ වත් ඒ මේ මාගේ නොවන්නේය. මේ කෙමේ මම නොවත් නෙමේ කියා තිබෙනවාය.

“යංකිංචිරූපං අකිතානාගත පච්චුප්පන්තා” යනාදී සංයුක්ත සහිත පාඨයකින්ය. ඇරත් “රූපංභික්ඛෙව අනන්තං” යනාදි යෙත් “රූපාදි ස්කන්ධයෝ අනන්තමය” බුදුන් කියනවාය.

තවද ආයතන ගැණන් බුදුන්ගේ කීම "චක්ඛු, භික්ඛවෙ අනත්තා" යනාදියෙන් එසේමය. ඇරත් මරණය ගැන බුදුන් කියා තිබෙන්නේ—

**“කතමංච භික්ඛවෙ මරණ සං තෙසංතෙසං සත්තානං
තම්භා තම්භා සත්තනිකායා චුතිච්චනතා”**

යනාදියෙන් මරණය නම් සත්වයාගේ ඒ ඒ සත්වනිකායෙන් චුක්ඛිමය. මිදීමය යනාදි ක්‍රමයෙන්ය. මෙයින් පෙනෙන්නේ සත්වයාගේ නොමැරී ඉතිරිවෙන දෙයක් නැති බවය.

තවද ඡන්දරාගය අත්හැර දැමීම පිණිස බුදුන් විසින් දුන් අවසරයකදී "යො භික්ඛවෙ රූපස්මිං ඡන්දරාගො තං පපභත රූපං පභිනං හවිස්සකි" යනාදී සංයුක්තයන්ගේ කියමනෙන් පෙණෙන්නේ මේ රූපය ප්‍රභිතවෙනවාය මුලින්ම සිදී යනවාය. කියා සිතා ඡන්දරාගය හැර දමන්නට නියමකළාය.

තවද “යංකිංචි සමුද්‍රයධම්මානංගිරොධ ධම්මං” කියා මහ ප්‍රධාන සූත්‍රයෙහි ජෛණධාය - එනම් - යම් කිසිවෙක් උපදින සාමාන්‍යයද ඒ නිරුඳිවෙන සාමාන්‍යයයි කියා තිබෙනවාය.

තවද “උප්පාදෙසානි අත්තානෙනහභිගො තතාච යොනිච්” යන මේ ගාථා දෙපදයේ හභිගවෙනවාය කීවේ නැත්තමට නැති වෙනවාය කීමයි. මෙසේ බුඩ්ධාගමේ ප්‍රකාරයට මනුෂ්‍යයාට ආත්මයක් නැත මනුෂ්‍යාට ඇති සියල්ලම මරණයේදී හභිග-වෙනවාය.

මෙසේ විනාශි මනුෂ්‍යාද ගෙමැඩියෙක් ගැරඬියෙක් බල්ලෙක් උරුමයක් අස්වියෙක් මෙන් ඉන්ද්‍රීය සතුන් මැරියනවාය. ඒ සතුන්ට ඇතුළුව වඩා මනුෂ්‍යයාට කිසි දෙයක් ඇත්තේ නැත. සියලු නිරිසතුන් ජාතින්ට සාමාන්‍යයෙන්ද රජෙක්ද කොට මවන

ලද මේ මනුෂ්‍යයා තිරසනකුට වඩා උත්තම කමක් නැත්තෙක් කොට බුඩ්ධගමේ උගන්වනවාය. යන්තමවත් සිහිකල්පනා ඇත්තෙකුට මේ ඉගැන්වීම පිළිගන්ට පුළුවන්ද? මනුෂ්‍යයා තිරසනෙක් නම් තිරසනෙක් සේම නොයිද ආගමක් ඕනෑ කරන්නේ මොකටද? තිරිසන්නුත් බණ අසා දිව්‍ය ලෝකවල උපන්නාය කියා බුඩ්ධගමේ කියාතිබෙන නිසා මෙකලටත් තිරිසනුන්ට බණ නොකියන්නේ මන්ද? තිරිසන්නු තිරිසන්-නුවා මිස මනුෂ්‍යයෝ නොවන බව සියල්ලන්ටම හැඟියනවා ඇත. එනිසා මනුෂ්‍යයාට ආත්මයක් නැත කියන බුඩ්ධගමේ ඉගැන්වීම දුරලා සැබෑ වූ ක්‍රිස්ත්‍රියානි ආගමේ මනුෂ්‍යයාට නොමැරෙන්නාවූ ආත්මයක් ඇති බව කල්පනාවට ගන්ට යුතුය.

ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ සමඟ කුරුසියෙහි ඇනගසන ලද වරද-කාරයෙකුට “සැබැවක් නුඹට කියමි අදම නුඹ මා සමඟ පරාදිසයෙහි සිටිනවා ඇතැයි” යන කීමෙන්ද “සවාමීන්වහන්ස මාගේ ආත්මය ගත මැනවයි” ස්ථොත් විසින් කියන ලද කීමෙන්ද කොරින්තිවරුන්ට ලියන ලද පළමුවෙනි පත්‍රයේ පස්වෙනි පරිච්ඡේදයේ තුන්වෙනි පදයේ “මම ගරිරයෙන් දුරුව සිටින නමුත් ආත්මයෙන් ලන්ව සිට යනාදි කීමෙන්ද පිළිස්-වරුන්ට ලියන ලද පත්‍රයේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 23 වෙනි පදයේ “ගරිරයෙන් වෙන්ව ගොස් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ සමඟ සිටීම වඩා හොඳ නිසා” යනාදි කීමවලින්ද වෙනත් නොයෙක් කීමවලින්ද මනුෂ්‍යයාට නොමැරෙන්නා වූ ආත්මයක් ඇතිබව ඔප්පු වෙනවාය.

කුසලාකුසල කම්කළ තැනැත්තාටම එහි විපාක නොලැබෙන බවත් අන් කෙනෙකුන්ට ලැබෙන බවත් ඔප්පුකිරීම පිණිස කීමේ— “කිංනුබො හො ගොතම සො කරොති සො පටිසං-වෙදියති ති” යනාදියෙන් කුසලාකුසල කම්කළ තැනැත්තේම එහි විපාක විඳින්නේයයි සිතීම එක් අන්තකයෙක කියා බුදුන් විසින් කියා තිබෙනවාය.

ඇරත් “අත්ථි කොච් සත්තො ඉමම්ආකායා අඤ්ඤං කායං පටිසංකමති” මේ කයින් අන් කයකට යන්නා වූ යම් සත්වයෙක් යම් කිසිවක් ඇද්දැයි මිලිදුරප ඇසු කල්හි “නහි මහාරාජ ඉමිනා පන මහාරාජ නාමරූපෙන කම්මං කරොති සොහනංවා පාප කංවා තෙන කම්මෙන අඤ්ඤං නාමරූපං පටිසං දහති ති” එනම් නැවත මහරජ මේ නාමරූපය විසින් සොහන වූ හෝ

පාසිෂ්ට වූ කම් කරණවාය. ඒ කම්යෙන් අනික් රූපයක් පිළිසිදගන්නවා යයි නාගසෙන විසින් උත්තර දුන්නාක් මෙන් පෙනෙන්නවාය.

ඇරත් “අතීත භවෙ කම්මප්පච්චයෙන නිබ්බත්තා” යනාදී පාඨයෙන් අතීත භවයේ කම්ප්‍රත්‍යයෙන් උපන්නා වූ ස්කන්ධයෝ එහිම නිරුච්චෙනවාය අතීත භවයෙන් මේ භවයට පැමිණියා වූ එකම දෙයක්වත් නැත. කියන්නවාය.

ඇරත් “සත්තෙන කතකම්මප්පච්චයානුභාවෙන අනුපච්චින්නා කිලෙස” යනාදී පාඨයෙන්ද සත්වයා විසින් කරණ ලද කම් ප්‍රරාගානු භාවයෙන් නොසන්සිඳි පවතින්නාවූ ක්ලේශ බලයෙන් නියමකරණ ලද්දවූ අනික් නාම රූපයෙක් පහළවෙයි. කියා තිබෙන හෙයින්ද,

ඇරත් ජාතියේදී එනම් ඉපදීමේදී ස්කන්ධ සම්පූර්ණයෙන්ම පහළවෙන බව “කතමංච භික්ඛවෙ ජාතියාව තෙසං තෙසං සත්තානං” යනාදී සංයුත්සහියේද මහාසතිපට්ඨාන සූත්‍රයේද වෙනත් බොහෝ තැන්වලද පෙනෙන පාඨයන්ගෙන්ද ස්කන්ධ හා ආයතන “උප්පත්තික්ඛණ්ඩපාකුභවති” යන මේ පාඨ කැබැල්ලෙන්ද පෙනවාය.

මෙසේ සත්වයාගෙන් කිසිම ස්කන්ධයක්වත් ආයතනයක්වත් අත් තැනකින් එන්නේවත් යන්නේවත් නැත. සත්වයා මැරෙණ කල සම්පූර්ණ සත්වයාම මැරෙනවායයි පැහැදිලිව කියා තිබෙනවාය. මේ ඉගැන්වීම සැබෑය කියා යමෙක් විසින් පිළිගන්නොත් මනුෂ්‍යයා විසින් තමාගේ සම්පත් වියහියදම් කරගෙණ කුසල්ය සිතා නොයෙක් දේ කරනත් ඒ කරණ දෙයින් විපාකයක් තමාට නොලැබෙන බව තේරුම්ගන්නට යුතුය.

ඇරත් මේ ඉගැන්වීම සැබෑය කියා පිළිගන්නවා නම් අවකල් ක්‍රියාකර අසත්ප්‍රමීයන්ට තමන්ගේ පාපක්‍රියා වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස මීට වඩා උපකාරයක් වෙන නැති බව පැහැදිලිවේ. ලෝකයේ මිඟිමැරීම සොරකම්කිරීම ආදීනපුරු ක්‍රියා කරන්නෝ ඒ ක්‍රියාවන්ගේ විපාක ඇති බව දන්නවාය. නමුත් ඒ විපාක තමන්ට නොව අන්‍යන්ට ලැබෙනවාට ඒ අසත්පුරුෂයෝ අකමැති නැත.

ඇරත් වරදක් කළා වූ කෙනෙකුන්ට මිස වරද නොකළ කෙනෙකුන්ට දඬුවම් කිරීම ලෝකයේ කිසිම මාභියකට එකඟ නැත. මෙසේ තියෙද්දී මෙයාකාර සත්පුරුෂ ක්‍රියා වලක්වා අසත්පුරුෂ ක්‍රියා වැඩි දියුණුවීමට ආධාරව දහම් උගන්වන ආගමක් සැබෑවෙන්ට යුතුද? බුදුන් විසින් “මධ්‍යම

ප්‍රතිපදාවක් දෙසනා කළාය" කියමින් නොයෙක් උපමාවලින් ඒ බව දක්වන්නට බුඩාගමි කාරයෝ උත්සාහ කරත්. මේ ගැන උපමාවලින් ප්‍රයෝජන නැත. ඒ සුදුසු තැනදී පෙන්වන්නට යෙදෙනවා ඇත.

(මෙසේ කියා යහපත්සේ කෝලාහල නැතුව අසාගත සිටිය සමූහයාට ස්තුතියකොට කථාව හමාරකළාය.)

(වසි 1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි දිනය උදය 9 පවත් 10 දක්වා මොහොට්ටත්තේ ගුණානන්ද උත්තාන්තේ කළ කථාව)

මෙපමණවේලා මේ දවත් ද සිල්වා පාදිලි උත්තාන්තේ විසින් බුඩාගමට විරුඬව ගෙනහැර දක්වූ කාරණා බොහෝ ආකූල සහිතය. එම නිසා මෙහි රැස්ව සිටින සමූහයාට මොහුගේ කථාව තේරෙන්නට ඇත කියා මට සිතන්නට බැරිය. බුඩාගමට විරුඬව බුඩ දෙශනාවෙන් ගෙනහැර දක්වූ පාඨ කැබලිවල අර්ථයන්වත් අදහසක්වත් මේ සමූහයාට තේරෙන ලෙස මේ සභාවේ ප්‍රකාශකෙළෙන් නැත. නමුත් මොහුගේ කථාවෙන් එකම අභිප්‍රායක් තේරුම්ගියාය. එනම් "සත්වයාගේ මරණයේදී මේ පඤ්චස්කන්ධය මෙතනම නිරුඬවෙන නිසා පරලොව උපදින සත්වයා අත්‍ය සත්වයෙක" යන මේ අභිප්‍රාය පමණක් මේ හිටින සමූහයාගෙන් ස්වල්ප දෙනෙකුන්ට තේරෙන්නට ඇත කියා සිතමි. එම නිසා ඒ ගැණ උත්තරදිම මගේ යුතුකමය.

සත්වයාගේ මරණයේදී පඤ්චස්කන්ධයෙන් කිසිදෙයක් පර ලොව යන්නේ නැත කියා බුඩදේශනාවේ තිබෙනවා සත්තකය. මේ පඤ්චස්කන්ධයෙන් කිසි දෙයක් පරලොව යන්නේ නැති නමුත් මේ සත්වයා නිසා පරලොව උපදින සත්වයා අනිකෙක් නොවේය. ඒ බව මම ඉතා කඩිනමින් ඔප්පුකරමි.

බුදුන් වදාළ පඤ්චස්කන්ධ ධර්ම කොට්ඨාසය ඉතා ගැඹුරුය. එය තිබෙන්නේ පාලි භාෂාවෙන්ය. මේ පාදිලිතැන පාලිභාෂාව මනාකොට දන්නෙක් නොවේය. ඒ නොදන්නම් කරණකොට ගෙන බුඩදේශනාව අත්‍යාකාරයකට පෙරලා හිතට ගෙන මෙපමණ වේලා කළාවූ කථා සියල්ලම නිෂ්ඵලය. මොහුගේ පාලි දැනීමේ තරම මේ සමූහයාට තේරුම්කර දීමට මට හොඳ කාරණයක් ලැබී තිබේ. එනම් මේ පාදිලිතැන විසින් සාදනු මේ "ග්‍රන්ථසෙබරය" කියන පොතය, ඒ පොත මෙන්ත. මේ පොතේ පේලි හතරකින් යුත් සුළු පාලි වාසගමක් තිබේ. අළුත් තෙස්තමේන්තුවේ තිබෙන අභිප්‍රායක් පාලියට නගා මීට ඇතුළත්කර තිබෙන බව මේ පොතෙන්ම පෙනේ. පේලි හතරකින් යුත් මේ වාසගමේ මූල පේලියේම කීප පලක වැරදි

කිබි. එයින් පළමුවෙනි වැරද්ද “තවනාමොපචිත්තො-
හොතු” යන පදයෙහි බොහොම ලොකු මහාප්‍රාණයක් යොද
තිබීමය. “පචිත්තො” කියා මිස “පචිත්තො” කියා පාලි
වචනයක් පාලිභාෂාවේ ඇත්තේ නැත. තවද “තවනාමො යන
තැන පුරුෂලිංගිකව යෙදුවක් වරදය. මෙබඳු සුළු පාලි වාස-
ගමක් මෙපමණ වැරදි සහිතව යෙදූ නිසා මේ පාදිලි තැනගේ
පාලිදැනීමේ තරම මෙයින්ම තේරේය. පාලි ව්‍යාකරණාදිය
ගැණ මා විසින් ගෙන හැර දක්වූ කාරණා මේ සමූහයාට තේරුම්
ගත්ට නුපුළුවන් නමුත් මෙහි දැනට පැමිණි සිටින පාලිභාෂාවෙහි
අති දක්ෂ සමථි සංවිරයන් වහන්සේලා දනිති. එනිසා මේ
ගැණ විනිශ්චය උන්වහන්සේලාට භාර දෙමි. මෙපමණ සුළු
පාලි වාසගම් කැබැල්ලක් වත් හරියට යොදා ගත්ට බැරි මේ
පාදිලි තැන ගම්හිරවූ පඤ්චස්කන්ධ ධම් කොට්ඨාශය තේරුම්
කර ගත්ට ගිය එක පණ්ඩිතයන්ට විහිළුවක් කොට පෙනේ.

පඤ්චස්කන්ධය කියන්නේ සංස්කාරස්කන්ධය විඤ්ඤාණස්-
කන්ධය යන පසය. එයින් රූපස්කන්ධය කියන්නේ අපේ
ඇසට පේණ මේ රූපය නම් වේ. වේදනාස්කන්ධය කියන්නේ
සැප දුක් වැටහීමය. සත්වයාගේ මරණයේදී රූපස්කන්ධ
හෙවත් මේ ශරීරය මෙතනම නවතින බවත් ඒක සොහොන්
භූමියකට ගෙන ගොස් චලලාදමන බවත් මේ සිටින සියල්ලෝම
දනිති. වේදනාස්කන්ධය කියන ලද සැප දුක් වැටහීමත්
සත්වයාගේ මරණයේදී මෙහිම නිරුඬ වෙනවාය. එයින්
පරලොව යන්ට දෙයක් ඇත්තේ නැත. මෙසේ අනිකුදු
ස්කන්ධයොත් මෙහිම නිරුඬ වෙනවා මිස එයින් කිසිදෙයක්
පරලොව යන්නේ නැත. මේ පඤ්චස්කන්ධය මෙහිම නිරුඬ
වීම හා සමග මේ සත්වයා නිසා පරලොව උපදින සත්වයා
අතිකෙක් නොවේය.

මේ සත්වයාගේ ආත්මය මෙයින් පිටත්ව ගොස් පරලොව
උපදිනවා නම් සංඛ්යෙහි සිටින්නෙත් මනුෂ්‍යයෝම වෙන්ට
හීනාය. මක්නිසාද මනුෂ්‍යයාට ඇති ආත්මයට මනුෂ්‍ය
ආත්මයයි කියනවාය. එම මනුෂ්‍ය ආත්මයම මෙයින් පිටත්ව
ගොස් සංඛ්යෙහි නැවතුනොත් සංඛ්යෙහිම සිටින්නෙත්
මනුෂ්‍යයෝවාට කිසි සැකයක් නැත. මේ පාදිලි උන්තාන්සේ
මෙහෙත් පිටත්ව වැල්ලවත්තට ගියාට එහිදී මුත්තැහේ වෙන
ඇත්තෙක් වෙන්ට බැරිය. මෙහිදී මුත්තැහේට ව්‍යවහාර කරණ
නාමයම එහිදීත් ව්‍යවහාර කරණවා සත්තකය. එමෙන්ම
මේ ආත්මයම මෙයින් පිටත්ව ගමන් කර පරලොව යනවා නම්
සංඛ්යෙහි සිටින්නෙත් මනුෂ්‍යයෝමය.

තවද මේ පඤ්චස්කන්ධයෙන් කිසිවක් පරලොව නොගොස් මේ සත්වයා නිසා පරලොව උපදින සත්වයා අන්‍ය සත්වයෙක් නොවේ බව ඔප්පු කරන්නට තව වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් මගේ අතේ තිබෙන මේ බයිබලය මෝසෙස් ආදී අයවල් විසින් ලියූ බයිබලය නම් පොතය. නමුත් මෝසෙස් ආදී අයවල් විසින් ලියුවේ මේ පොතම නොවේය. ඒ අයවල් විසින් ලියුවාය කියන මුල් පොතෙන් වෙන පොතක් ලියුවාය. ඒ පොතෙන් තව පොතක් ලියුවාය, මේ ක්‍රමයෙන් අතින් අතට ලියාගෙන එන පොත්වලට මුල් පොත්වල තිබුණු අකුරුවත් කොළවත් ගැලවී ආවේ නැත. එසේ නෑ නමුත් ඒ මුල් පොතේ තිබුණු අදහස්ද වගන්තිද මේ බයිබලයේ තිබේ. එසේම මේ සත්වයාගේ මරණයේදී මෙයින් යමක් පරලොව නොගියත් මේ නිසා උපදින සත්වයා අතීතෙක් නොවේ. ඒ බව පිරිසුදුව ඔප්පු කිරීම පිණිස තව වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. ඒ මනාව ඇසිය යුතුය.

“සඬව පුග්ගලො සන්ධාවතී අස්මාලොකං පරං ලොකා පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති ආමන්තා අත්ථකොච්චි මනුස්සො හුත්වා දෙවොහොතිති මිච්ඡායවෙහි සන්ධාවතී සඬව පුග්ගලො ඉතො වුතො පරලොකං අනඤ්ඤා හෙවං මරණං න භොතිති පානාතිපාතොපි නුපලබ්භති”

යන මේ පාඨය අතිශයී පිටකයෙහි කථාවස්තු ප්‍රකරණයෙහි තිබේ. මෙයින් හැඟෙන්නේ මෙලොවින් පරලොවට පරලොවින් මෙලොවට එම පුද්ගලයාම නොයන බවය. මනුෂ්‍යයෙක් හෙවත් මනුෂ්‍යයෙකුගේ ආත්මය මේ ශරීරයෙන් පිටත්ව දිව්‍යලොකයකට යනවා නම් දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නන් මනුෂ්‍යයෝම වෙන්නට ඕනෑය. එසේ නොව දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නන් දෙවියෝ නම් මනුෂ්‍යයෙක් දිව්‍යලෝකයට යනවාය කියා සිතීම අතිශයින් වරදය. මක්නිසාද මනුෂ්‍යයාගේ ආත්මයට මනුෂ්‍යාත්මයයි කියති. එම මනුෂ්‍යාත්මය හෙවත් මනුෂ්‍ය ප්‍රාණය මේ ශරීරයෙන් නික්ම දිව්‍යලෝකයට යනවානම් එහි දිව්‍යාත්ම නැතුවා සත්තකය. තවද මේ ශරීරයෙන් පිටත්ව පරලොව ගමන් කරන නො නඟින ආත්මයක් මනුෂ්‍යයාට ඇතුව තිබෙනවානම් මනුෂ්‍ය සාත්තයක් හෙවත් මිනීමැරීමක් නොහොත් ප්‍රාණසාත්තයක් යමෙකුට කරන්නට බැරිය. මක්නිසාද නො නඟින ආත්මයක් හෙවත් ප්‍රාණයක් මනුෂ්‍යයාට තිබෙනවාය කියන නිසාය.

තවද - සත්වයාට ක්ෂණික මරණය පරලොව යන මරණයයි කියා දෙකක් වේ. ජීවත්වෙන සත්වයින්ට සිත් ඉපදීමද නැසීමද ක්ෂණක්ෂණයෙහි වේ. පළමු උපන් සිත නැසුණායින් පසු උපදින සිත මුළින් උපන් සිත නොවේ. මේ අන්දමට සිත්

ආදිය ඉපද ක්ෂණක්ෂණයෙහි නැසියාම ක්ෂණික මරණය වේ. සත්වයාගේ රූපස්කන්ධයත් මෙසේම ක්ෂණක්ෂණයෙහි ඉපිද නසින්නේය. හේ කෙසේද? සත්වයාගේ ශරීරය කොටස් තිස්දෙකකින් යුක්තය. එයින් ඉසකේ පළමුවෙනි කොටස වේ. ඉසකේවලද නිතරම ඉපදීමක්ද නැසීමක්ද තිබේ. ඒ බව තේරුම් යාම පිණිස මදක් කාරණා කියමි. ඉසකේ සුමානයකට අහල් බාගයක් පමණ වැඩෙන්නේය. ඒවා අගින් කැඩී කැඩී යාමෙන් නිතර නැති වන්නේය. එසේ නොව වැඩෙන පමණ ඉසකේ කැඩී යාමෙන් වත් කපා දැමීමෙන් වත් නැති වෙන්නේ නැත්නම් අවුරුද්දක් තුළ වැඩෙන ඉසකේ සියක් රියනක් පමණ වෙන්ට බැරි නැත. එසේ නොව ඉසකේ වඩන ඇත්තන්ගෙන් ඉසකේ කොටව තිබෙන්නේ අගින් සිදිසිදි යන නිසාය. දනට අපේ මේ තිබෙන ඉසකේ කුඩා කාලයේ ආ ඒවා නොවේය. ශරීරයෙහි අතිකුදු කොට්ඨාශයන්ද මෙසේම ඇතිව නැතිවීමෙන් පවතින්නේය. රූපස්කන්ධයට ඇතුළත් කොට්ඨාශයන්ද මෙසේ ක්ෂණික මරණයට ඇතුළත් වේ. සත්වයා මැරෙණ කාලයෙහි ඉන්ද්‍රිය සිදි පරලොව ඉපදීම ජීවිතෙන්ද්‍රිය සිදෙන මරණය වේ. සත්වයාගේ මැරීමේදී පළමු සිත් නැති පසුව සිත් උපදින්නේ වී නමුත් සිත් පරම්පරාව කඩ නොවන නිසා පරලොව උපදින්නේ අනිකෙක් නොවේය.

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ඉගැන්වීම් වල අන්දමට සත්වයාට නොනසින ආත්මයක් තිබෙනවා නම් ඒ ආත්මයම පරලොව යනවා නම් ඒ ඒ ආත්මය කොයි ආකාර එකක්ද? ලියක් වාගේද? ගෙඩියක් වාගේද? කිකිළිබිජුවක් වාගේද? කියා ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් අපට තේරුම් කර දෙන්නට ඕනෑය. එසේ තේරුම්කර දෙන්නට බැරි වූනි නම් පරලොව ගමන් කරන්නා වූ ආත්මයක් නැති බව එයින්ම ඔප්පු වේය.

තවද “නො නහින්නාවූ මේ ශරීරයෙන් පිටත්ව පරලොවට යන්නාවූ වස්තුවක් හෙවත් ආත්මයක් මනුෂ්‍යයාට තිබෙනවාය” කියා මේ පාදිලි තැන කීවා මේ සමූහයාට ඇසෙන්ට ඇත. මේ පාදිලි තැන කියන අන්දමේ ආත්මය හෙවත් ප්‍රාණය හුළඟ සමාන ද්‍රව්‍යවූ වස්තුවක් උනත් එය පරලොව යන්නට නොදී නවත්වන්නට පුළුවන. හේ කෙසේද - මරණාසන්නවූ සත්වයෙක් සනවූ ලොහමය භාජනයකට ඇතුල්කොට වසා ඊට පිටින් හුළඟ නොයන ලෙස ඊයන් ගා තැබුවේ නම් එහි තුළ ඉන්නා මනුෂ්‍යයා මැරුණායින් පසු ඔහුගේ ප්‍රාණය ශරීරයෙන් පිටත්ව පරලොවට ගමන් කරණ එකක් නම් යන්ට අවකාශයක් නැති නිසා එහිම නවතින්නට ඕනෑවා සත්තකය. එසේ නොනැවතී පරලොව යනවාය කියනවානම් ශරීරයෙන් පිටත්ව පරලොව ගමන් කරන්නාවූ වස්තුවක් නැතිබව මෙයින් පැහැදිලිව ඔප්පුවේ.

පරලොව යන සත්වයා ගැණ අපට උගන්වා තිබෙන්නේ “නවසො නවදඤ්ඤො” කියාය. නවසො කීමෙන් ඒ ඇත්තා නොවෙයි කියන්නා වාගේම නවදඤ්ඤො කීමෙන් අනිකෙක් නොවේ කියා අනික් අතටත් ඔප්පු වේ. මේ ආදී බොහෝ කාරණා වලින් මෙලොව ජීවත්වන සත්වයාම වෙනස් නොවී පරලොව යන්නේ නැති බවත් ඒ සත්වයාගේ සිත් පරම්පරාවෙන්ම පරලොව උපදින නිසා අනිකෙක් නොවන බවත් පෙනේ. මේ නිසා “කම් කළ ඇත්තාම නොව අනිකෙක් පරලොව දුක් සැප විඳිනවායයි” කී මේ පාදිලි තැනගේ කීම අනිශ්චිත වරදය. මේ ගැණ තවත් කියන්නට කාරණා තිබේ. ඒවා මත්තට දක්වමි.

කියා බුඩාගමට විරුඬව දවිත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ කළ කථාවට මෙසේ උත්තර දී ඉක්බිති ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වන්නට පටන් ගත්තාය.

මීට ඉහත පැයේදී බුඩාගමට විරුඬව කථා කළ මේ පාදිලි තැනගේ කථා සියල්ලම මගේ කථාවෙන් බිඳ වැටුණා සත්තකය. එසේ වුවද තවත් ඒ ගැණ කියන්නට බොහෝ කාරණා තිබේ. ඒවා ඉදිරියට මට ලැබෙන පැයකදී කියමි. මේ පැය තුළ කථා කරන්නට තව මට කාලය තිබෙන නිසා ඒ කාලය ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වාදීමට ඉකීරිකර ගනිමි.

ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑවූ ආගමක් නොවේය. ඒ ආගම අදහා කිසිවෙකුත් පරලොව ගැලවෙන්නට බැරිය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වීමට කියන්නට තිබෙන කාරණා බොහෝය. එයින් සුළු කාරණයක් පළමුකොට දන්වමි. එය ඇසුව මැනව් — නික්මයාම — 205 පදේ ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ “දෙවියෝය” කියා විශ්වාස කරණ යෙහෝව්‍යට “ජවලිත වූ දෙවි කෙනෙක්” කියා සිංහලට පිටපත් කොට තිබේ. “Jealous God” කියා ඉංග්‍රීසියෙන් තිබෙන වචනය සිංහලට “ජවලිත වූ දෙවි කෙනෙක්” කියා තේරීම හාත්පසින්ම වැරදිය. “ජවලිත” යන වචනයේ “දිලිහෙන්නාවූ හෙවත් බබළන්නාවූ” යන අර්ථයක් ඇත්තේය. “Jealous” යන ඉංග්‍රීසි වචනයට බබළු අර්ථයක් කියන්නට බැරිය. එයට “රිෂ්ඨාවන්තවූ” කියා අර්ථයක් තිබේ. “Jealous” යන වචනයට එම අර්ථය කිව්‍යානම් හරිය. “රිෂ්ඨාවන්තවූ දෙවිකෙනෙක්” කීවොත් මිනිසුන් රවටන්ට බැරි නිසා මෙසේ කළායයි සිතමි. මෙසේ වංචාවෙන් මිනිසුන් රවටා තමන්ගේ ආගමට හරවා ගන්නට උත්සාහ කිරීම ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයන්ගේ සිරිතය. එබව ඔප්පු කරන්නට මට වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් — ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරණ දෙවියන්ට කල්කවාටේදී ව්‍යවහාර කරන්නේ “රිශ්ථර” කියාය. ඒ බව “රිශ්ථරෙක

සුතෙකාන්තයට" යන ශ්ලෝක පදයෙන් පෙනේ. කල්කවාටාසී හින්දු මනුෂ්‍යයෝ ඊශ්වරයාට ගෞරව කරන්නෝය. එම නිසා ඒ රටේදී "ඊශ්වර" කියා ව්‍යවහාර කළාය. මේ රටේ සිංහල මනුෂ්‍යයෝ දෙවියන්ට බොහෝසේ ගෞරව කරන්නෝය. එම නිසා මේ රටේදී යෙහෝවාව "දෙවියෝය" කියා ව්‍යවහාර කරනවාය. මේ අන්දමේ වංචා තේරුම් ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයෝ අතර පවතිනවා සත්කකය. මෙබඳු වංචා තේරුම් කරන්නේ එයින්වත් තමන්ගේ ආගමට වාසියක් ලබාගත්තට පුළුවන යන අභිප්‍රායවත්ය.

තවද - ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම්කාරයෝ තමන්ගේ බයිබලයේ තිබෙන සමහර වචන ඒ ඒ සරානවලින් අරන්දමනවාය. ඒ බව ඔප්පුකරන්නට මට වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් ලෙවි කථාවේ 17. 6. පදේ "මිථ්‍යාවාරයෙන් ක්‍රියාකළ යක්ෂයින්ට ඔවුන් තවත් පුජා නොකරන්නෝය" කියා 1840 යේදී මේ පාද්මිතැනගේ සමාගමෙන්ම ප්‍රසිද්ධ කරපු සිංහල බයිබලයෙහි තිබේ. ඉන්පසු එම සමාගම විසින්ම ප්‍රසිද්ධ කරපු සිංහල බයිබලයේ ඒ පදේ එතන ඇත්තේ නැත. මේක වංචාවක්ය කියා සිතන්නට කාරණා තිබේ. යක්ෂ පුජාවල් කිරීම ක්‍රිස්තියානි කාරයින්ගේ සිරිතක් බව හැඟෙනවාට මේ පදේ මෙතනින් අරන් දමමා වෙන්ට ඇත. මේ අන්දමින් හිතෙන හිතෙන වේලාවල් වලදී බයිබලය වෙනස් කිරීම රෙපරමාදු ක්‍රිස්තියානි කාරයින්ගේ සිරිතක්ය. රෝමානු ක්‍රිස්තියානි කාරයින්ට මෙහිදී ස්තුතියක් දෙන්නට වටී. මක්නිසාද ඔවුන් කවර කලකවත් බයිබලය වෙනස් කරන්නේ නැත. ඒ නිසා ඔවුන්ට ස්තුති කරමි. මෙයින්ද ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තිබෙන අසත්‍යතාවය පෙනේ.

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වන්නට මට තවත් වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් - උත්පත්ති 6, 6 පදේ "මනුෂ්‍යයා මැවූ බැවින් තැවුණුසේක" කියා තිබේ. මේ කණගාටුව යෙහෝවාව ඉපදිලා තිබෙන්නේ මනුෂ්‍යයා මැවූ නිසාය. මත්තට කණගාටු උපදින ක්‍රියා කරන්නේ කිසිවක් නොදන්නා මෝඩයෝය. "සියල්ල දක්නා දිව්‍යඥායක් තිබෙනවාය" කියන මැවූන් කාරයා තමන්ටම සෝක උපදින ක්‍රියා කරන එක මහත් විභිච්චක්ය. මෙයින් යෙහෝවාව මත්තට වෙන ක්‍රියා පේන ඥානයක් නැති බව පිරිසිදු ලෙස ඔප්පුවේ. මෙබඳු කෙනෙකුට "සම්ප්‍රාක්‍රමය" වත් "සියලු බලය" වත් නැත. ඉතින් මේ අන්දමේ කණගාටු උපදින ක්‍රියාකළ දුර්වල කෙනෙක් "මැවූන් කාරයා" ය "සියළු බලේ ඇත්තාය" කියා විස්වාස කිරීම කිසිසේත් යුතුනැති බව සියල්ලන්ටම හැඟියනවා ඇත.

මේ සියලු දෙනාටම ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව වැටහීම පිණිස කියාදෙන්නට තවත් වැදගත් කාරණයක් තිබේ. එක මීට ප්‍රථමයෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව ගෙනහැර දක්වූ කාරණා වලට වඩා සියල්ලටම තේරුම් ගැනීමට පහසු එකක්ය. එනම් නික්මයාම 12, 23 පදේ මෙසේ තිබේ. “යෙහෝව: වහන්සේ මිසර වාසින්ට පහර දෙන පිණිස ගොස් උච්චස්සේ උඩ පඩි කදෙහිද කනු දෙකෙහිද ලේ දැක දෙර ඉක්මවා යනසේක” යනුයි. මෙයින් හැඟෙන්නේ ඊශ්‍රාලිතවරුන්ගේ ගෙවල් හැදින ගැනීමට යෙහෝව:ට ලකුණක් නැතිව බැරිවූ බවය. කණෙකුට ගමන්කරන්නට කණවැල ඇල්ලීම පිණිස කෙණෙක් ඕනෑ කරන්නාක් මෙන් මෙතනදී යෙහෝව:ටත් ගෙවල් හැදිනගැනීමට ලකුණක් ඕනෑ කළබව පෙනේ. මෙබඳු කෙනෙකුන්ට දෙවිය කියන්නටත් සියල්ල දක්නා දෙනායක් ඇත කියන්නටත් තිබෙන යුතුකම මොකද? මේවාට අපේ මේ මිත්‍රයා “ක්‍රිස්තුගේ මරණයට මේක ලකුණක්ය” කියා විහිළු උත්තරයක් දෙනවා ඇත. ක්‍රිස්තුගේ මරණයේදී ලේ ගැමක් සිඬවුනේ නැත. එය නිසා එබඳු ලාමක උත්තර දීලා මෙයින් බේරෙන්නට මම ඉඩ දෙන්නේ නැත.

තවද - යෙහෝව:ට සියල්ල දක්නා දිව්‍යදෙනායක් නැති බව ඔප්පුකරන්නට වැදගත් කාරණයක් ගෙනහැර දක්වමි. හේ මනාව ඇසිය යුතු නික්ම - 4, 6 පදේ “පළමුවෙනි භාස්කම විශ්වාස නොකළොත් දෙවැනි භාස්කම විශ්වාස කරන්නේය.” යනාදී කියමනක් තිබේ. මෙයින් හැඟෙන්නේ යෙහෝව:ට මේ ක්‍රියාවේදී අනුමාන තිබුණු බවය. එසේ අනුමානයක් නොතිබුනා නම් “පළමුවෙනි භාස්කම විශ්වාස නොකළොත් - දෙවැනි භාස්කම විශ්වාස කරන” කියන්නට කොහෙත්ම යුතු කමක් ඇත්තේ නැත. මෙයින් යෙහෝව:ගේ සියල්ල දක්නා දිව්‍යදෙනායට පලුදුවිය.

තවත් - ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන යෙහෝව:ට සියලු බලේ නැතිබව පෙන්වීමට වැදගත් කාරණයක් තිබේ. එනම් - විනිශ්චය, 1, 18, පදේ මෙසේ තිබේ. කෙසේද යෙහෝව:වහන්සේද යුද සමඟ සිටියේක. ඔහුද කන්දේ වැසියන් ඇඹව්වේය. එහෙත් සමකලාවේ වැසියන්ට යකඩ රථ තිබුනු නිසා ඔවුන් අඹවන්ට නොහැකිවිය” කියා තිබේ. මෙතනදී යෙහෝව: යුද සමඟ සිටින්නේ යකඩ රථ තිබුන නිසා ඔවුන් පරාජය කරන්නට බැරිවූ බව පැහැදිලිව පෙනේ. ඉතින් ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ යෙහෝව:ට සියලු බලේ තිබෙනවාය කියා විශ්වාසකිරීම කොපමණ ලාමකද? යකඩට බයවෙන්නේ කවිද කියා සිංහල මිනිස්සු භෞදාකාර දන්නවා ඇත. එක ගෙදරක හිටලා තවත් ගෙදරකට රාත්‍රිගතව යම් කෑම වර්ගයක්

ගෙණ යන විට ඒකේ යකඩයක් තබාගෙණ යාම සියලු සිංහල මනුෂ්‍යයන්ගේ සිරිතකි. තවද කසායක් උණුකරණකොට කසාය හැලියේ යකඩයක් බැඳීමත් සිංහල මනුෂ්‍යයන්ගේ සිරිතකි. මේවා මෙලෙස කරන්නේ යකුන්ගෙන් පැමිණෙන දෙස් නැති කිරීමටය. ඉතින් යෙහෝව: යකඩව හයවූ නිසා ඔහු කවද? කියාත් ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ගේ ඇඳහිල්ල මොකක්ද? කියාත් මම විස්තර නොකළාට මේ සමූහයාටත් තේරුම් ගත්ට බැරි නැත. එනිසා මේ ගැණ කරණ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

තවද-ක්‍රිස්තියානිකාරයින්ගේ දෙවියන්ගේ තරමත් ඒ දෙවියෝ කවද කියාත් සිතන්නට තව හොඳ කාරියක් පෙන්වමි. නික්මයාම 4. 24. “පදේ ඔහු යනකල නවාතැන්හිදී යෙහෝව: වහන්සේට ඔහු සම්බව් ඔහු මරන්ට සෙව්විට සිප්පෝරා තියුණු ගලක් රැගෙන ඇගේ පුත්‍රයා ජින්න නම් කොට ඒ හම ඔහුගේ පාදමුලයට හෙලා සැබැවින් නුඹ මට ලෙහෙයෙන් සොම්යෙකැයි කීවාය. එවිට උන්වහන්සේ ඔහු යන්ට හැරිසේක” යන මේ කියමනෙන් ඔප්පු වෙන්නේ යෙහෝව: හොඳ මිනිහෙක්කොට තෝරාගත් මෝසෙස් දෙවනු මරන්ට හැදුවිට මෝසෙස්ගේ ස්ත්‍රී ඇගේ පුත්‍රයා ජින්න නම් කොට හම යෙහෝව:ට පුද මෝසෙස් ගලවාගත් බවය. මෙහි ජින්න නම් කළාය කීවාම මේ සමූහයාට තේරුම් ගත්ට අමාරුය. නමුත් ඒක මීට වඩා සිංහලෙන් මේ සභාවේ මට කියන්ට බැරිය. “ජින්න නම්” කිරීමය කියන්නේ මහම්මත් ආගම්කාරයන් ආගමට ඇතුළත් කරගැනීමට කරණ ක්‍රියාව හා සමාන ක්‍රියාවක්ය. සිප්පෝරා තමාගේ දරුවාගෙන් කැපු කැබෙල්ල යෙහෝව: ඉදිරියට විසිකළායින් පසු මෝසෙස් නොමරා ඇරියා වගේම මේ රටෙන් යම් මනුෂ්‍යයෙකුට යක්ෂයෙකුගෙන් ලෙඩක් පැමිණි විට ඒ ඇත්තා එයින් ගලවා ගැනීම පිණිස බිල්ලක් දෙනවිට කුකුළෙක් බිලිදෙනවා නම් ඒ කුකුළාගේ කරමලින් ටිකක් කපා දෙන එක යකැදුරන්ගේ සිරිතක්ය. එළුවක් බිලිදෙනවා නම් එළුවාගේ කණෙන් ටිකක් වත් කපා යකාට පුද ලෙඩා යකාගෙන් බෙරාගන්නවාය. එසේම සිප්පෝරා කළ ක්‍රියාවත් මීට සමාන වන බව සිහි ඇති කාටත් පෙනේ. ඉතින් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරණ යෙහෝව: දෙවි කෙනෙක්ද නැද්ද කියා දැනගැනීමට මේවා වැදගත් සාක්ෂිවේ. දනට මට ලැබී තිබුනු කාලය අත්තිම වෙන්ට ගිය නිසා මගේ කථාව මෙයින් අත්තිම වන බව මේ සියල්ලෝම දැනගනිත්වා. තවත් මට මේ වාද කථාව කරන්ට අද දවසේම සවස්වරුවේ කාලයක්ද ලබන මුහුස්සනින්ද උදය සවස දෙකේ කාලයෙකක්ද ලැබී තිබේ. ඒ

කාලවලදී ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වා දීමට තිබෙන වැදගත් කරුණු කියාදෙන්නෙමි. බුද්ධාගමේ තිබෙන සත්‍යතාවත් එසේම පෙන්වා දෙන බව මේ සියල්ලෝම දැන ගනිත්වා.

(කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේගේ
කථාව හමාරකරන්ට යෙදුනාය)

(වසි 1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි දින සවස
3 පටන් 4 දක්වා දවස් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ
විසින් කළ කථාව)

මීට ප්‍රථම කථාකළ මගේ විරුධකාරයා විසින් ග්‍රන්ථශෙබරය ගැණ මට දෙස් කීවා කොහෙත්ම හරි නැත. මක්නිසාද - ඒ පොතේ තිබෙන ඒ පාලිවාසගම මා විසින් සෑදූ එකක් නොවේය. පාලියට නගා බුරුම අකුරෙන් අවිච්ඡි ගසා තිබෙන අලුත් තෙස්තමේන්තුවේ ඒ පාලි වාසගම තිබේ. එයින් උද්‍යාගෙණ මා විසින් කළ ග්‍රන්ථ ශෙබරයට ඒ වාසගම අඩංගු කළා සත්තකය. ඒ බව එම පොතේ පිටකොලයේ සඳහන් වේ. එපමණවත් තේරුම් නොගෙණ මට දෙස් කී එක හරි නැත.

තවද - ආත්මය යකඩ භාජනයක දමා නවත්වාගත්ට පුළුවනැයි යන කීමක් මගේ විරුධකාරයා කීවා මේ කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. විද්‍යුත් (එනම් විදුලිය) වාතයට වඩා සීඝ්‍රමය. එය කොයි ආකාර භාජනයක දමලාවත් නවත්වන්නට බැරිය. ආත්මයත් එසේ නවත්වන්නට බැරි එකක්ය.

මේ ඇර මගේ විරුධකාරයා ඉන්ද්‍රියාවේ ක්‍රිස්තියානිකාරයන් විසින් "දෙවියන් වහන්සේ" යන වචනය "රීශ්වර" යන නාමයෙන් පිටපත්කර තිබෙන බවක් කියා ඊට දෙස් කීවා. "රීශ්වර" යන නාමය "බලසම්පන්නවූ" කෙනෙක යන අර්ථයක් ඇති නමක්ය. ඒ නාමය සියලු බලැති අපේ දෙවියන් වහන්සේට ව්‍යවහාර කරණ කථා අතිශයින් සුදුසුය. ඒ ගැණ දෙස් කීවේ මගේ විරුධකාරයාගේ නොදැනුම් කමින්ය. තවද මගේ විරුධකාරයා දෙවියෝය. යන වචනයටත් විරුධ ප්‍රලාපවගයක් දෙවෙව්වාය. අප විසින් වන්දනා කරණ තැනැත්තාට අපේ භාෂාවෙන් ඊට වඩා සුදුසු නාමයක් ව්‍යවහාර කරන්නට නැත.

අපේ දෙවියන් වහන්සේ ජෛවලිත දෙවිකෙනෙකැයි කියා මගේ විරුධකාරයා ඊට දෙස් කීවා හරිනැත. මක්නිසාද - යම් භාෂාවක වචනයකට එකම අර්ථයක් මිස වෙන අර්ථ නැතැයි කියා කථාකිරීම අඥනගොවරය. වචනයකට නානා අර්ථ

තිබෙන්නට පුළුවන. විනය පිටකයෙහි මහවග කියන පොතේ 'පණ්ඩකො භික්ඛවෙ නායෙ තබ්බො' කියා තිබේ. 'නායෙ තබ්බො' කී වචනය 'නැසිය යුතුය' යි සන්න කරන්නට පුළුවන. එසේ වී නමුත් ප්‍රාණසාත්‍ය වැලැක්වූ බුදුන් විසින් නායෙ තබ්බො කී හෙයින් 'පණ්ඩකයා උපසම්පද, කළොත් ඔහුගේ සිවුරු කඩාදමන්නට නියමකළා පමණකැ යි අපි කියමු. මෙසේ පාලිභාෂාවේ වචනද ඒ ඒ තැනට සුදුසු පරිද්දෙන් කිය යුතුය.

ලෙව් 17, 3-7 පදේ තිබෙන කාණ්ඩය ඒ තිබුනු තැනින් අන්තරාව වැලැක්වීම පිණිස අන්තැනකට ගෙන යොදා තිබේ. බයිබලය සිංහලට පිටපත්කළ උත්තමයන්ට ගල් කැටයක් ගසන්ට පුළුවන් සම්ථියෝ ඇත්තේ නැත. මගේ විරුඩකාරයා අරන් දම්මාය කියන පදේ බයිබලයේම වෙන තැනක තිබේ. පළමුවෙන් කළ ත්‍රන්සලාත්තුවට වඩා දෙවනු කළ ත්‍රන්සලාත්තුවට ඉතා හොඳය. එම නිසා මගේ විරුඩකාරයා බයිබලය පිටපත් කළ උත්තමයන් පිටට ගොඩනඟන්නට ගිය දෙසය ඒ උත්තමයන්ට ලැබෙන්නේ නැත.

උත්පත්ති පොතේ 6, වෙනි පදයේ පෙණෙන පශ්චාත්තාපයට මුල්වූ හෙබ්‍රි භාෂාවේ පාවිච්චිකර තිබෙන 'නොගම්' යන වචනයටද නොයෙක් අර්ථ තිබේ. මෙහිදී ගතයුතු අර්ථය 'වෙනස්ව ක්‍රියා කරණවාය' කියාය. මේ ගැණ සුඛම් ප්‍රකරණයේ ඉතා පැහැදිලි ලෙස කියා තිබෙනවාය (කියා ඒ පොත කියවා පෙන්වා දුන්නා ඇත.)

තික්මයාමේ පොතේ 12, 23 ඊශ්‍රාලිතවරුන් වාසය කළ ගෙවල්වල උළුවස්සේ බැටළු ලේ ගැමට විරුඩව ගෙනහැර දක්වූ කාරණා නිෂ්චලය. ඊශ්‍රාලිතවරුන් විසින් පැවැත්වියයුතු අණක් දෙවියන් වහන්සේ ඔවුන්ට දුන්නාය. මිසර වාසීන්ට දඩුවම් දෙන කල මේ අණ රක්ෂාකළ අය රක්ෂාවෙනවා ඇත. නොසැලකුවොත් නාස්ති වෙනවා ඇත. ඇරත් ඒ නියෝගය ක්‍රිස්තුස්වහන්සේගේ මරණය දක්වූ පුර්විකෂණ නියෝගයක (!!) මාගේ විරුඩකාරයා විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුඩව ඇසූ ප්‍රශ්නවලට මේ උත්තර සැහෙන නිසා මීට වඩා ඒ ගැන උත්තර දීමට පමාවෙන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

(කියා ඉක්බිති බුඩාගමට විරුඩව කපාකරන්ට පටන් ගත්තාය.)

මෙතැන් සිට බුඩාගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වාදීමට වැදගත් කාරණයක් කියමි. ඒ ඇසුව මැනව, බුඩාගමේ වැදගත් ඉගැන්වීමක්ව තිබෙන්නේ ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මකොට්ඨාශයවේ. ඒ ධර්මය ඉතාම ආකූලය; එබව ඔප්පු කිරීම පිණිස සංයුක්තසගීයේ

ඒ ගැණ කියා තිබෙන පාඨයකියම් - කතමංව භික්ඛවෙ පටිච්ච සමුප්පාදෙ අවිජ්ජා පටිච්චා භික්ඛවෙ සංඛාරා, සංඛරා පටිච්චා විඤ්ඤාණං, යනාදී පාඨයෙන් උගන්වා තිබෙන්නේ අවිද්‍යාව නිසා සංස්කාරයද, සංස්කාරය නිසා විඤ්ඤාණයද, විඤ්ඤාණය නිසා නාම රූපයද, උපදිනව්‍යය කියාය. ඉතින් මේ ඉගැන්වුමේ හැටියට අවිද්‍යාව කියන නොදනුම් කමින් නොහොත් මෝඩකමින් සංස්කාරයේ උපදින බවත් සංස්කාරයේ නිසා විඤ්ඤාණය උපදින බවත් පෙනේ. ආයෙන්මත් විඤ්ඤාණය නිසා නාමරූප උපදින බවද පෙනේ. නාමරූප දෙකට පංචස්කන්ධ ඇතුළත් වේ. පංචස්කන්ධයේදීත් විඤ්ඤාණස්කන්ධයක් පෙන්වා තිබේ. ඉතින් මේ කියමන කොපමණ ආකූලද? එකතැනක සංස්කාරය නිසා විඤ්ඤාණයක් උපදිනව්‍යය කියාත් ආයෙන්ම එකතැනක විඤ්ඤාණය නිසා නාම රූපය උපදිනව්‍යය කියාත් තිබේ. නාමරූපයටත් විඤ්ඤාණය අයිති නිසා මේ කියමනෙන් පෙනෙන්නේ 'අප්පා නිසා පුතා උපදිනව්‍යය, පුතා නිසා අප්පා උපදිනව්‍යය කීවා වගේය.' බුදුන්ගේ අගේ ඇති ධර්මයක් තමයි. මෙබඳු කිසිවෙකුට තේරුම් ගත්ට බැරි කිසිසේත් නොගැලපෙන දහම් සැබෑය කියා සිහි ඇති කවරෙක් නමුත් පිළිගන්නවා ඇද්ද?

තවද - නාමරූප දෙදෙනා පුත්‍රාකොට සලායතන (එනම් ඇස්, කන්, නාසාදිය) පහළවෙනව්‍යය කියනවා, ඒ කීම සැබෑනම් සත්වයා ඇස්, කන්, නාසාදිය නැත්තෙක් වෙන්නට ඕනෑය. මෙසේ ඇස්, කන් ආදිය නැති නාමරූප දෙකක් තිබෙනවාද? මීට වඩා පටලැවිලි අවුල් කීමක් වෙන තිබෙන්නට පුළුවන්ද? ඊළඟට ආයතනයන් පුත්‍රාකොට ස්ථම්භ වෙනව්‍යය, මේ ස්ථම්භයන් වක්ෂු ශ්‍රෝත‍්‍රයන්ගේ ස්ථම්භයි. "ඇරත් කතමංව භික්ඛවෙ නාමරූපං" යනාදී කියමණක් සංයුත්සහියේ තිබේ. ඒ කියමනේ හැටියට ස්ථම්භ නාමයට අයිති බව පෙනේ. මේවා එකක් සැබෑනම් අනික බොරු බව පෙනේ. මෙහෙම පටලැවිල්ලක් අතික් මිනිහෙකුට උතාය කියා සිතන්නට පුළුවන්ද? "මේ ධර්ම මිනිසා දකින්නට අමාරුය කී පමණින් පිළිගන්නට කැමති තැනැත්තාට එහි අමාරුකමක් පෙනේ යතත් මේ එකිනෙකට විරුඩ වූ මහා පටලැවිල්ලක් ගෙන පැවැත් අපරික්ෂාකාර බුඩ්ධාගමිකාරයන්ට ගෝචරවා මිස "ඥානාලෝකයට කැමති තැනැත්තා පිළිනොගනී. තවද "එස්ස පටිච්චා වෙදනං" ස්ථම්භ පුත්‍රාකොටගෙන වෙදනාව උපදිනව්‍යය යන කීමත් එසේම අවුල්ය. මක්නිසාද - නාම රූප දෙක සෑදුන තැනදී නාමයට වෙදනා ස්කන්ධයක් ඇතුළත් හෙයින් වෙදනාව සෑදුනේ විඤ්ඤාණය පුත්‍රාකොටගෙනය. මෙතන වෙදනාවට පුත්‍රාව ස්ථම්භයි කියනව්‍යය. මෙයින් එකක් සැබෑනම් අනික

මේවාය, මට කථාකරන්ට නියම වේලාව අනිකුත්ත වෙන්නට ලඟ බැවින් තව එකක් දක්වා හමාරකරනවාය. වේදනාව ප්‍රත්‍යාකොට තණ්හාව සෑදෙනවාය. තණ්හාව ප්‍රත්‍යාකොට උපාදනය, උපාදනය ප්‍රත්‍යාකොට භවය, භවය ප්‍රත්‍යාකොට ගෙණ ජාතිය වෙනවාය. ඉතින් ජාතිය නම් ඉපදීමයයි කීමේ “බන්ධානං පාතුභාවො අයතනානං පටිලාභො” ස්කන්ධයන්ගේ පහළවීමය. ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභය. මෙසේ ස්කන්ධයන්ගේ පහළවීමටත් ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභයටත් ප්‍රත්‍යාව තිබෙන්නේ භවයයිකියනවාය. නුමුත් කුසලාකුසල සංඛාරය විඤ්ඤාණයට ප්‍රත්‍යාව තිබෙනවාය. විඤ්ඤාණය නාමරූප දෙකට ප්‍රත්‍යාව තිබෙනවාය. ඒ විඤ්ඤාණය හා නාමරූප දෙකට පංචස්කන්ධය ඇතුළත් ය. ඒ පංචස්කන්ධයෙහි විඤ්ඤාණයට කුසලාකුසල සංඛාරය ප්‍රත්‍යාව තිබුණාය. විඤ්ඤාණයට කුසලාකුසල සංඛාරය ප්‍රත්‍යාව තිබුණාය. විඤ්ඤාණය නාමරූප දෙකට ප්‍රත්‍යාව තිබුණාය. මෙහිදී ස්කන්ධයන්ගේ පහළවීමටත් ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභයටත් භවය ප්‍රත්‍යායයි කියනවාය. එකක් සැබෑනම් අනික බොරුය. මගේ විරුධ-කාරයාට පුළුවන්නම් මේ පටලැවිල්ල හැරලා බේරාදුන්නාවේ.

(මෙසේ කියා අසාගෙන සිටිය සමුහයා සන්සුන්ව අසාගෙණ සිටියාට ස්තූතිකොට කථාව හමාර කළාය.)

(1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි දින සවස 4 පටන් 5 දක්වා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේ කළ කථාව)

මෙහි රැස්ව සිටින සමුහයාට පළමුකොට දැනුම්දිය යුතු කාරණාවක් තිබේ. එනම්-බුඩාගමට විරුඬව කථාකළ මේ කථා කාරයාට ඔහුගේ නම ව්‍යවහාර කරන්ට ඕනෑකළ ප්‍රසංචලදී ‘පාදිලී උන්නාන්සේය’ කියා මා විසින් ව්‍යවහාර කළ බව මේ සියල්ලන්ටම මතක ඇත. එසේ මම කථාකළේ චීනමුත් මේ කථාකාරයා මට ව්‍යවහාර කටයුතු නම එසේ ව්‍යවහාර නොකර “විරුඬකාරයාය” කියා ව්‍යවහාරකළ නිසා මොහුටත් ඒ නමම ව්‍යවහාර කරන්ට උනාට කනගාවූය. ඉතින් මෙතැන් පටන් ‘විරුඬකාරයාය’ හතුරාය, යන නමක් මේ කථාවේදී මා විසින් ව්‍යවහාර කළොත් නම මොහුට බව මේ සියල්ලෝම දැනගනිතිවා. අපේ ආගම දෙකේ හරි වැරදි කල්පනාකරන්නට අප දෙපක්ෂය මේ කථාව මෙලෙස කරන්නේ වී නමුත් අපි දෙදෙනා අතරේ මීට ප්‍රථම එබඳු විරුඬ-කාරකමක් හතුරුකමක් තිබුණු බව මම දන්නේ නැත. ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුඬව මා විසින් ඇසූ ප්‍රශ්නවලින් පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය ඉංග්‍රීසි බයිබලයේ තිබෙන “ජැලස්ගෝඩ්” යන

වචනයට දියයුතු හරි තේරුම නොදී නුගත් සිංහල මනුෂ්‍යයන් රචනාවට බොරු අර්ථයක් ප්‍රකාශකොට සිංහල බයිබලවල තිබෙන බවය. ඒ ගැණ කිසි උත්තරයක් මගේ විරුධකාරයා නුදුන් බවත් ඒ වචනය ඔහුගේ කථාවේදී මතක්කරන්නේවත් නැතුව අන්තර් දමා ගිය බවත් මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන්ටම මට වගේම මතක ඇත. එසේ කළේ මගේ විරුධකාරයාට ඒ ගැන හරි උත්තරයක් දෙන්නට බැරි නිසාවට කොහෙත් සැක නැත, ඔහුට ඒ ගැණ හරි උත්තරයක් දෙන්නට නැතුවා මමත් දනිමි. ඒ බව මේ සියල්ලෝම දනගන්නා සේක්වා.

තවද මගේ විරුද්ධකාරයා පාළිභාෂාව නොදන්නෙක් බවට මා විසින් ගෙනහැර දක්වූ කාරණා බිඳහෙළන්නට බොහොම තැත්කළේවිනමුත් ඒ උත්සාහය හරිගියේ නැත. ඔහු විසින් සංග්‍රහ කළාය කියන පොතේ තිබෙන “තවතාමො පවිත්ථො හොතු” යනාදී පාළි වාසගම් ඔහු සෑදූ එකක් නොවේ බවත් පාළිභාෂාවට නගා බුරුම අකුරෙන් අවිච්ඡිද්‍යා තිබෙන අළුත් තෙස්තමේන්තුවෙන් උදුරා ඔහු විසින් සංග්‍රහ කළ ‘ග්‍රන්ථ-සෙබරය’ කියන පොතට ඇතුළත් කළ බවත් ඔහු කීවා මේ සියල්ලන්ටම මතක ඇත. අළුත් තෙස්තමේන්තුව අපට අයිති පොතක් නොවේය. ඒක ක්‍රිස්තියානිකාරයින්ගේම පොතක්ය. ඒකේ තිබුණු වාසගම් අතරෙන් මෙබඳු වැරදිවලින් යුත් වාසගම් කැබැල්ල ඔහුගේ පොතට එකතුකරන්නට තෝරාගත් එකක් පුද්ගලයෙක්! මගේ විරුද්ධකාරයා පාළිභාෂාව දන්නෙක් නම් මේ අන්දමේ නින්දිත වැරදිවලින් යුත් වචන සාද්‍රව්‍ය හරිනොගස්සා තමන්ගේ සංග්‍රහව එකතුකරන්නේ ඒ වාසගම් කැබැල්ල එකතුකිරීමෙන් මගේ විරුද්ධ කාරයා පාළිභාෂාව නොදන්නෙක් බවට ස්ථිරඋනා සත්තකය. මගේ විරුද්ධකාරයා පාළිභාෂාව දන්නෙක්ය කියා එරෝපාකාර මහත්තැන් අතරේ අභවාගෙන සිටියා සත්තකය. ඒ සිටිය අඩියට වඩා පහළ අඩියකට මේ ගැණ උත්තරදීමට ගොස් පැමිණුණාට මට කණගාටුය. එමනිසා මොහුගේ පාළි නොදැනීමේ තරම ඉතා කුඩාපටු නොවේ බව මේ සියල්ලන්ටම හැඟෙනවා ඇත.

මේ ඈර මගේ විරුද්ධකාරයා බයිබලය සිංහල භාෂාවට පිටත් කිරීමේ නෙවරදිකම අභවනට කළ කථාව කොහෙත්ම ඔබ්බෙන් නැත. මක්නිසාද මා විසින් පෙන්වා දුන්නේ 1830 දී වැස්ලියන්සමාගමනමින් සිංහලභාෂාවට පිටපත්කොට අවිච්ඡිද්‍යා තිබෙන බයිබලයේ පදයක් එම සමාගම නමින්ම දෙවනු ප්‍රසිද්ධ කරපු බයිබලයේ එම සථානයෙන් අරන්දමා, තිබෙන බවය, මගේ විරුධකාරයා කියන්නේ ඒ පදේ ඉහළට ඇද්දය කියාලාය. තවත් බයිබලය සිංහලට පිටපත් කළ අයගේ උතුම්කම සහ සමර්ථ කමය. ඒ උත්තමයන්ට කිසිවෙකුට ගල්කැටයක්

ගසන්ට බැරිළු" ඉතින් මගේ විරුඩකාරයාගේ මේ උත්තරය මගේ ප්‍රශ්නයට කොහෙත්ම ඔබ්බෙන් නැත. ඒ බව මේ සමූහයාට තේරුම්යාම පිණිස කියාදෙමි. බයිබලය සිංහලට පිටපත් කළ සමහරෙක් බයිබලයේ තිබෙන පද ඉහළ අදින්ටත් සමහරෙක් පහළ අදින්ටත් ගියාම ඔය දෙහොල්ලම එකාකාර උත්මයෝ වෙන්ටත් එකාකාර සමථියෝ වෙන්ටවත් බැරිය. එකකට එකක් විරුඩව තිබෙන මේ බයිබල දෙකින් එකක් වරද මය. යම් ස්ථානයක යම් පදයක් යෙදීමෙන් එහි හරි අර්ථය ලැබේ නම් ඒක එතන තිබෙන්නට නැර වෙන තැනකට ඇද්දම එයින් වෙනස්ව හරි නැත්තාවූ අර්ථයක්ම ප්‍රකාශවේ. එසේ වරින් වර වෙනස්කොට අවිච්ඡින්නව තිබෙන බයිබල් වලින් හරිය කියා පිළිගන්නේ කොයි බයිබලයද? මේ අන්දමට රෙපරමාදු ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ වරින් වර තම තමන්ට හිතෙන හිතෙන හැටියට බයිබලය වෙනස්කර ප්‍රසිද්ධ කරති. රෝමානු ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ තමන්ගේ බයිබලය වෙනස් කරන්නේ නැතුව තිබුණු හැටියටම තබාගෙන ඉන්න නිසා ඔවුන්ට ස්තුතිකරන්නට වේ.

ක්‍රිස්තුස් ඊශ්වරයාගේ ප්‍රත්‍යය කියා ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයෝ කල්කටාවේදී කියන්නේ ඒ රටේ ඉන්න භික්ෂුවරු රවටන්ට බව වරක් මම කීවා. ඒ ගැන මගේ විරුඩකාරයා උත්තර දෙන්නට ගත් උත්සාහය ඉතාම නිෂ්ඵල වෙච්ච. මක්නිසාද ඊශ්වර යන වචනයට අර්ථ තිබුනත් භික්ෂුවරු අදහන දෙවියන්ට ඔවුන් ඊශ්වර කියන නිසා එහිදී ඒ නම ගත්තේ ඔවුන් රවටන අදහස පිටමය. හොඳයි ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ අදහන්නේ ඊශ්වරයා නම් ඔහුට "උමයඩගනාව" කියා භායභාවක් ඉන්නවා වාගේම යෙහෝව්ටත් භාර්යාවක් ඉන්නවාද? යෙහෝව්ටත් භාර්යාවක් ඉන්න බව ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ නොදන්න නමුත් මම දන්නවා. මට ලැබෙන පැයකදී යෙහෝව්ගේ භාර්යාව කවද කියා මම පෙන්වා දෙනවා.

"යෙහෝව්: මනුෂ්‍යයා මැවූ බැවින් තැවුනුයේක" කියා උත්පත්ති 6, 6 පදේ කියා තිබේ. තැවෙන ක්‍රියා යෝකවෙන ක්‍රියා කරන්නේ මෝඩයෝය. මෙයින් යෙහෝව්ට දිව්‍යඥානයක් නැතිබව පෙන්වා මා විසින් කළ ඒ කථාවට මගේ විරුඩකාරයා කිසි උත්තරයක් දුන්නේ නැත. නොබෝද ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ අයවල් සමග බ්‍රඩ්පක්ෂයේ අයවල් කළ වාදයකදී ඔවුන් ප්‍රසිද්ධකරපු "සුධම්ප්‍රකරණය" කියන පොතක් මේ සභාවේ

කියෙව්වා මේ කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. ඒ කියවීම මගේ ඒ ඇහීමට උත්තරයක් නොවේය. ඒ බව මට වාගේම මේ හිටින සියල්ලන්ටත් හැඟෙන්නට ඇත. ඒ පොතේ තිබෙන සියල්ලටම අපි උත්තරදී ඒ සන්දිගේ බිඳහෙළවා සත්තකය. ඒ අවලඟු පොත මේ වාදය ඉදිරිපිටට ගෙන ඒම කොහෙත්ම සැහෙන්නේ නැත.

යෙහෝව්‍යගේ අසව්ඤ්ඤාම ගැණ හෙවත් සියල්ල දක්නා ඥානයක් නැතිකම ගැණ මා විසින් පෙන්වා දුන්නේ වීශ්‍රාලිත-වරුන්ගේ ගෙවල් යෙහෝව්‍යට ඇදින ගැනීම පිණිස ඒ ගෙවල්-වල උළුවස්සේ ලේ ගා තබන්නට යෙහෝව්‍යම කී බවය. ඒ ගැණ මගේ විරුඩකාරයා දුන් උත්තරය නම්, ක්‍රිස්තු මැරෙණවාට එක ලකුණක්ය. කියාය ඒ උත්තරය කොහෙත්ම හරිනැත. මක්නිසාද? ක්‍රිස්තුස්ගේ මරණයේදී උලුවහුවල ලේ ගැමක් කරලා නැත. එමනිසා මොහුගේ මේ උත්තරය කිසිසේත් පණ්ඩිත ගෝවර නොවේ. යෙහෝව්‍ය මිශරයේ කුළුදුලන් මරන්නට ගියද ලේ ලකුණු දක ඒ ගෙවල් ඇර ගියනිසා යෙහෝව්‍යට යම්දෙයක් විනිශ්චයකර ගැණීමට ඇහැට පේන ලකුණක් ඕනෑ කරන බව පෙනේ. කතොකුට කතාවැල අල්ලන්ට කෙනෙක් ඕනෑ කරන්නාක්මෙන් මෙහිදී යෙහෝව්‍යට ගෙවල් ඇදින ගැණීමට ලකුණක් ඕනෑකළා මහත් විභිච්චක්ය.

“පළමුවෙනි භාස්කම අදහා නොගත්තොත් දෙවෙනි භාස්කමද දෙවෙනි භාස්කම අදහා නොගත්තොත් තුන්වෙනි භාස්කමද කරව” කියා යෙහෝව්‍ය මෝසෙස්ට ඉගැන්වුණෙයින් යෙහෝව්‍යට මතුවන දේ පේණ ඥානයක් නැතිබව පෙන්වා මා විසින් කළ කථාවට කිසිම උත්තරයක් නුදුන් බව මේ සියල්ලෝම දනගනිත්වා.

තවද මා විසින් ඇසූ ප්‍රශ්නවලින් දෙකක් ගැණ මගේ විරුඩකාරයා මේ වනතුරු කිසි උත්තරයක් දුන්නේ නැත. ඒ ගැණ මතක් කළේවත් නැතිබව මේ සියල්ලන්ටම සිහිකරවමි. එනම් යෙහෝව්‍ය යුද්ධසමග සිට කළ යුද්ධයෙහි යකඩ රථවලට යෙහෝව්‍ය හයවූ කාරණව ගැණ මා විසින් කළ කථාවද මෝසෙස්ගේ පුත්‍රයා ජින්නනම් කිරීම ගැන මා විසින් කළ කථාවද යන දෙකය, මේ වැදගත් ප්‍රශ්න දෙක ගැණ මගේ විරුද්ධකාරයා යම් උත්තරයක් දෙනවානබා ඒ ගැණ මතක්-කෙළේවත් නැත. ඒවා ගැණ යම් උත්තරයක් දෙන්නට බැරිබව ඒක ලකුණකි, යකඩවට බයවෙන්නෙත් මිනී ලේ වලට ප්‍රිය

වෙන්තෙන් අමනුෂ්‍යයෝ බව මේ සමූහයාට වරක් හොඳටම තේරුම්කර දුන්නා. ඒ නිසා මේගැණ වැඩිය කාරණා මෙහිදී ගෙණහැර නොදක්කුවත් යේහෝව: වෙත අමනුෂ්‍යයන් මෙන්ම මිනී ලේවලට ප්‍රිය බව මෝසෙස්ගේ ප්‍රකාශ කළ කාර්යයෙන්ම පෙනේ.

මා විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව ඇසුවාවූ ප්‍රශ්න ගැණ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් දුන් උත්තරවලට මට කියන්නට තිබෙන්නේ ඔපමණය.

තවද ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් කියන නොනස්නා ආත්මය කෙබඳු එකක්ද? ඒක කුමකින් සෑදී තිබේද? ඒක බුද්ධාගම කාරයන් විසින් කියන ආත්මයට සමාන නැත්නම් ඒක මොකක් වාගේද? කියා මීට ප්‍රථම පැයේදී මා විසින් ඇසුවාය. ඒ ගැණ උත්තරයක් තවම දුන්නේ නැත. ඒ ගැණ උත්තරයක් ඔය දෘෂ්ටිය පිට හිටගණ විරුද්ධ පක්ෂයට දෙන්නට බැරුවා සත්තකය.

බුද්ධධර්මයේ ප්‍රකාශවූ පඤ්චස්කන්ධ ධර්මයාගේ අභ්‍යන්තර ගැණ ම නුවණමද අයට දුෂ්කරය. සත්වයෙකුගේ මැරීමත් පරලොව ඉපදීමත් ගැණ තේරුම් ගැණීමද එසේම දුෂ්කරය. සත්වයෙකුගේ මැරීමේදී මේ සත්වයාගෙන් කිසිදෙයක් පරලොව යන්නේ නැත. එසේ යන්නේ නැති නමුත් මේ සත්වයා කරණකොටගෙණ පරලොව උපදින සත්වයා අනිකෙක් නොවේ. සත්වයෙකුගේ චුති ප්‍රතිසන්ධි දෙකේ ආකාර තේරුම්යාම පිණිස බුද්ධධර්මයේ කියා තිබෙන පාඨයක් දක්වමි. හේ මනාව ඇසියයුතු.

“මාරාන්තිකවේදනා සත්තත්තානං සත්තිපාතං අසහන්-
තස්ස ආනපෙබ්බන්ත හරිත්තාලපන්නම්ව කමෙන උපසුස්ස
මානාසරිරෙ නිරුද්ධෙසු වක්ඛාදිසු ඉන්ද්‍රියෙසු හදයවත්ථු
මත්තෙපතිට්ඨිතෙ කායින්ද්‍රිය මනින්ද්‍රිය ජීවිත්තින්ද්‍රියෙසු තං
නාවසෙස හදයවත්ථු සන් නිස්සිතං විඤ්ඤාණගරුසමාසෙවිතා
සත්තපුබ්බකානං අඤ්ඤතරං ලද්ධාවස්සෙ පච්චයසඛිබාරා
සඛිබාරං විසයමාරබ්හ පච්චත්තති තදෙවං පච්චත්තමං නණ්හා
විජ්ජනං අප්පභිතත්තා අවිජ්ජා පච්චජා දිතාදිනවෙ තස්මිං
විසයෙතණ්හා නමෙති සහජාත සඛිබාරං බීජන්ති සත්තති
වසෙන තණ්හානම්යමං නං සංඛාරෙහි ධිජ්ජමාන ඔරිමතිර-
රුක්ඛෙවිතිබද්ධං රජ්ජුමාලමිබ්බන්වා මාතිකාතික්කමකොචිය
පුරිමච්චතිස්සයංජහති අපරවකම්ම සමුයාපි තං නිස්සයං ආසාදය
මානා ආනාසාදයමානංවා අරම්මනාදිති එව පච්චයෙහි
පච්චත්තති.”

යන මේ පාඨයෙන්ද පෙන්වා තිබෙන්නේ සත්වයෙකුගේ මරණයත් පරලොව ඉපදීමත් දෙක දැනගැනීම පිණිස කාරණාව එමනිසා මේ පාඨයෙහිද සංක්ෂේප අභිප්‍රාය කියාදෙමි. ඒ ඇසුව මැන. අවිච්ඡිද්ධි දමන ලද අමු තල් කොලයෙහි තිබෙන නිල්පාට ක්‍රමයෙන් නැතිවී ගොස් සුදුපාට වේ. එසේම සත්වයාගේ මරණාසන්න කාලයෙහි සත්වයාට ඇතුළු තිබුණු ඉන්ද්‍රිය ශක්තිය මරණ වේදනාව කරණකොටගෙන නැතිවේ. ඉන්ද්‍රිය ශක්තිය නම් ඇතැ පෙණීම කන්ඇඟීම ආදියය. එසේ ඉන්ද්‍රිය ශක්තිය නැතුව යාමේදී ඉන්ද්‍රියෝ තුන්දෙනෙක් ඇතුළුව භාදය වස්තුව ආශ්‍රය කරගෙන සිටී. ඒ ඉන්ද්‍රියෝ තුන්දෙනා නම් කායින්ද්‍රිය, මනින්ද්‍රිය, ජීවිතීන්ද්‍රිය යන තුනයි. භාදය වස්තුව ආශ්‍රය වූ ඒ ඉන්ද්‍රියෝ තුන්දෙනාගෙන් කායින්ද්‍රිය කියන්නේ ශරීරයට යමක් ස්පෂ්ට වූ විට ඒ දැනගන්නා ගතියටය, මනින්ද්‍රිය කියන්නේ මේ වෘක්ෂයය මේ සත්වයාය කියා වෙන්වෙන්කොට සලකන්න පුළුවන් ගතියටය. ජීවිතීන්ද්‍රිය කියන්නේ නොමැරී ජීවත්වෙන ගතියටය. මෙකියන ලද ඉන්ද්‍රියයයෝ භාදය වස්තුව ආශ්‍රයකොට පවත්නා කල්හි මැරෙන්නාවූ සත්වයාට කම්නිමිත්ත ගතිනිමිත්ත කියා දෙකක් පෙනේය, එයින් කම්නිමිත්ත පහළවෙනවාය කියන්නේ තමා බහුලව කරගණ ආ භොද භෝ තරක භෝ කරන්නාක්මෙන් පෙණීමය. ඒ ස්වප්නයෙන් යමක් පෙනෙන්නාක් මෙන් පෙණීමය. යමෙක් බොහෝකලක් පුරුද්දක් වශයෙන් කරගෙන ආවේ ප්‍රාණසාකාදි පටි නම් මරණාසන්න කාලයෙහිත් ඒවා කරන්නාක් මෙන් පෙනේ. යමෙක් පුරුදු කරගණ ආවේ දැන සිලාදි ජිත්තම් නම් ඒවා කරන්නාක්මෙන් පෙනේ. මෙසේ පෙනෙන්නාවූ කම්නිමිත්තයන් අතුරෙන් යමෙකුට කුසලකම් නිමිත්තක් වැටහුනොත් ඔහුගේ උත්පත්තිය සුගතියකවේ. යමෙකුට අකුසලකම් නිමිත්තක් වැටහුනොත් ඔහුගේ උත්පත්තිය දුගතියකවේ. කම් නිමිත්තෙන් පසු ගති නිමිත්ත පෙනේ. එනම් උත්පත්තිය කරණ ඉධිම ස්වප්නයෙන් යමක් පෙනෙන්නාක් මෙන් පෙණීමය. ඒ පෙණීම වන්නේ සුභ වශයෙන් නිසා තෘෂ්ණා සහිත සත්වයාගේ සිත එහි ඇලේ. ඒ ඇලීම කරණකොට ගෙන එහි උපදි මෙසේ චුතිප්‍රතිසන්ධි දෙකින් යුත් සත්වයාගේ චුති චිත්තය හා සමග ප්‍රතිසන්ධි චිත්තය හටගනී. ශරීරයෙන් පිටවෙලා ගමනේ ගොස් පරලොව උපදින්නට යමදෙයක් ඇත්තේ නැත. එසේද වුවත් මේ සත්වයාගේ පැවති තෘෂ්ණාව නිසා ගතිනිමිත්ත පහළවූ කල්හි එහි ඇලෙන්නේය. ඒ ඇලීමනිසා උපදින්නේය. එමනිසා පරලොව උපදින සත්වයා අන්‍ය සත්වයෙක් නොවන්නේ.

තවද යමෙක් සුගතියක හෝ දුගතියක උපදිනවානම් සුභ අසුභ ලකුණු පහළවේ. සුගතියක උපදින ඇත්තාට දිව්‍යවිමානාදී භික්‍ෂු ප්‍රියකරණ දේ පෙනීමෙන් මහත් සන්තෝෂයට පැමිණේ. දුගතියක උපදින ඇත්තාට නරකාග්නි ආදී භික්‍ෂුට හය උපදින දේ පෙනෙන නිසා මහත් හයට පැමිණේ. මේ ආසන්න කාලයෙහි පැමිණෙන ලකුණුද සත්වයෙකුගේ ගතිය දනගැනීමට කාරණා වේ. “අනමගත්ථොයං භික්ඛවෙ සංසාරො පුබ්බා කොට්ඨාසස්ස ඤායති” යනාදී බුද්ධ දෙශනාවේ ප්‍රකාරයට සත්වයෙකුට පටන්ගැන්මක් අත්තිමයක්වත් නැතිබව පෙනේ. මෙකී බුද්ධ දෙශනාවද ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බයිබලයෙන් ස්ථිර කරත්. හේ කෙසේද-උත්පත්ති 2, 7 වෙනි පදේ. “යෙහෝව්‍යා දෙවියන් වහන්සේ පොළවේ දුටුල්ලෙන් මනුෂ්‍යයා මවා ඔහුගේ නාසිකා තුළෙහි ජීවනයෙහි හුස්ම පිණිසේක. එවිට මනුෂ්‍යයා ජීවමාන ආත්මයක් වූයේය.” යනමේ කියමනෙන් හැඟෙන්නේ පොළවේ දුටුල්ලෙන් ආදම් කියන පළමුවෙනි මනුෂ්‍යයා සැදූ බවත් දෙවියන්ගේ සදාකාල ජීවන හුස්ම ඒ රූපයට ඇතුල්කළ බවත්ය. එයින් ඔහු ජීවමාන ආත්මයක්වූ හෙයින් ඔහුගේ ජීවන හුස්ම අමුතුවෙන් මැව් එකක් නොවේය. ඒ හුස්ම යෙහෝව්‍යාගේ හුස්මය. යෙහෝව්‍යාගේ සදාකාල ජීවන හුස්මෙන් කොටසක් ආදම්ට ලැබුණු නිසා ආදම්ගේ ජීවන හුස්ම පටන්ගැන්මක් නැත. දැනට ජීවත් ව ඉන්න සත්වයන්ගේ ජීවන හුස්ම ඔවුන්ගේ පියවරුන්ගෙන්ද, ඒ පියවරුන්ගේ හුස්ම ඒ ඇත්තන්ගේ පියවරුන්ගෙන්ද යන ක්‍රමයෙන් දත්වැලක පුරුක් එකින් එක අල්ල අල්ලා යන්නාක් මෙන් ඉහලට කල්පනා කර බැලුවාම ආදම් නැමති මුල් පියාගේ ජීවන හුස්ම කරා පැමිණේ. ආදම්ගේ ජීවන හුස්ම කොහෙන් ආ එකක් දැයි කියා කල්පනා කළාම එක පටන් ගැන්මක් නැති! යෙහෝව්‍යාගේ ජීවන හුස්මේ කොටසක් බව පෙනේ. යෙහෝව්‍යාගේ ජීවන හුස්මට පටන්ගැන්මක් නැති නිසා සියල්ලන්ගේම ජීවන හුස්මටත් පටන්ගැන්මක් නැතිබව පැහැදිලිව පෙනේ. ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ සත්වයාගේ ආත්ම ගරීර දෙකම දෙවියෝ මැව්වාය කියා විශ්වාස කරන්නේවි නමුත් ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ කියන ආත්මය පටන්ගැන්මක් නැති එකක් බව මෙයින් තේරුම් ගනින්නවා. තවද මෙහි කී කියමනෙන් බුද්ධ ධර්මයද ස්ථිරවූ බවත් දනගනින්නවා.

තවද ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ විශ්වාසකරන යෙහෝව්‍යා දෙවිකෙනෙක් නොවන බව පැහැදිලිව ඔප්පුකරනට පුළුවන් වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් - විනිශ්චයකාරයාගේ පොතේ 11 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 19 වෙනි පදේ පටන් 39 වෙනි පදේ දක්වා සඳහන්ව තිබෙන වගන්තිවලින් පෙනෙන්නේ “යජ්‍යාගේ

දුවගේ බොටුව කපා පුළුස්සා යෙහෝව්‍යාට පුජාකළ බවය” රෙපරමාදු ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ “යජතාගේ දුවගේ බොටුව කපා දවනපුජා කළේ” නැතැයි කියනට උත්සාහ කරණවා සත්තකය. නමුත් රෝමානු ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ගේ බයිබලයේ යජතාගේ දුවගේ බොටුව කපා දවන පුජාවම කළ බව ස්ථිර-කොට තේරුම්කරදී තිබේ. ඒ බව මම රෝමානු බයිබලයෙන් ඔප්පු කරන්නෙමි. ඉතින් මෙයින් හැඟෙන්නේ යෙහෝව්‍යා මිනිලේ වලට ප්‍රිය බවය. මේ ආදී නින්දිත බිලිගැණීමට ප්‍රිය වෙන්නේ කවිද කියා මෙහි සිටින සියල්ලෝම දනිත්. එමනිසා ඒ ගැණ වැඩි විස්තර නොකරමි.

“ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ රැතුනකුත් දවල් තුනකුත් පාර්ටි ගර්භය තුළ වාසයකරණවා ඇත” කියා මතෙවු 12, 4 පදේ සඳහන්ව තිබේ. නමුත් ඒ අනාගත වාක්‍යය හරිගියේ නැත. මක්නිසාද ක්‍රිස්තුගේ ශරීරය සිකුරාද හුමිදුන කළ බවත් ඉරිදට එලිවෙන්නට මත්තෙන් මළවුන්ගෙන් නැගිටිට බවත් මතෙව් 28, 1 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවෙන නිසාය මේ ගැන උත්තරදීමට මගේ විරුධකාරයා නොයෙක් දේ අතින් මිටින් දමාගෙන උත්සාහ කරණවා ඇත. එසේ උත්සාහ කළාට ඒක පුළුවන් වැඩක් නොවේය. මේක මම පමණක් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව උපදවාපු ප්‍රශ්නයක් නොවේය. නොබෝද එඩිගලන්තයේ වැදගත් සභාවකදී “බ්‍රැඩ්ලෝ” කියන පණ්ඩිතයා පවා මේ ප්‍රශ්නය ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව ඇසූ බව ඉංග්‍රීසි ආරංචි පත්‍ර මාසියෙන්ද අපට දැනගන්නට ලැබුණාය. මේ ප්‍රශ්නය අහන දවසේ එම සභානයෙහි මේ රටේ සිටිය පණ්ඩිත “බ්‍රිෂොප් ක්ලෝටන් උන්තාන්සේ සිටිය නමුත් උන්තාන්සේවත් මේ ගැන උත්තර දීලා නැත. එසේ නමුත් මගේ විරුද්ධකාරයාලාගේ පක්ෂයේ ඇත්තන් මේ ගැන උත්තරය කියා විහිළුවක් නොදෙඩා අරින්නේ නැත. එසේ දෙබෙව්වත් ඒවා හරිනැත්තම් පණ්ඩිතයෝ භාරගන්නේ නැත. “බ්‍රිෂොප් ක්ලෝටන්” වැනි උගත් මහතන්ට උත්තර දෙන්නට බැරිවූ එකකට මගේ විරුද්ධකාරයාට උත්තර දෙන්නට පුළුවන්වේ යයි නොසිතමි. එමනිසා මේ ගැණ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

කළු මනුෂ්‍යයින්ගේ රටවල සියල්ලන්ම යමකට පෙරටුව පැමිණෙන සුභාසුභ නිමිති ගැන විශ්වාසකරණ බව කවුරුත් දන්නා ඇත්තකි. එනම් යහපතක් පැමිණීමට පළමුසුභ නිමිත්තක්ද, අයහපතකට පෙරටුව අසුභ නිමිත්තක්ද පැමිණීමය. මීට සාක්ෂි පොත්පත් වලින්ද වෙනත් කාරණාවලින්ද පෙන්වන්නට පුළුවන. එයින් මදක් කියමි. දඹදිව පුරාණ බිම්බිසාර කියා රජකෙනෙක් සිටියාය. ඒ රජුගේ අග්‍ර මහෙසිකාවට දරුගැබක් හටගත් කල්හි ඒ දේවියට උපන් දෙළදුක නම් තමාගේ සවාමිවූ

රජාගේ ශරීරයේ ලේබොන්ටය. ඒ කල්පනාව ඉෂ්ට වුවායින් පසු කුමාරයෙකු ප්‍රසූත කළාය. ඒ කුමාරයා තමාගේ පියරජ මරා රාජ්‍යයට පැමිණි බව කියා තිබේ. අයහපත් ලකුණෙන් අයහපත්කම් පැමිණිබව මෙයින්ද ඔප්පුවේ. මෙසේම ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයෙහි පහළවූ ලකුණත් යහපත් ලකුණක් නොවේ. එනම් ක්‍රිස්තුස් - උපන් බැත්ලෙහෙම කියන පලාතේද ඒ අසල පලාත්වලද සිටිය දැවුරු වයස්වූද ඊට බාලවූද සියලු පිරිමි දරුවන් මැරෙව් බව මතෙව් 2, 16 වෙනි පදේ පෙනේ. අඩන්ටත් හිතහවෙන්ටත් මිස වෙන කිසි දෙයක් නොදන්නා නිරපරාධ ළදරු සමූහයකට මරණය සිඛ උනේ ක්‍රිස්තුස් උපන් නිසාමය. බුදුන් මේ ලෝකයෙ උපන් නිසා ඒ කාලයේදී මෙබඳු අවමඬගලයක් නොහොත් අසූහ නිමිත්තක් පහළවුනේ නැත. ඒ අපේ උත්තමයා දිව්‍යලෝකයෙන් වූකව දඹදිව සුඛොද්‍යා රජපුරුවන් නිසා මහාමායා බිසව කුස පිළිසිඳගත් දවසේද උන්වහන්සේ මවුකසින බිහිවුනු දවසේද බුදුවූ දවසේද පළමුවෙන් දම්සක් පැවැත්වූ දවසේද සියල්ලන්ගේ හිත් ප්‍රීතිකරණ මංගල ලකුණුම පහළවූ බව බුඩ්ධගම පොත්වලද පෙනේ ඒ පහළවූ ලකුණු නම් - ජාත්‍යන්ධයන්ට නොහොත් උත්පත්තියේ පටන් ඇස් නැතුව හිටිය අයට ඇස් ලැබීමද, ජාති බිඬිරයන්ට කන් ලැබුනු බවද, ජාති පිලුන්ට සෘජු ගමන්කරන්ට පුළුවන්වූ බවද, නරකාදිවල ගිනි නිවීමද, ප්‍රේතයන්ගේ සාපිපාස නැතිවීමද, සුව කරන්ට බැරි ආසාධ්‍ය රෝග සුවවීමද, යනාදි තිස්දෙකක් මංගල ලකුණුය. මෙසේ සියලු දෙනාගේ හිත් ප්‍රීතිකරන හොඳ ලකුණු උන්වහන්සේගේ උත්පත්තිය නිසා සිඬවූ හෙයින් උන්වහන්සේ ලෝකයා සසරදුකින් ගලවන්ට නොහොත් ලෝක සත්වයන්ට හොඳක් කරන්ට හෙවත් සැබෑ ආගමක් ප්‍රකාශකරන්ට මෙලොව උපන් කෙනෙක් බවට මෙහි දැක්වූ කාරණා සාක්ෂිවේ. ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයෙහි සියලු දෙනාගේම හිත් අප්‍රියකරන්නාවූ ඇසු පමණකින්ම හය උපදින්නාවූ ළදරුවන් රාසියකගේම මරණය නමැති නපුරු ලකුණු පහළවූ හෙයින් ක්‍රිස්තුස් ලෝකයා ගලවන්ට ආ කෙනෙක් නොවන බව ඔප්පුවේය. ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයේ නපුරු ලකුණු පහළවූ හෙයින් ඔහු බොරු ආගමක් ලෝකයාට උගන්වා ලෝකයා නරකාදියෙහි හෙළන්ට ආ නපුරෙක්වාට කොහෙත් සැක නැත. එම නිසා ක්‍රිස්තුස්ගේ සරණ ගෙණ පරලොව ගැලවෙන්නට නුපුළුවන් බව සියල්ලෝම කල්පනාවට ගනිත්වා, බුදුන් උපන් කාලයෙහි කුහුඹියෙකුටත් උන්වහන්සේගේ උත්පත්තිය නිසා මරණයක් පැමුණුනාය කියා යමෙකුට පෙන්වන්ට පුළුවන්නම් අනික් අය කෙසේ උනත් මම බුඩ්ධගම අදහන්නේ නැත.

තවද ක්‍රිස්තුස් අපේ නැයෙකුත් නොවේය. බුදුන් අපේ නැයෙකුත් නොවේය. මේ දෙදෙනා පිළිබඳ ආගම් දෙකෙන් යම් ආගමක් සත්‍යතාම ඒ ආගමේ ප්‍රධානියා අපේ නැයක් වේ. ස්වාමියන් වේ. එමනිසා සත්‍ය ආගමක් සොයා ගැනීමට සියල්ලෝම උත්සාහ කරන්නවා. මේ අරුතෙන් කලාවේදී වේගවත්ව තරඟවෙන් වගේ කලා කළේ සිරිස වැඩි නිසාය. සියල්ලන්ටම ඇහෙන්නට ඕනෑ නිසාය. මේ සිටින සියල්ලෝම ඒ බවද දන ගන්නා සේක්වා.

(කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේගේ කලාව හමාර කරන්නට යෙදුනාය.

(වම් 1873 ක්වූ අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින
උදය 8 පටන් 9 දක්වා සිරිමාන්න කතිසේරු තැන විසින්
කළ කලාව.

යමෙකුට උණ රෝගයක් වැළඳී තිබෙන තුරු ඔහුට සියළු මිහිරි ආහාර තිත්තය. එසේ මගේ මිත්‍ර වූ මේ කලාකාර උන්නාන්සේට මිට්‍යාදාෂ්ටිය නමැති උණ රෝගය වැළඳී තිබෙන තුරු සත්‍යවූ ක්‍රිස්තියානි ධර්මය වැටහෙන්නේ නැත. ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව මේ උන්නාන්සේ ගෙන හැර දක්වූ කාරණා ඉතා ගම්භීරයයි ක්‍රිස්තියානි ආගම නුගත් අය හිතනවා ඇත. ඒවා එසේ ගම්භීර ප්‍රශ්න නොවේය. ස්කෝලයකට ටික කලක් ගිය ලමයෙක් පවා ඒවාට උත්තර දෙනවා ඇත. ඊට උත්තර දෙන්නට මත්තෙන් මේ සභාවට දනුම් දිය යුතු වැදගත් කාරණයක් තිබේ. එනම් ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් බුද්ධාගමට විරුධව ගෙන හැර දක්වූ කාරණාවලට බුද්ධ පක්ෂය විසින් හරි උත්තරයක් දුන්නේ නැත. බුද්ධ පක්ෂය විසින් දුන්නාවූ උත්තර වලින් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ කියමන් ස්ථිර උනා සත්තකය. ඒ බව දනගැනීම පිණිස මඳක් කාරණා කියමි. බුද්ධාගමකාර මිත්‍රයෙහි, “මනුෂ්‍යයාගේ මරණයේදී පඤ්චස්කන්ධය මෙහිම නිරුඳි වෙනවාය. නොමැරී ඉතුරු වෙන කිසිම වස්තුවක් නැතැ”යි කියා බුද්ධාගමේ උගන්වා තිබෙනවාය. ඒ ඉගැන්වීම ඉතා විස්තර ලෙස පළමුවෙනි පැයේදී පෙන්වා දුන්නා ඇත. ඒවා ගැන මේ උන්නාන්සේ දුන් උත්තර වලින් අපේ කියමන් ස්ථිර කළා පමණකි. එමනිසා ඒ ගැන මම වඩා කියන්නේ නැත. ආත්මය ආකාර රහිතය. එමනිසා ඒක අසවල් හැටිය කියා පෙන්වා දෙන්නට බැරිය. අරුපි බ්‍රහ්ම ලෝකවල ඉන්න බ්‍රහ්මයන්ට ශරීරයක් නැත. සිත පමණක් පවතිනවාය කියා බුද්ධාගමේ උගන්වා තිබෙනවාය. ආත්මයේ අන්දමත් එලෙසය කියා අපට කියන්නට පුළුවන.

දෙවියන් වහන්සේ රීෂියාවන්ත කෙනෙක කියා ඔප්පු කරන්ට මේ උන්නාන්සේ කළාවූ උත්සාහය නිෂ්ඵලය. මක්නිසාද අන්තර්ගත ගුණයෙන් යුත් උන්වහන්සේ රීෂියාව ඇති කෙනෙක් නොවේය උන්වහන්සේට “ජීවලිතවූ” දෙවිකෙනෙක කියා බයිබලයෙහි තිබෙනවා සැබෑය. උන්වහන්සේට දියයුතු ගෞරවය අත්කෙනෙකුට දෙනවාට උන්වහන්සේ අකමැතිය. ඒ අකමැත්ත උන්වහන්සේ කෙරෙහි පිහිටා තිබෙන නිසා උන්වහන්සේට “ජීවලිතවූ” දෙවියෝය (!) කියනවාය.

මිසර දේශ වාසීන් පිටට දෙවියන් වහන්සේ වසන්ගත දසයක් එව්වා සැබෑය. ඒ නිසා දෙවියන් වහන්සේ සියල්ල දත් කෙනෙක් නොවේයයි මුන්නාන්සේ කීවාය. වසන්ගත දසයක් මිසර වාසීන්ට එව් කාරණාවෙන් දෙවියන් වහන්සේගේ සියල්ල දත් භෞතයට කිසි පලදාවක් නැත.

සිප්පෝරා විසින් ඇගේ පුත්‍රයා පින්තා නම් කොට ඒ වම්ය විසිකෙළේ මෝසෙස් ඉදිරියටය. යෙහෝව: වහන්සේ ඉදිරියට විසිකළාය කීම මේරාචක්ය. ඒ බව බයිබලයෙහි ‘ඔහු’ කියා යොදා තිබෙන සථිනාම වචනයෙන් ඔප්පු වේ.

දෙවියන් වහන්සේ යකඩ රථවලට භයවුනාය කීම වැරදිය. මක්නිසාද යකඩ රථ 900 යුක්ත සේනාවකින් ජය ගත් බව විනිශ්චය 3 පරි 3-15 වෙනි පදවලද තව රථ 600 යකින් යුත් සේනාවකින් ජය ගත් බව නික්ම 14, 7 වෙනි පදේද පෙනේ. නමුත් යුදට යකඩ රථවලින් ජයගන්ට බැරි උනේ ශ්‍රඩාවේ මදි කමෙන්ය. යෙහෝව: වහන්සේ යුද සමග සිට සියල්ලෙන් ජය ලබා දුන්නාය. එසේද වුවත් යුද සමකලාවේ වැසියන්ගේ යකඩ රථ දක ඔහු භයවුනාය. ඒ භයවීමෙන් ඔහුගේ ශ්‍රඩාව පිරිහුනාය. ශ්‍රඩාව පිරිහීමෙන් ඔහු යුධයෙන් පරාජය උනා සත්තකය. එමනිසා යෙහෝව: වහන්සේ යුද සමග සිටියත් එයින් උන්වහන්සේට පලදාවක් නැත.

“දෙවියන් වහන්සේ ආදම්ගේ නාසිකා කුළට ජීවනයේ හුස්ම පිම්බාය. ඒ පිම්මෙන් උන්වහන්සේගේ හුස්ම ආදම් කුළට ගියාය” කීම ලාමක කථාවක්ය. යම් කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුගේ කනට තෙල් ටිකක් පිම්බාය කීවාම ඒ පිම්බ අයගේ ආත්මයෙන් කොටසක් කණ ඇතුළට ගියාය කියා මේ සිටින්නන්ගෙන් එක් කෙනෙක් වත් සිතට ගණිද්ද? නාසිකා කුළට ජීවනයේ හුස්ම පිම්බාය යනු මනුෂ්‍ය ව්‍යවහාරයෙන් කියා තිබෙන කීමකි. එහි අභිප්‍රාථ නම් දෙවියන් වහන්සේ මනුෂ්‍යා කුළ ආත්මය පිහිටෙව්වාය හෙවත් තැබුවාය යන බව යයි දත යුතුයි.

යජ්‍යාගේ දුටු මරා පූජා කළාය කියා තේරුම් ගත්ට හේතු වූ කිසිවක් නොපෙනේ. මනුෂ්‍ය පුජාව දෙවියන් වහන්සේ තහනම් කර තිබෙනවත් හැර යමෙකු විසින් එබඳු ගිවිසීමක් කරගත්තොත් නොහොත් මනුෂ්‍යයෙක් පුජාවට කැප උනොත් ඒ ගැන කරන්නට නිසි ව්‍යවස්ථා පණවා තිබෙනවාය. එනම් පූජකයාට මුදල් ගෙවා මුද්‍රන්ට කීවාය. “ඔහු වුනු පොරොන්දුව ලෙස ඇට කළාය” කියා සුඩ ලියවිල්ලේ තිබෙනවා සත්‍යකය. යජ්‍යාගේ පොරොන්දුව නම් “යුධයෙන් දිනා ගෙදර එනවිට ඉස්සරහට සම්බුද්ධ මොකෙක් නමුත් යෙහෝව: වහන්සේට දවන පුජාවක් කරන්ටය. ඒ පොරොන්දුව එලෙස ඉෂ්ට කළාය” කියා තිබීමෙන් ඇ දවන පුජාවෙන් යෙහෝව: වහන්සේට පුජා කෙළේ නැත. කියන්ට බැරි නමුත් ඇ යෙහෙලින් සම්ම දෙමසක් කන්‍යාකම් ගැණ වැලපුනා මිසක් මරණය ගැණ වැලපී නැති හෙයින් ඇ යෙහෝව: වහන්සේට කැපකළා පමණක් කියන්ට පුළුවන. හොඳයි යජ්‍යා එසේ කෙළේ වී නමුත් දෙවියන් වහන්සේ ඊට එකඟ උනේවත් ඊට අවසර දුන්නේ වත් නැත්නම් උන්වහන්සේට ඉන් කිසිම කිලිටක් නැත.

“මනුෂ්‍ය පුත්‍රයා දවල් තුනකුත් රැ තුනකුත් පොළව ගැබේ හෙවත් මිනිවලේ හිටිනවා ඇත” යන කීම ගෙන හැර දක්වා එරෝපයේ පණ්ඩිතයෙක්ය කියා නාස්තික දෘෂ්ටි ගත් කෙනෙකුත් සරණකරගණ බිෂොප් ක්ලෝටන් වත් ඊට එකතුකරගණ මගේ මිත්‍රයා මිත්‍යාවක් ප්‍රකාශකළාය. ඒ ප්‍රශ්නයට වචන සවල්පයකින් උත්තරදෙමි. අපි දවස් තුනක යන්න නියමයක් තේරුම් ගන්නවාද? එම තේරුම් දක්වනු පිණිස ‘යුදෙව්’ භාෂාවේ වචන ව්‍යවහාරයේ හැටියට දවල් තුනකුත් රැ තුනකුත් යයි භාවිතා කළාය. දවසකින් ඉතා සවල්ප කොටසක් අසුඋනත් මුළු දවසම අල්ලා කරාකරණ සිරිතක් යුදෙව්වරුන් අතරේ පැවතුනාය. ඒ ප්‍රකාරයට දවල් තුනකුත් යයි කියන්ට පුළුවන. මේ ගැණ මීට වඩා යමක් කියන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ උපන් දවසේ දහස් ගණන් පිරිමි දරුවන් මැරුන්කැවාය කියා මගේ මිත්‍රයා කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්ට ඇත. ඒ දරුවන් මැරුන්කැවේ ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ උපන් දවසේ නොවේය. උන්වහන්සේ උපන් දවසේ එහෙම යමක් සිඬ උනාය කියා මේ බයිබලයෙන් කිසිවෙකුට පෙන්වන්ට බැරිය. ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ ඉපදිලා අවුරුදු දෙකක් පමණ පසු උනායින් පසු එවකට හීටිය ‘හෙරෝද්’ නම් දුෂ්ට රජා රාජ්‍ය ලෝභයෙන්

ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ මරණ අදහස පිට ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ උපන් බැත්ලෙහෙමේදී ඒ අසල ගම්වලද සිටි දැවුරුදු වයස්වූද, ඊට බාලවූද, පිරිමි දරුවන් මැරෙව්වා සත්තකය. එයින් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේට කිසි අපහාසයක් ඇත්තේ නැත. එම නිසා මේ ගැණ මීට වඩා උත්තර ඕනෑ නොකරයි.

තවද “බුදුන්ගේ ඉපදීම කරණ කොට ගෙන කුහුඹියෙක්වත් මැරුණේ නැතැයි මේ උත්තරාන්සේ කීවාය. එසේ මැරුණු බවක් පෙන්වන්නට පුළුවන්තම් අනිත් ඇත්තෝ කොහොම වෙතත් මේ උත්තරාන්සේ බුඩාගම අදහන්නේ නැතැ”යි කීවා මේ සමූහයාටත් ඇසෙන්නට ඇත. එම නිසා මේ උත්තරාන්සේ බුඩාගමෙන් අත්හැරවන්නට කුහුඹියකුට වඩා ලොකු කෙනෙක් මැරුණ බව මා විසින් ඔප්පු කරදෙමි. බුදුන්ගේ මැනියෝ බුදුන් උපන් සත්දවසින් මැරුණාය කියා බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. කුහුඹියෙකුට වඩා බුදුන්ගේ මැනියෝ ලොකු නැද්ද? මේ හැර බුදුන් උපන් දවසේ අභිත කේශර සිංහනාදයක් කළාය කියා තිබේ. සිංහනාදයට මනුෂ්‍ය තිරිසන් සත්වයෝ මැරෙණ්-වාය කියා බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. අග්නිටා බ්‍රහ්මලෝකයට ඇසෙන තරමට කළාය කියන ඒ සිංහනාදයේදී කොපමණ සත්වයෝ මැරෙන්නට ඇද්ද? තවත් නොයෙක් වතාවලදී බුදුන් නිසා අනන්ත සත්වයෝ මැරුණාය. ඒවා ඔප්පු කිරීමට මා විසින් මහත්සි ගත්තේ නැත. මේ වතාවට මෙපමණ ඇත කියා මෙයින් නවත්වමි.

සුභාසුභ ලකුණු ගැණ මේ උත්තරාන්සේ තෝරාපු හැටියට අපි තෝරන්නේ නැත. අපේ තේරුම සම්පූර්ණයෙන්ම අනික් අතට වන බැවින් එයත් අසා සාධාරණව තිබෙන්නේ කාගේ කේරිමදැයි කල්පනා කරණ මෙන් සමූහයාගෙන් ඉල්ලමි. ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ මෙලොවට ආවේ මේ හිටින මනුෂ්‍යයෝ පවුකොට නිරා ගින්නට පත්වෙන්නට සිටින නිසා ඔවුන් නරකාදියෙන් ගලවන පිණිසය.

එම නිසා උත්වහන්සේ ලොව පහළවූ විට මෙහි සිටි හොරොද් ආදී පාපකරයෝ “මෙන්න අපේ පාප සැපත විනාසකරණ සතුරා එනවාය. මොහු පාපරාජ්‍යය විනාශ කොට ධර්මිෂ්ටකමේ රාජ්‍යය පිහිටුවන්නට ආවාය. මොහු නසමුව” කියා යක්ෂයාගේ උපදෙසින් උත්සාහ කරමින් නොයෙක් අසුභ ලකුණු පහළ කළාය. ඒ අසුභ ලකුණු පහළ වීමෙන් ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ පාපයේ සතුරා වග ඔප්පු වෙනවාය.

මගේ මිත්‍රයා විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව ගෙනහැර දක්වූ කාරණාවලට උත්තර මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවත්වා බුඩාගමේ අසත්‍යකම පෙන්වීමට මඳක් කාරණා කියමි. බුඩාගමකාර මිත්‍රවරුනි,

නුඹලා විශ්වාස කරගෙන එන බුඩාගම දරාතිබෙන්නේ තුන් පිටකය කියන පොත් වලය. ඒ පොත් ලිව්වේ බුදුන් උපන් රටේදීවත් බුදුන් උපන් කාලයේදීවත් නොවේය. ඒවා ලිව්වේ බුදුන් මැරිලා භාරසිය පණස්තුන් අවුරුද්දක් පසු ගියායින් පසු දඹදිවට බොහොමයුරු රටක් වන මෙම ලංකාද්වීපයෙහි මාතලේ කියන පළාතේ අළුවිහාරයේදීය. ඒ බව මහාවංසය ආදී පොත්වල පෙනේ. ඉතින් මිත්‍රවරුණි, මෙපමණ දුර රටකදී මෙපමණ කල් ගියායින් පසු ලිවුවා වූ ධර්මය බුදුන් විසින් දේශනා කළ ධර්මයයි කියා විශ්වාස කරන්නට පුළුවන්ද?

තවද ගෙනම බුදුන් විසින් බුඩත්වය ලබා ගැනීම පිණිස කළ කුසල් වලින් එක කුසලක් නම් අඹුදරුවන් දන් දීමයි. වෙස්සන්තර රජ දරුවන් දෙන්නා දුන්නේ කොපමණ කාර අදහසකින්දැයි කියා වෙස්සන්තර ජාතකය කියවන කාටත් දැනගන්නට පුළුවන. එපමණක් නොව තමාගේ ස්ත්‍රී දනට දුන්නාය. අඹුදරුවෝ කාටවත් දෙනවා තබා එක මාසයක්වත් ඔවුන්ට සංග්‍රහ නොකර ඇරියොත් ආණ්ඩුව ඔවුන්ට අවිවූ කරති. දන් කාලයේ පින්ගන්ට යමෙක් අඹුව කාටවත් දුන්නොත් වෙන අය ගල් ගසති. ඇස් ඉස් මස් ලේ දන්දීම ගැණ කියා තිබෙන්නේ මහපොළොවේ පස් පරදවා, මස් දන් දුන්නාය, මුහුදේ දිය පරදවා ලේ දන් දුන්නාය, මෙරගල් පරදවා ඔටුනු පලන් හිස් දන් දුන්නාය, මේවා මෙපමණ දෙන්ට තමුන්ම නසාගන්ට ඕනෑය. තමුන්ම නසාගැනීමත් අනුන් මරන්නා වගේම භයානක පාප ක්‍රියාවකි. මේවා බුඩාගමේ පොත්වන අමාවතුර ආදී පොත්වල තිබේ. බුඩත්වය ලබා ගැනීම පිණිස බුදුන් කළ පින් මේවා තමාය. මේවත් පින්ද කියා නැණවත් ලෝකයා කල්පනා කරන්නවා.

බුදුන්ට තිබුණාය කියන සච්ඡතාඥානය මහ පුද්ගල අන්දමේ එකක්ය. මක්නිසාද? ඔහුගේ ඒ ඥානයට ඇති අය නැති හැටියටත් නැති අය ඇති හැටියටත් ඔහුට පෙනී තිබෙනවාය. ඒ බව ඔප්පු කරණ පිණිස මඳක් කාරණා කියමි. බුදුන් බුදු වුනායින් පසු තමන්ගේ ධර්මය දේශනා කළොත් තේරුම් ගන්ට කෙනෙක් නැතැයි කියා බණ නොකියන්ට සිතටගත් බවද ඉන්පසු බ්‍රහ්මයා ඇවිත් බණ තේරුම් ගන්ට පුළුවන් අය සිටිනවායයි කීවාම බණ කියන්ට සිතට ගත් බවත් මහවග කියන පාතේ පෙනේ. තවද බුදුන් බණ කියන්ට කාට යුතු දැයි කියා

බැලුවාම ආලාරකාරාම නම් තාපසයාට බණ කියන්ට ඕනෑය කියා සිතු බවත් ඒ කාලයේ ඔහු මැරීලා බවත් දේවතාවෙක් දැනුම් දුන්නාම උද්දකාරාම පුත්‍රයා නම් තාපසයාට බණ කියන්ට ඕනෑයයි සිතුවාය. ඔහුත් එකකට මැරීලා බව දේවතාවෙක් විසින් දැනුම් දුන්නාය. මේවාත් ඉහතකී පොතේම තිබේ. ඉතින් මේ කියමන් වලින් ඔප්පුවෙන්නේ බුදුන්ට දිව්‍ය ඥානයක් නැති බවය. බුදුන්ට දිව්‍ය ඥානයක් නැති බව බණ තේරුම්ගන්ට පුළුවන් අය නැතැයි කියා පළමු කොට සිතා දෙවනු බ්‍රහ්මයාගේ ආරාධනාවෙන් පසුව බණ තේරුම්ගන්ට පුළුවන් අය සිටිනවාට ඒත්තුගෙන බණ කියන්ට සිතට ගත් එකින්ද මැරුණාටු දෙදෙනෙකුට බණ කියන්ට කල්පනා කළ එකින්ද පෙනේ. බුදුන්ට යන්නන්වත් ඥානයක් නොතිබුනු බවට කියන්ට මේ ඇර නොයෙක් කාරණා තිබේ. ඒවා කියන්ට මට ලැබී තිබෙන කාලය මිදිය. ඒ නිසා මෙයින් නවත්වමි.

බුඩාගම් කාරයිනි, නුඹලා බුදුන් දහම් සංඝයා යන තුන් සරණ යක් කෙරේ සරණා ගමනය කරණ නිසා ඒ ගැණත් කාරණා සවිල්පයක් කියමි. පළමු කොට “බුඩං සරණං ගච්ඡාමි” කියාද දෙවනුව “ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි” කියාද තුන්වෙනුව “සංඝං සරණං ගච්ඡාමි” කියාද සරණ යති. බුදුන් දැනට ජීවත්ව නැත. බුදුන් මැරීලාය මැරීවිට බුදුන්ගේ සරණ ගියාම ඇති ඵලය මොකද? ධම්මයන් නුඹලාට සරණ තිබෙනවාද? ධම්ම කියන්නේ පුස්තකාලවල ලියා තිබෙන පොත්ය. ඒ පොත් නුඹලාගේ සරණින් පවතිනවා මිස ඒ පොත් නුඹලාට පිහිට වෙන්තේ කොහොමද? නුඹලා ගන්නා සභිසං සරණය ගැණ ඇත්තටම පුදුම නොවී බැරිය. ඒ ගැන මම වඩා කාරණා නොදැක්වුවාට මේ හිටින සියල්ලෝම සභිසයාගේ තරම දන්නවා ඇත. මේ පව්වුළු පවුකාර මනුෂ්‍යයන් කෙරේ සරණයාම කොපමණ මෝඩකමක් ද? මේ සභිසයා කියන අය ක්‍රෝධ මෝහ රාග තණ්හා මාන්ත ආදියෙන් පිරී හිටින්නාවූ කොයිතරම් පාපයක් නමුත් කරන්ට කැමති අය බව නුඹලා නොදනිද්ද? මේ ලඬිකාවේ සිටින සභිසයා සියම් අමරපුර කියා සමාගම් දෙකකට අයිතිය. ඒ සමාගම් දෙකින් එක සමාගමක අය අනෙක් සමාගමේ අයට සරණවත්, සිල්වත්, උපසම්පදවත් නැත කියා ඒ ගැණ බොහෝ කාරණා වලින් ඔප්පුකර තිබේ. අනික් සමාගමේ අයත් ඒ වාගේම තමන් විරුද්ධ පාර්ශ්වයට සරණසිල් උපසම්පද නැත කියා ඔප්පුකර තිබේ. මේ දෙගොල්ලම තමතමන්ගේ කියමන් ඉස්මර කර ගැනීමට වැදගත් කාරණා ගෙනහැර දක්වා තිබෙන බව කිරන පත්‍ර ඥාණොපායනී ආදී ප්‍රසිද්ධ පත්‍ර කියවන කවරුන් දනිති. මෙයින් නුඹලා පිළිගන්නේ කාගේ කීමද? මෙයින් එක ගොල්ලකට වත් එකතු නොවී දෙගොල්ලගේම කීම

පිළිගෙන මොවුන් මහණ කමක් නැති දුස්සිල පාපින් බව සලකා මොවුන්ගේ සරණ නොගෙන අත් හැර දැමීම නුඹලාට යුතු නොවේද? මිත්‍රයනි, ඉතික්චත් නුඹලා ගන්න තුන්සරණයේ කිබෙන නිෂ්ඵලකම සලකා ඒ ඇරදමා සියළු ලෝකය මවා ආරක්ෂාකරන්නාවූ දෙවියන් වහන්සේගේ සරණය ගනිල්ලා එකම ගැලවුම්කාරවූ යේසුස් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ අදහා ගනිල්ලා එවිට නුඹලා ගලවනු ලැබේ.

(කියා සිරිමාන්න කතියේරු තැනගේ කථාව
අත්හිටවන්ට යෙදුනාය.)

(1873 ක්වූ අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින උදය 9 යේ පටන්
10 දක්වා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේ විසින්
කළ කථාව)

මාගේ මිත්‍රවූ මේ සිරිමාන්න කතියේරු තැන බුඩාගමට විරුඬව මෙපමණ වේලා කළා වූ කථාව භාත්පසින්ම පණ්ඩිත ගෝවර වූ කථාවක් නොවේය. මොහු පළමුවෙන්ම කථාකරන්ට පටන් ගත්තේ උණ රෝගයක් ගැණය. ඒ ගැණ යමක් කියන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත. මක්නිසාද—ඒක නිෂ්ඵල කථාවක් නිසාය, තවද මේ කතියේරු තැන බුඩපක්ෂයෙන් ඉෂ්ටනොකළ කරුණ ඉෂ්ටකළාය කියා බොරුවක් කීවාය. එනම් “ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් පංචස්කන්ධය ගැණ යමක් කීවනම් ඒ සියල්ල බුඩ පක්ෂයෙන් ස්ථිර කළාය” යන කීමය. පංචස්කන්ධය ගැණ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් බුඩාගමට විරුඬව යමක් කීවා ඇද්ද? ඒ සියල්ලම බුද්ධපක්ෂයෙන් උත්තරදී බිඳහෙලූ බව මේ සියල්ල-ටම මතක ඇත. එමනිසා පංචස්කන්ධය ගැණ වැඩිපුර යමක් මෙහිදී කියන්ට ඕනෑකරන්නේ නැත.

තවද මගේ මිත්‍රයා “ජැලස්ගෝඩ්” යන වචනය ගැණ උත්තර දුන්නා කදිමයි! එයින් මගේ කීම ස්ථිරඋනා සත්තකය. හේ කෙසේද? මේ කතියේරු තැන “ජැලස්ගෝඩ්” යන වචනය තේරුවේ යෙහෝවෑවහන්සේ “රීෂ්ඨාවන්ත” දෙව්කෙනෙක් බව හැඟෙන්නටය. ඒ බව ඔහුගේ මේ කියමනෙන් පෙනේ. “දෙව් යන්වහන්සේ, තමන්වහන්සේට ලැබෙන ගෞරවය අනුන්ට ලැබෙනවාට අකමැතිය එසේ අකමැති නිසා දෙවියන්වහන්සේට

“ජැලස්ගෝඩ්” යයි කියනවාය” ඉකින් මොහුගේ මේ තේරුම් “ජවලිත”* දෙව් කෙනෙක යන තේරුමට කොහෙත්ම එකඟ වෙන්නේ නැත. යමෙකුට ලැබෙන හොඳට යමක් අකමැති නම් “රීෂ්ඨාවන්ත” කියන්නේ ඒක නමයි “ලෙඩෙත් වලගේය” කීවාවගේ මුත්තැණගේ තේරුමත් නරකනැ!!

පළමුවෙනි භාස්කම අදහා නොගත්තොත් දෙවෙනි භාස්කමද දෙවැනි භාස්කම් අදහානොගත්තොත් තුන්වෙනි භාස්කමද, කරන්ට යෙහෝව: මෝසෙස්ට ඉගැන්නු හෙයින් යෙහෝව:ටම යමක් නිශ්චය කරන්ට බැරිබව ඔප්පුකිරීම පිණිස මම කළ ඒ කරාවට මේ කතිසේරු තැන මීගරයට පැමිණුන වසංගත වගයක් ගැණ ප්‍රකාශ කළා. මීගරයට පැමිණි වසංගත ප්‍රකාශකළ එක මගේ කරාවට උත්තර නොවේය. ඒ බව මෙහි සිටින සිහි ඇති කාටත් තේරෙන්නට ඇත. එම නිසා මේ ගැන වැඩිය කරා නොකරමි.

මෝසෙස්ගේ පුතාගේ “ජින්තනම්” කිරීම ගැන මම කළ කරාව මේ කතිසේරු තැනට කොහෙත්ම තේරී-නැත. තේරු-නානම් ඒ ජින්තනම් කරපු “කැබැල්ල මෝසෙස් ඉදිරියට දුම්මාය” යන උත්තරය දෙන්නේ නැත. යෙහෝව: මෝසෙස් මරන්ට පෙවුවිට ඒ බව මෝසෙස්ගේ ස්ත්‍රීවන “සිප්පෝරා දූන තමාගේ පුතා ජින්තනම් කොට ඒ කැබැල්ල පුද මෝසෙස් මරණයෙන් නිදහස් කරගත් බව බයිබලයෙහි පෙනේ. මරන්ට පෙවූ කෙනෙකුන්ට ඒ පුජාව දෙන්නට ඕනෑ මිස මරණයට පත්ව හිටි මෝසෙස්ට කොහෙත්ම දෙන්නට ඕනෑ නැත. ජින්තනම් කිරීම යෙහෝව:ගේ ආඥාවක්ල. ඒ ආඥාව කඩකළ නිසා මෝසෙස් මරන්ට පෙව්වායයි මොහු කීවා. ඒ උත්තරයෙන්ද යෙහෝව: මිනීමස් මිනී ලේ වලට ප්‍රියවෙන බව ඔප්පුවෙනවා සත්තකය. එමනිසා මේ ගැන කරණ කරාවද මෙයින් නවත්වමි.

යකඩරළු ගැන මා විසින් ඇසූ ප්‍රශ්නයට මගේ මිත්‍රවූ මේ කතිසේරු තැන දුන් උත්තර භාත්පසින්ම වැරදිය. මක්නිසාද “යකඩ රළු 900 කින් යුත් සේනාවකින් යෙහෝව:වහන්සේ ජයගත් බව විනිශ්චය 3 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 3 වෙනි පදේ පටන් 15 වෙනි පදේ දක්වා සඳහන්ව තිබෙනවාය”යි මේ කතිසේරු තැන කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. එබඳු කීමක් බයිබලයේ එම පදවල සඳහන්ව නැත. බයිබලයේ නැති කියමන් ඇතැයි කියා මෙබඳු වැදගත් සභාවක ප්‍රකාශකළා පුදුමයක්ය. භාත් පසින්ම මිත්රාය ආගමක් විශ්වාසකරණ අයට ඉඳහිටලා මෙබඳු බොරුවක් කීවාට ඒක එපමණ බරපතල නොවේය! කොපමණ

ජවලිත යන්නට ශබ්දසංකම්මභානිති යෙහි තෝරා තිබෙන්නේ දීපතේ උජ්වලේ කියාලයි එහි තේරුම බැබලීමය;

බොරු කීවත් යෙහෝව: යකඩට බයවුනේ නැතැයි කියා ඔප්පු කරන්නට බැරිය. හොඳයි යුදගේ ශ්‍රඩාව මදිකමින් ඒ යුධයෙන් යුදට ජයගන්නට බැරිඋනය කියන නිසා එයින් යෙහෝව:ට සියල්ල දක්නා දිව්‍යඥානයක් නැති බවද පැහැදිලිව මේ සභාවට වැටහෙන්නට ඇත. යුදගේ ශ්‍රඩාව මදිකමින් ඒ යුධයෙන් ජය ගන්නට බැරිඋනය. යෙහෝව:වහන්සේ යකඩට භයඋනේ නැත යන මේ කියමන් මේ කතිසේරුතැන කීබව මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. හොඳයි යෙහෝව: යකඩට භයඋනේ නැත්නම් යෙහෝව: යුදසමග සිටලත් ඒ යුධයෙන් ජයගන්නට බැරිඋනේ මන්ද? යුදගේ ශ්‍රඩාව මදිකමින් පැරදුනාය කියනවානම් ශ්‍රඩාව මදවන කෙනෙකුන්ට සියල්ල දක්නා ඥානයක් ඇති යෙහෝව: එකතු උනේ ඇයි? එකක් හරිගස්සන්නට ගියාම අනිකට වෙන වැරද්ද නොපෙනේ මෙබඳු උත්තරදීම අඥානගෝචරය. ඉතින් මේ ගැණ මෙපමන සැහෙන නිසා මෙයින් තවත්වමි.

තවත් මගේ මිත්‍රයා කණට තෙල් පිඹීම ගැණ කළ කර්මයක් නිෂ්ඵලය. කණට තෙල් පිඹිනවාය යන කීමෙන් හැඟෙන්නේ කණේ තෙල් වක්කර ඒවා ඇතුල්වීමට පිඹීමය. එයින් ජීවන හුස්මක් පිම්බාය කියා හැඟෙන්නේ නැත. ලෙඩෙකුගේ කණේ තෙල්වත්කොට කණට පිඹිනවාය කියනවා මිස කණට ජීවන හුස්ම පිඹිනවාය කියා කවරෙක්වත් කියන්නේ නැත. එම නිසා මොහු ගෙණ හැරදක්වූ තෙල් පිඹීමේ කර්ම ප්‍රලාපයක්ය. ආදම්ගේ නාසිකාතුළට යෙහෝව: ජීවනහුස්ම පිම්බාය කීමෙන් හැඟෙන්නේ යෙහෝව:ගේ ජීවන හුස්ම ආදම්ගේ ශරීරයට ඇතුල්කළ බවය. යෙහෝව:ගේ ජීවන හුස්ම ආදම්ගේ ශරීරයට ඇතුල් කෙළේ නැති බව පෙන්වන්නට මොහුගේ මේ තෙල් පිඹීමේ උද්ගරණය කොහෙත් සැහෙන්නේ නැත. කණේතෙල් වක්කරණ අයවල් තෙල්වක්කර දෙවනු පිඹින්නේ තෙල් ඇතුල් කිරීමට ඔවුන්ට ආනුභාවක් බලයක් නැති නිසාය. එසේම යෙහෝව:ටත් ජීවනය ඇතුළු කරන්නට බලයක් නැති නිසා පිම්බාද? ඉතින් මේ ගැන මීට වඩා යමක් කීම නිෂ්ප්‍රයෝජන නිසා වඩා නො යමි.

තවද මගේ මිත්‍රයා යජ්‍යාගේ දූව ගැණ උත්තර දුන්නේ ඇගේ බොටුව නොකැපූ බවටය. “ඇ වෙනුවට මුදලක් යෙහෝව:ට ගෙවා ගලවාගන්නාය” කියාය. හොඳයි එසේ ගලවාගන්නා නම් “යජ්‍යාගේ පොරොන්දුව ඉෂ්ටකළාය” කියා බයිබලයේ ලියා තිබෙන්නේ මන්ද? යජ්‍යාගේ පොරොන්දුව නම් යුද්ධයෙන් දිනා ගෙදර එනවිට මොකෙක් නමුත් ඉස්සරහට ආවොත් ඒ ආ එකා යෙහෝව:ට දවන පූජාවක් කරන්නටය. “ඒ පොරොන්දුව එලෙස ඉෂ්ටකළාය” කීමෙන් හැඟෙන්නේ ඔහුගේ ඉදිරියට ආ ඔහුගේම දූව යෙහෝව:ට දවන පූජාවක්කොට පිදු බවය.

මේ ඇර යථතාගේ දූවගේ බොටුව කපා දවන පුජාවක් කොට යෙහෝව්‍යව පුජාකළ බව ඒත්තුයාම පිණිස දක්වන්නට මට වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම්:—රෝමානු කාරයින්ගේ බයිබලයය. ඒ බයිබලය මෙන්ම ඔය කාරණාව ගැණ මේ බයිබලයේ විස්තර කොට තිබෙන්නේ යථතාගේ දූවගේ බොටුව කපා දවන පුජාවක් කළබවමය. ඒ ගැණ අනුමාන නම් මෙයින් බලාගන්නවා (කියා එම බයිබලය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට භාරදුන්නාය.) මේ අන්දමේ වැදගත් සාක්ෂි තිබෙන කාරණා නැතිකරන්නට කපා කරණ මුන්නාලෝලා සමගමෙබ්බු කපාවල් කරන්නට සැහෙන්නේ නැත. ඉතින් මේගැණ කරණකපාව මෙයින් අත්හිටවමි.

තවද මගේ මිත්‍රයා ක්‍රිස්තුස්ගේ ශරීරය මිනිවලේ රුතුණකුත් දවල් තුණකුත් තිබුණබව ඔප්පුකරන්නට දුන්න උත්තරය නම් “යුදෙව්වන් දවස ගණන්නේ හෙවත් දවසේ මුලට ගණන්නේ උදය හයේ පටන්ය. එම නිසා තුන්දවස අසුවේ”යි කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. මොහුගේ මේ උත්තරයට මට කියන්නට තිබෙන්නේ නොවාසනාවත් කියා පමණක්ය. නමුත් දවසේ මුල උදය හයට ගන්නවානම් සෙනසුරාදට එළි වෙන්නට මත්තෙන් ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිටියා කීවාම ක්‍රිස්තුස්ගේ මළවුන්ගෙන් නැගිටීම සෙනසුරාද උදය හයට ඉස්සරියෙන් ඉරිදි ලබන්නට මත්තෙන් බව ඔප්පුවේ. එතකොට ඉරිදි දවසින් මදක්වත් අසුවෙන්නේ නැත. එම නිසා තුන් දවසට ගණන් ගන්නට කොයිප්‍රකාරයකින්වත් බැරිය. මේ ගැණ මීට වඩා යමක් නොකියමි.

තවත් මේ ඇත්තා තදබල මුසාවාදයක් මේ සභාවේ කීවා ඒක මේ සමූහයාට මතක්කරවමි. “ක්‍රිස්තුස් උපන් දවසේ ප්‍රදරුවන් මැරුවාය” කියා මගේ කථාවේදී මම කීව්ලා. මම කීවේ එසේ නොවේ. ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයේදී හෙරෝද් විසින් ක්‍රිස්තුස්ගේ උත්පත්තිය නිසා ප්‍රදරුවෝ මැරූ බවය. මම නොකී බවක් කීවාය කියන්නේ මුසාවාදයට විලිබිය නැති නිසාය. මගේ මේ කීම ගැණ මෙහි සිටින සියල්ලෝම මා වෙනුවට සාක්ෂි කියති.

ක්‍රිස්තුස් නිසා වූ කැතය නැත කියන්නට බැරිකමෙන් ඒ වාගේම කැතයක් බුදුන් උඩටත් ගොඩනගන්නට බුදුන් උපන් සත් දවසින් මැනියෝ මැරුණු එක ගැණ මේ කතිසේරුනැත කපා කළා මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. බුදුන් උපන් නිසා නොවේ ඒ දේවියට ආයු ඇත්තේ එපමණ නිසාය. බොධිසත්වයෝ දිව්‍ය ලෝකයෙන් වූනවෙන්නට මත්තෙන් කාරණා පහක් බැලූබව බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. එයින් එකක් මැනියන්ගේ ආයුප්‍රමාණය බැලීමය. දසමස් සත්දවසක් ඉදිරියට ආයුතිබෙද්දී බෝසතාණෝ මව්කුස පිළිසිදගත් බව බුදුබණේ තිබේ. දසමාසයක් ගර්භනීව

හිටිය කාලයට ගියාම ඉතිරි ආයුස ඇත්තේ හත්දවසය. බෝ-
සතාණෝ උපන් හත්දවසින් මැනියන් මැරුණේ මැනියන්ගේ
ආයුප්‍රමාණයේ හැටියටය. මේ අන්දමේ පැහැදිලිව බුඩාගමේ
පොත්වල තිබෙන ඇත්ත වසා නැත්ත පෙන්වා කරා කරණ
මුත්තැහෙලා සමග කරණ වාදය මොකද? මේ අන්දමේ මුසාවාද
කියා පැවැට ක්‍රිස්තුස් උපන් නිසාවූ දුරුවන්ගේ මරණය හොඳ
අතකට හරවන්ට බැරිවේය. බුද්ධන්ගේ මැනියන්ගේ ආයු
ප්‍රමාණයේ හැටියට වූ මරණය බුද්ධන් උපන් නිසා වියයි හඟවන්ට
කළ උත්සාහයෙන් කිසිම ප්‍රයෝජනයක් ලැබුනේ නැත. එම
නිසා මේ ගැණ කරණ කරාවන් මේ ඇතැයි සිතමි.

තවත් මේ ඇත්තා කළා වූ සියලු කරාවල් වලට වඩා නැණවත්
අයට හිතහ විය යුතු කරාවක් කළා. එනම් - බොධිසත්වයා
මව් කුසින් බිහිවූවායින් පසු අභිත කේසර සිංහ නාදයක් කළාය
කියාද සිංහ නාදය නම් සත්වයන් ගේ කණ පැලියන කෲර
නාදයක්ය කියාද ඒ නාදයට බොහෝ සත්වයෝ මැරුණාය
කියාද මේ කතියේරු තැන කීවා මේ සියල්ලන්ටම ඇසෙන්ට
ඇත. මේ කතියේරු තැනගේ මේ කරාවෙන් මොහුගේ
කුහන්කම ප්‍රකාශ වෙනවා මිස බුඩාගමට මෙයින් කිසිම
අපහාසයක් නැත. මක්නිසාද බොධිසත්වයා මව් කුසින් ප්‍රසූත
වූවායින් පසු අභිත කේසර සිංහ නාදයක් පැවැත් වූවාය කීවේ
“උතුන් නාදයක්” පැවැත් වූ බව හඟවන්ටය. “රාජසිංහ”
කීවේ සිංහ රජෙක් වාට නොවේය. “උතුම් රජෙක්” යන
අර්ථය හඟවන්ටය මේ කතියේරු තැනගේ අඤාන මේ කියමන්
වලින් මොහුගේ තරම මේ සමූහයාට පෙන්වා දීමේ ප්‍රයෝජනය
මොහුට ලැබුනා සත්තකය. මොහුගේ ලාමක කරා වලින්
බුඩාගමට කිසිම හානියක් නැත. හොඳයි බෝධිසත්වයා මවු
කුසින් ප්‍රසූත වූවායින් පසු කළ සිංහ නාදයෙන් යම් සත්වයෙකුට
අන්තරාවක් උනාය කියා බුඩාගමේ පොතක තිබෙනවාද? එසේ
ඇතුළුවා නම් ඒ බව පෙන්වන මෙන් ඉල්ලමි.

නැවත මගේ මිත්‍රයා ක්‍රිස්තුස් උපන් නිසා උනාවූ දුරුවන්
මැරීමේ දෙසයෙන් ක්‍රිස්තුස් මුදවන්ට දුන්න උත්තරය නම්
මෙසේය. “ක්‍රිස්තුස් පාපයෙහි හතුරාය. ඒ නිසා දුරුවන්
මැරීමේ පාප ලකුණ පහළ උනාය.” මගේ මිත්‍රයාගේ මේ
උත්තරය ඉතා නිෂ්ඵලය, නින්දිතය. මක්නිසාද ක්‍රිස්තුස් පාපයෙහි
හතුරා නොව මිතුරා බව පාප ලකුණු පහළ වීමෙන්ම පෙනේ.
හොඳයි හොඳක් සිඬකර දෙන්ට ආ කෙනෙක් උපන් කාලයෙහි
පහළ වෙන්ට ඕනෑ හොඳ ලකුණක්ය. දුරුවන්ගේ මරණය
හොඳ ලකුණක් නොවේ නිසා ක්‍රිස්තුස් කරණකොට ගෙණ
සත්වයින්ට නපුරක්ම සිඬවෙනවාට සැක නැත. යමෙක්
ගමනක් යන්ට පිටත්වූ කල්හි යහපත් කෙනෙක් ඉස්සරහට

ආවොත් ඒ ගමනෙන් වැඩක්ම සිඬවෙන බවත්, අයහපත් කෙනෙක් ඉස්සරහට ආවොත් ඒ ගමනෙන් අවැඩ සිඬවෙන බවත් සියල්ලන්ට අත් දකින්නට ලැබෙන ඇත්තක්ය. මේ කතිසේරු තැන මේ ඇත්ත අනික් අතට හරවන්නට කළ උත්සාහයෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය මොහුගේ කපටිකම මේ සභාවට ඇහුනා පමණය. මෙකී සුවිනිමිති ගැණ මීට ප්‍රථම බොහෝ විස්තරව කී නිසා මෙහිදී මීට වැඩි යමක් කියන්නට ඕනෑ නොකරයි.

මේ කතිසේරු තැන බුඩාගමට විරුඬව ගෙන හැර දක්වූ අනිකුදු කාරණා ගැණ දෙවනු උත්තර දෙන්නෙමි.

පසුගිය අභහරුවාද මගේ විරුඬකාර පාදිලි තැන පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මයෙන් බුඩාගමේ දෙස් දක්වන්නට උත්සාහ කළා. ඒ ගැණ දෙවනු උත්තර දෙනවාය. කියා මගේ පොරොන්දුවක් ඇත. ඒ පොරොන්දුව මේ පැයේදී ඉෂ්ට කිරීම මගේ යුතුකමකි. පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය තේරුම් ගැනීමේ තිබෙන දුෂ්කරකම ගැණ බුඩසොෂකාවායායන් වහන්සේ මෙසේ කියා තිබේ. කෙසේදයත්—

“වත්තුකාමො අභං අප්ප පට්ඨයාකාර වණ්ණනං

පතිට්ඨංනාධි ගච්ඡාමි අපේක්ඛාගාළ්භොව සාගරං”

යන මේ කියමන විසුද්ධිමාභියෙහි තිබේ. මෙහි අභිප්‍රාච නම් මුහුදේ වැටුනාවූ කෙනෙකුන්ට පිහිටක් නැත්තාක්මෙන් පටිච්ච සමුප්පාද ධර්ම නමැති මුහුදට වැටුනාවූ මටත් පිහිටක් නැත්තේය. එසේවී නමුත් අධිගමයට පැමිණි ඤාණවන්තයන්ට පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මය වැටහෙණ බවත් පාදික්ෂනයන්ට වැටහීම දුෂ්කර බවත් මේ ගාරාවේ අභිප්‍රාච වේ. බුඩ සොෂකාවායායන් වහන්සේ වැනි පිටකත්‍රයධාරී උත්තමයෝ පවා මෙලෙස දක්වූ පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය තේරුම් ගෙන දෙස් කියන්නට තැත්කළ මගේ විරුඬකාරයාගේ කරාව කෙබඳුද කීවොත් හදට ඉෂ්ඨාවෙන් බුරුන බල්ලන්ගේ බිරීම හා සමාන වේ. පටිච්චසමුප්පාද ධර්මයේ අග මූලවත් මගේ මේ විරුඬ කාරයාට හැඟිලා නැත. “අප්පා නිසා පුතත්, පුතා නිසා අප්පත් උපදිනවාය” කියන උපමාව දක්වූයේ ඒ නිසාවට කෙහෙත් සැක නැත. එබඳු වටකුරු උත්පත්තියක් ක්‍රියිතියානි ආගමේ තිබෙන බව මට ඉදිරියට කරා කරන්නට ලැබෙන පැයකදී පෙන්වා දෙන්නෙමි. පටිච්චසමුප්පාද ධර්මයේ තත්වය මදක් තේරුම් යාම පිණිස මගේ දැනුම් පමණින් කියමි. එය කලබල නැතුව සියලුදෙනාම අසන සේක්වා.

“අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා සංඛාරා පච්චයා විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණං පච්චයා නාමරූපං නාමරූප පච්චයා සලායතනං සලායතන පච්චයා එස්සො එස්සපච්චයා වෙදනා වෙදනා පච්චයා තණ්හා තණ්හා පච්චයා උපාදානං උපාදාන පච්චයා භවො භව පච්චයා ජාති ජාති පච්චයා ජරා මරණං සෝක පරිදේව දුක්ඛ දෙමනස්සුපායාසා සම්භවන්ති.”

මෙහි සංකේෂප අභිප්‍රාථ නම් අවිජ්ජාව නිසා සංස්කාරයෝ භට ගණින්, සංස්කාරයෝ නිසා විඤ්ඤාණය භට ගනින්, විඤ්ඤාණය නිසා නාමරූපයෝ භට ගණින් යනාදී ක්‍රමයෙන් එකකට එකක් ප්‍රත්‍යාව මෙකී සියල්ලම භවගන්නා බව බුදුන් වදාරා ලා තිබේ. මේ කියමන මගේ විරුධකාර පාදිලි තැනට තේරුම් ගත්ට බැරිකමෙන් “අවිද්‍යාව කියා සත්වයෙක් නැතුව පවතින දේකින් සංස්කාරයෝ උපදිනවාය සංස්කාරයෙන් විඤ්ඤාණය උපදිනවාය” කියා වරදවා සිතා ගණ පටිච්ච සමුප්පාදය ගැණ දෙබෙව් සියල්ලක්ම ප්‍රලාපය. තවද මොහුගේ ඒ කල්පනාවේ වැරදිකම හඟවන්නට සුළු උදාහරණයක් දක්වමි. ඒ ඇසුව මැනව. හුන්කිරි නිසා මිදිව්ව කිරිද මිදිව්ව කිරි නිසා වෙබරුද වෙබරු නිසා ගිතෙල්ද භටගණියයි කිව්වම හුන්කිරි මිදිව්ව කිරි වෙබරු ගිතෙල් යන සියල්ලම වෙන් වෙන් ස්වභාවට පැමිණුනේ විනමුත් ඒ සියල්ලම එකාබව්ව එකට තිබුනා සත්තකය. එමෙන්ම සත්වයෙක් නැතුව තනිකර අවිජ්ජාවක් නැතුව තනිකර සංස්කාරයෝ තිබුනේවත් සංස්කාරයෝ නැතුව තනිකර නාම රූප දෙකක් තිබුනේවත් නැත. මේ සියල්ලම එකාබව්ව පවතිනවා සත්තකය. සත්වයෙක් සංසාරයේ හැසිරෙණ අන්දම දක්වන්නට බුදුන් වදළ ධර්ම නොපිටට පෙරළාගෙණ මගේ විරුධකාරයා කළ කරුව ප්‍රලාපයක් වැනිය. තවද මේ ගැනම අභිධර්මයේ පටියාන ප්‍රකරණයෙහි මෙසේ කියා තිබේ. කෙසේද:-

“මොහං පටිච්චසම්පයුත්තකා බන්ධොපට්ඨන්ධික්ඛණෙ වත්ථුං පටිච්චසහෙතුකාබන්ධා”

යනාදී මෙයින්ද තේරුම් කර තිබෙන්නේ ප්‍රතිත්‍යා සමුත් පාද ධර්මයම තේරුම් ගැනීමට කාරණය එනම් - මෝහය නිසා එක්ව යෙදුනු ස්කන්ධයෝද වස්තු රූපය නිසා එක්ව යෙදුනු ස්කන්ධයෝද උපදින කියාය සංස්කාරයෝ තනිව නුපදින බව හඟවන්නට විසුද්ධි මාභියෙහිද මෙසේ කියා තිබේ.

“සංඛාරාකම්පපච්චයෙනව උපනිස්සය පච්චයෙනව පච්චයා භොන්ති”

යනාදියද සංස්කාරයෝ කම් ප්‍රත්‍යාවීමෙන්ද ආශ්‍රය හේතු වීමෙන්ද විඤ්ඤාණයට ප්‍රත්‍යය වේ කියා හැගේ.

“විපාක විඤ්ඤාණං සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤනිස්සයසම්පයුත්ත විපාක ආහාර ඉන්ද්‍රිය අථ අවිගත පච්චයෙහිනවධාපච්චයාභොති”

යන මෙයින් විඤ්ඤාණය නාමරූප දෙකට ඉස්සරියෙන් උපන්නා නොව සමගම උපදින බව පෙනේ. තවද මෙහි විස්තර නම් විපාක විඤ්ඤාණය සමගම උපන්නාවූ ද අන්‍යොන්‍යාවූ ද හේතු වූ ද ආශ්‍රය වූ ද එකට යෙදුනාවූ ද විපාක වූ ද ආහාර වූ ද ඉන්ද්‍රිය වූ ද විද්‍යමාන වූ ද වෙන් වූ ද ප්‍රත්‍යාවලින් නව ආකාරයකින් ප්‍රත්‍යාවේ. මේ ආකාරයෙන් සියුම් ලෙස දැන ගත් විට විඤ්ඤාණයට පසුව නාමරූපය උපදිනවායයි තේරුම් ගත්ව හැකිවේ. මෙබඳු සියුම් වූ අභිප්‍රාචක් ඇති පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය තේරුම්කර ගත්ව ගියේ අන්ධ ඇතෙක් වනාන්තරයෙහි ගමන් කරන්නාක් මෙනි. එම නිසා මේ ගැණ ද කරුණ කරාව මෙයින් අත්හිටවමි.

තවද මගේ මිත්‍ර වූ කතිසේරු තැන බුඩාගමේ පොත් ලිවීම ගැණ කළ කරාවත් අතිශයින්ම නිෂ්ඵලය. බුදුන්ගේ මරණයෙන් අවුරුදු හාරසිය පණහකට පසු බුඩාගමේ ධර්මය පොත්වල ලිව්වාය කියාද, එපමණ දීර්ඝකාලයක් බුදුන් විසින් දෙසූ ධර්මය පාඩමෙන්ම ගෙණෙන්නට බැරිය කියාද පොත් ලිවි කාලයේ හිටිය සංඝයාට ඕනෑ ඕනෑ අන්දමට ලියා ගන්නෝ යයි කියාද මේ කතිසේරු තැන කීවා මේ කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. මේ කතිසේරු තැනගේ මේ කරාවේ තිබෙන නිස්සාරකම පෙන්වා දෙමි. හේ මනාව ඇසිය යුතු. බුදුන් පිරිනිවන් පා අවුරුදු හාරසිය පණස් තුනකට පසු වලගම්බාහු රජු කාලයේ මේ ලඬිකාවේදී බුඩදෙගනාව පොත්වල ලිවා සත්කය. බුදුන් ජීවත් ව වැඩසිටි කාලයේ දීත් රත්රන් පත්‍රවල පවා ධර්මය ලියූ බව පෙනේ. මේ රටේදී පොත් ලිව්වේ දිවාභානාය ඇති කෙලෙස් නසාපු රහතන් වහන්සේලා ජීවත්ව සිටි කාලයේ දීය. රහතන් වහන්සේලාට යමක් වරදින්නේ නැත. බුදුන් ඇරුනාම රහතුන්ට වඩා උත්තමයෝ නැත. උන් වහන්සේලාට යමක් පාඩමේ තිබා ගැණීම අමාරුවක් නොවේ. උන්වහන්සේලාගේ ලියමනේදී උන්වහන්සේලාට එක ඉස්පිල්ලක්වත් පාපිල්ලක්වත් බුදුන් වදලාට වඩා අඩු වැඩි වෙන්නේ නැත.

ක්‍රිස්තියානි බයිබලය ලිව්වේ මේ අන්දමේ උත්තමයෝ නොවේ. මිනීමරා හැන්ගී රට ඇර ගිය මෝසෙස් ආදී කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෝය. තවද බයිබලය වරක් පුළුස්සා දමා නැති කළ බව බයිබලයෙහිම පෙනේ. ආයේම වරක් යේහෝව්‍යගේ කපුරාළ කෙනෙක් විසින් තමාට ඕනෑ හැටියට ලියා ඒ කාලයේ හිටිය රජා රටටා ක්‍රියා කළ බවද පෙනේ. මේ කාරණාවල විස්තර ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධ ව ප්‍රසිද්ධ කොට තිබෙන විහජ්ජ වාදයෙන් දැනගත්ව පුළුවන. මේ ගැණ විස්තර දෙවනු මට ඉඩ ලැබුනොත් කියා දෙමි.

තවද මේ කතිසේරු තැන වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දනාධාරය ගැණ නින්ද කරන්ට හිතාගණ කරා කළා. ඒ කරාවෙන් ඒ ගැණ කිසිම පළවක් කරන්ට බැරිවිය. මක්නිසාද මේ ලෝකයේ ඇති සියල්ලටම වඩා බුඩි පදවිය උතුමය. ඒ බුඩිත්වය ලබන්ට ලෝභ වෙතනාව මැඩ පවත්වන්ට ඕනෑය. බුදු බව පතාගණ ආ වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ ස්ත්‍රී දරුවෝ ඉල්ලු කල්හි නුදුන්නා නම් ස්ත්‍රීන්ටත් දරුවන්ටත් ඇති ලෝභ-කම මැඩ පවත්වන්ට බැරි බව එයින් පෙනේ. දන වෙතනාව ජය ගන්වන්ට ලෝභ වෙතනාව මැඩ පවත්වන්ට ඕනෑවා සත්ත-කය. ලෝභ වෙතනාව මැඩ පවත්වා දන වෙතනාව ජය ගන්වන්ට බැරි කෙනෙකුන්ට තුන්ලොකාග්‍ර වූ බුඩි පදවිය නොලැබේ. එම නිසා වෙස්සන්තර රජතෙම පූජක නම් බමුණාට දරුවන් දුන්නාය. ඒ දීමෙන් ඒ දරුවන්ට සැපක් මිස දුකක් ලැබුනේ නැත. ඒ බව වෙස්සන්තර ජාතකයෙන් බණ ඇසු ස්ත්‍රීන් පවා දනිත්. මේ කතිසේරු තැන කී ප්‍රකාරයට වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ මහෙසිකාව යමෙකුට භායාබවක් උනේ නැත. දෙදෙව්ලොවට අධිපති ගනු දෙවෙන්දු තෙම වෙස්සන්තර මහ රජහුගේ දනපාරමිතාව මස්තකප්‍රාප්ත කිරීම පිණිස මිනිස් වෙසක් රැගෙනවිත් මහෙසිකාව ලබාගණ එම ක්ෂණයේදීම දෙවනුත් මහෙසිකාව වෙස්සන්තර මහ රජහටම පාවාදී ගිය බව එම ජාතකයෙහිම පෙනේ. ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ එම රජහුගේ දනපාරමිතාව මස්තකප්‍රාප්ත වූ බවය. මේ කතිසේරු තැන කී ලෙස ඒ මහෙසිකාව යමෙකුට භායාබව උනේ නැත. එම නිසා මොහුගේ ඒ කරාවට මීට වඩා කරා කිරීම නිෂ්ඵලය.

තවද මීට පුරම දවසේ කරා කළ මගේ විරුඩි කාරයා බුඩාගම තබා තමන් විශ්වාස කරණ ක්‍රිස්තියානි ආගමවත් දන්තෙක් නොවේය. ඔහු ඒ දවසේ බුඩාගමට විරුඩිව කළ කරාවෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගමට පොළ පහර වැදුනා මිස බුඩාගමට එයින් කිසි හානියක් නැත. “මක්නිසාද උරෙකුට බල්ලෙකුට ගැරඹී-යෙකුට මනුෂ්‍යයා සමාන කරලා බුඩාගමේ තිබෙනවාය”යි කියාද මේ අන්දමේ විශ්වාස කරන්ට බැරි මුසාවාද වලින් පිරිවිව බුඩාගම විශ්වාස කරන්ට බැරිය කියාද ඒ පාදලි තැන කීවා. මේ කාටත් ඇහෙන්ට ඇත. මගේ මේ විරුඩි කාරයා කී ලෙස එබන්දක් බුඩාගමේ පොතක නැත. මනුෂ්‍යයා මාගයෙකුට සමාන කරලා තිබෙන්නේ බයිබලයේය. ඒ බව පැහැදිලිව ඔප්පු කරමි. මේ සියල්ලෝම අසන සේක්වා.

“මනුෂ්‍ය පුත්‍රයන්ට සිදුවන දේ මාගයින්ටත් වන්නේය. එකම දෙයක් ඔවුන්ට සිදුවෙයි. එකෙක් තසිත හැටියේ අතිකා තසින්නේය. ඔවුන් සැමටම එක හුස්මක මාගයෙකුට වඩා

මිනිසෙකුට කිසි උතුම් කමක් නැත. මක්නිසාද සියල්ල නිෂ්-
ඵලය" දේශනා කාරයාගේ පොතේ 3 වෙනි පරිච්ඡේදයේ
19 වෙනි පදේ මෙලෙස තිබේ. ඉතින් මනුෂ්‍යයා මාගයෙකුට
සමානකළේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ කියමන් වලින් නොවේද?
බුද්ධාගමේ කියමනක් මේ වාගේ මනුෂ්‍යයා මාගයෙකුට සමානකර
තිබේද? නැත්තේමය. එමනිසා මගේ විරුධ කාරයා තමාගේම
ආගම බොරු බව මෙයින් ඔප්පු කළා නොවේද? මොහුගේ
සමාගමේ ප්‍රධානියා දුනට මේ ස්ථානයෙහි ඇත්තම් මොහුගේ
ඔය ධානාන්තරය පමණවත් තිබෙන්නට අරිණවා ඇත කියා
නොසිතමි.

මේ හැර මගේ විරුධකාර පක්ෂයෙන් තවත් ප්‍රශ්නයක් අසමි.
ඒ කෙසේද - කොරොන්තිවරුන්ට ලියන ලද 7 වෙනි පත්‍රයේ
15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 22 වෙනි පදේ පවත් 28 වෙනි පදේ
දක්වා තිබෙන්නේ මෙලෙසය.

තවද ආදම් කරණකොට ගෙන සියල්ලෝම මරණයට
පැමිණෙන්නාක් මෙන් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ කරණකොට ගෙන
සියල්ලෝම ජීවත්වනු ලබනවා ඇත." යනාදිය මේ කියමන්
වලින් පෙන්වා තිබෙන්නේ ක්‍රිස්තුස් විශ්වාස කරණ සියල්ලෝම
සදකාල නරකාදී දුකට නොපැමිණෙන බවය. ක්‍රිස්තියානිකාර
යන්ගේ විශ්වාසයන් මෙලෙසමය. මේ කියමනට විරුධව තව
කියමනක් බයිබලයෙහි තිබේ. හේ කෙසේ ද—

"පසුව වම්පැත්තේ සිටින්නන්ට කියනසේක් සාපලත්
තැනැත්තෙහි, මා කෙරෙන් පහව සාතන්නටත් ඔහුගේ දුකයන්ටත්
සාද තිබෙන සදකාල ගින්නට පලයල්ලාය. මක්නිසාද—
බඩගිනි ඇතිවීම් නුඹලා මට කෑම දුන්නේ නැත. පිපාස
ඇතිවීම්. නුඹලා මට බොන්නට දුන්නේ නැත. ආගන්තුක
වීම්. නුඹලා මට වාසස්ථාන දුන්නේ නැත. අඳින්නට නැතිවීම්.
නුඹලා මට ඇඳුම් දුන්නේ නැත. රෝගාතුරවද හිරගෙයිද
සිටියෙමි. නුඹලා මා බලන්නට ආවේ නැතැයි කියනසේක.
එවිට ඔවුනුත් උත්තරදෙමින් ස්වාමීනි, කොයි කලක බඩගිනි
ඇතිවුවත් පිපාස ඇතිවුවත් ආගන්තුකවුවත් ඇඳුම් නැතිවුවත්
රෝගාතුර වුවත් හිරගෙයි සිටියාවුවත් ඔබවහන්සේ දක
උපස්ථාන නොකෙළෙමුදැයි කියනවා ඇත. එවිට උන්වහන්සේ
උත්තරදෙමින් සැබැවක් නුඹලාට කියමි. මොවුන්ගෙන් ඉතා
කුඩා එකෙකුටවත් යමක් නොකර ඇරියොත් ඒක මට
නොකොළෝය කියනසේක. ඔවුන් සදකාල දඩුවමටත්

ධර්මිෂ්ඨයෝ සදකාල ජීවනයටත් යනවා ඇතැයි කියේක” මතෙව් 25 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 41 වෙනි පදේ පටන් 46 වෙනි පදේ දක්වා මෙලෙස තිබේ. ඉතින් මෙයින් හැඟෙන්නේ ක්‍රිස්තුස් විශ්වාස කළ පමණකින් පරලොව ගැලවිල්ලක් නොලැබෙන බවත් ධර්මිෂ්ඨකමෙන් හෙවත් හොඳ කිරීමෙන් පරලොව ගැලවෙන බවත්ය.

බයිබලයේ එකපලක “ක්‍රිස්තුස් නිසා සියල්ලෝම ගැලවෙනවාය” කියාද, තවපලක “ධර්මිෂ්ඨයෝ පමණක් ගැලවෙනවාය” කියාද තිබෙන මේ කියමන් දෙකින් භාරගන්නේ කොයි එකද? මෙයින් එකක් සැබෑ නම් එකක් බොරු වෙනවා සත්තකය. මෙලෙස එකකට එකක් විරුඩවූ මේ බයිබලයේ කියමන් භාත්පසින්ම විශ්වාස කරන්නට බැරිය. එම නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ ආගමක් වෙන්නට බැරිය. ඒ බව සියල්ලෝම දනගනින්වා මගේ කථාවට ලැබී තිබුණු පැය දනට ඉවරවෙන්නට ගොස් තිබේ. එමනිසා මේ කතියේරු තැන ඇසුවාවූ ප්‍රශ්නවලින් ඉතුරුව තිබෙන ප්‍රශ්නවලට දෙවනු උත්තර දෙන්නෙමි.

(කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේගේ ඒ පැයේ කථාව අත්තිට්ටන්ට යෙදුනාය.)

(වම් 1873 අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින සවස 3 පටන් 4 දක්වා දවස් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාසේ විසින් කළ කථාව)

මේ සවස කථාකළායින් පසු මේ වාදය හමාරවෙනවාය. එම නිසා මේ අන්තිම කථාව යහපත්ලෙස අසා සිත්වලට ගන්නා මෙන් මේ සමූහයාගෙන් ඉල්ලමි. බ්‍රඩ්පක්ෂයට කථා කරණ මේ උන්නාන්සේට මම “විරුඩකාරයාය” කීවාය කියා කෝපවී ඔහු මට “හතුරාය” යන නමක් කියාගණ එනවාය. ‘විරුඩකාරයා’ ය යන වචනයේ කිසි අපහාසයක් නැත. එසේද වුවත් අපි දෙදෙනා කිසිකලක මෙබඳු කාරණාවලදී විරුඩව සිටියේ නැත. එම නිසා මගේ මිතුරා “විරුඩකාරයාමය” නමුත් මගේ වචනයේ අර්ථ නොසලකා නොහොත් “අපත්තකං ධාතමෙතං” යන ගාථා පදයේ අභිප්‍රාච්ඡා පමණවත් නොසලකා මට හතුරෙක් වෙන්නට කැමති උණාට කනගාටුය.

මගේ මිත්‍රයා දේශනා කාරයාගේ පොතේ 3, 19, න් මනුෂ්‍යයා තිරිසනාට සමාන කළාය.” කියා ඔප්පු කරන්නට උත්සාහ කළාය. ඒක ඔහුට බැරි වැඩක්ය. මනුෂ්‍යයාට තිරිසවින මැරෙණ සාමාන්‍යයක් ඇති කාණ්ඩයක් තිබේ. මේ ශරීරයට ජරාමරණ දෙක පැමිණේ. ඒක තිරිසනාටත් වේ. එම නිසා මනුෂ්‍යයා තිරිසනාට සමාන කළාට වරදක් නැත.

තවද මගේ මිතුරා ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රප්පාද ධර්මය තෝරාදුන්නාය. නමුත් බුද්ධසෝමචන් තෝරාදෙන්නට බැරුව “මුදේ වැටිලා දූහලුවාය” යන්නක් කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්ට ඇත. බුද්ධසෝමචන් බැරිවුනු ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රප්පාද ධර්මය තෝරාදෙන්නට මගේ මිතුරා තැත්කෙළේ බුද්ධසෝමචන් වඩා මගේ මිතුරා වාක්තයෙක්ද? කියා මේ සමූහයා කල්පනා කරන සේක්වා.

ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රප්පාද ධර්මය ගැන නැවතත් ටිකක් මතක් කරවා හරින්නට කැමතිය විඤ්ඤාණය නිසා නාමරූප සෑදෙනවාය. නාමරූප නිසා ආයතන භය සෑදෙනවාය. ආයතන භය නිසා ස්පෂ්ඨය සෑදෙනවාය. එසේ එකක් නිසා එකක් සෑදීමෙන් ගොස් භවය නිසා ජාතිය සෑදෙනවායයි කියනවාය. විඤ්ඤාණය කියන්නේ ඇස් කන් නාසාදීන්ගේ විඤ්ඤාණය. ඒ විඤ්ඤාණය නිසා ආයතනයෝ පහළවෙනවායයි කියනවාය. ආයතනය කියන්නේ ඇස් කන් නාසාදියය. මේ ආකාර පටලාචුම් සහිත කීමක් වෙනත් තිබෙනවාද? මෙසේ එකිනෙකට විරුඩ්වූ කීම ඇති බුදුන්ගේ මේ ඉගැන්වීම කෙලෙසද කීවොත් “අප්පා නිසා පුතා උපදිනවාය පුතා නිසා අප්පා උපදිනවාය” කීවා හා සමානය.

සියලු මනුෂ්‍යයනට නොමැරෙන ආත්මයක් තිබෙනවා සත්තකය. එම ආත්මයම දිව්‍ය ලෝකයට යනවාය! දිව්‍ය ලෝකයේ සිටින්නේත් අපරාමර වාසනාවන්ත මනුෂ්‍යයෝමය!!

තවද “ආදම් නිසා පාපයට වැටුන සියල්ලෝම ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නිසා ජීවත්වනු ලබනවා ඇත” යන කීමත් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නිසා සියල්ලෝ ගැලවෙන්නේ නැත යන කීමත් බයිබලයේ මගේ මිතුරා පෙන්වා දුන් පදවල තිබෙනවා සත්තකය. එසේද වුවත් මගේ මිතුරාට එබඳු තර්කයක් කරන්නට හිතුවේ ජීවත්වනු බලනවාය යන කීම තේරුම් ගත්ට බැරිවෙලාවට කොහෙත් සැක නැත.

අරූපලෝක ගැණ මගේ මිතුරා කීවේ ඒවා තේරුම්ගන්නට බැරි සියුම් ධර්මකොට්ඨාසයට අයිතිය කියාලාය. එසේ නම් ඉතා සියුම් වූ ආත්මය කෙබඳු එකක්ද කියා අපෙන් ඇසුළුක විහිලුවක් නොවේද?

තුන් පිටකය ගැණ මගේ මිතුරා කීවේ බුදුන් කාලයේදීත් රන් පත්‍රවල බණ ලිව්වාය කියාලාය. ඒ කීම ඒත්තුගත්ට බැරි කාරණා තිබේ. එනම් අටුවා සහිත සියලු බුද්ධ වචනයන් බුදුන් පිරිනිව් භාරසිය පනස් වර්ෂයක් වනතුරු මුඛපාඨයෙන්ම

ගෙනාවාය කියලා තිබෙන නිසාය. මගේ මිතුරාගේ ඒ උත්තරය නිස්සාරය- ඒ උත්තරය සවිකරන්ට නම් මුළුපාටයෙන් ගණනාවේ මොනවාද කියා පෙන්වන්ට ඕනෑය.

මෝසෙස් මිනීමරුවෙකැයි කියාද ඒ මෝසෙස් විසින් ලිවූ දේව වාක්‍යය පිළිගන්ට බැරිය කියාද මගේ මිතුරා කීවා. මෝසෙස් එයාකාර මිනීමරුවෙ දෙවියන්වහන්සේ භාරගන්ට ඉස්සරියෙන්ය. ඇරත් අපි මෝසෙස් සරණ යන්නේ නැත. එම නිසා මෝසෙස් කොපමණ වැරද්දක් කළත් එයින් අපට ඕනෑකමක් නැත.

බුඩාගම්කාරයෝ සරණ යන ඇත්තන්ගෙන් එක්කෙනෙක් අංගුලිමාලයෝය. ඔහු මිනිස්සු නවසිය අනූනව දෙනෙක් මරලා තිබෙනවාය. මේ තරම් කෲර පුද්ගලයා බුදුන් එකපාරට මහණ උපසම්පද කළා පමණක් නොව රහත් වුනායයි කියාත් බුඩාගම්කාරයෝ කියනවාය. අංගුලිමාල පිරිතෙයි කියා මේ ඇත්තාගේ නමින් පිරිතකුත් සාදගෙන බුඩාගම්කාරයෝ කියනවාය.

ආලවක යක්ෂයා අවුරුදු දෙළහක් මුළුල්ලේ දවසකට එකා බැගින් මිනිස්සු භාරදස් තුන්සියයකට විඩා මරා කෑ කෙනෙක්ය. නුමුත් ඔහු සොවාන් වුනාය කියා බුඩාගම්කාරයෝ සරණ යනවාය.

බුදුන් බෝධිසත්ව කාලයේදී හෙවත් වෙස්සන්තර රජව උපන් කාලයේදී තමන්ගේ ස්ත්‍රී බමුණෙකුට දීලා තිබේ. බෝධිසත්වයෝ තමාගේ ස්ත්‍රී කිසිවෙකුට අඹුකමට දුන්නේ නැතැයි අපේ මිතුරා කීවාය. නමුත් අපේ මිතුරාගේ ආගමේ පොත්වල “නෙකකොට්ඨසභස්සානංභරියත්ථායදයිමං” යනාදී ගාථාව තිබේ. මේ ගාථාව කියා තිබෙන්නේ යසෝදරා සථවිරි විසින්ය. මේවා කුසුගොත් සභියෙ පෙරි අපද්‍රතයෙහි කියා තිබේ. ඉහතකී ගාථාපදයේ අභිප්‍රාච නම් “නොමයක් කෙළ සහස්‍රචාරවල අනුන්ට අඹුකමට මා දුන්නාය. ඒත් මම නුඹ වහන්සේට අමනාපයක් වුනේ නැත” යනුයි. මේ අන්දමේ බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙන කියමන් අතික් අතට පෙරලන්ට මේ පිරිවරාගණ ඉන්න සමරියොත් එකතුවෙලා සිටින කවුරුත් දැනගණිත්වා.

තවද “ආගතාගතානංයාවකානං” යනාදී පාඨයෙන් පෙනෙන්නේ “ඉල්ලා එන එන තැනැත්තන්ට හිසගසා දුන්නාය. ලේ බොන්ට දුන්නාය. ඇස් උගුලා දුන්නාය. දරුවන් දුන්නාය. භායභාව දුන්නාය. මා විසින් නුදුන් දනයක් නැත” කියා බුදුන් කියා තිබෙනවාය. ඉතින් මේවා නැත කියන්නන් සමග කරණ වාදය මොකද?

ඉතින් මෙතැන්පටන් මේ 'බුඩාංකුර' ගේ ලක්ෂණ පෙන්වාදෙමි. 'ඇකුරය' කියන්නේ පැලෑටියය. බුදුවෙන පැලෑටියේ හැටි පෙන්වා දෙන්නට ජාතක දෙකක් තුනක් පෙන්වා දෙමි. ඒ ඇසුව මැනව. පරන්තප ජාතකය බලනු. එම ජාතකයේ බුඩාංකුර රාජ කුමාරයෙක්ව තමාගේ පියාට විරුඬව කැරලි ගැසුවාය. පියරජ තමන් බිසවත් "පරන්තප" නම් දසයන් සමග වල්වැදුනාය. එහිදී පරන්තපයා බිසවට එකතු වෙලා පියරජ මැරුවාය. දෙවනු උපන් කුමාරයා පරන්තපයා මැරුවාය. මේ සියලු අනතුරු සිඬ උනේ බුඩාංකුර කළ ද්‍රෝහිකම නිසාය. මේ බුදුවෙන්ට ලොකුවේ ගණ එන තැනැත්තා කළ වැඩේය.

සුසන්දිය ජාතකය. ඒ ජාතකයේදී බොධිසත්වයෝ ගුරු-ලෙක-ඔහු සුදුකෙළියට රජ ගෙයකට ගොස් ඒ රජපුරුවන්ගේ බිසව හොරකම් කරගණ පැන්නාය. මේ ක්‍රියා ලොකුවේගණ බුදුවීමට එන අතර කළ වැඩේය. මේවා බුදුවීමට කරණ වැඩ නම් බුදු බව පතන අනිත් අයටත් ආදර්ශයට ගන්ට හොදය.

බුදුප්‍රිනායින් පසු සඵඤ්ඤායෙන් තබා මේ කාලයේදී ලමයෙකුට ඇති තරම් ඤානයක් නොතිබුනු බවට වැදගත් කාරණා වලින් සාක්ෂි දෙමි. අභිගොත්තර සභියේ සජ්ඣ සුයෙඛාද්ගමන සූත්‍රයෙහි.

“සිනෙරුහික්ඛවෙ පබ්බතරාජා චතුරාසිතියොජන සහස්සාති ආයාමෙන.”

යනාදී පාඨයෙන් පෙන්වා තිබෙන්නේ මහමෙර කියන පරිතයෙහි උස මහත සහ කල්පවිනාසයේදී සුයඛියන් හත්-දෙනෙක් පායන අන්දමය. “සිනෙරු පරිතරාජයා අයමින් අසුභාරදුක් යොදුන. විතරින් අසුභාරදුක් යොදුන. අසුභාර දුක් යොදුන් මහාසමුද්‍රයෙහි ගිලිතිබෙන්නෝය. එපමණ මහාසමුද්‍රයෙන් උස්ව නැගේය” කියා එම පාඨයෙන් පෙනේ. ඉතින් මෙපමණ උස මහත ඇති මේ පරිත රාජයා තිබෙන්නේ මේ ලෝකයේ කොතනද? ඒක මනුෂ්‍යයන්ගේ ඇසට නො-පෙනේ තිබෙන්නේ කොහොමද? (මෙහිදී ලෝකසංඛ්‍යාන බෝලයක් පෙන්වා) මේ ලෝක බෝලයේ වට ප්‍රමාණය නම් හැතැක්ම විසිපන් දහය. ඒ බව ලෝකයේ ඥානවන්ත පණ්ඩිත සියල්ලන් විසින් පිළිගෙන තිබේ. ඉතින් ඉහත කී තරමේ විශාල පරිතයන් මෙපමණ කුඩා ලෝකයක තිබෙන්නට බැරිය. ඇරත් ලෝකයේ මේ ආකාර එකක් තිබෙනවාද? කියා සති ගණනකදී දූත ගන්ට ලෝකය වටේ යාත්‍රා කරන්නට

පුළුවන. එබඳු නැව්වල යාත්‍රා කරණ කොට්ඨි පණ්ඩිතයෙකුටවත් මෙබඳු පථ්‍යයක් තිබෙන බවට ලකුණක් ලැබී නැත. එම නිසා මෙබඳු පථ්‍යයක් ඇත කියා දේශනාකළ බුදුන්ට භාත්පසින්ම සවිඥාඥායක් නැත. එබඳු කෙනෙක් සියල්ල දන්තවාය කියා පිළිගෙන දූහලීම නිෂ්ඵලය.

තවද බුන්ම ලෝකවල උපදින්නට පතා ගණ මාතර උන්-නාන්සේලා වගයක් පිස්සු අල්ලන කල් ධ්‍යාන භාවනා කළ වගක් පසුගිය කාලයේ අපට සැලය. ඒ වාගේ පිස්සන්ට මේ ධර්මල් හොඳවා මිස නැණවතුන්ට හොඳ නැතුවා සත්තකය.

තවද බුදුන්ගේ ගෝලයෝ බුදුන් ජීවත්ත සිටිද්දීම අනන්ත පාප ක්‍රියා කරලා තිබෙන බව පාරාජිකා පොතේ පෙනේ. ඒවා මේ මේවායයි විස්තර වශයෙන් මෙබඳු සභාවල කියා දෙන්ට බැරිය. නමුත් සාධාරණයක් කියමි.

මක්කටිකාවස්තු ආදී වස්තුවලින් “තෙනබොපන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛුසිට්ඨං ගන්ත්වායෙහුයොගන බාගිතං සරිරං පස්සිත්වා මෙටුනධම්මංපතිසෙවි” යනාදියෙන් පෙනේ.

මේ ඇර බුදුන්ගේ මරණය ගැණ මඳක් කියමි. බුදුන් මැරුණේ චූන්දනම් තාපසයා විසින් දෙන ලද සුකරමද්දවය අනුභව කොට ලෝභිතපක්ඛේදිකානම් රෝගයෙන්ය. එනම් ලේ අතිසාර රෝගයෙන්ය. ඒ රෝගය අල්ලා නොයෙක් දුක් විඳ තැන්තැන්වල යන්ට බැරුව ඉඳ ඉඳ කුසිනාරා නුවරට ගිය බව මහාපරිනිව්‍රාණ සූත්‍රයෙහි පෙනේ. මේ දුක් විඳීමේදී බුදුන්ට තිබුණාය කියන ඉර්ධියක්වත් දිව්‍ය බුන්මයන්ගෙන් උපකාරයක්වත් ඇති බව නොපෙනේ. මෙයින් පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ බුදුන් සම්බන්ධව කියා තිබෙන කියමන අඤ්ඤා-යන් රවටන්ට කියා තිබෙන ප්‍රලාප බවයි.

මේ කීම කොට්ඨකාපි වුනත් අපි සියල්ලන්ම මවා ආරක්ෂා කරන්නාවූ සච්ඡරාක්‍රමයානන්වහන්සේන් උන්වහන්සේගේ ඒක ජාත පුත්‍රයාවන අපේ පව්වලට දුක්වින්දවූ යෙසුස්ක්‍රිස්තුස් වහන්සේන් විශ්වාස කොට අපේ ගැලවීම ලබා ගන්ට ඕනෑය. ඉතින් අප විසින් බුද්ධාගමට විරුධව ගෙනහැරදුක්වූ කාරණා වලින් එකම කාරණයකටවත් අපේ මිත්‍රයා උත්තර නුදුන් බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව ඇසුවාවූ සියල්ලටම අප විසින් උත්තරදුන් බවත් මේ සියල්ලම හින්වල තබා ගන්නා මෙන්ද ඉල්ලනවාය. මගේ කථාව මෙයින් තවත්වමි.

(කියා දවත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාව අත්හිටවන්ට යෙදුණාය.)

වසර 1873 ක් වූ අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින සවස 4 පටන් 5 දක්වා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණනාන්ද උන්නාන්සේ විසින් කළ කථාව.

මේ පාදිලි තැන මීට ඉහත කථාකරද්දී මට 'විරුඩකාරයාය' කියාත් මවිසින් ඒ ගැණ කාරණා කීවායින් පසු "මිත්‍රයාය" කියාත් ව්‍යවහාර කළාය. එයින් ඔහුගේ වැරද්ද ඔහුටම තේරුම්ගිය බව පෙනේ. එම නිසා ඒ ගැණ යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

පසුගිය අභ්‍යරුවාද උදය වරුවේ මේ පාදිලි තැන කළ කථාවේදී "මනුෂ්‍යයන් මාගයන්ට සමාන කරලා බුඩ්ධගමේ තිබෙනවා" යි කීවාය. එබඳු ඉගැන්වීමක් බුඩ්ධගමේ පොත්වල නැත. මනුෂ්‍යයන් මාගයන්ට සමාන කරලා තිබෙන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේය. ඒ බව මීට ඉහත බයිබලයෙන්ම වරක් මා විසින් ඔප්පු කළාය. නමුත් ඒ කාරණාවම තවවරක් ඔප්පු කරමු. මක්නිසාද? ඒ ප්‍රස්ථාවට ඒ කථාව අභගණ නොසිටිය වැදගත් උදවිය දැනට පැමිණ තිබෙන නිසාය. දේශනා කාරයාගේ 1 වෙනි පොතේ 3 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 19 වෙනි පදේ මෙලෙස තිබේ. "මනුෂ්‍යයන්ට සිදුවන දේ මාගයන්ටත් වන්නේය. එකම දෙයක් ඔවුන්ට සිදුවේ. එකෙක් නසින හැටියේ අනිකා නසින්නේය. ඔවුන් සැමටම එක හුස්මක මාගයෙකුට වඩා මිනිසෙකුට කිසි උතුම් කමක් නැත" ඉතින් මනුෂ්‍යයන් මාගයන්ට සමාන කරලා තිබෙන බව මෙයින් පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. 'මනුෂ්‍යයන් මාගයන්ට සමාන කරලා තිබෙන බව ක්‍රිස්තියානි ආගමෙන් ඔප්පු කරන්නට බැරිය' කියා මේ පාදිලි තැන කී නමුත් "ඔවුන් සැමටම එක හුස්මක" යන බයිබලයේ තිබෙන වචන වලින් මාගයන්ගේද, මනුෂ්‍යයන්ගේද, වෙනසක් නැති බව ඔප්පුවේ.

ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රප්පාද ධර්මය තේරුම් ගැනීමේ අමාරුව ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස බුඩ්ධසෝඡ තෙරුන්නාන්සේ විසින් දක්වා තිබෙන "වන්තුකාමො අභිංජජ" යනාදී ගාථාවේ අභිප්‍රාථ මා විසින් කියාදී ඉන්පසු මගේ දකුම් පමණින් ප්‍රතිත්‍යා සම්ප්‍රප්පාද ධර්මය තේරුම්කර දුන්නා ඇත. එම නිසා බුඩ්ධසෝඡ තෙරුන්නාන්සේට වඩා මම සමර්ථයෙක්! වෙන්නේ නැත. එබැවින් මා විසින් ඇහෙව්වෙත් නැත. මෙලෙස නිවරදිව කළාවූ මාගේ ඒ කථාවට මේ පාදිලි තැන දෙස් කීවේ මොහුගේ පාලි දැනීමේ තරම මා විසින් මේ සමූහයාට පෙන්වා කළ කථාවට ඊෂ්ඨා-වෙන්ය කියා සිතමි. එම නිසා මේ ගැණ මීට වඩා යමක් කියන්නට ඕනෑ නොකරයි.

තවද මේ පාදිලි තැන ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මය ගැණ නැවතත් කියා දෙනවාය කියා පටන් ගෙන කාටවත් නොතේරෙන හැල්ලක් කියාගෙන ගොස් “බුදුන්ගේ ඉගැන්වීම අවුල් සහිතය” කියාද, “එකකට එකක් විරුඩය” කියාද, තීන්දු කළාය. මේ පාදිලිතැන කී ලෙස ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මයෙහි අවුල්කවත් එකකට එකක් විරුඩ කමක්වත් ඇත්තේ නැත. මේ පාදිලි තැනට උත්පත්ති විඤ්ඤාණ චිත්තයෙන් ඇස් කන් නාසාදින් සම්බන්ධව පවතින වක්ෂුර් විඤ්ඤාණාදීන්ගෙන් වෙනස තේරෙන්නේ නැත, එසේ තේරෙනවා නම් “ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මය අවුල්ය. එකකට එකක් විරුඩය” කියන්නේ නැත. උත්පත්ති විඤ්ඤාණ චිත්තයෙන් වක්ෂුර්විඤ්ඤාණාදීන්ගෙන් වෙනස දැන ගැනීමට සැහෙන තරමට මීට ඉහත වරක් මා විසින් කාරණ කියා දුන්නාය. එම නිසා මෙහිදී ඒ ගැණ වඩා විස්තර නොකරමි. මේ පාදිලි තැන “අප්පා නිසා පුතාද, පුතා නිසා අප්පාද උපදිනවාය කීවාක් මෙන් ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මයද අවුල්ය” යි කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්ට ඇත. එම නිසා ඒ ගැණ යමක් නොකියාම බැරිය. “අප්පා නිසා පුතාද පුතා නිසා අප්පාද උපදිනවාය.” කීවාම ඒ උත්පත්තියේ වටකුරු ගතියක් තිබේ. එබඳු වටකුරු උත්පත්තියක් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තිබේ. ඒ කෙසේ ද යෙහෝව: විසින් ක්‍රිස්තුස්ගේ මැනියෝ වන මරියා මැරී නිසා යෙහෝව: මරියාගේ පියාවේ, මරියා යෙහෝව:ගේ දුව වේ. සුඛාත්මය මරියාගේ බවේ පළිසිදගත් නිසා යෙහෝව: මරියාගේ පුතා වේ. මරියා යෙහෝව:ගේ මව් වේ. ක්‍රිස්තුස් මරියාගේ පුතා නිසා යෙහෝව: මරියාගේ පුරුෂයාවේ, මරියා යෙහෝව:ගේ ස්ත්‍රීවේ, ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ එකම මරියා එකවරකට යෙහෝව:ගේ දු! බවත් එකවරකට යෙහෝව:ගේ මව්!! බවත් එකවරකට යෙහෝව:ගේ ස්ත්‍රී!!! බවත්ය. මෙබඳු නින්දිත උත්පත්තියක් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තිබේද? ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මයට “අප්පා නිසා පුතාද පුතා නිසා අප්පාද උපදිනවාය” යන උපමාව කීවා කොහෙත්ම හරි නැත. අප්පා නිසා පුතාද පුතා නිසා අප්පාද උපන්නාය කීම භාත්පසින්ම ක්‍රිස්තුස්ගේ උත්පත්තියට කීවා නම් හරිය. එම නිසා මේ ගැණ මීට වඩා යමක් කියන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

ඉන්පසු මේ පාදිලිතැන “දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නන් මනුෂ්‍යයෝ” යි කීවා මේ පිරිසට ඇසෙන්ට ඇත. දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නේ මනුෂ්‍යයෝය” යි මේ පාදිලිතැන කියනවා මිස මොනායම් ශාස්ත්‍රාගමකවත් කියලා නැත. මුත්තැහේගේ මේ කියමන අළුත් කියමනක්ය. “පරලොව ගමන් කරණ ආත්මයක් ඇත” කියන මුත්තැහේලාට මේ අන්දමේ ප්‍රලාප නොදෙඩා බැරිය. බොරු දෘෂ්ටිය සවිකරන්ට කියන්ට ඕනෑ බොරුමය.

මිත්‍යාදෘෂ්ටිත්තේ කියමන්වල තිබෙන නිස්සාරකම මෙයින් දැනගනිත්වා. "මෙලොවින් පිටත්ව පරලොවට ආත්මයක් ගමන්කරණවා නම් දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නෙත් මනුෂ්‍යයෝ වෙන්ට ඕනෑය" කියා මව්සින් ඇසූ ප්‍රශ්නයට උත්තරයක් දෙන්නට බැරිකම නිසා "දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නෙත් මනුෂ්‍යයෝය" කියා දහලන බව මේ කථාවලින් පෙනේ. මේ අන්දමේ හැරුණු හැරුණු අතට උත්තර දෙන තමන්ගේම ආගමටත් විරුඬවන කියමන් කියන මුත්තැහේලා සමග වාද කරණවාට වඩා නිකන්හිඳිම යුතුය. දිව්‍යලෝකවල මනුෂ්‍යයෝ නැති බවත් ඒවායේ ආනුභා සම්පන්න දෙවියන් වහන්සේලා සිටින බවත් මේ සියල්ලන්ගේ හිත්වල ඇඳී තිබෙන ඇත්තක් නිසා ඒ ගැණ වැඩිය යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

"ජීවත්වනු ලබනවා ඇත" යන වචනය "මට තේරෙන්නේ නැතැ"යි කීවා මිස මේ පාදිලිතැවත් ඒ ගැණ අමුතු තේරුමක් කෙළේ නැත. "ආදම් කරණකොට ගෙන සියල්ලෝම මරණයට පැමිණෙන්නාක් මෙන් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ කරණකොට ගෙන සියල්ලෝ ජීවත්වනු ලබනවා ඇත" කියා බයිබලයේ තිබේ. ඒ ගැණ මීට ඉහත විස්තරකොට කීමි. එම නිසා මෙහිදී ඒ ගැණ බයිබලය පෙරලෙන්නේ නැත. මෙලොව ජීවත්වීමට "ජීවත්වනු ලබනවා ඇත" කීවා නම් ක්‍රිස්තුස්ට ගැලවුම් කාරයායයි කියන්නට ඕනෑකරන්නේ නැත. ක්‍රිස්තුස් ඇදහීමෙන් පරලොවට වැඩකුත් නැත.

මෙලොවින් පරලොවට ගමන්කරණ ආත්මය ඉතා සියුම් නිසා ඒකේ ආකාර කියන්න බැරිම. එසේ සියුම් නම් පරලොවට ගමන යන බව දැන ගත්තේ කොහොමද? අරූප ලෝකවල උපදින සත්වයන්ගේ චිත්තලක්ෂණයන් කියා දීමට "කාලය මදි බැව්" කීවා මිස "කියන්නට බැරිය"යි නොකීවෙමි. අරූප ලෝකවල ඉපදී සිටින බ්‍රහ්මයන්ගේ ආත්මත් මුත්තැහේලා කියන ලෙස ගමන් යන්නේ නැත, මුත්තැහේලා එබඳු බ්‍රහ්ම ලෝකවල් ඇතකියා විස්වාස කරන්නේ නැත, එමනිසා මුත්තැහේලා කියන ආත්මය ඊට සමානකළා වැරදිය.

අද උදය වරුවේ කථාකළ සිරිමාන්න කතිසේරු තැන විසින් බුඩ්ධගමේ දෙස් දක්වීම පිණිස කළ කථාවක් මේ පාදිලිතැන විසිනුත් ගෙනහැර දක්වුවා එනම් "බුදුන් පිරිනිවන්පාලා අවුරුදු 453 කට පසු බුඩ්ධගමේ ධර්ම පොත්වල ලිවුවාය" යන කීමය. ඒ කියමනට මව්සින් නිසි උත්තර ඒ ලග පැයේදී

දුන්නා ඇත. එබැවින් මේ පැයේදී ඒ ගැණ වැඩිය යමක් නොකියමි. නමුත් “සමයසංග්‍රහව” කියන පත්‍රයේ 4 වෙනි කලාපයෙහි ඒ ගැණ විස්තර කියමින් තිබේ. එමනිසා ඒ සංග්‍රහව උන්නැහේලාට භාරදීම ඊට උත්තර වේ. (කියා ‘ඒ සංග්‍රහව ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට භාර දුන්නා ඇත.)

තවද මේ පාදිලිතූන මෝසෙස්ගේ උත්තමකම හඟවන්නට උත්සාහ කළා. ඒ උත්සාහය ස්ථිරකරන්නට අතිශයින්ම බැරිය. මක්නිසාද මෝසෙස් මිනීමරා රට හැරගිය තක්කඩියෙක්ය, “ඔහු යෙහෝව්: භාරගත්තායින් පසු එලෙස තක්කඩිකම් කෙළේ නැතැ” යි කියා මේ පාදිලිතූන කීනමුත් බයිබලයේ නික්මයාමේ පොත කියවා බලන කාට නමුත් පෙනෙන්නට තිබෙන්නේ මෝසෙස් මැරෙනතුරුම මිනී මැරූ බවය. එබැවින් මෝසෙස් කොයි කාලයකවත් ධර්මිෂ්ට පුද්ගලයෙක් නොවේ බව මේ සියල්ලන් විසින් තේරුම් ගනින්නවා. මෝසෙස් වැනි මිනීමරුවෙක් විසින් ලියනලද “බයිබලය සැබැවූ පොතක්ය. ඒ පොතේ කියමන් විශ්වාස කොට පරලොව ගැලවෙන්නට පුළුවනැ” යි සිතීම වැලි මිරිකා තෙල් ගත්තට කරණ උත්සාහයක් වැනිය. මේ ආදී අනන්ත කාරණාවලින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ නොවන බව ඔප්පු වේ. එමනිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම දුරින්ම දුරුකට යුතු.

“අංගුලිමාල තෙරුන්නාන්සේ මිනීමරුවෙකැ” යි මේ පාදිලි තූන කීවා ඒ කීම හාත්පසින්ම බොරුය, අංගුලිමාල තෙරුන්නාන්සේ කිසි කලක මිනීමෙක් මැරීම තබා කුහුඹුවෙක් පමණ වත් මැරුවේ නැත. එබැවින්ද මේ පාදිලි තූනට බුද්ධාගමේ පොතකින් පෙන්වන්නට බැරිය. “අංගුලිමාල තෙරුන්නාන්සේය” යන නාමය උන්වහන්සේට ලැබුනේ මහණව රහත් වූවායින් පසුවය. බුද්ධාගමිකාරයෝ වැදෑම් පිදුම් පවත්වන්නේ එම රහතන්වහන්සේටය. මහණව රහත්වෙන්නට මත්තෙන් වැරදි කෙළේ ඒ රහතන් වහන්සේ නොවේය, ඒ වැරදි කෙළේ ප්‍රථමයෙන් පුද්ගලයෙක්ය. ඒ පුද්ගලයා උත්තමයෙකැයි අපි කියන්නේ නැත. ‘අංගුලිමාල’ නම් කෙළෙස් සහිත ගහඝට පුද්ගලයෙක් සිටියා සත්තකය. ඒ පුද්ගලයා කළ වැරදි ආයුර් පුද්ගලයෙක් පිටට හෙළන්නට උත්සාහ කළාට ඒක පුළුවන් වැඩක් නොවේය. අරහත්භික්ෂු ආලවක ගැණක් දෙන උත්තර එලෙසමය. එමනිසා ඒ ගැණ මගේ කාලය මිඬන්ගු කරන්නේ නැත.

තවද මේ පාදිලි තූන වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දනා-ඛාශයට නින්ද කරණු කැමතිව කථාවක් කළාය. අද උදය වරුවේ සිරිමාන්න කතිසේරු තූන විසින් කළ කථාවක් මේ කථාවමය. එමනිසා සිරිමාන්න කතිසේරු තූනගේ ඒ කථාවට

මව්සින් දුන් උත්තරම මේ කථාවට උත්තර වේ. එබැවින් මේ පාදිලි තැන වෙස්සන්තර රජපුරුවෝ ගැණ කී කථාවට උත්තර ඒවාම බව සැලකිය යුතු නමුත් මේ පාදිලි තැන “චෙරිඅපාදන” යෙහි තිබෙන ගාථා කැබෙලි කීපයක් කීවා එනම් “නෙකකොට් සහස්සානං හරියත්ථායද්ධිමං” යනාදිය ය. මේ ගාථා කැබෙලි කීවේ බෝධිසත්වයෝ තමන්ගේ ස්ත්‍රී අඹුකමට අනුන්ට පාවාදුන්හු බව ඔප්පු කරන්ටය. ඒ ගාථා වලින් එබන්දක් ඔප්පුවෙන්තේ නැත. මක්නිසාද වෙස්සන්තර රජ ශක්‍ර චූඡ්වණයාට මන්ත්‍රීදේවී පාවා දුන්නා සත්තකය. ඒ දීමට “හරියත්ථායද්ධිමං” නොකියා බැරිය. නමුත් ඒ චූඡ්වණයා මන්ත්‍රීදේවී අඹුකමට ගත්තේ නැත. එම වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ටම එම ක්ෂණයේදීම ආපසු භාරදී ගිය බව වෙස්සන්තර ජාතකයෙහි පෙනේ. එමනිසා ඒ ගාථාපද වලින් එබන්දක් ඔප්පු නොවේ. “බෝධිසත්වයෝ තමාගේ ස්ත්‍රී අඹුකමට දුන්නාය කියා ඔප්පු කරන්ට නම් එසේ දීපු කාලයෙහි ස්ත්‍රීකොට තබාගණ උන්හු තැනක් පොතකින් පෙන්නන්ට ඕනෑය, එසේ පෙන්නන්ට මේ පාදිලි තැනගේ සමථිකම මදිය. මේ ගැණ උත්තර මෙපමණ සෑහෙන නිසා මෙයින් නවත්වමි.

තවද මේ පාදිලිතැන “ආගතාගතානං” යනාදී පාලි වාසගම් කැබැල්ලක් කීවා. ඒ වාසගම් බුඩ්දෙශනාවය කියාලාත් බොහොම උඩපැන්නා. එබඳු පාලි වාසගම් කැබැල්ලක් බුඩ්දෙශනාවේ කොතනකවත් ඇත්තේ නැත. එසේ ඇතුළු නම් දේශනා පොතකින් පෙන්නිය යුතු ඒ පෙන්නන්ට බැරුවා සත්තකය. බෝධිසත්වයෝ දන් පිණිස ඇස්, ඉස්, මස්, ලේ, අඹු දරුවන් දුන්නා සත්තකය, බුඩ්ධවය ලෝකෝත්තම පදවියක් නිසා එබඳු ආශ්වයභීමත් දනාඩ්‍යාගයක් ඇති කෙනෙකුන්ට මිස නැති කෙනෙකුන්ට ලබන්ට බැරිය. මේ ගැණත් මීට ඉහත මව්සින් කාරණා පෙන්වාදුන් නිසා මීට වැඩිය යමක් කියන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

තවද මේ පාදිලි තැන බුදුරජාණන් වහන්සේට තින්ද කිරීම පිණිස පරන්තපජාතකයද, පුස්සන්දියජාතකයද, යන ජාතක දෙක ගෙණහැර දක්වා එහිදී බෝධිසත්වයෝ වැරදි කළ බව කීවා මේ ඇත්තන්ට ඇසෙන්නට ඇත. එයින් බුදුරජාණන් වහන්සේටවත් බුඩ්ධාගමටවත් කිසි අපහාසයක් නැත. මක්නිසාද කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෝ වැරදි කරණවා සත්තකය. කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෙක් වැරදි කළාට නිකෙලෙස් වූ බුදුන්ට එයින් කිසි අපහාසයක් නැත. “බෝධිසම්භාරය පුරණ බෝධිසත්වයන් වහන්සේලා වැරදි කරන්නේ නැත” කියා අපි කියන්නේ නැත. බුදුඋනායින් පසු උන්වහන්සේ කිසි වැරද්දක් කෙළේ නැත. බුඩ්ධාගම්කාරයෝ වන අපි සරණයන්නේ අදහන්නේ

වදින්නේ පුදන්නෙ බුදුන්ටය. බෝධිසත්වයන් සරණයාමක් අපේ නැත. එමනිසා බෝධිසත්වයෝ කළ දේශයක් ගෙනහැර දැක්වීම නිෂ්ඵලය. තවද “බුඩාංකුර” කියන්නේ පැලවෙගෙන යන බුදුන්ය” කියා මේ පාදිලිතැන කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්ට ඇත. එබඳු අර්ථයක් බුඩාංකුර යන වචනයට කියන්නට බැරිය. මේ පාදිලි තැනගේ තිබෙන නුගත්කම නිසා ඔය අන්දමේ ප්‍රලාප දෙඩව්වා මිය උගතෙක් නම් දෙඩවන්නේ නැතුවා සත්තකය.

තවද “බුදුන්ට සඵඤ්ඤායක් තබා ලමයකුට ඇති නුවණක්වත් නැත” කියා මේ පාදිලිතැන කීවා, ඒ බව පෙන්වන්නට “සිනෙරුහික්බවේ පබ්බතරාජා” යනාදී පාඨයක් ගෙනහැර දක්වුවා ඒ පාඨය ගෙනහැර දක්වුවේ “මහාමෙරු පථිතය කියා පථිතයක් ඇතැයි බුදුන්ගේ දේශනාමේ තිබෙනවා” යයි පෙන්වන්නටය. මහමෙර නැති බව පෙන්වන්නට මේ පාදිලි තැන ඉදිරියට ගෙනාවේ ඉංග්‍රීසි භූමිශාස්ත්‍රය ය. ඒ භූමිශාස්ත්‍රය ඉපදෙව්වේ “සර් චෙසෙක් නිව්ටන්” යන ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයාය. ඒ පණ්ඩිතයා ඉපදෙව් භූමි ශාස්ත්‍රයට වීරුබව “ආර්. ජේ. මොරියොන්” කියන ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයා පොතක් සාද තිබේ. ඒ පොත දැනට මා ලඟ තිබේ. ඒ පොතේ කියා තිබෙන කියමන්වල හැටියට නිව්ටන්ගේ භූමිශාස්ත්‍රය බොරු බව ඔප්පුවේ. මේ පාදිලිතැන සරණ කොටගත් නිව්ටන්ගේ භූමිශාස්ත්‍රයේ අන්දමට රූ දවල් වෙන්තේ පොළොව කරකැවීමෙන්ය. නමුත් මොරියන්ගේ කියමන්වල හැටියට ඉර ගමන් කරණ බවත් පොළොව නිශ්චලව තිබෙන බවත් පෙනේ. ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් අතරේ පවා මෙලෙස එක්සත් කමක් නැතුව වාද විවාදව තිබෙන භූමිශාස්ත්‍රයකින් බුබුද්ධිය බොරුකරන්නට ආ එක කොපමණ ලාමකද? මේ පාදිලිතැන බෝලයක් දික්කළ බව කාටත් පෙනෙන්නට ඇත. ඒ පෙන්වුවේ නිව්ටන් ඉපදෙව් භූමිශාස්ත්‍රයේ අන්දමට සදුසු බෝලයක්ය. ඒ බෝලය ඉතා ඉක්මනින් විසිකරමි. හේ කෙසේද - මොරියොන් කියන්නෙන් වැදගත් ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයෙක්ය. ඔහු පොළොව කර නොකැවෙන බවට අනන්ත සාක්ෂි දීලා තිබේ. (ඒවා ගැණීමට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට ඒ පොත භාරදුන්නාය) එයින් ඉහත පෙන්නු බෝලය විසිවුනා සත්තකය. තවද මේ පාදිලි තැන පෙන්වා හිටිය භූමි ශාස්ත්‍රය ගැණ ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් අතරේද, “සුයර්සිඩාන්ත” ආදී පොත් කළ සංස්කෘත පණ්ඩිතයන් අතරේද, කිසි කලක නිශ්චයකට පැමිණිලා නැත. ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් නිතරම භූමි ශාස්ත්‍රය ගැණ වාද විවාද කරති. මේ අන්දමෙන් නිශ්චයකට නොපැමිණ තිබෙන අවලංගු ශාස්ත්‍රයකින් කාරණා පෙන්වා බුබුද්ධිය බොරු කරන්නට ආ එක මහත් විහිථවක්ය. මේ පාදිලි

තැනගේ බෝලයද විසිවිය. තවද “මහමෙර” කියා විශාල පථනයක් උතුරු දිශාවේ තිබෙන බවට වැදගත් සාක්ෂි තිබේ. එනම් “කොම්පාස්ථකය” එම කොම්පාස් එකේ කාන්දම් බැඳී කොන නිතර උතුරටම හැරී සිටී. වෙන දිසාවකට ඒ කටුව කොයි කලකවත් හැරී සිටින්නේ නැත. එයින් කාන්දම් අදින වස්තුවක් උතුරු දිශාවේ තිබෙන බව ඔප්පුවේ. “මහමෙර තිබෙන්නෙන් සතර මහ ද්වීපයට උතුරෙන්ය” කියා බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. එමනිසා මහමෙරට කාන්දම් අදිනවා වෙන්ට ඕනෑවා සත්තකය. එසේ නොවේ නම් කොම්පාස් එකේ කාන්දම් බැඳී කොන වෙන දිසා වලටත් ඇදී සිටින්නට ඕනෑය. වෙන කොයි දිසාවකටත් හැරී සිටින්නේ නැතුව එම කටුව උතුරටම හැරී සිටින නිසා වෙන දිසාවල නැති වස්තුවක් උතුරේ තිබෙන බව ඔප්පුවේ. ඒ වස්තුව නම් අපි කියන මහමෙරය. මගේ මේ කියමන බිඳ හෙළන්නට කිසිවෙකුන්ට බැරුවා සත්තකය. එමනිසා මහමෙර ඇති බව මෙයින් ඔප්පුවේ. තවද කොම්පාස් කටුවේ කාන්දම් බැඳී කොන උතුරට අදින්නේ මේ නිසාය කියා කොයිම ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයෙක් වත් සොයාලා තිබේද? සොයාලා තිබෙනවා නම් කියන්නට හොඳා. ඒ ගැණ යමක් මේ හිටින කිසිවෙකුන්ට කියන්නට බැරුවා සත්තකය. මහමෙර සමාන විශාල පථනයක් ලෝකයේ වෙන නැත්තේය. එමනිසා ඒ පථනය තිබෙන දිසාවට කාන්දම් කටුව අදින්නේය. තව ද ලෝකයේ වට මහත හැතැත්ම විසිපන්දහක් බවද මහමෙර ජලයෙන් උඩට අසුහාරදහක් තිබෙන බවද කියා එපමණ ලොකු පථනයක් මෙපමණ පුංචි ලෝකයක තිබෙන්නට බැරි බව ඔප්පු කරන්නට මේ පාදිලි තැන උත්සාහ කළා. ඒ උත්සාහයත් ඉතා නිෂ්ඵලය. මක්නිසාද ලෝකයේ ප්‍රමාණය කියා දුන්නෙන් නිව්ටන්ගේ ශාස්ත්‍රයේ හැටියටය. වෙන ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් දෙස් කියන අස්ථිර ශාස්ත්‍රයෙන් ගෙන හැර පෑ ලෝකයේ ප්‍රමාණය ඒත්තු ගන්ට බැරිය. මේ හැර දඹදිව පණ්ඩිතයන් අතරේ යොදුන්වල ප්‍රමාණය ගැණ නානාමත තිබේ. ඉන්නිසා බුඩාගමේ පොත්වල ජේණ යොදුන් ප්‍රමාණය එයින් කොයි ප්‍රමාණයට එකතු දයි මේ පාදිලි තැන දන්නවාද? ඉතින් මහමෙර ගැණ මේ පාදිලි තැන කළ කර්මයට දියයුතු උත්තර මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවතිමි. නමුත් මහමෙරක් ඇති බවට මවිසින් ගෙන හැර දක්වූ කාරණාවල තිබෙන ස්ථිරකමත් මේ පාදිලි තැන මහමෙරක් නැති බවට ගෙන හැර දක්වූ කාරණාවල තිබෙන අස්ථිරකමත් එපමණින් මේ සමූහයාට වැටහෙන්නට ඇත කියා සිතමි.

මේ ලඟට පාදිලි තැන කලාකළේ මාතර දිසාවේ උන්නාන්සේ කෙනෙකුන්ට ඇල්ලූ පිස්සුවක් ගැණය. උන්නාන්සේ කෙනෙකුන්ට ලෙඩක් ඇල්ලීම බුඩාගමට නින්දාවක් නොවේ. බුඩාගමේ තිබෙන භාවනා ක්‍රමය නොදන දුස්සිලව හිටගණ භාවනාවේ යෙදෙන අයට පිස්සු අල්ලන බව බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. ඒ නිසා එයින් බුඩාගමට කිසි පළවක් නැත. තවද මේ පාදිලිතැන බුදුන් ජීවත්ව සිටිය කාලයේ හිටිය කෙලෙස් සහිත පාපිෂ්ට භික්ෂූන් කළ වැරදි කීවා, පාපිෂ්ට පුද්ගලයන් වැරදි කරන්නේ නැත කියා අපි කියන්නේ නැත. මේ කාලයේද එසේම වැරදි කරණ භික්ෂූන් හිටිනවා සත්තකය. එයින් බුඩාගමට කිසි දෙයක් ඇත්තේ නැත. ශික්ෂාපද පැණව්වායින් පසු වැරදි කළ භික්ෂූන් බුදුන් විසින් නියම කළ දඬුවම්වලට යටත්වා මිස ශික්ෂා පද පණවන්ට මත්තෙන් වැරදි කළ භික්ෂූන්ට දඬුවමක් පණවා ඇත්තේ නැත. යම් රජ කෙනෙක් අඟවක් පැණව්වොත් ඒ අඟව කඩකළ ඇත්තන්ට දඬුවම් කරණවා මිස අඟවට ප්‍රථම ඒ ක්‍රියාවට යමෙකුට දඬුවම් දෙන සිරිතක් ඇත්තේ නැත. එමෙන්ම විනය ධර්මයෙහි ආදි කාර්මිකයාට දඬුවමක් නියමකළ බව පෙනෙන්නේ නැත. වැරදි කළ භික්ෂූන්ට අවිච්ඡිද්ධතේ නැතැයි කියා මේ පාදිලි තැන කීවේ මේ කාරණාව තේරුම් ගත්ට බැරි අඟන කමිත්ය. අසවල් භික්ෂුව අසවල් වැරද්ද කළාය. ඒ ගැණ මෙනම් අවිච්ඡිද්ධ නියම කළාය යනාදි වශයෙන් ඒ ඒ වැරදි කළ භික්ෂූන්ගේ නම්ද ඒවා ගැණ නියම කළ ශික්ෂා පද විනයෙහි පැහැදිලිව පෙනේ. එසේ තිබීමෙන් බුඩා ධර්මයෙහි තිබෙන නිමිලකම ඔප්පු වේ. මේ පාදිලි තැන එබඳු නිමිල විනය ධර්මයෙහි දෙස් දක්වීම පිණිස ඒවා ප්‍රකාශ කළාට එයින් බුඩාගමට කිසිම කිප්ටක් නැත. දරු ගැබක් හෙළන්ට උපක්‍රම යෙදූ පාපිෂ්ට ශ්‍රමණයෙක් ශාසනයෙන් තුරන් කළ බව විනයෙහි පෙනේ. ඒ ශ්‍රමණයාට “දුස්කට ආපත්තියක් නියම කළාය”යි මේ පාදිලි තැන බොරුවක් කීවා. එබන්දක් විනය ධර්මයෙන් මොහුට පෙන්වන්ට බැරුවා සත්තකය. බුඩධර්මයේ නැති කරුණු ඇතැයි කියාද ඇති කරුණු නැතැයි කියාද මිථ්‍යා වචන කියන්නේ මේ පාදිලි තැනගේ තිබෙන නුගත්කම නිසාමය.

“චූන්ද නම් තාපසයෙක් බුදුන්ට සුකර මාංසයක් දුන්න” බවක් මේ පාදිලි තැන කීවා එබන්දක් බණ පොතක ඇත්තේ නැත. චූන්ද නම් කමාර පුත්‍රයාය කියා කෙනෙක් බුදුන් පිරිනිවන් පාන දවසේ සුකර මද්දවයක් සහිත දනයක් දුන්න බව බණ පොත්වල පෙනේ. එම දනය වැලඳු නිසා ඒ ආබාධ බුදුන්ට වැළඳුනා නොවේ. ඒ දනය ඒ දවසේ වැළඳුවේ නැතත් බුදුරජානන් වහන්සේගේ පිරිනිවන් පෑම ඒ දවසේ වෙනවා

සත්තකය. බුදුන් පිරිනිවන් පෑ දවසේ වැළඳු දනය කීවා මිය ඒ දනය නිසා බුදුරජානන් වහන්සේට ඒ ආබාධය සෑදුනු බවක් පෙන්වන්ට කීවා නොවේය. ඒ දවසේ වෙන දෙයක් වැළඳුවත් ඒත් ඔය අන්දමටම කියනවා ඇත. එමනිසා මේ ගැණ වැඩිය කාරණා කියන්ට ඕනෑ නොකරමි.

මේ පාදිලි තැන විසින් බුඩාගමට විරුඩව ගෙනහැර දක්වූ කාරණාවලට උත්තර මෙපමණ සැහෙන නිසා මෙයින් නවතිමි. අද උදය වරුවේ කපාකළ කතිසේරු තැන විසින් බුඩාගමට විරුඩව ගෙනහැර දක්වූ කාරණා වලින් උත්තර නොදී ඉතුරුව තුනක් තිබේ. එනම් තුන්සරණය ගැණද උපසම්පදාවය ගැණද, ආලාරකාලාම උද්දකාරාම යන දෙදෙනා ගැනද, කළ කපා තුනයි. ඒ ගැණ කීවේ බුදුන් ජීවත්ව නැති නිසා ඒ බුදුන්ගේ සරණයාමෙන් පලක් නැතිලු. බුදුන්ගේ මරණය ගැණ මේ කතිසේරු තැන යමක් නොදන්නා බව මොහුගේ කථාවෙන්ම පෙනේ. හේ කෙසේද —

බුදුන්ගේ මරණය කාල තුනකට වේ. එයින් පළමුවෙනි මරණය නම් ක්ලේශ පරිනිවාණයයි. දෙවෙනි මරණය ස්කන්ධ පරිනිවාණයයි - තුන්වෙනි මරණය ධාතු පරිනිවාණයයි. එයින් පළමුවෙනි මරණය වූ ක්ලේශ පරිනිවාණය බුදුවූ දවසේ බෝධි මූලයෙහිදී වූයේය. එනම් සියළු කෙලෙස් නසා සම්ඤ්ඤානායට පැමිණීමය, ස්කන්ධ පරිනිවාණය මල්ලව රජ දරුවන්ගේ සල්ලයනෙහිදී වූයේය. එනම් පඤ්චස්කන්ධය නිරුඩ්චීමෙන් නිවණට පැමිණීමය. ධාතු පරිනිවාණය බුදුන් පිරිනිවී තැන් පටන් අවුරුදු පන්දහක් ගිය තැන බුදුන්ගේ සියලු ධාතු දඹදිව ජය මහා බෝධිදාම මූලයට පැමිණ එයින් ජීවමාන බුදුන්ගේ බුඩ රූපයක් නිර්මිතව ස්වල්ප කාලයක් දෙවියන්ට බණ කියා ඉන්පසු ධාතු ආදහනය වීමය. ඒ ධාතු අදහනය වීමට තව අවුරුදු දෙසය පන්සිය ගණනක් තිබේ.

ඒ කාලය යනතුරු බුදුන්ගේ ධාතු තිබෙන නිසා බුදුන්ගේ පිරිනිවීමේ සම්පූර්ණ තීන්දුව වෙන්නේ නැත. එම නිසා බුදුන්ගේ පැවැත්ම දුනට ලෝකයේ නැතැයි කියා මේ කතිසේරු තැන කීවා වැරදිය. සර්ධාව ඇති අයට ජීවමාන බුදුන්ට වැඳ පුද ලබන ආනිසංස සධාතුක වෛකෘදියව වැඳ පුදලත් ලබාගන්ට පුළුවන. තවද බුදුන්ගේ ගුණ ශරීරය සිහිකරන්ට පුළුවන් අය යම් පමණ කාලයක් ඇතුළු සිටිනවා නම් එපමණ කල් නැති වෙන්නේ නැත. ධර්මයේ සරණ යනවාය කියන්නේ බණ පොත් වල සරණ යාම නොවේ. ධර්මය කියන්නේ බුදුන් වදන තව ලෝකොත්තර ශ්‍රී සඬ්ථි රත්නයටය. ඒ ධර්මය බුදුන්ටත් ගුරුවේ. ඒ ධර්මය යමෙක් විශ්වාස කරණවා නම් එලෙස පිළිපදිනවා නම් එයින් පරලොව ගැලවීම ලැබේ.

ධම්මයේ සරණ යාමේ අදහස මෙයින් තේරුම් ගැනේවා. “සංඝං සරණං ගච්ඡාමි” යන පදයට ඇතුළත් වෙන්නේ දැන් තිටින මේ සංඝයා නොවේ. සංඝයා වනාහි “ආයාති සංඝයාය, සම්මුති සංඝයාය” කියා කොට්ඨාස දෙකක් වේ. එයින් ආයාති සංඝයා කියන්නේ සතර මග සතර ඵලයට පැමිණි අෂ්ටායාති පුද්ගල සංසරත්තයය. සම්මුති සංඝයාය කියන්නේ චතුර්විධ විනයකම්මයට ඇතුළත් උපසම්පද සංඝයාය. මෙකී ද්විප්පකාර සංඝයා අතුරෙන් ආයාති සංඝයා සරණ ගැනීමට ඇතුළත් වේ. එබඳු උත්තමයන් විශ්වාස කිරීමෙන්ද උන්වහන්සේලාට වන්දනාමානාදිය කිරීමෙන්ද අනන්ත පිං ලැබේ. සංඝයාගේ සරණ යාමේ අදහසද මෙයින් දැනගැනේවා.

තවද මේ කතියේරු තැන සියම්, අමරපුර යන සමාගම් දෙකේ සංඝයාට දොස් කීම ගැණ ලක්විකිරන් පත්‍ර මාගියෙන් කරණ උපසම්පද වාදය ගෙන හැර දක්වුවාය. ඒ වාදයට සියම් අමරපුර යන සමාගම් දෙකේ තිටින වැදගත් සංඝයා වහන්සේලා බැඳී නැත. ඒ වාදයෙන් එයට බැඳී තිටින දෙදෙනාගේ මොකක්දෝ අදහසක් ඉෂ්ටකර ගැනීමට හරි නම් වලින් ඉදිරියට නැවත් සැහවිලා හිටගණ කරණ මිත්‍යා වාදයක් බව පෙනේ. සම්ප්පකාරයෙන්ම ඒ බව ඔප්පු කරන්ට පුළුවන. එමනිසා ඒ වාදය කිරීමෙන් අපේ මේ සමාගම් දෙකේ සංඝයාට කිසිම කිළ්ටක් නැත. එබැවින් ඒ ගැණ කරණ කථාවද මෙයින් නවත්වමි.

අලාරකාලාම උද්දකාරාම යන දෙදෙනා ගැණ මේ කතියේරු තැන කළ කථාවට නිසි උත්තර මීට ප්‍රථම අපි දෙපක්ෂය අතරේ කළ බද්දෙමම වාදයේද වෙනත් වාද වලදීද දීලා ඇත. ඒ ගැණ අවිච්ඡි ගහපු පොත්පවා දැනට මා ලඟ තිබේ. එයින් පොතක් ක්‍රිස්තියානි ආගමට භාර දීම ඊට උත්තර වේය. නමුත් මට ලැබී තිබෙන පැය තව ඉකුත් නොවූ බැවින් ඒ ගැණ මඳක් කාරණා කියමි.

බුද්ධන්ට නිතර පේණ ඥානයක් ඇත්තේනැත. උන්වහන්සේගේ සම්ඥානාඥානය ආවර්ජනාව පිළිබඳය, එනම් උන්වහන්සේට යමක් බලන්ට ඕනෑවූ විටක දිව්‍යඥානය නමැති ඇස ඇර බැලීමය. එසේ බැලූ කල්හි ඒ සියල්ල පේණවාය. මේ මනුෂ්‍යයන්ගේ ඇස්වලට නමුත් යමක් පෙනෙන්නේ ඇස් හැර බැළුවා මය. ඇස ඇර නොබැළූ යමක් නුදුටුවාට ඇස් තිබෙන කෙනෙකුන්ට ඇස් නැත කීම වැරදිය. ආලාරකාලාම උද්දකාරාම යන තවුසන් දෙදෙනාට බණ කියන්ට බුද්ධන් කල්පනා කළා මිස දිව්‍යඥාන නැමති ඇස ඇර බැළුවේ නැත. එකල ඒ දෙදෙනා මැරීලා බව දේවතාවෙක් විසින් කීවාය. ඉන්පසු දිව්‍යඥානයෙන් බලා ඒ දෙදෙනා උපන් නැත් පවා දැනගත් බව බුද්ධ දේශනාවේ තිබේ. ඒ දෙදෙනාට බණ කියන්ට

බුදුන් සිතුවේ ඔවුන් ආශ්‍රය කරලා අඳුනන නිසාය. නිතර සියල්ල පෙණි පෙණි තිබෙන ඥානයක් යමෙකුන්ට ඇතුළුවනම් ඒ ඇත්තාට ඒක නරකාදී දුකක් හා සමාන වේය. එබඳු ඥානයක් බුදුන්ට නැත. “යෙහෝව්‍යං ඵබ්බද්‍ර ඥානයක් තිබෙනවාය” යි ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියති. එබඳු නිතර පෙණෙන ඥානයක් යෙහෝව්‍යං තිබෙන නිසා මේ ලෝකයේ මනුෂ්‍යයන් අතරේ පවතින ඇහැට දකින්නට අප්‍රිය වූ මලමුත්‍ර කිරීම් ආදී නින්දිත දේ පෙණි පෙණි ඉන්නවා සත්තකය. එසේ නින්දිත දේ පෙණි පෙණි ඉන්න යෙහෝව්‍යං ඇති දුක නරකාදී දුකක් හා සමාන ය. බුදුරජානන් වහන්සේට එබඳු දුකක් ඇත්තේ නැත. මක්නිසාද නිතර සියල්ල පෙණ ඥානයක් උන්වහන්සේට නැති නිසාය. සච්ඡාදනාදිය ආවර්ජනාව පිළිබඳය. යෙහෝව්‍යංගේ නිතර පෙණ ඥානය අවාසනාවන්ත ඥානයක් බවත් ආවර්ජනාව සහිත බුදුන්ගේ ඥානය වාසනාවන්ත ඥානයක් බවත් මෙයින් ඔප්පුවේ. ආලාරකාරාම උද්දකාරාම යන දෙදෙනා ගැණ ඇසූ ප්‍රශ්නයට මේ උක්තර ඔනෑවටත් වැඩි නිසා මෙයින් නවතීම්.

මිත්‍රවරුනි, මට කතා කරන්නට බලේ තිබෙන පැයෙන් තව සැල්ප කාලයක් ඉතිරිව තිබේ. ඒ කාලය අතර ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තත්වය පෙන්වීම පිණිස මඳක් කාරණා කියමි, ඒ යහපත්ව ඇසිය යුතු.

ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ මැවුන්කාරයා කවද කියා අඳුනන්නේ නැත. ඒ බවට සාක්ෂි බයිබලයෙන්ම මට පෙන්වන්නට පුළුවන. “දෙවියන් වහන්සේගේ ඉස්මිතුව ජල මතුයෙහි හැසුරුණේය” කියා බයිබලයෙහි මුලම තිබේ. ඒ වචනය ලිව්වාඩු බයිබල් කාරයන් එපමණ මෝඩයෙක් නොවේය මක්නිසාද ඉස්මිතුව ජල මතුයෙහි හැසිරෙන්නේ නැතුව යමක් හටගන්නට හෙවත් මැවෙන්නට බැරි නිසාය. ඒ බව හොඳට වැටහෙන්නට වැදගත් සාක්ෂියක් පෙන්වමි.

මේ පොල් ගස්වල තිබෙන පොල්ගෙඩි මාස දෙළහක් පමණ ගහේ තිබෙනවාය. ඒ ගෙඩියේ වතුර තිබෙන නමුත් ඒ වතුරේ පත්‍රවෝ නැත. එම පොල්ගෙඩිය හිල්කරලා කීප දවසක් තිබෙන්නට ඇරියොත් එහි පත්‍රවෝ උපදිනවා සත්තකය. පොල්ගෙඩිය හිල් කරන්නට මක්කෙන් පත්‍රවෝ නුපදින්නෙන් හිල් කළායින් පසු පත්‍රවෝ උපදින්නෙන් මක්නිසාද කියා කල්පනා කටයුතු කොපමණ කාලයක් නමුත් හුළඟ නොවිදින්නට වතුර තිබෙන්නට පුළුවන්නම් පත්‍රවෙක් වත් වෙන මොනායම් සතෙක්වත් එහි හටගන්නේ නැත. හුළඟ වදින ලෙස ටික දවසක් වතුර යම් තැනක තිබුනොත් එහි පත්‍රවෝ හටගනී. මක්නිසාද වායෝ තේජෝ අපෝ යන ධාතු තුන එකට සංසර්ග වන නිසාය.

“දෙවියන් වහන්සේගේ ඉස්මිතුව පල මතුයෙහි හැසුරුනාය” කියා බයිබලිකාරයා ලිවේ යමක් හට ගැණීමට ඕනෑ කරන්නාවූ හේතුව පෙන්වීම පිණිස කොහෙන් සැක නැත. “වායෝ තේජෝ ආපෝ” කියන හුලභත් ගිනිත් වතුරත් යන ධාතුත්‍රය නිසා සියල්ල හට ගන්නවා සත්තකය. එමනිසා මේ ධාතු තුන මැවුන්කාරයෝ වේය. මේ ධාතුන්ගේ ආධාරය නැතුව ලෝකයේ කිසි දෙයක් පවතින්නට බැරිය. එබැවින් සියල්ල රක්ෂා කරන්නාවූ ආරක්ෂාකාරයොත් මේ ධාතූමය වේය. තවද මේ කියන ලද ධාතුත්‍රය සියළු තැන පැතිරී තිබේ. එමනිසා “සියළු තැන පිරි වැඩ සිටිනවාය” කීවාටත් කොහෙන් වැරද්දක් නැත. තවද මේ ධාතුත්‍රයට පටන් ගැන්මක්වත් අන්තිමයක් වත් නැති නිසා “සදකාලිකය” කීවාටත් වැරද්දක් නැත. ඇරත් මේ ධාතු තුන නිතරම ඒකාබද්ධව පවතී. හේ කෙසේද වායෝ ධාතුවෙහි අපෝ ගුණයද, තේජෝ ගුණයද දෙකම පවතී. එම නිසා මේ තුන්දෙනාට “එක්කෙනාය” කීවටත් වැරද්දක් නැත. මෙකියන ලද ධාතු තුනට “පිතා පුත්‍ර ඉස්මිතූ සාන්තු” කියා අමුතු නම් තුනක් දමාගණ “එකම දෙවියෝය” කියා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උපද්‍රව තිබේ. මේ ධාතුත්‍රයට “බ්‍රහ්ම විශ්ණු මහේශ්වර” කියා හෝ “පිතා පුත්‍ර ඉස්මිතූ” කියා හෝ කොයි කොයි නාමයක් ව්‍යාවහාර කළත් මැවුන් කාරයෝ නම් මුත්වහන්සේලා තුන්දෙනාමය. වෙන මැවුන්කාර දෙවි කෙනෙක් ඇත්තේ නැත.

තවද බයිබලයේ කියා තිබෙන තහනම් ගහන් ඒ ගහේ ගෙඩි කෑමත් ඒ ගෙඩි කෑමට උපක්‍රම යෙදූ සඨියාත් ඒ ගෙඩි කෑ වැරද්දට දුන් අවිවුච්ඡන් මොකද කියා ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ පවා දන්නේ නැත. දන්නවානම් “සියලු මනුෂ්‍යයින් මවන්නේ දෙවියෝය” කියා විශ්වාස කරන්නේ නැත. තහනම් ගහන් ගෙඩි කෑමත් සර්පයන් යන මේ ආදිය තේරුම්ගන්නට බැරිකමෙන් “මනුෂ්‍යයන් මවන්නට දෙවි කෙනෙක් ඇත” කියා විශ්වාස කරති. එම නිසා ඒ ගැණ මදක් කරුණා කියමි. ඒ මනාකොට ඇසිය යුතු තහනම් ගහනම් ආදම්ය. ගෙඩි කෑමට උපක්‍රම යෙදූ සර්පයා නම් ඒවගේ හිතේ පැවති රාගහිතය. ගෙඩි කෑවාය කීවේ නම් ඒ දෙදෙනාගේ එකතුවීමටය. මගේ මේ අභිප්‍රාච මෙලෙසම බවට තිබෙන වැදගත් සාක්ෂිය නම් ඒවා ගෙඩි කෑ වැරද්දට ඇට ලැබුන අවිවුච්ඡන් ඒ අවිවු නම් “ගර්භධාරීමේ දුකත් දුකින් දරුවන් වැදීමත් ඒවාට සහ එයින් පැවතෙන සියළු ස්ත්‍රීන්ට ලැබුනාය” කියා බයිබලයේ ලියා තිබීමය. දැනට නමුත් ඔය ගෙඩිය කෑමෙන් ස්ත්‍රීන්ට ලැබෙන්නේ ගර්භනීවීමත් දුකින් දරුවන් වැදීමෙන් යන දෙක පමණය. මුලින් බයිබලය ලිවී තැනැත්තා මේ සියලු මනුෂ්‍යයන් දෙදෙනෙකුගෙන් පැවත

එතව්‍ය කියා සිතාගෙන මුලට “ආදම් ඒව” කියා දෙන්නෙක් නියම කොට ඒ දෙදෙනාගේ සංසර්ගයෙන් බෝවිල්ලවන බව හඟවන්නට ලිවි ලියවිල්ලක් බව නැවතත් ලෝකයාට තේරුම් ගන්නට පුළුවන. එසේ නොවේ නම් තහනම් ගහේ ගෙඩි කෑවාට ගර්භ දැරීමත් දුකින් දරුවන් වැදීමත් නියම කරන්නට කොහෙත් ඕනෑකරන්නේ නැත. පුහුල් භොරා කරන්නේ අදහන්නට පුළුවන් වාගේම ඒවට දුන් අවිච්ඡිකාවේ තහනම් ගහත් සර්පයත් ගෙඩිකෑමත් මොකද කියා නැණවත් අයට තේරුම්ගන්නට පුළුවන. මනුෂ්‍යයන්ගේ බෝවිල්ල පෙන්වීම පිණිස බයිබලයේ තිබෙන උපමා කරාව තේරුම් නොගෙන මැවුණ්කාර දෙව් කෙනෙක් ඇත කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ මූලාව සිටිති. ඒ මූලාවෙන් දුරුවීම පිණිස මින් ඉහත දක්වූ කාරණා ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේය. මේ ආදී කාරණා වලින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ නොවන ආගමක් බවත් පරලොව ගැලවීම පිණිස විශ්වාස කරන්නට යුතු නැති බවත් මෙහි රැස්ව සිටින සමූහයා විසින් තේරුම් ගැනීමට තවද මට කපාකරන්නට ලැබී තිබෙන අන්තිම පැය තවම කෙළවර උනේ නැත. තව සාල්ප කාලයක් කපාකරන්නට මට බලය තිබේ. ඒ කාලය තුළ තුන්ලෝකාග්‍රවූ බුදු රජානන් වහන්සේගේ උත්තමකම ඔප්පු කිරීමට තිබෙන්නාවූ වැදගත් කාරණා වලින් සාල්පයක් ගෙනහැර දක්වමි. මේ සභාවේ හිටින සියල්ලන් විසින් එය මනා කොට ඇසියයුතු. මෙලොව ප්‍රයෝජනය ලැබීම පිණිස කරන්නාවූ සියල්ලන්ටම වඩා පරලොව ගැලවීම පිණිස කරන්නාවූ වැඩේ ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කටයුතුය. මන්තිසාද පරලොව වැඩ සිඬ කර ගැනීම පිණිස කරණ ක්‍රියාව නම් සැබෑවූ ආගමක් සොයාගෙන ඇදහීමය. සැබෑවූ ආගමක් අදහා මිස වෙන මොනායම් දෙයක් කරලාවත් පරලොව වැඩක් සිඬකරගන්නට බැරිය. එමනිසා සැබෑවූ ආගමක් සොයාගැනීම අප සියල්ලන්ටම යුතුය. රත්රන් බඩු මිලේට ගන්න අය රත්කරුවන් ලවා පරීක්ෂාකරවා ඒවායේ වටිනාකම දැන මිලේට ගනිති. එසේ කරන්නේ ඒ බඩු ගන්නා තැනැත්තාට එයින් අලාභයක් පැමිණේදෝ යන හඬින්ය. ඒ වාගේම ආගම්වල සත්‍යාසත්‍යකම පරීක්ෂා කිරීම පිණිස පළමුකොට පණ්ඩිතයන්ට භාරදීම යුතුය. පුරාණ හිටිය ඉරිමිවරයන් වහන්සේලා නම් මහපොළොව සමාන විශාලවූ ප්‍රඥාවකින් යුක්තව සියලු ලෝකයා විසින් ගරුකට යුතුව සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණියාවූ උත්තමයන් වහන්සේලාය. ඒ උත්තමයන් වහන්සේලාගේ යටිපතුලෙහි තැවරුණාවූ බුද්ධිල්ලකට සමාන කරන්නට පුළුවන් පණ්ඩිතයෙක් දැනට ලෝකයේ නැත්තේය. එම නිසා

උන්වහන්සේලා දනට ලෝකයේ ජීවත්ව නැති නමුත් උන්වහන්සේලා විසින් කරපු පොත්පත් තවම තිබේ, එබැවින් ඒ පොත්වලින් කොයි ආගම සැබෑදැයි කියා පරීක්ෂාකිරීම යුතුය. පුරාණ ඉර්මින් වහන්සේලා විසින් කරණ ලද වේද පුරාණ වෛද්‍ය නක්ෂත්‍රාදී නොයෙක් පොත් තිබේ. එයින් හඟවත් පුරාණය කියන පොත වේදව්‍යාස කියන උත්තම ඉර්මින් විසින් කරණ ලද පොතක්ය. ඒ පොත දනට මාලහ තිබේ. ඒ පොත මෙන්. මේ පාතේ මෙලෙස කියා තිබේ.

“අථ:කලොසංප්‍ර වාත්ථෙ සම්මොහාය සුරද්වියාම්
බුද්ධො නාමිනාජිනසුත: කිකටෙසුභවිෂ්‍යති”

මේ පොත කරණලද ව්‍යාස ඉර්මින්වහන්සේ ජීවත්ව තිබ්‍රා තිබෙන්නේ මේ දැන් පවතින කලියුගයට ප්‍රථම තිබුනු ද්විපර යුගයේදීය. ඒ ද්විපර යුගයේදී ජීවත්ව තිබිය ව්‍යාසඉර්මි විසින් කියන්නේ ඒ කලියුග වර්ෂ පැමිණි කල්හි ගයාභිරෂයෙහි බුදු කෙනෙක් පහළවන බවය. බුදුන් බුදුවෙන්ට බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණනකට ප්‍රථම බුදුන් කියා ලෝකෝත්තම කෙනෙක් පහළවෙන බව මෙබඳු උත්තමයන් පවා කියා තිබේ. මේ හඟවත් පුරාණේ කියන මේ පොත බණ පොතක් නොවේය. මේ පොත ඉර්මිවාක්‍යයක්ය. මෙබඳු උත්තම ඉර්මිවාක්‍යවලින් පවා බුදුකෙනෙක් ලෝකයේ පහළවූ බව ඔප්පුවේය. යෙහෝව: කියා මැවූන් කාර දෙවියෙක් වත් “ක්‍රිස්තුස් කියා ගැලවුම්කාර දේවපුත්‍රයෙක්වත්” ලෝකයේ හිටින බවක් මෙබඳු සෘෂිවාක්‍යයකින් තබා පුරාණ මොනායම් පණ්ඩිත වාක්‍යයකින්වත් ඔප්පු කරන්ට බැරිය. ඔය දෙදෙනා ගැණ යමක් ඔප්පුකරනවානම් පුළුවන් කම තිබෙන්නේ මස් කඩවල තිබෙන හරක් එළුවන් මැරූ ගණන ලියා තිබෙන ගණන් පොතක් වැනි හරක් එළු බැටළු කොබෙයි පරෙව් ආදී සතුන් මැරීමේ ගණන ලිවීමෙන්ම පිරි තිබෙන බයිබල් කබල පමණය. මේ බයිබල් කබල “සැබෑ පොතක්ය” කියා දැන් හිටින එරෝපාකාර කොයිසම් පණ්ඩිතයෙක් වත් ඒත්තුගන්නේ නැත. බයිබලය හොඳට බල ලා පුරුදු ඒරෝපාකාර පණ්ඩිතයෝ පවා ඒත්තු නොගන්නාවූ ක්‍රිස්තියානි ආගම අපරට වාසිනට ඒත්තුගන්ට තිබෙන යුතුකම මොකද? කිසිත් යුතුකමක් නැත්තේය. එම නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම දුරින්ම දුරුකට යුතුයි.

තවද වෛද්‍යශාස්ත්‍රය වනාහි ලෝකයාට කරුණාවෙන් පුරාණ සිටිය සෘෂින් විසින් උපදවාපු ශාස්ත්‍රයක්ය. එම ශාස්ත්‍රයෙන් පවා බුද්ධාගමේ උතුම්කම ප්‍රකාශවේ හේ කෙසේද-

“පිප්පලිවාෂ්ඨිනිෂකෝෂධං ධන්වායාස සහිතාශ්‍රතංපයා:
පිත්තකාශවිෂ්මජ්වරංජයෙන් ජාතිදුක්ඛම්ච සොගතාගමං.”

යන මේ ශ්ලෝකය භෛසජ්ජ කල්පයෙහි කාශරොග විකිස්-
සාවේ තිබේ.

මෙහි අභිප්‍රාථ කිප්පිලි වං ඇපල බුළු ඉඟුරු කසබ්ලියා යන
මෙයින් කකාරණලද කසායෙන් පිත්තකාශයද විශම උණද නැති
කරන්නේ කෙසේද කීවොත් සංසාර දුක බුඩාගම ඇදහීමෙන්
නැති කරන්නාක් මෙනි යනුයි. මේ ආදි ශාස්ත්‍රපොත්වල පවා
බුඩාගමේ උතුම්කම සඳහන්වේ. මේ ඇර පොතියේ ශාස්ත්‍රයද
ප්‍රශස්ත සාෂිත් විසින් කරණලද ශාස්ත්‍රයක්ය. ඒ ශාස්ත්‍රයෙන්ද
බුඩාගමේ සැබෑකම ඔප්පුවේ. හේ කෙසේද—

කේන්ද්‍රවල ග්‍රහයන් හිටින අන්දමින් පූර්වජාතියද ඒ ජාතියේදී
කළාවූ සුවර්ත දුශ්චරිත දෙකද මෙහිදී කරණලද පින්පවද
කියන්නට පුළුවන. ඊට සාක්ෂි:—

“පුත්‍ර දිත්‍යාසවලග්නපම්මායතෙ ආදිත්‍යභවතොපණි
මාතෘසාතපරාථිවොරත්‍රුකමුත් පාදෙවපුච්චිතිරො”

යනාදී කියමන්ය. මෙයින්ද ඔප්පුවන්නේ යමෙක් උපන්
ලග්නයෙහි ශතද සිංහරාසියෙහි රාහුද සිටියොත් ඔහු පූර්වජාති
යෙහිදී මව්මරා අනුන්සතු වස්තුව සොරකම් කොට නරකාදියෙහි
සිටිය බවය, මෙහිදීද එසේම පව්කොට දෙවනුත් රොගව
නිරයෙහි උපදින බවය. ඉතින් මේ අන්දමට සාක්ෂි වාක්‍යාවලින්
පවා පූර්වජාතියක් තිබුණු බව ඔප්පුවෙන හෙවත් පූර්ව ජාති
යක් ඇත කියන බුඩාගම සත්‍යාගමක් බවත් පූර්වජාතියක්
නැත කියන ක්‍රිස්තියානි ආගම බොරු ආගමක් බවත් මේ සියල්-
ලන් විසින්ම දැනගනිත්වා.

තවද දශකුමාර වර්ත කාව්‍යාදර්ශාදී මහා ග්‍රන්ථයන් කළාවූ
දණ්ඩ නම් මහාකවීහු විසින් කරණලද කාව්‍ය දර්ශයෙහි
“සත්‍යමේ වාගසුගතා සංස්කාරානවිනඤ්චරං” යන්නෙන් සථිඥ-
යන් වහන්සේ සත්‍යයම වදළ බව කියා තිබේ. එම ටිකාවෙහි
“ක්ෂණභගවාදී නාංසොගතානාංමතෙ” යනාදියෙන් බුඩාගමේ
ප්‍රසඤ්ච භාවයද කියන ලදී. සථිඥයන් වහන්සේගේ දේශනාවේ
තිබෙන සත්‍ය කම මේ ආදී අනන්ත කාරණාවලින් ඔප්පුවේ.
එමනිසා බුඩාගම ඒකාන්ත සත්‍යවූ ආගමක් වන්නේය.
එබැවින් ක්‍රිස්තියානි ආගම අත්හරින්නට සුඩවූ ඒකාන්ත සත්‍යවූ
බුඩාගම පිළිගන්නට මෙහි දැක්වූ කාරණා ඇතැයි කියා සිතමි.

තවද මේ පාදිලිතූන “නැව් යාත්‍රාකරන්නට කිසිකලකවත්
මහමෙර දකින්නට නොලැබුණු නිසා එබඳු පර්වතයක් නැත”යි
කීවා මේ කාටත් ඇයෙන්ට ඇත. දකින්නට නොලැබුණුදේ

නැතැයි කීම පණ්ඩිත ගෝවර කියමනක් නම් කිසිවෙක් කිසි කලක නුදුටු තහනම් ගහන් නැතැයි කීම යුතුය. බොහෝ දුරට කාරණා සොයන ඉංග්‍රීසි කාරයෝවත් තහනම් ගහ කිබෙන තැන සොයාලා දැනගත්තාද? නැත්තේමය. එමනිසා මේ පාද්ලි තැන මහමෙර නැති බව ඔප්පුකරන්ට ගෙන හැරදක්වූ කාරණා නිෂ්ඵල බව දෙවනුව මේ සියල්ලන් විසින් දැනගනිත්වා. මීට ඉහත මා විසින් කළාවූ කර්තව්‍යයේදී “ආත්මය, ප්‍රාණය,” කියා ව්‍යවහාරය කළා නම් ඒ ව්‍යවහාරයක් දැනට පවතින සම්මතයට එකඟ කොට කළ බවත් මේ සියල්ලන් විසින්ම දැන ගනිත්වා (කියා ඉන්පසු) යහපතක් දුටුතැන එය තදින් අල්ලාගැනීම නුවණැත්තන්ගේ වාරිත්‍ර බරියක් නිසා සැබැව් බුඩ්ධාගම පිළිගෙන සසර දුකින් මිදී උතුම්වූ නිර්වාණ සම්පත් සිංහකර ගැනීමට සියල්ලන් විසින් උත්සාහ කරනුය. (කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේගේ අන්තිම පැයේ කර්තව්‍ය අත්හිටවන්ට යෙදුනා ඇත.) එකල එහි රැස්ව සිටිය දසදහසක් පමණ සේනාවෙන් වික දෙනෙක් හැර බුඩ්ධත්වයෙහිද ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙහිද රැස්ව සිටිය දෙ සෙනහ අතරේ මහත් ලොකු සාධුකාර ඔබ්බක් පැවැත්වූවාය. ඊට ක්‍රිස්තියානිකාර සමහර දෙනෙක් කෝපවූ බවද පෙනුණි. නමුත් ඒ ගැණ කිසිම කෝලාහලයක් වුනේ නැත. ඒ කෝලාහලය වේගණ යන අතර බුද්ධත්වයට කර්තව්‍ය කළ මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේ විසින් ඒ සමූහයා දෙස බලා සියල්ලම නිශ්ශබ්ද වියයුතුය”යි කියනවා සමගම ඒ මහත සමූහයාගේ චංචල භාවය නැතිවූනා සත්තකය. ඉන් පසු බුඩ්ධාගමිකාර සමූහයා මහත් ප්‍රීතියකින්ද ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ මහත් දෙමනසකින්ද විසිර ගියෝය.)

රිදන්විට වාදය

— මහා කුමාරසිංහ රජය —

උදන්විට වාදය

මෙම වාදයට උදන් විට වාදයයි නම් කැබුටේ සතර කෝරල යෙහි උදන්විට යන විහාරස්ථානයෙහිදී කළ නිසාය. මෙම විහාරස්ථානය ගැන “රසවාහිතී” නම් පොතේ මෙලෙස සඳහන්ව තිබේ.

ලංකායං කීර දක්ඛිණ පස්සෙ බ්‍රාහ්මන වොලං නාම ගාමං අහොසි-පෙ-

මෙම ලඛකාද්වීපයෙහි අනුරාධපුරයට දකුණු දිග්භාගයෙහි බ්‍රාහ්මන වොල නම් ගමක් විය*. එහි වසන මනුෂ්‍යයෝ එක් තැනෙක සිසා වත්තක් ඉදිකොට උදු වපුලහ. ඉක්බිති ගම්වැසි මනුෂ්‍යයෝ උදු පැසුණු කල්හි උදු කඩමහයි යන්නාහු එකලට වැසි නැති මහ නියං අවදිය හෙයින් බොන්නට පැන් හැරගෙන ගොස් එක් තැනෙක තිබුණ. එ කල ගාමාන්ත සේනාසනයෙහි වසන භික්ෂු කෙනෙකුන් වහන්සේ පිපාස අධික හෙයින් බොහෝ දෙනා සිටි තැනින් පැන් ලැබෙන්නේ වේදයි සිතා එතැන්හි වැඩි සේක. එකල්හි එක් ගම්දරියක් පැන් පිපාසයෙන් ක්ලාන්තව මිරිකුනාවූ ගරිර ඇති උන්වහන්සේ දක උපන්නාවූ සර්ධාවෙන් කිසිකෙනෙකුන්ටත් නොහඟවා කළයෙහි තුබූ පැන් තෙරුන් වහන්සේට පිළිගන්වා සිත් පහදවා ගෙන ඉක්බිති තෙරුන් වහන්සේ වඩනා මග බල බලා පහන් සිතින් වැද වැද සිටියාය. එකල්හි උදු කඩන මනුෂ්‍යයෝ අවුත් කළයේ පැන් නැති හෙයින් මේ කළයෙන් පැන් ගත්තෝ කවුරුදැයි විචාළාහ. එකල කුමාරිකාවෝ “සවාමිනි, පැන් පිපාසයෙන් වැඩි තෙර කෙනෙකුන් වහන්සේ දක පිළිගන්වා පිමිසි කීහ. එබස් අසා මනුෂ්‍යයෝ අප බොන්නට ගෙනා පැන් අපට නොහඟවා භික්ෂු කෙනෙකුන් වහන්සේට දීපිමි කියයි. මැගේ සර්ධාවක් බලවයි කුමාරිකාවන්ට නින්ද බණ කිපි අපි හැම අවු සුළුන් දෙකින් වියලි පිපාස ඉවසිය නොහිමිහ. අපට යුහුව පැන් ගෙනවයි කියා කුමාරිකාවන් හා ඩබර කළාහ.

* මෙම ගමට බමුනාවුල යයි කියත්.

එකල කුමාරිකාවෝ උන් කෙනෙක් දෙඩුවත් ආක්‍රෝෂ පරිභව බිහිවත් එබසට නොකිපී තමන් දුන් දනයම සිත සිතා සතුටු ව කළය ගෙන උදු කඩනවුන්ට පැන් ගෙනෙමි සිතා තමන්ගේ සර්ධාව ආවර්ජනා කොට උදු කෙත දිසාව බැලුහ. එකල්හි උන්ගේ සර්ධාවලයෙන් මහ පොළොව බිඳගෙන ස්ථිතික මාණික්‍යයක් මෙන් මහත් දිය බුබුලක් උඩ නැගී වට පැතිර වතුර ගෙන දිවන්නට වන. අහෝ! ඒ කුමාරිකාවන්ගේ සර්ධා මහත්තත්වය ආශ්වයයි මැයි. එක හික්ෂු කෙනෙකුත් වහන්සේට පැන් පමණක් දන්දී එදවසම ක්ෂය නොවන්නාවූ පැන් පොකුණක් ලද්දහු මැයි. හේ එසේමය. දන් දීමට සර්ධාවම මුල් වන්නේය. සැදහැයෙන් දෙන ලද සිල්ප මාත්‍ර දනයෙක් වී නමුත් කල් නොයවා එම විගසම විපාක දෙයි. සියලු දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් ලැබීමට දනය මුල කාරණා වන්නේය. දනය නම් ජාතියෙන් ජාතියට එක් ව යන්නාවූ නිධානයක් හා සමානය. සියලු ලෝකවාසීන් තමන්ගේ වසභත්වයට පමුණුවන දිව්‍ය මන්ත්‍රයක් හා සමානය. දිව්‍ය අවුසධයක් හා සමානය. අපද්‍රව්‍යට සභායව සිටිනා එකාන්මික මිත්‍රයකු හා සමානය. කැමැති වස්තුව ප්‍රදාය කරන සිතූමිණි රුවනක් හා සමානය. දනය නම් හද සටයක් හා සමානය. දනය නම් ඒකාන්තයෙන්ම කල්ප වෘක්ෂයක් හා සමානය. එබැවින් ඒ කුමාරිකාවෝ සැදහැයෙන් මෙසේ පැන් දන් දී එම ඇසිල්ලෙහි ක්ෂය නොවන්නාවූ සිහිල්වූ සුවද මිහිරිවූ ජලධාරාවක් ලද්දහුමය. එසේ හෙයින් උත්තමය, මධ්‍යමය, අධමයයි නොසිතා නිරිසනුන් පටන් සියල්ලන්ටම ආදි මධ්‍යාවශාන ත්‍රිවිධ චේතනාවන් සුඛකොට සර්ධා පෙරදැරිව හැම කල්හි දන් දිය යුත්තේය. එසේ හෙයින් කියන ලදී.

සඬාය මූල- දනස්ස සඬා මූලාය සම්පද

සංඛ්‍යා කතමප්පාපි දනං හොති අකාලිකා-පෙ-

මෙසේ ඒ කුමාරිකාවෝ දිවන්නාවූ ඒ ජලධාරාව දක සතුටු සිත් ඇතිව අභිප්‍රාදු පරිද්දෙන් ඉස්සෝද නහා පැන්බි පැන් කළය ඇරගෙන අවුත් පිපාසිත මනුෂ්‍යයන්ට පැන් දුන්නාය. එබඳු ජලධාරාව සෙස්සවුන්ට නොපෙනෙයි. කුමාරිකාවන්ටම පෙනෙයි. එසේ හෙයින් කුමාරිකාවෝ නැවත නැවතත් ගොස් ස්නානය කෙරෙති. පැන් බොති. කළයෙන් පැන් ගෙනවුත් මිනිසුන්ට දෙති. ඒ දක මනුෂ්‍යයෝ “මෙතන අපි පළමු පැනක් නුදුටුමිහ. මැණියනි, තෙපි කොයින් ඉස්සෝද නහා පැන් බී එවුද? ඒ අපටත් පැන් ඇති තැන් දක්වා ලවයි කීහ. එබස් අසා කුමාරිකාවෝ සතුටු සිත් ඇතිව ඉදින් මේ ජලය, මාගේ කුසලානුභාවයෙන් උපන්නේ වී නම් ඒ ජලය සියලුම

මනුෂ්‍යයන් හා උරන් මුවන් පක්ෂීන් ඇතුළු වූ සියලු සිවුපා සතුන් ප්‍රයෝජන විඳින්නට සුදුසු පරිද්දෙන් පෙන්ව''යි සිතූහ. එකෙනෙහි කුමාරිකාවන්ගේ සර්ධා බලයෙන් ජලය විශේෂයෙන් ගෙන වදින පෙන බුබුළු මාලා වේගයෙන් බිඳී බිඳී උඩ නැගෙන උත්තුඟු තරඟ මාලාවෙන් හා මුතු පතර ඉස්නාසේ දස දිග විසිර පවත්නා ජල කනිකාවෙන් ආකීණ්ඩ පෙළින් පෙළ බිඳී දිවන ජලධාරා සොෂාවෙන් එක සොෂාව දිවන්නා වූ මහත් ගඬගා ප්‍රවාහය දක මහත් වූ ආශ්වාසී අත්භූතයට පැමිණියා වූ සිත් ඇති මනුෂ්‍යයෝ අහෝ මුත් විසින් දෙන ලද්ද වූ දනයෙහි ආනිසංසයක් බලව, මුත් දුන්නා වූ දනය ඉදුරා සැදහැයෙන් සිල්වතුන් කෙරෙහිම පිහිටුවන ලද්දේමයයි කුමාරිකාවන්ට ප්‍රසංශා කරමින් තුමු ඉස් සෝද නහා පැන් බි ගියාහ.

එයින් මැත භාගයෙහි මනුෂ්‍යයෝ එතැන අළුත ගමක් කළාහ. ඒ ගමට උදන්විටය යි නම් විය. පසු එම ජලය නිසා එතැන්හි මහත් විහාරයක් කරවූහ. ඒ කුමාරිකාවෝ ජීවිතාන්තය දක්වා බොහෝ කුසල් කොට දෙව්ලොව උපන්න. එකල දිව්‍ය ලොකයෙහි උන්ගේ කුසලානුභාවයෙන් නානා ප්‍රකාර එල එල්ලවයෙන් සශ්‍රීක වූ දිව්‍ය වාක්ෂ පත්තීන් ප්‍රතිමණ්ඩිත උද්‍යාන මාලාවෙන් විභූෂිත පස් පියුමෙන් සැදී මිහිරි ජලයෙන් පිරි සිටිනා පොකුණු පතෑස් ආදියෙන් සැරහී නොයෙක් දහස් ගණන් දෙවනනන් විසින් ගයන පිඹිනා ලද හෙරි තුය්‍යනාදයෙන් ඒක කෝලාහල වූ නටන ගී කියන නොයෙක් සිය ගණන් දිව්‍ය නාටිකාවන් විසින් ආකීණ්ඩ වූ දෙළොස් යොදුන් දිව්‍ය විමානායක් පහල විය. උන්ගේ පූර්ව කුසලය කරනු පිණිස දිව්‍යමය සුවද ජලයෙන් පිරුණා වූ සාවණි සටයෙක් ද එහිම පහල විය. ඒ සුවද දිය පිරි පුණි සටය දිව්‍ය ස්ත්‍රීය යන එන යම් කැනකට එක්වම නික්මෙයි. දෙදෙව් ලොව දෙවියන් පිරිවරා ඇවිත් පරිභොග කළත් ක්ෂය නොවන්නේමය. මෙසේ සර්ධාවන්ත සත්පුරුෂයෝ පැන් පමණක් දන් දී තමන්ගේ චිත්ත ශුද්ධි බලයෙන් මහත් වූ ශ්‍රී විභූති විඳින්නාහුමය. ඊට වඩා මහ දන් දුන්නා වූ සර්ධාවන්ත මහත්මයන් ලබන ශ්‍රී විභූතිය කවර නම් සත්ව කෙනෙක් කෙසේ කියා නිමවාද? මෙතෙකැයි කියා නිමවිය නොහෙන්නේය.

“සඬාය එවං සුඡනාපදනං

දත්වාන චින්දන්ති මහා විභූතිං

සක්කොති කො වත්තුම සෙසයිත්වා

අබ්බ සත්තො බහුදා කස්ස”

ගාම දරිකා වස්තුවය, සඬම් අලංකාරයෙහි

මෙහි දැක් වූ කථාවෙහි ප්‍රකාශ වූ උදන්විට විහාරස්ථානයට දූතවත් එම නාමය ම ව්‍යවහාර වෙයි. කථාවෙහි ප්‍රකාශ වූ ලෙස පහල වූ පොකුණත් තවම තිබේ. පසුගිය ජනවාරි මස 31 වෙනි දින එම විහාරාධිවාසී සුනන්ද තෙරුන්තාන්සේගේ ආරාධනා පිට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් එම ස්ථානයෙහි ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම ප්‍රකාශ කොට වැදගත් දෙයනාවක් කරන්ඩ යෙදුනාය. ඊට පසුවද මින් පහත සඳහන් වෙන ප්‍රකාර වාද කථාව වූ බව දැනගත යුතු.

සතර කෝරලේ උදන්විට වාදය

වසි 1866 ක් වූ පෙබරවාරි මස 1 වෙනි දින
උදන්විට විහාරස්ථානයේ දීය.

මෙම වාදයට බුඩ පක්ෂයට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන්ද, ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට ජෝන් ඇඩවඩ් හුනුපොල නිලමේද යන දෙදෙනා ප්‍රධාන කථාකාරයෝව සිටියාය. මෙම දෙදෙනාගේ කථාව ඉදිරිපිට අගාර උඩ පෙරකදෝරු මහත්මයාද අමරසේකර පෙරකදෝරු මහත්මයාද කතිසේරුවරු කීප දෙනෙක් ද වෙනත් ක්‍රිස්තියානිකාර සමූහයක් ද සංඝයා වහන්සේලා තිස්නමක් පමණ ද බුඩාගමිකාර සමූහයක්ද සිටියාය.

එහි පැමිණි සියල්ලන්ගේ කැමැත්ත පිට නියමකර ගත්තේ ප්‍රධාන කාරණා තුනක් ගැන වාද කථා කිරීම පිණිසය.

- එනම්:— 1. මැවුන් කාරයා ගැනත්
2. ගැලවුන්කාරයා ගැන සහ විනිශ්චකාරයා ගැනත්
3. සදකාල සාමය ගැනත් ය.

මෙයින් මැවුන් කාරයෙක් ඇති බව ඔප්පු කිරීම පිණිස කාරණා ගෙනහැර දැක්වීමට පළමු කොට හුනුපොල නිලමේද ඔරලෝසු පැයින් පැය බාගයක් කල් දුන්නාය. එම පැය බාගය අතරේ මින් පහල ප්‍රකාශ වෙන අභිප්‍රායෙන් යුත් කථා මාථියක් ව්‍යක්ත ලෙස ප්‍රකාශ කළා—එ මෙලෙසය.

මෙහි රැස්ව සිටින මිත්‍රයින්,

මම මෙහි ප්‍රකාශ කරන කථා මාථිය යහපත් කොට සිත්හි දරා ගන්නා සේක්වා.

සියළු දේට මුල් වූ ධාතුවක් තිබෙන්නට ඕනෑය. සුභ බුඩ, වතුසව්ව බුඩ කියා බුදුවරයෝ පවා සතර කොට්ඨාශයක්ය. එයින් ඇසූ පිරු තැන් ඇති සමථිසින්ටත් බුදුන්ය කියා අථි කථාදී යෙහි පෙන හෙයින් බුදුන්ය, සථිඥයන් වහන්සේය යන

දෙදෙනා එක්කෙනෙක් නොව දෙදෙනෙක්ම වේ. සථිඥයන් වහන්සේය කියන්නේ සියළු බලේ ඇත්තාවූ පටන් ගැන්මක් අන්තිමයක් නැත්තා වූ අරුපි වූ සියළු තැන්හි පැතිර සිටින්නා වූ උත්තම වූ දෙවියන් වහන්සේය. ඒ බව වන්දනාරතී නම් බ්‍රාහ්මණ පණ්ඩිතයා විසින් ප්‍රකාශ කොට තිබෙන “විද්‍යාරං සුක්ෂමං” යනාදී ශ්ලෝකයෙන් පවා හැගේ.

“විද්‍යාරං සුක්ෂමං විභූ විෂදමාකාර රහිතං
නිරිහං නිරූපං නිරවධි ක්‍රපාඛිප් මජරං
සමස්තඥං සමෝපධිරහිත මෙමග්‍යාද මුක්තං
ජිනානං ගෞරව සෙව්‍යම් හවතු තද්වස්තු සරණං”

සියුම් වූ සථි ව්‍යාපි වූ නෙළුම වූ ආකාරයක් නැත්තා වූ ක්‍රිස්ණා රහිත වූ අරුපි වූ කරුණාවන්ත වූ නිරවද්‍ය වූ ජරාවක් නැත්තා වූ සියල්ල දත්තා වූ උපධි රහිත වූ ඊශ්වර වූ මොක්ෂ සම්පත් ගෙන දෙන්නා වූ දිනන ලද ඉසුරන් ඇති ශ්‍රාවකයන් විසින් සේවනය කටයුතු වූ ඥාන ස්වරූප වූ සථිඥතා ඥාන පද්ධිය තෙම මට පිහිට වේවා.

යන මේ ශ්ලෝකයෙහි අභිප්‍රාච්ඡන් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ප්‍රකාශ වෙන දෙවියන් වහන්සේගේ ස්වභාව දක්වීම පිණිස කියා තිබෙන ස්වයම්භූ අනාදි අසරිරෝ යනාදී කියමන් අභිප්‍රාච්ඡන් එක ලෙස මය. ඉන් නිසා සථිඥයන් වහන්සේ නම් අපි කියන මැවුන් කාර දෙවියන් වහන්සේමය. මෙයාකාර මුල් ධාතුවක් වන මැවුන් කාරයෙක් නැතුව ලෝකය ඉබේ සෑදෙන්නට බැරිය කියා බුද්ධාගමේ පොත්වල ධාතු ලක්ෂණ ප්‍රකාශ වූ පාඨ පන්තියක් ද ගෙන හැර දක්වා සථිඥයන් වහන්සේ කවර කලකවත් මැරෙන්නේ නැත.

යන මේ අභිප්‍රාච්ඡන් යුත් කථා මාභීයක් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සැබෑකම පෙන්වා දීම පිණිස හුනුපොල නිලමේ විසින් ප්‍රකාශ කළාය.

එම නිලමේ විසින් එහිදී ප්‍රකාශ කළ කථා මාභීයේ සම්පූර්ණ අභිප්‍රාච්ඡා සංක්ෂේපයෙන් මෙපමණ නමුත් මෙම කථාව කෙළවර කරන්නට ඉංග්‍රීසි පැයින් පැය බාගයක් පමණ කල්ගත වූණාය.

එම නිලමේගේ කථාවේ සංක්ෂේප අභිප්‍රාච්ඡා මෙපමණ බව එම සභාවේ සිටිය පෙරකඳෝරු මහත්තැන් ආදී සිහි ඇති කවුරුත් දනිත්. හුනුපොල නිලමේගේ කථාව කෙළවර වූනාසින් පසු බුද්ධ පක්ෂයට කථා කිරීම පිණිස එහි පත්ව සිටිය මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් මෙහි පහල සඳහන් වූ කථා මාභීය එම සභාව ඉදිරිපිට ප්‍රකාශ කරන්නට යෙදුනා ඇත.

මෙතැන්හි රැස්වූ සියලු සමූහයා විසින් ඇසිය යුතු.

හුනුපොල නිලමේ විසින් මෙපමණ වේලා මේ සභාව ඉදිරිපිට ප්‍රකාශ කරන්නා වූ යෙදුනේ බුදුන්ගේ, සච්ඡෙය් යනු දෙදෙනෙක් මිස එක් කෙනෙක් නොවන බවය.

මෙම නිලමේගේ මේ කියමන භාත්පසින් පිළිගත යුතු කියමනක්ය. ඇසු පිරු තැන් ඇති උගත් පණ්ඩිතාදීන්ට පවා බුඩ යන නාමය ව්‍යවහාර වෙනවා සත්තකය. සච්ඡෙ පදය හෙවත් සච්ඡෙයන් වහන්සේ සුතබුඩ, වතුසච්ච බුඩ, පච්චෙක බුඩ යන කොට්ඨාශයන්ගෙන් වෙනස් වූ කෙනෙක්වා සත්තකය.

වන්ද භාරතී විසින් එම සච්ඡෙ පදයෙහි හෙවත් සච්ඡෙතාඥාන නැමැති ඥාණ සචරූපයෙහි ගුණ මෙලෙස වණ්නා කොට තිබේ.

“විද්‍යාරං සුක්ෂමං ඵලු විෂදමාකාර රහිතං
නිරිහං නිරූපං නිරවධි ක්‍රපාධිජ මජරං
සමස්තඥං සථොපධි රහිත මෙභ්‍යාද මුතදං
ඒතානං ගෙයස් සෙව්‍යම් භවතු තද්වස්තු සරණං.”

සුක්ෂමං, පරසමය වාදීන්ට අවිසය වූ උදයව්‍යාපදි විදර්ශන ඥානය දේශනා කිරීමට සමරී හෙයින් සියුම් වූ; විභූ; අනන්ත වූ විෂය ඇති බැවින්; සච්ච ව්‍යාපි වූ; විෂදං, නෙමිල වූ; ආකාර රහිතං, භුශ්ව දීර්ඝාදි සංඝාතා රහිත වූ; නිරිහං, ත්‍රිෂ්ණා රහිත වූ; නිරූපං, නිලපිතාදි වණ් රහිත වූ; නිරවධි, නිස්සිම වූ; ක්‍රපා ධිජං, මහා කරුණාව උත්පත්ති කොට ඇති; අජරං, ජරා රහිත වූ; නො හොත් නිවන් අරමුණු කොට පවත්නා වූ; සමස්තඥං, සියල්ල දන්නා වූ; සථොපධි රහිතං, සියළු කාමොපධි, ස්කන්ධොපධි, ක්ලෙශොපධි අභිසංඛාරො පධි රහිත වූ; ඵෙභ්‍යාත්, අශ්ව පරි ගත්ති අකම්ප ඥාන රීශ්වර භවයෙන් යුක්ත ධර්ම දේශනාව හේතුකොට ගෙන; අමුතදං, නිවන් සැප දෙන්නා වූ; ඒතානං, ගෙය, දිනන ලද මාරයා ඇති; ශ්‍රාවකයා විසින්, සෙව්‍යම්, සෙවනය කටයුතු වූ; විද්‍යාරං, ඥාණ සචරූප වූ; තද්වස්තු, ඒ සච්ඡෙතා ඥාන පද්ධිය තෙම; මම මට; සරණං භවතු, පිහිට වේවා.

යන මේ ශ්ලෝකයෙහි ප්‍රකාශ වූවාක් මෙන්ම සච්ඡෙ පදය හෙවත් සච්ඡෙතා ඥානය සියම් වූ සියලු තන්හි පැතිර සිටින්නාවූ නෙමිල වූ ආකාරයක් නැත්තා වූ ත්‍රිෂ්ණා රහිත වූ රූපයක් නැත්තා වූ නිරවද්‍ය වූ කරුණාව උත්පත්ති කාරණාකොට ඇත්තා වූ ජරාවක් නැත්තා වූ සියල්ල දන්නා වූ සථොපධි රහිත වූ රීශ්වර වූ නිව්‍යාන සම්පත් ගෙන දෙන්නා වූ දිනන ලද මාරයා ඇති ශ්‍රාවකයන් විසින් සේවනය කටයුතු වූ ඥාන සචරූපයක් බව අනිශ්චිතම සැබෑය.

එබඳු ඥාන සචරූපයක් ලෝකයෙහි ඇත්තේමය.

ශරීරයක් ඇති කෙනෙකුට සියල්ල දක්නා වූ ඥාන ස්වරූපයක් පහල වූනොත් එයින් ලෝකයාට ප්‍රයෝජන ලැබෙනවා මිස ශරීරයකින් අහස්ව එබඳු ඥාන ස්වරූපයක් පැවැත්මෙන් කිසි පලක් නැති බව සහ එසේ පවතින්න බැරි බවත් මින් පහල ප්‍රකාශ කරන කාරණා වලින් හැගේ.

දර ආදී ද්‍රව්‍යයකට ගින්දර එකතු කොට ආහාර උයා ගන්නවා මිස ගිනි ලෝකයෙහි ඇති දෙයක් කියා බත් හැලියක් ලිප තබා ගෙන නිකන් පිම්බාට කවර කලෙකවත් බත් පැහොන්නේ නැත. එසේම එලියක් ඕනෑ කල්හිත් පහන් ආදී ද්‍රව්‍යයන් වූ දෙයකට යොදා එලිය ලබා ගන්නවා මිස වෙන අන්දමකින් උත්සාහ කළාට කවර කලකවත් එලියක් ලබන්න බැරිය.

වන්දු භාරතී නම් බ්‍රාහ්මණ පණ්ඩිතයා වණිනා කළ අන්දමේ සියල්ල දක්නා වූ සච්ඡිකා ඥානයයි කියන ලද ඥාන ස්වරූපයක් ලෝකයෙහි ඇතුළා සත්තකයි. එම ඥාන ස්වරූපය ශරීරයක් ඇති කෙනෙකුට පහල වූනොත් හෙවත් ලැබුනොත් එයින් ප්‍රයෝජන වෙනවා මිස ශරීරයක් නැතිව එම ඥාන ස්වරූපයෙන් කිසියම් ප්‍රයෝජනයක් ගන්න බැරි බව සිත් ඇති කාටත් හැගේ.

සුඛොදන රජ්ජුරුවන්ගේ පුත්‍රවූ සිඬාරි කුමාරයාණන් වහන්සේ එකී සච්ඡිකා පදය හෙවත් සච්ඡිකා ඥානය ලබාගත හතළිස්පස් අවුරුද්දක් වැඩ සිට පිරිනිවන් පෑ සේක. උන්වහන්සේ එම ඥාන බලයෙන් දනගත යුතු සියල්ල දන ලෝකයාගේ ගැලවීමේ මාර්ගය තත්වූ පරිද්දෙන් ප්‍රකාශ කොට තිබේ.

ද්‍රව්‍ය සන්ධනයෙන් හෙවත් ගිනි කටු සහ ගිනිගල එකට සන්ධනය කිරීමෙන් ගිනි උපදින බවත් ඒ ගිනි දර ආදී ද්‍රව්‍යවලට එකතු කොට ප්‍රයෝජනය ගන්න බවත් එසේ දර ආදී ද්‍රව්‍යයකට ගිනි එකතු නොකොළොත් වහා නිවී යන බවත් එබඳු සන්ධනය කින් උපන් ඊට මත්තෙන් යම් තැනක නොතිබුන බවත් යම්තම් සිහි ඇති කවුරුත් දනිති.

ද්‍රව්‍ය සන්ධනාදියෙන් ගිනි උපදින බව සියලු කල්හිම සත්වයන් අතරේ පවත්නා දැනීමක්ය. එම දැනීම නිසා ගිනි ඕනෑ වූ සත්වයන් ඕනෑ විටක ගිනි උපදවා ද්‍රව්‍ය වලට එකතු කොට ප්‍රයෝජන ගනිත්. එසේම සියල්ල දක්නා වූ සච්ඡිකා පදයක් හෙවත් සච්ඡිකා ඥානයක් ඇති බව දැනීම සත්වයන් අතරේ සදකල් පැවැත්මක්ය. එම දැනීම නිසා උත්තම වීර්‍යවන්ත සත්වයන් එම ඥානය ලබා ගැනීමටද දශ පාරමිතාදි සමුත්තර පාරමි ධර්මයන් විත්තය හා සමග සන්ධනය කිරීමෙන් ලබා ගනිත්.

ගින්නේ දුඛාවලට එකතු කිරීමෙන් ගින්නෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ලබන්නේ. එසේම සියල්ල දක්නා වූ සවිඥානා ඥානයක් පක්ඛස්සත්තියෙන් යුත් ශරීරයක් ඇත්තෙකුට පහලවීමෙන් ලෝකයාගේ පරලොව ගැලවීමේ මාර්ගය වූ ධර්මාධර්ම දෙක එම ඥානයෙහි බලය කරනකොට ගෙන දෙශනා කෙරෙන්නේ.

ඥාන සාරූපයක් තනිව සිටගෙන කිසි කලබලයක් කරන්නක් කියන්නක් බැරි බව එසේ පැවැත්මක් නැති බව මේ ආදී බොහෝ කාරණාවලින් පෙන්වන්නක් පුළුවන. නුමුත් දැනට මට ලැබී තිබෙන කාලයෙහි මදිකම නිසා මේ කර්ම මෙයින් අත්හිට වන්නෙමි.

මෙම කර්ම මාර්ගය ප්‍රකාශ කරන්නක් ඉංග්‍රීසි පැයෙන් පැය බාගයක් පමණ පසුවුනාය.

මෙයින් පසු හුනුපොල නිලමේ තව මිනිත්තු දහයක් කල්-ඉල්ලාගෙන මැවුන් කාරයෙක් නැතුව මේ ලෝක සත්වයන් ඉබේ සැදෙන්නක් බැරි බව සහ මැවුන්කාරයෙක් ඇති බවට කාරණා දෙවනුත් ප්‍රකාශ කළාය. හේ මෙසේය.

“බිත්දු වූවා මනාකාරො නිග්ගහිතන්ති වුවවතෙ
කේවලස්සාප්පයොගන්තා අකාරො සන්නිධියතෙ”

යන මේ කියමනේ හැටියට හෝඩියේ අකුරු සෑදීමට පවා මූල බිත්දුවය. බිත්දුව කව වූ සම්භාවයෙන් යුක්තය. ඒක තනිව හිට ගෙන ශබ්දයක් උපදින්නක් නුපුළුවන. අකාරාදී අක්ෂරයන්ට එකතු වීමෙන් ශබ්ද උපදී. එසේම දෙවියන් වහන්සේත් සෑම තැනම පිරි වැඩ සිටින්නාවූ සියල්ලට මුල්වූ කෙනෙක. උන් වහන්සේ මේ ලෝකය හා සත්වයන් මැව්වාය. බ්‍රහ්මාගමේ බ්‍රහ්ම බිජයකින් සෑදුනාය කියත්. බ්‍රහ්මාණ්ඩ කියා ව්‍යවහාරයක් තිබෙන්නෙන් ඒ නිසාමය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ජල මතුයෙහි දෙවියන් වහන්සේගේ ස්ප්‍රිතුව හැසුරුණාය කියන්නේත් මේ නිසාමය.

තනිවූ බිත්දුවට දෙවනුව තව බිත්දුවක් එකතුවුනාම ඊට විසරියයි කියත්. තනිවූ බිත්දුවට සමාන වූයේ මැවුන්කාර දෙවියන් වහන්සේය. දෙවතු සෑදුනු බිත්දුවට සමානවූයේ ගැලවුන්කාර ක්‍රිස්තුස් වහන්සේයි.

දෙවෙනි වර හුනුපොල නිලමේ විසින් මේ අභිප්‍රාචෙන් යුත් කර්ම මාර්ගයක් කොට මිනිත්තු දහයකින් පමණ කර්ම අත් හිටෙව්වාය.

මීට උත්තර වශයෙන් ගුණානන්ද ස්වාමීන් කළ කථාව මෙලෙසය.

මෙහි රැස්ව සිටින සිහි ඇති සියල්ලන්ගේම හෘද සාක්ෂියට එකඟ වන ලෙස මේ නිලමේ ගෙනහැර දැක්වූවාට කාරණාවල තිබෙන නිස්සාර කම් පෙන්නා දෙමි.

බිත්දුවකට තනිව හිටගෙන යම්කිසි ශබ්දයක් උපදවන්ට බැරුවාක්මෙන්ම අරුපිටු ඥාන සවභාවයකට හෙවත් ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් ප්‍රකාශ කරන ශරීරයක් නැතුව හැම තැනම පිරි වැඩ සිටිනවාය කියන දෙවියෝය කියා ව්‍යවහාර කරන හිස් වචනයට කිසියම් බල පූච්චන්කමක් කරන්ඩවත් යම් දෙයක් මවන්ඩ වත් බැරිය.

එබඳු මැවුන්කාරයෙක් විසින් මේ ලෝකය හා සත්වයන් යම් කාලයක මැව්වා නම් ඒ මැවීමට මත්තෙන් මැවුන්කාරයා මෙබඳු මැවීමක් නොකර නිකන් හිටියායයි සිතීම සියල්ලන්ගේම හෘද සාක්ෂියට ඒකාන්තයෙන්ම විරුඩිය.

පටන් ගැන්මක් නැති සදාකල් එකාකාර බලයෙන් යුක්තව සිටින මැවුන් කාරයා විසින් මේ ලෝක සත්වයන් මවා අවුරුදු හය දහස්ක්වත් තවම සම්පූර්ණ වුනේ නැති බව බයිබලයෙහි පෙනේ. මෙපමණ ලඟ කාලයකදී මේ ලෝක සත්වයන් මැවූ මැවුන්කාරයා විසින් ඊට එපිට කාලවලත් මේ අන්දමේ මැවීමවල් නොකළාය, කියා සිතීම ඉතා දුෂ්කරය. නමුත් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ මේ අමත කියමන් තමන්ගේ ආගමේ තිබෙන ත්‍රිසා පිළි ගනිත්. සියළු දෙනාටම ලැබී තිබෙන කල්පනාවට විරුඩව වූ මේ අන්දමේ මිත්ථ්‍යා කියමන් තම තමන් අදහන ආගම්වල තිබෙන පලියට පිළිගැනීම අඥානකමේ විපාකය වෙයි. මෙකී අඥාන අංශයෙන් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ යෙදී නැත්නම් එකාකාර බලයෙන් යුක්තව පටන් ගැන්මක් අන්තිමයක් නැතුව සදාකල් හිටින මැවුන්කාරයා අවුරුදු හයදහස් වත් සම්පූර්ණ නොවූ ලඟ කාලයකදී මේ ලෝක සත්වයන් මැව්වාය. ඊට මත්තෙන් මැවීමේ නැත කියා එක පාරටම පිළිගන්නේ නැතිවා සත්තකය.

යන මේ කථා මාගිය මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් ප්‍රකාශ කළාය.

මේ කථා මාගිය කෙළවර වූවායින් පසු හුනුපොල නිලමේ විසින් මෙසේ කීවාය.

මේ මැවීමට මත්තෙන් මැවීමක් කළ බවක්වත් නොකළ බවක් වත් බයිබලයෙහි නොපෙනේ. නමුත් සදාකාලික වූ මැවුන් කාරයානන් වහන්සේ මේ මැවීමට මත්තෙන් ලෝක සත්වයන් නොයෙක්වර නොමැව්වාය කියා අපි කියන්නේ නැත.

හුනුපොල නිලමේගේ මෙම උත්තරයට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් දුන් උත්තරය මෙලෙසය.

මෙහි රැස්වූ සියල්ලන්ම මා විසින් ප්‍රකාශ කරන මේ කාරණා සිත්හි බරා ගනින්නවා.

හුනුපොල නිලමේ විසින් දුන් මෙහි ප්‍රකාශ කළේ බුඩ්ධාගමය ඒ බව මෙයින් ඔප්පු වේ.

සියළු ලොවට නායක වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මෙසේ ප්‍රකාශ කරන ලදී.

“අනාමකග්ගොයං භික්ඛවෙ සංඝාරො
පුබ්බා කොට්ඨාසං පඤ්ඤායති”

සඵඤ්ඤාත් වහන්සේ විසින් මෙයින් උගන්වා තිබෙන්නේ සංඝාර වුර්තියෙන් යුත් සත්වයන්ට මුල් පටන් ගැන්මක්වත් අන්තිමයක් වත් නැති බවය.

ලෝකයක් ඵලෙසම ඇතිව නැතිවීමෙන් සදකල් පවතින බවත් බුඩ්ධදෙශනාවෙහි පෙනී තිබේ.

මීර්‍යාවාදීන්ගේ මේ කියමන් වලින් පවා බුඩ්ධ දේශනාවෙහි තිබෙන සත්‍ය තාවය ඔප්පුවෙන බව මෙයින් කාටත් පෙනේ. ඉන් නිසා මැවුන්කාරයෙක් ඇත කියන ක්‍රිස්තියානි කාරයෙක් ආගම අත්හැර දමා දෙවියෝද සෘෂිවරයෝද අවශේෂ පණ්ඩිත-යන්ද පිළි ගත් ඒකාන්ත සුන්දර වූ බුඩ්ධාගම පිළිගැනීම යුතුය.

මෙයින් පසු හුනුපොල නිලමේ ගැලවුන් කාරයා ගැන කථා කිරීමට පටන් ගත්තාය.

සියළු දෙනා අසන සේක්වා.

දෙවියන් වහන්සේ මාංශකාරයෙන් මෙලොවට පැමිණ මනුෂ්‍යයන් ගැලවීම පිණිස කුරුසෙහි ඇත ගැසුන් ලබා දුක් වින්දය. මනුෂ්‍යයන් පටන්ගැන්මේ පටන් පරිකාරයෝ නිසා ඒ පාපයෙන් මුදවානු පිණිස උන්වහන්සේ වද වින්දය. බොධි සත්වයා පවා ඇස්, ඉස්, මස්, ලේ, අමුදරුවන් දන් දුන්නාය කියා බුඩ්ධාගමේ පොත්වල පෙනේ. ඵමෙන්ම ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නොයෙක් අන්දමේ දුක් වින්දේ මනුෂ්‍යයන් පාපයෙන් මුදවානු පිණිසය. උන්වහන්සේගේ වද විදීම නිසා අපි සියල්ලෝම ගැලවෙනවාය.

යන මේ අභිප්‍රායෙන් යුත් කථාවක් ගැලවුන්කාරයා ගැන හුනුපොල නිලමේ විසින් ප්‍රකාශ කළාය.

මෙයින් පසු මොහොට්ටිවත්තේ ස්වාමී කළ කථාව මෙලෙසය.
මිත්‍රවූ මහතුනි,

ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ වද විදීම නිසා මනුෂ්‍යයන් ගැලවෙන වාස කියා මෙම නිලමේ විසින් ප්‍රකාශ කළ බව මට මෙන් මෙහි රැස්ව සිටින කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. නමුත් ක්‍රිස්තුස්ගේ වද විදීමෙන් මනුෂ්‍යයන් ගැලවෙන්නේ නැත කියා සියළු සමාගම්-වල ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වීම් කාරයෝ ඉස්පිර ලෙස ලෝකයාට උගන්වන බව මට පෙන්වා දෙන්නට පුළුවන. ඒ කෙලෙසද? හොඳ කළ අය හෙවත් පින් කළ අය සදකාලික ස්වර්ගයට යන බවත්, නරක කළ අය හෙවත් පව් කළ අය සදකාලික නරකාදියට යන බවත් ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වීම් කාරයෝ කියා දෙන බව මෙහි රැස්ව සිටින සියල්ලෝම දනිති.

හොඳ කළ අය ස්වර්ගයටත් නරක කළ අය නරකාදියටත් යනවා නම් ක්‍රිස්තුගේ වද විදීමෙන් සත්වයන්ට ඇති ප්‍රයෝජනය මොකද?

සත්වයින්ගේ පරලොව විපාකය හොඳ නරක දෙක නිසා වෙනවා නම් තවත් කෙනෙක් ඊට වද වින්දය කියන එක පිස්සු කථාවක්ය. මේ අන්දමේ ආදී මධ්‍ය පර්යේෂාන නොගැළ-පෙන වචන මෙබඳු සභාවල ප්‍රකාශ කිරීම යුතු නැත.

හොඳ කිරීමෙන් ස්වර්ග මොක්ෂ සම්පත් ලැබෙන බවත් නරක කිරීමෙන් සතර අසා දුක් ලැබෙන බවත්, “කම්ම යෝනි කම්ම බන්ධු කම්ම පටිසරණො” යනාදී බුද්ධ දේශනාවෙන් ඔප්පු වේ.

මේ ගැලවුන් කාරයා සියල්ලන් කෙරෙහිම වාසය කෙරෙත්. ඉන් නිසා තම තමන් කරන්නාවූ හොඳ නරක දෙක නිසා පරලොව සැප දුක් දෙක ලැබෙන කල්පනාවට ගෙන නරක අත්හැර දමා හොඳ කිරීම අතිසයින්ම සුදුසුය.

මින්පසු භූතූපොල නිලමේ විසින් විනිශ්චය කාරයා ගැන කළ කථාව මෙලෙසය.

මිත්‍රයෙනි,

යමෙක් කළාවූ වරදට අවිච්ඡිද්ධ විනිශ්චය කාරයෙක් ඕනෑ බව දුනට අපට පෙනෙන්නට තිබෙන දේවලින් පවා පෙනේ. වරද කළාවූ කෙනෙක් නවු ශාලාවක් ඉදිරිපිටට ගෙන ගොස් ඔහුගේ වරද ගැන විභාගකොට ඔහුට අවිච්ඡිද්ධ දෙනවා මිස ඉබේම ඔහුට අවිච්ඡිද්ධ ලැබෙන්නේ නැත.

එසේම පව් කළාවූ ඇත්තන්ටත් විභාගකොට අවිච්ඡිද්ධ දෙන්නට කෙනෙක් ඕනෑය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ විනිශ්චය කාරයෙක් සිටින බව කියා තිබේ. එනම් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේය. බුද්ධාගමේ එබඳු විනිශ්චය කාරයෙක් ඇති බවක් නොපෙනේ. ඉන් නිසා බුද්ධාගම පිළිගන්නට බැරිය.

යන මේ අභිප්‍රායෙන් යුත් කරාවක් එම නිලමේ විසින් ගෙන හැර දක්විය.

මේ ගැන මොහොට්ටිවත්තේ ස්වාමී දුන් උත්තරය මෙන්න. මිත්‍රවූ මහතුනි,

නඩු මාභිය පෙන්වා දීමට විනිශ්චය කාරයෙක් හිටිත්ත ඕනෑ වා සත්තකය. යම් කෙනෙක් වරදක් කෙළේ වී නම් නඩු මාභියෙන් ම ඔහු වරදකාරයා වෙනවා මිස නඩුකාරයා විසින් වරදකාරයා කරනවා නොවේය. නඩු මාභිය යහපත් ලෙස උගත් වැදගත් මහත්තැන් දෙපලක් මෙහි දැනට සිටින නිසා ඒ මහතුන් මෙහි අදහස හොඳට තේරුම් ගන්නවා ඇත. වරදකාරයෝ වීම සහ නිදහස් කාරයෝ වීමත් දෙකම නඩු මාභියෙන්ම වෙනවා මිස නඩුකාරයෙක් විසින් නොකරන බව නැණවත් සියල්ලෝම දනිත්.

වරදේ තරමට අවිච්ඡිද්ධ පෙන්වා දීමට නඩුකාරයෝ පත්ව සිටිනවා මිස අවිච්ඡිද්ධ පත්වූ නඩුකාරයෙක් ඇත්තේ නැත. පරලොභ සෑප දුක් දෙක නියම කිරීම ගැන එබඳු නඩුකාරයෙක් හෙවත් විනිශ්චය කාරයෙක් සිටින බව බුඩ්ධාගමේ පොත්වල පෙනේ. එනම් සච්ඡයන් වහන්සේය. උත්තරාසේ සියලු ලෝකයාගේ උත්තම විනිශ්චය කාරයාණන් වහන්සේය. උත්තරාසේගේ විනිශ්චයෙහි ප්‍රකාර සියලු දෙනාටම අවිච්ඡිද්ධ ලැබේ. නඩු මාභියෙන් වරදකාරයෙක්වූ පුද්ගලයා බන්ධනාගාරාදියට ගෙනයාමට රාජ දූතයෝ සිටින්නාක් මෙන් සච්ඡයන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කළ නඩුමාභියෙන් වරද පත්වූ අය ගෙන යාමට දූතයෝ සිටිත්. ඒ නම් යමදූත පිසාවාදියයි. මේ ගැන තව කියන්නට බොහෝ කාරණා තිබෙන නමුත් මේ පමණ සෑහේයයි සිතමි.

මෙයින් පසු සදකාල සචරිය නොහොත් මොක්කය ගැන දෙපක්ෂය විසින්ම ප්‍රකාශ කළ කාරණා ගැන දෙපක්ෂයේම උදවිය සතුටුව කරාව අත්හිටවන්නට යෙදුනාය. මේ කරාව ඉදිරිපිට සිටිය සමූහයා කිසි කෝලාහලයක් නැතුව යහපත් අන්දමින් කරා ශ්‍රවණය කොට පිටත්ව ගිය බව දුටිමි. නමුත් මේ යහපත් කරාවේ අභිප්‍රාය ගැන කිසිවක් නොදත් කතිසේරු කෙනෙක් පමණක් තමන්ගේ අඤානකමේ ඵලය සභාව ඉදිරිපිට ප්‍රකාශ කරන්නාක් මෙන් අරියෙන් හිස්වූ කරාවක් කළාය. ඒ නම් හුනුපොල නිලමේ විසින් ප්‍රකාශ කළ සච්ඡයන් වහන්සේ සිටිනවාය මුත්තරාසේ විසිනුත් කියනවාය, ඒ බව ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ දනගනිල්ලාය. මෙබඳු නින්දා කටයුතුවූ කියමන් ඔහු විසින් ප්‍රකාශ කළේ රවටාගෙන හිටිය නූගත් සමූහයා දෙවනුත් රවටිම පිණිසවාට කොහෙත් සැක නැත.

උදන්විට වාද කථාව ගැනය

මෙම වාද කථාව තීන්දු වුනායින් පසු එහි ඇත්ත අවිච්ඡිද්ධතාවය ප්‍රසිද්ධ කරන ලෙස අපි දෙගොල්ල ගිවිස ගත්තා සැබෑය. එහෙත් ඒ අවිච්ඡිද්ධතාව ගැන ඊට පසු ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ හුනුපොල නිලමේ මා සමඟ කිසිවක් නොකී බැවින් ඒ ගැන නිලමේලාගේ ඕනෑකමක් නැති බව මට හැඟී ගියාය. එසේ නමුත් මගේ වචනය බොරු වෙන නිසා තනියම ඒ ගැන වියදම් කොට එහි සිටි වාද කථාවේ ඇත්ත මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උත්තාන්තයේ වන මම අවිච්ඡිද්ධතාවය ප්‍රසිද්ධ කෙළෙමි. බුද්ධ පක්ෂයට හෝ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට කොයි තරම් වාසියක් අවාසියක් වුනත් එහිදී සිටි වාද කථාවේ ඇත්ත එලෙසය. ඒ එසේ නමුත් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට වාසි ලබා දෙනු සඳහා හුනුපොල නිලමේ විසින් එම වාද කථාව ගැනය කියා තවත් බොහෝ කාරණා අතින් මිටින් දමා ආකූල කොට අවිච්ඡිද්ධතාව ප්‍රසිද්ධ කළ පොත් පුවක් මොහොට්ටිවත්තේ උත්තාන්තයේ වන මටද සම්බව කියවා බලා ගනිමි. එහි මාතෘකාවට ලියා තිබෙන්නේ උදන්විට වාද කථාව ගැනය කියාය. එය එසේමය. උදන්විට වාද කථාව ගැන සදු පොතක්වා මිස උදන්විට වාද කථාව නොවේය. මම ප්‍රසිද්ධ කළ පත්‍රය උදන්විට වාද කථාව ගැන නොව උදන්විට වාද කථාවමය. යමක් ගැන සාදන පොත් වලට තමන් ඕනෑ දෙයක් කොපමණවත් අඩංගු කරන්ට පුළුවන. නිලමේගේ පොත ඒ ගැන සෑදූ එකක්ය. කියමින් ආයෙ ඒ වාද කථාව සිදුවුනු හරි ඇත්ත එලෙසයයි කියනවා නම් අයුතුය. අපි පළමුවෙන් ප්‍රසිද්ධ කෙළේ උදන්විට වාද කථාව බවද මේ ප්‍රසිද්ධ කරන්නේ හුනුපොල නිලමේ ඒ වාද කථාව ගැන සදු පොතට උත්තර බවද සියලු දෙනාම දනගනිත්වා.

මේ වගට,

මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද
උත්තාන්තයේය.

යතර කෝරලේ

උදන්විට වාද - කථාව ගැණය.**හුණුපොල නිලමේට උත්තර**

වසි 1866 ක්වු පෙබරවාරි මස 1 වෙනි දින උදන්විට
විහාරස්ථානයේදීය.

මෙම වාද කථාවේ දීර්ඝවූ විස්තර හැර සැකෙවින් ගත යුතු හරි අභිප්‍රාච මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උත්තරාත්තේ වන මා විසින් අවුටු ගස්වා ප්‍රසිද්ධ කළායින් පසු මගේ ප්‍රසිද්ධ කිරීම වැරදියයි ලොවට හඟවන අදහසින් හුණුපොල නිලමේ විසින් ප්‍රසිද්ධ කරන ලද සංග්‍රහයක් ද මටත් දක්නට ලැබුණාය. එහි කියා තිබෙන කාරණා අහුන නමුත් අප දෙදෙනා විසින් කථා කළ කරණාත් සමහරක් එහි සඳහන්ව තිබෙන නිසා ඒ ගැණ යමක් කියනට අපටද ඉඩ තිබෙනුය. හුණුපොල නිලමේ ඒ කථාවට උදහරණ වශයෙන් ගණහැර දක්වනට යෙදුණු අභිධම්මයට ඇතුළත් පාඨ කැබලි සමහරක් බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙනවා සත්තකය. එහෙත් ඒ නිලමේ පවා තේරුම් ගෙන තිබෙන ක්‍රමය ගැන අපි ඔහුට අනුකම්පා කිරීම යුතු නමුත් ඒවා තේරුම් කරලා එම නිලමේම සැක හය නැතිව ප්‍රසිද්ධ කළ නිසා ඉතින් ඒ ගැණ යමක් නොකියාම බැරිය. පළමුවෙන් අපි දෙදෙනා කථාව කළ දවසේදීත් නිලමේ විසින් එම පාඨ කැබලි කියා තේරුම් කළ නමුත් ඒවායේ වැරදි පෙන්වීම ගැණ මා විසින් වචන මාත්‍රයකින් පමණක් නිලමේට තරවටු නොකෙළේ අපේ කථාවෙන් ගතයුතු අභිප්‍රා මාත්‍රය පමණක් ගැනීම සඳහා පමණක් නොව පටන් ගත් වාදය අස්සේ තවත් ගණන් නැති අතු වාද උපදින නිසාය. ඒ එසේ නමුත් නිලමේ ඒ ගැන කල්පනා කරලා තිබෙන්නේ එම තේරුම් අපිත් එලෙසින්ම පිළිගත් බවය. ඒ නිසා අපි තේරුම් ගත්තේ නිලමේ පාඨ කැබලි තේරුම් කරලා අවුටු ගස්වා ප්‍රසිද්ධ කළ සැක හය නැති කමෙන්ය.

පළමුවෙනි කාරණය ගැණය

නිලමේ විසින් මැවුම් කාරයෙක් ඇති බව ඔප්පු කිරීම
පිණිස ගෙනහැර දක්වු

“තත්ථ කතමං ඤාණං” යනාදී පාඨයෙන් ඤාණයක ක්‍රමයක් හඟවනවා මිස මැවුම් කාරයෙක් ඇති බවක් කිසි කලෙක හැඟෙන්නේ නැත. ඒ බව නිලමේට තේරුම් ගැනීමට සුදුසු වූ ඥානශක්තියක් ලබාගත්තට කැමති නම් දැන්වත් පාලි භාෂාව හා එහි නිරුත්ති ලක්ෂණත් මදක්වත් ඉගෙනගත්තට අපි

ආරාධනා කරමු. සුමු සන්නයක් බලා ගත් පමණින් පරම ගම්භීර අභිධම්මය තේරුම් ගැනීමට තැත් කිරීම එම නිලමේ ක්‍රිස්තියානි ආගමට ගියාට කුඩා නැත. එහෙත් අත්තිමට තිබෙන ඉඳං ඥානං යම්කම්වත් නිලමේට මතක් නුනාටත් කණගාටු වෙමු. තවද නිලමේ දක්වූ එම පාඨයෙහි තිබෙන “න තස්ස පරිභාණි සබ්බ කාලං පවත්තති” යන්න ගැණ නිලමේ කියන්නේ නම්, විනාශයක් නොව සද කල් පවතින දෙවියන් වහන්සේ බව ඔප්පු වෙනවාය කියාය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ කියන මැවුම් කාරයාට කිසි කලක අත්තිමයක් නැතිව සදකල් පවතිනවාය යනු බයිබලයෙන් නිලමේ දැනගෙන තිබෙන පළියට, සබ්බකාලං යනුත් එලෙසයයි පණ්ඩිත වූ නිලමේ තේරුම් ගත්තාට කනගාටුය. සබ්බකාලං යන්නෙහි කාලං යනු නිලමේට තේරුම් ගත හැකි නමුත් (සබ්බ) යන්නෙහි විශෙෂ විශාගය තේරුම් ගැනීම (ශබ්ද ශාස්ත්‍රයෙහි පවුන්වයක් නොමැති බැවින්) නොහැකිය, නිලමේ දන්නේ සබ්බ ශබ්දයට (කවුරුත් දන්නා) නිප්පද්ශ සථාර්ථය පමණක් නිසා යථොක්ත තේරීම කළා හරි නමුත් සබ්බ ශබ්දය, සප්පද්ශාර්ථයෙහිත් පවත්නා බව දන්නෝ නිලමේගේ තේරුමට කුමට හමොත්පාදනය නොකරද්ද, සබ්බස වො සාරිපුත්ත සුභාසිතං පරියායෙන, යනු හා සබ්බං වො භික්ඛවෙ දෙසිස්සාමි, තං සුනාම සාධුකං මනාසි කරොම, භාසිස්සාමි යනු ද සබ්බං සබ්බතො සංඡානාති, යනු ද අපේ පණ්ඩිත නිලමේ කෙලෙස තේරුම් ගනිද්දි නොදන්නෙයි. ශාස්ත්‍ර ලක්ෂණ ඔහේ තිබ්බාවෙ, නුණුපොල නිලමේ බුඩ්ධගමට විරුඩ්ව සටන් කරමින් දුරයින් ටික ක්‍රිස්තියානි ආගමට ගත්තොත් හැමදම පඩි දෙතවා යයි, පාද්ලි කෙතෙක් කීවොත් මේ පාද්ලි තැන කීවේ මම සසර සිටින තුරු සද කල්හි මට පඩි දෙතවා කියා යයි නිලමේ තේරුම් ගත්තොත් නිලමේ ගේ දැනීම ගැන ලෝකයා මක් නොසිතද්ද? මැවුම් කාරයෙක් හිටින්ඩ ඕනෑ බවට කාරණා පෙන්වන්ඩ කැමති අපේ පණ්ඩිත නිලමේ විසින් බුඩ්ධගමේ පොත්වල තිබෙන පාලි කැබලි ඔහේ තිබෙන්නඩ හැර වෙන ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියන කාරණා වලින් එකක් දෙකක් කීවානම් මෙපමණ පැටලිල්ලක් වෙන්ට ඉඩ නැත. අල්ලතොත් අල්ල මහ එකාම කීවා වාගේ බුඩ්ධගමේ දේශනා වෙන්ම මැවුම් කාරයෙක් ඇති බව පෙන්වන්ට ගිය නිසා නිලමේගේ දැනීමේ තරම එලිවුනා පමණක් නොව සමහර ලෝකයා හිතට

ගෙන තිබුණු බර ගතියත් පැහැදිලි වෙන්ට පලවුව, නිලමේ කියන ලෙස ඥාය මැවුන් කාරයා වූනත් ඥායෙන් අමුතු යන්ත්‍ර සුත්‍රාදී උපක්‍රම උපදවන්නට පුළුවන්වා මිස සත්වයන් අමුතුවෙන් මවන්ට බැරිය. එහෙත් එම ඥාය ශරීරයට එකඟ වීමෙන් මිස තනි ඥාය හුදකලාව පවතිමින් කිසිවක් කරන්ට බැරිය. ඒ බව විස්තර ලෙස මගේ පළමු වෙනි ප්‍රසිද්ධ කිරීමේදී කියා ඇති නිසා මෙහි විස්තර නොකරමු.

දෙවෙනි කාරණය ගැණය

“යත්තකං ඤාණං එත්තකං පට්ඨානං” යනාදී පාඨය දක්වමින් නිලමේ කියන්නේ නම් මෙයින් සැමතැන්හි පිරි පැතිර වැඩ ඉන්නාවූ අප්‍රමාණවූ දෙවියන් වහන්සේ බව ඔප්පු වෙනවාය යනුයි. “එත්තකං පට්ඨානං” යනු සන්න කිරීමේදී, ඒ ඥාණය පැතිර පැවතීමට එපමණ අවකාශ ඇත්තේය යනු නිලමේ කියා තිබෙයි. මේ වාද කථාව නිසා නිලමේට පාළු භාෂාව හා එහි ව්‍යාකරණ ද ඉගැන්වීමට අපට නුපුළුවන් නමුත් “එත සද්දෙ සමීප වවනො” යනු ද පට්ඨානං ගති හෙතුසු යනු ද, දැන්වත් හිතට ගන්ට හොඳයි. මේ නිලමේ කියන ලෙස යථොක්ත පාඨයෙන් සැම තැන්හි පිරි පැතිර වැඩ ඉන්නා දෙවි කෙනෙක් ඇති බවක් අපට තේරුම් ගන්ට බැරි වුව ද එබඳු දෙවි කෙනෙක් ලෝකයෙහිවත් හිටිනවා නම් එය අසුරුවකි. මක්නිසාද යත්, යමෙක් සැම තැනම වැඩ ඉන්නවා නම් කියන්ට සහ හිතන්ටත් ලැජ්ජා පිළිකුල්වූ තැනුත් ලෝකයෙහි තිබෙන නිසා එබඳු තැන් වලත් ඒ තැනැත්තා ඇතුළුව සැක නැත. දෙවියෙක් හෝ යකෙක් හෝ මේ ලෝකයෙහි සැම තැනම පිරි පැතිර හිටින්ට ගියොත් අනිත් ලෝකේ තිබෙන සවිඤ්ඤාණක අවිඤ්ඤාණක වස්තූන් තැබීමට වෙනින් ලෝකයක් ඕනෑ ය. ඒ නිසා මෙ බඳු කෙනෙක් ඇති බව හිතන්ට නිලමේ පෙන්නු කාරණාව හිස්ය.

තුන්වෙනි කාරණය ගැණය

“ඤාණ පරියන්තිකං ඤෙය්‍යං” යනාදී පාඨ දක්වා මුලින් කී කාරණයම නිලමේ කියා හිටිනවා පමණක් නොව උන්වහන්සේ මැවූ දේවල් උන්වහන්සේගේ නියම ව්‍යාවස්ථා වලට වෙනස්ව නොපවතින බවද ඔප්පු වෙනවා යයි කියනවාය. ඒ ගැන අපට කියන්ට තිබෙන්නේ මෙපමණය. ඒ නම් අභස්හි ගමන් කරන වලා පටලය දෙස යමෙක් බලාගන මේ වලා පටලය මේ මේ සටහන් ඇත්තේ යයි නානා ප්‍රකාර සිංහ ව්‍යාසු මෘග සුකර වාක්ෂ පථිතාදී ආකාරයන්ට යොමුකොට සිතන කල්හි ඒ වලා පටලය ඒ ඒ ආකාරයට පැමිණුණාක් මෙන් පෙනෙන්නා

වාගේ නිලමේන් මැවුන් කාරයෙක් සෑම තැනම පිරි පැතිර වැඩ ඉන්නවා යයි සිතීන් සිතාගෙන පොත් අතට ගෙන බලන කල්හි මේ සියලු පොත් වලම සියලු පාඨ වලම කියා තිබෙන්නේ මැවුන් කාරයෙක් සෑම තැන පිරි වැඩ ඉන්නා බව යයි නිලමේන් තේරුම් යනවා හේමයි, රත්න හැදීමට උත්සාහ ගනිමින් ඒ ගැන ව්‍යාවෘතව බෙහෙත් සාදන්නෙක් මෙසේ කීවා. දම්පියාවේ සියළු ගාථාවලම කියා තිබෙන්නේ රත්න සාදන ගුරුකමය. එය බොහෝ දෙනෙක් තේරුම් නොගෙන තිබෙනවාය කියාය.

ඒ වගේ හුනුපොල නිලමේන් අභිධම්මයට අත්තභිත වූද නොවූ ද නොයෙක් පාඨයන් දක්වමින් ඒවායින් තේරුම් යන්නේ සියලු තැනම පිරි පැතිර වැඩ ඉන්නා දෙව්කෙනෙක් ඇති බවයයි කියනවාය. අපට උමතු ගතියකුත් නැති නිසා නිලමේ කී පලියට එලෙස තේරුම් ගත්තට බැරිය. තවද නිලමේ කියන්නේ නම්, උන්වහන්සේ මැවූ දේවල් උන්වහන්සේ කළ ව්‍යවස්ථාවලට වෙනස්ව නොපවතින බවය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ කියා තිබෙන හැටියට ලෝකයෙහි තිබෙන සවිඤ්ඤාණක අවිඤ්ඤාණක සියල්ලම දෙවියන් වහන්සේ මැවූ නිසා බුඩ්ධාගමි කාරයෝ බුඩ්ධාගම අදහන්නේත් මරක්කල ආගම කාරයෝ ඒ ආගම අදහන්නේත් තවත් ආගම කාරයෝ ඒ ඒ නොයෙක් නොයෙක් ආගම අදහන්නේත් ඒ දෙවියන්ගේ ව්‍යවස්ථාව පිට වෙන්ව ඕනෑය. මක්නිසාද? ඒ දෙවියන්ගේ මැවිල්ල ඒ දෙවියන්ගේ ව්‍යවස්ථා වලට නොවෙනස්ව පවතිනවා යයි කියන නිසාය.

එවිට ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ දෙවියන් අදහන්නේත් බුඩ්ධාගම කාරයෝ සවිඤ්ඤාණ වහන්සේව අදහන්නේත් දෙවියන්ගේ ව්‍යවස්ථාව පිට නිසා දෙගොල්ලටම අමුත්තක් නොවිය යුතුය. එසේ බැලූ කල හුනුපොල නිලමේ ක්‍රිස්තියානි ආගමට ගොස් අඤ්ඤාතයින් ඒ ආගමට ගත්තට උත්සාහ කිරීමෙකුත් (පඩි සවිල්පයක් ලබාගැනීම මුත්) අමුතු ඵලයක් නැති බව පෙනවාය.

සකරවෙනි කාරණය ගැණය

කියා නිලමේ දක්වා තිබෙන්නේ මෙලෙසය. අසංඛත ධාතුව නම්වූ එකම මුල් ධාතුවක් ඇතිබවත්, සංඛත ධාතුව යයි කියන ලද කාලික වූ වක්ෂු ධාතු ආදී සතලිහක් ධාතු ඒ සදකාලික මුල් ධාතුව නිසා වෙන බවද ප්‍රශ්න ව්‍යාකරණ විධියකින් යුත් පාඨ පිළිවෙළක් මා විසින් කියා පෑනිමි, කියාය. මේ ගැන මම කියන්නේ නම් ප්‍රශ්න ව්‍යාකරණ විධියකින් යුත් ධාතු ගැන කියා තිබෙන (පිළිවෙළක් කොහොම නමුත්) පාඨයක් කිව්වා සැබෑය. නමුත් එම පාඨයෙන් (හුනුපොල නිලමේ දුන්

කියන ලෙස) අසංඛත ධාතුවකින් වක්ෂු ධාතු ආදී සතලිහක් ධාතු සැදෙන බවක් ඔප්පු දුන්නේ වත් එලෙස ඔප්පු දෙන්නට පුළුවන් කමක් තිබුණේවත් එලෙස පාඨ පිළිවෙළක් බුද්ධාගමේ ඇත්තේ වත් මත්තට එලෙස පාඨ පිළිවෙළක් බුද්ධාගමෙන් පෙන්වන්නට නිලමේටම පුළුවන් වන්නේවත් නැති බව සත්තක ලෙසටම කියන්නට පුළුවන. පොත ලොකුවෙන නිසා ඒ පාඨ මෙහි අඩංගු කෙළේ නැත යන නිලමේගේ කීමෙන්ම එහි හිස්කම පණ්ඩිත වූ සියල්ලෝ හඟිත්. අසංඛත ධාතුවකින් සංඛත ධාතු හැදෙන බව කියාපු පාඨ පිළිවෙළක් බුද්ධාගමේ තිබෙනවා නම් අනෙක් පාඨ දැක්වූවා වගේ ඒවත් නොදක්වා පොත ලොකු වෙනවාට ඔව්වර ලෝභ කමක් මොකද?

තවද ධාතුවල ස්වභාව දැනගැනීම ඉතා දුෂ්කරය කියාද පාර්ථි ධාතුව කර්තෘ ලක්ෂණය කියා බුද්ධාගමේ පොත්වල පෙනවූය කියාද තව දේවල් පාර්ථි ධාතුවය කියා බොහෝ දෙන තේරුම් කර දෙනවාය කියාද ඒ ඔවුන් ධාතුවෙන් ලක්ෂණයෙන් වෙනස නොදන්නා කමෙකුඩි කියාද නිලමේගේ පොතේ කියා තිබෙනවාය. ධාතුවල ස්වභාව දැන ගැනීම ලේඛි නොවන බවත්, පඨවි ධාතුව කර්තෘ ලක්ෂණ බව බුද්ධාගමේ පොත්වල කියා තිබෙන බවත් තද දේවල් පාර්ථි ධාතුවට ඇතුළත් බවත්, එසේම බොහෝ දෙන තේරුම් කරදෙන, බවත් සැබෑය. ධාතුවෙන් ලක්ෂණයෙන් වෙනස නොදන්නා කමින් එලෙස තේරුම් කරන වාය යනු නිලමේගේ නොදන්නමින් කියන බොරුවකි. තමන්ගේ නොදන්නම ලෝකයට භාරදී නිලමේ කර්තෘ කරන එක බරපතල වැරද්දකි. ධාතුවත් ලක්ෂණයත් දෙක වෙනස් කරන්නට පුළුවන් බව නිලමේ කියන නුමුත් එය තේරුම් ගැනීම අපහසුය. මලත් ඒ මලේ තිබෙන සුවිදන් වෙන්කරන්නට බැරුවා වාගේ ධාතුව ඒ ධාතුවල තිබෙන ලක්ෂණත් වෙනස් කරන්නට බැරි බව නිලමේට නොතේරෙන්නේ ඇයි. නොතේරුම් කමක් යමෙකුට තිබීම පුද්ගලයක් නොවන නමුත් එය හරි තේරුම යයි සිතා ගනිමින් ලෝකයාගේ හරි තේරුමට දෙස් කීම පුද්ගලයකි. පෘතුවි ධාතුව කර්තෘ ලක්ෂණ බව හා තද දේවල් පාර්ථි ධාතුවට ඇතුළත් යයි කියන ලෝකයාගේ කීමට දෙස් තබමින් නිලමේ කියන්නේ මෙලෙසය. “පහවො සමඤ්ඤං වාලක්ඛණං නාමං” යනු දක්වා එම තේරුම් කරන්නෙත් කෙසේද යත්, යමකින් යමක් වී හෙවත් හටගෙන නමකින් ව්‍යවහාර වේද? ඒ ලක්ෂණය නම් වේ. මෙසේ තේරුම්කර දෙවනු විශේෂ වශයෙන් යථෝක්ත පාඨයෙහි අභිප්‍රාය දීමට මෙලෙස කියනවාය. මෙහි විශේෂ නම් ද්‍රව්‍ය නොවූ ගුණ නොවූ ධාතුවල බලය කරණකොට ගෙන ද්‍රව්‍යවත් ගුණවත් සියළු දේවල්ම ලක්ෂණ රස ප්‍රත්‍යුපසාර්ථන පදසාර්ථන වශයෙන්

සැදෙන බව බුඩාගමේ පොත්වල පැහැදිලිව තිබෙනවාය. සමහර පණ්ඩිතවරු පවා ඒවා නොවිමසන එක වරදයි කියමින් (බලි අරින්තෝ හැම කවිවලම අන්තිමට ආයිමේවා. කියන්නා වගේ) සියලු දේවල් මවන්ඩ බලය ඇති මැවුන් කාරයන් වහන්සේ බව මෙයිනුත් මජ්ඣ වෙනවාය කියනවාය. මේ නිලමේ දැනට දකුත් වැට්ට්ටි කෙනෙක් දකුත් මේ කාරණාවේදී ඔහුට අපි ඉතා කුඩා බිලින්දෙක් කොට සලකන්නෙමු. මක්නිසාද? පෘථිවි ධාතුව කර්කෂ ලක්ෂණය යනාදි නිවැරදි වූ කියමන් ඔහුට තේරුම් ගත නොහැකිව ඒ ගැන වරද යයි කියමින් සහ බුඩාගමේ පොත්වල පෙන හරිවූ පාඨයන් වරදද ගෙන ඒ වරදවූ පාඨයන් ඔහුට ඕනෑ ලෙසට කිසි අගක් මුලක් නොසලකා නොදනුම්කමින් තේරුම් කරන නිසාය. “පහවො සමඤ්ඤංවා ලක්ඛණං නාම” කියා පාඨයක් බුඩාගමට අදාල කිසිම පොතක පතක නැතුවා පමණක් නොව නිලමේ කියන අභිප්‍රාච ඇතිව පාඨයක් වත් ඇත්තේ නැත. “සභාවො සමඤ්ඤං ලක්ඛණං නාම” කියා පාඨයක් අභිධම් අටුවාවක ඇති බව අපට මතකයි. එහි අභිප්‍රාචත් නිලමේ කියන ලෙස නොව සභාවො, (යමක ඇත්තාවූ) සභාව; වා, නොමනාත්: සාමඤ්ඤං, (එහි පැවති) සාමාන්‍යා (ගති) ය; ලක්ඛණං නාම, ලක්ෂණය නම් වේ, යනුයි. මේ මිස නිලමේ කියන ලෙස පාඨයක් වත් අභිප්‍රාචක් වත් බුඩාගමේ කිසිම තැනක නැත. අහෝ! නිලමේගේ පණ්ඩිතකමේ දූප්පත් හැඩ කොතනදෝ වැරදිවිට සුත්‍ර සන්නයක තිබේ නිලමේට මේ අහුන වූ පාඨ කැබෙල්ලක් ලැබී එහි පහවෝ කියා තිබුනා දැක පහවො කියන්නේ හටගැන්මට යයි කියාද සමඤ්ඤං කියා නාමයක් නමට පාලි පොත්වල තිබෙනවා දැක නිලමේ මේ ගැන ධ්වටුනාට අපටත් කණගාටුය. ටිකක් ඉගෙන ගන්නවාට වඩා නුගත්කම හොඳය යන ඉග්‍රීසි පණ්ඩිතයාගේ කීම මට මෙහිදී සිහිවුනාය. ඉතින් මේ හුනුපොල නිලමේ සාදගත් පාඨයෙහි අභිප්‍රාචත් බැලුවාම මේ තැනැත්තා මට සම්මුඛ වී කථා කළායින් නොසිතනවා වීනා උමතු ගතියක් නැතැයි නොසිතාම බැරිය. මේ නිලමේ මහණකමේ සිටියදී බණ දෙසා බැවේත් මේ තේරුම් කමින් නිසා ඒකත් පුදුම වෙන්ට කරුණකි. මෙහෙම නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමට හැරී ගියා මිස බුඩාගමේ ගැන පැහැදිලි වූ දැනගැන්මක් නිලමේට ඇතුළු තිබුනා නම් ඔය ගමක නොයනවා සත්තකය. ඇරත් මේ නිලමේ මහනව සිටිය

කාලේ බණ දේශනාවට යනවා යයි කියන ලීලාව සැබෑ නම් මොහු හොඳ ක්‍රියේතියානි ආගමට මිස බුද්ධාගමට නොවේය. එපමණක් නොව කොයි ආගමක නමුත් සර්ධාවෙන් හිතව සහ ප්‍රතිපත්ති සුත්‍යාව යමෙක් වසනවා නම් ඔහු අනික් ආගමකට හැරී යාමත් පුදුම කරුණක් නොවෙයි.

තවද පස්වෙනි කාරණය ගැන පාඨයක් නොදක්වූ නුමුත් බුද්ධාගම ගැන ආරංචියක් නිලමේ විසින් කියා හිටිනවාය. කෙසේද යත් - ලොකොත්තර ධර්මය අවබෝධ කළවුන් වුන වුනත් ඒ ඥාණය කිසි වෙනසක් නොව පවතින බව බුද්ධාගමේ පොත්වලම පෙනවාය යනුයි. මෙහෙම එකක් නිලමේ භිතෙන් දකුළාවත් කියනවාද? නොහොත් ඉහත කී ලෙස සම්භවු පාඨයකවත් මේ බව කියා තිබෙනවාද? එසේත් නොවේ නම් පිරිසිදු විඤ්ඤාණයේ ආරංචිය මාතර පලාතෙන් වත් දැන කියනවාද? යනු අපි හරිහැටි නොදන්න නිසා නිලමේම එය කීන්දුවට කියන තුරු ඒ ගැන උත්තර නොදී නවතින්නෙමු.

හවෙනි කාරණය දක්වන්නට පටන් ගෙන

පණ්ඩිත වූ නිලමේ කියන්නේ නම්

බුද්ධාගම කාරයෝ බුදුහුත් සථිඥයන් වහන්සේත් එක්කෙනෙක කියනවා මිස බුදුන් වෙනම කෙනෙක සථිඥයන් වහන්සේ වෙනම කෙනෙක සථිඥයන් වහන්සේ නම් අද්වය අසර්වක කෙනෙක. මේ කාරණා දුස්කරාට් වලින් ප්‍රතිමණ්ඩිත භාරනය පටිඨානාදි වශයෙන් ක්‍රිවිධවූ අවිසර්ජනීය ප්‍රශ්න වලින් සර්ජිත පෙල අවුච්ඡාලිනාට් වලින්ම පෙන්වන්නට පුළුවන කියා මම ඒ පොත් අතට ගෙන බලන්නට කියෙමි. ඒ පොත් නොබලාම මොහොට්ටිවත්තේ උත්තාන්සේ මම කී කාරණා පිළිගත්තාය යනුයි. බුදුහුත් සථිඥයන් වහන්සේත් දෙදෙනෙක් බව දේශනා අවුච්ඡාලිනාට් වලින් පෙන්වන්නට නිලමේම පුළුවන කියා මම ඉදිරිපිටම නිලමේ කීවා සැබෑය. නමුත් ඔහුගේ පෙන්වීම මුල කී බුද්ධාගමේ පාඨවලින් සැම තැනම පිරි වැඩඉන්නා දෙව්කෙනෙක් ඇති බව ඔප්පු කළා වාගේ වෙන්ට පුළුවන නිසා ඔහුගේ ඒ බොරු හැල්ල නාවුස්සා කථාව කොට වෙන්ට ඕනෑ බැවින්ද, පෙල අවුච්ඡාලිනාට් ගැන හුනුපොල නිලමේගේ පවුත්වයේ තරම තත්වු පරිද්දෙන් මට හැඟී ගිය බැවින්ද, ඔහු පෙන්වන්නට ආරම්භකර ඒ කාරණය ගැන සභාව හිතා නොකරවා ඉන්ට උත්සාහ කළේ වී නමුත් සියල්ලෝම සිනාවුනා සැබෑය. ඒ ගැන නිලමේ කල්පනා කරලා තිබෙන්නේ නිලමේම එබන්දක් පෙන්වන්නට පුළුවන බවක් මම හිතට ගත්තාය කියාය. ඒ ගැන නිලමේම ඕනෑ හැටියක් හිතා ගන්ට අපි හැම වේලේම අවසර දෙන්නෙමු. තවද බොඩ ගතකය කළ වන්දනාරතී විසින් එම

පොතෙහි කියා තිබෙන “විද්‍යාරං” යනාදී ශ්ලෝකයෙහුත් සථිඥයන් වහන්සේ වෙන්කොට පිහිට ඉල්ලා තිබෙන අභිප්‍රා-
වෙන්ද සිදත් සභරාවෙහි “මහද ගඳ කිළි කර” යනාදී ගීයෙන්ද සථිඥයන් වහන්සේ අසරික බව ඔප්පු දුනිමු කියාද, නිලමේගේ පොතේ තිබෙන්නා. ඒ ශ්ලෝකාදියෙන් එබන්දක් ඔප්පු කළාය යනු කෙලෙස වෙනත් ඒ ශ්ලෝකාදිය නිලමේ එහිදී කීවා සැබෑය. ඒවා ගැන කිය යුතු කරුණු අපේ මුල පත්‍රයේ කියා ඇති නිසා මෙහිදී මධ්‍යස්ථ කරමු. නැවතත් කියන නිසා මෙහිදී යමක් කිය යුතුය. නිලමේගේ මේ කියමනේ අභිප්‍රාච නම් බෞද්ධ ශතකය කළ පණ්ඩිතයා පිහිට ඉල්ලා තිබෙන්නේ සථිඥයන් වහන්සේ ගෙන් නොව යෙහෝව්‍ය: ගෙන්ය යනුයි. එසේම සිදත් සභරා-
වෙහි මුල ගීතයෙහි කියන සථිඥයන් වහන්සේත් යෙහෝව්‍ය:ය යනුයි.

යම් කාරණාවක් තේරුම් ගැනීමේදී හෙවත් සෙවීමෙහිදී අග මුල මැද යන ත්‍රිවිධ ස්ථානයන්ම කල්පනා කටයුතුය. එහෙත් හුණුපොල නිලමේ එසේ කල්පනා නොකරන බව අපට සැක නැතුවම කියන්නට පුළුවන. මක්නිසාද? බෞද්ධ ශතකයේ තිබෙන විද්‍යාරං යනාදී ශ්ලෝකයට අගින් හා මුලින් තිබෙන අනෙක් ශ්ලෝක ගැන හා සිඬාන්ත සංග්‍රහයේ තිබෙන ගීයට අගින් තිබෙන අනික් කියමන් ගැනත් නිලමේගේ කිසි කල්-
පනාවක් නැති නිසාය. බෞද්ධ ශතකයෙහි අගින් මුලින් තිබෙන අනික් සියලුම ශ්ලෝක වලින් බුදුරජානන් වහන්සේට ස්තූති හා නමස්කාර කරන අතර (මේ නිලමේ සථිඥයායි නමක් සාදගත්) යෙහෝව්‍ය:ට නමස්කාරයක් වත් ස්තූතියක් වත් ඔහුගෙන් පිහිට ඉල්ලීමක්වත් කරන්නට තිබෙන ඕනෑකම මොකද? සිදත් සභරාව කළ පණ්ඩිතයාද තමන්ගේ ප්‍රකරණය පටන් ගැන්මෙහිදී සථිඥවූ අප බුදුරජාණන් වහන්සේට සිහි. කළ බව අලංකාර කොට භූහවීම පිණිස “මහද ගඳ කිළි කර” යනාදී ගීය කීවා මිස නිලමේ කියන යෙහෝව්‍ය: කෙනෙක් හෘදය තුළ වාසය කරන බව කීවා නොවෙයි. නිලමේට සිහි කල්පනාවක් තිබෙනවා නම් ගඳ කිළියක් යෙහෝව්‍ය:ට නැති බව හා එය කාට අයිති එකක්ද කියා හිතන්නට ඉඩ තිබුණාය.

කරුණු නොසලකා මුබාරුභවූ පලියට කියනවා නම් මක්කා කියන්නට බැරිද? වෙනම සථිඥවූ දෙව් කෙනෙක් ඇති බව බුදු රජාණන් වහන්සේත් වදරා තිබෙනවා යයි බුද්ධාගමේ පොත්වලින් පෙන්වන්නට දහලන නිලමේට වන්දනාරකි අදී බ්‍රාහ්මණ පණ්ඩිතයන්ගේ කියමන් ගැන මක්කියන්නට බැරිද?

හත්වෙනි කාරණය ගැනය.

නිලමේ විසින් කියා තිබෙන හැල්ල එම නිලමේට මිස අපට තේරුම් ගත්තට නොහැකි බැවින් ඒ ගැන යමක් කියන්නට ඉඩ නැත. පළමුවෙන්ම කථාව කරන දවසේදීත් බිත්දුව කුත් ඒකෙන් ශබ්දයක් නඟින හැටියකුත් මහා සමුද්‍රයෙන් නැගී රැළ වේගයක් මෙන් ඒ බිත්දුවෙන් ආකාරයක් නික්මෙන බවකුත් නිලමේ කීවා සැබෑය.

ඒ දවසේදීත් ඒ කථාව මොහොට්ටි වත්තේ උන්නාන්සේ වන මම පමණක් නොව ඒ සභාවේ හිටිය කාටවත් තේරුනේ නැති බවත් මටද හැඟුනි. මේ කාණ්ඩයාගේ අවසානයෙහි එම නිලමේම මෙසේ කියති කෙසේද? මේ කාරණය මෙහෙම සංක්ෂේපයෙන් කියා තේරුම් කර දෙන්නටත් අසා තේරුම්කර ගත්තටත් ඉතා දුෂ්කරය කියාය. නිලමේගේ ඒ කථාව සභාවට තේරුම් නොගිය බව තමන්ටම හැඟුනු නිසා තමන්ගේ ලැජ්ජාව මකාගන්නට මෙහෙම කී එක වටින්නේ නැත. මේ ඇර නිලමේගේ පොතේ අපි විසින් උත්තර දියයුතු වෙන වැදගත් කාරණයක් නැතුවා පමණක් නොව අපි විසින් ඒවා ගැණ කිය යුතු කාරණා සහ උදන්විටදී වුණු වාද කථාවේ හරි ඇත්ත සංක්ෂේපයෙන් මා විසින් පළමුවෙන් මේ ගැන ප්‍රසිද්ධ කළ පත්‍රයේ ඇත. තවද නිලමේගේ පොතේ අන්තිම හරියේදී මා සම්බන්ධ කරගෙන කියා තිබෙන කාරණා වලින් සමහරක් සැබෑය කියන්නටත් පුළුවන් නමුත් බෝ පහුව නිලමේට ඕනෑවාට කියා තිබෙන අහුන බොරුය. ජාතක පෙළේ ගාථා පමණක් බුද්ධ දේශනාව බවත් ජාතක කථා එලෙස නොවන බවත් එහිදී මම කීවා සැබෑයි. නමුත් නිලමේ ආරංචියෙන් දැන ගත් බුද්ධාගමේ හැටියට ජාතක කථාත් බුද්ධ දේශනාවයයි ඊට ප්‍රථමදී සිතා සිටිය නිසා මගේ කීම නිලමේට අසුරුවක් ලෙස වැටහී ගියා පමණක් නොව ඒ නිසාම එය නිලමේගේ පොතටත් අඩංගු කළා වෙන්ට ඇත. නිලමේ බුද්ධාගමේ පොත් වලින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ කිරීමට යෑම අඥාන ආඛියා තමා අත තිබුණු හක් ගෙඩිය ගහට දමා දෙවනු තමා කරා ගෙන්නා ගැනීමට කළ උත්සාහයට වඩා කුඩා නැත.

පෙර එක් ආඩියෙක් තමන්ගේ උසස් කම් පෙන්වීම පිණිසත් අඥානයන් රැවටීම පිණිසත් තමන් අත තිබෙන හක් ගෙඩිය ගහට දමීමත් දෙවනු තමන් අතට එතවාය කියා බොරුවක් ප්‍රසිද්ධ කොට හිටියේය. එය ඇසූ මනුෂ්‍යයෝ ඒ හාස්කම

බැලීම පිණිස ආඩියන් සමග ගඩගාවක් සමීපයට පැමිණ හක් ගෙඩිය ගහට දමීම පිණිස ඉල්ලා සිටියෝය. ආඩියා තමන්ට මෙයින් මොන උපායකින් වත් බේරෙන්නට බැරි නිසා හක් ගෙඩියට මතුරා ගහට දමමාය. හක් ගෙඩිය වතුර යටට බැස්සා මිස තමා කරා ආවේ නැත.

බුඩ දේශනාවෙන් ක්‍රියානියානි ආගමේ සැබෑකම පෙන්වන්නට හුණුපොල නිලමේ කරන උත්සාහය මෙම අඤාන ආඩියාගේ උත්සාහයට වඩා කුඩා නැත.

කවිය මෙන්න

හි හා	කකා උන් සැටියේ හිහා නො	කා
වි කා	රයෙන් වැහුනිය මුගෙ ඇඟේ ය	කා
එ කා	කී බසට රැස්වී දෙගොඩ රැ	කා
ස කා	කිවත් නේවිය ගහ දැමූ හ	කා

දනමිති කමක්

වාසනාව තිබෙන තුරාම වැඩ සැදී යාම බොරු නැ සැබෑ	යි
ඒ වුනාට සැම දම ඒක නොතිබිය ඊට නපුරක් යෙදෙ	යි
සැම දම පිරිහීම වීම දළ ලෝබ මෝහ උදෙසා තම	යි
දේසනාව හොඳ දේකි ඊට පැවතීම කාට කාටත් හොඳ	යි

— මහානිවේදිතයා —

බද්දේගම වාදය

— මහා කුමාරසිංහ රජය —

බද්දේගම වාදය

බොඩ පක්ෂයෙන් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන්
ප්‍රශ්න සහ උත්තර.

“විශ්වාස ශාස්ත්‍ර විසරෙරපි බුද්ධි මද්භිරි
බුඩ්ධාං සථියා නව ගතො විදිතොප නෙහා
යෙනෙහ යසාව මතො මිලිතා ඉමාරි
නිත්‍ය බුද්ධෙස්ව විබුද්ධෙස්වමුනිස්ස සෙව්‍යා:”

බද්දේගම පන්සලක වසන සුමඬිගල නම් වූ කුඩා භික්ෂු
නමක්හුගේ වාසස්ථානයට එක් දිනක් එම ගමේ ක්‍රිස්තියානි
දෙවස්ථානය ආශ්‍රය කරන කතිසේරු තනතුරට පැමිණීම පිණිස
පුහුණු කරන දස දෙනෙකුට වැඩි තරම් සමූහයක් පැමිණ
බුඩාගම හා ක්‍රිස්තියානි ආගම පිළිබඳ වාද කරාවක් විකක් දුර
කරාකොට දැන් වැඩිදුර කරාවට අවකාශ නැත. නැවත කරා
කරන්ට ප්‍රසන්න දිනක් නියම කළාම අපි පැමිණෙමු. කියා
ක්‍රිස්තියානි සමූහයා එතැනින් නික්ම ගියෝය. නැවත සුමඬිගල
භික්ෂුව විසින් වර්ෂ 1864 ක්වූ නොවැම්බු මස 21 වෙනි දින
එන්ට කියා නියමකොට ලියුමක් යැවූ නමුත් ඒ අතර එක්
දිනක ක්‍රිස්තියානි කීප දෙනෙක් අවුත් අපට වාදය ගැන මේ
ඉඩමට එන්ට නුපුළුවන. තානායමට නම් එන්ට පුළුවනැයි
කියා ගියෝය.

ඉන්පසු එකී 21 වෙනි දින දක්වාම ක්‍රිස්තියානි සමූහයා
වාද කරාවට එන බවක් බුඩාගමේ සමූහයාට නොදැන්වූහ.
නමුත් ඒ නියම කළ දින ක්‍රිස්තියානි පාදිරි කතිසේරු ආදී සමූ-
හයක් එම පන්තුවේ මුදලි ආරච්චි ආදී මුලාදානින් සමග එම
ස්ථානයට පැමිණුණෝය-එදවස වාද පිණිසම නොව බුඩාගමේ
පින්කමක් පිණිස ඒ ස්ථානයට පැමිණි භික්ෂුන් වහන්සේලා
සොළොස් නමක් හා ගිහි උදවියක්ද රැස්ව සිටියා පමණක් නොව

ගිහියන්ගේ යාඥවට කහවේ ආයුෂ්මත් තෙම ධර්ම දේශනාව පිණිස සෑදී සිටියේය. ඒ කාලයේදී ක්‍රිස්තියානි සමූහයා අවුත් ඒ ඉඩමෙන් බැහැර සිට සුමඬගල නවක භික්ෂූහුගේ ලියුමක්ද පෙන්වමින් ඒ ඉඩමෙන් පිටට කැඳවමින් මහත්වූ සොෂාවකින් යුක්තව සිටියේය. ඒ සුමඬගල භික්ෂුව ඒ සථානයෙන් පිටට පැමිණ කුමක් පිණිස සොෂා කරන්දැයි සමහරුන්ගෙන් විචාල කලා වාද කථාවට පැමිණෙන්නට මේ සථානයේ ගිහියන්ගෙන් අවසර ලබාදිය යුතුයයි සමහර ක්‍රිස්තියානින් කී විට ඉඩම හිමියන් විසින් සමාදාන කථාවක් පිණිස නම් ඉඩ දෙන්නට හැකි යයි කී කල්හි ක්‍රිස්තියානි සමූහයාද ඒ සථානයට ඇතුල් විය. එදවස එතබවට උත්තරයක් නොදී සිටි පැමිණි ක්‍රිස්තියානි සමූහයා එකන ආසන දුන්නා නරකය පුටු මදිය යනාදී කෝලාහල කථාවක් උපදවා එයින් බොහෝ කල් ගත කොට යලිත් වාද කරන්නට ප්‍රසන්නාකාරයකුත් අහවා කථා කළ කල්හි එතැනට පැමිණි වැඩිවූ භික්ෂූන් වහන්සේලා අපි මෙබඳු වාද කථාවක් පිණිස පැමිණියෝ නොව මුව-නමුත්, තමුන්නාන්සේලා වාද කරනු කැමති නම් කථා කරමුව කියන අතර ක්‍රිස්තියානි කෙනෙක් වූ ඒ පත්තුවේ මුදියන්සේ රාලභාමී දෙපාර්ශ්වය මැදට පැමිණ එහි සිටි ඉංග්‍රීසි දන්නන් සමග පළමුකොට ඉංග්‍රීසියෙන් කථා කොට අද වාද කථාවෙන් කම් නැත නැවත වාද කරන්නට කාලයක් නියම කරගෙන නවත්වමු යයි කීවායින් පසු ක්‍රිස්තියානි කාරයෝද අපිත් අද වාද කරන අරමුනෙන් නොපැමිණියෙමුව - (එන බවට උත්තර තුළත් තුමුත්) එන්ට නියමය තිබුන නිසා ආවෙමුව - එබැවින් අද පටන් 30 දිනක් ඇතුළත වාදයට දින නියම කොට ලියුමක් බුඩාගමේ පක්ෂයෙන් ලැබෙන්නට ඕනෑයයි කියා ගියේය - ඉන්පසු ඒ දින නියමය සඳහා බද්දේගම සුමඬගල භික්ෂුව විසින් යවන ලද ලියුම් වලට නොයෙක් විරෝධ ලියා එවීමෙන් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් කල් ඉක්මවූ නමුත් වසි 1865 ක්වූ පෙබරවාරි මස 8 වෙනි දින නියම කොට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් තප්පරව ඕනෑ කළ ඔවුන් ගේ ජය භූමියක් වූ ගනේගම සාලාවකට දෙපක්ෂයම පැමුණුනාය. නියමකරගත් දවල් එකට ප්‍රථමයෙන් බෞද්ධ පක්ෂයෙන් බුලත්ගම; කහතොට කහවේ, සිප්කඩුවේ, වැලිගම, පොතුවිල, මොහොට්ටිවත්තේ ආදී මහනුන් වහන්සේලා සතලිස් ගණනක් පමණද සේනානායක, එදිරිසිංහ, පොන්නම්පෙරුම ආදී මහත්තැන් ඇතුළු වූ ගිහි සිය ගණනක් පමණද පැමිණියේය. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් පාර්සෝන්ස්, සිල්වා, ගුණවර්ධන, බෝර් යන මේ වාද කාරී සමර්ප පාදිරිවරු ප්‍රධානවූ පාදිරියෝද, ගුණසේකර, කරුණාරත්න ආදී වූ කතිසේරුවෝද ඉගැන්වුම් කාරයෝද කෝල්ස් වැන්රුයින් ආදීහුද යන මේ ක්‍රිස්තියානි

කාරයෝ හැටහැත්තුවක් පමණද පැමිණියෝය. මෙසේ පැමිණ දෙපාර්ශ්‍ය අතරේ වාද කථාව නියම කර ගැන්මේදී ප්‍රශ්නයකටද උත්තරයකටද ඔරලෝසු විනාඩි පහක් ද දහයක්ද නියම කරමු යයි ක්‍රිස්තියානි කාරයන් කී විට එයින් ප්‍රශ්නෝත්තර නොව කෝලාහලයක් කළ හැකි යයි සිතූ බෞද්ධ පක්ෂයේ ප්‍රධාන තැන් ඊට විරුධව කළ කථාවල ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් නිකරුණේ ලැබුන කථා නිසා කාලයක් ඉක්මුණේය.

නමුත් බෞද්ධ පක්ෂයේ ඕනෑකමින් ප්‍රශ්න සහ උත්තරන් ලියාලාම තබමින් කථා කටයුත්තක් කරන ලෙස නියමයද ප්‍රශ්නයට ද උත්තරයට ද විනාඩි 10 ක් සහ පැයක් ද පක්ෂයකින් ප්‍රශ්න පහ බැගින් ද නියම කොට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් ඕනෑ කළ ලෙස පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය බෞද්ධ පක්ෂයට දී උත්තරය දීමෙන් සභා රාජ්‍යය කිරීමට ඉඩදී බෞද්ධ පක්ෂය පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය පිළිවිසියේය. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය ප්‍රථම නියමට විරුධව උත්තර නොලියා කථා කරන්නට පටන් ගෙන කෝලාහල අන්දමින් මොන පොරොන්දු දැයි කිය කියා කථා කළ නමුත් ඊට ඉඩ නොදී උත්තරය ලියවා ගන්නාය - මෙයාකාරයෙන් බුදු, ගුරු, කිවි, සැනි, සළ යන මේ පස්දින අතර ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් කාල නියමාදී ප්‍රථම පොරොන්දු වරදවමින් ද ප්‍රශ්න මහත් කරන්නට ක්‍රිස්තියානි ප්‍රඥප්තිය වහල්කර ගනිමින් ද ක්‍රියා කළ නිසා දෙපක්ෂයෙන් ප්‍රශ්න තුනක් සහ උත්තර තුනක් ද විය. ඒ අතර කෝලාහල විධියෙන් ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් මොන පොරොන්දු ද කියමින් ක්‍රියා කළ බැවින් පාදිරිවරු, මහනුන් වහන්සේලා පසුපස්සේ ලුහු බැන්ද නිසා ද යම් අන්දමකින් කෝලාහලයක් උපන්නොත් බෞද්ධ පක්ෂය මහත් නිසා නඩු මාගියෙන් නිරපරාදයේ දෙස් ලැබෙන්නට පුළුවන යන භීතියක් බෞද්ධ පක්ෂයට තිබුණේය. මේ කරුණු දනගත් ක්‍රිස්තියානි කෙනෙක් වූ ගහබඩ පත්තුවේ මුදලි මැතිතු ආණ්ඩුවට රපෝර්තු කොට නඩුකාර දෙපලක් වාද භූමියට ගෙන්නවුයේය.* ඒ නඩුකාර තැන් ද මේ වාදය නවත්වන්නට අපට බලයක් නැත. නමුත් මෙයින් සමාදාය කඩවෙයි යන අනුමානයක් තිබෙන නිසා මෙලෙස කිරීමට මින් මත්තට ඉඩ නොදෙමුව. කල් නියම කොට දෙපක්ෂයේ වාසස්ථාන වලම වසමින් ලියුම් ඔබ මොබ යැවීමෙන් වාදය අවසන් වනතුරු ක්‍රියා කළ මැනවැයි අනුදත් ගෙයින් එතැන් පටන් ලියුම් ඔබ

*මේ නඩුකාර මහත්තැන් ගෙන්වීම මෙසේ කරනලද්දේවි නමුත් ගාල්ලෙන් සෙනහක් කෝලාහලයට එනවා යයි කියා බුලත්ගම උන්වහන්සේ විසින් මුදියන්සේ රාලභාමින් වහන්සේට කියා සිටිය නිසා ගෙන්වන ලද්දි ක්‍රිස්තියානින් විසින් දේශනාදියෙන් රටේ ප්‍රකාශ කරන ලදී.

මොබ යැවීමෙන් වාදය අවසන් කළෙමු. අවසන් වුනාම අවිවු ගසමුව යන කථාව තිබුන හෙයින් අපි වාදය අවසන් වුනාට පසු මෙසේ අවිවුගස්සමු - මේ වාදයේදී කවුරු කුපිතව ක්‍රියා කළෝද යනු අනභිමුඛවුවන්ටත් දැනගන්ට පුළුවනි. කුමකින්ද කුපිත වුවන්ගේ ප්‍රශ්න සහ උත්තරවල පරිසර බස් ඇත. ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ තමන් උත්තර මාහැඟි බැව් වැනු නමුත් ඒ ඇත්තන්ගේ පළමුවෙනි උත්තරයවත් බලා තේරුම්ගත් කෙනෙකුට දිය යුතු උත්තර නැතුව ක්‍රිස්තියානි කාරයන් පිටින් පැන්න බව වැටහෙයි - මේ වාදයෙන් පමණක් නොව පුරාණ වාද වලිනුත් බුඩාගම නම් සත්වයන්ගේ පව් නසන පිණිස ඇතිවූ ශාන්ත ප්‍රණීත සත්‍යාගම බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම නම් පාපයට බලය දෙන කෲර යක්ෂ ක්‍රියා හඟවන සත්වයන්ගේ ආත්ම සුභ සිද්ධියට හේතු නොවන අසත්‍ය ආගම බවත් ප්‍රකාශ හෙයින් එරෝපියානු බොහෝ උගත් පණ්ඩිතයන් විසින් ද ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද ක්‍රිස්තියානිය හැර දමන්නට ද දුක් ගෙවනු පිණිස ඇදහිය යුතු උතුම් බුද්ධාගම ආත්ම ශුභ සිද්ධිය සඳහා වැලඳ ගන්ට ද ප්‍රසන්න වන ලෙස මේ බලන සියළු සත්පුරුෂ ක්‍රිස්තියානි ආදීන්ට අපි අවවාද කරමු.

තව ද මේ පොත බලන ක්‍රිස්තියානි මිත්‍රවරුනි; නුඹලා සියල්ලම මේ වාදය පැවති වාද භූමියෙහි නොසිටිය හෙයින් වාද කළා වූ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය කොපමණ කෙරෙහික විධියෙන් ක්‍රියා කළාද? සමගියෙන් තබාගත් නියමවල් කොපමණ දුරට කඩකර දමමාද යනු සියල්ලන්ට ප්‍රත්‍යක්ෂ වේ. නමුත් ඔවුන් විසින් දුන් උත්තරවල කොපමණ මායාකාර කෙරෙහික කථා අඩංගුව තිබේද යනු සිහි නුවණින් යුක්තව පොත් බලන සියල්ලන්ටම වැටහෙන්නට පුළුවන. යම් සේ මුදල් බලය සහ අභ්‍යන්තර රවටන්ට ඉන්ද්‍රජාලයක් වැනි කසාද කිරීමේ බලයක් ප්‍රධාන කොට තමන් ආගම කෙරෙහි හක්ති රහිතයන් ලවා ද ප්‍රයෝජනයට වුවමනා තැන ක්‍රිස්තියානි යයි කියවමින් මෙලොව ලාභය ආගමට සම්බන්ධ කරගන නිතරම ක්‍රියා කරන රෙප්‍රමාදු පාදිටියන් විසින් තමන් පිරිස කොපමණ දැඩි උත්සාහයකින් රැකගන්නා ලද්දේදැයි නුඹලාට ප්‍රත්‍යක්ෂව ඇත. එසේම මේ වාදියේදීත් මේ රටේ ව්‍යවහාර කරන ලද බයිබලයන් වරදය. යනාදියෙන් කළ කෙරෙහික කම් නම් අනන්තය. එලෙස තමන් පිරිස වරින් වර නොයෙක් අද්වැරදි හෙලන පාදිටියන්ගේ බස් අසා නුඹලා ක්‍රිස්තියානි ආගම හැර දමන්ට මැලිවී අවා මහ හෙලි නොකොට මිනිස් ලොව මුදුන් පත් සැප අළුයම දැමූ කෙල පිඩක් සේ දමා සඵඳ පදප්‍රාප්ත වූ ශාක්‍යසිංහයන් වහන්සේගේ සියලු පණ්ඩිතයන් විසින් වණිණියවූ ප්‍රඥප්ති පිළිගෙන උන්-වහන්සේ සරණ පරායන කොට ආත්මාර්ථ සිධි කරගන්නා සේ

උත්සාහ වඩන පිණිස නුඹලා කෙරෙහි ඒකාන්ත කරුණාවෙන් ඉල්ලා සිටීමුව. මේ වකවානුවට යොග්‍ය වූ ආරංචියක් අසන්ට ලැබුණු හෙයින් නුඹලා ද ඊට කන් නමාපල්ලා. ඉන්ද්‍රියාවේ ටයිම්ස් පත්‍රයෙන් ලක්ෂිණි පහතට ගත් ප්‍රවෘත්තියකින් මේ ස්වල්පයකි. “ටොම්” හින්දු ආගම් කාරයන්ගේ අරුපික රූප උතුම් ගෞතමයන්ගේ යයි කල්පනා කොට රැවටෙන්නට ඇත. මෙය සිතට ගෙන නැවතත් මේ උතුම් ස්වදේශික ගුරුවරයාගේ ස්වරූප ලක්ෂණයට ද්වේෂ කරන්ට ප්‍රථම තමන් තෙත් යහපත් වැඩවලට ව්‍යවහාර කරනවා ඇතැයි මම පතමි.

මෙය සථිඥයන් වහන්සේට අභූත වශයෙන් නින්දා කළ ටොම්ට විරුද්ධව බොම්බායේ පණ්ඩිතයෙක් විසින් ලියන ලදී.

මෙහි පිළිවෙළින් ආගම් දෙකේ දෙපක්ෂයේ ප්‍රශ්න සහ උත්තරය ද ලියා දිවු ලෙස ද අවිචුභසන අතර අපේ අදහස් දක්වන පිණිස සලකුණු දමා විවරණ පද්දිය ද පෙන්වමු.

මේ වගට ක්‍රිස්තියානි ආදී අසත්‍ය ආගම් කාරයන්ගේ ආත්මාරී සිද්ධසම්පාදයට නිරන්තරාභිලාෂයක් ඇති බොධ හික්ෂුහුය.

(අත්සන් කළේ)

බුලත්ගම ධම්මාලංකාර ශ්‍රී සුමනාතිස්ස
තෙරුන්නාන්සේ ය.

ව. 1865 ක්වු මැයි මස
25 වෙනි දින ගාල්ලේදී ය.

බොධ පක්ෂයේ 1 වෙනි ප්‍රශ්නය

යෙහෝව: ගේ ඥානය ගැන 1 ප්‍රශ්නය යි.

යෙහෝව: ගේ ඥානය තුන් කල්හි පවත්නා සිත් ඇති නැති සියල්ල දැනීම පිණිස නිබද එලඹ සිටින ඥානයක් ලෙස ද දර්ශන යක් එබඳු දර්ශනය ලෙසද බයිබලයෙහි ප්‍රකාශව තිබෙයි. එසේ පෙනෙන තැන්.

1. මතෙවු 6, 8, නුඹලාගේ පියානන් වහන්සේගෙන් යමක් ඉල්ලන්නට පළමුවෙන් මොන දේ නුඹලාට නිසිදැයි උන් වහන්සේ දන්නා සේක.
2. යෙරෙමියා 16, 17. මගේ ඇස් ඔවුන්ගේ සියලු මාංගවල තිබෙයි. ඔවුන් මා ඉදිරියෙන් සැඟවී නැත.

3. මතෙවු 10, 29, 30, 31 ගේ කරුල්ලන් දෙන්නෙක් තුට්ටුවකට නොවිකුනද්ද එසේත් A එයින් එකෙක්වත් නුඹලාගේ පියානන් වහන්සේ නොදැනුවත්ව බිම නොවැටේ. නුඹලාගේ සියලු ඉසකෙස්ම ගණන් කර තිබෙන්නේ ය. මෙසේ කියා තිබෙන නුමුත් ඔහුට එබඳු ඥානයක් නැතිබව බයිබලයෙන් ප්‍රකාශ වෙයි.

එසේ පෙනෙන තැන්.

1. නික්ම යාමේ 4, 8, 9, එබැවින් ඔවුන් තා විශ්වාස නොකොට පළමුවෙනි භාස්කමෙහි ශබ්ද නොඅසනවා නම් ආත්තිම භාස්කමෙහි ශබ්දය විශ්වාස කරන්නේ ය. මේ ලකුණු දෙක විශ්වාස නොකොට තාගේ බස් නො අසනවා නම් ගංගාවෙන් ජලය ගෙන වියලි බිම වත් කරව. ගංගාවෙන් ගත් ජලය වියලි බිමෙහි ලේ වන්නේ යයි කී සේක.

මෙහි දෙනැනක යෙහෝව්:ට සැක තිබුණු බව පැහැදිලිව හැඟෙයි. එනම්, සැරයටිය නයා කිරීම වූ පළමුවෙනි භාස්කම මෝසෙස් විසින් කළ කල්හි ඒ දේව බලයෙන් කළායයි ඊශ්‍රාලිත වරු විශ්වාස කරතැයි යෙහෝව්: අනුමාන ලෙස කල්පනා කළාය. එහෙයින් එය අනුමාන නිසා ඒ අදහා නොගත්තොත් දෙවෙනි භාස්කම කරන්ට නියම කළාය. ඒ අදහා ගතිත කියා සැක ලෙස කල්පනා කළාය. ඒත් අනුමාන නිසා එය අදහා නොගත්තොත් තුන්වෙනි භාස්කම කරන්ට කියා නියම කළාය. මෙයින් අසවල් භාස් කමින් අදහා ගතිත යන ඒකාන්ත නියම දැනීමක් ඔහුට නොතිබුණු බව පැහැදිලි ලෙස ඔප්පු වෙයි. B.

2. විනිශ්චය 3. 1, 2 “කනාන්හි සියළු යුධවල් නුදුටු ඊශ්‍රායෙල් වරුන් පරීක්ෂා කරනු පිණිස ද”
3. යෙරෙමියා 12 - 3 “ඔබ මා බලා ඔබ වෙත මගේ සිත පරීක්ෂා කළ සේක”
4. යෙරෙමියා 17 - 10 යෙහෝව්: වූ මම සිත සොයමි.
5. ද්විතීය 13 - 2 - 3 “නුඹලාගේ මුළු භාදයෙන් ද මුළු ආත්මයෙන් ද නුඹලාගේ දෙවිවූ යෙහෝව්: වහන්සේට ස්තෝත කෙරෙත් දැයි හැඳින ගන්ට C නුඹලාගේ දෙවිවූ යෙහෝව්: වහන්සේ නුඹලා පරීක්ෂා කරන බැවින්” මෙලෙස දනගත යුතු සිත් ගැන පරීක්ෂා කරමින් හැඳින ගන්ට උත්සාහ කරනවා නම් කල් මත්තෙන් අනුන්ගේ සිත් දැනීමක් ඇති වෙන්ට පුළුවන්ද?

- A. මෙ තැන ‘එහෙත්’ යන්නට වඩා ‘එසේත්’ යන්න භොදයි.
- B. මේ ගැන කිසිම උත්තරයක් හුදුන්නේ යෙහෝව්:ට සැක තිබෙන බව ප්‍රත්‍යක්ෂ කළා හෙයිනි.
- C. පරීක්ෂා කරන්නේ ඇඳින ගන්ටයි.

6. උත්පත්ති 6-6-7 යෙහෝව: වහන්සේ පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයා මැවූ බැවින් තැවුණු සේක. උන්වහන්සේගේ භාදයෙහි සෝක වූයේ ය. යෙහෝව: වහන්සේ මම මනුෂ්‍යයා මැවූ නිසා තැවෙමි. එබැවින් මම මැවූ මනුෂ්‍යයා පොළෝ තලයෙන් විනාස කරන්නෙමි. තුන් කල් දන්න කෙනෙක් තමන් විසින් සලකා යමක් කොට නැවත පසු තැවිලි වීමට යුතුකමක් නැත. තුන් කල් දන්නා සවිඥ කෙනෙකුට මෙබඳු පශ්චාත්තාපයක් උපදින්නට පුළුවන්ද? මෙයින් මුල කියමන් සැබෑ නම් අග කියමන් මිථ්‍යාය. තුවිෂය. අග කියමන් සැබෑ නම් මුල කියමන් මිථ්‍යාය. තුවිෂය එපමණකුත් නොව යෙහෝව:ට සියල්ල දත් කමක් නැති බව මෙයින් අතිශයින්ම පැහැදිලිව පෙනෙයි.

(අත්සන් කළේ)

D. S. Soomanatissa

බොධ පක්ෂයේ 1 ප්‍රශ්නයට ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් දුන් උත්තර.

යෙහෝව: වහන්සේගේ අනන්ත වූ දූත ගැනීම පෙන්වන ලද පද කීපයක් ඇඟීමේ සඳහන්ව තිබෙනවා. එහි යෙහෝව: වහන්සේගේ සත්‍ය වූ සවිභාව එලිදරව් කර තිබෙනවා (A) සියළු මනුෂ්‍යයන්ගේ සිතිවිලි උන්වහන්සේ දන්නා සේක (B) අතීත, අනාගත (C) වර්තමාන යන තුන් කල්ම උන්වහන්සේ දන්නා සේක. උන්වහන්සේගෙන් සැඟවුණා වූ යම් දෙයක් නැත. මනුෂ්‍ය බුද්ධියට යෝග්‍ය වූ පරිද්දෙන් සුඛ ලියවිල්ලේ උන්වහන්සේ ගැන ප්‍රකාශ කර තිබෙනවාය. වෙන කාරණයකින් තේරුම් කරන්නට නුපුළුවන් වූ සත්‍යයන් ඉගැන්වීම පිණිස මනුෂ්‍යයාගේ ක්‍රියාවල් සමහර විට දෙවියන් වහන්සේගේ මෙන් පෙන්වා තිබෙනවා. (D) උත්පත්ති කථාවේ 6 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි 6 වෙනි පදේ සඳහන්ව තිබෙන්නේ මෙලෙසය.

- සත්‍ය වූ සවිභාව නම් ඥානය අනන්ත නම් කොයි භාස්කම් විශ්වාස කරද්දැයි නියමකර දූත ගන්ට බැරිවුනේ ඇයි?
- සිතිවිලි දන්නවා නම් ස්තෝහ කරද්දැයි ඇදින ගන්ට සොයන්නේ ඇයි; ලෙඩේ ඕක තමයි.
- අනාගතයන් දන්නවාලු මෝසෙස් මිසරයට ගොස් කරන්ට තිබෙන භාස්කම් වලින් කුමක් ජනයෝ විශ්වාස කරන්දැයි දන්නේ නැහැ.
- මනුෂ්‍යයාගේ ක්‍රියාවල් දෙවියන්වහන්සේගේ මෙන් පෙනේ වුවොත් මනුෂ්‍යයාගේ දෙවියා මෙන් පෙනෙයි. එහෙයින් යෙහෝව:ගේ නොදැනීමට පිරිමසන්නේ කුමක්ද?

එනම් මනුෂ්‍යයන් විසින් කරන ලද යමක් ගැන ඔවුන්ට පසු කැවිලි වෙන්ට කාරණා තිබෙන විට ඔවුන් යම්සේ ක්‍රියා කරාද, යෙහෝව්‍යා: වහන්සේද මනුෂ්‍යයාගේ ක්‍රියා කාරකම් වෙනස් කර ගත් නිසා එසේම වෙනස් අන්දමකට ක්‍රියා කරන්ට නියම කරගත් බවය. (A) එසේ නියම කරගත් තැන් පටන් උන්-වහන්සේ ලෝකයාට ක්‍රියා කරන අන්දම වෙනස් කරනවාය. ඒ මිස නියම කරගත් අදහස් වෙනස් කෙළේ නැත (B) උන්-වහන්සේ සියල්ලම කලින් දුටුවා සහ දැන ගත්තාය, (C) ඒ බව ක්‍රියා පොතේ 15. 18. මෙලෙස කියා තිබෙනවා “දෙවියන් වහන්සේ ලෝකේ පටන් ගැන්මේ සිට තමන්වහන්සේගේ සියලු ක්‍රියාවල් දන්නා සේක” මේ කියමන මෙහි පාවිච්චිකර තිබෙන්නේ ‘උන්වහන්සේ විසින් මවන ලද සත්වයාගේ පව් කරන විට ඔවුන් උන්වහන්සේට කොපමණ අසතුටු අප්‍රයෝජනවූ අයවල්ද යන බව පැහැදිලි වශයෙන් හා බලවත් ලෙස මනුෂ්‍ය භිතට අවබෝධ කරන පිණිසය (D) ඉන් නිසා මේ පදය ප්‍රශ්නයේ සඳහන් කරන්ට යෙදුණු පදවලට සම්පූර්ණයෙන් එකතුය. නික්මයාමේ 4. 8. 9. පද විනිශ්චය කාරයාගේ පොතේ 4. 1. 2. යෙරෙමියාගේ 13. 3. පදය සහ 17 වෙනි 10 ද්විතීය වාක්‍යයේ 13, 2, 3 පදයන මේ පදවල විරුධීකියමනකට කාරණාවක් නැත. (E) නික්මයාමේ 3. 19 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවෙන අන්දමට මෙයින් 1 වෙනි පදෙන් යෙහෝව්‍යා: වහන්සේගේ හිතේ සැකයක් තිබුණු බව පෙනෙන්නේ නැත.

-
- A. මනුෂ්‍යාගේ තමන්ගේ බලයෙන් ක්‍රියාකාරකම් වෙනස් කර ගත් නිසා යෙහෝව්‍යා: තමන්ගේ ක්‍රියාවල් වෙනස්කර ගන්නා නම් මනුෂ්‍යයා කරන කරන ලෙස යෙහෝව්‍යා: ක්‍රියා කරන බව ඔප්පුවේ. අනේ දුප්පත් යෙහෝව්‍යා:ට අප මිතුරු දුන් බැවේ මහත.
- B. මේ කීම මේ ලඟට මුලින් කී එකට විරුධ වූ සැටි බැලුවාට මන්ද?
- C. එහෙනම් පස්වෘත්තාප වෙන්ට කරන්නේ නැහැ. දැන නොගත්තාමයි.
- D. මේ උත්තරේ කාට තම තේරේ ද?
- E. විරුධ කියමනකට කාරණාවක් නැත කියා අවසර ලැබුනාම මදයි ඒ ගැන උත්තර නැත කීවා තමයි.

(A) දෙවියන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ සමූහයා පරීක්ෂා කළාය යන අතික් පද වලින් හා හැඟෙන්නේ උන්වහන්සේට දූත ගැන්ම පිණිස එසේ කළා නොව ඔවුන්ගේ කල් ක්‍රියාව ලෝකයාට හඟවන පිණිස එසේ කළ බවය. (B)

(අත්සන් කළේ)

George parsons

ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ගේ 1 වන ප්‍රශ්නය.

අඹිදිව කිඹුල්වත් පුර නුවර උපන්නාය කියන සිඩාරි කුමාරයා ක්‍රමයෙන් වැඩිවිය පැමිණ ශාක්‍ය රජ දරුවන් විසින් සාද දෙන ලද හතළිස් දහසක් තළවත් (C) පිරිවරා මදලස් බැල්මෙන් පින පිනා සිට පසුව මහණව සභීඥතා ඥානයට පැමිණිනායයි කියා “ඉති පියො භගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධො වීජ්ජා” වරණ සම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දෙව මනුස්සානං බුද්ධො භගවාති” යනාදී උත්තම නාම තමන් කෙරේ ආරාඨ කර ගත්තාය. ඒ ගුණ සිඩාරි කුමාරයා කෙරේ (D) තිබෙනවායයි සමහරු විශ්වාස කරනවාය. බුද්ධාගමේ පොත්වල නොයෙක් කාරනා වලින් මොහුට සභීඥතා-ඥානයක් නොතිබුන බවත් අපි ඔප්පු කරනවාය. (E) සිඩාරි කුමාරයා බුදුන්ගේ සම්ඥය කියන නමුත් නිතර ඒ ඥානය ඔහුට

- A. සාදික්කා කළුවැල්ලේ කඩවල ඇති. සොයලා ඇරගත් නමුත් එහි තැත්තම් පිටකොටුවේ කඩවල ඇති අරගත් ඒත් තැත්තම් පිටකොටුවේ සල්පිල්වලට හෙස් සොයාපත් කියන මිනිසාටත් සැක නැත්තම් සැක ඇත්තේ කාටද?
- B. තමන්ට ස්වත්හ කරද්දයි ඇදින ගන්ට පරීක්ෂා කරන තමන්ගේ සිතෙන් ලෝකයාට හැඟෙන්නේ කුමක්ද?
- C. තළවෝ නම් නැවටුවෝයි. මේ ප්‍රශ්නයේදී මේ කීම අසවල් පොතේ යයි නියම කළේ නැහැ. අමාවතුරේ නම් ඒ පොත බුඩ දෙශනාවලින් අටුවාවක්වත් විකාවක්වත් නොවන බව දත යුතුයි.
- D. ඒ ගුණ සභීඥයන් වහන්සේ කෙරෙහිය. බුදුහිතාට පසු සිඩාරිට කුමාරයා නොවේ. සභීඥ කෙනෙක් කුමාර වෙන්ට නුපුළුවන.
- E. ඔප්පු නොකළේ ඇයි?

එළඹ නැත. (A) නව භගවතෝ සත්තං සමීතං ඤාන දස්සනං පටිච්ඡ පටිඨිතං ආවර්ජන පටිබ්බා භගවතෝ සබ්බඤ්ඤාන ඤාණං ආවර්ජිතවා යදිව්ජකං ජානාතීති කී හෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඤාණ දර්ශනය නිතර එළඹ සිටින්නේ නොවෙයි. භාග්‍යවතුන්ගේ සච්ඡෙදකම ආවර්ජනාව ප්‍රතිබ්බ කොට ඇත්තේ ය. ඉදින් කැමති දෙයක් ආවර්ජනා කොට බලා දැන ගන්නවායයි කියා තිබෙනවාය. බුදුන්ට නිරන්තරයෙන් එළඹ සිටී ප්‍රඥාවක් නැති පමණින්ම බුදුන් සච්ඡෙද නොවන බවත් බුදුන් අදහන්නවුන්ට ඔහු ජීවමානව සිටී කාලේදීවත් කිසි එළක් ලැබෙන්නට පුළුවන් කමක් නැති බවත් ඔප්පු වෙනවාය. (B) ඇරන් බුදුන් විසින් ආවර්ජනා කොට (C) දැනගත්ත කැමතිව සිටී දෙකේම බුදුන්ට හරි ආකාර නොපෙනුන බවත් බුදුන්ට වඩා හොඳට දුටු කෙනෙක් වෙත සිට බුදුන්ට දැනුම්දුන් බවත් දික් සහියෙන් හා මහවගින්ද පෙනියන නිසා ඒ අසම්පූර්ණ සච්ඡෙදකමක් බුදුන්ට නැත. (D) බුදුන් බුදුව තමන් ධර්මය ගැන සති ගණනක් (E) තනියම තැන් තැන්හි සිට සිතා ධර්මය දෙසීමෙන් වෙහෙසෙනවා පමණක් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් කමක් නැත. (F) සත්වයා ඒ දකින්නේ නැත. (G) එබැවින් දම් දෙසමහ

- A. ඒ ඥානය නිතර එළඹ නැත. කීමෙන් ආවර්ජනා කළ විට නොවලැකීම ජේත බව කියවුනා ඥානයට ආධාර මනෝධාතුව හෙයින් නිතරම හැමතැන ඥානය තිබෙන්නට කොයි පරිද්දෙකිනුත් නුපුළුවන් බව විත්ත ශාස්ත්‍රය දන්නෝ දනිත්. පොතේ ඇත්තේ ආවර්ජනා පටිබ්බා.
- B. සියලුම කටයුතු පිණිස එළඹ සිටින ඤාණයෙන් පිළිපැදිය යුතු සියලු මාඬ දක්වන මේ කීමේ යුක්ත මොකක්ද?
- C. මුසාවාදයයි කියන්නේ මේ තමයි ආවර්ජනා කොට දැනගත්ත නුපුළුවන් වුනායි කිසිම බුඩ්ධගමේ පොතකින් පාඨයක් පෙන්නුවේ නැහැ. මේ ගැන නිකම පොත්වල තම කියා තිබෙන්නා-ඒ තැනෙක "ආවර්ජ" යන අකුරු එලෙස ගැලපුන තැනකුත් නොපෙන්නු නිසා-සම්පජන මුසාවාදයම වේ.
- D. හැබ, මහවගේවත් දික් සහියේවත් ආවර්ජනා කරලා නොපෙනුනා කීමේ කොතැනද?
- E. සති ගණනක් විමුක්ති සැප වින්ද යන කීම වෙනත් අතකට පෙරලා කීමෙන් මුසාවාදයයි.
- F. බුත්මයාගේ ආරාධනාව නැතුව ප්‍රකාශ කිරීමෙන් කමක් නැත යනු භාවයි.
- G. වෙහෙම කීමක් ඔප්පු කළේ නැහැ; (රාගයෙන් රත්වූ මෝහයෙන් මුළාවූ සත්වයෝ නොදකිත් කීවා නම් හරි)

යන සිත් නො උපනැයි (A) කියා තිබෙනවාය. මහා බ්‍රහ්මයාට මේ බුදුන්ගේ සිතිවිල්ලේ සැටි පෙනී බුදුන් සම්මුඛයට ඇවිත් බමිය දැන ගන්නා තැනැත්තේ සිටිනවායයි කීවාය. (B) මේ නැතැයි යන සිතුවිල්ල නිසාය. බුදුන් දෙවෙනි වරද තුන්වෙනි වරද ඊට විරුඩව බමිය දැන ගන්නා තැනැත්තේ සිටිනවා යයි කීවාය. මේ විරුඩකම් දෙකින් කාගේ කීම සැබෑ වුනාද ඒකාන්තයෙන්ම බුදුන්ගේ සිතිවිල්ලත් කියමනත් වරදය. බ්‍රහ්මයාගේ සිතුවිල්ලත් කීමත් හරිය. ඉතින් දැනගත්ව අතිසයින් කැමතිව සති ගණනක් මුළුල්ලේ සිත සිතා හිඳ වත් පළමුවෙනි කල්පනාවට වරද නම් එබඳුවූ කෙනෙකුට සඵඥයයි කීම යුතුද? (C) ඒ සඵඥ කෙනෙකුන්ගේ හැට්ද? වඩා හරි කියමනක් කී බ්‍රහ්මයා සඵඥත් සඵඥ නොවේද? බුදුන්ට වඩා දැනගත් කෙනෙක් නොවේද සිඬාථි කුමාරයාට නිතර එළඹ සිටි ප්‍රඥවතුන් නැත. සති ගණනක් සිතා බලා දැනගත්ව සෑදූ දෙයක් හරි ආකාර පෙනුනෙන් නැත. (D) මහ බ්‍රහ්මයාට පෙනුනු හැටි වඩා හරිය. ඒ නිසා පසුව බුදුන් දම් දෙසත්ව යටත් වුනාය. මේ කාරණයටම සම්බන්ධවූ තවත් කරුණක් නම් බුදුන් පළමුකොටම දම් දෙසත්ව සිතට ගත්තේ සතියකට ප්‍රථම මළගිය කෙනෙකුටය. ඒ ආලාරකාලාම නම් තවුසාටය. මේ තැනැත්තා ජීවත්ව සිටිනවාද? නැද්ද යන වග බුදුන්ට පෙනුනේ නැත. බුදුන්ගේ නුවණට වඩා පිරිසුදු නුවණ එළඹ සිටි දේවතාවෙක් ඇවිත් ආලාරකාලාමයා සතියකට ප්‍රථම මළ බව බුදුන්ට කියා දුන්නාය. සිවු අසංඛ්‍යා කප්පක්ෂයක් මුළුල්ලේ ලේ මස් අඹු දරුවන් ආදිය දන් දිදී පාරම් පුරවා ගෙන ඇවිත් පළමුකොටම දහම් තේරුම් ගත්ව කෙනෙක් නැතැයි සිතනු සිතිවිල්ල වැරදුනාමවත් තමන්ට සඵඥ කමක් නැති බව නොපෙනුන නමුත් එකැනදී හොඳටම ආවර්ජනා කරලා ජීවත්ව සිටින කෙනෙකුට පළමුවෙන් දම් දෙසත්ව නොසිතූ කෙනෙකුට සඵඥයයි කියන්ට යුතුනම් ආලාරකාලාමයා මළ බව කී දේවතාවා කොපමණ සඵඥ නොවේද? ආලාරකාලාමයා ගැන දේවතාගෙන් දැන ගත් කල ඔහුට දම්

- A. මේත් පොතේ තිබෙනවාට වෙනස් අභිප්‍රාචිකි.
- B. තැනැත්තේ නම් එකෙකි. එබඳු කීමකුත් ඒ පොත්වල නැහැ.
- C. ඒ කල්පනාවේ කිසිවක් බාර දුන්නේ නැති නිසා සඵඥයි.
- D. මේ මුසාවාදයක් හරි ආකාර නොපෙනුනේ මොකක්ද? පොතකින් පෙන්නුවේ නැහැ.

දෙසන්ට නුපුළුවන් හෙයින් ඊළඟට වත් පිවිත්ව සිටින කෙනෙකුට ද දම් දෙසන පිණිස ආවර්ජනා කරන්ට යුතු නැද්ද (A) දෙවනුව දම් දෙසන්ට හිතට ගත්තේ උද්දකාරාම නම් තවුසාටය. පළමුවෙන් මොහුට දෙසන්ට හිතට ගැනීමේ අඥනකම් දේවතාවාට පෙනී උද්දකාරාමය ඊයේ මළායයි කීවාය.

මහවග බලනු - මෙතැන් වලදී බුදුන් ආවර්ජනා කළේ නැත කීම නිෂ්ඵලය. තුවස්ය. කොයි වැදගත් කාරණයක් නමුත් සිත්ත කියන කෙනෙක් විසින් වැරදුනා වූ අඥන වූ යමක් සිතා කියා ඒ ගැන මම ආවර්ජනා කළේ නැත කීම ගර්භා කටයුතු වූ කීමකි. (B) කිසි නුවණ ඇත්තෙක් ඒ පිළි නොගනී. මෙයින් ඔප්පු වෙන්නේ බුදුන්ට නිතර එළඹ සිටි සච්ඡ කමක් ඇත්තේ වත් ආවර්ජනා කළවිට නිර්දේශ ලෙස යමක් දැනගන්ට පුළුවන් දැන ගැනීමක් ඇතුව තිබුනේවත් නැති බවය. (C) වරදින අඥන සියල්ලම ආවර්ජනා නොකළ ඒවාය. කීවොත් ආවර්ජනා කොට කී කාණ්ඩයක් බුදු බණේ ඉතුරු වීමට අවකාශයක් නො ලැබෙන බවත් ඔප්පු වෙතවාය (D)

මේ නිසා බුදුන් කෙරේ ආරුඪ කළ සච්ඡනාඥනය මෙපමණ කින්ම මිථ්‍යා බව ඔප්පුවෙන නමුත් "සිතෙරු හික්බවෙ පබ්බත රාජා චතුරාසීති යොජන සහස්සානි, චිත්තාපරණ චතුරා සීති යොජන සහස්සානි, මහාසමුද්දෙ අපේක්ඛශාලොභා චතුරා සීති යොජන සහස්සානි, සමුදෙද අවිචුල්ගතො" කියා සජ්ඣ සුයෙඨාද් ගමන සූත්‍රයෙහි (E) තිබෙනවාය. මේ පච්ඡ රාජයාගේ රක්ෂිත සක්වළගල දක්වා යනවායයි කියා තිබෙන නිසා මේ දෙකට අතරේ දඹදිව පිහිටි බැවින් මහමෙර අපට පෙනෙන්නටම සිතූය. නැති දෙයක් ඇතකීම අඥානවා පමණක් නොව මුසාය. එබැවින් බුදුන් සච්ඡ නොවෙනවා පමණක් නොව රහත්වෙන්ටත් බැරිය. ඒ නිසා "හගවතො අරහං" යනාදී නම් සිඬාවී කුමාරයාට ආරුඪ කිරීම හරි නැත. ඇරත් සංයුත් සහියේ පෙනෙන ප්‍රකාරයට "තෙන ඛො පන සමයෙන චන්දිමා දෙව පුත්තො රාහුතා අසුරින්දෙන ගහිතො හොති - අථකො චන්දිමා දෙව පුත්තො හගවන්තං අනුස්සරමානො

- A. යමක් සිතා වදාරා නැවත බලන එක ස්වභාවයි. එසේ නොකොට මේ කියන හැටි කරන්ට නම් සච්ඡයන් වහන්සේටත් යෙහෝව්සට මෙන් මාන්තයක් තිබෙන්නට සිතූය.
- B. හැබ, සෞණය මනොධාතුව පිළිබඳ නොවේ ද? චිත්ත ශාස්ත්‍රයක් දන්නවාද?
- C. ආවර්ජන කළ සැටියේ දැනෙන නිසා මෙහෙම කියනවා ද? අනේ අඥන කම් දන් කා පිටද?
- D. ආවර්ජන කළ තැන් ප්‍රකාශව තිබෙද්දී මෙක ඔප්පුවෙන්නේ කෙසේද?
- E. මෙක කොතැන තිබෙද කීවේ නැත.

තායං වෙලායං ඉමං ගාථං අභාසි - නමො තෙ බුඩ වීරත්ථු - විජපමුත්තොසි සබ්බධි (A) සම්බධ පටිපත්තොස්මි තස්සමෙ සරණං භවාති අප බො භගවා චන්දිමා දෙව පුත්තං ආරබ්භ රාහුං අසුරින්දං ගාථාය අජ්ඣාසාසි (B) තථාගතං අරහත්තං චන්දිමා සරණං ගතෝ රාහු චන්දං පමුච්ඡස්ස බුඩාලොකානු කම්පකාති - කියාද සුය්ඨ පිරිතෙති සුය්ඨා ගැන මෙසේ කියා තිබෙන බැවින්ද මෙහි ලෝක වූ චන්ද්‍ර සුය්ඨයන්ට දිව්‍ය පුත්‍රයන් යයි කීම බලවත් නොදන්නා කමකි. ඇරත් රාහු නම් සත්ව-යෙක් ඇති බවක් වත් ඇතිවුවත් යොදුන් තුන්සියයකැයි කියන රාහු මුඛයෙන් දෙලක්ෂයක් පමණවූ සුය්ඨා ගිලගන්ට පුළුවන් කමක් තිබේද? මේ කීම අඥාන කමට කියා තිබෙනවා නම් බුදුන් අසථිඥයයි කියා ක්ෂමාවෙන්ට පුළුවන. නමුත් චන්ද්‍ර සුය්ඨ දෙදෙනා බුදුන්ට ගාථා වලින් කථා කළායයි කීම සම්පජ්ජන මුසාවාදයකි. එබැවින් බුදුන් අසථිඥවා පමණක් නොව අරහත්ද නොවෙයි.

G. Parsons

ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ගේ 1 වෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තර

“දඹදිව කිඹුල්වත්පුර උපන්නාය කියන සිඬාරි කුමාරයා ක්‍රමයෙන් වැඩිවිය පැමිණ ශාක්‍ය රජදරුවන් විසින් සාද දෙන ලද සතලිස් අහසක් නළුවන් පිරිවරා මදලස් වහස් බැල්මෙන් පින පිනා සිට” යනාදිය බුඩ දෙශනාවේ කිසියම් තැනකින් ගෙන හැර නොදක්වා ආරංචියෙන් දැනගෙන කී හෙයින් ඒ ප්‍රශ්නයේ පටන් ගැන්ම සම්පූර්ණයෙන්ම තුවාලය. නින්දිතය. අඥාන ගෝචරය. මේ ප්‍රශ්නයේ “ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධො” යනාදි නාම වලින් සම්මා සම්බුද්ධො යන්නෙහි තේරුමෙන් මනාකොට තමන්ගේ ඥානයෙන් සියලු ධර්මයන් අවබෝධ කළ හෙයින් සම්මා සම්බුද්ධො යයි ප්‍රකාශ වෙයි. ඒ දැනගත් හෙවත් අවබෝධ කළ සථිඥතාඥානය සෑම කල්හිම එළඹ සිටින්නේය කියා එහි නැත. මිලින්ද ප්‍රශ්නයෙහි “ආම මහා රජ, භගවා සබ්බඤ්ඤා නව භගවතො සත්තං සම්මංඤ්ඤා දස්සනං පටිච්ච පටිඨිතං ආවජ්ජන පටිපඬං භගවතො සබ්බඤ්ඤාන ඤාණං” එසේය. මහණෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සථිඥය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඥාන දර්ශනය නිතරම එළඹ සිටියේ නොවේ. සථිඥයන් වහන්සේගේ සථිඥතාඥනය ආවර්ජනාව

A.සබ්බධි

B. පොතේ ඇත්තේ අජ්ඣාසාසි,

පිළිබඳය. මෙසේ හෙයින් සඵඥයන් වහන්සේගේ ඥානය යමක් දනගනු කැමති කල්හි ඵලඹ සිටින බව පෙනෙයි. නිතරම සඵඥයන් වහන්සේගේ ඥානය ඵලඹ සිටින්නේයයි බුද්ධ දේශනාවේ කිසි තැනකින් නොපෙනෙයි. බුද්ධාගමේ අවංකවාචාරිහුද නොකියති. ආචර්ජනාකොට දන ගැනීමෙන් කටයුතු සිඬවීම ඉතා ධනධාන්‍යාදියෙන් සමෘඬවූ මහ රජුන්ගේ ගෙයි පියන ලද භොජනය සමෘද්ධව තිබෙන්නේ අනුභව කරන කාලේය. එසේ කල සියලු ධාන්‍යාදියෙන් සමෘඬ නොවෙයි කියනට අතිශයින්ම බැරිය. තවද “භගවතො සබ්බඤ්ඤාඤාණං” කියයුතු තැන භගව සබ්බඤ්ඤාති ඤාණං කියා මේ, ප්‍රශ්නයෙහි ප්‍රකාශව තිබෙන හෙයින් ප්‍රශ්නකාරයන් පාලියත් ධර්මයත් වරදවා ව්‍යවහාර කරන බවද පෙනෙයි. මෙයින් සඵඥයන් වහන්සේගේ ඥානය යමක් දනගනු කල්හිම ඵලඹ සිටින බව බුද්ධ දේශනාවල දික්සඟියෙ ජනවසභ නම් යුතු දේශනාවේ “මාගධකෙ පරවාරකෙ අනරඹහ අවධි කත්වා මනසි කත්වා සබ්බ වෙනසො සමන්තාරිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසදී ගතිං තෙසං ජාතිය්යාමි A බුද්ධාගමේ පණ්ඩිත වරුද මෙසේ කියනවා ව්‍යා යෙහෝව: අදහන්නන් කියන සෙයින් බුදුන් මිනිසුන්ගේ කෙස් ගණන්කර තිබෙයි කියාවත් කියන්නේ නැත. තවද මොවුන්ගේ ප්‍රශ්නයෙහි සිද්ධාර්ථ කුමාරයාට බුදුන්ගේ සඵඥය කියන නමක් කියා තිබෙයි. සඵඥයන්වහන්සේ සිද්ධාර්ථ කුමාරයාට (B) සඵඥය කියන බවත් බුද්ධ දේශනාවේ කිසි තැනක පෙනී නැත. මෙයාකාර අභූතගොඨනගා වාද කරන්නන්ගේ වාද වලට පණ්ඩිතයන් විසින් උත්තර දියයුතු නොවේ. තවද බුදුන් විසින් ආචර්ජනා කොට දනගන්ට කැමතිව සිටි දෙයක් බුදුන්ට හරියාකාර නොපෙනුනායයි මේ වාදකාරයන් විසින් දක්වා තිබෙන්නා මෙය දික්සඟියෙන් මහවගෙන් කියා තිබෙයි කියා ගෙනහැර දක්වා තිබෙන්නේ බ්‍රහ්මාරාධනාවයි. නමුත් බ්‍රහ්මාරාධනාව ලැබූ ධර්ම දේශනාව ගැන මන්දෙත්සාහවීමෙන් ආචර්ජනා කළ බවක් දික් සඟියෙන් වත් මහවගින්වත් වෙනයම් පොතකින් වත් ගෙනහැර දක්කුවේ නැත. ඉතින් මෙලෙස පෙන්නා ඔප්පුදෙන්ට නුපුළුවන් දේ ක්‍රිස්තියානි වාදීන් විසින් කියන නමුත් මෙයාකාර සභා ඉදිරිපිට මෙබඳු මුයාවාද වලින් වාද ගොඩනැගීම වෙනයම් ආගමක ඉගැන්නුම් කාරයෙක් කරතැයි

A. ඔවුන්ගේ ගතිය දැනීමයි සිතා වැඩ හිඳ දන්නා බව මෙහි ප්‍රකාශිතයි. තිබඳ භාත්පසින් තිබෙයි කියන්නේ ඥානය කුමක්දැයි නොදන්නා අයයි.

B. බුදුන්ට පසු කුමාරයා නොවේ,

අපට සිතෙන්නේම නැත. සම්පූර්ණ සම්භූතාවයට කිසි අඩු ලුහුඬක් නැතිවූ සම්භූතත්වයට අසම්පූර්ණ සම්භූතා භූතා-කුත් නැතැයි මොවුන්ගේ කීම මහත්වූ ප්‍රදායකි. සිංහල කුමාරවු බොධිසත්වයන් වහන්සේ දුස්කරක්‍රියා කොට බෝමැඩදී සම්භූතාභූතයට පැමිණ සත්සනී යවා අප්පාල නායග්‍රොධ මූලයෙහි වැඩවුන් කල්හි තමන් වහන්සේ අවබෝධ කළ ධර්මය දෙසීමෙහි මන්දෙන්සාහ වන පිණිස විතර්කයක් උන් වහන්සේට උපන්නේය. එය පෙනී තිබෙන්නේ “අට බො හගවතො රහොගතස්ස පතිලලිතස්ස එවං වෙනසො පරි- විතක්කො උද්දාදි” යනාදීන් එය මහවග පාලියෙහිද මැදුම් සහිත දීඛු වෙනත් සුත්‍රපිටකයේ දේශනා පොත්වලද පෙනී තිබෙයි. එය උපන්නේ කුමක් හෙයින්ද? සමන්ත පාසාදිකා අටුවාවෙහි තස්මා පනායං සබ්බ බුද්ධානං උප්පජ්ජතිති ධර්මස්ස මහන්ත භාවං ගරුභාවං භාරිභාවං පච්ච වෙක්ඛණාය බ්‍රහ්මනා යාචි තෙ දෙසෙතු කාමකායව” යනාදීන් කුමක් හෙයින් මේ විතර්කය තෙම සියළු බුදුවරයන්ට උපදිද යත් ධර්මයාගේ මහන්තත්වය, ගරු බව, බැරැරුම් බව, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරනු පිණිසද බ්‍රහ්මයා විසින් යාඤ්කළ කල්හි දෙසනු කැමති බැවින්ද වේ. මෙයාකාර විතර්කයක් උපන් කල්හි බ්‍රහ්මයා ඇවිත් ධර්ම දේශනාව ඉල්ලා සිටින්නේය. එහෙයින් සත්වයෝ ධර්මය කෙරෙහි ගෞරවයක් උපදවන්නේය. ලෝවැසි සත්වතෙම බ්‍රහ්මයා ගරුකොට ඇත්තේමයි බුදුවරයෝ දනිත්. මේ කාරණා හෙයින් මෙබඳු විතර්කයක් උපදී. විතර්කයක් උපන් කල ආවර්ජනාවක් එහි නැති බව අභිධර්මය දන්නා සියල්ලෝම දනිත්. “ආරම්මනෙ විත්තස්ස අභිනිරෝපන ලක්ඛ නො විතක්කො” අරමුණක් කෙරේ සිත ගොඩනැගීම් ලක්ෂණ ඇත්තේ විතර්කයයි. විතර්කයෙහි ආවර්ජනා සිතක් නැති බව බුදු ධර්මයෙන්ද පැහැදිලිව තිබෙද්දී ආවර්ජනාවක් කොට ධර්ම දේශනාවට මන්දෙන්සාහ වියයි කිසියම් පොතකින් නොපෙන්නා මෙයාකාර මුසාවාදයෙන් වාද කිරීම් මුසාවාදයෙහි කිසි භයක් නැතුව තමන්ගේ ආගමෙහි ශාස්තෘ විසින් බොරු කියන්ට ඉගැන්නු කල්හි එයත් යහපත් ප්‍රඥප්තියයි පිළිගන්නා කෙනෙකුට ඔබ්බවට විනා ශීලාවාර ගුණයෙන් යුක්තව ආගම්වාද කරන කිසිවෙකුට ඔබ්බෙන් නැත. ධර්මය අවබෝධ කරන්ට පුළුවන් අය ලෝකයෙහි සිටිද කියා මොවුන් විසින් කියන නමුත් එබඳු කීමක් කිසියම් පොතකින් පෙන්නුවේ නැත. එලෙස ආවුන් විසින් නියම කරනලද දික්සහිය, මහවග, (A) යන

- A. මේ අයවලුන් දික්සහිය මතක් කළ නමුත් එහි සහමපති බ්‍රහ්මයා කළ ආරාධනාවක් නොපෙන්.

පොත් දෙකේම නැත්මය. ඉතින් මෙසේ නැති දේ ඇත කියන අය විසින් ආගමක් ගැන වාද කටයුතු යයි කිසිම පණ්ඩිතයෙකුට හැඟේයයි අපි නොසිතමු. මෙහි ඒකාන්තයෙන් බුදුන්ගේ කීමත් සිතිවිල්ලත් වරදයයි කියා තිබෙන්නා මේ විතර්කයෙන් පසු බුදු රජාණන් වහන්සේට බුන්මයා ආරාධනා කරන තුරු සඵඥයන් වහන්සේ වදළ දෙයක් නැත. ඉන්නිසා එයිනුත් මොවුන්ගේ කීම වරදය. අපගේ සඵඥයන් වහන්සේට බුන්මයා ආරාධනය කෙළේ එකවර බව මහවග මැදුම් සහිත ආදිවූ පොත්වල පෙනී තිබෙයි. (A) මොවුන් විසින් තුන් වරය කියා තිබෙන කීමත් වරදය. කී වරක් ආරාධනා කළත් බුන්මයාගේ ආරාධනාවෙන් පසු ධර්මදේශනා කරන අදහස විය. දේශනා නොකරමී යන කල්පනාවක් තිබුන බවක් බුබුදුගමේ නැත. (B) මොවුන් විසින් බුදුන්ට වඩා බුන්මයා උතුම්යයි කියා තිබෙන නුමුත් සඵඥයන් වහන්සේට බුන්මයා නමස්කාර කොට ධර්ම දේශනා කරන්ට යාඥ කළ හෙයින් සඵඥයන් වහන්සේ තුන්ලොව වාසීන්ට උතුම් බව ප්‍රකාශ වේ. මේ ගැන සුදර්ශන නම් පොතේ පැහැදිලිව උත්තර ප්‍රකාශව තිබෙන බැවින් මේ උත්තර සංක්ෂේප කරමු. මේ ගැන සඵඥයන් වහන්සේගේ කල්පනාව නිර්දේශවූ ලෝකයාට නිවන් සැප ගෙන දෙන්නාවූ කල්පනාවක් හෙයින් බුන්මයා යාඥා කොට නමස්කාර කළ බවද එබැවින් සඵඥයන් වහන්සේම පරොපදේශ රහිතව ඥෙය්‍ය ධර්මයන් මනා කොටම අවබෝධ කළ බවද දන යුතුයි.

“මේ කාරණයටම සම්බන්ධවූ තවත් කරුණක් නම්” කියා මේ ප්‍රශ්නයටම අඩංගු කර තිබෙන්නේ ආලාරකාලාම, උද්දකාරාම නම් තාපස දෙදෙනාට ධර්ම දේශනා කරන්ට සිතා වදළ බවය. ඒ දෙකම සඵඥයන් වහන්සේගේ ඥානයට දෝෂාරෝපනය කිරීමට කරුණු නොවේ. ඒ මක්නිසාද? යත්, සඵඥයන් වහන්සේ ලෝකයාට ධර්මදේශනා කොට නිවන් සැප සිඬකර දීමට සිතා වදුරා උරුවෙල් දනව්වෙහි තපස් රකිමින් සිටියාවූ ආලාරකාලාමයා ප්‍රකෘති සිහියෙන් (C) දන වදුරන හෙයින් ප්‍රථමකොට ධර්මදේශනා කරමිනි සිතා ඔහු

- A. ඒ බව බුදුන් වදල සැටි මැදුම් සහියෙහිද සංයුත් සහියෙහිද පෙනේ. බුන්මයෙකුගේ ආරාධනාව ගැනීම සියළු බුදුවරයන්ගේ සිරිතකි. වාර ගණන නියම නැහැ.
- B. ඇත්නම් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ.
- C. සඵඥනාඥනය අවබෝධ කරන්නට ප්‍රථමයෙන් ආශ්‍රය කළ හෙයින් ස්වභාවයෙන් නුවණ ඇත්තෙක් බව දන්නා සිහියයි දක පුරුදු චිත්‍රයෙකුට නුමුත් යමක් දෙනු කැමති සිත උපන්නාට පසු ඔහු ඇද්ද නැද්ද කියා සොයා බලනවා වීනා දෙන සිත නොයිපදි නිකම්ම මදක්වත් සිහි ඇත්තෙක් සොයා බලද්ද?

ජීවත්ව ඉදිදැයි බලා වදරන්ට ප්‍රථමයෙන් අන්තර්ධානවූ දේවතාවෙක් ඔහු සතියකට ප්‍රථමකාල ක්‍රියා කළ බව සැළකෙළේය. එවිට සථිඥයන් වහන්සේ බලා වදලසේක. ඒබව මහවග මෙසේ කියා තිබෙයි. “හගවතොපි ඛො ඤාණං උදපාදි, සත්තාහ කාලකතො ආලාරකාලාමොති” භාග්‍යවතුන් වහන්සේටද ඥානය පහළ විය. සත් දිනකට මත්තෙන් ආලාරකාලාමයා කාලක්‍රියා කෙළේය කියා ඉතින් බුඩ්ධම්මයෙහි සථිඥයන් වහන්සේගේ සථිඥාඥානය ආචර්ජනාව පිළිබඳ ආචර්ජනා කොට දැන වදරණසේකයි කියා තිබෙද්දී ආචර්ජනා කරන්ට මත්තෙන් නුදුටු යමක් ගැන වරද කියන්නේ කවර ප්‍රභේදයක් සඳහාද මෙබඳු වාද ලෝකවාසීන් රවටනු පිණිස කරනු විනා ධර්මත්වයක් දැනගනු පිණිස කරන වාදයකැයි කවර පණ්ඩිතයෙක් සිතාද? නොසිතාමය බුඩ්ධ ධර්මයෙහි ඇත්තම ප්‍රකාශවෙන බවට මේ ඉතා පැහැදිලිවූ ඉතා යොග්‍යවූ කරුණකි. ඉදින් මිථ්‍යා ධර්මයන් නම් ආලාරකාලාමයා මළ බව ප්‍රථම කොටම සථිඥයන් වහන්සේ දැන වදලසේකැයි ලියා තැබුවොත් ඊට විරුඩ්ව කියන්ට කිසිවක් නැත. එසේ නොව ඇත්තම ලියා තැබුවබව මෙයින් ඉතා පිරිසිදු ලෙසම ඔප්පුවෙයි. තවද ආචර්ජනා කොට සථිඥාඥානයෙන් දැනගතයුතු සියල්ලම දැන වදරණ බව කියා තිබෙන හෙයින් මේ කාරණය සම්පූර්ණයෙන්ම එය පැහැදිලි කොට පිහිටුවා දෙන්නේමය. ඉන්නිසා ඒ සථිඥයන් වහන්සේ භූතවාදීවූ අසරණ සරණ ත්‍රිලෝක කේතුටු සමාසක් සම්බුධයන් වහන්සේ බව පණ්ඩිතයන්ට වැටහේමය. උද්දකාරාම පුත්‍රයාගේ මරණය ගැන උත්තරද මෙසේමය. තවද උද්දකාරාම පුත්‍රයා මළ බව දැන වදලාට පසුව පස්වග මහණුන් වහන්සේලාට ධර්ම දෙශනා කරන්ට සිතා වදලේය. එකල පස්වග මහණුන් වහන්සේලා ජීවත්ව උන්නේය. ඒ ජීවත්ව උන් බැවින් දේවතාවෙක් ඒ ගැන කිසි දෙයක් සැළකළේ නැත. නැවත සථිඥයන් වහන්සේ පස්වග මහණුන් ජීවත්ව කොතැනක ඉදිද්දැයි බලා වදලේය. මෙයින් සථිඥයන් වහන්සේ ගේ ඥානයෙහි කිසි ඌනත්වයක් නැති බව පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. එබැවින් ත්‍රිලෝකාවාසීවූ උන්වහන්සේ සරණ පරා-යනව පිළිපදින්නාවූන්ට සාධාරණ සම්පත් ද ලැබෙයි.

බද්දේගම වාදයෙහි ප්‍රථම කොටස නිමි.

බෞද්ධ වාගීශ්වර මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානාන්ද ස්වාමීන් වහන්සේගේ

සංක්ෂේප ජීවන චරිතය

ශ්‍රී සන සුගත කථාගත සම්බුද්ධ ශාසනයාගේ විරජිතිය සඳහා පරිශ්‍රම දරමින් 18 වෙනි ශතවර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාද්වීපය කීර්ති රශ්මින් උද්දීප්තකළා වූ උතුමන් අතරෙන් බෞද්ධ වාගීශ්වර මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානාන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ ද අග්‍රසානයෙහි තැබිය යුතු උතුමෙකි.

මුත් වහන්සේ ශ්‍රී. බු. ව. 2377 වෙනි අවුරුද්දේදී (ක්‍රි. ව. 1823) දක්ෂිණ ශ්‍රී ලංකාවේ අඟුරුවර වන ගාලු නගරයට උතුරෙන් පස් ගව හමාරක් පමණ තැනිති බලසිටීමුවදෙරට ආසන්න මොහොට්ටිවත්ත නම් ගමේ ශාලිග්‍රාම ගොත්‍රයට අයත් ධනවත් කුල ග්‍රහයෙක ඉපිද පුරසද සේ ක්‍රමයෙන් වැඩෙන්නේ දෙගුරුන් විසින් අක්ෂර ශික්ෂනය කරවන ලදින් නොබෝ කලකින් හොඳින් ලියන්ට කියන්ට ප්‍රගුණවූවා පමණකුත් නොව සහාරංජනය වන සේ කරාවේද අති දක්ෂතාවයක් ඉසිළුවේය. මේ කාලයේදී ජන්මභූමියට ආසන්නව පිහිටි දෙවස්ථානයක විසූ රෝමානු පූජකයෙකුගේද ආශ්‍රය ඇතිවීමෙන් ක්‍රිස්තියානි ධර්මයද හුඟක් දුරට දැනගන්ට පුළුවන්ව ඒ මාර්ගයේම ගමන් කොට පූජකයෙක් වන අදහසද පැවති නමුත් ඒ පළාතේ එවකට විසූ ධර්මිකයාධර බෞද්ධ භික්ෂූන්ගේ ආශ්‍රයෙන් සත්‍යවූ බෞද්ධ ධර්මය සම්බන්ධව තරමක් දුර කරුණු දැනගන්ට ලැබීමෙන් මිරිසාපායයට බැඳීමට ඇතිවූ බලාපොරොත්තුව සම්පූර්ණයෙන් වෙනස්ව අවුරුදු විසි ගණනක් පමණ වයසින් යුත් මේ විවක්ෂණ කරුණයා එක්දිනක් දෙඩන්දුවේ ගලලඬ විහාරයෙහි දැනට ප්‍රසිද්ධ කුමාර මහා විහාරස්ථානයෙහි විශාල පින්කමක් බැලීම සඳහා ගොස් එහි කීප දිනක් නතරව ඒ පිංකම සම්බන්ධ කටයුතුවලදී යෙදී ඉන්න අතර තමන්ගේ පෙර පුණ්‍ය බලයෙන් මෙහෙයන ලද ශ්‍රඩ්ධාශාය අධිකව සම්බුද්ධ ශාසනයෙහි පැවිදි වෙන්ට අදහස්වී ඒ පිංකම පවත්නා අතරම ඒ විහාරයෙහි එවකට විසූ කෙලිකඩ භාමුරුවෝය යන නමින් ප්‍රසිද්ධ ධර්මිකයාධර මහා සඨවිරයන් වහන්සේ වෙතින් ප්‍රවුජාව ලබාගත්තා පමණකුත් නොව එවකට දෙඩන්දුව පළාතේ ජනප්‍රධානියෙක්ව විසූ උස්විදුනේය යන නමින් ප්‍රසිද්ධ දතියෙල් විජයසූරිය පොලිස් විදුනෙ මහත්මයා මේ ප්‍රවුජාව සම්බන්ධ පිය තනතුරේ සියළු කටයුතු සම්පාදනය කොට දෙන්නට යෙදුනේය.

මේ ගුණානන්ද තරුණ ස්වාමීන් වහන්සේ පැවිදි වූ දිනයෙහිම තුන්යම් රාත්‍රිය මුළුල්ලේම මනෝහර ධර්මදේශනාවක් ද කෙළේ ය. මේ ධර්ම ඇසූ දහස් ගණන් ජනී ජනයෝ උන්-වහන්සේ කෙරෙහි ඉතා ප්‍රසන්නව මේ තරුණ ස්වාමීන් වහන්සේගේ ඇතිවීමෙන් සම්බුද්ධ ශාසනයට මතු මහත් අභිවාද්ධියක් නොඅනුමානව ඇතිවෙනවාට සැක නැතැයි ස්තුති වචන පවත්වා උන්වහන්සේගේ කටයුතු වලට ආධාරකාරයෝ වෙන බව ප්‍රකාශ කොට එලෙසින්ම උන්වහන්සේට ආධාරාප-කාර කළාහුය. මහා ජනයාගේ හිත් දිනා ගනිමින් මෙසේ වාසයකළා වූ මුන්වහන්සේ කුමාර මහා විහාරයෙන් අස්ව කොළඹ කොටහේතෝ දීපදුත්තමාරාමයට පැමිණ එහි නිත්‍ය වාසස්ථානය කොට ගෙන සම්බුද්ධ ශාසනයට දිවිපුදු සිංහරාජ විලාසයෙන් සත්‍ය වූ බුද්ධ ධර්ම දේශනා කොට බෞද්ධාගමේ ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ භාවය පෙන්නුම් කළ රහ කෙසේ වනමුදු? බොහෝ කලක පටන් බෞද්ධාගමට ඉදුරාම විරුධව ක්‍රියා කළ ක්‍රිස්තියානි දේශනාකාරයින්ට හා පොත් කර්තෘ වරයන්ට ද උන්-වහන්සේගේ ඇතිවීම හොරුන්ට හදපාන මෙන් විය.

බයිබලයේ හොඳ දැනුමක් ඇති වූ මුන්වහන්සේ ක්‍රිස්තියානි ධර්මයේ ඇති නිස්සාර භාවය බයිබලයෙන්ම හොඳින්ම පෙන්නුම් කර දෙමින් සථි ලොකොත්තම වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට හා නිම්ල ශ්‍රී සඛමිය සහිත ආර්ය සභිස රත්නයටත් ක්‍රිස්තු භක්තිකයන් විසින් කරණ ලද අසත්‍ය වොදනා සත්‍ය වූ ධර්ම මාභියෙන් ම බිඳ හෙලීමෙන් මිත්ථ්‍යා දෘෂ්ටිකයන්ට පරාජය හා බෞද්ධ මහා ජනයාට ජය ද අත්කර දෙන ලදී.

මුන්වහන්සේ ලක්දිව නගර ග්‍රාමයන්හි දේශනා පන්දහසක් පමණ කිරීමෙන් බෞද්ධයන්ගේ සිත් ශාසනය කෙරෙහි ප්‍රසන්න කරවමින් වසනාතර “සත්‍යමාභිය” “ලක්මිණිකිරුළ” “ක්‍රිස්තියානි වාද විසාතනිය” “සත්‍ය ප්‍රකාශය” “රිවිඳස” යන ප්‍රසිද්ධ පත්‍ර වලින් හා දහස් ගණන් ධර්ම පත්‍රිකාවල මාභියෙන් ද බෞද්ධාගමට හා ආර්ය සිංහල වර්ගයාටත් අනල්ප වැඩ සලස්වා දෙන ලදී. තවද මේ අතරතුරේදී දහස්ගණන් සේනා මධ්‍යයේදී බැප්ටිස්ට මිසියොනාරිස් පාදිලිවරු සමග 1865 දී වරාගොඩ වාදය ද, 1866 දී හුණුපොල නිලමේ හා මිසියොනාරිස් වරුන් සමග ලියනගේ මුල්ලේදී ද, 1871 දී බැප්ටිස්ට වැස්ලියන් යන සමාගම් දෙකේ මිසියොනාරිස් පාදිලිවරු සමග ගම්පලවාදය ද, 1873 දී වැස්ලියන් මිසියොනාරිස් පාදිලිවරු සමග දස දහසක් පමණ මහා සේනා මධ්‍යයෙහි දී කල පාන්දරේ වාදය ද යන මහා වාද සතරින් ම බෞද්ධ පක්ෂයට ලබාදුන් ජය ගැණ අවුරුදු දහස් ගණනක්ම පවතිනසේ ශිලාස්ථම්භවල සටනක් කොට තැබියයුතු

නොවේද? යුතුමැයි. මේ වාදය සම්බන්ධ තොරතුරු ඉංග්‍රීසියට නගා පොත් ප්‍රසිද්ධ කොට ඇමරිකාදී විදේශ වලට ද යවන ලදුව ඒ රටවල බුද්ධිමතුන්ට දැකීමට ලැබී ඒ මාගියෙන්ම බෞද්ධාගම ගැණ කරුණු සොයා නැවත බෞද්ධයෝ වී බුද්ධාගමයන්ට හා සිංහල වර්ගයටත් ප්‍රයෝජන වන සේ ඒ මහතන් ක්‍රියාකොට තිබේ. ක්‍රි. වර්ෂයට අවුරුදු 103 කට පෙර වලගම්බා මහ රජතුමා විසින් කරවන ලද අභයගිරි වෛතෘය පුරාණ දේ පරීක්ෂකයන් විසින් බිඳවන ලද බැව් අසා ඒ ගැණ විරුද්ධව ක්‍රියා කරණ අවයෝග මහාජනයා රැස්කරවා අභයගිරි වෛතෘයා-පකාර නමින් සමිතියක් පිහිටුවා ඒ මගින් ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවට කරුණු පෙන්වීම කර දී ඒ වෛතෘයාජයාගේ බිඳීම නවත්වා ගත්තට යෙදුනේය. මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදය නම් පූර්වික මහා විද්‍යාලයාරම්භයේ දී ඊට ද ආධාර වනසේ දේශනා පවත්වා බෞද්ධ මහා ජනයාගෙන් ආධාරොපකාර ලබා දුන්නේ ය. කොළඹ පරම විද්‍යානාථ බෞද්ධ සමාගම පටන් ගැනීමේ දී ආධාර ලබා දුන්නේ ය. මේ ආදී ලෝක ශාසනෝපකාරී කටයුතු තමන්ගේ ප්‍රාණයටත් වඩා ගරු කොට ආත්ම සැපය පවා නොසලකා නියම පුරුෂ සිංහ ලීලාවෙන් ක්‍රියා කළ මුත් වහන්සේට හිත කය වෙහෙසීම අධික බැවින් ම ස්වල්ප ආබාධයක් ඇතිවී ඒද ගරු නොකොට ලෝකාථීය ම ගරු කොට යහපත් ක්‍රියා වලට අනුබල දීමෙන් දිවා රාත්‍රි දෙකේ වෙහෙසීම බලවත්වී අසනීපය ද ක්‍රම ක්‍රමයෙන් දියුණුවී එන අතර බෞද්ධ මහා ජනයාගේ ආධාර සිට ඉංග්‍රීසි සිංහල දක්ෂ වෛද්‍යවාරීන් ලවා ප්‍රතිකාර කරවා ගත් නමුත් එයින් පිහිටක් නො ලැබ සැටසත් 67 වර්ෂක් ආයුූ ශ්‍රී වළඳා ක්‍රි. ව. 1890 අවුරුද්දේ සැප්තැම්බර් මස 21 වෙනි ඉරු දින දවල් 11 ට පමණ ස්මෘති සම්ප්‍රජන්‍යයෙක යුක්තව ධර්මවණය කරමින් සිට ස්වර්ගස්ථ විය. මුත්වහන්සේගේ ස්වර්ගස්ථවීම ස්වල්ප වේලාවකදීම මුළු නගරයේම පතළවී ගියෙන් දීප්‍රසන්නමාරාමය දවල් 12 ට පමණ වන විට නා නා ජාතික නා නා දෘෂ්ටික ජනී ජනයාගෙන් පිරී ගියේය. මුත්වහන්සේ සම්බන්ධ 1890 සැප්තැම්බර් මස 23 වෙනි අභගරුවාද සරසවි සඳරස කර්තෘ වාක්‍යයෙන් කොටසක් මෙසේ ය.

ප්‍රසිද්ධ මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේගේ පරලෝක ප්‍රාප්තිය.

මුළු ලෝකයේ වාසි සකල බෞද්ධ ජනයන්ටම සංවේග ජනක වූ ප්‍රාප්තියක් අද අපට ප්‍රකාශ කරන්නට විය. එනම් ලංකාවේ සෞභාග්‍ය ජන ප්‍රමුඛයාගේ මුදුන් මල්කඩක් වැනි මොහොට්ටි

වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ අවුරුදු 67 ක් ආයු වළඳා ගිය ඉරිදි පූර්ණිම සමයේ එකොළහට පමණ පරලෝකප්‍රාප්ත වූ බවයි.

මේ සාමීන් වහන්සේට අවුරුදු කීපයක පටන් බලවත් ව්‍යාධියක් පැවති නමුත් ඉංග්‍රීසි සිංහල වෛද්‍යයන් ලවා පමණක් නොව දඹදිව්වාසී වෛද්‍යයන්ගෙනුත් ප්‍රතිකාර කරවා ගැනීම කරණ කොට ගෙන යාපාය භාවයට පැමිණ තිබුනේය. මේ අතරමහ ලඟ ලහදී දෙවතාවක්ම බලවත් ලෙස හතියක් හටගත්තේය. ඒ පීඩාද ප්‍රතිකාර කිරීමෙන් සුවවිය. නමුත් උන් හිටි හැටියේම ඔත්පල වී ඉන්ද්‍රිය දුර්වල වී කීප දවසක් තිබේ ඉංග්‍රීසි වෛද්‍යවරයන් ලවා ඉතා සුරක්ෂිත ලෙස ප්‍රතිකාර කරද්දී ඒ සියල්ල නිෂ්ඵල වී මේ මහා බෙදප්පාක මරණය විය. සඵඥයන් වහන්සේගේ පිරිනිවීමෙන් පසු සම්බුද්ධ ශාසන හෙදකයන්ගෙන් හා මිත්‍රායාදායකයන්ගෙන් විනාශයට පැමිණිගත යන නොයෙක් කාලවල යඟ සඵර මොග්ගලීපුත්ත සඵර නාගර්ජුන ආදී උත්තමයන් විසින් ඒ ඒ කාලවල සතුරන් මර්දනය කොට ශාසනය පරිපාලනය කරගත එතලද බව පුරාණ කථාවලින් පෙනේ. මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් මේ කාලයේ සම්බුද්ධශාසනයට පැමිණි විපත්ති පහ කළ ආකාරය ගැන සලකන විට ශාසන විනාශකයන් ප්‍රති. බාහනය කළ ගුණයෙන් තමන් වහන්සේත් යථෝක්ත උත්තමයන්ගේ පදවියට පැමිණේ. බෞද්ධ රාජ පරම්පරාව සම්පූර්ණයෙන් සුන්වීමෙන් යුරෝපීය ආණ්ඩුව විසින් ක්‍රිස්තියානිය, දියුණු කිරීමට කළ උපකාර නිසාත් මීට අවුරුදු තිහ හතලිහකට ඉහත බුඩ සමය නිස්කේපස් සවාභාවක සැහවිලා මෙන් පැවැත්තේ. අධිකරණ සාලාවකදී හෝ යුරෝපීය ජනයෙක් ඉදිරිපිටදී තමන් බෞඩ බව ඇහවීමට බොහෝ බෞද්ධයෝ හයවූවෝය. සමහරු ලජ්ජා වූවෝය. මේ කොළඹ නගරයේ බෞඩයන්ගේ බලය කොපමණ පහත්වී ද යත්, මරක්කල කොළවත් පවා මහනුන්නාන්සේලාට බිලිකටු ඉල්ලමින් විදියේ යන්ට ඉඩනොදී පරිහාස කළෝය. කොළඹ වාසී බොහෝ අය රහසෙන් වාගේ බුඩාගම ඇදහූවෝය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ

තේජස් ඉතා අධිකව පැවැත්තේය. මේ කාලයෙහි මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද සවාමීන්වහන්සේ ක්‍රිස්තියානි ආගමට විපක්ෂව දෙශනාකරන්ටත් පොත්-පත් පළකරන්ටත් පටන් ගත්තේය. ප්‍රසිද්ධ වාදමාරියෙන් ක්‍රිස්තියානි බලය අභිභවනය කොට බෞද්ධ බලය තහවුරු කෙළේය. එහෙයින් බෞද්ධ ලෝකයාට මුන්වහන්සේ මහා බලයක් විය. මහත් නිර්භයක් හා ආඩම්බරයක් බෞද්ධයන්ට මුන්වහන්සේ නිසා පැවැත්තේය. අහෝ! ඒ සියල්ලම දැන් අතුරුදහන් විය. මුන්වහන්සේගේ කීර්ති ශරීරය ශාසනය ඇතිකාක් නොපවතියයි කාට කිව හැකිද?

കോളി
റീംഗ്, ഗോഡ്വിങ്ങ്
വാട്സ്

— මහානිව්දාන —

දන්විමසි

මේ වාදය සිඬවීමට මුල් හේතුව නම්, බොක්කට වාර්ල්ස් ප්‍රේරා උන්නතාගේ විසින් ඇතැම් බොඩ මහතුන්ගෙන් බුඩාගමට විරුඬව අසන්ට යෙදුනු ප්‍රශ්න වලට උත්තරදීම පිණිස ලබන ලද ආරාධනා ඇතිව උරුගොඩවත්තේ අභිනව සාදන ලද කර්ක දේශනා ශාලාවට මෙහි පහත නම් සඳහන් කරණ මම පැමිණියෙමි. දෙස්තර උන්නතාගේ විසින් අසනු ලැබූ ප්‍රශ්නවලට තුන්මාසයක් මුලුල්ලේ උත්තරදී බුඩාගමේ වැඩිදියුණුව සඳහා ඒ ප්‍රශ්නෝත්තර පත්‍රිකා හතළිස් දහක් මුද්‍රණය කරවා විසුරුවා හැරියෙමි. මේ අතුරතුරේදී රෝමානුකාරයෝ ඔවුන්ගේ පත්‍රයෙන් බොරු වාදයක් කරණවායයි අහන අපහාසයක් කළෝය. එවිට ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ ආගමක් හැටියට ඔප්පු කරන්ට පුළුවන් කැමතිම සමථි පාදිලි කෙණෙක් මේ ලඬිකා භූමිය තුළ වාසයකරණවා නම් යථෝක්ත කර්ක දේශනා ශාලාවට පැමිණෙන්නටය කියාද, මුලු ලෝකයේම ඉන්න පාදිලිවරු ආවත් ඔවුන් සමග වාදකොට ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණ පල් බොරුවක් බව ඔප්පු කිරීමට සුදනම්ව සිටින්නොමැයි කියාද, සඳරූප පත්‍ර මාර්ගයෙන් ප්‍රසිඬ කෙරෙව්වෙමි. එවිට අති දක්ෂ කථා කාරයෙක් වූ ක්‍රිස්තියානි දේශනාකාර සී. සිල්වා උන්නතාගේ නිර්භීතව සභාව ඉදිරියට පැමිණ බොඩ ක්‍රිස්තියානි යන ආගම් දෙකේ සත්‍යාසත්‍ය තාවය ගැණ වාදයක් කිරීමට සාකච්ඡාකළේය. ඊට බොඩ පක්ෂය සතුටු වූ බැවින් අප දෙපක්ෂය විසින් හුවමාරු කරගන්නා ලද ලියකියමන්වල ප්‍රකාරයට පළමුවෙනි පැය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයටද, දෙවෙනි පැය බොඩ පක්ෂයටද යන ක්‍රමයෙන් වාදය අවසාන වන තුරු පැවැත්වීමටද, දෙපක්ෂයෙන් යම් පක්ෂයක් නියම දිනට නියම වේලාවට වාද භූමියට නොපැමුණුනොත් ඒ නොපැමුණු පක්ෂය විසින් එහි පැමිණි සිටිය පක්ෂයට දඩවශයෙන් රු. 100 යක් ගෙවන හැටියටද පොරොන්දුවෙන්ට යෙදුනා ඇත. ඒ පොරොන්දුවේ අන්දමට නියම දින නියම වේලාවට දෙපක්ෂයම වාද භූමියට පැමුණුනෝය. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට බී. ඒ. යන උගත් නාමයක් දරණ සිටි කෝලේජියේ ප්‍රධානාචාර්ය තැන්පත්, ඇස්. ජී. උන්නතාගේද, මැක්ලි උන්නතාගේද, සී. සිල්වා උන්නතාගේද, ඊ. පී. පොන්සේකා පාදිලි උන්නතාගේද, ඇතුළුව

ක්‍රිස්තියානි මහත් පිරිසක් පැමිණ සිටියෝය. බොධ පක්ෂයට නීතිඥ රිට්ටිට් ප්‍රේරා මහතා ඇතුළුව කොළඹ පරම විඥානාරී බොධ සමාගමේ මහතුන්ද, පී. ජී. ටිකිරිබණ්ඩාර වෛද්‍යාචාර්ය මහතා ඇතුළුව බොධ මහා පිරිසක්ද පැමිණ සිටියෝය. දෙපක්ෂයම පන්දහසක් පමණ විය. ලඩ්කාණ්ඩුව එහි පොලිස් හටයින් එවා හාත්පස රැකවල් තබන ලදී. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ කලාකාරයෝ ජෙලි නම් ආචාර්යවරයාගේ කියමන්ද ඒරෝපාකාරයන්ගේ මතද ග්‍රාමෙයාපමාදියද, දක්වමින් නිම්ලවු බුඩාගමට විරුඩව අරියෙන් සුනායු ප්‍රලාප කරාවන් පැවැත්වූවාහුය. උතුම් වූ බුඩාගමට පහර දෙමැයි යන අභංකාරයෙන් කලාකළ නුමුත් සවිඥ දෙශනාවට විරුඩව සාරවත් එකම කරුණක්වත් දක්වන්ට ඔවුහු අසමරී වූවෝය. එසේද වුවත් ඔවුන්ගේ මෝඩ තර්ක අසා සිටි මන්ද බුද්ධිකයන්ගේ දුනුම් සඳහා නිම්ලවු බුඩාගමේ සත්‍යතාවයත් ලාමකවූ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාවයත් ඔවුන්ගේ මුළු ප්‍රශ්නවලට ප්‍රත්‍යක්තර වශයෙන් කිසිවෙකුට බිඳහෙලිය නොහැකි විශිෂ්ට කරුණුවලින්, එනම් වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙන්ද, ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රයෙන්ද, තර්ක ශාස්ත්‍රයෙන්ද, නීති ශාස්ත්‍රයෙන්ද, න්‍යාය ශාස්ත්‍රයෙන්ද, කේවුහ නම් රචනා ශාස්ත්‍රයෙන්ද, ව්‍යාස, ධන්වන්තරී, නාගර්ජුන යන උත්තම සෘෂිවරයන් වහන්සේලාගේ මාහැඟි කියමන් වලින්ද, වරාහමිහිරාචාර්ය ශ්‍රී හරිහර්තා පණ්ඩිත ශ්‍රී කාලිදාස පණ්ඩිත, ශ්‍රී හින්ලනම්ශ්‍රාචාර්ය යන පුර්වික උත්තම පඩිවරයන්ගේ මාහැඟි වාක්‍යවලින්ද, පනාරෝගස්, සැනේකා, ජලේටෝ, හැරාක්ලිටස් ඇපිකිවුරස්, ඩැමොක්‍රිටස්, සිසිරෝ, ඇරිස්ටෝටල්, ඇන්ටෝනයිනස් යන අපරදිග ශ්‍රේෂ්ඨ පඩිවරයින් ගේ වාක්‍ය වලින්ද, මෙහි පහත දක්වන වැදගත් පොත්පත් ආදියෙන්ද ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු කෙළෙමි.

ඒ පොත්පත් ආදිය නම්

1. වාහන් සංහිතාව.	9. මිලින්දප්‍රශ්නය.
2. සිඛාන්ත සිරෝමණිය.	10. සුත්‍ර නිපාතය.
3. විෂ්ණු පුරාණය.	11. විසුද්ධිමාර්ගය.
4. සුභාෂිතය.	12. අග්ගඤ්ඤ සුත්‍රය සහ එම අටුවාව.
5. රසවාහිනිය.	13. ජිනධම්ම විකාශනිය.
6. අභිධම්මාචාරය	14. ව්‍යාසකාරය.
7. අරාබීන්ගේ කුරන් පොත	15. සුග්‍රාතය.
8. හිස්ටරි ඔෆ් ට්‍රවල්ස් නම් ඉංග්‍රිසි පොත	16. රසකල්පදාමය.

17. රාජතරභිනිය.	22. ශාන්තිශතකය.
18. භෞමජ්ජ කල්පය.	23. රෙපරමාදුකාරයන්ගේ
බයිබලය.
19. වරහමිහිරය.	24. රෝමානුකාරයන්ගේ
බයිබලය-යනාදියයි.
20. නීතිශතකය.	
21. රජුවංශය.	

ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ තමන්ගේ වාසියට ගෙන හැර දක්වූ කාරණා ඔවුන්ගේම ආගමට එනම් බයිබලයට හාත්පසින්ම විරුධවිය. බෞද්ධ පක්ෂයෙන් ඇසූ එකම ප්‍රශ්නයකටවත් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ කථාකාරයන්ට හරි උත්තර දෙන්නට නුපුළුවන්වූ හෙයින් මහත් වූ පරාදයට පැමිණ දුර්වල සාවහාවකින් හිස් එූ එූ අත පැන ගියෝය. ක්‍රිස්තියානි ආගම පැවතීමෙන් මෙසා මහත් පරාදයක් නුසුදුසුය. ක්‍රිස්තියානි සේනාවද මහත් වූ බෙදයට පැමිණ ඒ ඒ අත පළා ගියෝය. බෞද්ධ සේනාවද සාධුකාර පවත්වමින් ප්‍රිතිසොෂා ශබ්ද පවත්වමින් මහත් සන්තුෂ්ඨ භාවයකින් විසිර ගියාහුය.

මෙවගට,

සකල බෞද්ධ කලාශාලා මිත්‍ර,
මොහොට්ටිවත්තේ
ජනානන්ද උත්තාන්තේය.

1904 - 3 - 10

කොළඹ උතුරුගොඩවත්තේ වාදය

වස 1899 ක්වූ සැප්තැම්බර් මස 3 වෙනි ඉරිදි දවල් 2 කට පමණ
උතුරුගොඩවත්තේ තර්ක දෙයනා ශාලාවේදී
ක්‍රිස්තියානි දේශනාකාරයෙක් වූ සිටි කොලේජියේ
උපාධ්‍යයා තැන්පත්

සී. සිල්වා මහත්මයා විසින්

බුඩාගමට විරුධව කළාවූ පළමුවෙනි කථාව.

මිත්‍රවරුනි,

මෙපමණ මහත් සමූහයක් අද මෙහි පැමිණ සිටීම දකීම,
මට මහත් සන්තෝසයකි. මගේ කථාව පටන් ගත්ට පළමු,
මේ වාදය කරන්ට සිටි වුනේ මන්ද කියා කීම මගේ යුතුකමකි.
මට මේ වාදයට එන්ට සිටි වුනේ මා විසින් මේ සභානයට
පැමිණි පළමු වෙනි දවසේ මිනිත්තු සවල්පයක් අවසර ඉල්ලාගණ
ජනානන්ද උන්නාන්සේගේ බණ අසන්ට පැමිණ සිටියාවූ
බුඩාගමිකාර ජනයාට ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍යතාවය ගැණ
වචන සවල්පයක් සංක්ෂේපයෙන් කථා කළාට පසු ඇමි.
ජනානන්ද උන්නාන්සේ සභාවට පැමිණ කථා කළාවූ මට
ස්තූතිකොට ප්‍රසිද්ධ වාදයකට කැඳවූ නිසාත්, ක්‍රිස්තියානිකාරයෙක්
මෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍ය තාවය ඔප්පු කිරීමට ප්‍රයථාවක්
පැමිණෙන අතර එසේ කිරීම, මගේ මහත් යුතුකමක් මෙන්
හැඟිගිය නිසාත්ය. බුඩාගමිකාර මිත්‍රවරුණි, සැබෑ ආගම සොයා
ගැනීම මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ සියල්ලටම වඩා වැදගත් කාරණාවය.
ලෝකේ බොහෝ ආගම් තිබේ. නුමුත් ඒ සියල්ල සැබෑ
නැත. එකක්ම පමණක් සැබෑ වෙන්ට ඕනෑය. එකක් සැබෑ
වෙන අතර අනිත් සියල්ල බොරු වෙන්ට ඕනෑය. අපට
සෑම ආගමම සොයා බලන්ට බැරි නුමුත් පළමුකොට ක්‍රිස්තියානි

ආගම පුළුවන් දුරටම සොයා බැලීම ප්‍රඥා ගොවරය. මක්නිසාද මනුෂ්‍යයාට ඕනෑ කර තිබෙන්නාවූ එකම දේ එනම් පව් කමාව දෙන්නට පුළුවන්වූ කෙණෙක් සිටින බව ඒ ආගමේ පමණක් උගන්වයි*. අපි සියල්ලෝම පරිකොට අවිච්ඡිකා ලබන්නට සිටින බව අපේ හෘදය සාක්ෂිය අපට කියන්නවාය. ආගම මොකක් නූමුත් මේ හැඟීම අපි සියලු දෙනාටම තිබේ. අපේ හෘදය සාක්ෂිය අපි වරදකාරයෝ බවට සාක්ෂි දෙනවාය. මේ සිටින්නා වූ සෑම දෙනාට පමණක් නොව මුළු ලෝකයේ සියළු වර්ගවල සියළු මනුෂ්‍ය ජාතීන්ටම මේ හැඟීම තිබේ. ඉතින් අපට ඕනෑකර තිබෙන්නාවූ එකම දෙය නම් අපේ වරද වලට කමාව ලබාගණ අවිච්ඡිකා නිදහස් වීමය. බුදුන් කියන්නේ කළාව පාපයට අවිච්ඡිකා ලබන්නවාය කියාය. එසේ නම් අපි අවිච්ඡිකා ලබන්නටම ඕනෑය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ පමණක් වරදට කමාව අවිච්ඡිකා අප නිදහස් කරණ ගැලවුම් කාරයෙක් සිටින බව උගන්වයි. අපට ඕනෑ කරන්නාවූ එකම දේ මෙහි තිබෙන නිසා මේ ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ බොරුද කියා සොයා බැලීම වටී. මේක සැබෑ නම් වෙන මොනම ආගමක්වත් සොයා බලන්නට ඕනෑ නොකරයි. මක්නිසාද? ඕනෑ කරන්නාවූ එකම දේ එහි තිබේ. මේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍යතාවය ඔප්පු කිරීමට බයිබලයේ කාරණා මම ගණ හැර දක්වන්නට යන්නේ නැත. මක්නිසාද? නුඹලා බයිබලය විශ්වාස කරන්නේ නැත. එසේම බුද්ධාගම තුන්පිටකයෙන් ඔප්පු කළාට අපි පිළිගන්නේ නැත. මක්නිසාද? ඒ පොත් අපි විශ්වාස කරන්නේ නැත. එතකොට අපි සත්‍යාසත්‍ය දැනගන්නේ කොහොමද, ඇයි කිසි ආගමකට පක්ෂ නොවූ අකුරු දන්නා නොදන්නා සියළු දෙනාටම කියවන්නට පුළුවන්වූ පොතක් තිබේ†. ඒ පොත නම් ලෝකයය. එහි අඩංගුවූ ධර්මය නම් ලෝකධර්මයය. ඉතින් මිත්‍රවරුණි, මේ ධර්මයට විරුඩුවූ කියමන් නොහොත් ධර්ම උගත් වන්නාවූ ආගමක් තිබේ නම් ඒ ආගම සැබෑවෙන්ම බැරිය. මක්නිසාද? ලෝක ධර්මයට සෑම මනුෂ්‍යයෝමයටහත්ය. ආගම මොකක් නමුත් එය විශ්වාස කරන්නටම ඕනෑය. සෑමදෙනා විසින් තේරුම් ගන්නා පිණිස එයින් සමහරක් මතක් කරමි. එනම්-ලෝකයේ ලොකු දේට පුංචි දේ ඇදගැනීම, ගලක් උඩ විසිකළොත් එය බිම වැටෙයි. අවිච්ඡිකා ඇවිද්දක් ඔළුව රත්වෙයි. ගින්නට

* ඒ හෘදය ඉන්නේ කොහේද?

† එක හෙදර තිබෙන ඉල පොතද?

අත ඇල්ලුවොත් පිළිස්සෙයි,† පණ ඇති සත්වයෙක් නැතුව පණ ඇති සත්වයෙක් නූපදියි; ඒ ඒ වර්ගවල සතුන්ගෙන් ඒ ඒ සතුන් බෝවීම, හරකුන්ගෙන් හරක්ද, අශ්වයන්ගෙන් අශ්වයෝ, බල්ලන්ගෙන් බල්ලෝ, බළලුන්ගෙන් බළල්ලු, රිලවුන්ගෙන් රිලව්, වදුරන්ගෙන් වදුරන්, මිනිසුන්ගෙන් මිනිසුන් *පියාසර කරණ පක්ෂි ගැණක් එසේමය. එනම් - කපුටන්ගෙන් කපුටෝ, ලිහිණින්ගෙන් ලිහිණි, +ගස්කොළුන් ගැනත් මේ ධර්මයම එනම් - පොල් වලින් පොල්, කොස් වලින් කොස්, දෙල් වලින්, § මිත්‍රවරුණි, මේ ලෝක ධර්මය. මෙය ලෝකය පටන් ගත් තැන් පටන් අද දක්වාම වෙනස් නොවී කෙරිගණ යනවාය. මෙය වෙනස් වනවා අපට පෙනෙන්නේ නැත. එනම් ගොණාගෙන් බල්ලෙක්වත්, රිලවුන් ගෙන් මිනිසෙක්වත්, කපුටාගෙන් ලිහිණියෙක්වත්, පොල් වලින් කොස්වත් උපදිනවා අපට පෙනෙන්නේ නැත^x මේ ලෝකයේ පවතින්නාවූ ධර්මයට විරුධවූ ඉගැන්වීම්, එනම් ධර්ම උගන්වන්නාවූ ආගමක් කිසිකලක සැබෑ වෙන්ට බැරිය. ඉතින්, ක්‍රිස්තියානි ආගම සහ බුද්ධාගම මේ ලෝකයේ පවතින්නාවූ දේට එකඟද කියා බලමු. මීට විරුධ ධර්ම ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වනවා නම් ඒ ආගම සැබෑවෙන්ටත් බැරිය, බුද්ධාගමේ උගන්වනවා නම් එය සැබෑ වෙන්ටත් බැරිය. මේ කාරණා හිතේ තබාගණ මගේ කථාවට ඇහුම්කන් දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටිමි.

† ඔය මොනවා දෙඩවනවාද, පිස්සුවෙන්ද?

‡ ඇයි, අවික්කා ගෙඩිවලින් කෝදුරුවෝද, රෙදිපාංකඩ වලින් හික්මියෝද, මාළු කටුවලින් පත්තෑයෝද, වතුරෙන් නොයෙක් පණුවෝද, ඒ පණුවන්ගෙන් මිදුරුවෝද, අඹ කොළවලින් නිල් කඩුස්සෝද, දෙතිකොළවලින් එනම් සත්ත්ව වර්ගයක්ද උපදින්නේ නැද්ද?

* ඇයි, සමහර ස්ත්‍රීන් සර්පයන් ප්‍රසූත කළ බව දන්නේ නැද්ද?

+ ඇයි, පණුවන්ගෙන් සමනලයෝද, වෙයන්ගෙන් මෙරු යන සත්ත්වවර්ගයක්ද උපදින්නේ නැද්ද?

§ ඇයි, දෙඩම්ගෙඩියේ ඇටවලින් දෙඹි, පමනාරන් නස්නාරන් බම්බලෝසි, ඇඹුල් දෙඩම් ආදී වෙනස් වෘක්ෂයන් හටගන්නා බවද, බෝ ඇටවලින් කුඟ ගස් හටගන්නා බවද නොදන්නවා නම් පරීක්ෂාකොට බලා දන ගත යුතුයි.

x ඒක එසේ නමුත් සමහර වෘක්ෂයන්ගෙන් නොයෙක් විශේෂ වෘක්ෂයන් හටගන්නා බවත්, ධාතුන්ගේ මනෙක ගුණ සංසර්ගයෙන් මේ ලෝකයේ තිබෙන සියලුම වෘක්ෂ ලතාදිය හටගත් බවත් දනගතයුතුයි. ඊට සාක්ෂියක් නම් බිංදුරු ගස් වඩාගණු කැමති අයකුට බිංදුරුකුගේ මළ සිරුරක් රෝපනය කිරීමෙන් ඒ ගස් වර්ග උපදවා ගන්නට පුළුවන් වීමය. (එසේම) “වාසරණි දසුග්ධ භාවිතං, බීජමාණායුත හස්තයොජිතම් ගොමයෙන බ්‍රහ්මෝ විරුක්ෂිතං, ක්‍රොධමාභිපිපිතෙනස්ව ධූපිතම්”

යම් ගසක් මුලින්ම උගුලා දමන්ට පුළුවන්කම තිබේ නම් ගහ උඩට ගොස් එහි එක එක අත්ත බාන්ට කාලය ගන්න එක නිෂ්ඵලය. ආගමක් සොයා බලන අතර ද ඒ ආගමේ අත්තිවාරම එනම් එය පිහිටා තිබෙන ස්ථානය සොයා බැලීමෙන් ඒ ආගමේ හරි වැරදි දැන ගන්ට පුළුවන. සැබෑවූ අත්තිවාරමක් නැත්නම් මුලු ගොඩනැගිල්ලම ඇද වැටෙන්නට ඕනෑය. බුද්ධාගම ගැණ මම කපාකරන්ට යන්නේ මේ ලෙසය. එනම් අත්තිවාරමෙන් නොහොත් මුලින්ම එය උගුලා දමනවා මිසක් මම එහි අතු බාන්ට යන්නේ නැත. (එනම්:- බුද්ධාගම සම්බන්ධ කපාන්තර කියන්ට යන්නේ නැත.) බුද්ධාගම පිහිටා තිබෙන්නේ බුද්ධන්ගේ සර්වඥකම නැමැති අත්තිවාරම පිටය. ඒ නිසා බුද්ධන් සර්වඥ නැන්ද යන බව පමණක් කල්පනා කිරීමෙන් ඒ ආගමේ සත්‍ය අසත්‍ය දැනගන්ට පුළුවන. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අත්තිවාරම නම් ජීවමානවූ සියලු බලය ඇත්තාවූ සර්වඥ මැවුම්කාර ආරක්ෂාකාර ඒක දෙව් කෙනෙක් ඇති බවය. මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව අප විසින් ලෝකේ පවතින්නාවූ දේවලින් ඔප්පු කොළොත් මැවුම්කාරයෙක් නැත කියා උගන්වන්නාවූ බුද්ධන්ගේ ධර්මය වැරදිය. බුද්ධන් සර්වඥ නොවේය. මුලු බුද්ධාගම නමැති ගොඩනැගිල්ලම ඇදවැටෙන්නට ඕනෑය. එසේම මැවුම්කාරයෙක් නැති බව මේ ලෝකයේ පවත්නාවූ දේවලින් බුද්ධාගම පක්ෂය ඔප්පු කොළොත් ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති ගොඩනැගිල්ල ඇදවැටෙන්නට ඕනෑය. ඉතින් මා විසින් කියන්ට අරමුණු කළේ සර්වඥවූ බලසම්පන්නවූ මැවුම්කාරයෙක් සිටීම ගැණය. මිත්‍රවරුණි, අපි උතුරට ගියත්, දකුණට ගියත්, බස්නාහිරට ගියත්, නැගෙනහිරට ගියත්, අහසට නැගුණත්, පාතාලයට බැස්සත් බලසම්පන්න වූ මැවුම්කාරයෙක් සිටින බවට සාක්ෂි ඔප්පු වේ. මේ සාක්ෂි බයිබලයෙන් දක්වන්නාවූ ඒවා නොව මම පළමු කී ලෙස අපට ඇස්වලින් බලා, සමහරක් අත්වලින් අතගා දැනගන්ට පුළුවන්වූ මේ ලෝකයේ දූතාට පවතින්නාවූ දේවල්මය. මැවුම්කාරයෙක් නැත කියා බුද්ධාගමකාර සෑමදෙනාම පිළිගෙන තිබෙන බැවින් ඒ දහම බුද්ධාගමේ ප්‍රධාන දහමක් බව ඔප්පු කිරීමට පිටකත්‍රයෙන් පාඨ ගෙනහැර දක්වන්නට ඕනෑකමක් නැත. මේ දහම සම්පූර්ණයෙන්ම බොරු බව ඔප්පු කිරීමට තිබෙන්නාවූ බොහෝ කාරණා අතරෙන් සාල්පයක් පමණක් මතක් කරමි.

1 වෙනුව-දැන් පවතින්නාවූදේය. ඒ නිසා කිසිම කෙනෙක් වත් දෙයක්වත් නොසිටිය නොතිබුන කලක් තිබුනේ නැතැයි අපි ස්ථීරකොටම කියමුව. මක්නිසාද කීවොත් යම් දෙයක් ඉපදවීමට සැහෙන්නාවූ ප්‍රඥාව හා බලය ඇති කෙනෙක් ක්‍රියා නොකර ඒකාන්තයෙන්ම කිසිත් නැති කමෙන් යමක් ඉපදවීම

බැරීමය. මේ ලෝකය වරක් කිසිම සත්වයෙක් වත් ගස්කොළන් වත් නැතුව තිබුන බවත් සැමදෙනා විසින් පිළිගන්ට ඕනෑය. බුඩාගමේ හැටියටද එක කල්පාන්තරයකදී මහපොළවද මුහුද සහ මහමෙරද සක්වලගල හා ඉර සඳ තාරකාද දිව්‍යලෝක සහ බ්‍රහ්මලෝකද (බ්‍රහ්මලෝක 3) කිසිදෙයක් ඉතුරු නොවී සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වෙන බව කියා තිබේ. නුමුත් දැන් පොළවත් මුහුදත් ඉර සඳ තාරකාත් යන සියල්ල තිබෙන බව පෙනේ. බුඩාගමේ හැටියට මේ සියල්ල කිසිත් නැතිකමෙන් හටගත් බව කියා තිබේ. එනම් මැවුම්කාරයෙක් නැතුව ලෝකයත් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත් පැවැත්මට ආ බවය. නුමුත් මේ සියල්ල හටගැනීමට මහත් බලසම්පන්නවූ හේතුවක් තිබෙන්නටම ඕනෑ බව අපි ඒකාන්තකොටම කියමු, මේ කාරණය යන්නම් සිහි තුවණ ඇත්තාවූ කෙණෙකුට පවා විනිශ්චයකර දැනගන්ට පුළුවන, මීට ආදායයක්; අපි එක්කලක ගමන් යන අතර කිසි ගෙයක් දෙරක් ගහක් කොළයක් නැති වාචකා කාන්තාරයකට පැමිණුනෙමු. මීට විසි අවුරුද්දකට පස්සේ අපි නැවතත් මේ ප්‍රදේශයටම පැමිණුනාම ප්‍රථමයෙන් වාචකා කාන්තාරයක්ව තිබුන ඒ ප්‍රදේශයේ මහත්වූ අලංකෘතවූ නුවරක් තිබෙන බව අපට දකින්නට ලැබේ. ලක්ෂණ ගෙවල් හා අලංකෘත මාලිගාද ලින් හා මහා ප්‍රසන්න ගස්කොළන්ද මහත් පොහොසත් සේනාවකට ඕනෑ කරණ සියලු දේද, තිබෙන බව අපට පෙනේ, අපි වැදගත් මිනිසෙකුට ආචාර සමාචාර කොට, මීට අවුරුදු විස්සකට ප්‍රථමයෙන් මම මේ ඉඩමට පැමිණුනෙමි, එවකට වාචකා කාන්තාරයක් මිසක් වෙන කිසිවක් මෙහි දකින්න තිබුනේ නැත. මේ අලංකෘතවූ නුවර කරවන ලද්දේ කා විසින්ද කියා ඇසුවාම මහත්මයානෙහි, මේ නුවර කළ කෙණෙක් නැත, මේ සියල්ලම ඉබේම කෙරුණාය ගල් ගඩොල් අළුහුණු ආදිය වෙන වෙන තැන්වල සිට ඉබේම මෙහි පැමිණුනෝය, මහා ගස් ඉබේම කැපී කම්කරුවන් නැතුව දෙර ජනේල වුනෝය, ගල් ගඩොල් හා ලී දඩුද එකමුව ගෙවල් හා මාලිගා වුනෝය, ගෘහකම්පාන්ත ගාස්ත්‍ර පිළිවෙලින් ඒවා යෙදුවාවූ ඒවා කළාවූ කිසි කෙනෙක් නැත කිවොත් ඒ නැත්තා කවටකම් කරන්නෝය කියා අපට කල්පනාවෙන්නේ නැද්ද? ඔහුගේ කීම සැබැවට පුළුවන්ද? අපට කම්පාන්තය පෙනේ. අපට පණ තිබෙන බව සත්තකවා වගේම මේක කම්පාන්තය කම්පාන්ත කාරයන් විසින් කළ බව සත්තකය. එක් කාලයකදී මේ ලෝකය සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වුනාය කියාත් අළුත් ලෝකයක් සෑදීමට ප්‍රත්‍ය වශයෙන් පරණ ලෝකයෙන් අළු පමණවත් ඉතුරු වුනේ නැත කියාත් බුඩාගමිකාරයෝ නොසහවාම කියති. දැනට ලෝකයක් තිබේ. පොළොව මුහුද

කාරකය යනාදිය තිබේ. පළමු වාචකා කාන්තාරය තිබුන නැත නුවරක් ගොඩ නැඟීමට වඩා බලසම්පන්න වූ කර්මාන්තයක් කෙරී තිබෙන බව අපට පෙනේ, *මක්නිසාද කීවොත් ලෝකයක් සාදන්නට ඕනෑව තිබුනා පමණක් නොව ඒ ලෝකය සෑදීමට ඕනෑවු ධාතු පවා කිසිත් නැති කමෙන් †උපදවන්නට ඕනෑව තිබුනේය, අපට කම්මාන්තය පෙනේ. ඒ නිසා ඤාණවත්ත වූ බලසම්පන්නවූ කම්මාන්ත කාරයෙක් සිටිය බව පෙනේ. බුදුන් එසේ නැත කියේය, සර්වඥ කෙනෙකුට මොනයම් කාරණයක් ගැණවත් වරදින්නට බැරිය, බුදුන් කළාවූ මහත් බරපතල වැරද්ද නම් මැවුම්කාරයෙක් නැත කී එකය. ඒ නිසා බුදුන් සර්වඥ නොවේය, බුද්ධාගමට අත්තිවාරමක් නැත, ඒක බොරුවූ ආගමක්ය කියා, සී. සිල්වා මහත්මයාගේ 1 වෙනි පෑයේ කථාව අවසාන කරන්නට යෙදුනාය.

ඊට මොහොට්ටිවත්තේ ජනානන්ද උන්නාන්සේ විසින් දුන්නාවූ උත්තරය මෙසේය.

“සත්‍යමෙව ජයතෙ”

අපමිත්‍ර සී. සිල්වා මහත්මයා විසින් කළාවූ කථාවේ ප්‍රථම භාගයෙන් හැඟී ගියේ අනේක සත්වයන් විසින් කරන්නාවූ නොයෙක් පාප වලට සම්බාදී අවිච්ඡේදන නිදහස් කරගන්නාවූ ගැලවුම්කාරයෙක් සිටින බව ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වා තිබෙන බවයි, ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වා තිබෙන ඒ ඉගැන්වීම ඇඳහිය යුතු එකක් බවට කිසිම වැදගත් සාක්ෂියක් අප මිත්‍රයා විසින් ගෙනහැර දක්වූයේ නැති නිසා ඒ ඉගැන්වීම බුද්ධාගම කාරයන්ට පමණක් නොව ක්‍රිස්තියානිකාරයින්ටත් කිසිසේත් පිළිගන්නට වටින්නේම නැත. මක්නිසාද ක්‍රිස්තුස් ලෝකයා ගලවා ගන්නවා තබා තමාටම ගැලවීගත නොහී කුරුසියේ ආන ගැසුම් කා අසරණව මරණයට පැමිණුන බව එම පොත්වල කියා තිබෙන නිසාය. පරිවලට සමාව දී අවිච්ඡේදන නිදහස්කර ගන්නා ගැලවුම් කාරයෙක් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ඉන්නවාය කියන මේ කීම වැඩි දුරටත් විභාගකර බලන්නට වටින එකක් නිසා ඒ ගැණ ලුහුඬුවූ කාරණයක් ගෙනහැර දක්වමි, හේ මෙසේය. මේ සත්ව ලෝකයා උත්පාද කෙරෙහිවාවූ යම් දෙවිකෙනෙක්

*මේ කල්පනාව ගහක ගෙඩියක් දෙස බලා ඒ ගෙඩිය එක්තරා වඩුවෙක් විසින් සෑදුවාය, කියා කල්පනා කළාට වඩා අමුත්තක් අපට නොපෙනේ.

†කිරිත් නැති කමෙන් ධාතු ඉපදෙහි බව බයිබලයෙන් ඔප්පු කළොත් හරිහපනා තමයි.

සිටියා නම් ඒ දෙවියෝ සියලු ලෝකසත්වයන්ගේ එකම පියෙක් හා සමානය, ඉන්නිසා අපි බොහෝ දරුවන් ඇති පියෙකුට ඒ දෙවියෝ සමානකර බලමු. බොහෝ දරුවන් ඇති යම්කිසි පියෙක් තමාගේ බාලදරුවන් විසින් කළාවූ නොයෙක් වැරදි වලට සමාව දෙන්නටයි කියා කිසිවරදක් නොකළාවූ ඉතා කීකරු වූ තමාගේ වැඩිමහල් පුතා ඒ වැරදිකාර බාලදරුවන් ලවා මරවා දමමෙව්වා නම් ඒ පියා කොපමණ තදබල අසත්පුරුෂ අඤ්ඤායෙන්ද කියා සිහි නුවණ ඇති කවරෙකුට කල්පනා වෙන්නේ නැද්ද? එබඳු අඤ්ඤා අසත් පුරුෂ පියෙකුගෙන් ඒ බාල දරුවන්ට යම්කිසි සැපතක් අයිතිවේය කියා හිතනවානම් දරුවන් මරාගෙන කන ගෙදර කුකුලත් ඉතුරුවේවිය කියා හිතන්නටත් බැරිද? එසේ කිසිකලක විශ්වාස කරන්නට බැරි නිසා නිවරදිකාර දරුවා මැරෙව් පියාගෙන් වැරදිකාර දරුවන්ට කිසි සැපතක් ලබන්නට බැරුවා සත්තකය, එසේම ලෝකය මැව්වය කියන යෙහෝව්‍යාගෙන් පවිකාරයන්ට කිසිකලකවත් පාප සමාවක් ලබන්නටවත් සදකාලික ස්වර්ග සැපතක් ලබන්නටවත් බැරුවා සත්තකය, මක්නිසාද? ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වන අන්දමට යෙහෝව්‍යා ලෝකසත්වයන් මවා දෙවනු ලෝකයා පාපයට වැටෙනතුරු බලාඉඳ ඒ පාපවලින් ලෝකයා ගලවා ගන්නටයි කියා තමාගේ ඒකජාන පුත්‍රයා වන කිසි වරදක් හෙවත් පාපයක් නොකළාවූ ක්‍රිස්තුස් පවි කාරයන් ලවා මැරෙව් නිසාය, මෙසේ නිවැරදිකාරයෙක් වැරදිකාරයන් ලවා මැරවීම කොපමණ තදබල අසත් පුරුෂ අඤ්ඤා ක්‍රියාවක්ද? කියා සිහි නුවණ ඇති කවරෙකුට කල්පනා කරන්නට බැරිද? එබඳු අඤ්ඤා අසත් පුරුෂ දෙවිකෙණෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා එබඳු අඤ්ඤා දෙවියෙක් නැත කියා හිතීම ප්‍රඥාගෝචර නොවේද? එමනිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වන පාප සමාව කිසිම ඥාණවත්තයෙකුට පිළිගන්නට බැරි වූ සිතාමුපටය වැනි අමූලික පල්ම පල් බොරුවක්ය.

තවද එබඳු ගැලවුම්කාරයෙක් සිටිනවා නම්, අවුරුද්දකට වතාවක්වත්, පාප සමාව දෙන ගැලවුම්කාර දෙවි පුතා මමය, මම මෙහේ අහසේ ඉන්නවාය කියා අහසින් ලකුණක් ලෝකයාට පහළකරන්නට තරකද? එසේ කිසිම විශ්වාස කටයුතු ලකුණක් අහසෙන්වත් පොළොවෙන්වත් දැනගන්නට නැතිනිසා ගැලවුම්කාරයෙක් ඉන්නවාය කියන කීම කිසිම සාක්ෂියක් නැති බොරු පැමිණිල්ලක් මෙන් අවිශ්වාස කටයුතුවූ සම්පජාන මුසා වාදයක්ය. තවද, අප මිත්‍ර සී. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාවේ ද්විතීය භාගයෙන් ප්‍රකාශ වන්නේ, මේ ලෝකය වාචකා කාන්තාරයක් මෙන් එක් කාලයකදී යත්වයන් සහ වෘක්ෂලතාදියක් නැතුව තිබුන බවත් ඒ වාචකා කාන්තාරයේ

හෙයින් ඒ මැවුම්කාර දෙවියන්ට වඩා මනුෂ්‍යයා සම්ප්‍රකාර-
යෙන්ම ශ්‍රේෂ්ඨ බවත් බලවත්ත බවත් ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද?
ඉන් නිසා මනුෂ්‍යයෙකුටත් වඩා අතිශයින් දුර්වලවූ සහත්වූ
මැවුම්කාරයෙක් ඉන්නවාය කියා හිතනවාට වඩා මහත්
අණුවනකමක් මේ ලෝකේ තවත් ඇද්ද?

තවද මේ සංස්කාර ලෝකය කිසිම දෙවිකෙණෙක් විසින්
මැව්වා නොව ලෝකයේ සදකාලේටම පවතින්නාවූ සෘතුගුණය
කරුණකොටගෙන පරමානු සංඛ්‍යාත ඉතා සියුම් ද්‍රව්‍ය ආපො,
තෙජො, වායො යන ධාතූන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධයෙන්
එකරාසිව භූතරූප සංඛ්‍යාත මේ මහා පෘථිවිය හටගන්නවා
සත්තකය. ඊට සාක්ෂියක් නම් ලොකු වීදුරු භාජනයක් ගෙන
එහි ඇතුළු හොඳින් පිරිසිදුකොට වාතය ප්‍රවිෂ්ඨ නොවෙනා
කාරයට එහි කට වසා යම්කිසි ක්‍රමයකින් එහි අභ්‍යන්තරය
අන්ධකාර කොට ගැඹුරු ජලයක බහා කලයක් තිබෙන්ට ඇර
අති උදය ඇරුණේද්ගමණයට ප්‍රථමයෙන් ඉතා කුඩා දේ මහත්ව
පෙණෙන්නාවූ කන්නාඩියකින් ඒ වීදුරු භාජනයේ ඇතුළු බලන
කල්හි එහි සියුම්වූ පෘථිවිපටලයක් සහ නිල්තැණ සමාන අඩකුර
රාසියකුත් දකින්නට ලැබේ. මේ කාරණයෙන් සංස්කාර ලෝකය
දෙවිකෙණෙක් විසින් මැව්වේ නැති බවත් සෘතුන්ගේ බලයෙන්
සහ ධාතූන්ගේ ආකෂිණයේ ස්වභාවයෙන් පරමානු එකට එකතු
වීමෙන් භූතරූපය එනම් පෘථිවිය හටගන්නා බවත් සත්සුදක්
මෙන් පෙනියාය.

මේ ඉහත දක්වූ ලෝක ස්වභාව ධර්මය මෙසේම බව
නොයායික තර්කශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවෙනවාය. ඒ මතය
වෛශේෂිකයෝද පිළිගන්නාහුය. තවද මෙසේ කලින්කල හට
ගන්නාවූද විනාශවෙන්නාවූද ස්වාභාවධර්මයෙන් යුත් සියලු ලෝක
ධාතූන්ගේ විපයභාසයෙන් යුත් පැවැත්ම සදකාලිකය. ඊට
සාක්ෂියක් නම් පෘථිව්‍යාදී සියලු ලෝකධාතූන් ධරාසිටින්නාවූ
අනන්තපරිමාණ අවකාශධාතුව පටන්ගැනීමක් අන්තිමයක්
නැතිව සදකාලෙන් සදකාලේටම කිසි විපයභාසයක් නොවී
පවත්නා බව ඥාණවත්ත සියලුදෙනාම පිළිගෙන තිබෙන සත්‍ය
යක්ය. ඒ ආකාශ ධාතුව සම්බන්ධ අනිකුණු පෘථිව්‍යාදී ධාතූන්ගේ
විපයභාසයෙන් යුත් පැවැත්ම සදකාලික බව එසේම ඔප්පුවෙනවා
සත්තකය. මේ ඉහත දක්වූ ලෝකයෙහි පවත්නා ස්වභාවධර්මය
ඒකාන්ත සත්‍යයක් බව යුරෝපීය ශ්‍රේෂ්ඨ පඬිවරයන් විසින්
පවා කියා තිබේ. ඒ මෙසේය:— සකල ස්වභාවය නොහොත්
පැවැත්ම සදකාලිකම විය යුතුයි. ලෝක ස්වභාවය නොහොත්
පරම්පරාව සදකාලිකයි. පටන්ගැනීමක් නැත්තේය යන
'ඩිමෝක්‍රිටස්' නම් පඬිවරයාගේ පණ්ඩිත වාක්‍යයෙන්ද, ලෝක
ස්වභාව පටන්ගැනීමක් නැත්තාවූ සදකාලික පැවැත්මක් බව

ඔස්සුවෙනවා ඇත. තවද අප මිත්‍රයා “ලෝකය සෑදීමට ඕනෑ වූ ධාතු පවා කිසිත් නැතිකමෙන් උපදවන්ට (යෙහෝව්‍යට) ඕනෑව තිබුණායයි” කියා කී බව මේ සභාවේ සිටින කාටත් ඇහුනාට අනුමාන නැත. මොහුගේ මේ කීමෙන් හැඟෙන්නේ යෙහෝව්‍ය කිසිත් නැතිකමෙන් (හෙවත් සුන්‍යත්වයෙන්) ලෝකධාතු උපදවා ගත්තාය කියාය. නමුත් මේ කීම පණ්ඩිතයන් භාශ්‍ය පහළ කරන්නාවූ ලාමක කීමක්ය. කිසිම ශාස්ත්‍රකාරක ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිතයෙක් ශාස්ත්‍රඥානයෙන් මෙබඳු කීමක් කියා නැතුවාට අනුමාන නැත. මේ කාරණය ගැණ යුරෝපීය ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිත-යෙක් වූ “ඩීමෝක්‍රිටස්” නම් පඩිවරයා කියා තිබෙන්නේ මෙසේය. සුන්‍යත්වයෙන් කිසිකලක කිසිවක් හට නොගන්නේය. එමෙන්ම දූතට පවතින කිසිම දෙයක සංයෝජිත ධාතු සුන්‍යකරන්ට නුපුළුවන” කියාය. එසේම “ඇපිකිට්‍රස්” නම් පඩිවරයාද කියා තිබේ. ඒ මෙසේය “සුන්‍යයෙන් කිසිත් ඇතිකරන්ට නුපුළුවන. යමක් සුන්‍යකරන්ට පුළුවන් නම් අත්කිසි ස්වභාවයකට පැමිණිය හැකි ධාතු ගතියක් නොතබා සියළුදේම නිරුඬවීමට පැමිණෙන්නට ඕනෑය” කියාය. එසේම ‘හැරක්ලිටස්’ නම් පඩිවරයාද කියා තිබේ. ඒ මෙසේය. සුන්‍යයෙන් කිසිත් ඇති කරගත නොහැකිය. ලෝකය දෙව්කෙණෙක් විසින් වත් මනුෂ්‍ය කෙණෙක් විසින් වත් නොසාදන (නො මවන) ලදී. එය යුක්ත ප්‍රකාරයෙන්ම නිරතරව පැවැත්තාවූද අනාගතයෙහිත් පවතින්නාවූද අනන්තවූ ද්‍රව්‍යාන්විත පැවැත්මක්ය” කියාය. මේ ඉහත දක්වූ පණ්ඩිත වාක්‍යවලින් අප මිත්‍රයාගේ හිස් කියමන අවලංගු උනාට අනුමාන නැත. ඒ පණ්ඩිත වාක්‍ය ප්‍රකාශ කළාවූ ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිතයන්ට වඩා අප මිත්‍රයා උගතෙක කියාවත් ඊට වඩා පණ්ඩිතයෙක කියාවත් කිසියෙක් පිළිගන්ට නොහැකි නිසා මිත්‍රයාගේ ඒ කීම කිසිම ඥානවන්තයෙක් පිළි නොවන්නවා සත්තකය.

තවද අප මිත්‍රයා “බුඩාගමේ හැටියට මේ සියල්ල [එනම් ලෝකය] කිසිත් නැතිකමෙන් හටගත් බව කියා තිබෙනවායයි” කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. නමුත් ඒ කීම සම්පජ්‍යන මුසාවාදයක්ය. බුඩාගමේ කියා තිබෙන්නේ කිසිත් නැතිකමෙන් ලෝකය හට ගත්තාය කියා නොව “ලෝකය කම් සෘතු හේතු මේ කාරණාත්‍රයෙන් හට ගන්න බවත් උත්පාද ජරීති හඟත්‍රයෙන් යුත් පැවැත්ම සදකාලික බවත්ය.” ලෝකය කිසිත් නැතිකමෙන් හටගන්ට වත් බැරුවා සත්තකය. එම නිසා අප මිත්‍රයා බුඩාගමේ ලෝකය ගැණ උගන්වා තිබෙන අන්දම මඳකුත් නොදන බුඩාගමට දෙස් කියන එක තදබල වැරද්දක්ය. මෙසේ බුඩාගමට බොරුවෙන් දෙස් පැවරූ නිසා ත්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව ප්‍රකාශිත

සැබැවු දෝෂයන්ගෙන් සවිල්පයක් මට දැනට ඉදිරියට ලැබී තිබෙන කාල ප්‍රමාණයේ අන්දමට කියා දෙමි. ඒ මෙසේය - ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වන අන්දමට ලෝකයාගේ මුල් පියා ආදම්ය. ඒ ආදම් මුල් පියෙක් නොවන බවත් ඔහු යෙහෝව: විසින් නොමැව්බවත් ඔහුට මව් පිය දෙන්නෙක් සිටිය බවත් අපි බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කළොත් ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති මුළු ගොඩනැගිල්ල ඇදවැටෙනවා සත්තකය. එම නිසා ආදම්ට මව්පිය දෙන්නෙක් සිටිය බව ඔප්පු කිරීම පිණිස උත්පත්ති පොතේ 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 24 වෙනි පදය කියවා විස්තර කරන්නෙමි.

ඒ පදය මෙසේය - “මනුෂ්‍යයා තමන්ගේ මව්පියන් හැර තමාගේ භාය්‍යාවට ඇළුම් වන්නේය” යන මේ වචන ආදම් කීවේ ස්ත්‍රී පළමුවෙන්ම දුටු හැටියේම බව ඒ පරිච්ඡේදය කියවා බලන කාටත් පෙනීයනවා ඇත. ආදම්ට බරවූ නින්දක් යෙහෝව: විසින් පමුණුවා ඔහු නිදහස් පසු ඔහුගෙන් ඉල ඇටයක් බිඳ ගෙන ඒ ඉල ඇටයෙන් ස්ත්‍රියක් මවා ඒ ස්ත්‍රී ආදම්ට පෙන්වූ වහාම ආදම් ඒ ස්ත්‍රී දෙස බලා “මනුෂ්‍යයා තමන්ගේ මව්පියන් හැර තමාගේ භාය්‍යාවට ඇළුම් වන්නේය” යන මේ වචන ආදම් කී බව බයිබලයේ එම පරිච්ඡේදයෙන් ඔප්පු වේ. ආදම් පොළවේ දුට්ල්ලෙන් මැව්වා වූ මේ ලෝකයේ මුල් මනුෂ්‍යයෙක්වා සැබෑ නම් ස්ත්‍රී පළමුවෙන් දුටුහැටියේම මව්පියන් හැර භාය්‍යාවට ඇළුම් වෙනවාය යන වචන ආදම්ට කිසි කලකවත් කියන්නට බැරිය. ආදම්ට මව් පිය දෙන්නෙක් සිටියේ නැත්නම් ඔහු “මව් පිය” යන වචනය කීවේ කොහොමද? දෙමව්පියන් නැත්තාවූ පොළවේ දුට්ල්ලෙන් මවකු ලැබුවාවූ මව්පියන් කිසිකලක නුදුටුවාවූ ආදම්ට තමාගේ ස්ත්‍රී දුටුහැටියේම “මව් පිය” යන වචනය කියන්නට පුළුවන් උනේ කොහොම දැයි කල්පනා කරන්නට වී. කට බොරු කියතත් දිව බොරු කියන්නේ නැත යන පෞරාණික උපදේශය මෙන් ඔහුට මව් පිය දෙන්නෙක් සිටිය බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු වෙනවාය. ආදම්ට මව් පිය දෙන්නෙක් සිටියේ නැත්නම් කිසි කලකවත් මේ වචන ආදම්ට කියන්නට බැරුවා සත්තකය. මේ කාරණයෙන් ආදම්ට මව් පිය දෙන්නෙක් ඇතුළු සිටිය බව කිසි සැකයක් නැතුව ඔප්පු වෙන නිසා ආදම් මේ ලෝකයේ මුල් පියෙක් නොවන බවත් ඔහු යෙහෝව: කෙණෙක් විසින් නොමැව් බවත් භස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වෙනවා ඇත. ආදම්ගේ මැව්ල්ල බොරු වෙන කොට මුළු ක්‍රිස්තියානි ආගම බොරු ආගමක් බව ඔප්පුවී ඉවරය.

තවද ආදම් ලංකාවේ සිට ගියා වූ මිනිසෙක් බවත් ඔහුගේ දෙමව්පියන් ලංකාවේ සිටිය බවත් ඔප්පු කිරීමට ඉතා වැදගත් කරුණු බොහෝ රාශියක් තිබෙන්නේ වී නමුත් දැනට මෙපමණ කින් නවත්වා යෙහෝව: සථිඥ කෙනෙක් නොවන බව බයිබල-යෙන්ම ඔප්පු කරමි. ඒ ගැණ උත්පත්ති පොතේ 6 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදය කියවා විස්තර කරන්නෙමි. ඒ පදය මෙසේය - “යෙහෝව: වහන්සේ පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් තැවුනු සේක. උත්වහන්සේගේ හෘදයෙහි සෝකවූයේය” යන මේ බයිබල් පදයෙන් ප්‍රකාශ වෙන්නේ, යෙහෝව: මනුෂ්‍යයා මවා අන්තිමේදී ඒ මැවීම ගැණ සෝක වූනු බවත් කනගාටුවෙන් තැවුනු බවත්ය. අන්තිමේදී තැවෙන සෝකවෙන දේ කරන්නේ අඥාණයෝ මිස ඥාණවන්තයෝ නොවේය. යම් කෙනෙක් තමාගේ වත්තේ සෑම තැනම පතොක්කට වඩාලා අන්තිමේදී ඒ වැවිල්ලෙන් අප්‍රයෝජනයක් මිස කිසි ප්‍රයෝජනයක් නැති බව දැනී ඒ වැවිල්ල ගැණ තමාම සෝක වෙනවා නම් තැවෙනවා නම් ඒ තැනාත්තා තදබල අඥානයක් බව කල්පනා වෙන්නේ නැද්ද? එමෙන්ම යෙහෝව: පොළවේ මනුෂ්‍යයා මවා අන්තිමේදී සෝක වූනු නිසාත් තැවුනු නිසාත් ඔහු මහත් අඥානයක් බව කිසි සැකයක් නැතුව ඔප්පු වෙනවාය. මෙබඳු අනුවන ක්‍රියා කරණ අඥාන යෙහෝව: සථිඥ කෙණෙක කියා යමෙක් විශ්වාස කරණවා නම් ඔහු යෙහෝව:ටත් වඩා මහත් අඥානයක්මය. සථිඥ කෙණෙකුට කිසිදෙයක් වරදින්ට බැරිය. එපමණක් නොව සථිඥකමක් නැත්තාවූ යම්කිසි ඥානවන්තයෙක් නමුත් කිසි-කලක වත් මතු සෝක වෙන්ට වෙන්නාවූ තැවෙන්ට වෙන්නාවූ දේවල් කරන්නේ නැතුවා සත්තකය. ඥානවන්ත මනුෂ්‍ය-යෙකුට පමණ වත් ඥානයක් යෙහෝව:ට නොතිබුන බව මේ කාරණයෙන් පැහැදිලිව ඔප්පු වෙන නිසා යෙහෝව:ට සථිඥතා-ඥානයක් නො තිබුන බව ඔප්පු වූනා සත්තකය. සථිඥතා-ඥානයක් නැත්තාවූ යෙහෝව: ලෝකය මැව්වාය කියා කිසිම ඥානවන්තයෙක් බාර ගන්නේ නැත. මෙසේ යෙහෝව: සියල්ල දත්තෙක කියන කීම බොරු වෙනවා හා සමග ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති මුලු ගොඩනැගිල්ල සම්පූර්ණයෙන් ඇදවැටෙනවා ඇත.

තවද ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියන අන්දමේ මැවුම්කාරයෙක් නැති බව ඔප්පු දීමට සැහෙන්නාවූ තවත් වැදගත් කාරණා සවිල්පයක් තිබේ. ඒ මෙසේය. යම්කිසි මැවිලිකාරයෙක් නොයෙක් පලතුරු වලින් යුත් වත්තක්වවලා ඒ වත්තේ සමහර පැල හොඳින් වැවෙන්ට ඉඩ අරින්ටත්, සමහර පැල උදුරන්ටත්, සමහර පැල කරටියෙන්ම කඩා දමන්ටත්, සමහර පැල හොඳින්

වැඩුනායින් පසු උදුරා දමන්නටත්, සමහර පැල හොඳින් වැටෙන්නට ඉඩනොදී ගස් කුරු බුහුටිවී පල නොදරණයන්දමට සලස්වන්නටත් සමහර පැල බොහොම හොඳින් සශ්‍රීක කරන්නටත්, සමහර පැල ගින්නෙන් පුළුස්සා දමන්නටත්, සමහර පැල රොගවලින් විනාස කර දමන්නටත්, සමහර පැල වතුරෙන් විනාසකර දමන්නටත්, සමහර පැල කඩුවෙන් කපා විනාසකර දමන්නටත්, සමහර පැල දුන්නෙන් විද විනාසකර දමන්නටත් සමහර පැල වෙඩිතබා විනාස කර දමන්නටත් පටන් ගත්තොත් ඒ වැවිලිකාරයා සිහි නුවණ ඇති වැවිලිකාරයෙක් කියා කාට හිතන්නට පුළුවන්ද? එබඳු වැවිලිකාරයෙක් මේ ලෝකයේ යම් තැනක සිටිනවා නම් ඔහු පිස්සෙක් මිස හරි සිහිය ඇති කෙණෙක කියා කවරෙකුට විශ්වාස කරන්නට පුළුවන්ද? එබඳු පිස්සු වැවිලි කාරයෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා එබඳු පිස්සු වැවිලිකාරයෙක් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක නැති බව විශ්වාස කිරීම ප්‍රඥා ගෝචර නොවේද? එසේම යෙහෝව්: විසින් මේ ලොක නමැති වත්තේ මනුෂ්‍යයන් නමැති ඵල දරණ වෘක්ෂයන් මවා ඒ වත්තේ සමහර පැල හොඳින් වැටෙන්නට ඉඩ ඇරියාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් ආයුෂ්‍යාගේ කෙළවර දක්වා සැපයේ ජීවත්ව ඉන්ඩ ඉඩ අරින්නටත්, සමහර පැලැටි වැටෙන්නට මත්තෙන් උදුරා දමන්නාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් මාතෘකුක්ෂියේදීම මරා දමන්නටත්, සමහර පැලැටි කරටියෙන් කඩා දමන්නාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් උපන් දෙනුන් දවසෙන් මරාදමන්නටත්, සමහර පැල හොඳින් වැඩුනායින් පසු උදුරා දමන්නාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් තරුණ වයසේදීම මරාදමන්නටත්, සමහර පැල කුරුබුහුටිකර දමන්නාක් මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් අන්ධයෝ කරන්නටත්, සමහරු බිහිරෝ කරන්නටත්, සමහරු ගොඵවෝ කරන්නටත්, සමහර පැල බොහොම හොඳින් සශ්‍රීක කරන්නාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් හොඳින් සැපවත්ව ජීවත් වෙන්නට සලස්වන්නටත්, සමහර පැල ගින්නෙන් පුළුස්සා දමන්නාක්මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් ගින්නෙන් මරා දමන්නටත්, සමහර පැල රෝගවලින් විනාසකර දමන්නාක්මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් වසංගත රෝග එවා මරා දමන්නටත්, සමහර පැල වතුරෙන් විනාසකර දමන්නාක්මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් ජලගැල්මෙන් විනාසකර දමන්නටත් සමහර පැල කඩුවෙන් කපා දමන්නාක් මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් කඩුවලින් කප්පවා මරවා දමමින්ටත්, සමහර පැල දුන්නෙන් විද විනාසකර දමන්නාක් මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් දුනුවලින් විද්දවා මරවා දමන්නටත් සමහර පැල වෙඩිතබා විනාසකර දමන්නාක්මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් වෙඩිතිබ්බවා මරවා දමමින්ටත් පටන්ගෙන තිබෙන නිසා ඒ යෙහෝව්: නමැති මැවිලිකාරයා හරි සිහිනුවණ

ඇති මැවුම් කාරයෙක් කියා කාට හිතන්ට පුළුවන්ද? එබඳු මැවුම්කාරයෙක් මේ ලෝකයේ සිටිනවා නම් ඔහු පිස්සෙක් මිස හරි සිහිය ඇති කෙනෙක් කියා කවරෙකුට විශ්වාස කරන්ට පුළුවන්ද? එබඳු පිස්සු මැවුම්කාරයෙක් ඇතකියා හිතනවාට වඩා එබඳු පිස්සු මැවුම්කාරයෙක් මේ ලෝකයේ කිසිම කැනක නැතිබව විශ්වාසකිරීම ප්‍රඥාගොවර නොවේද? මේ ප්‍රශ්න තුනට බයිබලයෙන් උත්තර දීම අප මිත්‍රයාගේ යුතුකමක්ය. එමනිසා ලබන පැයේදී මේ ප්‍රශ්න වලට දෙන උත්තර බලාපොරොත්තු වෙමින් මගේ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

සි. සිල්වා මහත්මයාගේ දෙවෙනි කථාව.

මිත්‍රවරුණි,

මව්සින් සංක්ෂේපයෙන් ගෙනහැර දක්වූ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍යයන්වලට විරුධව උත්තර වශයෙන් අප මිත්‍ර ඇම. ජනානන්ද උත්තරාන්ගේ මව්සින් කළ කථාව කිසි ගැලපීමක් නැත්තාවූ ආකූලවු එකක්ය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ධර්මයන් කිසිත් නොදන ඊට දෙස් කියන බව එයින් ඔප්පුවේ. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ප්‍රකාශවූ පව් කමාව සහ සදකාල ජීවනාද ක්‍රිස්තුස්-වහන්සේගේ මරණ පූජාවද සම්බන්ධව දෙවියන් වහන්සේ බොහෝ දරුවන් ඇති පියෙක් තමාගේ වැඩිමහල් පුත්‍රයා සවකීය අකිකරු පුත්‍රයන් උදෙසා මැරෙව්වාටු පියෙකුට සමාන කිරීම වැරදිය. පව්කාරයා වෙනුවට අවිවුචින්දේ ත්‍රිත්වයේ තුන්දෙනා වහන්සේලාගෙන් එක්කෙනෙක්ය. පිතා පුත්‍ර සුඛාත්ම යන තුන්දෙනා වහන්සේලා එක්කෙනෙක්ව සිටියි. *මෙයින් පුත්‍රයාණන් වහන්සේ පව්කාරයා වෙනුවට සම්පූර්ණ මනුෂ්‍යයෙක් දරාගනු පව් නසන පූජාවක්ව තමන්වහන්සේම පූජාවී ගැලවීමේ මාර්ගයක් මනුෂ්‍යයාට සම්පාදනය කර දුන්නේය. එක් මනුෂ්‍යයෙකුගේ පාපය උදෙසා සියල්ලෝම පව්කාරයෝ උනාසේම †එක්කෙනෙකුගේ ධර්මීෂ්ටකම උදෙසා සියල්ලන්ට

*තුන්හුලස් බොරුය කියන්නේ මේවාට නොවේද?

†එක මනුෂ්‍යයෙකුගේ පාපය නිසා සියල්ලෝම පව්කාරයෝ වෙනවා-නම්, එක මනුෂ්‍යයෙක් භොරකම් කළ වරදට සියල්ලෝම භොරු වෙන්නට ඕනෑ නොවේද? එක මිනිසෙක් භොරකම් කළ වරදට රටේ සිටින සියල්ලටම අවිවුකරණ සිරිතක් නොහොත් එබඳු නීති මාර්ගයක් ලෝකයේ තිබෙනවාද? කැකිල්ලේ රජපුරුවන්ගේ නඩුය කියන්නේ ඔබ්බු ඒවාට නොවේද? එක්කෙනෙකුගේ ධර්මීෂ්ටකම නිසා සියල්ලන්ටම නිදහස්කම ලබාගන්නට පුළුවන්ද? එසේ පුළුවන්නම් ගෙවල් උමංකාපු හොරෙක් උසාවියට අල්ලාගෙන ගියාම හොරාගේ ගමේ එක ධර්මීෂ්ටයෙක් ඉන්නවාය කියා ඔහු නිදහස්කර හරිනවාද?

නිදහස්කම් ලබාගත්ට පුළුවන්කම් තිබේ. ආදම් කරණකොට-
ගෙණ පාපයන් පාපයෙහි කුලී මරණයත් ලෝකයට ඇතුල්-
උනාසේම පුත්‍රයානන්වහන්සේ එනම් ස්වාමී වූ යේසුස් ක්‍රිස්තුස්-
වහන්සේ කරණකොටගෙණ සදකාල ජීවනය ලෝකයට
පැමිණුනේය. ඔපමණක් නොව ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ මරණ-
යෙන් පවිකාරයින්ට දෙවියන් වහන්සේගේ අතීත ප්‍රේමය
ප්‍රකාශකරණවාය, ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ පවිකාරයින් වෙනුවට
තමන් වහන්සේම පවිනයන පුජාවක්මෙන් පුජාවී තුන්වෙනිද
නැවත නැගිටීමෙන් ‡ ගැලවීමෙන් මෙහෙය සම්පූර්ණ කළසේක.
උන්වහන්සේ නොනැගිටිවනාම් අපේ ඇදහීම හිස්ය. අපි
විශ්වාස කරන්නේ ජීවමානවූ ගැලවුම්කාරයෙක් කෙරෙහිය.
ඊට උන්වහන්සේ කෙරෙහි ඇදහීම කරණකොටගෙණ ගැලවීම
ලබා සිටින සෑම දෙනාම සාක්ෂිකාරයෝය. ඔවුන් උන්-
වහන්සේගේ දරුවෝ බවට උන්වහන්සේගේ ආත්මය ඔවුන්ගේ
ආත්මවලට සාක්ෂි දරයි. නිරන්තරයෙන්ම ඔවුන් උන්-
වහන්සේගේ ආත්මයෙන් ගෙණයනු ලබයි. ඔවුන්ගේ
යාඤාවලට උත්තර ලබති. *මීට වඩා ජීවමාන සාක්ෂි
මොනවාද? එපමණක් නොව අහසත් පොළවත් එහි ඇත්තාවූ
විශ්මපත් දේත් උන්වහන්සේ ඊයෙන්, අදත්, මතු සදකාලේටත්
ජීවමානවූ දිව්‍ය ගැලවුම් කාරයෙක් බවත් සියල්ලෙහි කතාවූ
මැවුම්කාරයා බවත් සාක්ෂි දරයි. නමුත් අපමිත්‍ර ඇම්.
ජනානන්ද උන්නාන්සේගේ ආත්මික ඇස් මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය නමැති
පටලයෙන් වැසී තිබෙන නිසා "එබඳු ගැලවුම් කාරයෙක්
සිටිනවානම් අවුරුද්දකට වතාවක්වත් පාපසමාව දෙන
ගැලවුම්කාර දෙවි පුතා මම ය. මම මෙහි අහසේ ඉන්නවාය
කියා අහසින් ලකුණක් ලෝකයාට පහළ කරන්ට නරකද එසේ
කිසිම විශ්වාස කටයුතු ලකුණක් අහසෙන් වත් පොළොවෙන්වත්
දැනගන්ට නැති නිසා ගැලවුම් කාරයෙක් ඉන්නවාය කියන කීම

† මිනීමැරීමෙන් ප්‍රේමයක් ප්‍රකාශවන්නේ කෙසේද?

‡ ක්‍රිස්තු මැවුනුගෙන් නැගිටිට බව පළමුවෙන් දුටුවාය කියා කීවේ
යකුත් හද්දෙනෙක් වැහිටිට පිස්සියක් නොවේද? ඒ පිස්සිගේ කීම විශ්වාස
කරන්නෝ යකුත් අද්දෙනෙක් වැහුනු පිස්සෝ වෙත්ට ඕනෑ නොවේද?

* මෙහෙම ගල්පැලෙන බොරු දෙයන්ට හොඳද? ලෝකයේ ඉන්න
සියළුම පෘථිවිවරු එක තැනකට රැස්වෙලාවත් ක්‍රිස්තුට මහ හයිසෙන්
යාඤාවක් වෙලා සියළුදෙනාටම ඇහෙන්නට ක්‍රිස්තු ගෙන් එක උත්තර-
යක්වත් ලබා නොදෙන්නේ මන්ද?

කිසිම සාක්ෂියක් නැති බොරු පැමිණිල්ලක් මෙන් අවිශ්වාස කටයුතුය" කියා කියති. නුමුත් බුද්ධාගමිකාරයා විශ්වාස කරන්නේ මැරුණාවූ අප කෙරෙහි කිසි බලයක් නැත්තාවූ බුද්ධාගමේ උගන්වන හැටියට නැත්තටම නැතිවී ගියාවූ මනුෂ්‍යයෙක් කෙරෙහිය. ඒ නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ කතෘ ජීවමානවූ ගැලවුම් කාරයෙක් බව සාක්ෂි සමූහයකින් ඔප්පුවෙන නුමුත් බුද්ධාගමට එසේ ජීවමාන සාක්ෂියක් නැත. †ඒක පුහු ඇදහීමක්ය. ඒක අත්හැර දමීම යුතුය. තවත් දුරට ලෝකයෙහි සියළු මනුෂ්‍යයන්ටම වඩා වටින්නාවූ පුත්‍රයානන් වහන්සේ සියල්ලන් උදෙසා පූජාවීමෙන් දෙවියන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි යම්පූණ්ඩු පිළිගත යුතුවූ පව් නසන පූජාවක් වූනේය. දෙවියන් වහන්සේට සැබෑලෙස පියානෝය කියනට පුළුවන් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ මරණ පූජාව කෙරෙහි ඇදහීම කරණකොටගෙන ගැලවීම් ලබාගත් අයට පමණක්ය. අදහ නොගන්නාවූ සියල්ලෝම විනාසයට නියමවී සිටියි. *ඔවුන් සාතන්ගේ දරුවෝය එනම් ඔහුගේ ක්‍රියාවල් කරන්නෝය. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ ක්‍රිස්තියානි ආගම නොදන ඊට විරුඩාව කපා කරණ බව මෙහි සිටින ක්‍රිස්තියානිකාරයින්ට පමණක් නොව විකල්පවත් සිහි කල්පනා ඇති බුද්ධාගමිකාර මිත්‍රයින්ටද පෙනී යනවා ඇත. මනුෂ්‍යයාට ඕනෑකරන්නාවූ එකම දේ එනම් පාපයේ අවිච්ඡේදන ගැලවී සදකාල ජීවනය ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තිබෙන නිසා අනිත් සියළුම ආගම්වලට වඩා ක්‍රිස්තියානි ආගම සොයා බැලීම ප්‍රඥා ගොවර බව නැවතත් කියමින් මගේ මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ කථාවේ දෙවෙනි පාඨවට උත්තර දෙමි.

‡ නැත්තටම නැතිවී ගියාය කියා උගන්වා තිබෙන්නේ බුද්ධාගමේ කොයිපොතේද?

†ජීවමාන සාක්ෂියක් තබා ඇදහිය යුතු කිසිම සාක්ෂියක් ක්‍රිස්තියානි ආගමට ඇත්තේම නැත. ඇදහිය යුතු සාක්ෂි බුද්ධාගමට ඇද්ද නැද්ද කියා දනගන්නට ඕනෑනම් ස්වාසු දහසක් ධර්මකන්දය කියවා බැලිය යුතුයි, ඒ ස්වාසුදහසක් ධර්මකන්දය සම්පූර්ණයෙන්ම නොතිබුණාවූ කෙනෙකුට දේශනාකරන්නට නුපුළුවන් බව යන්නම් මොලේ ඇති අයකුට පවා තේරුම් යයි.

* අදහනොගන්නවාට විනාසකර දමනට යුතුව තිබෙන්නේ අදහ ගැනීමට සැහෙන භාස්කමක් අහසෙන්වත් පොළොවෙන් පහළකරලා නොවේද? එසේ කිසිත් නොකර නිකන් ඉඳලා අත්තීමේදී අදහගත්තේ නැත කියා විනාසකරණවාය කියන කීමට වඩා අදහන කීමක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද?

මිත්‍රවරුණි, අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියන්නේ මැවුම් කාරයෙක් නැතුව මේ ලක්ෂණ ලෝකය ඉබේටම † පැමිණුණාය කියාය. පිළිවෙල් කාරයෙක් නැතුව පිළිවෙලක් තිබෙන්නට බැරි බවත්, අදහස් කාරයෙක් නැතුව අදහසක් තිබෙන්නට බැරි බවත් යන්නම්වත් සිහිකල්පනාව ඇති අයට තේරුම් යනවාට අනුමාන නැත. මේ ලෝකයෙහි පිළිවෙලක් තිබෙන බවද, එහි තිබෙන්නාවූ දේවල අදහසක් තිබෙන බවද ඒ අදහස දවස්පතා ඉෂ්ට වෙන බවද අපට පේන්නට තිබෙන සත්‍යයකි. ඒ නිසා මේ පිළිවෙල කලින් යෙදුවාවූ මේ අදහස පුළුස්සා අදහස් කළාවූ මහෝත්තමවූ සියළු බලය ඇති මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑය. * මීට උදහරණ දහසක් ගෙනහැර දක්වන්නට පුළුවන. නුමුත් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ විසින් සමානකරන්නට බැරිය කිව උදහරණයට පමණක් දැනට උත්තර දෙමි.

එනම් වෘක්ෂ ලක්ෂණයක් නැතුව තිබුන වාචකා කාන්තාරයකට මේ ලෝකය සමානකරන්නට බැරිය කීමය. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියන්නේ “නුවරක් නොහොත් මාලිගාවක් ගොඩ නැගූ දවසේපටත් අවුරුදු දහක් ගතවුනත් එක අහලක්වත් ලොකු වෙන්තේවත් කුඩා වෙන්තේවත් නැත. නුමුත් ලෝකය දිනෙන් දින විපයඝ්‍රාසවෙමින් වැඩෙමින් පවතින්නාවූ වස්තුවක්ය” කියාය. මිත්‍රවරුණි, මේ තර්කනය ඉතාමත් ලාමකය, මනුෂ්‍යයාගේ ඥානය සීමා සහිතය, දෙවියන්වහන්සේගේ ඥානය සීමාරහිතය. දෙවියන්වහන්සේගේ මැවිල්ලෙන් මනුෂ්‍යයාගේ කම්පාත්තයෙහි පේන්නට, තිබෙන්නාවූ ගුණයට වඩා මහත් වියමපත්වූ බල සම්පන්නවූ ඥානයක් ප්‍රකාශවෙනවා සත්තකය. නමුත් දෙවියන් වහන්සේගේ මැවිල්ලෙන් මනුෂ්‍යයාගේ කම්පාත්තයක් වූ වාචකාකාන්තාරය තිබුණු තැන අළුත් නුවරක් ගොඩනැගී මෙන් අභිප්‍රාථියක් ඉෂ්ටවී තිබෙන බවත් පිළිවෙලක් තිබෙන බවත් ඉතා පැහැදිලි ලෙස ප්‍රකාශ වෙනවාය. ඒ නිසා අපි ස්ථිර කොටම කියන්නේ වාචකාකාන්තාරයේ නුවරක් ගොඩනැගීමේදී අභිප්‍රාථියක් ඉෂ්ටවී තිබෙන නිසා අභිප්‍රාකාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. මේ අළුත් නුවර පිළිවෙලක් තිබෙන නිසා පිළිවෙල්කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑය කියාය. මේ ලෝකයෙහිද පළමු වාචකාකාන්තාරය තිබුණු තැන නුවරක්

† එබඳු කීමක් උන්වහන්සේ විසින් කිවේ නැත.

* එබඳු අදහස් කාරයෙක් සිටින බවට කිසිම භාස්කමක් අහසින්වත් පොළොවෙන්වත් නුඹලාට පෙන්වන්නට බැරි හොරේ මොකද? බරපතල භාස්කමක් පෙන්වීම කොයිහැටි නුමුත්, ගෙවල යකෙක් කරණ තරමේවත් කුඩා ලකුණක්වත් නොපෙන්වන්නේ මන්ද? මැවුම්කාරයෙක් ඉන්නවා නම්, එබඳු ලකුණක් පෙන්වන්නටම ඕනෑය.

ගොඩනැගීමේදී ප්‍රකාශවූ ඥානයටද අභිප්‍රායටද පිළිවෙලටද වඩා මහෝත්තමවූ ඥානයක්ද පිළිවෙළක්ද අභිප්‍රායක්ද ඉෂ්ටවී තිබෙන බව † ඉතා පැහැදිලි ලෙස ප්‍රකාශවේ. ඒ නිසා මේ මහත් අභිප්‍රායීය ඉෂ්ටකළාවූ මහෝත්තම අභිප්‍රාකාරයෙක් මේ පිළිවෙල කලින් යෙදුවාවූ පිළිවෙල් කාරයෙක් සිටින්නට ඕනැය. නුමුත් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ එසේ නැත කියති. ඒක අපට පේන්නට තිබෙන්නාවූ සත්‍යයට විරුධය; තර්කනයට විරුධය. නුමුත් බුඩාගමේ එසේ උගන්වති. ඒ නිසා ඒ ආගම බොරුය, ඒක අත්හැරදමීම යුතුය.

නැවතද මිත්‍රවරුණි, ජීවමාන කතෘකෙනෙක් නැතුව මේ සියල්ල එනම් මේ ලෝකයත් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත්, අභයත් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත්, පැවැත්මට ආවේ ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, යන ධාතුන් පෘථිවි ධාතුව සමග සංසර්ගීමෙන්ය කියා අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියයි. *මේ තර්කයද ඉතාමත් වැරදිය. ඔරලෝසුවක් දෙස බලා මේ ඔරලෝසුවෙන් වෙලාව පෙන්වන්නේ මෙහි ඇතුලේ තිබෙන්නාවූ රෝද ඒ ඒ අරීයන් ඉෂ්ට වෙන ලෙස පිළිවෙලට කරකැවීමෙන් මිසක් මෙය කම්මාන්තකාරයෙක් විසින් කළාවූ වැඩක් නොවේය කියා මෙහි සිටින්නාවූ යමෙක් (ඔරලෝසුවක් දිගහැර පෙන්නා) කීවොත් ඒ තැනැත්තා පිස්සෙක්ය කියා මෙහි සිටින්නාවූ අයවලුන් කියනවාට කොහෙත්ම අනුමාන නැත. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ තර්කනයත් හරියටම මේවාගේමය. කම්මාන්තකාරයාගේ අභිප්‍රායීය ඉෂ්ටවෙන ලෙස එක් ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට ඔරලෝසු යන්ත්‍රය ක්‍රියා කරන්නාක්මෙන් මහෝත්තමවූ මැවුම්කාරයානන් වහන්සේ අභිප්‍රායීය ඉෂ්ටවෙන ලෙස මේ ධාතු උන්වහන්සේ පිළිවෙලට යොදා ක්‍රියාකරවන බව ඉතා පැහැදිලි ලෙස පෙනේ; †

† එබඳු ඥානයක් හෝ අභිප්‍රායීයක් හෝ ඉෂ්ටවී තිබෙන බව මේ ලෝකයේ කිසිම දේකින් නුඹලාට ඔප්පුකරන්නට බැරි හොරේ මොකද? මේ ලෝකයේ දවස් පතා සිඬ වෙන්නාවූ ස්වභාව ධර්මය දෙව්කෙනෙක් පිට ආරුහ කරන්නට යන එක ලෝකස්වභාව ධර්මය නොදන්නා අනුවණකම නොවේද? එබඳු කියමන් නුඹලා වැනි අඤ්ඤායෝගී පිළිගන්නවා මිස ඥාණවත්ත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැතුවා යන්නකය.

* එබඳු කීමක් උන්වහන්සේ විසින් කීවේ නැත.

‡ එබඳු පෙනීමක් මේ ලෝකයේ කිසිම ධාතුවක නැත. අඤානයිත්ගේ සිත්වල හටගත් මිථ්‍යාවක් මිස ඥාන නමිනි ඇයට එබන්නක් නොපෙනේ. හපන්න නම් එක ධාතුවකින්වත් එසේ පිළිවෙලට යොදා ක්‍රියා කරවන බව ඔප්පු කළ යුතුයි.

ඔරලෝසුවේ රෝද සහ කටුවලට හිතන්ටවත් යමක් යොදන්ට-
වත් බැරිය. නුමුත් කමාන්තකාරයා ඥානවන්ත ලෙස කල්පනා
කොට ඒවා යොදා තිබෙන පිළිවෙලට ක්‍රියා කෙරීමෙන් අභිප්‍රාප්තිය
ඉෂ්ටවේ. එමෙන්ම ආපෝ, තේජෝ, වායෝ යන ධාතු යමක්
අභිප්‍රාකරන්ට පුළුවන් පණ ඇති සත්වයෝ නොවේය. පිළි-
වෙලක් යොදන්ට පුළුවන් ඥානයක් ඇති සත්වයෝ නොවේය.
මේවා මහෝත්තමවූ මැවුම් කාරයකුගේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා
ක්‍රමයකට (සවිභාව ධර්මය) එකඟව තීරන්තරයෙන් ක්‍රියා
කරමින් උන්වහන්සේගේ අභිප්‍රාප්තිය ඉෂ්ට කරණවාය. *ඒවා
උන්වහන්සේගේ අතේ තිබෙන්නාවූ ද්‍රව්‍යය. නුමුත් අප මිත්‍ර
උන්වහන්සේ කියන්නේ කමාන්ත කාරයෙක් නැතුව ද්‍රව්‍ය
ඒවාම ඒ ඒ අර්ථයන් අභිප්‍රාකොට එක්කාසුවී අභිප්‍රාප්තියක් ඉෂ්ටකර
දෙනවාය කියාය. මේ කීම ටිකක්වත් කල්පනාව ඇති
කෙනෙකුට විශ්වාස කරන්ට පුළුවන්ද? මෙය අපේ දවස්පතා
ජීවිතයේ ජේන්ට තිබෙන්නාවූ දේට විරුධය. තර්කයනට
විරුධය. ඒ නිසා ඒ කීම සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදිය. එසේ
උගන්වන්නාවූ ආගම සැබැවෙන්ම බැරිය ඒක අත්හැර දැමීම
යුතුය.

* ලෝකයේ පවත්නා ධාතු මැවුම්කාරයාගේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට
එකඟව තීරන්තරයෙන් ක්‍රියාකරනවා නම් පල්ලිවලට හෙතෙගහන්නේ
මන්ද? මැවුම්කාරයාගේ ව්‍යවස්ථා පල්ලිවලට හෙතෙගස්වන්ටද, අවේත-
නිකවූ ධාතූන්ගේ සවිශක්තියෙන් පවත්නා සවිභාවධර්මය මැවුම් කාරයකුගේ
ව්‍යවස්ථාවක් නොවේය. ඊට කාරණයක් නම්; කෙපො ධාතුව උෂ්ණස්-
පර්ශ සහිතය. ඒ උෂ්ණ ගුණය කරණකොට ගෙණ ලෝකයෙහි සියලුම
ද්‍රව්‍යයන්ගේ තද ගතිය ගෙණදෙයි: ආපො ධාතුව ශීතස්පර්ශ සහිතය, ඒ
සියල් ගුණය කරණකොටගෙණ ලෝකයෙහි සම්හර ද්‍රව්‍ය ලිහිල් භාවයට
පමුණුවයි. එසේම වායෝ ධාතුව රූප රහිතය, ඒ වායෝ ධාතුව කරණ-
කොටගෙණ සාර්වභාද්‍ය ගෝලාකාරයකට පමුණුවා තිබේ. ඉතින් මේ
ධාතූන්ගේ සවිශක්තියෙන් පිහිටියාවූ සවාහා ගුණධර්මයන් මැවුම් කාරයෙක්
පිසින් පිහිටෙව්වාට හෝ එබඳු කෙනෙකුගේ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව
ක්‍රියා කිරීම වශයෙන් හෝ පිහිටි සවිභාගුණයෙන් නොව, ඒ ඒ ධාතූන්ගේ
සවිශක්තියෙන්ම පිහිටියාවූ සවිභාව ධර්මයෝය. මේ ලෝක සවිභාවධර්මය
නොදත් අඥාණයන්ගේ මුඛ කියමන් එබඳු අඥාණයෝම පිළිගන්නවා
මිස ශාස්ත්‍රාගම දත් ඥාණවත්තයෝ පිළි නොගන්නාහුය.

නැවතද මිත්‍රවරුනි, අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියන්නේ දෙව් කෙනෙකුගේ බලයෙන් වෘක්ෂලතාදිය වැවෙනවා නම් යම් කිසිවෙක් ආපෝ, තෙපෝ, වායෝ යන ධාතුන් පාරිථි ධාතුව සමග ස්පර්ශ නොවෙනාකාරයකට යමකින් වසා තිබුවොත් කොපමණ කාලයක් ගියත් එහි වෘක්ෂලතාදියක් හට නොගන්නේ මන්ද? කියාය. එපමණක් නොව 'දූවිල මනුෂ්‍යය' කුගේ ක්‍රියාවකින් මැවුම් කාරයෙකුගේ ක්‍රියාව වලකිනවා නම් ඒ මැවුම් කාරයාට වඩා මනුෂ්‍යයා බලවත්තයෙක් බව ඔප්පු වෙනවාය කියාය. මේ කීම ඉතාමත් ලාමකය. නැවතද ඔර්ලෝසුවේ උපමාව ගෙනහැර දක්වමි. ඉතා සමථි කමාන්ත කාරයෙක් විසින් සාදනු ගිනි 30 ක් නොහොත් 50 ක් වටිනා අනඞි ඔර්ලෝසුවක් එහි අදහසවත් තේරුම් ගන්ට බැරිවූ කුඩා ලමයෙකුට කඩා දමන්ට පුළුවන. ඒ යන්ත්‍රයේ ක්‍රියා කිරීම මිනිත්තුවකින් ඒ කුඩා ලමයාට නවත්වන්ට පුළුවන. ඉතින් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ තර්කනයේ හැටියට ඒ කුඩා ලමයා ඉහත කී කමාන්තකාරයාට වඩා දක්ෂයෙක, ඥාණවන්තයෙක. නුමුත් මේ කීම සිහිය හොඳ කෙනෙක් පිළිගන්නේ නැත. ඔර්ලෝසුවේ යන්ත්‍රය තීක්ෂණ ඥාණයකින් යොදා තිබෙන බව එය බලන්නාවූ කාට නුමුත් පැහැදිලි ලෙස පෙනෙනවාය. එක් පිළිවෙලකට එහි රෝද කරකැවීමෙන් අභිප්‍රාරිය ඉෂ්ටවෙන ලෙස එය සාදා තිබෙනවාය. ඒකේ පිළිවෙලටත් අදහසවත් නොදන් කුඩා ලමයා එය කඩා දමුවාට එසේ නැත්නම් එම යන්ත්‍රය නරක් කළාට ඒ තීක්ෂණ ඥාණවන්ත කමාන්ත කාරයාට වඩා ඒ කුඩා ලමයා ඥාණවන්තයෙක්වත් සමථියෙක්වත් නොවේය. යමක් නරක් කිරීම නොහොත් කඩා දමීම ඉතා මහත් මෝඩයෙකුට කරන්ට පුළුවන. එයින් ඥාණවන්තයෙකුගේ ප්‍රඥාවටත් කමාන්තයේ උතුම් කමටත් පලදාවක් නොවේය. මැවුම් කාරයානන් වහන්සේද උන්වහන්සේගේ මැවිල්ල එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකින් සාදන්නට අදහස් කර තිබෙනවාය. ආපෝ, තෙපෝ, වායෝ යන ධාතුන් සංසර්වීමෙන් වෘක්ෂලතාදිය සාදන්නට උන්වහන්සේ නියමකර තිබෙනවාය.* දක්ෂ කමාන්ත කාරයෙක් ඔහුගේ අභිප්‍රාරිය ඉෂ්ටවෙන ලෙස ඒ ඒ ද්‍රව්‍ය පිළිවෙළට යොදන්නාක් මෙන් මහෝත්තමවූ මැවුම් කාරයන් වහන්සේද උන්වහන්සේගේ

*ඒක නියමකර තිබෙන්නේ කොයි පොතේද? බයිබලයේ කිසි තැනක කියා නැති කියමන් තමුසෙලා දන් දන් ගෙන පාන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබැවක් බව බයිබලයෙන් ඔප්පුකරන්ට බැරි නිසා නොවේද? බයිබලයේ නැති කියමන් හිතෙන් හිතහිතා කීවාට ඒවා තමුසෙලා වැනි ගොන්තුවම පිළිගන්නවා මිස ඥාණවන්ත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැතුවා සත්තකයි.

යහපත් අභිප්‍රායීය ඉෂ්ටවෙන ලෙස ඒ ඒ ධාතු පිළිවෙලට යොදන බව පෙනේ. වෘක්ෂලතාදිය වැවෙන පිණිස හුලහ, රස්නය, වතුර ඕනෑය. මෙය උත්වහන්සේගේ පිළිවෙලය. යමක් පෘථිවිධාතුව සමග මේ ධාතූන් සංයම් නොවන ලෙස පොළව වැහුවොත් වෘක්ෂලතාදිය වැවෙන්නේ නැත-මෙයින් මැවුම් කාරයානන් වහන්සේගේ පිළිවෙලට එනම් ඒ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයට සියල්ල සෑදෙනවා මිසක් ඒ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයට විරුධව කිසිත් නොසෑදෙන බවත් ඒ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමය කඩන අතර (සවහාධර්මය) ලෝකයත්වයාට මහත් විපත්තියක් පැමිණෙන බවත් පැහැදිලි ලෙස පෙනේ. මෙයින් මනුෂ්‍යයාගේ දුච්චකමත් මැවුම් කාරයාණන් වහන්සේගේ මහෝත්තමවූ බලයත් ප්‍රකාශ කරණවා මිසක් අප මිත්‍ර උත්තාන්තයේ කියන ලෙස උත්වහන්සේගේ දුච්චකමක් පෙන්වනවා නොවේය.

නැවතද මිත්‍රවරුණි, මැවුම් කාරයෙක් නැතුව මේ ලෝකය පැවැත්මට ආ බවට අප මිත්‍ර උත්තාන්තයේ ගණහැර දක්වූ ලොකු වීදුරු භාජනයේ උපමාව කිසියෙක් ගලපන්ට බැරිවූ එකක්ය. වීදුරුව සේදුවාට වෘතයේ තිබෙන්නාවූ ද්‍රව්‍ය නැති-වෙන්නේ නැත. අප භාත්පස්හි තිබෙන්නාවූ වෘතයේ නොයෙක් ද්‍රව්‍ය තිබෙන බවට කිසි අනුමානයක් නැත. පෘථිවියෙන් නගින්නාවූ ධූලි, වැලි, බීජජාතීන් එහි නිරන්තරයෙන්ම තිබෙන බවත් අපේ ඇස්වලට නොපෙනෙන තරම පුංචි සතුන් එහි සිටින බවත් ඉතා පැහැදිලිය. කාමරයක දෙරවල් සහ ජනේල සියල්ල වසා කුඩා සිදුරකින් එහි ඇතුළට වැටී තිබෙන්නාවූ සුයඹාලෝකය දෙස බලනාතර එහි අප මිත්‍ර උත්තාන්තයේ වීදුරු භාජනය ඇතුළේ සෑදෙනවාය කියන පෘථිවිය තිබෙන බව එනම් ඒ පෘථිවිය සෑදීමට ඕනෑකරණ ද්‍රව්‍ය එහි තිබෙන බව පෙනේ. මේ සියල්ල දැනට සෑදී තිබෙන්නාවූ දේ මිසක්

†එක යෙහෝව්‍යගේ පිළිවෙල බව බයිබලයෙන් නොපෙන් වන්නේ නේද? මෙහැටිමත් හැරුණු අතට කටට එන එක බොරු කියන්නට විලි ලැජ්ජා නැද්ද? යෙහෝව්‍ය වෘක්ෂලතාදිය මැවී පිළිවෙළ බලාගත්තට ඕනෑනම් උත්පත්ති පොතේ 1 වෙනි සරිවර්ෂදය, කියවා බැලිය යුතුයි. වෘක්ෂලතාදිය වැවෙන සැබෑ පිළිවෙල දැන් දැන් පෘථිවිවරු අපෙන්ම අසා ඉගෙන ඒ පිළිවෙල යෙහෝව්‍ය පිට ආරුභ කරන්නට උත්සාහකරණ නමුත් බයිබලය ලිවූය කියන මෝසෙස්වත් ඒ සැබෑ පිළිවෙල දැනගණ නොසිටිය බව බයිබලයේ උත්පත්ති පොතෙන්ම පෙන්ව තිබේ.

අමුතුවෙන් සැදෙන්නාවූ දේවල් නොවේය.* විදුරු භාජනය සේදුවාට එහි ඇතුළේ තිබෙන වාතය පිටවුනේ නැත. ඒ වාතය එහි තිබෙන ද්‍රව්‍ය සමඟ එහි තිබේ. එහි කට වසනාතරද තවත් වාතය ඇතුල් වෙත්ට පුළුවන. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ එහි ඇතුළත තිබෙන වාතය සහ එහි අඩංගුවූ, ද්‍රව්‍ය සියල්ලම සම්පූර්ණයෙන්ම පිටකර වාතය ඇතුල් නොවෙන ලෙස කට වසා ගැඹුරු විලක නොහොත් ලිඳක බහාතබා බොහෝ කාලයකට පසු ගත්තොත් එහි ඇතුළේ ඔය කියන්නාවූ පාර්ටිය සෑදී නැති බව දැනගන්ට පුළුවන. ඒ නිසා ඒ තර්කනයද වැරදිය, කිසිසේත් ගළපන්ට බැරිය, මැවුම් කාරයෙක් ඉන්න බව සත්‍යකය, එසේ නැත කියන්නාවූ බුඩාගම බොරුය, ඒක අත්හැරීම යුතුය.

තවත් දුරට අප මිත්‍ර ජනානන්ද උන්නාන්සේ කියන්නේ ලෝකය කිසිත් නැතිකමෙන් හටගන්නාය කියා බුඩාගමේ උගන්වනවා නොව “ලෝකය උත්පාදස්ථිති භංගත්‍රයෙන් යුත් සදකාලික පැවැත්මක්ය.” මෙය කීමෙන් මැවුම් කාරයකුගේ මැදහත්වීමක් නැතුව ලෝකය පැවැත්මට ආවේ කෙසේද කියා පෙන්වන්නේ නැත. ‡සදකාලික පැවැත්මය කීමෙන් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ මීට ඉහත හැඟෙව්වේ “ඇතිව නැතිවෙන ස්වභාවයෙන් යුත් පරම්පරාවේ පටන්ගැනීමක්වත් අත්තිමයක්වත් නැති බවය, නුමුත් ලෝකය කල්පාන්තරයකදී දලාගිය බවත් අළුත් ලෝකයක් සෑදීමට අළු පමණුවත් පරණ ලෝකයෙන් ඉතුරු නූත බවත් බුඩාගමේ උගන්වයි, එමනිසා බුඩාගමේ හැටියටද දනට මේ පවත්නා දේට සහ සත්වයාට පටන් ගැනීමක් තිබුන බව පෙනේ, හිස්ව තිබුනාවූ මේ ලෝකයෙහි දනට වෘක්ෂලතාදියද ගංගා, මුහුදද, පණ ඇති සත්වයෝද

*උත්පාදස්ථිති භංගත්‍රයෙන් යුක්ත හෙයින් අනිත්‍යාවූ ඒ සුබ්බ ද්‍රව්‍යයන්ගේ පරම්පරාවේ පටන් ගැනීමක්වත් අත්තිමයක්වත් නැති හෙයින් මේ ලෝකයේ කිසිම දේකට මැවුම් කාරයෙක් ඇත්තේ නැත-මැවුම් කාරයෙක් ඕනෑ කරන්නේ නැත. සදකාලික පරම්පරාවකින් යුත් ධාතුන්ගේ ස්වභාව ධර්මය හෙවත් කම්, යෘතු, භේතු යන තුන්කාරණයෙන් ලෝකය හටගැනීම සිදුවන්නේය.

‡මැවුම් කාරයෙකුගේ මැදහත්වීමක් නැතුව ලෝකය හටගත් බව බොහෝ පක්ෂයේ පළමුවැනි පැයදීම ඉතා වැදගත් සාක්ෂි සහිතව ඔප්පු කළා ඇත. ලෝකය පැවැත්මට ආවේ මැවුම් කාරයෙකුගේ මැදහත්වීමක් ඇතිව නම්, ඒ මැදහත්කාරයා සිටින බවට අහසෙන්වත් පොළොවෙන්වත් කිසිම ලකුණක් පහළවී නැත්තේ මන්ද? එබඳු මැදහත් කාරයෙක් සිටිනවා නම් දැන් මේ වාද විවාද හටගෙන තිබෙන කාලයේදී ඔහු සිටින බවට යම්කිසි භාස්කමක් පෙන්වන්නටම ඕනෑය.

සිටිත්; ඒ නිසා අපි අයත්තේ බලසම්පන්නව ජීවමානවූ හේතුවක් එනම් මැවුම් කාරයෙක් නැතුව මේ සියල්ල පැවැත්මට ආවේ කෙසේද කියාය. මේ සියල්ල අති ප්‍රාර්යක් ඉෂ්ටවෙන් බව පෙනේ. අභිප්‍රකාරයෙක් නැතුව කිසි කලක අභිප්‍රාර්යක් ඉෂ්ටවෙන්ට බැරිය. ඒ නිසා මේ පවතින දේ අභිප්‍රාර්යකොට ඒ සියල්ල පැවැත්මට ගෙනොවාවූ මහොත්තමවූ ජීවමානවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. බුද්ධාගමේ එසේ නැත කියනි. ඒ නිසා ඒ ආගම සැබෑවෙන්ට බැරිය. ඒක අත්හැර දැමීම යුතුය. අත්තිමකොට අප මිත්‍ර ඇමි. ජනානන්ද උත්තාන්තේ බයිබලයට විරුද්ධව කිව් කාරණා ඉතාමත් ලාමකය, මට නියමවූ පැය ගෙව්ගණ යන නිසා ඊට ලුහුබෙන් උත්තර දෙමි. උත්තර්ති 2. 24. "මනුෂ්‍යයා තමන්ගේ මව්පියන් හැර තමාගේ භාය්‍යාවට ඇළුම් වන්නේය" කීමෙන් ආදම් මුල් පියෙක් නොවන බවත් ඔහු යෙහෝව්: වහන්සේ විසින් නොමවන ලද බවත් ඔහුට මව්පිය දෙන්නෙක් සිටිය බවත් ඔප්පු වෙනවාය. මෙයින් අප මිත්‍ර උත්තාන්තේගේ බයිබලයෙහි දැනගැනීමේ තරම පෙනේ. බාල ලමයෙකුට මේ වචන තේරුම් ගත්ට පුළුවන. උත්තර්ති 7. 1. "තම පොත ලිව්වේ මෝසෙස්ය. ඔහු ස්ත්‍රී මවාපු පිළිවෙල මෙහි පෙන්නා ඊලඟට මනුෂ්‍යයා සාධකය මව්පියන් ස්ත්‍රීට මහත්ලෙස ඇළුම් වන්නේ මන්ද කියා විස්තර කරණවාය, *ආදම්ගෙන් ඉල ඇටයක් ගෙන ස්ත්‍රී මැව්වාය. පාදයෙන් ඇටයක් ගෙන මවා ස්ත්‍රී වාලියෙක් මෙන් මනුෂ්‍යයාට බාර දුන්නේ නැත. ඝෂ්‍රගේ ඉලයෙන් ඇටයක් ගෙන මැවීමෙන් ඇ ඔහුට ඉතා ඇළුම්වූ සමාගම් කාරියක් කොට මැව්වාය. ඒ නිසා අද දවස දක්වා මනුෂ්‍යයා ස්ත්‍රියකට ඇළුම්වන බව මෝසෙස් පෙන්නා දෙනවාය. ආදම් ස්ත්‍රී දුටු හැටියේම මනුෂ්‍යයාට ඇළුම් වෙනවාය. යන වචන ආදම් කීවාය කියා අප මිත්‍ර උත්තාන්තේ කියනි. මේ කීම සම්පූර්ණ මුසාවාදයක්ය. එසේ නොවේ නම් ඒ බව ඔප්පු කරණ හැටියට ඉල්ලා සිටිමි. ආදම් ලංකාවේ සිටි මිනිසෙක් බවත් ඔහුගේ දෙමව්පියෝ ලංකාවේ සිටිය බවත් ඔප්පු කිරීමට බොහෝ වැදගත් කරුණු රාශියක් තිබෙනවාය කිව්වා-මෙහි සිටින සෑම දෙනාටම ඇහුනා ඇත. ඒවාත් ඔප්පු කරන්නට ගියොත් බයිබල් සද ඔප්පුකළා වගේ වෙයි. ඊළඟට

*එබඳු විස්තරයක් බයිබලයෙන් පෙනෙන්නට නැත, එබඳු පල්බොරු තමුසේලා දෙසා බාන්නේ විලිලැප්පා නැතිකමේ හපන් කමෙන්වත්ද?

ඝෂ්‍රයෙන් ඇටයක් ගත්තානම් ආදම් කොරවෙන්නේ නැද්ද? මෙහෙම විහිළ කියමන් කියන්නට ලැප්පා නැද්ද? එපමණක් නොව, ආදම්ගේ ඉලඇට බිඳිද්දී ඔහු මරහඬ නොදී කැවුර නොගසා සිටියානම් ඒකක් ලොකු අසුරුවයි. ගස්බිත්තය කියන්නේ මෙබඳු ඒවාට නොවෙද?

උත්පත්ති 6, 6, “යෙහෝව: වහන්සේ පොළවෙහි මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් තැවුන සේක” යන පදයෙන් ඔප්පු වෙන්නේ යෙහෝව: වහන්සේ මනුෂ්‍යයා මවා අන්තිමේදී ඒ මැවීමගැණ සෝක උන බවත් කතාශාටුවෙන් තැවුන බවත්ය කියා අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියයි. මිත්‍රවරුණි, මෙයින් ප්‍රකාශ කරන්නේ දෙවියන් වහන්සේ මනුෂ්‍යයෙක් මෙන් තමා කළාවූ යම් වැරද්දක් ගැණ තැවුනා නොව උන්වහන්සේ මැව් මනුෂ්‍යයා යහපත්ව සිටින අතර උන්වහන්සේ ප්‍රිය වුනාසේම ඔහු පව්කොට අයහපත් වුන අතර උන්වහන්සේ ඔහු ගැණ අප්‍රිය වුන බවය. *දෙවියන් වහන්සේ ක්‍රියාවල් සහ අදහස් අපට තේරුම් යන භාෂාවෙන් මෝසෙස් මේ පොත ලියා තිබෙනවාය. දෙමව්-පියෝ අකීකරු දරුවන් ගැණ තැවුනාය කීමෙන් හැඟෙන්නේ ඔවුන් කළාවූ වැරද්දක් පෙනී ඒ ගැන සෝක උනා නොව සාවකීය දරුවාගේ අකීකරු කම ගැණ ඔවුන්ගේ තද අසතුටු කමය නොහොත් අප්‍රියකමය. ‡දෙවියන් වහන්සේද උන්වහන්සේ මැව් මනුෂ්‍යයා යහපත්ව සිටින බව දැක සතුටුවුනාසේම ඔහු අයහපත් වුන අතර ඒ ගැණ අප්‍රිය වුනාසේක.

අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ තුන්වෙනි ඇඟීම නම් ලෝකය දෙව් කෙනෙක් විසින් මවනු ලැබුවානම් සමහරෙක් ගොඵවෙන්-නෙක් තවත් සමහරෙක් බිහිරෝ වෙන්නෙත් අන්ධයෝ වෙන්නෙත් පොහොසත් වෙන්නෙත් දුප්පත් වෙන්නෙත් යනාදී මේ නොයෙක් විපයභ්‍යාස ඇතුළු තිබෙන්නේ මන්ද මේ ඇහුමද ඉතා ලාමකය. මෙය අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ මොන විධියට ඔප්පු-කළත් මැවුම් කාරයෙක් නැති බවක් ප්‍රකාශ කරන්නේ නැත. මේ කම්භන්තයක් බලා ඒකේ යම් දෙයක් පේන්ට තිබෙන

*තැවුනාය, කීවාම අප්‍රිය උනාය කියා තෝරන්ඩ ඉගැන්නු ගුරා කවුද? තැවුනාය කී වචනය අප්‍රිය උනාය කියා තෝරා තිබෙන්නේ කොයි පොතේද? බයිබලේවත් කිසිතැනක එසේ තෝරා තිබේද? මෙසේ කිසිම ශාස්ත්‍රයකට වත් පොතපතටවත් නැති හිතුවක්කාර තේරවීම් තවුසේලා වැනි ගොන්නුම පිළිගන්නවා මිය ඥාණවන්ත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැතුවා සත්තකය.

‡දෙමව්පියෝ දරුවන් ගැණ තැවුනාය කීමෙන් අප්‍රිය උනාය කියා හැඟෙන්නේ කවර ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයකින්ද? තැවුනාය කියන්නේ සෝකවීමට නොහොත් කණගාටු වීමටය, අප්‍රිය උනාය කියන්නේ යම් දෙයක් ගැණ අසතුටු වීමට නොහොත් අමනාප වීමටය, මෙපමණවත් නොතේරෙණ තවුසේලා සමග අපි කරණ වාදය කුමක්ද?

නියා කම්මාන්ත කාරයෙක් විසින් ඒ කම්මාන්තය සෑදුවේ නැත කියා හොඳ සිහිය ඇති කෙනෙකුට කියන්නට පුළුවන්ද? එසේ කියනවානම් ඒ තැනැත්තා පිස්සෙක්ය කියා කියනවාට කොහෙන්ම අනුමාන නැත. නමුත් සමහරෙක් අන්ධයෝව, කොරුව, බිහිරෝව, නොහොත් නොයෙක් විපයාසකම් ඇතුළු උපදින්නේ මන්ද කියා වෛද්‍ය ශාස්ත්‍ර දන්නා වූ අයවල් කියත. දෙමව්පියන්ගේ දෝෂවලින් මේ අඩග විපර්යාසවෙන බව ඉතා පැහැදිලි ලෙස දැනගන්නට තිබේ. ස්වාභාවධර්මයට විරුඬව ක්‍රියාකිරීමෙන් දෙමව්පියෝ සාකික දරුවන් පිට නොයෙක් ලෙඩරෝග පමුණුවන බව අපට පේන්නට තිබෙන සත්‍යයකි. තරුණ කාලයේදී නොයෙක් අවකල් ක්‍රියාවෙන් රෝග සදහන් අයවළුන්ගේ දරුවෝ ඉතා බෙලහීනව සිටින බවත් ඔවුන්ගේ අවකල් ක්‍රියාවේ ප්‍රමාණයට සහ ස්වාභාවට එකඟව දරුවන්ට නොයෙක් රෝගද, අඩග විපර්යාසකම්ද මොලය තරක්ව මෝඩයෙක්වද, උපදින බව දහවල් එළිය මෙන් පේන්නට තිබෙන්නාවූ සත්‍යයකි. ඉතා උගත් දෙමව්පියන්ගේ දරුවෝ සමහරවිට ඉතා මෝඩයෝව සිටිනවා පේන්නට තිබේ. මේවා ජීවමාන සාක්ෂිය, මේ ගැණ දුරට කලා නොකළාට ටිකක්වත් ශාස්ත්‍රය දන්නාවූ ලෝකයේ කාරණා අත්හද බැලුවා වූ කාටත් තේරෙණවා ඇත. ශාස්ත්‍රය දන්නාවූ අයවල් අතරේ මේ ගැණ වාදයක් නැත. මෙයින් ප්‍රකාශ කරන්නේ දෙවියන් වහන්සේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට ලෝකත්වයා බෝවෙන්නට නියමකර පළමුවෙනි මනුෂ්‍යයා සහ ස්ත්‍රී මැව් බවය. ඒ උන්වහන්සේගේ ධර්මයට විරුඬව ක්‍රියා කරන්නාවූ අයට මේ ලෝකයේදීම අවිච්ඡිත ලැබී තිබෙන බව අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ ගණහැර දක්වූ කරුණු වලින් පෙනෙනවා මිසක්* මැවුම්කාරයෙක් නැතුව මේ ලෝකය සෑදුනාය කියාවත් මැවුම්කාරයා කෲරවූ අධර්මීෂ්ට දෙවිකෙනෙක් කියාවත් කොයි ප්‍රකාරයකින්වත් කියන්නට බැරිය. නමුත් වැරදි කොට අනුන් පිට ඒ වැරද්ද පැවරීම පාපිෂ්ට මනුෂ්‍යාගේ ස්වාභාවය. ස්වාභාවධර්මය කඩ කොට නොයෙක් විපත්ති නමුත් පිට පමුණුවාගණ දෙවියන් වහන්සේට දෙස් තැබීම ඉතා වැරදිය. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ මෙසේ දෙවියන්වහන්සේට දෙස් තබති. එය ඉතා තදබල පාපයක්ය. මේ මහත් විශාල ලෝකය එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට ක්‍රියා කරණ බවත් (ස්වාභාවධර්මය) ඒ

*යන්නේ කොහේදයි කියා ඇසුවාම මල්ලේය පොල්ය කියා උත්තර දුන්නා වගේ බොඩ පක්ෂයේ 3 වෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තර දී තිබෙන හැටි ඉතා කදිමයි. මේ උත්තරය ඒ ප්‍රශ්නයට කොහෙන්ම ගැලපෙන්නේ නැත. ප්‍රශ්නය අතිකක්ය. උත්තරය අතිකක්ය. මේ උත්තරයේ අන්දමින් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට ඒ ප්‍රශ්නය කොහෙන්ම තේරුම් නොගිය බව හැගේ.

ව්‍යවස්ථා ක්‍රමය කඩ කරණ අතර අවිච්ඡ ලැබෙන බවත් ඉහත පෙන්වා කරුණුවලින් පෙනේ. ඒ නිසා අපි ඒකාන්තකොටම කියන්නේ ව්‍යවස්ථා දයකයෙක් නැතිව ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයක් තිබෙන්නට බැරි බවය. මේ ලෝකයේ පණ ඇති පණ නැති සියලු දේ මහත් ව්‍යාවස්ථා ක්‍රමයකට ක්‍රියාකරණ බව පෙනේ. ඒ නිසා ඒ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමය යොදා ඊට එකඟව ලෝකය ක්‍රියාකරවන්නාවූ මහෝත්තමවූ ව්‍යවස්ථා දයකයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. නමුත් බුඩාගමේ එසේ නැත කියති. ඒ ආගම බොරුය. එක අත්හැර දැමීම යුතුය කියා.

(සි. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාව අවසාන කරන්නට යෙදුනාය.)

ඊට මොහොට්ටිවත්තේ ජනානන්ද උන්නාන්සේ විසින් දුන්නාවූ උත්තරය මෙසේය.

“සත්‍යමෙව ජයතෙ”

අප මිත්‍ර සි. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාවෙන් ප්‍රකාශ වූනේ පිතෘපුත්‍ර සුඛාන්ත යන තුන්දෙනාගෙන් පුත්‍රයා වන ක්‍රිස්තු සම්පූර්ණ මනුෂ්‍යකයෙක් දරාගණ පව්නසන පූජාවක්ව තමන් වහන්සේම පූජාවී ගැලවීමේ මාර්ගයක් මනුෂ්‍යයන්ට සම්පාදනය කරදුන්නාය, කියාය - මේ කීමේ අන්දමට කල්පනාකර බලන කල ක්‍රිස්තුස් තමාම පව්නසන පූජාවක් වශයෙන් පූජා වුනුව පෙනේ - ඉතින් ඒ ක්‍රිස්තු නමැති නරබිල්ල පූජා වුනේ කාටද කියා බලනවිට යෙහෝව්‍යාට බව පැහැදිලිව ඔප්පුවේ-ඒකත්යයයි, අප්පා විසින් පුතා බිල්ලට ගත් එක නරක නැහැ - ඔය ගැලවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පු කිරීමට උත්තර දෙන හැටිද? අප්පා විසින් පුතා බිල්ලට ගන්න එක කොපමණ නපුරු කෲර ක්‍රියාවක්ද කියා ලෝකයාට හිතන්නට බැරිද? එබඳු නපුරු කෲර ක්‍රියා කරණ පියෙකුගෙන් වැරදිකාර දරුවන්ට යහපතක් සිඩවෙය කියා විශ්වාස කරන්නට පුළුවන්නම් දරුවන් මරාගණ කන ගෙදර කුකුළන් ඉතුරුවෙය කියා විශ්වාස කරන්නත් බැරිද? එබඳු කෲර ක්‍රියා කරණ දෙවිකෙණෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා එබඳු අසත් පුරුෂ අඥාන දෙවියෙක් නැති බව විශ්වාස කිරීම ප්‍රඥාගෝචර නොවෙද? වැරදිකාර දරුවන් ලවා නිවැරදිකාර වැඩිමහල් පුතා මැරෙව්වාට අඥාන අසත් පුරුෂ පියෙකුට යෙහෝව්‍යා සමාන බව අපි විසින් වැදගත් කරුණු වලින් ඔප්පු කළාම ඊට උත්තරය කියා-අප්පා විසින් පුතා බිල්ලට ගත් බව තේරුම්කර දුන්නාට අපි විසින් ගෙනහැර දක්වූ කාරණයට කිසිසේත් උත්තර වෙන්තේම නැත. ඒ උත්තරයෙන් අපේ කීම වඩවඩා ස්ථිර වෙනවා පමණක-තවද ක්‍රිස්තු නැමති නරබිල්ල යෙහෝව්‍යාට පූජා කළාය කියා අප

මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත් ඒ නරබිල්ල කැප කරන්ට යුතුව තිබුනේ යෙහෝව්‍යාට නොව සාතන්ටය—මක්නිසාද යෙහෝව්‍යාගේ සතුරා සාතන්ය, යෙහෝව්‍යා විසින් මවාගත් මනුෂ්‍යයන් ඔහුට ඕනෑ අන්දමට හසුරුවා ගන්ට ඉඩ නොදී නොයෙක් පාප ක්‍රියාවන් කරවමින් යෙහෝව්‍යාට විරුඩව කැරලි ගස්වන එකම සතුරා සාතන්මය. මේ සාතන් කරන්නාවූ සතුරු කම්වලින් යෙහෝව්‍යාගේ දරුවෝවූ මනුෂ්‍යයන් ගලවා ගන්ට ඕනෑකමක් තිබුනානම්, ක්‍රිස්තු නමැති ඒ නරබිල්ල කැපකරන්ට යුතුව තිබුනේ සාතන්ටමය. සාතන් නමැති යකාට ඒ නරබිල්ල කැප කළානම් අනුමාන නැතිව එයින් මතු මනුෂ්‍යයන් පාපයට හෙළන්නේ නැතිව අත්හරිනවා ඇත. නමුත් ඒ ක්‍රිස්තු නමැති නරබිල්ල කැප කළේ සාතන්ට නොවේය, යෙහෝව්‍යාටමයයි අප මිත්‍රයා කියන බැවින් පිතෘවන අප්පා විසින් පුත්‍රයා වන ක්‍රිස්තු බිල්ලට ගත්බව ඔප්පුවේ. අප්පා විසින් පුත්‍රා බිල්ලට ගත් එකක් එපමණ කුඩා පටු එකක් නොවෙයි. තවද ක්‍රිස්තුස් ලෝකයාගේ පව්නසන පූජාවක් වශයෙන් යෙහෝව්‍යාට පූජා උනාය කියා, අප මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත්, බයිබලයේ පෙන්වන අන්දමට නම් ක්‍රිස්තුගේ මරණය පව්නසන පූජාවක් වශයෙන් කිසිසේත් පිළිගන්ටම බැරිය, මක්නිසාද? පව්නසන පූජාව කරන්ටය කියා බයිබලයේ නියමකර තිබෙන්නේ යෙහෝව්‍යා ඉදිරිපිටදී කැලල් නැති ගොනෙක් මරා උගේ ලේ යෙහෝව්‍යා ඉදිරිපිට හත්වරක් ඉස ඒ ගොනාගේ තෙල සහ වකුගඩු දෙකද අක්මාවද දලබුවද යන මේවා දවන පූජාසනය පිට පුළුස්සා හම සහ මස් ආදිය කඳවුරෙන් පිටදී පුළුස්සා යෙහෝව්‍යාට දන්දෙන්ටයි, ඉතින් ක්‍රිස්තුවත් ඒ නියම කරපු අන්දමට කළානම් මිස නැත්තම්, ක්‍රිස්තුස්ගේ මරණය කිසිසේත් පව්නසන පූජාවක් වෙන්නේ නැත. ක්‍රිස්තු පව්නසන පූජාවක් වශයෙන් යෙහෝව්‍යාට පූජා කළා නම්, යෙහෝව්‍යා ඉදිරිපිට සහාමණ්ඩප දෙරකඩදී ක්‍රිස්තුගේ බෙල්ල කපා ලේ ගෙන හත් වරක් ඉස තෙල සහ වකුගඩු දෙකද අක්මාවද දලබුවද යන මේවා දවන පූජාසනය පිට පුළුස්සා හම සහ මස් ආදිය කඳවුරෙන් පිටදී පුළුස්සා යෙහෝව්‍යාට දන්දෙන්ට ඕනෑය. ක්‍රිස්තුව එසේ කළ බවක් බයිබලයේ කිසි තැනකින් පෙන්ව නැතිනිසා ක්‍රිස්තුගේ මරණය පව්නසන පූජාවක් වෙන්ට බැරිය. යුදෙව්වන් විසින් රාජපරාධ කාරයෙක් වශයෙන් අල්ලා කුරුසියේ ඇනගසා මරාදැමූ බැවින් ඒ ක්‍රිස්තුස්ගේ මරණය

කිසිකලකවත් පවිත්‍රසත පූජාවක් වෙන්තේම නැත. එමනිසා ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ට කිසි කාලේකවත් පාප සමාවක් ලැබෙන්නේ නැතිවා සත්තකය. මිඊඟුවට දිවි මාගයන් මෙන් මරණින් මතු මහත්වූ අපාදකට පත්වෙනවාට කිසි අනුමානයක් නැත. එමනිසා අසත්‍යවූ ක්‍රිස්තියානි ආගම අත්හැර දමා ඒකාන්ත සත්‍යවූ බුධාගම වැලඳ ගැනීම යුතුය.

තවද, අපමිත්‍රයා මේ සභාවේ මුසාවාදයක් කියන්නට යෙදුනාය. එනම්:- මේ ලෝකය ඉබේටම පැමිණුණාය කියා මම කීවාය කියාය. නමුත් එබඳු කීමක් මම කීවේ නැති බවට මේ සභාව සාක්ෂිය. අපි කියන්නේ එබඳු කීමක් මම කීවේ නැති බවට මේ සභාව සාක්ෂිය. අපි කියන්නේ ලෝකය ඉබේම සෑදෙනවාය කියා නොව පංචමහා භූතයන්ගේ නිරන්තර පවත්නා පරිවර්තන සංචාලය ධර්මයේ අත්දැමට හටගන්නවාය කියාය. මේ ගැන විස්තර මගේ පළමුවෙනි පැයේදී සැහෙන පමණ ප්‍රකාශකළා ඇත. තවද අප මිත්‍රයා මැඩුම් කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පු කිරීමට දෙවනුත් කී එකම කියමින් කියන්නේ නුවරක් ගොඩනැගීමේදී අදහස් කළ සහ පිළිවෙලක් තිබෙන බව ප්‍රකාශ වෙන්නාක් මෙන් මේ ලෝකයෙහි පිළිවෙළක් තිබෙන බවත් එහි තිබෙන්නාවූ දේවල අදහස් කළ තිබෙන බවත්, ඒ අදහස් දවස්පතා ඉෂ්ටවෙන බවත්ය. නුවරක් දෙස බලන කෙනෙකුට ඒ නුවර ගොඩනැගූ කෙනෙක් සිටින්නට ඇති බව ඒත්තුගැනීමට සැහෙන කාරණා ඒ ගොඩනැගිල්ලේම තිබේ. එනම්, යම්කිසි ගොඩනැගිල්ලක අත්තිවාරමේ පටන් සෙවිල්ල දක්වා පරීක්ෂාවෙන් බලන කල එහි දෙර ජනේල බිත්ති ආදියෙන් සහ වැද්දුම් හේත්තුම් ලිස්තර කැටයම් ආදී නොයෙක් කාරණා වලින් ඒ ගොඩනැගිල්ල යම්කිසි කෙණෙක් විසින් කළාවූ එකක් බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවේ නමුත් මේ ලෝකය එසේ යම්කිසි දෙවියෙක් විසින් හෝ වෙන අයෙක් විසින් හෝ සෑදූ බවත් නොහොත් මැව් බවක් ඒත්තුගන්නට පුළුවන්වූ කිසිම කාරණයක් මේ ලෝකයෙන් දැන ගන්නට නැත. මේ ලෝකය මනුෂ්‍යයෙක් විසින් ගොඩනැගූ නුවරක් මෙන්, දෙවියෙක් විසින් මවාපූ එකක් නම් මේ ලෝක නමැති ගොඩනැගිල්ලේ අත්තිවාරම කොතනද? එහි සෙවිල්ල හෙවත් වහල කොතනද? දෙර ජනේල කැටයම් ලිස්තර ආදිය තිබෙන්නේ කොතනද? නැතහොත් ඒ හා සමාන අත්‍යය දේවල් නොහොත් මැවිල්ලක් කරපු බව දැනගන්නට තිබෙන අනිකුදු කාරණා මොනවාද? ඒ කිසිත් නැති මේ ලෝකය දෙවි කෙනෙක් විසින් මැව්වාය කියන එකට වඩා මහත් අනුවණ කමක් මේ ලෝකයේ තවත් ඇද්ද? මෙසේ ලෝකය නුවරකට උපමා කිරීම හාත්පසින්ම වැරදි බව ඉතා වැදගත් කාරණා වලින් මීට පෙර ඔප්පුකළා

ඇත-මේ ලෝකයේ දවස් පතා සිඬවන්නාවූ දේවලින් මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පු වෙනවාය කීමද ලෝකස්වභාව ධර්මය නොදත් අඥන කීමක්ය-දවස්පතා ඉරසඳු කාරකාදිය ගමන් කරන බව අපට පෙනෙන්නට තිබේ. මේ ගමන සිඬ වෙන්නේ දේවානුභාවයකින් නොව අභයේ නිරාධාරව පිහිටා තිබෙන ඒ වස්තූන්ගේ සංවිකිය ශක්තියෙන්ම බව ජොතිශශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවේ. හේ මෙසේය,

“සිඬවන්න සිරොමණියෙහි”

භූමෙ: පිණ්ඩ: ශශාඛකගඤ්ඤ රචිකුප්පොර්කි නක්ෂත්‍රාකක්ෂා,
වාතේතමාත්තොවාත: සන්මාදතිල සලිලවොයාම තෙජොමයොයං.
නානායාධාර: සංවශකෙතොව වියති තියතං තිෂ්ඨති භාසා පෘෂ්ඨෙ,
තිෂ්ඨං විශ්වඤ්චශශ්වත්සද නුපමනුජාදිත්‍ය දෛත්‍යං සමත්තාත්.

ලෝකයේ පංචමහා භූතයන්ගේ සංවිකිය බලයෙන් සිඬවෙන්නාවූ දේවල් දේවානුභාවයෙන් වෙනවාය කියා නුගත් යමෙක් කීවාට ශාස්ත්‍රෝදග්‍රහණය කළා වූ පණ්ඩිත ලෝකයා ඒ අඥන කීම පිළිගන්නේ නැත. ලෝකය සහ එහි ඇත්තාවූ සියල්ල කම් සෘතු හේතූයන තුනෙන් හටගන්න බව පණ්ඩිත ලෝකයා ඒත්තු අරගෙන දැනට ඉවරය. පෘථිව්‍යාදිය සහ වාක්ෂලතාදිය, සෘතු හේතූද්වයෙන් හටගන්න බව කිසිවෙකුට බිඳහෙළිය නොහැකි වැදගත් සාක්ෂි සහිතව මගේ පළමුවෙනි පැයේදී ඔප්පුකළා ඇත. තවද මේ ලෝකයාට පිළිවෙල් කාරයෙක් නැතුව පිළිවෙළක් තිබෙන්නට බැරිබවත් අදහස් කාරයෙක් නැතුව අදහසක් තිබෙන්නට බැරිබවත් අපමිත්‍රයා කියයි. මේ ලෝකයේ අපට පෙනෙන්නට තිබෙන පිළිවෙළ නම්, පඤ්චමහා භූතයන්ගේ නිරන්තර විපයභාසයෙන් යුත් පැවැත්ම පමණක්ය, ඒ මහා භූතයින්ගේ පැවැත්ම ලෝකස්වභාව ධර්මය මිය යමිකිසි දෙවිකෙනෙකුගේ අනාඤ්චක් ලෙස හෝ පිළිවෙළකට යෙදීමක් වශයෙන් හෝ සිඬවෙන බවට ඒ මහාභූතයන්ගෙන් හෝ එබඳු මැවුම්කාරයකුගෙන් හෝ කිසිම සාක්ෂියක් දැනගන්නට ඇත්තේම නැත. එබැවින්, එසේ යමෙක් කල්පනා කරණවා නම් ඒ කල්පනාව ශාස්ත්‍රය නුගත් අඥන මිථ්‍යා කල්පනාවක්ය. තවද, අප මිත්‍රයා මේ ලෝකයේ සිඬවෙන්නාවූ සියළු දේම දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙනවාය කියා අභවන්ට තැත්කරමින්, අදහස් කාරයෙක් නැතුව අදහසක් සිඬවෙන්නට බැරිය කියයි, මේ ලෝකයේ සිඬවෙන්නාවූ සියළුමදේ, දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙනවා නම් එබව දැනගන්නට පුළුවන් සාක්ෂියක් අභයෙන් හෝ පොළවෙන් හෝ පහළවෙන්ට ඕනෑය. එබඳු කිසිම

සාක්ෂියක් අහසෙන්වත් පොළවෙන්වත් ඇත්තේම නැති නිසා ඒ කීම ඉතා ලාමක මිථ්‍යාවක්ය. එපමණක් නොව මේ ලෝකයේ සිඬවෙන සියළුම දේ දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙනවා නම්, දහස්ගණන් මනුෂ්‍යයන් සමඟ නොයෙක් නැව්ගම්බන් කැඩී මුදේ ගිලී විනාශ වෙන්නේත්, ලක්ෂගණන් හේවායෝ යුඬවලින් පැරදී විනාශ වෙන්නේත්, සිය ගණන් මනුෂ්‍යයෝ අහුරු ආකර ආදියට යටවී නිරාපරාධයේ විනාශවී යන්නේත්, භූමිකම්පාදියෙන් දහස්ගණන් මනුෂ්‍යයන් විනාශවී යන්නේත් වසන්ගත රෝගවලින් ලක්ෂගණන් සේනාව මරුමුවට පැමිණෙන්නේත්, කෝටිගණන් මනුෂ්‍යයෝ මැවුම් කාරයෙක් නැත කියා අන්‍යාගම් වැළඳගන්නේත්, ඒ දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමද? ඒවා සියල්ලම සිඬවෙන්නේ දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට නම්, අන්‍යාගම් අදහන්ට එපාය කියා අපමිත්‍රයාලා දේශනා කරන්නේ මන්ද? දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙන්නට ඉඩනැර මිත්‍රයාලා ඔය කරණ වැඩේ දෙවියන්ට විරුද්ධව කැරළිගැසීමක් නොවේද? නැව් හම්බන්න කැඩී දහස්ගණන් සේනාව මුදේ ගිලී මරුමුවට පැමිණෙන්නේත්, දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමටනම්, ඒ වේලාවල්වලදී එසේ සිඬවෙන්නට එපාය කියා දෙවියන්ට යදින්නේ මන්ද? සමහර පල්ලිවලට හෙනගසා කුරුස මොගොප්පු ආදිය සුනුච්ඡුනුච්ඡි යන්නේත් දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට නම්, ඒවා නැවත පල්ලි වියදම් කරලා ප්‍රකෘතිමත් මන්ද? දෙවියන්ගේ අදහස සිඬවෙන්නට ඉඩ ඇරියාම නරකද? ඒ කොයි හැටි වෙතත්, අනිත් කාරණා ගැණ දෙවියෝ නොසලකා උන්නත් පල්ලිවලට හෙන ගහද්දී නිකම් බලා උන්නා නම් නොහොත්, දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට පල්ලිවලට හෙන ගැස්සෙව්වානම් ඒක තදබල අඤ්ඤාකමක්ය. එබඳු අඤ්ඤා දෙවියෙක් ඉන්නවාය කියා යමෙක් හිතනවානම් ඔහු යෙහෝව්‍යටත් වඩා තදබල අඤ්ඤායෙක් බව පැහැදිලිව ඔප්පුවෙනවා ඇත. මේ ඉහත දක්වූ කාරණා ගැණ කල්පනාකර බලනකල මේ ලෝකයේ සිඬවෙන්නාවූ දේට, කිසිම අදහස් කාරයෙක් නැති බවත් සියල්ල කම්භානුරූපවූ පරිද්දෙන් සහ ස්වභාව ධර්මානුකූලව සිඬවෙන බවත් සක්සුදක් මෙන් ඔප්පු වෙනවා ඇත.

තවද අහසත් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත් පැවැත්මට ආවේ, ආපො, තේජෝ, වායෝ යන ධාතුන් පෘථිවිධාතුව සමඟ සංසරී වීමෙන්ය කියා මව්සින් කීවායයි, අපමිත්‍රයා කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. නමුත් එබඳු කීමක් මම කීවේ නැති බවට මෙහි සිටින සියල්ලෝම සාක්ෂි දරණවාට අනුමාන නැත. නමුත් අප මිත්‍රයා මෙබඳු මුසාවාද කියන්නේ

හිරිමතස් නැති නිසායයි කල්පනා කරමි. තවද, ඔරලෝසුවක රෝද කටු ආදිය එහි කර්තෘ විසින් කාලප්‍රමාණය දනගන්නා අදහසින් පිළිවෙළකට යෙදුවාක් මෙන් ලෝකයෙහි පවත්නා ධාතුන් යෙහෝව: විසින් පිළිවෙළකට යොදා මේ ලෝකය මැව්වාය කියාද, ඒ ධාතුන් පිළිවෙළකට යෙදුවොත් මිස නැත්නම් මේ ලෝකය හටගැනීමට ඒ ගැන අදහසක් උපදවන්නට වත් පිළිවෙළක් යොදන්නට වත් ඒ ධාතුවලට පුළුවන් කමක් නැත කියා අපමිත්‍රයා කියයි. මේ කීමට අපි දෙන උත්තර මෙසේය-ඔරලෝසුවක් දෙස බලන කෙනෙකුට ඒ ඔරලෝසුව යමෙක් විසින් සාදනු එකක් බව දනගැනීමට එහිම නොයෙක් කාරණා තිබේ. නමුත් මේ ලෝකය එසේ යම්කිසි කතෘවරයෙක් විසින් මාවාපු එකක් බව දනගන්නට පුළුවන් කිසිම කාරණයක් ලෝකයේ කිසිම වස්තුවකින් පේන්නට නැත. ඔරලෝසුව යම් කෙනෙක් විසින් කළාවූ වැඩක් බව දනගන්නට තිබෙන කාරණා වලින් සමහරක් නම්, දැනිරෝද එකකට එකක් අමුණා තිබීම, ඒ රෝද මැණික් ගල් උඩ සවිකර තිබීම, එහි පිටතින් ලක්ෂණ කැටයම් කපා තිබීම ආදියයි, මේ ලෝකයේ පවත්නා ධාතුන්ද, එසේ යමෙක් විසින් පිළිවෙළකට යොදා තිබෙනවා නම්, පෘථිවිධාතුව නමැති රෝදය සවිකරලා තිබෙන්නේ කවර මැණික්ගලක් උඩද? වායෝ ධාතුව සවිකරලා තිබෙන්නේ කවර බෙරළියන්තුවක් උඩද? මෙසේ ධාතුන් කිසිවෙක් විසින් පිළියෙළකට යොදනු බවක් ඒ ධාතුන්ගෙන් දනගන්නට ඇත්තේම නැත. ඉන්තිසා ධාතු දෙවියෝ විසින් පිළිවෙළකට යෙදුවාය කීම, ලෝකසවිභාව ධර්මය නොදත් අනුවන කමය, සවිභාව ධර්මය කියන්නේ, ඒ ඒ ධාතුන්ගේ සවිභාවයන්තියෙන් පවත්නා අවිනිර්භෝගාකෘතීන්දී ගුණයන්ට සහ ලෝකය උත්පාද කරවන බලයටයි, තේජෝ ධාතුව නිලාදිසථි වණියන්ගෙන් යුක්තය. එ බව “තත්‍ර තෙජොධාතු: සථිවණිනං ප්‍රභවි:” යන සුමුත්ත පායයෙන්ද ඔප්පුවේ. එය දේදුන්නෙන් සහ පළිඟු වෙන්ද බලා දනගන්නට පුළුවන. එපමණක් නොව එක එක ධාතුවක් සුධාමයක රූපයයි කියන ලද පෘථිවි, ආපස්, තෙජෝ වායු වණි, ගන්ධ, රස, ඕෂා, යන අවිනිර්භෝගරූප කලාපයන්ගෙන් යුක්තය, ඒ ඒ ධාතුන්ගේ සංයෝජිත රූපකලාපයන් සහ අනේකරූපයන් උපදවන බලය, ආකෘතීන්දුගුණය යන මේ සවිභාව ධර්මයෙන් යමෙක් විසින් අමුතුවෙන් අන්තර්ගත කළාවූ සවිභා ගුණයෝ නොවේය. ඒ ධාතුන්ගේම පවත්නා සවිභා ගුණයෝ හා වෙත්. මෙසේ ඒ ඒ ධාතුන්ගේ පවත්නා සංයෝජිත

ගුණයෙන් හා උපදවන බලයෙන්ද, ආකෂිණ ශක්තියෙන් කම්, සෘතු, භේතු, යන මේ තුනෙන් ලෝකය හටගන්නවා මිස දෙව්කෙණෙක් විසින් ධාතු පිළිවළකට යොදවූ බවක් ලෝකයේ කිසිම දේකින් දැනගන්නට නැත. තවද, අපමිත්‍රයා, සභාව ධර්මය කියන වචනයේ හරි අර්ථයවත් දන්නවානම් දෙවියෝ විසින් ධාතු පිළිවළකට යොද ලෝකය මැව්වාය කියා කියන්නේම නැත. සභාව ධර්මය කියන්නේ යම්කිසි ද්‍රව්‍යයක සංඝක්කියෙන් පවත්නා උත්පාද කරවන බලය ආදී ගුණයන්ටයි - එසේම කලින් කල ලෝකය හට ගැණීමද විනාශ වීමද ඒ ඒ ලෝකධාතුන්ගේ සංඝක්කියෙන් පවත්නා බලසම්පන්න ගුණය හෙවත් සභාවධර්මයි.

“ඒ බව විෂණු පුරාණයෙහි”

ආකාශාජ්ජායතෙ වායුචායොරුත් පද්‍යාතෙරවි,
රවෙරුත්පද්‍යා තෙ තොයං, තොයාදුත් පද්‍යාතෙමහි
මහිසංලියතෙ තොයෙ, තොයං සංලියෙතෙ රවො,
රවි: සංලියතෙ වායො, වායුර්නහසිලියතෙ.

මෙසේ උත්පාදස්ථිති භංගත්‍රයෙනුත් සියළු සංස්කාර ධර්මයන්ගේ තත් සභාව වෙනස් කරන්ට හෙවත් අනායාකාරයකට හරවන්ට කිසි කෙනෙකුටවත් නොහැකිය. එමෙන්ම නොතිබුණා වූ ධාතුගතියක් සංයෝජන කරන්ටද, පවතින්නාවූ යම්කිසි ධාතු ගතියක් එයින් වෙන් කරන්ටද දිව්‍ය-බ්‍රහ්මාදී කිසිවෙකුටත් නොහැක්කේමය - ඊට කාරණයක් නම් - කොසඹ ඇටයක් උක්රයයෙහි කිරි සහ මී පැණි වත්කරමින් රෝපණය කළත් එහි තිත්ත ගතිය වූ සභාව ධර්මය, අත්හැරෙන්නේම නැත. - එසේම දුර්ජනයාට කොපමණ ගුණ යහපත් කම් කළත් ඔහුගේ දුර්ජන ගතිය වූ සභාව ධර්මය, අත්හැරෙන්නේම නැත.

“ඒ බව සුභාෂිතයෙහි”

කොතෙක් ගුණ කළත් දුදන්නට අසු	බ
අ ක ක් පමණවත් නොකෙරෙති පිරිය ලො	බ
එ උ ක් රසෙහි සැදුවත් නිඹ බිජු කිර	ඹ
උ ද ක් තිත්තමය ගැබ පස තුරෙහි නි	ඹ

එසේම “රසවාහිනියෙහි”

යථාසංවඩ්ඨිතො නිමබ්බො, මධුබ්බිරොද සිද්ධිනා,
නායාතිමධුරං තංවො, පකාරසමසකං කකං

තවද, මේ ලෝකයෙහි තිබෙන සියල්ලෙහි පවත්නා සභාව ධර්මය දෙවියන් විසින් ධාතු පිළිවෙළකට යොදද්දී ඒ ඒ ධාතුවන්ට සහ ඒ ඒ අයවචන්ට සංයෝජිත කළාවූ සභාව ධර්මයයි කියා කියනවානම් කොපමණ ගුණ යහපත්කම් කළත් අත්නොහරිණ ලද දුර්ජනායාගේ දුර්ජනගතියවූ සභාව ධර්මයක් ඒ දෙවියන් විසින් පිහිටෙව්වා වූ සභාව ධර්මයක්ද? නැතහොත් ඔහුගේ ජම්මගතියෙන් පිහිටියාවූ සභාව ධර්මයක්ද? ලෝකයෙහි පවත්නා සියළුම සභාව ධර්මයන් දෙවියෝ විසින් පිහිටෙව්වා වූ සභාව ධර්මයන්යයි, කියනවානම් දුර්ජනායාගේ දුර්ජන සභාව ධර්මයක් දෙවියෝ විසින් පිහිටෙව් එකක් වෙන්ට ඕනෑය. ඒක දෙවියෝ විසින් පිහිටෙව් සභාව ධර්මයක් නොවේය කියනවානම්, ධාතුවන්ගේ පවත්නා සභාව ධර්මයක් දෙවියන්ගේ පිහිට වීමක් නොවන බව එයින්ම ඔප්පුවේ. ඒ ධාතුවන්ගේ සභාව ධර්මය පමණක් දෙවියෝ පිටට ආරුඪ කරගන්ට ආවොත් දුර්ජනායාගේ සභාව ධර්මයත් ඔහු පිටටම ආරුඪ වෙනවාට කිසි සැකයක් නැත. මක්නිසාද මේ ලෝකයේ දෙවියන් නොදැනුවත්ව කෙසෙත් පමණවත් වැටෙන්නේ නැත කියන නිසා දුර්ජනායාගේ දුර්ජන සභාවක් දෙවියන් විසින් පිහිටෙව් එකක් බව පෙනෙනවා ඇත. එබැවින් එසේ දුර්ජන ගති පිහිටවන දෙවියෝ යහපත් කෙනෙක් වෙන්ට බැරි බවත් එසේම දුර්ජනයෙක් බවත් යන්නම් මොළේ ඇති අයෙකුට පවා කල්පනා කරන්ට පුළුවන. ඉන්නිසා එබඳු දුර්ජන දෙවිකෙනෙක් මේ ලෝකයේ ඉන්නවාය කියා යමෙක් විශ්වාස කරණවානම්, ඔහු යෙහෝව්‍යටත් වඩා මහත්වූ දුර්ජනයෙක්ය. තවද අපො, තෙජො, වායො යන ධාතුවෝ යෙහෝව්‍යගේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව තීරන්තරයෙන් ක්‍රියා කරමින් යෙහෝව්‍යගේ අභිප්‍රාප්තිය ඉෂ්ට කරනවාය කියා අප මිත්‍රයා කියයි. නමුත් මේ කීම මේ ලෝකයේ සිඬවෙන කිසිම දේකින් දැනගන්ට නැත. ඊට කාරණයක් නම් වායො ධාතුව සහ තෙජො ධාතුවෙන් අධික වේගය සහ බලය කරණකොට ගෙන සිඬවෙන්නාවූ අකුණු වැදීම එනම් හෙත වැදීම සමහර පල්ලිවලට සහ කුරුස වලටත් බලවත් අන්දමට වැදී ඒවා පුණ්‍යවිසුනු වී යන බව අපට දකින්නට ලැබේ. ඉතින් අපො තෙජො වායො යන, ධාතුවන් දෙවියන්ගේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව තීරන්තරයෙන් ක්‍රියාකරමින් ඔහුගේ අදහස ඉෂ්ටකර දෙනවා සැබෑනම් ඒ දෙවියන්ට නොයෙක් පුදපුජා සහ යාඤ්ථා කිරීමට සාදහන්ත පල්ලිවලට කුමට හෙත ගසාද? මේ කාරණයෙන්ම ඒ ධාතු දෙවියන්ගේ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව ක්‍රියා නොකරණ බවත් ඒවායේ සභාව ධර්මයේ අන්දමට ක්‍රියා සිඬවෙන බවත් තේරුම් යන්නේ නැද්ද? දෙවියෝ පල්ලි වලට සහ කුරුසවලටත් හෙත ගසා

ඒවා සුණුවිසුනුකර දමන අන්දමේ ව්‍යවස්ථාවක් සාද ඒ ව්‍යවස්ථාවට ධාතුන් යෙදුවාය කියා අප මිත්‍රයා කියනවාද? එසේ කියනවා නම් එයින් හැඟෙන්නේ යෙහෝව්‍ය පල්ලි සහ කුරුස අදහනවාට අකමැති බව නොවේද? එසේ නම් අප මිත්‍රයාලා ඒ දෙවියෝ අකමැති ඇදහිල්ල කරන්නේ කුමටද? තවද ධාතුන් දෙවියන්ගේ අදහස ඉෂ්ට නොකරණ බව බයිබලයෙනුත් ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය. මේ ලෝකයේ පවතින ධාතු සියල්ලම දෙවියන්ගේ අදහස ඉෂ්ට කරණවානම් දෙවියෝ තහනම් කළාවූ දේවල් සිඬ නොවන අන්දමට ඒ ධාතුන් පවතින්ට ඕනෑය-ඒක නිසා, අපි ඉතින් බයිබලයෙන් සොයා බලමු, දෙවියන්ගේ අදහසට විරුඬව යම් කාරණයක් සිඬවී තිබේද කියා-යෙහෝව්‍ය විසින් තහනම් කළාවූ ගණේ ගෙඩි සාතන් විසින් ඔහුට විරුඬව කැවෙව් බව බයිබලයෙන් අපට පෙන්ට තිබේ. ලෝකයේ තිබෙන සියළුම ධාතුන් යෙහෝව්‍යගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියාකරණවා සැබෑ නම් ඒ තහනම් ගණේ ගෙඩි කඩාගත කන්ට හදන වේලාවේදී, ඒ කෑම දෙවියන්ගේ අදහසට විරුඬ බැවින් ඒ ගණේ ගෙඩි කඩාගන්ට බැරි අන්දමකට පැමිණෙන්නට ඕනෑය. එක්කෝ ඒ ගෙඩි කඩා ගත්තත් අනුභව කරන්ට බැරි අන්දමට කුණුවී යන්ට ඕනෑය. එසේ නැත්නම්, ඒ ගණේ ගෙඩි කෑම දෙවියන්ගේ අදහසට විරුඬ නිසා ඒ ගෙඩි කෑවායින් පසු වහ වෙන්ට ඕනෑය. ඒ කිසිත් සිඬවී නැති නිසා දෙවියන්ගේ අදහසට එකඟව කිසිම ධාතුවක් ක්‍රියා නොකරණ බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු වෙනවාය. තවද, තේපේ ධාතුව දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරණ බව ඔප්පු වෙනවාය: ඒ මෙසේය, මනුෂ්‍යයා ගැණ දෙවියන්ගේ අදහස මේ ලෝකයේ මනුෂ්‍යයන් අප්‍රමාණව බෝවෙන්නේ පරමායුෂ වලදමින් ජීවත්ව සිටින්නේ වෙන්ට ඕනෑය. මෙබඳු අදහසක් දෙවියන් තුල තිබෙනවා නම් ඒ අදහසට අතිශයින්ම විරුඬව තේපේ ධාතුව ක්‍රියා කරණවා නම් දේව අදහසට එකඟ නොවී තේපේ ධාතුව ක්‍රියා කරණ බව ඔප්පු වෙනවාය. ඒ මෙසේය. හදිස්සියෙන් හෝ යම්කිසි අන්දමකින් මනුෂ්‍යයෙක් ගින්නට අසු වුනෝතින් ක්ෂණයකින් ඔහු ද මැරී යනවාය. ඉතින් දෙවියන්ගේ අදහස මනුෂ්‍යයා පරමායුෂ වළඳා ජීවත්ව සිටින්නට බැවින් ඒ අදහසේ අන්දමට තේපේ ධාතුව, මනුෂ්‍යයාගේ සුභ සිඬියත් ආරක්ෂාවත් පිණිස පණවනලද ව්‍යවස්ථානුකූලව පවතින්ට ඕනෑය. නමුත් ඒ දේව අදහසට විරුඬව තේපේ ධාතුව ක්‍රියාකරණ බව පැහැදිලිව පෙනීයන නිසා දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට තේපේ ධාතුව ක්‍රියා නොකරණ බව ඔප්පු වෙනවාය. ආපො වායෝ යන ධාතුන් ගැනත් කල්පනා කර බලන විට දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරන බව එසේම

ඔප්පු වෙනවාය. තවද මනුෂ්‍යයාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස දෙවියෝ විසින් මවාපු නොයෙක් පලතුරු වෘක්ෂයන් වණ්ඩ වූ මහා වාතය විසින් මුලින් උදුරා සිදු බිඳ දමයි. එසේම මනුෂ්‍යයන් විසින් සාදගන්නා ලද ගෙවල් දොරවල් ආදියද මනුෂ්‍යයන්ට ආහාර පිණිස දෙවියන් විසින් මවාපු එළු බැටලු පරෙවි හරක් ආදී කිරිසන් සතුන්ද වණ්ඩවූ මහාවාතය විසින් පුණුවිපුණු කර දමයි. ඉතින් මේ කාරණා දෙවියන්ගේ අදහසට නොහොත් ඔහුගේ ව්‍යවස්ථාවට අනිශ්චිතව විරුධ නිසා වායෝ ධාතුව දේව අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරණ බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවෙනවාය. තවද, ආපොධාතුව නොහොත් වම්බ මනුෂ්‍යයන්ගේ සැප ජීවිතාව පිණිස මනුෂ්‍යාවාසවලට වම්බ කිරීම දෙවියන්ගේ අදහස වෙන්ට ඕනෑය. නුමුත්, ඒ අදහසට විරුධව නිෂ්කාරණයේ වම්බ මහා සමුද්‍රයට වැස එහි යාත්‍රා කරණ නැව් හම්බන් ආදිය කඩා බිඳ දමා මනුෂ්‍යයන්ටත් සමග මහත් වීපත්ති සිඬකරණ බව අපට පේන්ට තිබෙන සත්‍යයක්ය. මේ කාරණයෙන්ද ආපො ධාතුව දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරණ බවත් ඒවායේ පිහිටියාවූ ස්වභාවගුණධර්මයේ අන්දමට ක්‍රියා කරණ බවත් සත්සුදක් මෙන් පෙනීයන ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය. මේ ආදී අනෙක කාරණා ගැණ නුවණින් පරීක්ෂා කර බලන කල මේ ලෝකයේ පවත්නා කිසිම ධාතුවක් යෙහෝ-ව්‍යේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරණ බවත් එබඳු ව්‍යවස්ථාවක් ඉෂ්ට කිරීමට ඒ ධාතුවට මනසක් ඇත්තේ නැති බවත් ඔප්පු වෙනවා ඇත.

තවද, දේව බලයකින් වෘක්ෂලතාදිය වැවෙනවා නම් යම් කිසිවෙක් ආපො, තෙජො, වායෝ යන ධාතූන් පෘථිවිය සමග සංසම් නොවෙනාකාරයකට යමකින් වසා තිබුවොත් කොපමණ කලක් ගියත් එහි වෘක්ෂලතාදියක් හට නොගන්නේ මන්ද කියාත්, දූවිල මනුෂ්‍යයෙකුගේ ක්‍රියාවකින් එයාව එනම් මැවීම වලකින හෙයින්, ඒ මැවුම් කාරයාට වඩා මනුෂ්‍යයන් බලවත්තයෙක් බවත් ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් බවත් සැක නැතුව ඔප්පුවෙන බව කරකානුකූලව මව්සින් ගෙණහැර දැක්වූ ඒ කාරණා වලට පිළිතුරු වශයෙන් අප මිත්‍රයා කියන්නේ ගිණි තිහක් පමණ වටිනා ඔර්ලෝසුවක් නමුත් එහි ස්වභාව නොදත් ළමයෙකුට පවා නරක් කරන්ට හෙවත් එහි ගමන නරක් කරන්ට හෙවත් එහි ගමන වලක්වන්ට පුළුවන. නමුත් ඒ ලමයා ඔර්ලෝසුව සැදූ තැනැත්තාට වඩා ඥාණවත්තයෙක්වත් බලවත්තයෙක්වත් වෙන්ට බැරිය. එසේම, යමෙක් වෘක්ෂලතාදියේ හටගැනීම වැලැක්වූවාට ඔහු දෙවියන්ට වඩා ඥාණවත්තයෙක්වත් බලවත්තයෙක්වත් වෙන්ට බැරිය කියාය. මේ කියමනට අපි දෙන උත්තරය මෙසේය. මේ ලෝකය යම්කිසි දෙවිකෙනෙක්

විසින් මවනු ලැබූවා නම් ඔහු මහත් බලවත්තයෙක් සහ
 ඥාණවත්තයෙක් වෙත්ට ඕනෑය. ඉන්තිසා, ඒ මැවිල්ල ගුණය
 පමණක් ප්‍රකාශ කරණ ලද්දක් නොව ඥාණය සහ මහත්වූ
 බලය ප්‍රකාශ කරණ ක්‍රියාවක්ය. ඔර්ලෝසුව යමෙකුගේ බලය
 ප්‍රකාශ කරණ වස්තුවක් නොව ඥාණය ප්‍රකාශ කරණ ලද
 වස්තුවක්ය. එම නිසා සර්බලධාරී දෙවි කෙනෙකුගේ මහත් වූ
 බලය ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස මැව්වා වූ මේ ලෝකය දුර්ල මනුෂ්‍ය-
 යෙකුගේ ඥාණය ප්‍රකාශ කරණලද ඔර්ලෝසුවකට සමාන කිරීම
 අතීතයින්ම වැරදිය. යම්කිසි මනුෂ්‍යයෙකුගේ නමුත් ඥාණය
 සහ බලය ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස සැදුවා වූ වස්තුවකට නම්, සමාන
 කර බැලීම තර්ක ශාස්ත්‍රයටත් එකඟය, ඉන්තිසා අපි එබඳු
 වස්තුවන්ට සමාන කර බලමු. කාලතුවක්කුව රාජ බලය සහ
 ඥාණය ප්‍රකාශ කරණ ලද වස්තුවක්ය. එබඳු කාලතුවක්කුවකින්
 නික්මෙන වෙඩි පහරක් වලක්වන්ට දුර්ල මනුෂ්‍යයෙකුට
 කිසිසේත් නූප්පුවන. මක්නිසාද, ඒ කාලතුවක්කුව රාජබලය
 සහ ඥාණය ප්‍රකාශකරණ පිණිස සාදනලද බලසම්පන්න බවුවක්
 නිසාය. එමෙන්ම මේ ලෝකය සර්බලධාරී දෙවිකෙනෙක්
 විසින් මවනු ලැබූ වස්තුවක් නම්, නොහොත් එබඳු දේව
 බලයකින් වෘක්ෂ ලතාදිය වැවෙත්ට අධිෂ්ඨාන කර තිබෙනවා
 නම් දුර්ල මනුෂ්‍යයෙකුගේ ක්‍රියාවකින් ඒ බලසම්පන්න
 දෙවියන්ගේ අධිෂ්ඨානය කිසිසේත් වලකින්ටම බැරිය. ඒ
 කුමක් මෙන්ද කාලතුවක්කුවකින් නික්මෙන වෙඩිපහර දුර්ල-
 යෙකුට වලක්වන්ට බැරුවාක් මෙන්ය. මේ කාරණයෙන්ද
 ලෝකය දෙවිකෙනෙක් විසින් නොමැව් බවත් පංචමහා
 භූතයන්ගේ පවත්නා ස්වභාව ධර්මය පරිද්දෙන් හටගන්නා
 බවත් හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වෙනවාය. තවද දුර්ල
 මනුෂ්‍යයෙකුගේ ක්‍රියාවකින් ඒ මැවුම් කාරයාගේ බලසම්පන්න
 මැවිල්ල හෙවත් වෘක්ෂ ලතාදිය වැවෙවයි, යන බලවත්ත
 අධිෂ්ඨානය මනුෂ්‍යයෙකුගේ සුළු ක්‍රියාවකින් වලකින හෙයින්
 ඒ මැවුම් කාරයාට වඩා මනුෂ්‍යයා බලවත්තයෙක් බවත්
 ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් බවත් ඔප්පු වෙනවා ඇත. ඒ කුමක් මෙන්ද
 චිත්තයේ බලසම්පන්න කාලතුවක්කු ජපන් ආණ්ඩුවේ කාල-
 තුවක්කුවලින් අභිභවනය කරන්ට යෙදුනා ඇත. ඒ කාරණ-
 යෙන් චිත්තයට වඩා ජපන්හු බල වත්තයෝ බව මුලු ලෝකයා
 ඒත්තු ගත්තා සත්තකය. එමෙන්ම සර්බලධාරී දෙවියන්ගේ
 මැවිල්ල හෙවත් වෘක්ෂ ලතාදිය වැවෙවයි, යන බලසම්පන්න
 අධිෂ්ඨානය මනුෂ්‍යයෙකුගේ ක්‍රියාවකින් වලකින හෙයින් ඒ
 දෙවියන්ට වඩා මනුෂ්‍යයා බලසම්පන්න බවත් ඔප්පු වෙනවා
 සත්තකය. මෙසේ මනුෂ්‍යයෙකුටත් වඩා දුර්ල වූ දෙවියෙක්
 විසින් මේ ලෝකය මැව්වාය කියා යමෙක් විශ්වාස කරණවානම්

ඔහුට වඩා අඥානයෙන් අවාසනාවන්තයෙන් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද? මනුෂ්‍යයෙකුටත් වඩා දුර්වල දෙවියෙකුට මෙබඳු ලෝකයක් මවන්ට පුළුවන් නම් ඔහුට වඩා බලසම්පන්නවූ මනුෂ්‍යයාට මෙබඳු ලෝකවල් දහස් ගණන් මවන්ට පුළුවන් වෙන්නට ඕනෑ නොවේද? මේ ආදී කාරණා ගැන නුවණින් කල්පනා කර බලන කල ලෝකය කිසිම දෙවිකෙනෙක් විසින් නොමැව් බවත් පංච මහා භූතයන්ගේ සංභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් කලින් කල හටගැනීමත් විනාසවීමත් සිදුවෙන බවත් ඒ උත්පාදස්ථිති භගිගත්‍රයෙන් යුත් පරම්පරාවගේ මුල් වූ මුලක් හෝ අන්තිමයක් හෝ නැති බවත්, න්‍යායමීමාංසාදී ශාස්ත්‍රානුකූලව ඔප්පු වෙනවා සත්තකය.

තවද, මේ ලෝකය දෙවිකෙනෙක් විසින් නොමැව් බවත්, කම්, සෘතු හේතු යන මේ කාරණයන් හේතුකොටගෙන පංචමහාභූතයන්ගේ විපර්යාසයෙන් යුත් සංභාවධර්මය වූ පරිද්දෙන් හටගන්නා බව සංකා රහිතව දැනගැනීමට මවිසින් ගෙනහැර දක්වූ වීදුරු භාජනයේ නිදර්ශනය ගැන අප මිත්‍රයා කියන්නේ වීදුරු භාජනය සේදුවාට එහි තිබෙන සියුම් ද්‍රව්‍ය සහිත වාතය නැති වෙන්නේ නැති බවත් ඒ වාතයේ පෘථිවිය සෑදීමට ඕනෑ කරණ ද්‍රව්‍ය තිබෙන බවත් ඒ ද්‍රව්‍ය සෑදී තිබෙන ඒවා මිස අමුතුවෙන් සෑදෙන්නාවූ දේවල් නොවන බවත්ය. මේ කීමෙන් අපේ කීම ඔප්පුවනා මිස මැවීමක් ඔප්පු වෙන්නේ නැත. (පස්විස්සත් විසිපහය කීවාක් මෙන්) වාතය සමග පෘථිවිය හටගන්නා ද්‍රව්‍ය තිබෙන බවත් ඒවා දැනට සෑදී තිබෙන ඒවා මිස අමුතුවෙන් සෑදෙන ඒවා නොවන බවත් අප මිත්‍රයාම කියයි. අපි කියන්නේත් ඒ ද්‍රව්‍ය අමුතුවෙන් සෑදෙන්නේවත් යමෙක් විසින් සාදන්නේවත් නැති බවත් ඒවා සද කාලේටම නොයෙක් අත විපර්යාස වෙමින් පවත්නා බවත්ය. ඒ ද්‍රව්‍ය සාදන්ට හෝ මවන්ට කිසිම මනුෂ්‍යයෙකුට හෝ දෙවියෙකුට නූපුළුවන. එපමණක් නොව ඒ ද්‍රව්‍ය ලෝකයේ සියලු කල්හිම විපර්යාසයෙන් යුක්තව තිබුනු නිසා දෙවියෙකුට ඒවා මවන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත. ඒවායේ කිසි අඩු පාඩුවක් නැත. තවද ඒ වාතය සමග සදකාලේටම පවතින්නාවූ ඒ සියුම් ද්‍රව්‍ය වලින් පෘථිවිය හටගන්නේ දේවබලයකින් නොව ඒවායේම පවතින නිරන්තර විපර්යාස සංභාවයෙන් සහ උත්පාද කරවන බලයෙනුත් සෘතු ගුණය කරණකොටගෙනය. සෘතු ගුණය නැත්නම් ඒ වාතය සමග තිබෙන සියුම් ද්‍රව්‍ය එකතුවී පෘථිවියක් හටගන්නේ නැත. ඒ පෘථිවිය හටගත්වන සෘතුව නම් ශීගිර සෘතුවයි. මේ සෘතුවගේ අධික බලය අත්ධකාරය කරණකොට ගෙන සම්පූර්ණ වෙනවාය. මෙසේ අත්ධකාරය සහ ශීගිර සෘතුගුණය ඒ වීදුරු භාජනය තුලට ඇති කරදෙන පිණිස එහි

පිටතින් කළු ඉට්ටේදී කැබැල්ලක් දවවා ගැඹුරු වූ ජලයක බහා කාලයක් තිබෙන්නට අරිණ බව දකුණුයි. ඒ උපක්‍රමයෙන් වීදුරු භාජනයේ ඇතුළට ශීශිර සෘතුගුණය* සම්ප්‍රාප්ත වීමෙන් එහි වාතය සමග තිබෙන සියුම් ද්‍රව්‍ය එකතුවී කුඩාවූ පෘථිවි පටලයක් හටගන්නාවාය. ඒ පෘථිවියගේ හේතුවෙන් සහ එහි තුළ තිබෙන වාතය සමග අවිනිර්භෝගවූ ආපො තේජො යන ධාතුන් වායෝ ධාතුවත් සමග පෘථිවි ධාතුව ආශ්‍රය කිරීමෙන් හෙවත් සිතෝෂණාදී සෘතුගුණයෙන් එහි ඉතා සියුම් වාක්ෂ-ලතාදිය හටගන්නාවාය. ඒ වාක්ෂලතාදිය නිසා සියලුම බීජ ජාතීන්ද, කම්ය නිසා සියලු සත්ව වර්ගයන්ද ඒ වීදුරු භාජනය ඇතුළේ හටගෙන තිබෙන බව භස්තාමලකයක් මෙන් පේන්නට තිබෙන සත්‍යයක්ය. ඉතින් ඒ වීදුරු භාජනය ඇතුළේ ඒ කුඩා ලෝකය මැඩවේ යෙහෝව: නොවන බවත්, ධාතුන්ගේ විපයභාසයෙන් යුත් සාමාන්‍ය ධර්මයේ අන්දමට කම්, සෘතු, හේතු, යන තුන්දෙනාගේ සම්ප්‍රාප්තිය කරණකොටගෙන බවත් ඉරහද මෙන් පේන්නට තිබෙන ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය. ඉතින් ඒ කුඩා ලෝකය දෙවිකෙනෙක් විසින් නොමවා හට ගත්තාක් මෙන් මේ මහත් වූ ලෝකයක් එසේම හටගන්නට බැරි මන්දයි කියා කල්පනා කරන්නට නරකද? දෙවිකෙනෙක් නැතුව කුඩා ලෝකයක් හටගන්නා බව අපට පේන්නට තිබෙන නිසා මේ ලෝකය කිසිම දෙවියෙක් විසින් නොමැඩ බව කිසි සැකයක් නැතුව ඔප්පු වෙනවාය. එමනිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණයෙන්ම අත්හැර දමන්නට වටිනවාය.

තවද, ලෝකය කල්පාන්තරයකදී දලාභිය බවත් අළුත් ලෝකයක් සෑදීමට අළුපමණවත් පරණ ලෝකයෙන් ඉතුරුනු බවත් බුද්ධාගමේ උගන්වා තිබෙනවාය කියාද එම නිසා දනට මේ පවත්නා දේට සහ සත්වයාටත් පටන් ගැන්මක් තිබුණු බව එම කාරණයෙන් ඔප්පු වෙනවා කියාද එසේ පටන් ගැන්මක් තිබුණා වූ මේ ලෝකය මැවුම්කාරයෙක් නැතුව පැවැත්මට ආවේ කෙසේද කියාත්, අප මිත්‍රයා අසයි. මේ ඇඟිමට අපි දෙන උත්තර මෙසේය—මේ ඇඟිම දැන් අහන්නට ඕනෑ කරණ එකක් නොවේය, මක්නිසාද, ලෝකය මැවුම්කාරයෙක් නැතුව හටගත්තා වූ අන්දම සාක්ෂි සහිතව පළමු වාරයේදී ඔප්පු කළා ඇත. එම සාක්ෂි කිසිවෙකුට බිඳහෙලන්නට බැරි නිසා දිගින් දිගට මෙකම ඇඟිම නිෂ්ප්‍රයෝජනය ඇතිව නැතිවන සාමාන්‍යවත්

* ඒ ශීශිර සෘතු ගුණය කරණකොටගෙන හිම හටගන්නා බව දකුණුයි.

ද්‍රව්‍යවාදී ධාතුන් සමග අවිනිර්භෝගව පවත්නා පරමාණු සංඛ්‍යාත සුබම ද්‍රව්‍යයන්ගේ ඒකරාශීච්ඡේදන ඒ කුඩාවූ පෘථිවි පටලය හටගන්නා බව දකුණුයි.

යුත් පරම්පරාවගේ පටන් ගැන්මක් වත් අන්තිමයක්වත් නැත, කීමෙන් ප්‍රකාශවෙන්නේ කල්පෝත්පත්තියට පටන් ගැන්මක් වත් අන්තිමයක් වත් නැතැයි කීම නොව එසේ කල්පයෙන් කල්පයට ඇතිව නැතිවන ස්වභාවයෙන් යුත් පරම්පරාවගේ, පටන් ගැන්මක් වත් අන්තිමයක්වත් නැති බවය. මෙපමණවත් තේරුම් නොගෙණ උත්තර දෙන්නට එන එක පණ්ඩිතයන්ට හිතාවට කාරණයක්ය, එසේ කල්පාන්තරයකදී ලෝකය අළු පමණවත් ඉතුරු නොවී ගින්නෙන් දලා ගියත් වාතය ආදී ධාතුන් සමග සංයෝජිතවූ සුඛාස්වක රූපයයි කියන ලද පෘථිවි, ආපස්, තෙජො, වායු, වණ් ගන්ධ, රස ඕජා, යන අවිනිර්භෝග රූපයන් සුක්ෂමාකාරයෙන් අවිනාසව පවත්නා බැවින් සෘතුව කරණ කොට ගෙණ පෘථිවි පථන වෘක්ෂලතාදිය හටගනියි. එම ගිහිර සෘතුවගේ සම්ප්‍රාප්තිය අන්ධකාරය සහ ස්වභාවධර්මය හේතුකොට ගෙණ සිඬවෙයි. එක් කල්පාන්තරයකදී ලෝකය අළු පමණවත් ඉතුරු නොවී ගින්නෙන් දලා විනාසවී ගියාම පතලාවූ සනාන්ධකාරය සහ ආකාශාදී ධාතුන් පමණක් ඉතුරු වෙයි. එම අන්ධකාරය නිසා සහ ස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් ගිහිර සෘතුවගේ සම්ප්‍රාප්තිය සිඬවෙයි. එම සෘතුව කරණකොට ගෙණ ආකාශාදී ධාතුන් සමග සංයෝජිත වූ පරමාත්ම සංඛ්‍යාත සුබ්ම ද්‍රව්‍ය ඒකරාසිවී කිනිහිරිමලකට බදු වණ් ඇති පෘථිවි පටලයක් හටගනියි. එම පෘථිවි පටලය ක්‍රමයෙන් වැඩී ගොස් මේ මහා පෘථිවිය හටගන්නවාය, (මෙසේ පෘථිවිය සහ පථන වෘක්ෂලතාදිය) සිතෝෂ්ණාදී සෘතු ගුණයන් නිසා හටගන්නා බැවින් සෘතුපය සියළුම බිජු ජාති වෘක්ෂලතාදී හේතුවෙන් හටගන්නා බැවින් හේතුපය-සියළුම සත්වයන් කම්යෙන් හටගන්නා බැවින් කම්පය-මෙසේ කම් සෘතු හේතු යන කාරණා තුණෙන් මේ ලෝකය හටගන්නා බව කිසි සැකයක් නැතුව දැනගැනීමට ඉහත දැක්වූ වීදුරු භාජනයේ නිදර්ශණය ඉතා වැදගත්ය, එම කාරණයෙන් මැවුම්කාරයෙක් නැතුව ලෝකය හටගන්නා බව සක්සුදක්මෙන් ඔප්පුවෙනවාය-

කවද, එම සත්වයන්ගේ ආධ්‍යාත්මික රූප කලාපයන් පමණක් පළවුවෙන් හටගන්නා කල පුච් කම්බලයෙන්ම හටගනියි.

ඒබව අභිධර්මාවකාරයෙහි.

**රූප- නිබ්බත්තමානන්තං සබ්බෙසංපතපාණිනං,
පයමංකම්මකොයෙව, නිබ්බත්තතිතංසංසයො-**

එම අධ්‍යාත්මික රූපකලාපයන් ආශ්‍රය කොටගෙණ නැවත, වීත්ත, සෘතු, ආහාර යන තුන්කාරණයන් නිසා අතරතුරක් හෙවත් නැවතීමක් නැතුව බාහිර වූ රූපකලාපයෝ පහළවී

මහත්වු ආත්මභාවාදිය හටගනියි. මෙසේ සත්වයා සම්බන්ධ ආධ්‍යාත්මික බාහිර රූපයන්ගේ හටගැනීම පරමාර්ථ ධර්මශාස්ත්‍රානුකූලව දැනගත්තට ඕනෑය. එබඳු උතුම් ශාස්ත්‍රයන්ගේ දැන ගැනීමක් නැති උදර හරණයෙහි පමණක් ඥාණය ඇති අඥාණයින්ට එම ඒකාන්ත සත්‍ය ධර්මයන් දැනගත්තට පුළුවන් කමක් නැත. තවද, මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි ප්‍රථමයෙන් මනුෂ්‍යයන් හටගත්තේ බ්‍රහ්මයන්ගෙන්ය. ප්‍රථම කල්පිකයෝ නම් එම බ්‍රහ්මයෝය. ඔවුන් පුණ්‍යක්ෂයවීමෙන් බබ්ලොවින් අවුත් අළුත් ලෝකයෙහි වාසය කළාහුය. තවද, මැවුම් කාරයෙක් නැතුව මේ ලෝකය පැවැත්වීමට ආවේ කොහොමදැයි කියා අසන අප මිත්‍රයාගේ ඇසීමට අපි දෙන ලුහුඬු උත්තරය නම් මෙහි ඉහත දක්වූ අන්දමය. පුළුවන් නම් මේ කියමන් තර්ක ව්‍යාකරණන්‍යාය මීමාසාදි ශාස්ත්‍ර වලින් බොරුබව ඔප්පු කළ යුතුයි. එබඳු කියමනක් එම ශාස්ත්‍ර වලින් පෙන්වන්නට නම් අප මිත්‍රයාට අමුතුවෙන් එම ශාස්ත්‍ර සාදගන්නට වෙනවාට අනුමාන නැත.

තවද, “මනුෂ්‍යයා මව්පියන් හැර භායාර්ථට ඇළුම් වෙනවාය, යන වචන ස්ත්‍රී දුටු හැටියේම ආදම් කීවේ නැත කියාද, එසේ කීබව පුළුවන් නම් අපට ඔප්පු කරන්නටය කියාද, අප මිත්‍රයා අපෙන් ඉල්ලා සිටින හෙයින් එම වචන කීවේ ආදම්ද මෝසෙස්ද කියා මෙහි සිටින්නන්ට තේරුම් යන පිණිස එම පරිච්ඡේදය මඳක් ඉහලට සිට කියවා තේරුම්කර දෙමි, ඒ මෙසේය උත්පත්ති, 2, 23, 24. “එවිට ආදම් මේ කැනැන්ති මාගේ ඇටවලින් ඇටය, මාගේ මාංශයෙන් මාංශයය, මනුෂ්‍යයාගෙන් හත් බැවින් මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රීයයි නම් ලබන්නිය, එබැවින් මනුෂ්‍යයා තමන්ගේ මව් පියන් හැර තමාගේ භායාර්ථට ඇළුම් වන්නේය, ආදම් යන නාමපදයෙන් පටන්ගෙන වන්නේය යන හචනක් ක්‍රියා වෙන් අවසාන වූ මේ වාක්‍යය ආදම් විසින්ම කියාපු බව යන්නම් ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රය උගත් ලමයෙකුට පවා තේරුම් යනවාට අනුමාන නැත. පද පුරණාර්ථයෙහිවූ එබැවින් යන නිපාතපදයෙන්ද, ඒ වාක්‍යයෙහි සියළු පදයන්ගේ සම්බන්ධය ප්‍රකාශ වෙයි, මෙසේ ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රානුකූලව බලන කල ආදම්, යන කර්තෘ විසින් එම වචන සියල්ලම කියා වන්නේය, යන ක්‍රියාවෙන් අවසාන කරපු බව පෙනේ. එවිට ආදම් මේ කැනැන්ති මාගේ ඇටවලින් ඇටය, මාගේ මාංශයෙන් මාංශයය, යනමෙහි, මාගේ යන සම්බන්ධ විභකේෂණයක වචනයෙන්ද එම ස්ත්‍රී ගැණ කථාකල කැනැන්තා ආදම් බව තේරුම් නොයන්නේ කාටද? මෙපමණ පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබෙන මේ කාරණය අතික් අතට හරවන්නට හදන එක වගේ හපන් කමක් තවත් ඇද්ද. මේ වචන කීවේ ආදම් මීය මෝසෙස්

බවට ඒ පරිච්ඡේදයේ කිසිම තැනකින් දැනගන්නට නැත. එම වචන කීවේ මෝසෙස් නම් ඒ 23 වෙනි පදය පටන්ගන්නවිට “එවිට මෝසෙස්” කියා පටන්ගන්නට ඕනෑය. එසේ මෝසෙස්ගේ නමවත් එම පරිච්ඡේදයේ කිසිම තැනක සඳහන්වී නැති නිසාත් ආදම් ගේ නම එහි මුලටම සඳහන් කර තිබෙන නිසාත් ඒ වචන සියල්ලම ආදම් විසින් කියාපූ බව හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වෙනවාය. මනුෂ්‍යයා මව් පියන් හැර භායාබවට ඇලුම් වෙනවාය, යන වචන ආදම්ට ස්ත්‍රී දුටු හැටියේම කියන්නට බැරිබව අප විසින් තේරුම්කර දුන්නාම එම වචනය පමණක් මෝසෙස් පිට පවරන්නට හඳුන්වන ඊට ඉහළින් පෙනෙන්නට තිබෙන වචන ආදම්ට කිසිකලෙකවත් කියන්නට පුළුවන කියා හිතාගණද? ආදම්ට බරවූ නින්දක් පමුණුවා ඔහු නිදගත්විට යෙහෝව: ඔහු ගෙන් ඉලඟුටයක් බිඳගෙන ඒ ඇටයෙන් ස්ත්‍රීයෙක් මවා ආදම් වෙතට පැමිණෙව්වාම ආදම් ස්ත්‍රී දෙස බලා “මේ තැනැත්තී මාගේ ඇටවලින් ඇටය, මාගේ මාංශයෙන් මාංශය” කියා කීවා යයි බයිබලයේ සඳහන් කර තිබේ. මේ කීමද කිසිසේත් විශ්වාස කරන්නට බැරි එකක්ය. මක්නිසාද, ආදම් බරවූ නින්දකින් නිදගත සිටිද්දී යෙහෝව: ඔහුගෙන් ඉලඟු ඇටයක් බිඳගෙන, එයින් ස්ත්‍රීයක් මවාපූ නිසා ආදම් නින්දෙන් සිටිද්දී සිඬවුනු ඒ කාරණය කිසිසේත් ඔහුට දැනගන්නට බැරිය. ඒකනිසා ආදම්ට ස්ත්‍රී දුටු හැටියේම, මේ තැනැත්තී මාගේ ඇට වලින් ඇටය, කියා හෝ මාගේ මාංශයෙන් මාංශය යන වචන කිසිසේත් කියන්නට බැරුවා සත්තකය. නින්දෙන් සිටිද්දී සිඬවූ ඒ කාරණය, ආදම් නොදන්නා නිසා ස්ත්‍රී දුටුවාම එම ස්ත්‍රී මාගේ ඇටවලින් ඇටය, කියා හෝ මාගේ මාංශයෙන් මාංශය කියා හෝ කියන්නට පුළුවන් කමක් ඔහුට තිබෙන්නට බැරිය. යෙහෝව: එම ස්ත්‍රී මැව්වේ ආදම්ගේ ඇටවලින්ද වෙනයම් දෙයකින් දැයි කියා ආදම්ට කියන්නට පුළුවන් කමක් තිබෙන්නට බැරිය. ආදම් නින්දෙන් නැගිටිවේ ඔහුගෙන් ගත් ඉලඟු ඇටයෙන් ස්ත්‍රී මැව්වාටත් පසුව නිසා ආදම් උපන්නාට (මැවුනාට) පසු කවදවත් නුදුටු එම ස්ත්‍රීය නින්දෙන් නැගිටිනවා හා සමඟ දක්ක තරමකින් එම ස්ත්‍රී ආදම්ගේ ඇටවලින් ඇටය කියා හෝ මොන අන්දමකට වත් එම ස්ත්‍රීගේ මැවීම ගැන කිසිම වචනයක් වත් ආදම්ට පාවිච්චි කරන්නට පුළුවන් කමක් තිබෙන්නට බැරිය. එමනිසා ඒ කියමන ද පූර්වපර විරෝධ බැවින් සම්පූර්ණ බොරුවක්ය. ආදම්, එම වචන කීවා සැබෑනම් ඔහුගෙන් ඉලඟු ඇටය බිඳගත් බව ඔහු දැනගන සිටින්නට ඕනෑය. එසේ ඉලඟු බිඳිද්දී ආදම් එය දැන ගන සිටියානම් නොහොත් ආදම්ට ඉලඟු බිඳින බව දැනුනා නම් ආදම් මරහඬ නොදී මරණ හයින් කැනොගසා සිටියානම් ඒකත් ලොකු අපුරුවයි.

ආදම් බරවූ නින්දකින් සිටියාය සැබෑ නම්, මේ නැතැත්තී මාගේ ඇටවලින් ඇටය, කී වචනය සම්පූර්ණයෙන් බොරුවෙන්ට ඕනෑය. එම වචනය සැබෑනම් බරවූ නින්දකින් සිටියාය, කියන වචනය සම්පූර්ණයෙන් බොරු වෙන්ට ඕනෑය. මෙසේ එකකට එකක් බොරුවෙන කියමන් වලින් පිරි තිබෙන බයිබලය සැබෑ පොතක් වෙන්නේ කෙලෙසද? අරාබි බොරුය කියන්නේ මෙබඳු ඒවාට නොවේද? මෙසේ එක බොරුවක් හරිගස්සාගත්ට යනකොට පනිත්කියාගේ කසලගොඩ අවුස්සන්නාක් මෙන් බයිබලයේ තිබෙන තව තව අනන්ත බොරු එළිවෙන රුව පෙනෙන්නේ නැද්ද? ආදම්ට කිසිකලකවත් කියන්ට නියා හිතන්ටවත් බැරි වචනයක්වූ "මනුෂ්‍යයා මව පියන් හැර භායාබ්ධ ඇලුම් වෙනවාය. යන වචන ආදම්ට කිසි කලකවත් කියන්ට බැරිබව අප විසින් පෙන්නා දුන්නාම අප මිත්‍රයා එම වචන මොසෙස් කීවාය කියා උත්තර දුන්හු බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත, හොඳයි මේ උත්තරයේ අන්දමට, ආදම් නොකී වචනයක් ආදම් කීවාය කියා මෝසෙස් බයිබලයේ ලිවූනම් එම ලියාපු ලියවිල්ල බොරු ලියවිල්ලක් නොවේද? මෙසේ බොරු ලියවිලි වලින් පුරවා තිබෙන බයිබලය සැබෑ පොතක් වෙන්නේ කෙලෙසද? එබඳු බොරු පොතක බොරු කියමන් අදහාලත් පරලොව ගැලවීමක් ලබාගන්ට පුළුවන්ද? තවද, උත්පත්ති පොත මෝසෙස් විසින් ලිවූය කියා අප මිත්‍රයා කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නමුත් එය ඔප්පුකරන්ට බැරි කීමක්ය. උත්පත්ති පොත කියා බයිබලයේ එක අකුරක්වත් මොසෙස් ලිවූය කියා අප මිතුරාට කවර කලකවත් ඔප්පුකරන්ට බැරිමය. බයිබලයේ එක අකුරක්වත් මෝසෙස් ලිවේ නැති බව එම බයිබලයෙන්ම අපට ඔප්පු කරන්ට පුළුවන. ඒ නිසා මේ වාදය අවසාන වෙන්ට මත්තෙන් යථාච්ඡායවූ පරිද්දෙන් ඒ කාරණය බයිබලයෙන්ම ඉතා පැහැදිලි ලෙස ඔප්පුකර දෙන්නෙමි.

තවද ආදම් ලඬිකාවේ සිටින මිනිහෙක්බවත් ඔහුගේ දෙමව් පියෝ ලඬිකාවේ සිටිය බවත් ඔප්පු කරන්ට හියොන් බයිබල් පද ඔප්පු කළා වාගේ වේය කියා අප මිත්‍රයා කියන නිසා මෙන්න එහෙනම් ආදම් ලඬිකාවේ සිටිය මිනිහෙක් බව පුරාණ පොත පතෙන් සහ මුඛ පරම්පරාගත පාඨ වලිනුත් ඔප්පු කරණ හැටි බලා ඉන්ට හොඳයි. ආදම් ජීවත්ව සිටියේ ගල් අරාබියාවේය. ඒ රටේ අරාබි මිනිසුන් විසින් ආදම් ගැණ කියන්නේ කොහොමද කියා පළමු කොට සොයා බලමු. මෙන්න ඒ ගැණ අරාබීන්ගේ කුරන් පොතේ 2 වෙනි, පරිවිභේදයේ 33 වෙනි පදේ සිට 37, වෙනි පදය දක්වා කියා තිබෙන අන්දම "දෙවියන්වහන්සේ

ආදම් නම් මනුෂ්‍යයා මවා ඔහුගේ වම් ඉල ඇටයකින් ඒව මවා උයනක් නිර්මිත කොට ඒ දෙදෙනාටම උයනේ ඉන්ඩ සලසවා උයන මධ්‍යයේ තිබෙන ගසෙන්* පමණක් නොකව කියා අනකොට දෙවියන්වහන්සේ අහස්වුහු කල්හි, ඔවුන් ඒ එපාය කී ගසේ ගෙඩි කෑවෝය. දෙවියන් වහන්සේ මේ දැක ඔවුන් උයනෙන් පත්තා දමුවේය. එකල ආදම් සිරන්ඩිබි නම් මේ ලඬිකාවේ වැටුනේය. ඒවා ප්‍රධියා සාමිපයෙහිවූ කන්දකට වැටුනේය. මෙසේ මේ දෙදෙන අවුරුදු 200 යක් වෙන්ව ඉන්නා අතර ගාබිරියෙල් නම් දේවදූතයා විසින් ආදම්ව ගෙණ ගොස් ඒව සාමිපයේ තැබුවේය. එහිදී ඒ දෙදෙනාගේ සංවාසය වූයේය කියාය” †කුරන් පොතෙන් ගෙණ ප්‍රකාශ කළාවූ ආදම්ගේ සහ ඒවගෙන් ප්‍රවාත්ති කථාව ඒ කුරන් පොතට අඩංගු කරන්ට ප්‍රථමයෙන් ඒ බව ඒ රටේ ව්‍යවහාරයව තිබුනාට අනුමානයක් නැත. මේ ව්‍යවහාරය ප්‍රකටව තිබුනේ අරාබියාවේ බස්නාහිර පළාතේය. ඒ අසල සංකද්වීපය, කුසද්වීපය, වරාහද්වීපය, පලක්ද්වීපය යන මේ ආදී මහද්වීපවල් සහ මිසර, මිසපොටේමියා, සීමන් ආදී සියළු දෙයින් සමුර්ධවූ දේශ ද්වීප නාගරාදිය තිබුනාය. මෙසේ

* මේ ගසට සමහරෙක් තිරිඟු ගසය කියාද, සමහරෙක් මුද්දප්පලම් වැලය කියාද සමහරෙක් වෙන ගසෙක කියාද, කියන්නාහුය.

† සාමි රාජ්‍යයෙන් පත්තා දමූ කල්හි ආදම් ලඬිකාවෙන්, ඒව අරාබියාවේ මක්කම සාමිපයෙන් වැටුනාය කියන එකත් ගාබිරියෙල් දේවදූතයා විසින් ආදම්ව ගෙණ ගොස් අරාබියාවේ මක්කම සාමිපයේ ඒව ලග තැබුවාය කියන එකත් සමහර විට කේවුහ නම් රචනා ශාස්ත්‍රයට අයිති ඒවා වෙන්ට පිළිඳින, මක්නිසාද යහපත් තේරුමට වැටහේනම් මෙවැනි කියමන් කියන්ට රචනා ශාස්ත්‍රය ඉඩ දෙයි, ආදම් සහ ඒව යහපත් ගුණ ධර්මයේ පිහිටි මනුෂ්‍යයෝ නම් ඔවුන් කොහෙන් ඇවිත් මේ නරලොව උපන්නාද කියා දන්නේ නැත්නම් ඒ අයවල් අහසින් වැටුනාය කියා කීවාට රචනාශාස්ත්‍රයට සහ ව්‍යවහාරයට වරද නැත, මේ වචනය මෙයාකාරයෙන්ම අද දක්වාත් මනුෂ්‍යයෝ ව්‍යවහාර කරන්නාහුය. හේ·කෙසේද යම් මනුෂ්‍යයෙක් අපේ ගම්දෙර අහන්බෙන් වාගේ ඇවිත් සිටිනවා යමෙක් දැක මොහු මේනතට කොහෙන් ආවාද කියා ඇසුවොත් “අපේ මම දන්නේනැ අහසෙන් වැටුනා වෙන්ට ඇත කියන කියමන අද දක්වාත් ව්‍යවහාරයි, තවද ආදම් මොන අභමිබයකින්වත් අරාබියාවට පැමිණ ඒව අඩු කොට ගත්තානම් ආදම් මොන විධියකින් අරාබියට ආවේද යන බව නොදන්නා අය මොහු කොහොම ආවාද කියා අපි දන්නේ නැත. දෙවියෝ ගෙණුත් දමන්ට ඇත. කියන කියමන ව්‍යවහාර කළාට වරදක් නැත.

අරාබියාව අසල නොයෙක් දේශ ද්වීප නගරාදිය තිබෙද්දී-
ඒ කිසිම රටකින් ආදම් එහි පැමිණුණාය නොකියා මේ ඉතාමත්
දුරස්තරව තිබෙන ලංකාවෙන් ආදම් අරාබියාවට ගියාය කියා
බොරුවට නම් කියන්න කිසි ඕනෑකමක් ඇත්තේම නැත.
එබැවින් මෙහි මොකක් නමුත් ඇත්තක් තිබෙන්නටම ඇත.
ඒ ඇත්ත නම් ආදම් ලංකාවේ සිට අරාබියාවට ගිය එකමය.

තවද උත්පත්ති පොතේ 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 24 වෙනි
පදයෙන් “මනුෂ්‍යයා තමාගේ දෙමව්පියන් හැර ස්ත්‍රීට
ඇලෙන්නේය” කියා ආදම් කී බව පෙනේ. මේ ආදම්ගේ
කීමෙන්ද ඔහු කොහේදෝ රටක සිට ඒව ලඟට ආබව ඔප්පුවේ.
ඒ මෙසේය, මේ ලෝකයේ දහෙන් නවසිය අනූනව දෙනෙක්
පමණ ස්ත්‍රීහු තමනමත්ගේ දෙමව්පියන් හැර පුරුෂයන්ට ඇලෙන
එක සිරිතක්ය. ඒ සිරිත එසේ තිබෙද්දීත් ආදම් කියා තිබෙන්නේ
පුඨියා දෙමව්පියන් හැර ස්ත්‍රීට ඇලෙනවාය කියාය. මේ
කීමෙන් පැහැදිලි පෙනෙන්නේ ආදම් තමාට සිටුවූ දේ කී
බවය. ආදම්ගේ කටින් කියාලා තිබෙන ඒ කියමනෙන්ම
ඔහු කොහේදෝ ඉඳලා ඒව ගාවාට ආ බව ඉතා පිරිසිදුව ඔප්පු-
වෙන නිසා ආදම් තමාගේ දෙමව්පියන් අත්හැරලා ලංකාවෙන්
ගල්අරාබියාවට ගිය බව බයිබලයෙන් පවා ඔප්පුවේ.

තවද, ආදම් මේ ලංකාවේ සිටිය මිනිහෙක් බවට මේ ඇර
තවත් බොහෝ ලකුණු තිබෙනවාය. එයින් සමහරක් නම්:-
ඉංග්‍රීසිකාරයන් විසින් ග්‍රීපාද කන්දට, “ඇඩම්ස්පික්” ආදම්ගේ
කන්දය, නොහොත් ආදම් සිටිය රටේ කන්දය, කියා කීමද-
ආදම් ලංකාවෙන් යනකොට දඹදිවට එගොඩව ගිය පාලමට
අද දක්වාත් ආදම්ගේ පාලමය කියා කීමද-එසේම, පුත්ස,
පර්සින්, අරාබි, තුර්කි, පරන්ගි, ලන්සි, කාබෙරි, රුසියන්,
ජර්මන්, ඉතාලි ආදී සියළුම දේසක්කාරයින් විසින් ග්‍රීපාද
කන්දට ආදම් සිටිය රටේ කන්ද කියා කීමද, යන මේ ඉතා
වැදගත් සාක්ෂි වලින් ආදම් ලංකාවේ සිටිය මිනිහෙක් බවත්
ඔහුගේ දෙමව්පියන් ලංකාවේ සිටිය බවත් ඉතා පැහැදිලිව
ඔප්පුවේ.

තවද ලංකාවේ මනුෂ්‍යයෝ වැඩිකොටම රතුය, එහෙත්
ගල්අරාබියාවේ මනුෂ්‍යයෝ සුදුමැලි පාට මනුෂ්‍ය වර්ගයක්ය.
යම් වීඩියකින් රතු මනුෂ්‍යයෙක් අරාබියාවට පැමිණියේ නම්,
ඔහුගේ නම අරාබින් දන්නේ නැත්නම් ඔහුගේ වණ්ණය කරණ-
කොටගෙන හෝ වෙන අඩගයක් කරණකොටගෙන හෝ
ඔහුට නමක් තබාය කියා අපට හිතන්නට පුළුවන. ඒ ආදම්ගේ
පාවේ අන්දමට නමක් තබනවානම් ඔහුට රත්තාය, කියා
නමක් තබන්නට ඕනෑය. ආදම් යන අරාබි වචනයේ අර්ථය
නම්, රත්තා, යන අර්ථය, මේ ආදම් යන වචනයේ තේරුමෙන්

පවා ඔහු ලංකාවෙන් ගිය රතු මිනීමහක් බව පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. එසේම, ආදම් රතු මනුෂ්‍යයෝ ඉන්න වෙන රටකින් එහි පැමිණුනාය කියා කිසිවෙක් නොකියන බැවින්ද ලංකාවෙන් ගිය බව අරාබීන්ගේ කුරන්පොත් පවා ලියා තිබෙන බැවින්ද කිසි සැකයක් නැතුවම ආදම් ලංකාවෙන් ගිය රතු මිනීමහක් බැවින්ද ඔහුගේ දෙමව්පියන් ලංකාවේ සිටිය බවත් ඔප්පුවුනා ඇත.*

තවද, උත්පත්ති පොතේ 6 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදය ගැණ අප මිත්‍රයා කියන්නේ යෙහෝව්: මනුෂ්‍යයන් මෙන් තමා කළාවූ යම් වැරද්දකට තැවුනා නොව මනුෂ්‍යයන් ගැණ අප්‍රිය වුනාය කියාය. හොඳයි මේ උත්තරය බයිබලයට එකඟද කියා බලමු. උත්පත්ති පොතේ 6 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදේ පටන් 7 වෙනි පදය දක්වා නැවතත් කියවා තේරුම් කර දෙමි. ඒ මෙසේය— “යෙහෝව්: වහන්සේ පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් තැවුණු සේක, උත්වහන්සේගේ හෘදයෙහි සෝක වූයේය. යෙහෝව්: වහන්සේ මම මනුෂ්‍යයා මැව් නිසා තැවෙමි. එබැවින් මම මැව් මනුෂ්‍යයා පොළෝ තලයෙන් විනාස කරන්නෙමි. මනුෂ්‍යයන්ද මෘගයන්ද බඩගා ඇවිදින්නන්ද ආකාශයෙහි පක්ෂීන්ද විනාස කරන්නෙමියි”යි වදළුසේක. යෙහෝව්: මේ කී අන්දමට නො වාගේ

* ආදම් සිටිය, පැරඩයිස්, නම් උයන ලංකාවේ පිහිටා තිබෙන බව ඔප්පුවීමෙන් ඔහු ලංකාවෙන් ගිය රතුමිනීමහක් බව කිසි සැකයක් නැතුව ඔප්පු වෙනවා ඇත. එම නිසා ආදම් සිටිය පැරඩයිස් නම් උයන ලංකාවේ පිහිටා තිබෙන බව පුරාණ සිටි ඒරෝපාකාර පණ්ඩිතයින්ගේ කියමන් වලින් ඔප්පුකරන්නෙමි. ඒ මෙසේය. ඇම්. ඒ. යන. උගත් නාමයක් දරා ඇස්. බාරින් ගුල්ඩ් උන්නැහේගේ පොතේ 264 වෙනි පිටේ සඳහන්කර තිබෙන්නේ මෙසේය. තවවෙනි ශතවර්ෂයෙහි යාදු මැජ්එකක් ස්ට්‍රස්-බැරක්හි පොතේ ගෙයි ප්‍රවේශම්කර තිබෙයි. එහි ආදම් සිටි උයන ආසියාවේ නැගෙනහිර අන්තිම කොතේ පිහිටා තිබෙන බව පෙනෙයි. තවත් මැජ්එකක් බ්‍රිටිෂ් මියුසියම්හි තිබෙයි. එහි ආදම් සිටි උයන පළමු කී ආකාරයටම පිහිටා තිබෙන බව පෙනෙයි. එහි 1168 දී ප්‍රස්ටර් රෝන් නම් කෙනෙක් විසින් කොන්ස්තන්තිනෝපල්හි එම්ප්‍රදේරු එමානුවෙල් කොන්-තිනස්ට අවින ලද ලියමනක ආදම් සිටි උයන ඉන්දියාවේ තිබෙන බව කියා තිබෙයි. තවත් ඒ ලියමනෙහි හාස්කම් පවතින්නාවූ පොකුණක් ඒ උයන සවිඵයෙහි තිබෙන බවත් ඒ පොකුන පිහිටා තිබෙන්නේ ඔලිම්පස් නම් කන්දක් පහළ බවත් කියා තිබෙයි. මේ ගැණ ඇස්බටින් නම් පණ්ඩිත මහතා මෙසේ කියයි. මේ ඔලිම්පස් කියන නම එලම්බෝ කියන නාමයෙන් පෙරලාගෙන තිබෙන එකකය. එලම්බෝ කියන්නේ ලංකාවේ තිබෙන

පවුල පමණක් ඉතුරු වෙද්දී අතින් සියළු මනුෂ්‍ය නිරශ්චිතාදීන් මහත්වූ ජලගැල්මක් එවා මරාදූමම බව බයිබලයේ සඳහන්ව තිබේ. දන් ඉතින් අපට ඕනෑම තිබෙන්නේ යෙහෝව: මනුෂ්‍ය යෙක් මෙන් තැවුණු සෝකවුණු කෙනෙක්ද නැතහොත් ඊටත් වඩා අත්ත ලෙස තැවුණු සෝකවුණු කෙනෙක්ද කියා බලා දැනගැනීමයි. මේ ලෝකයේ නුවණ ඇති කොයිම මනුෂ්‍යයෙක් වත් අන්තිමට තැවෙන සෝකවෙන දේවල් කරන්නේ නැතුවා සත්තකය, නමුත් යෙහෝව: කරපු කාරියෙන් අන්තිමේදී ඉතා මහත් ලෙස තැවුණු සෝකවුණු කෙනෙක් බව බයිබලයෙන්ම ඔප්පු උතා සත්තකය, යෙහෝව: මනුෂ්‍යයෙක් මෙන් තමා

කොළොම්බෝ නම් ප්‍රදේශයටය. ඒ බව ඔප්පු කිරීමට "සර් සේන්මැන්ඩ-විල්" නම් මහත්මයෙකුගේ කියමනක් යාන්ත්‍රිකයාට දී තිබෙයි. ඒ ගැණ මැන්ඩවිල්ගේ හිස්ටරි ඔෆ් ට්‍රිවල්ස් නම් පොතේ මෙසේ කියයි. "ඒ වනාන්තරයෙන් බස්නාහිර කෙළවර පොළොම්බෝ කියා නුවරක් තිබෙයි. ඊට ඇත තැගෙනහිරින් පොළොම්බෝ කියා කන්දක් තිබෙයි. ඒ කන්ද පාඩුල මහත් භාස්කම් ඇති ලිඳක් තිබෙයි. ඒ ලිඳෙන් තුන්වරුවක් වතුර බි කෙනෙකුට කිසි කලක රෝග පීඩාදියක් සැදෙන්නේ නැතිලු." ඒ මහතා ඒ ලිඳෙන් තුන් හතර විටක් වතුර බිව්වාය. එයින් ඒ මහතාට බොහෝ සුව ලැබුණු බව දැනගත්තාය. සමහරු ඒ ලිඳට තරුණකමේ ලිඳයයි කියති. ඒ ලිඳට එයාකාර බලයක් තිබෙන්නේ ආදම් හිටි උයනෙන් ගලාගෙණ එන උල්පතක් ඊට අසුරි තිබෙන නිසාය කියා මනුෂ්‍යයෝ කියති. පැරිස් නුවර ඉම්පිරියල් නම් පොත්ගෙයි "ලැම්බාර්ටස් ප්ලෝරිඩස්" නම් කෙනෙක් විසින් දෙළොස්වෙනි ශතවර්ෂයේදී තැනූ මැස් නොහොත් භූමි සිතියමක් තිබෙයි. ඒ භූමිසිතියමේ ආදම් හිටි උයන ආසියාවේ දකුණු නැගෙනහිරින් පිහිටා තිබෙන දූපතක තිබෙන බව සඳහන්කර තිබෙයි. මැන්ඩවිල් තුන් හතර විටක් වතුර බිව්වාය කියන පොතෙකින් තිබෙන්නේ ආදම් හිටි උයනේ බව කියයි. තවද ඒ උයන අසල සදකාල ජීවනය ලබන්නාවූ ගසක් තිබෙන බව සඳහන් කර තිබෙයි. තවත් ඒ උයනෙන් ගංගා හතරක් වැටී බටත් එහිම සඳහන්කර තිබෙයි. කන්නිමරියාගේ කනායාදනකමට විරුඬව දේශනාකළාවූ මැස්තන් නම් පුරාණ පාදිලිකෙනෙක් ඉරිදි දවසක කළාවූ දේශනාවකදී සාන්තු බොයිල් සහ අම්බ්‍රෙස් කියන රෝමානු පාදිලි දෙන්නා සාක්ෂියට තබාගෙන ආදම්ගේ උයන ආසියාවේ නැගෙනහිර කන්දක් මුදුනේ පිහිටා තිබෙන බව ප්‍රකාශකර තිබෙයි. ශතවර්ෂ දෙදහේදී ලියනලද ලියවිලි වගේක සහ ලෝක සිතියමක් කැම්බේජ් නුවර කෝර්පස් ක්‍රිස්ටි කොලජී නම් පොත් ගෙයි තිබෙයි. එහි ආදම් හිටි උයන ගංගා නම් ගඟේ මෝය ඉදිරියෙහි තිබෙන දූපතක පිහිටා තිබෙන බව පෙනෙයි. ගංගානම් ගඟේ මෝය ඉදිරියෙහි තිබෙන දූපත නම් ලංකාවයි. ජෝන් ඩොන් ඩී. සී. වෙරක් නම් රෝමානු තාපසයෙක් දහහතරවෙනි ශතවර්ෂයෙහි බොහෝ ගමන්ගොස් තිබෙයි. ඒ ගමන්වලදී ආදම්ගේ උයන තිබෙන ප්‍රදේශය

කළාවූ යම් වැරද්දකට තැවුනේ නැතකියා අපමිත්‍රයා කියන්නේ යෙහෝව්‍යට මේ තැවීමක් සෝකවීමක් සිඬවුනේ පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයන් මැව්නියා නොවේද? මේ මනුෂ්‍යයන් වෙන්ට පළමුවෙන් ඔවුන් දුෂ්ටයෝ වෙනබව යෙහෝව්‍ය දුටුවේ නැද්ද-දුටුවා නම් එබඳු දුෂ්ට මනුෂ්‍යයන් මැව්වේ කුමටද? ඔවුන් දුෂ්ටයෝ වෙනබව දුටුවානම් මවන්නේ නැතුවා සත්තකය. දුෂ්ටයන් මවාපු කාරණයෙන්ම ඔවුන් දුෂ්ටයෝ වෙනබව යෙහෝව්‍ය දුටුවේ නැති බව පැහැදිලිව පෙනේ. මෙපමණ සුළු කාරණයක්වත් නුදුටු කෙනෙක් සියල්ල පෙන්වාදී සවිඥ කෙනෙක් වෙන්ට බැරිනියා මේ කාරණයෙන්ද යෙහෝව්‍යට සවිඥකමක් නොතිබුන බව ඔප්පු වේ. දුෂ්ටයන් නොමවා ධර්මිෂ්ටයන් මවාගත්තා නම් යෙහෝව්‍යට කිසි කලක එබඳු සෝකවීමක් තැවීමක් වෙන්තේ නැ නොවේද? අන්තිමේදී යෙහෝව්‍යට පැමුණුණු සෝකයේ මහත කොපමණද කීවොත් ඒ මැව් මනුෂ්‍යයන් සියල්ලම නෝවාගේ පටුල පමණක් ඉතුරු වෙද්දී ජලගැල්මෙන් මරාදමන්ට සිඬවුනාය. ඉතින් මේ ක්‍රියාව කුමකට සමානද කීවොත්, යම්කිසි අඥනයක් තමාගේ වත්තේ සෑම තැනම විසඹ වවාගණ වැවිල්ල සම්පූර්ණ උනායින් පසු ඒ අඹ විසඹ බව දැනී ඒ ගැණ බොහෝ සෝකවී ඒ ගස් සියල්ලම කපාකොටා විනාසකර දමුවාක් මෙන් යෙහෝව්‍යද පොළොවේ මනුෂ්‍යයන් මවා ඔවුන් දුෂ්ටයෝ බව දැනී ඒ ගැණ බොහෝ සෝකවී ජලගැල්මෙන් ඔවුන් විනාසකර දමුව බව පෙනේ. ඉතින් යෙහෝව්‍යගේ මේ ක්‍රියාව යථෝක්ත අඥන වැවිලිකාරයාගේ අඥන ක්‍රියාව හා සමාන බව ඉතා පැහැදිලිව පෙනියන නිසා එබඳු අඥන දෙවියෙක් ඉන්නවාය කියා හිතනවාට වඩා මහත් අඥන කමක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද?

ඔහු සොයාගණ කිබෙන අන්දමත් මෙසේය. ආදම්ගේ උයන එනම් පැරඩයිස් එක ගංගානම් ගහෙන් එතර පිහිටා කිබෙන බව ඔහු කියයි. (කල්-කවාඩ ආදී ඉන්දියානුවර් රචක සිටගණ ගංගානම් ගහෙන් එතරය කියත් නම් ඒ කියන්නේ ලංකාවටයි) දහතුන්වෙනි ශතවර්ෂයෙහි සාදනලද හැරිපෝර් නම් මැස්එකක් තිබෙයි. එහි ආදම්ගේ උයන ඉන්දියාව සම්පූර්ණ තිබෙන දූපතක් බව කියා තිබෙයි. (ඉන්දියාව සම්පූර්ණ තිබෙන දූපත නම් ලංකාවයි.) දහහතරවෙනි ශතවර්ෂයේ අයර්ලන්තයෙහිදී ලියනලද රිච්ක්ස්ගේ ගව්ඩ්පෝර්ල් නම් ලියමනක මෙසේ කියා තිබෙයි. රිච්ක්ස්නෝර්විස්ත් රජතුමාගේ පුත්‍රයෙක් ආදම්ගේ උයන ඉන්දියාවේ නැගෙනහිරට නුදුරුව පිහිටා තිබෙන බව සහ ඔහු ඒ ඉඩමට ගිය බවත් කියා තිබේ. මෙකී කාරණා වලින් සහ තවත් අනෙක කාරණාවලින් ඔප්පුවන්නේ ආදම් සිටී උයන ලංකාවේ පිහිටා තිබෙන බවත් ඔහු ලංකාවෙන් ගල්අරාබියාවට ගිය රතු මිනිසෙක් බවත් ඔහුගේ මව්පියන් ලංකාවේ සිටිය බවත්ය.

තවද අකීකරු දරුවන් ගැණ යම්කිසි පියෙක් අසතුටු වුනාක්මෙන් දුෂ්ටවූ මනුෂ්‍යයන් ගැණ යෙහෝව: අප්‍රිය වුනාය කියාද, මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් යෙහෝව: සෝකයෙන් තැවුනාය කීවේ දුෂ්ටයන් ගැණ අප්‍රිය වුනාට කියාද, අප මිත්‍රයා කියයි, නමුත් මේ කීම කිසියෙක් පිළිගන්ට බැරිය. මක්නිසාද- අකීකරු දරුවන් ගැණ යම්කිසි පියෙක් කොපමණ අසතුටු උනත් ඒ දරුවන් මරාදමන්නේ නැත. නමුත් යෙහෝව: තමන් විසින් මවාගත් මනුෂ්‍යයන් දුෂ්ට වුනුනිසා සියල්ලම මරාදමන්ට යෙදුනාය. ඒකනිසා යෙහෝව:ගේ මේ ක්‍රියාව අකීකරු දරුවන් ගැණ යම්කිසි පියෙකුගේ අසතුටුවීමක් හා සමානනැත. විෂ වෘක්ෂයන් වවාගණ අන්තිමේදී සෝකයෙන් තැවී ඒ සියලු වෘක්ෂයන් විනාසකර දැමූ අඥනයෙකුගේ අඥන ක්‍රියාවක් හා සමානාය. තවද, යෙහෝව: පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයන් මැවූ බැවින් තැවුනාය යන කීමෙන් ප්‍රකාශ වෙන්නේ මනුෂ්‍යයන් ගැණ අප්‍රිය වුනුබවය කියා අප මිත්‍රයා කියන්නේවි නමුත් ඒ කීම කිසිම ශාස්ත්‍රයකට එකඟ නැත. තැවුනාය, කීමෙන් අප්‍රිය වුනාය, කියා අර්ථයක් මොනම ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයකින්වත් ප්‍රකාශ වෙන්නේ නැත. මෙසේ කිසිම ශාස්ත්‍රයකට එකඟ නැත්තාවූ කියමන් මේ පණ්ඩිත සභාව ඉදිරිපිටදී කීම තමාගේ නූගත්කම එළිවීමට කාරණයක්ය. එපමණක් නොව තැවුනාය යන වචනයේ අර්ථය අප්‍රියවීමය කියා කිසිම අකාරාදියකින්වත් ව්‍යාකරණාදී කිසිම ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයකින්වත් එම බයිබලයෙන්වත්, පෙන්වන්ට බැරිය. එමනිසා කිසිම ආගම ශාස්ත්‍රාදියකට එකඟ නොවන්නාවූ කට්ට එන එන විහිළු දෙඩෙව්වාට ඒවා පණ්ඩිත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැත. මෙසේ හිතට හිතෙන බොරු නොකියා අපට ඒ ගැන උත්තර දෙන්නට බැරිය කියනවානම් මීටවඩා කොපමණ නම්බුද්? තවද තැවුනාය, යන තත්භව වචනය සුඛසිංහලට, පතන, තප්, තාපය, තැවුම්, තැවිලි කියා හින්නව කිබේ. මේ එකම වචනයකින්වත් අප්‍රිය වුනාය කියා අර්ථයක් ප්‍රකාශවෙන්නේ නැත. තැවුනාය, කියන්නේ සෝක-යෙන් තැවීමට මිස අප්‍රියවීමට නොවේය, අප්‍රිය වුනාය කියන්නේ ප්‍රියවීම නැති උනාටය ඉතින් මෙපමණ සුළු වචනයක වත් හරි අර්ථය නොදත් මොහු මේ මහා වාදයට ඉදිරියට ආ එකෙන් ඔප්පුවෙන්නේ විලිලැප්පා නැතිකමේ හපන්කම මිස. වෙන දැනකියාගත් කමක් නොවේය.

තවද මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තරය කියා හිතාගණ අප මිත්‍රයා “යන්නේ කොහේදැයි කියා ඇසුවාම මල්ලේ පොල්ය කියා” උත්තර දුන්නාක්මෙන් බිහිරෝ වෙන්නේත් අන්ධයෝ වෙන්නේත් දුප්පත්, වෙන්නේත් පොහොසත් වෙන්නේත් දෙමව්පියෝ තරුණ කාලේදී නොයෙක් අවකල්ක්‍රියාවන් කොට

රෝග සාදගත් නිසාය කියාද, එසේ දෙමව්පියන්ගේ වරදෙන් අද ගොළු බිහිරි දුප්පත් පොහොසත් වුනාට ඒ වරදට යෙහෝව්-පිට පවරණ එක වරදය කියාද උත්තර දුන් බව මෙහි සිටින කාටත් ඇහුනාට අනුමාන නැත. මේ උත්තරය ආයතියාස්ත්‍රයන්ට අතිශයින්ම විරුධවා පමණක් නොව බයිබලයටත් ඉදුරාම විරුධය, ඒ මෙසේය, නික්මයාමේ කථාව 2 වෙනි පොතේ 4 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 11 වෙනි පදේ “ගොළුවන්ද බිහිරන්ද දකින්නන්ද අන්ධයින්ද, මවන්නේ කවිද? යෙහෝව්: වහන්සේවූ මම නොවෙමිද?” කියා යෙහෝව්ගේ කටිත්ම ගොළුවෙක් බිහිරෙක් අන්ධයෙක් මවන්නේ යෙහෝව්:ම බව කියා තිබෙද්දීත් ඒ යෙහෝව්ගේ කීම අවලංගුකර දමන්ට හිතාගණ අප මිත්‍රයා උත්තර දෙන හැටි යෙහෝව්:ට විරුධය, අද ගොළු බිහිරිව උපදින්නේ දෙමව්පියන්ගේ දෝෂයෙන්නම් අන්ධයෙක් ගොළුවෙක් බිහිරෙක් මවන්නේ යෙහෝව්:ය කියා ඔහුගේ කටිත්ම කියාපූ ඒ වචන බොරු වෙනවා නොවෙද? මෙසේ අප මිත්‍රයාගේ කීම සැබෑ වුනොත් යෙහෝව්:ගේ කීම බොරුවෙන්ම ඕනෑය. යෙහෝව්:ගේ කීම සැබෑ වුනොත් මිත්‍රයාගේ කීම බොරු වෙන්ම ඕනෑය. මෙසේ මිත්‍රයාගේ උත්තරය බයිබලයට විරුධ නිසා කිසි විධියකින් වත් පිළිගන්ට බැරිය. දෙමව්පියන්ගේ වරදෙන් අද ගොළු බිහිරිව උපන්නාට දෙවියන්ට දෙස් කියන එක වැරද්දෙයි කීවේ අද ගොළු බිහිරන් යෙහෝව්: මවන්නේ නැත කියා මේ පිරිසට අහවන්ට හිතාගණයි, නමුත් ඒක කරන්ට මේ බයිබලය තිබෙන තුරු අප මිත්‍රයාට කවර කලවත් පුළුවන් වෙන්නේ නැත.

තවද-දෙමව්පියන්ගේ දෝෂ වලින් දරුවෝ ඇස් අන්ධව උපදිනවාය කියාද එසේ මව්පියන් විසින් වැරදි කොට ඒ වැරද්ද යෙහෝව්: පිට පැවරීම පාපිෂ්ට මනුෂ්‍යයන්ගේ ස්වභාවයක්ය කියාද, අප මිත්‍රයා මෙහිදී කී බව කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. ඉන් නිසා මේ ගැණ වැඩි දුරටත් බයිබලයෙන් පරීක්ෂාකර බැලීම අපේ යුතු කමක්ය. මෙන්න එහෙත්ම යෝහන්ගේ පොතේ 9 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 1 වෙනි පදේ පටන් 4 වෙනි පදය දක්වා ඒ ගැන කියා තිබෙන හැටි අපා ඉන්ට හොඳයි. “යෙසුස් වහන්සේ යමින් මව්කුසේ පටන් අන්ධවූ මනුෂ්‍යයෙක් දුටුසේක, එවිට උන්වහන්සේගේ ගෝලයෝ ආචාරිණි කවරු විසින් කරණ ලද පාපයකින් මොහු අන්ධව උපන්නේද? මොහු විසින්ද මොහුගේ මව්පියන් විසින්දැයි ඇහුවෝය. යෙසුස් වහන්සේ උත්තර දෙමින් දෙවියන් වහන්සේගේ ක්‍රියාවක් මොහු කෙරෙ ප්‍රකාශ කරණ පිණිස මිස, මොහු විසින්වත් මොහුගේ මව්පියන් විසින්වත් කළ පාපයකින් මෙදේ සිටුවුනේ නැත කියා ක්‍රිය්තුස් කියා තිබෙන හෙයින් අප මිත්‍රයාගේ කීමේ

ප්‍රකාරයට ක්‍රියාකාරී පාපිෂ්ට මනුෂ්‍යයෙක් බව ඔප්පු වූනා නොවේද? අප මිත්‍රයා යෙහෝව්: අන්ධයෝ මවන්තේ නැත කියා කියන නමුත් මෙහි ඉහත සඳහන් කළ ක්‍රියාකාරී කීමෙන් පවා යෙහෝව්: අන්ධයෝ මවන බව පැහැදිලිව ඔප්පු වූ හෙයින් අප මිත්‍රයාගේ කීම සම්පූර්ණයෙන්ම බොරු වූයේය. මිත්‍රයාගේ කීම සැබෑ වූනම් ක්‍රියාකාරී පාපිෂ්ට මනුෂ්‍යයෙක් බව ඔප්පු වන්නේය, මේ අවුල බෙරන්ට අප මිතුරාට තබා සන්න පාප්ටවත් පුළුවන් වෙන්නේ නැත, මව්පියන්ගේ දෝෂවලින් අන්ධව උපදින්නේ නැත කියා ක්‍රියාකාරී කියා තිබෙන හෙයින්, මිත්‍රයාගේ කීම අවලංගු නොවූයේද? වූයේමය.

තවද, අද ගොළු බිහිරි ආදී නොයෙක් අභිගව්‍යයන් සව උපදින්නේ දෙමව්පියන්ගේ දෝෂයෙන්ය කියා වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය දන්නා වූ අයවරුන් කියනවාය කියා මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත් සියළුම වෛද්‍යවාරීන් විසින් ගුරු තනතුරෙහි තබා ගත්තා වූ ආයතන ශාස්ත්‍ර සංඛ්‍යාත සංස්කෘත වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙන් නම් එබන්දක් ඔප්පු කරන්ට නුපුළුවන. එම වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙහි අද ගොළු බිහිරි ආදී නොයෙක් අභිගව්‍යකාරව ඉපදීම ගැණ දක්වා තිබෙන්නේ මෙසේය, දෙමව්පියන්ගේ යම්කිසි දෝෂයකින් නොව වක්ෂුර්දශකය පහළ වන්නා වූ කල්හි කෙරෙහිදායක වූ දෘෂ්ටිමණ්ඩලයට නොපැමිණියේ වී නම් ජාත්‍යන්තරයෙක් වෙනවාය කියාය.

ඒ බව සුශ්‍රූතයෙහි

“තත්‍රදෘෂ්ටිභාගමප්‍රතිපත්තං කෙරෙහිජාත්‍යන්තරාකරොති”

තවද එසේම දෙළඳක් උපදින්නා වූ කල රූපාලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද්දේ නම් ඇස් විකාරවද - ශබ්දලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද නම් ශ්‍රෝතවිකාරවද - ගන්ධාලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද නම්, ස්පර්ශ විකාරවද රසාලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද නම් ජීවිත විකාරවද-ස්පර්ශාලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද නම් ජීවි විකාරවද - උපදින බව කියා තිබේ

ඒ බව සුශ්‍රූතයෙහි

**යෙසුයෙෂ්විත්තියාදේෂු, දොහාදෙවෙවිමානනා
ප්‍රජායෙතසුතසාත්‍රිකී: තසිමිංකස්මිංස්තරෙත්තියො.**

මෙසේ දෙමව්පියන් කරුණු කාලේදී නොයෙක් අවකල් ක්‍රියාවල යෙදීමෙන් ආදගත් යම්කිසි ව්‍යාධියක් කරුණු කොට ගෙන ඔවුන්ගේ දරුවන් ජාත්‍යන්තරාදී අභිගව්‍යකාරව නුපදින බව, වක්ෂුර් දශකය පහළවන්නා වූ කල්හි දෘෂ්ටිමණ්ඩලයකරා

තේජෝධාතුව නොපැමිණීමෙන් ජාත්‍යන්ධයෙක් වෙනවාය, කියා වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙන් ප්‍රකාශවෙන හෙයින් අප මිත්‍රයාගේ කීම එනම් දෙමව්පියන්ගේ දෝෂයෙන් අද ගොළු බිහිරිව උපදිනවාය කියා වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය දන්තාඩු අයවළුන් කියනවාය, යන කීම සම්පූර්ණ බොරුවක් බව ඔප්පු වූවා ඇත.

තවද, සමහර දෙමව්පියන්ගේ දරුවෝ දුප්පත් වෙන්තෙන් පොහොසත් වෙන්තෙන් දෙමව්පියෝ තරුණ කාලේදී නොයෙක් නරක රෝග සාදගත් නිසාය කියා ඇහෙන අන්දමේ කථාවක් අප මිත්‍රයා කළේ යෙහෝව: සමහරු දුප්පත් කරන්නේවත් සමහරු පොහොසත් කරන්නේවත් නැත කියා මේ පිරිසට අහවන්ට හිතාගණවාට අනුමාන නැත. නුමුත් ඒ කීම බයිබලයට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුධය. ඒ මෙසේය-සාමුවෙල්ගේ පළමුවෙනි පොතේ 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 7 වෙනි පදේ “යෙහෝව: වහන්සේ දුප්පත් කරණසේක, පොහොසත් කරණ සේක, පහත් කරණසේක, උසස් කරණසේක” කියා දක්වා තිබෙන බැවින් නිරපරාධයේ මනුෂ්‍යයන් දිළිඳු කරලා ඔවුන්ට නිරාදායක් සමාන දුප්පත්කමේ මහාදුක යෙහෝව: විසින්ම පමුණුවා තිබෙන බව පෙනෙන හෙයින් එසේ නිරපරාධ අයවළුන්ට අපරාධ අවිච්ඡිකරණ අඤාන පිස්සු දෙවියෙක් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක නැති බව විශ්වාස කිරීම කොපමණ ඤානගෝචරද? තවද-මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයෙන් අසන්නෝ කවර අවියක්ද කියා අප මිත්‍රයා තේරුම් නොගෙන දෙමව්-පියන්ගේ දෝෂ ගැණ කළ කථාව මගේ ප්‍රශ්නයට කොහෙත්ම උත්තර වෙන්නේ නැත.

මම තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයෙන් ඇසූ පළමුවෙනි කාරණාව නම් යෙහෝව: සමහර මනුෂ්‍යයන් අඩු ආවිසෙන් මරාදමන නිසාත් සමහරු සම්පූර්ණ ආයුචලදා ජීවත්ව ඉන්ට ඉඩ අරින නිසාත් මේ කාරණය ගැණ නුවණින් කල්පනාකර බැලුවාම නිෂ්කාරණයේ මනුෂ්‍යයන් අඩු ආවිසෙන් මරා දැමීම “හත් අනුවණ පිස්සු ක්‍රියාවක් බවත් ඒක නිසා එබඳු අඤාන පිස්සු ක්‍රියා කරණ දෙවියෙක් මේ ලෝකයේ කිසි තැනක ඇත්තේ නැති බවත්ය, මේ ඇහීමට උත්තර වසයෙන් සමහරු අඩු අවිසෙන් මැරෙන්නේ දෙමව්පියන්ගේ දෝෂයෙන්ය කියා උත්තර දීම බයිබලයට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුධය. එය මෙසේය-සාමුවෙල්ගේ පළමුවෙනි පොතේ, 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ, 6 වෙනි පදයෙන් යෙහෝව: වහන්සේ මරණසේක ජීවත් කරණසේක” කියා මනුෂ්‍යයන් අඩු ආවිසෙන් මරා දමන්නේ පරමායුසයාගේ කෙළවර දක්වා ජීවත් කරන්නේ යෙහෝව:ම බයිබලයෙන් ඔප්පුවේ. එසේම යෙහෝව: මහත්වූ ජලගැල්මක් එවා සියලු මනුෂ්‍යයන් සහ සියළුම නිරිසත්තු එකසාරට මරා දැමීම බව

උත්පත්ති පොතේ 7 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 23 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවේ. එය මෙසේය—“භූමිමතුයෙහි සිටියාවූ සියළු සත්වයෝ විනාසවුනෝය. මනුෂ්‍යයෝද සිව්සාවෝද දිරිසසාකීහුද ආකාස පක්ෂිහුද භූමියෙන් විනාසවුනෝය” මෙසේ සියළුම මනුෂ්‍යයන් සහ සියළු කිරිසත්තු එකපාරටම මරාදමන්ට එම ජලගැල්ම එව්වේ යෙහෝව්‍යය, එසේම යෙහෝව්‍ය විසින් මහත්වූ වසංගත රෝග එවා මනුෂ්‍යයන් මරාදමූ බව ගණන් කළාව නම්, 4 වෙනි පොතේ, 11 වෙනි පරිච්ඡේදයේ, 33 වෙනි පදේ පටන් 34 වෙනි පදය දක්වා සඳහන් වී තිබේ. එය මෙසේය “යෙහෝව්‍යවහන්සේගේ ක්‍රෝධය ජනයන්ට විරුඬව දිලිහුනෝය” යෙහෝව්‍යවහන්සේද ඉතා මහත් වසංගත රෝගයකින් ජනයන්ට පහර දුන්නේය, තවද තෘෂ්ණා අධිකවූ ජනයන් එහි භූමදන කළ බැවින් මෝසෙස් ඒ සථානයට කිව්‍යොත්තන්තව්‍ය යන නම තැබූයේය” මේ පද දෙකෙන් යෙහෝව්‍ය ඉතා මහත් වසංගත රෝගයක් එවා මනුෂ්‍යයන් මැරූ බවත් එම මලකුණු එම සථානයේම වැලඳු බවත් ඔප්පුවේ. එසේම, එම පොතේ, 16 වෙනි පරිච්ඡේදයේ, 41 වෙනි පදේ පටන් 50 වෙනි පදය දක්වා කියවා බලනකොට යෙහෝව්‍ය ඉතා භයංකර වසංගත රෝගයක් එවා බොහෝ මනුෂ්‍යයන් මරා දමූ බව පෙනෙන්නට තිබේ. එහිම 49 වෙනි පදයේ එම වසංගතයෙන් මැරූ අයවලුන්ගේ ගණන සඳහන්වී තිබේ. එය මෙසේය—“එකල කෝරයේ කාරණයෙන් මලවුන් හැර වසංගතයෙන් මලවුන් දහහතරදස් හත්සියයක” මෙසේ දහස් ගණන් මනුෂ්‍යයෝ යෙහෝව්‍ය නිෂ්කාරණයේ වසංගත වලින් මැරුවා පමණක් නොව ගින්තෙන්ද මිනිස්සු මරාදමා තිබෙනවාය, එය මෙසේය, එම පොතේ එම පරිච්ඡේදයේ, 35 වෙනි පදයේ, “යෙහෝව්‍යවහන්සේ කෙරෙන් ගින්තක් අවුත් සුවද දුම්පිදු මනුෂ්‍යයන් දෙසිය පණසූ විනාස කෙළේය” කියා සඳහන් කර තිබෙන බැවින් යෙහෝව්‍ය ගින්තෙන් පවා මිනීමරා තිබෙන බව පැහැදිලිව පෙනේ. එසේම, එම පොතේ 21 වෙනි පරිච්ඡේදයේ, 6 වෙනි පදයෙන් ගිණිසර්පයන් එවා මිනීමැරූ බව සඳහන්ව තිබේ. එය මෙසේය— “එවිට යෙහෝව්‍යවහන්සේ සමුද්‍රව අතරට ගිණිසර්පයන් යැවූයේය. උන්ද සමුද්‍රව දෂ්ට කොට ඊශ්‍රායෙල් ජනයන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් මළෝය”. කියා තිබෙන සෙයින් යෙහෝව්‍ය ගිණිසර්පයන් ලවා මනුෂ්‍යයන් නිරපරාධයේ මරාදමීමෙහි බව පෙනෙන්නට තිබේ. එසේම— යෙහෝව්‍ය මනුෂ්‍යයන් කඩුවලින් කප්පවා මරවා දමීමෙහි බව යෝසුවාගේ පොතේ, 8 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 24 වෙනි 25 වෙනි පදවලින් ප්‍රකාශවේ:— එය මෙසේය.

“රිශ්‍රායෙල්වරු තමන් පස්සේ එළවා ආ සියළු ආසිනුවර වැසියන් බැඳ්දේදීත් සමතලාවේදීත් මරා තීන්දු කළ පසුද ඔවුන් සියල්ලෝම නාස්තිවෙනතුරු කඩුමුවහනින් වැටුනු පසුද සියළු රිශ්‍රායෙල්වරු ආසිදේශයට හැරී ගොස් ඊට කඩුමුවහනින් පහර දුන්නෝය, එද වැටුනු ආසිනුවර වැසි සියලු ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ දෙළොස් දහසක” මෙසේ-එකදවසකට මනුෂ්‍යයන් දෙළොස්-දහස් කඩුවලින් කප්පවා මරවා දැමීමේ බව බයිබලයෙන්ම පෙනෙන්නට තිබෙන නිසා යෙහෝව්‍යාගේ මේ මැවිල්ලත් ඉහත සඳහන් කළ ක්‍රියාවලුත් ගැණ කල්පනාකර බලන කවරෙකුට නමුත් එම මැවුම්කාරයා පිස්සෙක් බව හඟීයනවා ඇත. යම්කිසි කුම්භකාරයෙක් පළමු කොට වලන්රාසියක් සාදා දෙවනු ඇවිත් එකපාරකට පොලවලින් ගහලා වලන් පංගුවක් බිඳ දමනවා නම් එකපාරකට කඩු වලින් ගහලා බිඳ දමනවා නම් එකපාරකට ගින්දරේ දාමාල බිඳ දමනවා නම් එකපාරකට පොළොවෙ ගහලා බිඳ දමනවා නම් එම කුඹලා ඒකාන්තයෙන්ම පිස්සෙක් බව ඒ කාරණයෙන්ම ඔප්පුවන්නේ නැද්ද? එසේම යෙහෝව්‍යා නමැති මැවුම්කාරයාත් ලෝක සත්වයන් මවලා අන්තිමේදී එකපාරකට කඩුවලින් කප්පවාලා මරාදමූ නිසාත් එකපාරකට ගින්නෙන් මරාදමූ නිසාත් එකපාරකට ජලයෙන් මරාදමූ නිසාත් එකපාරකට වසංගත රෝග-වලින් මරාදමූ නිසාත් එකපාරකට අඩු ආවිසෙන් මරාදමන නිසාත් එකපාරකට මවු කුසේදීම මරාදමන නිසාත් එම යෙහෝව්‍යා ඒකාන්තයෙන්ම පිස්සෙක් බව මේ මිනීමරණ අන්දමින්ම ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? මෙබඳු පිස්සු මැවුම්කාර-යෙක් ඉන්නවාය කියා හිතනවාට වඩා මහත් පිස්සුවක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද? මේ යෙහෝව්‍යාගේ පිස්සු ක්‍රියාව යම් කම්භාන්තයක පෙනෙන්නට තිබෙන දෝෂයක් හා සමාන නැත. යම් කම්භාන්තයක දෝෂයක් හෙවත් අඩු ලුහුඬක් පෙනෙන්නට තිබුනත් එහි කර්තෘ කෙනෙක් සිටිය බව ඒ කම්භාන්තයෙන්ම ඔප්පුවෙන්නාක් මෙන් පිස්සු ක්‍රියාවකිනුත් පිස්සෙක් සිටිය බව ඔප්පුවෙනවා මිස හරි සිහිය ඇති කෙනෙක් සිටිය බවක් ඔප්පු-වන්නේ නැත. ඉතින් මේ ලෝකය මවන්ට පුළුවන් බල සම්පන්න දෙව්කෙනෙක් පිස්සෙක් වෙන්නට බැරි බවත් එබඳු පිස්සෙක් දෙව් කෙනෙක් වෙන්නට බැරි බවත් යන්නම් මොලේ ඇති කවරෙකුට නමුත් තේරුම් යනවාට අනුමාන නැත. යෙහෝව්‍යා කළාවූ ක්‍රියාවලින් ඔහු ඒකාන්තකොටම පිස්සෙක් බව ඔප්පුවෙන නිසා එබඳු පිස්සෙකුට ලෝකයක් මවන්ට පුළුවන්කමක් තිබෙන්නටම බැරි බව ඉර හඳමෙන් ඔප්පු වෙනවාය. ඉතින් මෙබඳු පිස්සු යෙහෝව්‍යා විසින් මේ ලෝකය මැව්වාය කියා යමෙක් විශ්වාස කරනවා නම් ඊට වඩා මහත් පිස්සුවක්

තවත් මේ ලෝකයේ කිසි තැනක තිබෙන්නට පුළුවන්ද? එබඳු පිස්සු මැවුම් කාරයෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා නැත කියා හිතීම කොපමණ ප්‍රඥාගොවරද? තවද යම්කිසි වැටිලිකාරයෙක් වත්තක් වවාලා එහි සමහර ගස් උදුරන්නටත් සමහර ගස් බිඳ දමන්නටත් සමහර ගස් නැති හංගකර දමන්නටත් සමහර ගස්වලට නොයෙක් පීඩා කරන්නටත් ඒ අස්සේම මගඳකසිටිය කෙනෙක් මෙන් ගොඩනැගිල්ලක් ගොඩනගන්නටත් සමහර ගස් සිටුවන්නටත් පටන් ගෙන ඒ ගැණ (පාරේ) රැකසිටිනවා නම් සත්තකටම ඒ වැටිලි කාරයා මහත් පිස්සෙක් බව ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? පිස්සෙක් බව ඔප්පුවෙනවාමය. එසේම යෙහෝව: මේ කී අන්දමටම කරණබව යෙරමියාගේ පොතේ 31 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 28 වෙනි පදයෙන් පෙනෙන්නට තිබේ. ඒ මෙසේය. “ඇරන් මම උදුරන්නටත්, හෙලන්නටත් නැතිකරන්නටත්, පීඩාකරන්නටත්, මම ඔවුන්ට රැකසිටියාක් මෙන් ගොඩනගන්නටත් සිටුවන්නටත් ඔවුන්ට රැකසිටිමි; යෙහෝව: වහන්සේ කියන සේක.” ඉතින් මිත්‍රවරුණි හිතෙන හිතෙන පාරට උදුරණ බිඳින හෙලන නැති කරණ පීඩාකරණ යෙහෝව: ඒකාන්තයෙන් පිස්සෙක් බව ඔප්පුවෙනවා සත්තකය, ඒක නියා යෙහෝව: නමැති පිස්සෙකුට කවර කාලේකවත් මේ ලෝකය තබා එකගල්කැටයක්වත් මවන්ට බැරි බව විශ්වාස කටයුතුය. එසේම මේ ලෝකය මවන්ට පුළුවන් දෙවිකෙනෙක් ලෝකයේ කිසි තැනක ඇත්තේ නැති බවත් ලෝකය කිසිවෙක් විසින් නොමැවී බවත් ලොකසංභාව ධර්මයේ අන්දමට කම් සෘතු හේතුයන තුන්කාරණයෙන් හටගන්නා බවත් එසේම, සංභාවානුකූලව විනාශවෙන බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම ඒකාන්තයෙන්ම පල්ම පල් බොරු ආගමක් බවත්, බුද්ධාගම ලෝකයේ තිබෙන සියළුම ආගම්වලින් ඒකාන්ත සත්‍යාවූ එකම ආගම බවත් සංකා රහිතව විශ්වාස කටයුත්තාහුය, දැන් ඉතින් මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට අප මිත්‍රයා දුන්නු උත්තරවල නිස්සාර කම, මට ලැබිතිබුණු කාලප්‍රමාණයේ අන්දමට ලුහුඬෙන් ප්‍රකාශ කළ බවත් අද සවස්වුණු නිසා වාදය මෙපමණකින් නවත්වන බවත් ලබන ඉරිදට නැවතත් වාදය පටන්ගනු ලබන බවත් දැනුම් දෙමින් මගේ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

වස 1899 ක්වූ සැප්තැම්බර් මස 10 වෙනි ඉරිදි දවල් 2 ට පමණ උරුමාධිපත්තේ තර්කදේශනා ශාලාවේදී

සී. සිල්වා මහත්මයා විසින් තුන්වෙනි වරට පවත්වනට යෙදුනු කථාව.

මිත්‍රවරුණි, මේ ලෝකයේ පණ ඇති සත්වයන් සහ පණ නැති දේ සොයා බලන අතර ඥානවන්තවූ මැවුම්කාරයෙක් සිටින බව ඉතා පැහැදිලි ලෙස ඔප්පුවේ. මම දැන් කථාකරනට යන්නේ වෙනතො සහිත සත්වයන් ගැන නොව පණ නැති දේ ගැන ය. කම්ප සත්වයන් ඉපදීමට හේතුව යයි බුදුන් කීයේය. ඒක වෙන්ට බැරිවූ දෙයක් බව වෙනින් දවසක ඔප්පුකරනට බලාපොරොත්තු වෙමි. පණ නැති දේ කම්බලයෙන් හටගත්තේ යයි බුදුන් නොකීයේය. (See Fag Page 66) “සත්තා සවෙනතා සබ්බෙසෙ සෙ කම්මසා අග්ගිව සබ්බානිච ඛිප්පානානි හේතුජානි පට්ඨිව පබ්බතාව උදකංච වාතොථ සබ්බෙතෙ උතුජා”-එනම් වෙනතො සහිත සියළු සත්වයෝ කම්පය, ගිණි හා සියලුම ඛිප්පානිහු හේතුජය, ප්‍රථිවියද, පච්ඡයෝද, චතුරද, හුලභද යන මේ සියල්ල සෘතුජය කියා බුද්ධාගමේ තිබේ. සියලුම වෙනතො සහිත සත්වයෝ කම්පය, එනම් කුසලාකුසල කම්පයෙන් උපදිත්, ගිණි සහ සියලුම ගස්ජාති *හේතුජය, එනම් ඛිප්පානි හේතු බලයෙන් උපදිත්. පොළවත්, චතුරත්, හුලභත්, පච්ඡයොත් සෘතුජය, එනම් සෘතු බලයෙන් උපදිත්. නුමුත් කිසිත් නැතිකමෙන් පොළව සෑදුනකල වෘක්ෂ ලතාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස ඛිප්පානියක් හෝ වෙනයම් හේතුවක් තිබුනේ නැත. පළමුවෙන් ඛිප්පානි සෑදුනායින් පසු ඛිප් කරණකොටගෙන නොකඩව බෝවේගණ එනවාය. නමුත් මෙසේ සෑදෙන්නට පළමුවෙන් වෘක්ෂලතාදිය සෑදුන අන්දම බුද්ධාගමේ දක්වන්නේ නැත.

මේවා මහත් ඥාණවන්තවූ මැවුම්කාරයෙක් විසින් උපදවනු ලැබූවා වෙන්ටම මිනැය. මක්නිසාද ඒවාට පවතිනට පටන්ගත්ට පුළුවන් වෙන මගක් ඇත්තේම නැත. පෘථිවියාදිය සෘතුජය කියා තිබේ. සෘතුජය යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාල-පරිවේෂ්ටයක්වා පමණක එසේ නැතුව සත්වයෙක්වත්, බලයක්-වත්, නොවේය. අප්‍රේල්, මැයි යන මාස දෙක විසින් නොතිබුන පෘථිවියක් උපදවන්නේ කොහොමද? අප්‍රේල්, මැයි, ජූනි, ජූලි යන හතර වසෑ මාස කාලයෝය. හෙවත් වස්සාන සෘතුවිය

*සබ්බානි ඛිප්පානානි, යන්නට සියළුම ගස්ජාතිය, කියා තේරුම් කිරීම වැරදිය. ඛිප්පානි හේතු බලයෙන් උපදිත්ය, යන කීමද යථොක්ත පාඨයට වැරදිය.

කීවාම වස්සාන සෘතුවයයි කී කාලය වම්භව උපදවනවා නොව ඒ මාසය ඇතුළතදී වෙන කරුණු වලින් උපන් වම්භව වහිනවාය. ඒ නිසා කාලය බෙදන්නාවූ අයවල් ඒ කාලයට වම්කාලයය කියනවාය. මහා පාර්වතියද පච්ඡයෝද හුලහද දියද සෘතුවය කියා බුඩාගමි කාරයෝ කියන කල කිසි අරියක් නැති කීමක් කියන බව මෙහි සිටින යම්තමිවත් සිහිකල්පනාව ඇති අයට දැන් තේරෙණවා ඇත. සෘතුවය කියන්නේ කොයි අන්දමේවත් හේතුවක් නොවේය. මේ ලෝකය නොතිබුන කලක් තිබුන බව බුඩාගමි කියා තිබේ. ඒ නිසා ටිකක්වත් සිහිකල්පනාව ඇති අයට මේ ලෝකය කිසිත් නැතිකමෙන් පැවැත්මට ආවාය කියා කියන්නට පුළුවන්ද? අපේ හැඟීමේ ඇඟිම නම් මේ ලෝකය පැවැත්මට ආවේ කොහොමද? (කිසිත් නැතිකමෙන් ඉතා කුඩා ගල් කැටයක්වත් උපදින්නට නුපුළුවන් නිසාද මේ මහත් විසාලවූ ලෝකය හටගැන්වීමට බලය ඇත්තාවූ කෙනෙක් සිටින්නට ඕනෑය. කම්භන්තය අපට පේන්න තිබේ. කම්භන්ත-කාරයෙක් නැතැයි බුඩාගමි උගන්වති. ඒ නිසා මේ ආගම සැබෑවෙන්ම බැරිය. (ලෝකධාතු කිසිත් නැති කමෙන් උපදවන ලද බව අපට පෙනෙනවා පමණක් නොව †ඵසේ උපදවන ලද ධාතු ඒ ඒ අරියන් සිදුවෙන පිණිස යොද තිබෙන බවද අපට ඉතා පැහැදිලි ලෙස පෙනේ. මනුෂ්‍යයන් සහ තිරිසනුන් මවන්ට ඕනෑව තිබුනේය. ඔවුන්ගේ ශරීර ආහාර-යෙන් පෝෂ්‍ය වෙන පිණිසත්, ආලෝකයෙන් සහ උෂ්ණයෙන් සැනසීම ලබන පිණිසද සාදන්ට (මවන්ට) ඕනෑව තිබුනේය. මේ පිණිස තිරිසනුන්ගේ ආහාර පිණිස තෘණද මනුෂ්‍ය ආහාර කොට එළපාති හා බිජපාතිද, මිනිසුන්ටත් තිරිසනුන්ටත් පෙනෙන පිණිස ආලෝකයද සාදන්ට ඕනෑව තිබුනේය. කම්භන්තයෙන් කම්භන්ත කාරයෙක් සිටින බව ප්‍රකාශ වෙන්නාක් මෙන් යම් කම්භන්තයක් කිරීමේදී ප්‍රකාශව තිබෙන්නාවූ අභි-ප්‍රාර්යෙන් අභිප්‍රකාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑබව පෙනේ. මේ ලෝකයෙහි මහත් ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාකාරයෙක් සිටිය බව අපි ඒකාන්ත කොටම කියමු. බුඩාගමි එසේ නැත කියති. ඒ නිසා ඒ ආගම බොරු ආගමකි ඒක අතහැර දමන්නට යුතුය.

අපට දවස්පතා පෙනෙන්නාවූ දේවල් ප්‍රකාශවූ අභිප්‍රාර්යෙන් මැවුම් කාරයෙක් සිටින බව ඔප්පුකිරීම පිණිස පේලිනම් ධම්මා-වායථියා විසින් මෙසේ කාරණා ගෙනහැර දක්වා තිබේ. එනම් මාවත මගක යන අතර මගේ පය ගලක වැදුනාම ඒගල එතනට කොයිත්දැයි ඇසුවොත් මා ඒක හරියාකාර නොදන්න නිසා ඒ ගල එතන සැමකල්හිම තිබුනාය කියා සමහරවිට උත්තර

දෙන්නට පුළුවන. මේ උත්තරයේ අඥානකම පෙන්වන්නට ඉතා පහසු වෙන්නෙත් නැත. නමුත් සමහරවිට ඔරලෝසුවක් බිම තිබී සමහ වුනොත් ඒ ඔරලෝසුව එතනට පැමිණුනේ කොහොමද කියා ඇසුවොත් ගලගැණ දුන් උත්තරය වාගේ ඔරලෝසුව ගැනත් නොදෙන්නේ මක්නිසාද? අත්කිසි කාරණයක් නිසා නොව මේ කාරණය නිසාය. එනම් අපි ඔරලෝසුව සොයා බැළුවාම ඒකේ ඒ ඒ කොට්ඨාස එක්තරා අභිප්‍රායක් පිණිස සාද යොද තිබෙන බව පෙනෙයි. ඒ ඒ කොට්ඨාසයන් ගෙන් සෙලවීමක් උපදින පිණිස සාද යොද තිබෙන බවද ඒ සෙලවීම කරණකොටගෙන දවසේ පැය වේලාව මෙය කියා පෙන්වන පිණිස පිහිටුවා තිබෙන බව අපට පෙනෙයි. මේ ඔරලෝසුව ඒ ඒ කොට්ඨාස තිබෙන අන්දමට වෙනස්කර සාදනිබෙනවා නම් ඒ යන්ත්‍රයේ කිසි සෙලවීමක් තවගන්නේ නැතුවා පමණක් නොව ඒ ඔරලෝසුවෙන් දුනට ඉෂ්ටවෙන්නාවූ අරිය ඉෂ්ටවෙන්නේම නැත. මේ කොට්ඨාස අතරෙන් ඉතා පැහැදිලි කොට්ඨාස සාල්පයක් සහ ඒවායින් කෙරෙණ වැඩ ගැණද සොයා බැලුවාම ඒ සියල්ලම එක කෙලවරක් බලා ක්‍රියා කරණ බව පෙනීයයි. ඕනෑම දිග ඇරෙන සුලු දුන්නක් තිබෙන කව පෙට්ටියක් අපට පෙනෙයි. එම දුන්න දිග ඇරෙන්නට උත්සාහ කිරීමෙන් එම පෙට්ටිය වටේට කරකැවෙයි. ඒලඟට පුරුක් වසයෙන් සන්ධිවූ එක්තරා දම්වැලක් අපට පෙනෙන්නට තිබේ. මේ දම්වැල නැවෙන පිණිස ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයට සාද තිබේ. මේ දම්වැල කරණකොටගෙන දුන්නේ බලය පෙට්ටියෙන් දම්වැල ඔතා තිබෙන චක්‍රයට ගෙනයයි. ඒ ලඟට චක්‍ර පඩිත්තියක් පෙනෙන්නට තිබේ. ඒ චක්‍රවල දත් එකිනෙකට කැටීමෙන් දම්වැල ඔතාතිබෙන චක්‍රයේ වංචලභාවය තුලාව කරාද තුලාවෙන් ඇඟිලි කරාද පමුණුවයි. මේ කාරණා කෙරෙණ අතරම ඒ චක්‍රවල ප්‍රමාණයෙන් හා ආකාරයෙන්ද මතු කී වංචල භාවය කොට්ඨාසකාර විධියකට කරණවාද කීවොත් එය කෙලවර කරන්නේ සමාන ප්‍රමාණවූ මැන නියමකළාවූ ප්‍රදේශයක කාලප්‍රමාණයක් ඇතුලතදී අසවල් අසවල් පැයය කියා දක්වීමෙන්ය. මෙකී ඔරලෝසුවේ චක්‍ර මලකඩ නාල්ලන පිණිස පිතිත්වලින්ද වානේ වාගේ කිසි ලෝහජාතියක් ඇකිලෙන්නේ නැතිනිසා දුන්න වානෙන්ද සාද තිබෙන බව අපට පෙනෙයි. ඔරලෝසුවේ, උඩපැත්තේ වීදුරුවක් පිහිටුවා තිබෙයි. එයාකාර ද්‍රව්‍යයක් එම කම්පනයේ වෙන කිසි තැනක ඇත්තේ නැත. විනිවිද පෙනෙන ද්‍රව්‍යයක් මිස වෙන කිසි ද්‍රව්‍යයක් වීදුරුව පිහිටුවා තිබෙන තැන තිබුනේවිනම් ඔරලෝසුවේ තට්ටුව නැර පැය වේලාව බලාගන්නට බැරිය. මේ කම්පනය සොයා බලා තේරුම් ගන්නාම එතනදී ඒකාන්ත

ලෙස කියන්නට තිබෙන්නේ ඔර්ලෝසුව සෑදූ කෙනෙක් සිටින්නට ඇත. ඒ තැනැත්තා විසින් එහි කම්පාත්ත ක්‍රමය තේරුම්ගෙන එහි අරිය අභිප්‍රාකොට දැනට සිටිවෙන අරිය පිණිස එය සෑදුවේය කියාය. “ඔර්ලෝසුව සෑදීම පිණිස එම අභිප්‍රායකළ සිතක්ද එම අභිප්‍රාය ඉෂ්ටකළ අතක්ද ඇතුළු තිබුන බවට පුළුවන් පමණ සාක්ෂි තිබේ. මක් නිසාද? යම් කම්පාත්තයක අභිප්‍රායක් ඉෂ්ටවී තිබේද එම අභිප්‍රාය අභිප්‍රාකළ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. ඔර්ලෝසුවෙන් එම අභිප්‍රාය ප්‍රකාශවේ. එමනිසා ඒ පිළිවෙල යෙදුවා වූ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. මේ ඔර්ලෝසුව අමාරුවූ තීක්ෂණවූ ඥානවත්තවූ කම්පාත්තයක් බව පෙනේ. එම නිසා තීක්ෂණවූ ඥානවත්තවූ කම්පාත්ත-කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. යම්තම්වත් සිහිනුවන ඇති කෙනෙකුට මෙය නැත කියන්නට බැරිය. එසේ කියනවානම් එම තැනැත්තා සිහිය නරක්වූනා වූ පිස්සෙක්කය කියා නුඹලා කියන වාට අනුමාන නැත. මේ ලෝකය ගැනද එසේමය. මේ ලෝකය දෙස ඇස් ඇර බලන්නාවූ පණ්ඩිතයන්ටත් අපණ්ඩිතයන්ටත් උගතුන්ටත් නුගතුන්ටත් ඔර්ලෝසුව සෑදීමේදී ප්‍රකාශවූ අභිප්‍රායවත් කම්පාත්තයටත් වඩා අමාරුවූ කම්පාත්තයක්ද අභිප්‍රාය රාශියක්ද පෙනියයි. එමනිසා මේ ලෝකය පැවැත්මට ගෙනොවා වූ බලසම්පන්නවූ අති ඥානවත්ත වූ සියලු බලය ඇත්තාවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. බුඩ්ධාගමේ කම්පාත්තය තිබෙන නුමුත් කම්පාත්ත කාරයෙක් නැත කියති, එනිසා එම ආගම බොරුය. එය අත්හැර දමන්නට යුතුය. ඔර්ලෝසුව අපි පරීක්ෂා කළාක් මෙන් සාමාන්‍ය වශයෙන් මේ ලෝකය පරීක්ෂාකර බලමු. සෑම මවනලද ද්‍රව්‍ය පෘථිවි ධාතුවය, ආපො ධාතුවය, වායෝ ධාතුවය, තෙජො ධාතුවය යන මහා භූතයන් යයි කියනලද කොට්ඨාස හතරකට බෙද තිබේ. අපි මෙය සොයා බැලුවාම පොළොවේ වාසය කරන්නට ඉන්න සත්වයින්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස එනම් ඔවුන්ගේ ජීවිතාව කරගැනීමත් සැනසීමත් පිණිස ඒවා අභිප්‍රාකොට යොද තිබෙන බව පැහැදිලි ලෙස පෙනේ.

(1) පෘථිවි ධාතුව උපදවන්නට සිටි සත්වයින්ගේ ජීවිතාව පිණිස නානාප්‍රකාර පස්වලට යොද තිබේ. සැමතැනම මුදු-වැල්ල නම් වී සැදෙන්නේ කොහොමද? මුළු පෘථිවි ධාතුව කළුගල් නොහොත් වෙන ගල් ජාතියක් නම් තිරිසනුන්ට ඕනෑ කරන්නාවූ තෘණ සහ වෘක්ෂලතාදිය වැටෙන්නේ කොහොමද? කඳු පර්වත මිටිතැන් තැනිතලා යන නානාප්‍රකාර පස්වලට බෙද යොද තිබීමෙන් ජීවමාන සත්වයින්ගේ ඕනෑකම් උදෙසා කලින් බලා යොද තිබෙන බව ඔප්පුවෙයි. සත්වයින් මවන්නට පළමු ලෝකය මැවීමේදී ඒ ඒ සත්වයන් මැවීමට මුලින්ම කල්පනාවක්

තිබුනාට කොහෙත්ම අනුමාන නැත. මෙහි ඔර්ලෝසුව ගැණ සේම අභිප්‍රාථියකුත් අභිප්‍රාථියේ ප්‍රකාරයට කළ කමාන්තයකුත් අපට පෙනෙයි. එමනිසා මේ ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාථ කළ ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාකාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. බුද්ධාගමේ එසේ නැත කියති, එමනිසා එම ආගම සැබෑවෙන්ට බැරිය. එය අත්හැරදමන්නට යුතුය.

(2) ආපොධාතුවෙන් සාදනලද දිය ගැණ සොයා බලමු. ලෝකේ සියළුම දියකදට වඩා මුහුදේ දිය වැඩිය, මේ දිය කරදියය, සුය්‍යතාපයෙන් ඉහලට මිදුමාකාරයෙන් නගින්නාවූ එදිය සනථි වලාකුල්වී වම්බාකාරයෙන් පොළොවට වැටෙනවාය, ඒ වසින්නාවූ වම්බා පිණිස මිරිදියය, එසේ නැතුව වම්බා පිණිස මුහුදෙන් ගන්නාවූ දියකද කරදියව ඉහලට නගිනවානම් අපේ ලින් පොකුණු සහ ගංගාවල් ලුණෙන් පිරෙණවා ඇත. වර්ෂාවෙන් පොළව සශ්‍රීක කරණවා වෙනුවට වෘක්ෂලතාදිය මැරී යනවා ඇත, අපේ ලිං සහ පොකුණු ගංගා ලුණෙන් පිරී අපට ලුණු බොන්නට සිඬවෙනවා ඇත. මෙසේ මනුෂ්‍යයන් සහ තිරිසනුන් මැරීයනවා ඇත, නුමුත් මේ වම්බා වෙන පිළිවෙල බලාපල්ලා-මුහුදු දිය සුය්‍ය තාපයෙන් මිදුමාකාරයට වෙනස්වී එම මිහිදුම සනථි වැසිවතුර වෙන අතර මුහුදු දියේ ලුණු මිශ්‍රණ සමග නොනැගී වැසිවතුර ලුණුදිය නොව මිහිරි දිය වෙන පිණිස ලුණු මුහුදේම තිබෙන්නට සැලැස්වීමෙන් මහත් ඥානවන්තවූ බලසම්පන්නවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටින බව ඉතා පැහැදිලි ලෙස ඔප්පු වෙන්නේ නැද්ද? වතුර මැව්වාට උන් වහන්සේ එය උන්වහන්සේගේ මැවිල්ලට ප්‍රයෝජන වෙන ලෙස ක්‍රියා කරන්නට සලස්වන බව මෙයින් පෙනේ, මෙහි මහත් ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාථක් සහ අභිප්‍රාථියක් සිඬ වෙන බව ඉතා පැහැදිලි නොවේද? එමනිසා මහත් ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාකාරයෙක් සිටින බව අපි ඒකාන්ත ලෙසම කියමු, බුද්ධාගමේ එසේ නැත කියති, එමනිසා එම ආගම බොරුය, එය අත්හැර දමන්නට යුතුය.

(3) වායෝ ධාතුව ගැණ සෝදිසිකර බලමු, මනුෂ්‍යයෝ ආශ්වාසකොට ගන්නා වාතයන් අතරෙන් ජීවිතභාතිය කරණ වාතවර්තී කීපයක් තිබේ. ගැඹුරු අගල්වල හා ලින්වලද මරණය ගෙණදෙන වාතය රැස්වී තිබේ. අපි ආශ්වාසකොට ගන්නාවූ පිරිසිදු වාතයනම් ඒරෝපාකාරයන් විසින් නෛට්‍රජන්ය, ඔක්සිජන්යයි කියනලද වාත දෙවර්ගයකින් මිශ්‍ර වාතයක්ය මේ වාතයට වෙනත් වාත වර්ග මදමදව මිශ්‍රය. පිරිසිදු වාතයෙන් මදක් සියක් කොට්ඨාශයකට බෙදුවොත් ඒ කොට්ඨාසයන්ගෙන් හැත්තෑ හය පංගුවක් නෛට්‍රජන්යනම් වාතයවේ. විසිහතර පංගුවක් ඔක්සිජන්යනම් වාතයවේ. නෛට්‍රජන්යනම් පළමුවෙනි

කාණ්ඩය මරණය ගෙනදෙන වයස, ඒ වාතය අශ්වාසය කරණ මිනිස්සු හා නිරිසන්තුද මැරෙත්. ඔක්සිජන් යන වාතය තනියම කලක් ජීවිත රක්ෂාකරන්නේ නැත. එසේවී නමුත් මේ වායු දෙවර්ගය සුදුසු ප්‍රමාණයට මිශ්‍ර කිරීමෙන් අප ආශ්වාස කොට ගන්නා සුව ඵලවන වාතයවේ. වෙදෙක් බෙහෙත් ද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර කරණ කල සැහෙන ලෙස මිශ්‍ර කළාම බලවත් සුවය ගෙනදෙන බෙහෙතක් වේ. නුමුත් ඒවා වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත්තොත් වයස, එසේ බෙහෙත් යොදන්නාගේ දක්ෂකම ගැණ අපි ඒ වෛද්‍යාවායාර්ථරයට ප්‍රශංසා කරමින් ඔහු ඥානවන්තවූ සමර්ථවූ වෙදෙකැයි කියමු. ඒනිසා අපි ආශ්වාසකොට ගන්නාවූ වාතය නොයෙක් වායු වර්ග වලින් මිශ්‍රකොට සද්තිබෙන සමර්ථ කම* අපට පෙනෙනකල මහත් බලසම්පන්නවූ නුවනැත්තාවූ සත්වයෙකුගේ වැඩකැයි අපි ස්ථිරකොටම කියමු. බුඩ්ධගමේ එසේ නැත කියති. ඒනිසා ඒ ආගම සැබෑ නැත. ඒක අත්හැර දමීම යුතුය. (4) අපි තේජෝ ධාතුව යොයා බලමු. ඒ ධාතුව සුයර්ථස්මයගේ තාපයෙහි සහ ආලෝකයෙහිද පෙනී යනවා පමණක් නොව වෙනදේවලත් තිබේ. ඒ තිබෙන්නේ මිනිසුන්ට ඕනෑවටක ඒවායින් හැරෙන්නට පුළුවන් ආකාරයකවය. මේ තේජෝ ධාතුව තෙල්වල තිබේ ඒ තෙලට පාන්තකඩයක් හෙලා පත්තුකර ගන්නමෙන් තෙල උෂ්ණය ගෙනදී එයින් අපේබත් පියගන්නට පුළුවන. මේ කාරණගැණ කල්පනා කර බැලුවාම මිනිසුන් හා නිරිසන්තුන් ජාතියගේ සැනසිල්ලත් සුහසිද්ධියත් අභිප්‍රාය කොට ඒ අභිප්‍රාය ඉෂ්ටකිරීම පිණිස මේ ධාතු සාද තිබෙන්නාවූ ඥානවන්තවූ බලසම්පන්නවූ මැවුම් කාරයෙකුගේ ක්‍රියාකාරකම අපට පෙනීයන්නේ නැද්ද? අභිප්‍රාර්ථය අපට පෙනීයයි. කම්පාන්තය අපට දකින්නට තිබේ. ඒනිසා අභිප්‍රායකළාවූ කෙනෙක් එනම් බලසම්පන්නවූ අති ඥානවන්තවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය බුඩ්ධගමේ එසේ නැත කියති. කම්පාන්තය තිබෙන නුමුත් කම්පාන්ත-කාරයෙක් නැත කියති. ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාර්ථනය පෙනෙන නුමුත් ඒ අභිප්‍රායකළ ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාකාරයෙක් නැත කියති. ඒනිසා ඒ ආගම බොරුය. ඒක අත්හැර දමන්නට යුතුයි.

*ගහක ගෙඩියක් සැදිතිබෙන අත්දම බැඳවොත් මැවුම්කාරයා පොලොව-යට ඉන්නවාය කියා අඤ්ඤායට කල්පනා කරන්නට බැරිද?

[ඇයි ඕනිකුරු පෙට්ටිවලිනුත් මැවුම්කාරයෙක් ඉන්නබව පෙනෙන්නේ නැද්ද? ඕවා බාරගන්න තුම්පනයොත් ඇද්ද?

රිලිගන් මිත්‍රවරුණි, සංක්ෂේපයෙන් ගස් ජාතීන් ගැණ සොයා බලමු. ඒවා වැටෙන අන්දමෙන් ඉතා ඥානවත්තවූ අභිප්‍රාථික සහ පිළිවෙලක්ද ඉෂ්ටවෙන බව පෙනේ. අපි දැනට ගස්ජාති දෙකක් ගැණ පමණක් සොයා බලමු. පොල් සහ කොස්, මිත්‍රවරුණි, මේ ගස් දෙවර්ගය සෑදෙන අන්දම අභිග්‍රහණය වන්නේය. දැනට සෑහෙන සියළු ගස්ම බීජවලින් හටගනී. මෙසේ මුල් ගස කරා පැමිණෙනතුරු ඒ ඒ වර්ගයේ ගස් රට පළමු තිබුන ගසක බීජයකින් හටගත්බව පෙනේ. (නැත්තම් රට පළමු තිබුන ගසක් කරණකොටගෙන) පොල්ගස් සියල්ලම පළමු තිබුන පොල්ගස්වල ගෙඩිවලින් හටගත් ඒවාය. මෙසේ පළමුවෙනි පොල්ගසට යනතුරු ක්‍රමයෙන් ඕයහැටිය, මේ ගස් දැනට සෑදෙන අන්දම මඳක් සොයා බලමු. පොල් වැනි සමහර ගස්වල ගහේ බඩෙන් සෑම කොට්ඨාසම ලියලනි. කොස් වැනි සමහර ගස්වල සෑම කොට්ඨාසම ගහේ පොත්තෙන් ලියලනි. පළමුවෙනි පොල් ගෙඩිය කාවිසින් සාදනලද නුමුත් ඒ කම්පාන්තයක් බැවින් කම්පාන්තකාරයාගේ අභිප්‍රාථිකයනම් ඒ ගහේ බඩතුර සෑදෙන්නාවූ දෙයින් ඒ ගහේ කඳ ලොකු කරවීමය. ඒකම්පාන්තකාරයා පළමුවෙනි කොස් ගහ සෑදුකළ කොස් ඇට වලින්සෑදෙන සියළුම ගස් ඒ ගහේ පිටලෙල්ලේ සෑදෙන දෙයින් ඒ ගහේ කඳ ලොකුකරවීමට සෑදුවේය.* මේ ක්‍රමයෙන් අද දක්වාම ඒවා එසේම පවතියි. කිසිකලක කොස් ගහක් පොල් ගසකින්වත් පොල් ගහක් කොස් ගසකින්වත් සෑදුනේ නැත. මෙහි අභිප්‍රාථිකයක් ඒ අභිප්‍රාථික ඉෂ්ටවීම පිණිස කම්පාන්තයකුත් තිබේ. අභිප්‍රාකාරයක් නැතුව අභිප්‍රාථිකයක් තිබෙන්නටම බැරිය. පලමු කී කොස් සහ පොල් ගස්වල අභිප්‍රාථිකයක් ඉෂ්ටවේ. ඒ නිසා එය අභිප්‍රාකළාවූ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. පිළිවෙල් කාරයක් නැතුව පිළිවෙළක් තිබෙන්නට බැරිය. ඒ ගස්වල පිළිවෙළක් තිබේ. ඒ නිසා ඒ පිළිවෙළ කළාවූ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. තවත් දුරට මිත්‍රවරුණි, පොල් ගෙඩිවලින් පොල් ගස් නොකඩවා සෑදීමෙනුත් කොස්ඇටවලින් කොස්ගස් සෑදීමෙනුත් කම්පාන්ත කාරයාගේ නිරන්තර ආරක්ෂාව කම්පාන්තය කෙරෙහි පවතින බව පෙනේ. නුමුත් බුඩාගමේ කම්පාන්තය පෙනෙන නුමුත් කම්පාන්තකාරයක් නැත කියති. අභිප්‍රාථිකයක් ඉෂ්ටවෙන නුමුත් ඒ අභිප්‍රා කළාවූ කෙනෙක් නැත කියති. පිළිවෙළ තිබෙන නුමුත් එය යෙදුවාවූ පිළිවෙල් කාරයක් නැත කියති. මේක වෙන්වම බැරිදෙයක්ය, එනිසා ඒ ආගම බොරුය. ඒක අත්හැර දමන්නට යුතුය.

*ඔය කියන අදහස බයිබලයේ කවර පරිච්ඡේදයකින් පෙනී යන්නේද?

මිත්‍රවිරුණි, පෘථිවියේ පවතින්නාවූ දේවලින් පමණක් නොව අභයේ පවතින්නාවූ දේවලින්ද, මහත් බලයමිපන්න ජීවමානවූ මැවුම්කාරයෙක් සිටින බව ඔප්පුවේ. දැනට පවතින්නාවූ සියළු දේම එකම පිළිවෙලක් පෙරදැරිව ඒ ඒ කොට්ඨාස ඊට නිසි නිසි තැන තිබෙන්නට ඕනෑ හැටියට සාද තිබෙන බව අපට පෙනී යයි. ආපො, වායෝ, තෙජො, යන ධාතු ලෝකේ සෑම දිසාභාගවලම එකාකාරව ව්‍යවස්ථාවලට යටත්ව ආණ්ඩුකරති. මේ ව්‍යවස්ථා බලය පෘථිවියේ පවත්නා දේ ගැණ පමණක් නොව අභයේ පවත්නාදේ ගැණත් එකාකාරම පවතියි. ජීවමාන සියළු සත්වයින්ගේ සුභ සිඛවීම පිණිස මහා පෘථිවියගේත් වන්ද්‍ර සුය්‍යාදීන්ගේත් සම්බන්ධකමක් ඕනෑ කරයි. සුය්‍යාලෝකය නැත්නම් මනුෂ්‍යයා කොපමණ කාලකන්නිවේද? වලාකුල්-වලින් වැසි නොවසිනවා නම් කෙත්වල වපුරණ බීජ ජාති සැදෙන්නේ නැත. අවිව නැතුව බීජ ජාතීන් පැනෙන්නේ නැත. මනුෂ්‍යයෝ කෑම නැතුව විනාස වෙති. සුය්‍යාලෝකය නැත්නම් බැලීම පිණිස ඇස්වලින් කිසි පලයක් නැත. ශබ්ද විහිද යන පිණිස අවකාසය නැත්නම් ඇසීම පිණිස කන්වලින් කිසි පලයක් නැත. වාතය නැත්නම් මනුෂ්‍යයන්ට සහ තිරිසනුන්ට ජීවත්වීම පිණිස ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස කරන්නට බැරිය. අභයත් පොළොවත් එහි තිබෙන සෑම දේත් එකම යන්ත්‍රයක් බවත් එහි සෑම කොට්ඨාසම එහි තිබෙන සෑම දේත් එකම යන්ත්‍රයක් බවත් එහි සෑම කොට්ඨාසම එකිනෙකට සෑහෙන ලෙස පිහිටා තිබෙන බවත් ඒ සියල්ලම එකම සිතකින් අභිප්‍රායකොට එකම කම්පාන්ත-කාරයෙක් විසින් ඉෂ්ටකොට තිබෙන බවත් පරීක්ෂාකර බලන කාට නොපෙනේද? මේ අප්‍රාණිකදේ සොයා බලන අතර කියන්නට තිබෙන්නේ ලෝකය සෑදීම පිණිසත් එය පවත්වන පිණිසත් නුවණ සහ මහත් බලය ඇත්තාවූ මහෝත්තමවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බවය. සිටින බවය, බුදුන් එයාකාර කෙනෙක් නැතැයි කියේය. මේ ඉගැන්වීම සිහිකල්පනාවට විරුධය. සියළුම කර්කයනට විරුධය. ඒබව අපි පෙන්වා දුන්නාය. ඒ නිසා ඔහු සච්ඡද නොවේය. බුඩ්ධාගමට අත්තිවාර-මක් නැත. ඒක සම්පූර්ණයෙන්ම බොරුවූ ආගමක්ය. ඒක අත්හැර දමන්නට යුතුයි. (කියා සි. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාව අවසාන කරන්නට යෙදුනාය)

සී. සිල්වා මහත්මයාගේ 3 වෙනි කථාවට

මොහොට්ටිවත්තේ

ජනානන්ද උත්තාන්තේ විසින් දුන්නාවූ උත්තර.

අප මිත්‍රයාගේ මේ කථාවේ ප්‍රථමභාගයෙන් ප්‍රකාශ වුනේ “කිසිත් නැතිකමෙන් පොළොව සෑදුනායින් පසු වෘක්ෂ ලතාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස බීජාදී යම්කිසි හේතුවක් තිබුනේ නැත” යන බවයි. කිසිත් නැතිකමෙන් පොළොව සෑදුනාය කීම බුඩාගම ගැණ කිසිත් නොදන්නාක්මෙන් කියන මුළු කීමක්ය. කිසිත් නැති කමෙන් පොළොව සෑදුනාය කියා බුඩාගමේ කිසිම තැනක සඳහන්වී නැත. සිකෝෂ්ණාදී සෘතු ගුණයන් කරණකොටගෙන ලෝකයෙහි අවිනිර්හෝගව සෑම කල්හි පවත්නා පරමානු සංඛ්‍යාත අතිසුබ්‍රම පෘථිවිධාතුන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන් පෘථිවිය සෑදෙනවා වීනා කිසිත් නැතිකමෙන් පොළොව සෑදුනුබවක් බුඩාගමේ සඳහන්වී නැත. මෙසේ පොළොව සෑදුනායින් පසු වෘක්ෂාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස බීජාදී හේතුවක් දක්වන්නට ඕනෑකරන්නේ නැත. මක්නිසාද? පෘථිවි ආපස්, තෙජෝ, වායු, ආදී ධාතුන්ගේ සංයෝජිත භාවයෙන් අන්තර් වෘක්ෂලතාදීන්ගේ හටගැනීම අපේ ඇස්වලට පෙනෙන්නට තිබෙන නිසාය. යම්කිසි භූමිප්‍රදේශයක සියළු ගස්කොළන් කපා කොටා සුඩකොට බිසක් පමණ යටට භාරා තිබුවත් එහි කිසිම වෘක්ෂලතාදියක් රෝපණය නොකළත් ලෝකස්වභාවධර්මයේ අන්දමට (එනම් ධාතුන්ගේ ඒකත්වයෙන්) කල්යාමකදී එහි නොයෙක් ගස්කොළන් ආදිය සෑදී ව්‍යාන්තරයක්වී තිබෙන බව අපට දකින්නට ලැබේ. ඉතින් පෘථිවිය සෑදුනායින් පසු වෘක්ෂාදීන්ගේ සෑදීමට යම්කිසි හේතුවක් තිබුනේ නැත කීම ලෝකස්වභාව නොදත් අනුවණ කමක්ය. වෘක්ෂාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස දැනට අපට පෙන්ව තිබෙන මේ හේතුව පෘථිවිය සෑදුන කාලේදීත් තිබුනා සත්තකය. ඒක තෙතකාලික හේතුවක්ය.

තවද “පළමුවෙන් බීජ ජාති සෑදුනායින් පසු බීජ කරණ කොටගෙන නොකඩවා වෘක්ෂලතාදිය බෝවේගණ එනවාය” කියා අප මිත්‍රයා කිවේ වී නුමුත් බීජ කරණකොටගෙන බෝවේගණ නොඑන්නාවූ නොයෙක් වෘක්ෂලතාදිය අපට දකින්නට තිබේ. එයින් සම්හරක් නම් රටදෙල්, කෙසෙල්, වල් ඇඹිලිය, රසකිඳු ආදී වෘක්ෂලතාදියයි. මේ ආදී වෘක්ෂලතා බීජ කරණ කොටගෙන නොව ඒවායේම අතු, වැල්, මුල් ආදියෙන් බෝවේගණ එන බවද එසේම නොයෙක් වෘක්ෂලතාදිය කිසිවෙක් විසින් රෝපණය නොකළත් ධාතුන්ගේ ස්වභාවගුණයේ අන්දමට

පාර්ථිවියේ හටගන්න බවද අපේ ඇස්වලට පෙනෙන්නට තිබෙන නිසා ඒවා මුළින් දෙව් කෙණෙක් විසින් නොමවා පවතින්නට පටන්ගන්නට වෙනමගක් නැත කියා යමෙක් කියනවානම් ඔහු ලෝකසාධනාට නොදත් මෝඩයෙක් බව මේ සභාවේ සිටින සෑහනවන්නයන් දනගන්නවා ඇත.

තවද අප මිත්‍රයා, "සෘතුපය, යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාල පරිච්ඡේදයක්වා පමණක්" කියා කියයි. මෙපමණ සුළු වචනයකින් හරි අර්ථය තේරුම් ගන්නට බැරි මොහු ආගමික සත්‍යාසත්‍යතාවය ගැණ වාදකරන්නට ඉදිරියට ආ එක මහත් පුද්ගලයෙක්ය. සෘතුපය, යන වචනයෙන් කාලපරිච්ඡේදයක් මිස අනිකක් අප මිත්‍රයාට නොතේරෙණ පළියට බුඩාගම බොරු වෙන්ට බැරිය. අපට තේරෙන්නේ නැති නිසා ඒක බොරුය කීම ඉතා ලාමකකමක්ය-නොතේරෙණ දේවල් ගැණ තේරෙණ කෙණෙකුගෙන් අහලා එහි හරි අර්ථය දන ගැණීම පණ්ඩිතකමය. සෘතුප යනු කාලපරිච්ඡේදයක්ය, කියා තේරුවොත් අර්ථපත්ති-වෙයි. එබැවින් සෘතුපය යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක් පමණක් යන කීම හාත්පසින්ම වැරදිය. සෘතුපය, යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක් පමණක් නම්, අණ්ඩපය, යන වචනයෙන් බිජුවටත් පමණක් තේරෙන්නට ඕනෑය. අණ්ඩප, යන වචනයෙන් බිජුවට කරණ කොට ගෙණ උපදින අයවචන්ය, යන අර්ථයක් ප්‍රකාශ වෙන්නා මෙන්, සෘතුපය, යන වචනයෙන්ද සෘතුව කරණ කොට ගෙණ උපන්දෙය හෙවත් හටගත් වස්තූය, යන අර්ථයක් පැහැදිලිව ප්‍රකාශවේ. ඉතින් පාර්ථිවියත් පච්ඡත් වාතයත් ජලයත්, යන මොවුන් සිතෝෂ්ණාදී සෘතුගුණය කරණ කොටගෙණ උපදින නිසා සෘතුව බලයක් නොවේය කියා කිසිවෙකුටත් කියන්නට බැරිමය. මේ අර්ථය ප්‍රකාශිතවූ පාළිවාසගමක් අප මිත්‍රයා කියා එහි අර්ථය තේරුම් නොගෙණ ඒ ගැණ කීවාට සියල්ලම නිෂ්ඵලය. ඉන් නිසා එම පාඨය සහ එහි අර්ථයන් මෙතැන් පටන් විස්තරකර දෙන්නෙමි. ඒ මෙසේය- "සත්තා සවෙනතා සබ්බෙ තෙ කම්මපා, අශ්ඨිව සබ්බානි ව බිජජානානි හෙතුජානි, පඨවි ව සබ්බතා ව උදකංච වාතො ව සබ්බෙ තෙ උතුජා" මෙහි අර්ථය නම් "වෙනතා සහිත සියළු සත්වයෝ කම්ම කරණකොට ගෙණ උපත් හෙයින් කම්මජයෝය, වස්තූය හා සියළුම බිජ ජාතීහු හෙතුව කරණකොට ගෙණ උපත් හෙයින් හේතුජයෝය, පාර්ථිවි හා පච්ඡයන් හා ජලය හා වාතයද, යන මේ සියල්ල සෘතුව කරණකොට ගෙණ උපත් බැවින් සෘතුජයෝය" යනුයි. මෙයින් දනට ඕනෑ කරන්නේ සෘතුව වස්තූන් ගැණ පමණක් නිසා සෘතුව කරණකොටගෙණ පාර්ථිවිය හටගන්නා පරිදි සැකෙවින් ගෙණහැර දක්වමි. මේ ලෝකයෙහි ඉර හඳ තාරකා

පෘථිවි පථිත සමුද්‍රාදි කිසිවක් නැතිව හිස්ව ගිය කල්හි අත්ධකාර-
යෙන් පිරුණාවූ ආකාශ ලෝකය පමණක් ඉතුරුවේ. එකල
ශිශිර සෘතුව පහළ වෙයි. (ශිශිර යන පදය හිමවලටද, වෛකල්-
පික වශයෙන් සිතලෙහිද වැටේ) ඒ ශිශිර සෘතුවගේ සිතල
ගුණය, අත්ධකාරය කරණකොටගෙන අධිකවේ. ඒ අධිකවීම
නිසා හිම හෙවත් පිණිහටගණියි. ඒ හිම බොහෝ කොට
එකතැන් වීමෙන් වම්බා හටගනී. මෙසේ හටගන්නා ලද
වම්බා බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණනක් මුලුල්ලේ දරානිපාතයෙන්
නොකඩව පවතියි. මෙසේ බොහෝ කාලයක්හුගේ ඇවැමෙන්
අත්නොහැරෙණ ලද ලෝක ස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් ශරද්දී
සෘතුවගේ පහළ වීමෙන් ඒ වම්බා නවතියි. වේගවත්වූ
බලසම්පන්නවූ මහාවාතය කරණ කොටගෙන ජලය තරදවමින්
ක්‍රමයෙන් අවුම්මද, ලෝකයෙහි සියලු කල්හි වාස්වාදී ධාතුන්
සමග අවිනිර්ණෝගව පවත්නා පරමානු සංඛ්‍යාත සුබ්‍රම
ද්‍රව්‍යයන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන් එම ජලස්කන්ධයෙහි පෘථිවිපටල-
යක්ද, ඒ භූතරූපය කරා අනික් බොහෝ රූප ධර්මයන්ගේ
එකතැන් වීමෙන් මේ මහාපෘථිවියද හටගණියි. මෙසේ ශරද්දී
සෘතුවගෙන් යුත් කාලය අනාදිමත්ය. එබැවින් සෘතු ගුණයෙන්
විරහිතවූ කාලයක් නම් නැත්තේමය. නිරන්තර පරිවර්තනය
වෙන්නාවූ චක්‍රයක් මෙන්, එක සෘතුවක් ගෙවී යාමෙන්
තදන්නරව අනික් සෘතුවක් පහළවෙයි. මෙසේ ශරද්දී සෘතු-
ත්‍රයෙන් යුත් කාලය අනාදිමත්ය. ඒ බව තර්කශාස්ත්‍රයෙන්
පවා ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය—“අතීතාදි ව්‍යවහාර හේතු කාලය
සංවේදකො විභූර්නිත්‍යශ්ච” යන මෙහි අදහස නම්, අතීතාදි
ව්‍යවහාරයට කාරණා වූයේ කාලයයි. හෙද එකෙක්මය, එය
සථිධම් සම්බන්ධයි, නිත්‍යදවෙයි, හෙවත් සදකාලික වෙයි,
යනුයි. ඒ ඒ කාලයන්ගේ විශේෂ ගුණ සංඛ්‍යාත සෘතුගුණය
කරණකොටගෙන ලොකස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් පෘථිවි
පථිතාදිය හටගන්නවා වීනා අප්‍රෙල් මැයි යන මාස දෙක විසින්
නොතිබුනාවූ පෘථිවියක් උපදවන්නේ නැත. නොතිබුනාවූ
පෘථිවියක් කිසිවෙක් විසින් ඉපදෙව්වෙන් නැත. යථෝක්තා-
කාරයෙන් ලෝකයෙහි සියලු කල්හි තිබුනාවූ ධාතුන්ගේ
ස්වභාගුණයන් කරණකොටගෙන එම භූතරූපයන්ගේ හට-
ගැනීම ලෝකස්වභාව ධර්මයයි. ඉන් නිසා අප්‍රෙල් මැයි යන
මාස දෙක විසින් නොතිබුනාවූ පෘථිවියක් උපදවන්නේ
කොහොමදැයි කියා අපෙන් ඇසීම ඉතා ලාමකය.

තවද, මොන කාරණයකින් නමුත් වර්තමාන වර්තන කාලය හිමි උපදින කාලය, ග්‍රීෂ්මකරණ කාලය කියා කාල තුනක් මේ ලෝකයෙහි සියලු කල්හිම පවතින නිසා, ඒ කාලයන්ගේ සිතෝෂණයදී විශේෂ ගුණයන් කරණකොටගෙන ගුණාධි කරණ හෙයින් ද්‍රව්‍ය සංඛ්‍යාතවූ ආකාශයදී ධාතුන් සමග සියළු කල්හිම අවිනිර්භෝගව පවත්නා පෘථිවියදී පරමානු සංඛ්‍යාත අත්‍යන්ත සුබ්‍රම ද්‍රව්‍යයන්ගේ ඒකරාසි වීමෙන් භූතරූප සංඛ්‍යාත මේ මහා පෘථිවිය හටගනියි. තවද, පෘථිවියදී භූතරූපයන් සෘතු ගුණය කරණකොටගෙන උපන් හෙයින් සෘතුජය, කීවාම එහි අර්ථය තේරුම් ගත්ට බැරි අප මිත්‍රයා වැනි දූප්පතෙක්ම කිසි අර්ථයක් නැති කියමනක් කීවාය කියා කල්පනාකරණවා මිස එහි අර්ථය තේරුම් ගත්ට පුළුවන් අයවළුන් නම් එසේ කල්පනා කරන්නේ නැතුවාට අනුමානයක් නැත. ඒක නිසා අප මිත්‍රයාගේ කීම අභ්‍යන්තර ජනයන්ටම ගෝචර වෙනවා මිස ප්‍රාඥයින්ට ගොදුරු වෙන්නේ නැත. සෘතුවිය කියන්නේ කොයි අන්දමේවත් හේතුවක් නොවේය කියා අප මිත්‍රයා කියන්නෙව් නමුත් පෘථිවි පථිතාදීන්ගේ ඉපදීමට හේතුව සෘතුවම බව මීට පළමුවෙන් ගණහැර දක්කුවාවූ විශිෂ්ට කරුණු වලින් ඔප්පුවූ හෙයින් මිත්‍රයාගේ එම කීමද භාසාජනකය. මේ ලෝකය පැවැත්මට ආවේ කොහොමදැයි කියා අපෙන් අහන ඇඟිමටද මීට පළමුවෙන් ගණහැර දක්කුවාවූ කාරණාම පිළිතුරුවේයයි, කල්පනා කරමි. ලෝකය හටගැන්වීමට බලය ඇත්තාවූ කෙනෙක් සිටින්නට ඕනෑය, යන අප මිත්‍රයාගේ කීමද අභ්‍යන්තර කීමකය. පෘථිවියදී සංස්කාර ලෝකය හටගත්වන බලවත්තයා නම් සිතෝෂණයදී සෘතුත්‍රයම වන්නේය. ඒ මිස ඒ ගැණ යම්කිසි දෙව්කෙණක් ඇති බවට කිසිම සාක්ෂියක් මේ ලෝකයේ තිබෙන කිසියම් දේකින් ඔප්පුවෙන්නේ නැතුවා සත්තකය.

තවද, කිසිත් නැතිකමෙන් උපදවාගත් ධාතුන්, ඒ ඒ අර්ථයන් සිදුවෙන පිණිස යොදා තිබෙනවාය, කියා අප මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත් ලෝක ධාතුන් කිසිත් නැති කමෙන් කිසිවෙකුටත් උපදවන්නට බැරි බව සහ ඒවා උත්පාද විනය ශාලි යන තුනෙන් යුක්තව සදකාලිකව පවතින බවත් මගේ පළමුවෙනි කථාවේදීම ශාස්ත්‍රානුකූලව ඔප්පුකළා ඇත. ඒ බව තර්ක ශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය “ශබ්ද ගුණකමාකශං තව්චෙකං විභූර්තිත්‍යාව” මෙහි භාවය නම් පෘථිවි ආපස් තේජස් වාය්වාදී සියළු ද්‍රව්‍ය සංයෝගවූ ආකාශය තෙමේ, ශබ්දය ගුණකොට ඇත්තේය. ඒ විනාශි එකෙක්මය, නිත්‍යද්‍රව්‍ය, හෙවත් සදකාලික වේ, යනුයි. ඉන්නිසා ඒ කීම නිෂ්ඵලය ද්‍රව්‍ය බ්‍රහ්මාදී කිසිවෙකුටත් අමුතුවෙන් ධාතු උපදවා ගත්ට නුපුළුවන් නිසා ඒ ධාතු

යමෙකුගේ අභිප්‍රාචක් ඉෂ්ටවෙන පිණිස යොදන්ටත් නුපුළුවන්-
මය, මක්නිසාද, පෘථිව්‍යාදි ධාතුන්ගේ තත් ස්වභාව හෙවත්
භූතරූපයන් හටගැනීම කිසිවෙකුගේ නියෝගයකින් සිඬ-
වෙනවා නොව ඒ ඒ ධාතුන්ගේම පිහිටියාවූ ස්වභාව ධර්මයවූ
පරිද්දෙන් සිඬවෙනවාය. ජලය-නුඹ ගංගාවක් සාදපත් කියා
ජලයට දෙවියෙක් හෝ මාරයෙක් හෝ කොපමණ කීවත්
ඒ කීමට ඇහුන්කන්දෙන්ට ජලයට ශ්‍රෝතයක් හෝ, ඒ කීම
පිළිගන්ට මනසක් හෝ ජලයට නැත්තේය. එසේම අතිකුදු
සියලුම ධාතුන්ටත් ශ්‍රෝතාදියක් ඇත්තේ නැත. ඉන්නිසා
ඒ ඒ ධාතුන්ගේ භූතරූපයන් හටගැනීම දේව අනාඤ්චකින් හෝ
දෙවියන්ගේ අදහස සිඬවෙන අන්දමකට හෝ පහළවෙනවා
නොව ඒ ඒ ධාතුන්ගේ ස්වභාව ධර්මයවූ පරිද්දෙන්ම හට-
ගන්නවාය ඒ බව න්‍යාය ශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවේ. එය
මෙසේය-“පෘථිව්‍යජනෙජො වාස්වාකාශ පංචකංභූතපදවාචාං.”
මෙහි භාවය නම්, පෘථිවි ජලතේජස් වායු ආකාශ, යන පස
භූතපදවාචායෝයි, යනුයි. මෙහි භූතපද වාචායෝය, යන්-
තෙහි තේරුම නම් ඒ ඒ ධාතුන්ගේ ස්වභාව ධර්මයවූ පරිද්දෙන්
පංචමහාභූතරූපයන්ගේ පහළ වීමයි. තවද, එම ධාතු යම්කිසි
දෙව්කෙණෙකුට ඔහුගේ අදහසක් සිඬවෙන පිණිස මොනායම්
අන්දමකටවත් යොදන්ට බැරිය. මක්නිසාද-පෘථිව්‍යාදි සියලු
ද්‍රව්‍ය සංයෝගවූ ආකාශ ධාතුව මොනායම් විධියකටවත් යොදන්ට
හෝ යොදවන්ට නුපුළුවන් නිසාය. ආකාශ ධාතුව අතිකුදු
සියළු ධාතුන්ම ධරාසිටින හෙයින් ඒ සියල්ලට ප්‍රධානය.
පෘථිව්‍යාදි අවශෙෂ ධාතුන් කලින් කල ආකාශ ධාතුවෙහිම
සුමුමාකාරයෙන් සැඟවීයයි. එම කාරණය කෙසේදැයි
යතහොත් ආකාශ ධාතුව විසින් අවශෙෂ ධාතුන් ගිලගන්නාක්
වැනිය. එසේ ගිලිනු ලැබුවාවූ අවශෙෂ ධාතුන් නැවත වමනය
කළාක් මෙන් ඒ ඒ ධාතුන්ගේ භූතරූපයන් හටගැනීය. මෙසේ
කලින් කල භූතරූපයන් හටගන්නාවූද චිත්තය කළාක් මෙන්
සහවාගණු ලබන්නාවූද එකම මැවුම්කාරයා නම් ආකාශ ධාතුව
වන්නේය. එම ආකාශ ධාතුව ලවා යමක් ඉෂ්ටකරවා ගන්ට
හෝ එය, යම්කිසි දෙවියෙකුට හෝ මාරයෙකුට හෝ තමාට
ඕනෑ අන්දමකට යොදා තබාගන්ට හෝ නුපුළුවන්වා සත්තකය.
එය දෙවි කෙණෙකුට කරන්ට පුළුවන කියා යමෙක් හිතනවා
නම් ඒ හිතීම වැලි මිරිකා තෙල් ගන්ට පුළුවන කියා හිතු
අඤානයාගේ හිතීවිල්ල හා සමානය. අවශෙෂ ධාතුන් ගැණද
එම කාරණය එසේමය.

තවද “මනුෂ්‍යයන් සහ තිරිසනුන් මවන්ට ඕනෑම නිබ්‍රතාය” කියමින් අප මිත්‍රයා කළ කථාවෙන් හැඟීමේ මනුෂ්‍ය තිරිසන්තාදීන් ආහාරය නිසා පෝෂ්‍යවීමද ආලෝකයෙන් සැනසීමද ආලෝකය බැලීමද, යන මේ කරුණු වලින් දෙවිකෙණෙක් සිටිය බව ප්‍රකාශ වෙනවාය කියාය. නුමුත් එම කාරණාවලින් කිසිකලෙකවත් මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බව ඔප්පු වෙන්නේ නැත. තිරිසනුන්ගේ ආහාර පිණිස තෘණ මැව්වා නම් බල්ලෝ ආදී සමහර තිරිසන්තු තණකොළ කා ජීවත් නොවන්නේ මන්ද? තිරිසනුන්ටත් මනුෂ්‍යයන්ටත් පෙනෙන පිණිස ආලෝකය මැව්වා නම්, සමහර මනුෂ්‍යයෝ ජාත්‍යන්ධයෝ කරලා මවන්නේ මන්ද? බකමුණෝ ආදී තිරිසනුන්ට දවල් ආලෝකය නොපෙනෙන්නේ මන්ද? ගොඩකුඩැල්ලෝ ආදී සමහර තිරිසන්තු ඇස් නැතිව අන්ධකරලා මවන්නේ මන්ද? ඔවුන්ට සාණේන්ද්‍රිය මිස වක්වූ ඉන්ද්‍රියක් නැත. ඔවුන් ඉව කරණකොටගෙණ ගමන් කරන්නෝය. එසේම සමුද්‍රයෙහි, වක්ෂු, ශ්‍රෝත්‍ර, ස්‍රාණ, ජීවිතායනවතුරින්ද්‍රියම නැත්තාවූ මාංස පිණ්ඩාකාර අනේක තිරිසන්තයන් අපට දකින්න ලැබේ. තිරිසනුන්ගේ පෝෂ්‍ය පිණිස ආහාරත් ඔවුන්ට බලන පිණිස ආලෝකයත් මැව්වානම් ඒ මුදේ මාංස පිණ්ඩාකාර තිරිසනුන්ගේ වතුරායතනයන්ම ප්‍රභීත කරලා මැව්වේ මන්ද? එහෙත් අවිනිර්ණෝග රූපයක් කිසි කැනක වෙන්නොවී පවතින නිසා තෘෂ්ණායතන භාවයෙන් ගන්ධරසාදිහුද, ත්වගින්ද්‍රිය කරණකොටගෙණ ස්පර්ශාදිහුද, ලැබේ යයි හැඟේ. මේ ආදී කාරණා ගැණ නුවණින් කල්පනා කර බැලුවාම මනුෂ්‍ය තිරිසන්තාදීහු ආහාරය නිසා යැපුනත් ආලෝකය නිසා ලෝකය බැලුවත් ඒ කාරණාවලින් මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. නමුත් යම්කෙණෙක් යථෝක්ත කාරණා නිසා මැවුම්කාරයෙක් සිටියාය කියා කල්පනා කරණවානම්, ඔහුගේ ඒ කල්පනාව තිරිච්ඡාදන මත්ස්‍යයෙකුගේ අඤාන කල්පනාවක් හා සමානය. ඒ මෙසේය. යම් ගහක වාසයකරණ මත්ස්‍යයෙක් එම ගඟේ මඩපැත්ත ආදිය කා බී එයින් ජීවත්වෙමින් සිට, මේ ගඟේ ජල ගෙඩොලාදියෙන් මම ජීවත්ව ඉන්න පිණිස මේ මහාන්දිය යම්කිසිවෙක් වීසින් මැව්වා කියා කල්පනා කිරීමය. නමුත් ඒ ගඟේ ඉන්න මත්ස්‍යයාට ඒ ගංගාව සෑදුන අන්දම ගැණ දනගන්ට පුළුවන්වූ ඥානයක් නැති නිසා එසේ සිතූ නමුත් ඒ ගංගාව සෑදුනු අන්දම දන්නාවූ කෙනෙක්නම් එබඳු අඤාන කල්පනාවල් විස්වාස කරන්නේ නැත. එමෙන්ම ඥානවන්තවූ කිසිකෙණෙක් මේ ලෝකය දෙවිකෙනෙක් වීසින් මැව්වාය කියා විස්වාස කරන්නේම නැත.

තවද ඔර්ලෝසුවක් ගැණ කල්පනා කරණ කල්හි එහි කර්තෘ කෙණෙක් සිටියබව කල්පනාවෙන්නාක් මෙන් පෘථිවි, ආපස්, තේජස්, වායු යන භූතරූපයන් සිව්දෙනා ගැණත් පරීක්ෂාකර බලනකල මැවුම්කාරයෙක් සිටිය බව ඔප්පුවෙනවාය කියමින් පෘථිවියේ පස්වල නොයෙක් ප්‍රභේද තිබීම මැවුම්කාරයෙක් සිටිය බවට සාක්ෂියක්ය කියා අප මිත්‍රයා කියයි. සෑමතැනම මුදු වැල්ලනම් ගොයම් සෑදෙන්නේ කොහොමද කියාත් මුලු පොළොව කළුගලක් නම්, තෘණාදිය හටගන්නේ කොහොමද කියාත් අපෙන් අසයි, පෘථිවියේ නොයෙක් ප්‍රභේද හටගෙන තිබීමෙන් මැවුම්කාරයෙක් සිටිය බව ඔප්පුවෙන්නේ නැත. ඒ ප්‍රභේද හටගෙන තිබෙන්නේ අනේක ධාතුගුණ සංයෝගය කරණකොටගෙනය. මැටි කලල් ගෙඩාලාදිය හටගෙන තිබෙන්නේ ආපොධාතු ගුණසංයෝගයෙන්ය. වාච්කගෙලාදිය හටගෙන තිබෙන්නේ තෙපේ ධාතු ගුණ සංයෝගයෙන්ය. ගෝලාකාරය හටගෙන තිබෙන්නේ වායෝ ධාතු ගුණසංයෝගයෙන්ය. මෙසේ අනේක ධාතු ගුණසංයෝගයෙන් පෘථිවියේ නොයෙක් ප්‍රභේද හටගෙන තිබෙනවා මිස මැවුම්කාරයකුගේ ප්‍රථම චේතනාවෙන් නොවේය. මැවුම්කාරයකුගේ ප්‍රථම චේතනාවක්වූ පරිද්දෙන් සත්වයන්ගේ ජීවිකාව පිණිස පෘථිවියේ නොයෙක් ප්‍රභේදයන් නිර්මිතකළා නම් ඒ දේව අධිෂ්ඨානය ලෝකය පටන්ගත් තැන් පටන් අන්තිමය දක්වා අතුරුදන් නොවී පවතින්ට ඕනෑය. නමුත් එබඳු පැවැත්මක් ඇතිබවක් මේ මහා පෘථිවියෙන් දැනගන්ට නැති නිසා එබඳු දෙව්කෙනෙක් සිටිය බවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. මනුෂ්‍යයන්ගේ ආහාර පිණිස ගන්නා සමහර එලදරණ වෘක්ෂයන් උපදවන ගුණය මේ පෘථිවියේ සමහර පලාත්වලින් කාලාන්තරයකින් අතුරුදන්වී යන්නේය. ඊට සාක්ෂියක්නම් ලංකාවේ කෝපිගස් වදවී යාමය. මේ කාරණය ගැණ යුරෝපීය රසශාස්ත්‍රඥ පණ්ඩිතයන් විසින් බොහෝ දුරට පෘථිවිය ශාස්ත්‍රානුකූලව පරීක්ෂාකරබලා ඒ වෘක්ෂයන් උපදවන ධාතුගුණය ලංකා භූමියෙන් අතුරුදන්වී තිබෙන බව කීයේය. ඉතින් යෙහෝව්: පොළොව මවින්ට පළමුවෙන් මනුෂ්‍යයන්ගේ ජීවිකාව පිණිස නානා ප්‍රකාර පස්වලට බෙදන්ට ඕනෑය කියා කල්පනාකොට මනුෂ්‍යයන්ගේ ජීවිකාව ඕනෑකරණ වෘක්ෂයන් උපදවන ධාතු ගුණයන් පොළොවේ ඒ ඒ තැන පිහිටා මැව්වානම් ඒ දේව අධිෂ්ඨානය ලෝකාන්තිමය දක්වා වෙනස්නොවී පවතින්ටම ඕනෑය. නමුත් එසේ පැවැත්මක් ඇතිබවක් අපට පේන්ට නැති නිසා මැවුම්කාරයෙක් ඇතිබවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. කීමෙක්ද? යෙහෝව්: ලඬිකාභූමියෙන් කෝපි උපදවන ධාතු ගුණය අතුරුදන් කරගත්තේ ලංකාවාසීන් කෝපි වෙළඳාමෙන්

මුදල් ලැබගන්නවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන්වත්ද? නැතහොත් පාර්ටිගේ සමහර ධාතු ගුණයන් කලින්කල අතුරුදන් වී යාම පාර්ටිගේ ස්වභාවධර්මයක් නම් පොළොවට මැවුම් කාරයෙක් නැති බව මෙයින්ම ඔප්පුවේ. සමහර කුඹුරුවල කාලාන්තරයකින් ගොයම් හටගන්නා ධාතුගුණය අතුරුදන්වී යාමෙන් එහි ගොයම් හටගැනීම නවතියි. ඒක එසේවෙන්නේ ගොවියෝ කුඹුරු වසුරා කා පීවත් වෙනවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන් යෙහෝව: ගොයම් හටගන්නා ධාතුගුණය කුඹුරුවලින් අන්තර්ධාන කරගන්නවායින්ද? නැතහොත් පාර්ටිගේ ස්වභාවධර්මය වූ පරිද්දෙන් සිඬවෙන දෙයක් නම් ඒ කාරණයෙනුත් පොළොවට මැවුම්කාරයෙක් නැතිබව ඔප්පුවෙනවාය. පීචමාන සත්වයන්ගේ ඕනෑකම් උදෙසා යෙහෝව: කලින්ම බලා නොයෙක් ප්‍රකාරවලට පොළොව යොදා තිබූවා නම් ලංකාවේ හටගන්නා පොල්ගස් එංගලන්තයේ රටවල හටනොගන්නේ මන්ද? පීචමාන සත්වයන්ගේ ඕනෑකම් උදෙසා පොළොව ඒ ඒ අන්දම්වලට යෙදුවා නම් එංගලන්තයේ දෙශවල පාර්ටිගේ පොල්ගස් හටනොගන්නා අන්දමට යෙදුවේ ඒ දේශවාසීන්ට පොල්වලින් ඕනෑකමක් නැතිහෙයින්ද? ඔවුන්ට පොල් කෑම තරක නිසාද? නැතහොත් ඒ දේශවාසීන් පොල් කුරුමිබා කනවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන්ද? මේ ත්‍රිවිධාකාරයෙනම නොවේය. ඒ රටවල දේශගුණයේ තිබෙන වෙනස්කම් නිසාය කියනවා නම් පොළොව මනුෂ්‍යයන්ගේ ඕනෑකම්වල අන්දමට දෙව්කෙනෙක් විසින් නොයෙදූ බව එම කාරණයෙන්ම ඔප්පුවෙනවාය. පොළොවේ හටගන්නා ශ්‍රීගි-ස්වර්ණ නික්බස්වර්ණයේ රත්රන් සියලු දේශද්වීපාන්තරවල සිටින මනුෂ්‍යයන් සුලභ වශයෙන් ස්වර්ණාභරණයන් පැලඳගන්නවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන්ද නැතහොත් ඒ ඒ දේශවල පාර්ටි ගුණයේ වෙනස් ගතිය නිසා නම් ඒ කාරණයෙනුත් පොළොවට මැවුම්කාරයෙක් නැති බව ඔප්පුවෙනවාය. තවද මේ පොළොව යම්කිසි දෙව්කෙනෙක් විසින් මනුෂ්‍යයන්ගේ ඕනෑකම් ඉෂ්ටකරදෙන අන්දමට මවාපු එකක් නම් පොළොව සැමතැනම මුදුවැල්ලෙන් පිරී තිබුනත් ඒ දෙවියන්ගේ ආනුභාවය කරණකොටගෙන මුදුවැල්ලේ නමුත් ගොයම් හටගත්ත ඕනෑය. කළුගලක් නමුත් ඒ යුක්තිය එසේමය. නමුත් මුදුවැල්ලේ තබා මරදන්වැල්ලක-වත් ගොයම් හටනොගන්න නිසා මේ පොළවට මැවුම්කාරයෙක් කිසියෙක් නොසිටිය බව ඒ කාරණයෙන්ම ඔප්පුවෙනවාය.

තවද, මේ මහාපාර්ටිගේ කඳුහෙල් ආදී උස් මිටිතැන් පිහිටා තිබෙන්නේ ශිතෝෂ්ණාදී සෘතුගුණය නිසාය. ඒ මිස දෙව්කෙනෙක් විසින් මෙතන කන්දක් මවන්ට ඕනෑය, මෙතන මහවලක් මවන්ට ඕනෑය කියා මුලින් කල්පනාවක් කරලා නොවේය. ඊට කාරණයක් නම්, දෙඩම් ගෙඩියක පිටපැත්තේ

බොහෝ උස් මිටි තැන් පිහිටා තිබෙන බව අපට පේන්නට තිබෙනවාය. ඒවා යම්කිසි කෙනෙක් විසින් ඒ අන්දමට උස් මිටි කරලා සෑදුවා නොව එම ස්ථාන එයින්ම හටගත්ත බව යම්තම් මොළේ ඇති අයෙකුට පවා තේරුම් යනවා ඇත. එමෙන්ම මේ මහාපාර්විය හටගැණීමේදී කඳු හෙල් පර්වතයින් සමග හටගත්තා මිස දෙව්කෙනෙක් විසින් ඒවා මැව්වා නොවේය. මෙපමණවත් යමක් තේරුම්ගත්ට බැරි අයෙක් වාදකරන්නට එන එක ලොකු පුද්ගලයෙක්ය. ජීවමාන සත්වයන්ගේ ඕනෑකම් උදෙසා කඳු හෙල් ආදිය මැව්වාය කියා අප මිතුරා කියන්නේවි නමුත් ජීවමාන සත්වයන්ගේ වාසස්ථානවලට කඳුවලට වඩා තැනිතලා ඉඩම් සැපපහසු ඇති බව සත්‍යයක් නොවේද? එසේනම් යෙහෝව: පොළව මවන්නට මත්තෙන් ඒ ගැණ කල්පනා කළා නම් කඳු මැව්වේ කුමටද? කඳුවලට වඩා යාම්, රීම්, සිටිම් ආදියෙන් ඉතා සැපපහසුකම් ඇත්තාවූ තැනිතලා පමණක් මැව්වා නම් වඩා හොඳ නොවේද? කන්දකට ගොසින් බැසගන්නේ කොපමණ අමාරුවකින්ද? ඒ බව යෙහෝව: කඳු මවද්දී දිවසින් දුටුවේ නැද්ද? මේ ආදී කාරණා ගැණ නුවණින් විමසා බලන කල මේ මහා පාර්වියට මැවුම් කාරයෙක් සිටියේ නැති බව ඒකාන්තයෙන්ම ඔප්පුවෙනවාය.

තවද, අප මිත්‍රයා ආපොධාතුව ගැණ කථාකරමින් යෙහෝව: ලෝකයාට ප්‍රයෝජන වෙන ලෙස ක්‍රියාකරන්නට ජලය සැලැස්සුවාය කියා මුහුදේ කරදිය සුයාතාපයෙන් මිහිදුමාකාරයෙන් ඉහලට ගෙන පොළවට වහින කල්හි ඒ ජලය කරදිය නොවී මිහිරිදිය වීම දෙවියන්ගේ අනුභාවයෙන් හෙවත් දෙවියෝ එසේ වීමට සැලැස්සූ නිසා එසේ වෙනවාය කියා කීබව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නමුත් මේ කාරණය දේවතානුභාවයකින් හෝ දෙවියන්ගේ සැලැස්වීමකින් හෝ සිඬවෙන කාරණයක් නොවේය. ආපොධාතුව (ජලය පාර්විධාතුව සමග හෝ වායෝධාතුව සමග හෝ සංයෝගවීමෙන් එහි මුලින් තිබුණු ගුණය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම ස්වභාවධර්මයක්ය. ඊට කාරණයක් නම් කරදිය චතුර පෙරණ ගලකින් පෙරුවොත් එහි ලවනගතිය දුරුවී මිහිරි ජලය වෙයි. මේ කාරණයෙන් ආපොධාතුව පාර්විධාතුව සමග ස්වයෝගවීමෙන් එහි මුලින් තිබුණු ගුණය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලනබව ඔප්පුවේ. එසේම, කරදිය භාජනයක වක්කර ලිප තබා ගිණිමොලවා උණුකරණ කල්හි ඒ ජලයෙන් දුමාකාරයෙන් නික්මෙන පිණි එකතැන් කරගත්තොත් ඒවා කරදිය නොව මිරිදියවී තිබෙන බව දකින්නට ලැබේ. එසේම ස්ප්‍රිතු පෙරණ යන්ත්‍රයකින් කරදිය පෙරාගත්තොත් එහි ලවණගතිය දුරුව මිහිරි ජලයවී තිබෙනබව දකින්නට ලැබේ. මේ කාරණයෙන් අපොධාතුව වායෝධාතුව

සමග සංයෝගවීමෙන් එහි මූලින් තිබුණු ගුණය දුරුවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලෙන බව ඔප්පුවේ. මුහුදේ කරදිය මිහිදුමාකාරයෙන් අහසට නැඟී නැවත පොළවට වහිනකල්හි එම කරදිය වායෝධාතුව සමග සංයෝගවූ හෙයින් එහි මූලින් තිබුණු ලවණගතිය නැතිවී මිහිරි ස්වභාවට හැරුණු බව දකුණුයි. කරදිය ස්ප්‍රිතු පෙරණ යන්ත්‍රයකින් පෙරාගත් කල්හි මිහිරි ගතියට හැරුණාක් මෙනි. ඉතින් මේ කාරණය සිඬවෙන්නේ දේවානුභාවයකින් හෝ දෙවියන්ගේ සැලැස්වීමකින් හෝ නොවන බවත් ආපොධාතුව වයෝධාතුව සමග සංයෝගවීම කරණකොට ගෙන බවත් සක්සුදක් මෙන් පෙනියනවා ඇත.

තවද, කරදිය මිරිදිය කරගත්ට දේවානුභාවයක් ඕනෑ කරන්නේ නැත. එක අසරණ ස්ත්‍රියෙකුට පවා කරගත්ට පුලුවන් පහසුකාරණයක්ය. එය මෙසේය, හිස් බෝතලයක පොරොප්පයක් තදින් ගසා ලනුවක් කට්ටිකුළු මුද්දේදා ටික වෙලාවක් ගියායින් පසු ලනුවෙන් ඇද බෝතලය ගොඩට ගෙන මුඩිය ඇර බැලුවොත් එහි මිරිදිය පිරිනිබෙන බව දකින්නට ලැබේ. ඉතින් මෙපමණ සුලුකාරණයක් දේවානුභාවය හෙවත් දෙවියන්ගේ සැලැස්වීම ඔප්පුකරන්නට ඉදිරියට ගෙනා එක හිතාවට කාරණයක්ය. දැන් ඉතින් කරදිය මිරිදිය කරන්නට දෙවිකෙණෙක් නැතුවාට අසරණ ස්ත්‍රියෙකුට පවා කරගත්ට පුලුවන් වැඩක් බව ඔප්පුවූනා ඇත. එකඟතාවක් වෙනින් ධාතුවක් සමග සංයෝගවීමෙන් එහි මූලින් තිබුණු ගතිය නැතිව වෙනින් ස්වභාවකට පෙරලීම (ආකාශධාතුව හැර) අනිකුදු සියලුම ධාතුන්ගේ පිහිටියාවූ ස්වභාවධර්මයක්ය. ඊට කාරණයක් නම් මිරිදිය කොසඹ ඇට සමග යෙදුවොත් අමිහිරි තිත්තරස වෙයි. එසේම ලුණු සමග යෙදුවොත් ලවණ ජලය වෙයි. කසටවර් සමග යෙදුවොත් කාඩ්දිය වෙයි. ඖෂධයක් සමග යෙදුවොත් බෙහෙත් වතුර වෙයි. මේ අන්දමින් එකඟතාවක් වෙනින් ධාතුවක් සමග යෙදීමෙන් එහි මූලින් තිබුණු රසගුණාදිය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම ඒ ඒ ධාතුන්ගේම පිහිටියාවූ ස්වභාවධර්මයක්ම දෙවිකෙණෙකුගේ සැලැස්වීමක් නොවේය. මුහුදේදීදිය වාතය සමග එකතුවීමෙන් මිරිදිය වෙන්නෙයි කියා දෙවියෝ සැලැස්සුවා නම් ස්ප්‍රිතුවෙරණ යන්ත්‍රයකින් පෙරාගත්තාමත් එසේම මිහිරිවෙන්නෙයි කියා දෙවියෝ සැලැස්සුවාද? පොරොප්පයකින් හෝ වතුර පෙරණ ගලකින් හෝ පෙරාගත්තාමත් එසේම මිහිරිවෙන්නෙයි කියා දෙවියෝ සැලැස්සුවාද? මනුෂ්‍යයන්ගේ පාත්‍ය පිණිස එසේ වෙන්නෙයි කියා දෙවියන්ගේ සැලැස්වීමක් තිබෙනවා නම්, ගල් ආදියෙන් පෙරාගත්ට මත්තෙන් පාත්‍ය පිණිස අතටගත් කෙණෙහිම දේවානුභාවයෙන් සේම මිහිරි වෙන්නට බැරිද? මුහුදේ දිය මනුෂ්‍යයන්ගේ

ප්‍රයෝජනය පිණිස පැමිණෙන කල්හි මිහිරි වෙන්ටෙයි කියා දෙවියන්ගේ යම්කිසි සැලැස්වීමක් තිබෙනවා, නම් අතටගත් කල්හිම එසේ මිහිරි වෙන්ටම ඕනෑය. නමුත් එබන්දක් ඇති බවක් අපට ජේන්ට නැති නිසා ආපොධාතුව ගැණ දෙවියන්ගේ සැලැස්වීමක් ඇත්තේ නැති බව ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය. තවද ජලය යෙහෝව: මැව්වාය කියා අපමිත්‍රයා කියන්නේවී නමුත් එබව බයිබලයේ කිසිතැනකින් දැනගන්ව නැත. ලෝකය මවන්ට මත්තෙන් ජලය තිබුණු බව බයිබලයෙන් පැහැදිලිවේ. ඉන්නිසා අපමිත්‍රයා ලබන පැයේදී එම ජලය යෙහෝව: මැව් බව බයිබලයෙන් ඔප්පු නොකළොත් ජලය ගැණ මිත්‍රයාගේ කියමන් එකක්වත් ක්‍රිස්තියානි ආගමට අඩංගු ඒවා වෙන්ට බැරිය. එම නිසා ලබන පැයේදී එබව බයිබලයෙන් ඔප්පුකරණ හැටි අපි බලා සිටිමු. මුහුදේ කරදිය වාතයෙන් අභසට නගින කල්හි එහි තිබෙන ලුණු මුදේම තිබෙන්ට යෙහෝව: සැලැස්සුවාය කියා අපමිත්‍රයා කියන්නේවී නමුත් මේ කීමද ඉතා ලාමක කීමක්ය. මක්නිසාද, මුහුදුදිය අභසට නගින කල්හි එහි තිබෙන ලුණු මුදේම තිබෙද්දී ඒ ලවණ ගතියෙන් වෙන්වී වාතය සමග එකතුවී අභසට නගින බව කිසිවෙකුටත් ඔප්පුකරන්ට බැරිය. මක්නිසාද අභසට සමුද්‍රජලය නගින වේලාවේදී එම කාරණය කිසිවෙකුටත් පරීක්ෂාකරන්ට බැරුවා පමණක් නොව එම වේලාවේදී මතුෂායෙකුට තබා නැවකටවත් ඒ කිට්ටුව සිටින්ට පමණවත් නොහැකිය. ඉන්නිසා මොන විධියකින්වත් ඔප්පු කරන්ට බැරි කාරණා ගෙනහැර දක්වීම ඉතාමත් ලාමකය. තවද, ආපොධාතුව යෙහෝව: මැව්වේ නැතුවා පමණක් නොව, සදකාලික පැවැත්මකින් යුත් ධාතුවක්ය. ඒ බව තර්කශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවෙනවාය. ඒ මෙසේය. “ශිතස්පර්ශවත්‍ය ආප: තාශ්ව විධා නිත්‍යා අනිත්‍යාශ්ව, නිත්‍යා පරමානුරූප: අනිත්‍යා: කායං රූප:” මෙහි අදහස නම්, ශීතස්පර්ශ ඇත්තාහු ජලයෝයි එවුහුද නිත්‍යයහ අනිත්‍යයහයි දෙවදැරුම් වෙති. නූතනජනු පරමානුරූපයහ, අනිත්‍යයෝ කාර්යරූපයෝය, මෙහි පරමානුරූපවූ ආපො ධාතුව නිත්‍යයයි කීමුත් උත්පාද විනාශ ශාලී යනතුනෙන් යුක්තවූ හෙයින් අනිත්‍යයයි න්‍යායශාස්ත්‍රයෙන් ප්‍රකාශව තිබේ. බොධ මතයෙහිද, උත්පාදස්ථිතිභංගත්‍රයෙන් යුක්තහෙයින් අනිත්‍යයයි ප්‍රකාශව තිබේ. නමුත් උත්පාදස්ථිති-භංගත්‍රයෙන් යුත් පරම්පරාව ගෙවත් පැවැත්මේ පිළිවෙල සදකාලිකය. එමනිසා යෙහෝව: ආපොධාතුව මැව්බවක් බයිබලයේ සඳහන්ව නැතිනිසාත් තර්කව්‍යාකරණ න්‍යාය මිමාංසාදී ශාස්ත්‍රවලින් පවා ආපො ධාතුව සදකාලික පැවැත්ම කින් යුක්තබව ප්‍රකාශවෙන නිසාත් යෙහෝව: වඳාව වස්ස-වන්නේවත් ඒ ගැණ මොනායම් විධියකින්වත් ආපො ධාතුව

සැලැස්සුවේවත් නැති බව ඔප්පුවේ. වණිව ලෝකයෙහි කලින්කල පවතින එක සෘතුගුණය කරුණකොටගෙන සිටි-
වෙන්නාවූ ලෝකයවහාව ධර්මයක්ය. නොහොත් ලෝකයෙහි
පවත්නා සෘතු, ඛේජ, කම්, ධර්ම, චිත්ත, යන නියම පසෙන්
එකක්ය. මේ ලෝකයෙහි පවත්නා නියම පස සදකාලිකව
පවත්නා ලෝකසවහාවධර්මයන්ය. මේ සවහාවධර්මයන් දෙවි-
කෙනෙක් සිටිය බවට සාක්ෂියක් වශයෙන් පෙන්වන එක මහත්
භිහනකමක්ය. මෙසාමහත් ලෝකයක් මැව්වාය කියන ඔය
දෙවියෝ සිටිය බවට සාක්ෂියක් පෙන්වනවානම් වටපිට බොරු
අනම්මනම් දෙඩවන්නේ නැතුව හපන්නුනම් ඒ දෙවියන්ගෙන්
අබ ඇටයක් පමණ කුඩා සාක්ෂියක්වත් නොපෙන්වන්නේ මන්ද?
එබඳු දෙවිකෙනෙක් සිටිය බවට කිසිම භාස්කමක්වත් ගෙවල
යකෙක් කරණ තරමේ කිසිම බලපූච්චන් කමක්වත් පෙන්වන්නට
බැරුව ඉදගන වීලි ලැජ්ජා නැතුව මෙබඳු වැදගත් සභාවක්
ඉදිරිපිට ඇවිත් සිට ගනත් වැස්ස වහින එකත් කඳු, පර්වත තිබෙන
එකත් තණ කොළ පැලවෙන එකත් දෙවියෝ සිටිය බවට
සාක්ෂියක්ය කිය කියා කොහෙවත් නැති දෙවිකෙනෙක්
හදගන්ට උත්සාහ කරණ එකට වඩා හපන්නමක් තවත් මේ
ලෝකයේ ඇද්ද? මහමුදලිකම ටත් වඩා හපන්නමෙයි
කියන්නේ මෙබඳු ඒවාට නොවේද? හපන්නු නම් මැවුම්
කාරයෙක් සිටිය බවට ඒ දෙවියන්ගෙන් සාක්ෂියක් ඔප්පුකළ
යුතුය.

තවද, අප මිත්‍රයා වායෝ ධාතුව ගැණ කපාකරමින් අපි
ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කරණ වාතය නොයෙක් වායුවර්ගවලින්
මිශ්‍රකොට සෑද්ද්වෙන සමර්තකමගැණ කල්පනාකර බලනවිට
එය එසේ සෑදුවාවූ සමර්ත දෙවි කෙනෙක් සිටිය බව ඔප්පු
වෙනවාය කියා කිබව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නමුත්
ඒ වාතය යෙහෙව්: විසින් එසේ මිශ්‍රකළ බවක් කිසිවෙකුට
ඔප්පුකරන්නට බැරිය. ඒක නිසා කියමන අතිශයින්ම හිස්ය.
හපනානම් ලබන පැයේදීවත් ඒ වාතය යෙහෙව්: විසින් මිශ්‍ර
කරපු බව ඔප්පුකළ යුතුයි. එසේ ඔප්පුකරන්නට බැරිවුනොත්
මේ වාදයෙන් මිත්‍රයා පැරදුනබව ලෝකයා දැනගන්නවා ඇත.
රූප රහිතවූ පහසින් පමණක් යුත් වාතය ගුණාධිකරණවූ
ආකාශ ධාතුව කරුණකොටගෙන පවතියි. ඒ බව “ආකාශාජ්ජා
යතෙවායු: යන්නෙන් ඔප්පුවේ. අනෙක ගුණසංයෝගවූ
ආකාශ ධාතුව කරුණකොටගෙන යෙහුයා වශයෙන් වායෝ
ධාතුව උපදින හෙයින් එහි නොයෙක් ප්‍රභේද තිබෙන්නට පුළුවන.
නමුත් ඒ ප්‍රභේදයන් යෙහෙව්: විසින් වායුවර්ග මිශ්‍රකොට
සෑදුවානොව එම වායෝධාතුව හටගැනීමේදීම පිහිටන සවහාව-
යක්ය. ඊට කාරණයක් නම් අපි අනුභව කරණ අන්තාසි ආදි

නොයෙක් පලතුරු වර්ධල විෂ මිශ්‍රව තිබේ. අන්තාසි හිස්බඩ කුඩා ලමයෙක් කැවොත් එය කරණකොටගෙන රෝගයක් සැදෙයි. නමුත් අපට එම පලතුරු ආදිය කාලයක පටන් පුරුදුවී තිබෙන හෙයින් ඒවායින් සැපයක් මිස විපතක් නම් නැත. සමහර මනුෂ්‍යයන් පාසානං ආදී විෂජාති අනුභව කරන්ට පුරුදුකරගෙන තිබේ. ඒවායින් ඔවුන්ටද, සැපයක් මිස විපතක් නම් නැත. මෙසේ මනුෂ්‍යයන් විසින් තනිකර සම්පූර්ණ විෂ ජාතියක් හෝ විෂමිශ්‍ර යම්දෙයක් හෝ කාලයක සිට අනුභව කිරීමෙන් පුරුදුකරගෙන ආවොත් එය සම්පූර්ණ සුවය ඵලවන ආහාර සංඛ්‍යාවට ඇතුළත් වේ. එය එසේ වෙන්නේ එම විෂවර්ගයන්ගේ විෂ ගතිය නැතිවී යාමෙන් නොව මනුෂ්‍යයාගේ ශරීරය ඒවාගැණ පුරුදුවීමෙන්ය. එසේම විෂ මිශ්‍රවූ වාතය නමුත් අපට උපන්ද පටන් පුරුදුවීමෙන් අපේ ශරීරවලට විෂ නොවී සම්පූර්ණ සැපය ගෙනෙදේ. ඉතින් අන්තාසි ආදී සමහර පලතුරු වර්ධල විෂ මිශ්‍රකළා නොව ඒවා හටගැනීමේදී පිහිටන ස්වභාවය. අනේකගුණ සංයෝගවූ පෘථිවි ධාතුවෙන් ඒ පලතුරු වර්ධනවන්නා නිසා ඒවාටද විෂ අමානාදී නොයෙක් ගුණයන් පිහිටන එක ස්වභාවක්ය. එසේම ආශ්වාස කරණ වාතයද විෂ මිශ්‍රව හටගැනීම එම වාතයේ ස්වභාවක්ය. එම පලතුරු වර්ධයන්ට විෂ අමානාදී යම්කිසි ගුණයක් යෙහෝවි: විසින් මිශ්‍රකොට නොසෑදුවාක් මෙන් ආශ්වාස වාතයද යෙහෝවි: විෂ මිශ්‍රකොට නොසෑදුවාක් ඔප්පුවේ.

තවද, අප ආශ්වාසකරන වාතය කිසිවෙක් විසින් මිශ්‍රාදියක් කොට නොසෑදුවත් ඒ ඒ වාතයන්ගේ ස්වභාවධර්මය වූ පරිද්දෙන් සංයෝගව හටගෙන තිබෙන බවත් යුරෝපීය ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ මත වලින් පවා ඔප්පුවේ. එය මෙසේය- ඔක්ෂිජන් නම් වායුව එක් හාගයක්ද, හයිඩ්‍රොජන් නම් වායුව ස්කර් හාගයක්ද, කාර් බොනික් ඇසිඩ් නම් වායුව ඉතා ස්ප්‍රේපයක්ද සංයෝගවීමෙන් වායුව හටගෙන තිබෙන බව යථොක්ත ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ මත වලින් ප්‍රකාශවේ. මේ ආදී පණ්ඩිත කියමන්වලින් ඔප්පු වෙන්නේ ඒ ඒ වාතයන්ගේ ස්වභාවානුකූල පරිද්දෙන් සංයෝගව අප ආදීන්ගේ ආශ්වාස වාතය හටගෙන තිබෙන බවය. ඒ මිස යෙහෝවි: කෙනෙක් විසින් ඒ ඒ වාතයන් මිශ්‍රකොට ආශ්වාස වාතය සෑදුවක් නොවේය. එමනිසා අප මිත්‍රයාගේ ඒ කීම අතිසයින්ම හිස්වූ ලාමක කීමක්ය.

තවද, අප මිත්‍රයා තෙජෝ ධාතුව ගැණ කථාකරමින්-තෙජෝ ධාතුව කෙල්වල සහ වෙනදේවලත් අපට ඕනෑවිටක එයින් අරගන්ට පුළුවන් අන්දමට පිහිටා තිබෙන හෙයින් එම තෙජෝ ධාතුව මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය අභිප්‍රායකොට එම අභිප්‍රාය ඉෂ්ට කිරීම පිණිස සද් යෝද් තිබෙන්නාවූ මැවුම්කාරයෙකුගේ

ත්‍රියාකාරකම පෙනීයනවාය කියා කීබව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නුමුත් මේ කීමද කිසිකලක ඔප්පුකරන්නට බැරිවූ හිස් කියමනක්ය. මක්නිසාද කීවොත්-තෙල් ආදී සියළුම ද්‍රව්‍යයන් හා සමග සංයෝගව තිබෙන්නේ තෙජෝ, ධාතුව පමණක් නොව පෘථිවි, ආපස්, තෙජෝ, වායෝ, වණි, ගන්ධ, රස, ඕජා, යන අට වැදෑරුම් අවිනිර්හොග රූපකලාපයන් සම්පූර්ණයෙන් පිහිටා තිබේ. පොල්ගෙඩියක් අරගන ශාස්ත්‍රානුකූලව පරීක්ෂාකර බලනවානම් එහි තද ද්‍රව්‍ය පෘථිවිධාතුවටද, නෙළුම්කිකදවත්වයෙන් යුත් සිහින් පහස් ඇති ද්‍රව්‍ය ආපෝධාතුවටද, තෙල් ආදියෙහි සංයෝගවූ විෂයරූපසංඛ්‍යාත භෞම ව්‍යුහය, තෙජෝ ධාතුවටද, එහි සංයෝගවූ වාතය වායෝ ධාතුවටද, ධවලාදිවණියන් වණියටද, සුගන්ධාදිය ගන්ධයමද, රසාදිය රසයමද, ගරිරය පූෂ්ටිමත් කරන රසෝජාව ඕජාවටද, යන මේ අවිනිර්හොග රූපයන්ට ඇතුළත්වේ. ඉතින් මේ ගුණයන් පොල් ගෙඩියට යෙහෝව: ඇතුළත් කළා නොව අනෙකගුණ සංයෝගවූ පෘථිවියෙන් එය හටගන්නා නිසා ඒ අවිනිර්හොග රූපයන් ඊට ඇතුළත්ව හටගැනීම එහි ස්වභාව ධර්මයක්ය. තෙල් ආදියේද එසේම ඒ ගුණයන් සංයෝගව තිබීම එහි පවත්නා ස්වභාවධර්මයවේ. ඒ මිස යෙහෝව: විසින් ඒවාට ඒ ගුණයන් ඇතුල්කළා නොවේ. රසවිද්‍යාව උගත් කිසිම පණ්ඩිතයෙකුට මේ කාරණය මෙසේ නොවේය කියා ශාස්ත්‍රානුකූලව කියන්නට බැරිය. ඉතින් මේ ලෝකයෙහි පවත්නා ස්වභාවධර්මයන් මැවුම්කාරයෙක් පිටට ආරූඨකරගන්නට යාම මහත් හිඟනකමක්ය. හපන්නු නම් මැවුම්කාරයාගෙන් කුඩා ලකුණක්වත් සාක්ෂියක් වශයෙන් ඔප්පුකළ යුතුය. වැඩිපුර බැරිනම් ගෙවල යකෙක් කරන තරමේවත් බලපුපුවත් කමක් කරවා පෙන්නුවොත් අප මිත්‍රයා හපනෙක් හැටියටත් මැවුම්කාරයෙක් සිටින බවටත් අපි එකඟෙලා පිළිගන්නෙමු. මැවුම්කාරයෙක් ඉන්නබව ඔප්පුකරන්නට පුළුවන්නම් ඒ අන්දමින් මිස නිකම් වටපිට බොරු දෙඩෙව්වාට කිසි කලකවත් බැරිය. තවද, යෙහෝව: මනුෂ්‍යයන්ගේ අභිප්‍රාය කොට තෙජෝ ධාතුව නොයෙක් ද්‍රව්‍ය සමග සාද යොද තිබෙනවාය. කියා අප මිත්‍රයා කියන්නේවි නමුත් ඒ කීම කිසිම ආර්ය ශාස්ත්‍රයකින් ඔප්පුකරන්නට බැරි හිස් කීමක්ය. තෙජෝධාතුව කිසිවෙක් විසින් නොසාදූ නොමැව් බවත් එය සදකාලික බවත් තර්ක ශාස්ත්‍රයෙන් ඔප්පු වේ. ඒ මෙසේය. "උෂ්ණ ස්පෂ්ටත්තෙජ: තද්ද්විවිධං නිත්‍යමනිත්‍යංව, නිත්‍යංපරමානු රූපම් අනිත්‍යං කායාරූපං" මෙහි නිත්‍යං පරමානුරූපං යන්නෙන් පරමානුරූපවූ තෙජෝ ධාතුව නිත්‍යය කියා කී නමුත් උත්සාද ස්ථිති හඬගත්‍රයෙන් යුක්ත නිසා අනිත්‍යය නමුත් පරමපරාව නිත්‍යය

හෙවත් සදකාලිකය. මෙසේ උත්තම ශාස්ත්‍රවලින් පවා තෙජෝ
ධාතුව කිසිවෙක් විසින් නොමැව් බැව් ඔප්පුවෙද්දී එය යෙහෝව:
විසින් සෑදුවාය කියන කීම කොපමණ ලාමක කීමක්ද?

තවද, යෙහෝව: මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස තෙජෝ
ධාතුව නොයෙක් ද්‍රව්‍යවලට ඇතුළත් කළානම් පොල්අතු පිදුරු
ආදියට ඇතුළත්කළ එක තදබල අපරාධයක්ය. මක්නිසාද-
ලෝකයෙහි වැඩිදෙනා දිලින්නේද, ඒ දිලින්නේගේ ගෙවල්
සෙවිලි කරගණ කිබෙන්තේ පොල්අතු පිදුරු ආදියෙන්ය.
ඔවුන්ගේ ගෙවල් කලින්කල ගිණිගෙන (දුප්පතුන්ටම වෙයි
අමාරුව කීවාක්මෙන්) කුඩා දරුවන් පවා ගින්නෙන්ද විනාශවී
ඔවුන්ද මහවිපතට පත්වෙන්නාහුය, ඉතින් යෙහෝව: පොල්අතු
පිදුරු ආදියට තෙජෝධාතුව අන්තර්ගත කරද්දී එයින් ලෝකයේ
වැඩි දෙනෙකුට සිඛවෙන්ට තිබෙන මහත් විපත දුටුවේ නැද්ද?
දුටුවා නම් ඒ තදබල අපරාධය කළේ කුමටද? ලෝකයා මවා
ආරක්ෂා කරණවාය කියන්නේ ඔහොමද? ඒවා මනුෂ්‍යයන්ගේ
අප්‍රවේසම් කමෙන් සිඛවෙනවාය කියා උත්තර දෙනවා නම්
අප්‍රවේසම් කමෙන් ඒවා මහත් බරපතල විපත්තියක් සිඛවෙන්ට
තිබෙන බව යෙහෝව: දුටුවේ නැද්ද? දුටුවානම් එසේ කළඑක
කොපමණ තදබල අපරාධයක්ද? මේ ක්‍රියාවෙන් මනුෂ්‍ය-
යන්ගේ සුභසිද්ධිය වෙනුවට අසුභ සිද්ධියක් අභිප්‍රාකොට
මුල්අභිප්‍රාච්ඡා ඉෂ්ට කිරීම පිණිස නොයෙක් දේවලට තෙජෝ
ධාතුව ඇතුළත්කොට සාද යොදා තිබෙන බව ඔප්පුවේ. එසේ
අසුභ සිද්ධකරණ දෙව් කෙණෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා
නැතකියා හිතනඑක ප්‍රඥාගොවර නොවේද? මැවුම්කාරයෙක්
විසින් ඒ ක්‍රියාව එනම්:- පොල්අතු පිදුරු ආදියට තෙජෝධාතුව
ඇතුළත් කිරීම කළානම් එයින් මතු පැමිණෙන්නට තිබෙන මහත්
විපත නොපැමිණෙන ලෙස අධිෂ්ඨානකොට අතුගෙවල්වලට
ගින්නේද නාල්ලන ලෙස සෙවිලිකළායින් පසු ඒවා සමග
අන්තර්ගතකොට තිබුණු තෙජෝ ධාතුව ඒවායින් අහස්ව යන
ලෙස නියෝගකොට හෙවත් අධිෂ්ඨානකොට මැව්වානම් ඉතා
යහපත් නොවේද? එසේ නියෝග කොට මැව් බවක් මේ
ලෝකයේ කිසිමදෙකින් දැනගන්නට නැති නිසා ලෝකයේ
නොයෙක් දේවලට තෙජෝධාතුව යෙහෝව: විසින් ඇතුළත්
නොකරපු බව එයින්ම ඔප්පුවෙනවා ඇත. තවද දුප්පතුන්ගේ
ගෙවල්වලට ගිණි නාල්ලන අන්දමට නියෝග නොකළේ
දුප්පතුන්ටම අමාරුකරණ අදහසින්ද? නැතහොත් ඔවුන්ට

විපත්ති පැමිණෙන අන්දමට කලින් කාරණා යොදලා අන්තිමේදී උඩ ඉඳගෙන සිනාසෙන්නටද? අහෝ මිත්‍රවරුණි, මේ කාරණා ගැණ නුවණින් කල්පනාකර බලනකොට මේ ලෝකයේ කිසිම දෙයක් මැව්වාටු මැවුම්කාරයෙක් කිසිකලෙකවත් සිටියේ නැති බවත් සියල්ල ලෝකසංභාවාධමයේ අන්දමට හටගෙන තිබෙන බවත් ඉර හඳ මෙන් ඔප්පුවෙනවා ඇත.

තවද අපමිත්‍රයා වෘක්ෂජාතීන් ගැණ කථාකරමින් පොල්ගස් එම ගස්වලින්ම බෝවේගන එන හෙයින්ද පොල්ගසේ කරගොබයෙන් එම ගසේ සාබාදිය හටගැනීමෙන් සහ ගසේ කඳ ලියලන හෙයින්ද කොස් ගස්වලින් එම ගස් පරම්පරාව බෝවේගන එන හෙයින් සහ එම ගසේ පිටලෙල්ලෙන් අතු-පතරාදිය සහ කඳ ලොකුවීමෙන් එක්තරා අදහසක් නොහොත් දේව අභිප්‍රාච්ඡා ප්‍රකාශවෙනවාය කියා කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නමුත් මේ කීම ලෝකසංභාව නොදන්නා කෙණෙක්මීස දන්නා කෙණෙක්නම් විශ්වාසකරන්නේ නැත. මක්නිසාද, ලෝකයෙහි නොයෙක් වෘක්ෂලතාදිය බීජපරම්පරාවෙන් සහ සාබාදියෙන් හට ගැනීම සංභාවාධමයක්ය. මේ සංභාවාධමය දෙව්කෙණෙක් විසින් මුලින් අදහස් කරලා සිටි කරන්නාවූ කාරණයක් නොවේය. පෘථිව්‍යාදී ධාතු සංසර්ගයෙන් සහ පෘථිවියේ තිබෙන ඒ ඒ වෘක්ෂයන් හටගන්නා ධාතුගුණය හේතුකොටගෙන සිටිවෙන්නාවූ සංභාවාධමයක්ය. දෙව්-කෙණෙකුගේ පළමු අදහසකින් සිටිවෙන කාරණයක් නම් ලෝකාන්තිමය දක්වා වෙනස් නොවී ලෝකයේ සියලුතත්හිම බීජපරම්පරාවෙන් සියළු වෘක්ෂයන් හටගන්නට ඕනෑය. මැවුම්-කාරයෙක් විසින් අදහස් කළානම් එම අදහස් කිසිකලෙකවත් වලකින්නට බැරිය. නමුත් එසේ නොවැලකී සියළු තත්ති පවත්නා බවක් අපට පෙනෙන්නට නැත. ලෝකයේ නොයෙක් පළාත්වල මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනයට ගන්නා නොයෙක් වෘක්ෂජාති කලින්කල වදවී බීජපරම්පරාව ඒ පළාත් වලින් බණ්ඩවී යන බව අපට දකින්නට තිබේ. මේ කාරණය මෙසේ සිටිවෙන්නේ පෘථිවියේ තිබෙන සමහර වෘක්ෂයන් උපදවන ධාතුගුණය, අතුරුදහන් වී යාමෙන්ය. මේ කාරණය ඒකාන්ත සත්‍යයක් බවට ලංකාවේ කෝපි වදවීයාම වැදගත් සාක්ෂියක්ය.

ඉතින් මේ කාරණයෙන් ප්‍රකාශවෙන්නේ ලෝකයේ වෘක්ෂ ලතාදීන්ගේ බෝවීම දේව අදහසකින් නොව පෘථිවියේ පවත්නා ඒ ඒ ධාතුගුණයන් හේතුකොටගෙන බවය. දේව අදහසකින්

නම් කලින්කල මෙසේ වදවියාම සිඬවෙන්නට බැරිය. එම නිසා වාක්ෂ ලතාදීන්ගේ බෝවීම දේව අදහසකින් නොවන බවත් ලෝක ස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් සිඬවෙන බවත් හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වූනා ඇත. තවද, ලෝකයෙහි නියම පසක් තිබේ. එනම් - සෘතු, බිජු, කම්, ධර්ම, විත්ත යන මේ පසයි. ඒ බව

උතුබිජු නියාමොව, කම්ම ධර්මනියාමනා
විත්තස්සවනියාමොව, එතෙ පඤ්ච නියමනා,

මෙහි බිජු නියමය කියන්නේ අක්කර සියයක නමුත් කොල්ලු වැපුරුවොත් ඒවායේ කරටි සියල්ලම උතුරට හැරී තිබීමද සියළු වැල්පාති ලංව තුබූ ගස්කොලන්වලට නැගී දකුණතට වෙළිවෙළි යාමද, සියලු පොල්ගෙඩිවල මුදුනේ සිදුරක් තිබීමද, තල්, පොල් ආදී වාක්ෂ ජාතීන්ගේ (අන්‍යවාක්ෂයන්ගේ මෙන්) කඳ මැදින් ශාඛාදිය හටනොගෙණ ඇදනතුට එක මුදුනක් ඉහල බලා යාමද, අනිකුත් සියළු වාක්ෂජාතීන්ගේ කඳ මැදින් නොයෙක් දියාවන්ට අතුපතුර නැගී ඇදකුදව යාමද යනාදිය කර්තෘකෙනෙක් නැතුවම හටගැනීම බිජුනියමයයි. ඒ මිස යෙහෝව්‍යාගේ නියමයක් නොවේය. යෙහෝව්‍යාට කොල්ලු ගැණ එබඳු නියෝගයක් කිරීමෙන් කිසි ප්‍රයෝජනයක් ඇත්තේ නැත. එම නිසා මෙසේ ලෝකයෙහි පවත්නා බිජුජාතීන්ගේ නියමය ආදී ස්වභාව ධර්මයන් දේව-නිර්මිතයක් නොව ලෝකස්වභාව ධර්මයන් බව හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පුවෙන නිසා වාක්ෂලතාදීන්ගේ හටගැනීමේදීද පවත්නා ස්වභාවධර්මයක් නැතැයි කියා කිසිම ප්‍රාඥයෙකුට කියන්නට බැරිය. ඉතින් මේ ලෝකස්වභාව ධර්මයන්ගෙන්, දෙව්-කෙනෙක් සිටිය බව ඔප්පු කරන්නට ඉදිරියට එන එක ඉතා මහත් හිහනකමක්මය. දෙව්කෙනෙක් සිටියබව ඔප්පු කරන්නට නම් ඒ දෙවියන්ගෙන් සාක්ෂියක් පෙන්වන්නට ඕනෑය. තවද, පෘථිවියෙහි වාක්ෂලතාදීන් බෝවීම දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමකට නොවන බව සමහර වාක්ෂයන් ගැණ කල්පනාකර බැලීමෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂව ඔප්පු වෙනවාය. ඒ මෙසේය හිමාලයෙහි මනුෂ්‍ය තිරශ්චිනාදීන් විනාස කරන්නාවූ වාක්ෂජාතියක් තිබේ. ඒ ගස ලහට මනුෂ්‍යයෙක් හෝ තිරියනෙක් හෝ කිට්ටුවුනොත් එම ගසේශාඛාවලින් ඔහු අඹරවා ගෙණ ගස උඩට ඇදගනියි. ශාඛාවන්ගේ බලවත් වේදනාය කරණ කොටගෙණ එම මනුෂ්‍යයා හෝ තිරියනා ක්ෂණයකින් ජීවිතක්ෂයට පැමිණේ. හිමාලයෙහි සංචාරණයකරණ වැද්දේ ආදී මනුෂ්‍යයන් එම ගස දුරදීම ඇදින ගනිති. ඒ ඇදිනගන්නේ එම ගස යට බොහෝ මනුෂ්‍ය තිරශ්චිනයන්ගේ ඇටසැකිලි ගොඩවල් දකින්නට

ලැබීමෙන්ය. ඉතින් මේ ගස්වර්ගය යෙහෝව්: මැව්වේ මනුෂ්‍ය තිරස්චිත්තයන් නිෂ්කාරණයේ ගස ලවා මරවාදමුවන්ටද? මේ කාරණයන් වෘක්ෂ ලතාදිය දෙව් කෙණෙකුගේ අදහසක්වූ පරිද්දෙන් හටනොගන්නා ධාතු ගුණ සංයෝගයෙන් හෙවත් ලෝකසව්භාවධර්මය වූ පරිද්දෙන් හටගන්න බවත් ඔප්පුවෙන් නො නැද්ද? මෙබඳු වෘක්ෂයක් අපි දුටුවේ නැති නිසා විශ්වාසකරන්නට බැරිය කියා යමෙක් සැක කරණවා නම්, මනුෂ්‍යාගේ ආකෂිණ ගුණය නිසා එකඟෙලා හැකිලී යන්නාවූ නිදිකුඹාදී වෘක්ෂයන් ගැණ නුවතින් කල්පනාකර බලා සංකාවිනෝදනය කරගත යුතුය. නිදිකුඹ වැලට හුලඟ වැදීමෙන් හෝ බාහිරවූ මොනම දෙයකින්වත් එහි කොළ ඇතිලී යන්නේ නැත. නමුත් මනුෂ්‍යයාගේ මුඛයෙන් පිහින ලද හුලඟ වැදුනොත් ක්ෂණයකින් සියල්ල හැකිලියයි.

තවද, වනාන්තරවල අඹ හා සමාන විෂඹ වර්ගයක් තිබේ. ඒවා අඹවලට වඩා කිසි වෙනසක් ඇත්තේ නැත. නමුත් යමෙක් එම විෂඹ කැවොත් එකෙණෙහිම මරණයට පැමිණේ. ඉතින් යෙහෝව්: මේ විෂඹ වර්ගය මැව්වේ මනුෂ්‍යයන් අඹය කියා රවටා කවා නිෂ්කාරණයේ මරා දමන්නටද? නැතහොත් මේ විෂඹ මව්දී ඒවා කා මනුෂ්‍යයන් නිරපරාධයේ මරණයට පැමිණෙන බව දුටුවේ නැද්ද? දුටුවා නම් එම විෂඹ වෘක්ෂ මැව්වේ කුමටද? තවද, විබැට රටේ ආශ්වාතීන් වෘක්ෂයක් තිබේ. එම ගසට විබැට භාෂාවෙන් කෞමිබොවුම් ගසය කියා කියති. එම ගසේ පත්‍රවල සහ පතුරුවලත් ඉතා ලක්ෂණ දේවතාගර අකුරු පිහිටා තිබේ. එම අකුරුවලින් කියවෙන්නේ සම්පූර්ණ බුඩ්ධ දේශනාවය, තුන්පිටකයේ සියළුම ධර්මයන් එම ගසේ පිහිටා තිබේ. එම ගසේ සහ පත්‍රවලත් ඡායාරූපය (හෙවත් පොටෝග්‍රැෆ් එක) අයිසිස් අන්වේල්ඩ් නම් ඉංග්‍රීසි පොතේ සහ විබැට රට බුඩ්ධගම, නමැති සිංහල පොතෙන් මුද්‍රණයකර තිබේ. ඉතින් මේ ගස යෙහෝව්: මැව්වේ කුමටද? මේ ගස නිසා බුඩ්ධගමේ සත්‍යතාවය වඩවඩා දීප්තිමත් වෙනවා නොවේද? එතකොට ක්‍රිස්තියානි ආගම මුලෝවර්ජින්න වෙනවා නොවේද? ඉතින් මේ ගස මව්දී මේ ගස නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමට මතු පැමිණෙන මහත් විපත යෙහෝව්: දුටුවේ නැද්ද? දුටුවානම් කුමට මැව්වාද? තවද මනුෂ්‍යයන්ට කිසි රොග පීඩාදියක් නොපැමිණි බොහෝ දීර්ඝකාලයක් ජීවත්ව ඉන්ට පුළුවන්වූ ඉතා මාහැඟි ඖෂධයක් දේවගිරි නම් පර්වතයෙහිද ශ්‍රීපාද පර්වතයෙහිද තිබෙන බව පෞරාණික උත්තම සාම්ප්‍රදායන් විසින් කියා තිබේ. මේ ඖෂධයේ නම වන්දුලතාය. ඒ බව ශුශ්‍රූකයෙහි මෙසේ කියා තිබේ.

බ්‍රහ්මාදයෝ මෘජුන් පුරිමමානං සොම සංඝීතං
 ජරාමෘත්‍යු විනාශාය විධානං තසාවක්ෂාතෙ,
 ඔෂධිනාංපතිං සොමමුපසුක්ඛ විවක්ෂණං
 දශවම් සහග්‍රාහි, නවාංධාරයතෙ තත්‍රං,
 ශ්‍රී පරිතෙ දෙවගිරො ගිරො දෙව සහෙ තවා
 පාරි සාත්‍රෙව වින්ධෙව දෙවසුන්දෙ තාදෙ තවා.

ඉතින් මේ අන්තර්ගත ඖෂධවර්ගය සොයාගැනීම ඉතා දුෂ්කරය. මක්නිසාද, ඒ වන්දුලතා පසළොස් දවසකට වරක් මැරියන නිසාය. ඉතින් මේ මාහැඟි ඖෂධ වර්ගය පසළොස් දවසෙන් දවසට මැරියන ලෙසටත් සපයාගැනීම දුෂ්කර ලෙසටත් සලස්වා සහවාලා මැව්වේ, මනුෂ්‍යයන් ඒවා කා නිරෝගි වෙනවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන්ද? අහෝ මිත්‍රවරුණි මේ ආදී නොයෙක් කාරණා ගැන කුටිණිත් කල්පනාකර බැලුවාම වෘක්ෂලතාදිය මැව්වාට මැවුම්කාරයෙක් කිසිකලෙක ලෝකයේ නොසිටී බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවෙනවාය.

තවද, අප මිත්‍රයා අහසේ පවතින්නාවූ දේ වලින් මැවුම්කාරයෙක් සිටිනබව ඔප්පු වෙනවාය කියමින් වලාකුල්වලින් වැසි නොවැස්සොත් කෙත්වල වසුරුණි බීජජාති සැදෙන්නේ නැත කියා කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. මේ කියමන් වලින් මොහු අභවන්ට හදන්නේ වම්භාව පවතින එක දෙවියන්ගේ අනාඥාවේ අන්දමට සිඬවෙනවාය. නොහොත් එම අන්දමට පවතින්ට දෙවියෝ විසින් සලස්වා තිබෙනවාය කියාය. නමුත් අවිව පායන එකත් වැසි වසින එකත් දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙන කාරණයක් නොවේය. ඒවා ලෝක සාහිත්‍ය ධර්මය වූ පරිද්දෙන් සිඬවෙන දේවල්ය. ඒ වම්භාව පවතින එක මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස දෙවියන්ගේ අභිප්‍රායේ අන්දමට සිඬවෙන කාරණයක් නම් සියළු කල්හිම අත්නොහැරී එම දෙව අභිප්‍රාය ඉෂ්ටවෙන්ට ඕනෑය. නමුත්, එසේ ඉෂ්ටවෙන බවක් අපට පෙනෙන්නට නැති නිසා දෙව අභිප්‍රායකින් එය සිඬවෙන බවක් ඔප්පුවෙන්තේ නැත. කලින් කල ලෝකයෙහි නියම කාලයට වම්භාව පවතින එකත් එසේම බොහෝ දීර්ඝකාලයක් මුළුල්ලේ වම්භාව නොපැවති ශ්‍රීෂ්ම සෘතුවගේ නොපැවති දීර්ඝකාලයක් පැවතීමත්, අකල මෙයයන් හටගැනීමත්, ලෝකස්වාභාවධර්මයක්ය. ඒ බව ලංකාවේ පුරාණ පැවැති බැමිනිවියා මහා සාගතයෙන් පවා ඔප්පුවේ. දෙළොස් අවුරුද්දක් මුළුල්ලේ එක වැහි බිත්දවක් වත් නොපැය ශ්‍රීෂ්ම සෘතුව පැවතුන හෙයින් ගංගා කඳුරැළි ආදිය සිදි ගියේය. ගෝයම් සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශව ගියේය. යටත් පිරිසෙයින් පලාවර්ගයක් වත් ඉතුරු නුනේය. මනුෂ්‍යයෝ ආහාර නැතුව

මළෝය. ගව මහිෂාදී අනේක තිරශ්චිත සත්වයන්ද ආහාර පානාදියක් නොලැබ අසරණව මළෝය. ඉතින් මේ සාගතය හටගත්තේ වරුෂාව නොවැසීමෙන්ය. වරුෂාව වසින්තේ දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට නම් නොහොත් මනුෂ්‍යයන්ගේ සහ සියළු තිරශ්චිතයන්ගේත් සුභසිද්ධිය පිණිස වරුෂාව නියම කාලයට වසින අන්දමට දෙවියෝ ඒ ඒ ධාතුන් යන්ත්‍රයක් මෙන් යොදා තිබෙනවානම් ඒ දෙවියන්ගේ යෙදීම කිසි කලකවත් කඩවෙන්ට බැරිය. නමුත් ලංකාවේම දෙළොස් අවුරුද්දක් මුලුල්ලේම වැසි නොවැස දුර්භික්ෂය හටගත් හෙයින් ඒක එනම් වරුෂාව පැවතීම දෙවියන්ගේ යෙදීමක් නොවන බවත් මනුෂ්‍යයන්ගේ කුසලාකුසල කම්පානාවයෙන් ලොකස්වභාව ධර්මයවූ පරිද්දෙන් සිඬවෙන කාරණයක් බවත් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු වෙතවාය. වෂ්ඨාව වසින අන්දමට දෙවියෝ යන්ත්‍රයක් මෙන් ධාතුන් යෙදුවානම් මෙසේ දෙළොස් අවුරුද්දක් මුළුල්ලේ වරුෂාව නොවසින්ට කාරණය කුමක්ද? තවද, වාලුකාකාන්තාර වලින් යුත් අරාබීන්ගේ රටේ වෂ්ඨාව ඉතා මදට පවතියි. ඔවුන්ගේ රටේ සමහර පලාත්වල හයමාසයක් මුලුල්ලේම වැසි බිත්දුවක්වත් වසින්තේ නැත. ඒ නිසා ඔවුන්ගේ රට ආහාර පානාදියෙන් ඉතාම උන්‍යය. ඉතින් මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස කලට වේලාවට වරුෂාව වසින්ට දෙවියෝ ධාතුන් යොදා තිබෙනවානම් ඔවුන්ගේ රටට හයමාසයක් මුලුල්ලේම වරුෂාව නොපැවතීමෙන් ඒ පැමිණි තිබෙන හානිය මොකද? තවද, සමරි ප්‍රොන්සියන්ට පවා ගණිත ක්‍රමයෙන් දැනගත්ට බැරිවූ අකාල මේස කලින්කල පවතින්නාහුය. මේ අකාල මේසයන් නිසා ගොයම් ආදී ධාන්‍යයන් පාළුවී ගොස් ගොවියන්ට බොහෝ අලාභහානි පැමිණෙති. දහස්ගණන් වැසුරුවාවූ කුඹුරුද උණු මුං මෙතේරි ආදී කටුසර බෝගයන්ද සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශවී ගොස් ලක්ෂගණන් මනුෂ්‍යයන්ට කෑම හානියෙන් දුර්භික්ෂය පැමිණෙති. ඉතින් මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස කලට වේලාවට වෂ්ඨාව වසින්ට දෙවියෝ ධාතුන් යොදා තිබෙනවානම් එය යථෝක්ත කාරණය කිසි කලකවත් එසේ සිඬවන්ට බැරිය. ඒ කාරණාවලින් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවන්නේ දේව අදහසකින් ලෝකයට වෂ්ඨාව වසිනවා නොව ලෝකස්වභාව ධර්මයවූ පරිද්දෙන් එය සිඬවෙන බවය. තවද, වෂ්ඨාව ගොඩට වඩා මුහුදට තදින් පවතියි. ඒ මුදට පවතින වෂ්ඨාව නිසා බොහෝ මනුෂ්‍යයන්ගේ ජීවිත විනාශයට පැමිණෙති. නැව් හම්බන් කඩා පාළුවී යෑමෙන්ද මුදේ ගිලියාමෙන්ද දහස්ගණන් මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රාණ හානියට පැමිණෙති. ඉතින් මේ කාරණයෙන්ද මනුෂ්‍යයින්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස කලට වේලාවට වරුෂාව වසින්ට දෙවියෝ ධාතුන්

යොදා නැති බවත්, ලෝකස්වභාව පරිද්දෙන් වම්බා පවතින බවත් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? නැවතකාරයෝ තද කුණාටුවෙන් යුත් වම්බාකාලය, ඉතා හොඳින් දැනගණ මුද්දේ යාත්‍රා කරති. නමුත් අකාල මේසයන්ට අසුවීමෙන් යථෝක්ත විපත්තිවලට පැමිණෙති. තවද “අභසත් පොළවත් එහි තිබෙන සෑමදේත් එකම යන්ත්‍රයක් බවත් එහි සෑම කොට්ඨාශම එකිනෙකට සැහෙන ලෙස පිහිටා තිබෙන බවත් ඒ සියල්ල එකම සිතකින් අභිප්‍රායකොට එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් ඉෂ්ටකොට තිබෙන බවත් පෙනෙනවාය” කියා අප මිත්‍රයා කියයි. නමුත් මේ කීම ඉතා ලාභකර්ම හිස් කියමනක්ය. එපමණක් නොව ව්‍යාකරණ ක්‍රමයට පවා අතිශයින්ම වැරදිය. “එකම සිතකින් අභිප්‍රායකොට එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් ඉෂ්ටකොට තිබෙනවාය” කීමේ අදහස කුමක්ද? මෙසේ කීම අර්ථපත්ති දෙසය නොවේද? නමුත් ඉතා අමාරුවෙන් එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් සෑද තිබෙනවාය, කියා අදහගත්තට පුළුවන, ඒ අදහසේ අන්දමට කල්පනාකර බැලුවත් අභසත් පොළවත් එහි තිබෙන සෑම දේත් එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් සෑදුවාය, නොහොත් මැව්වාය, කියා විශ්වාස කරන්නට පුළුවන් වැදගත් කිසිම සාක්ෂියක් නැත. අභසෙයි කියන්නේ ස්වරූපය, කියා අවුවා කරගත්තත් අවකාශධාතුවේ අවයවවීය වස්තුවක්වූ පෘථිව්‍යාදී භූතරූපයන් කිසිවෙක් විසින් නොමැව් බව සහ කිසිවෙකුට මවන්ට බැරි බවත් මීට පළමු ඉතා වැදගත් ශාස්ත්‍රානුකූල සාක්ෂි වලින් ඔප්පු කළා ඇත. එය මැව්වාය කියා ඔප්පු කරන්නට නම්, සියල්ලට ප්‍රධානවූ අවකාශ ධාතුව මැව් බවත් ඔප්පුකර සිටින්නට ඕනෑය. ලෝකයේ තිබෙන භූතරූප පහතේ එකක් ඉතුරුවෙද්දී අනිත්වා, මැව්වාය, කියා කීවාට ඒ කීම පිළිගන්නට කොහෙත්ම බැරිය. මක්නිසාද, අවකාශ ධාතුව සදකාලිකවාක් මෙන් අනිකුත් ධාතූන්ද අනිත්‍ය ස්වභාවෙන් යුත් පැවැත්ම සදකාලික නිසාය. සදකාලික පරම්පරාවකින් යුත් වස්තුවක් කිසිවෙකුට මවන්ට බැරි බව සියළුම ශාස්ත්‍රඥ පණ්ඩිතයන් ඉතා ප්‍රත්‍යක්ෂව දන්නා ඇත්තක්ය. තවද අභසත් පොළවත් එහි තිබෙන සෑමදේත් එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් සෑදුවාට යන්ත්‍රයක් නම් ඒ යන්ත්‍රය ඒකාකාරයකට පවතින්නට ඕනෑය. එසේ ඒකාකාරයකට නොපවතින බව මීට ප්‍රථමයෙන් ගෙනහැර දක්කුවාටු විශිෂ්ට කරුණුවලින් ඔප්පුවූ හෙයින් මැවුම්කාරයෙක්, සිටියේවත් දනට සිටින්නේවත් නැති බව ඉර හඳ මෙන් ඔප්පුවූනා සත්තකය. මෙතැන් පටන් මගේ පැයේ ඉතුරුව තිබෙන කාලය අතරතුරේදී, ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාවය ප්‍රකාශිත කරුණු ගෙනහැර දක්වන්නෙමි. ඒ මෙසේය.

ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති ගොඩනැගිල්ල ධරානිබෙන්නේ බයිබලය නමැති අත්තිවාරම පිටය. එම බයිබලය වංචාවෙන් ලියාගත් බොරු පොතක් බව අපි ඔප්පු කළොත් ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති සම්පූර්ණ ගොඩනැගිල්ල ඇද වැටෙනවා ඇත. එම නිසා මෝසෙස් විසින් ලිවිය කියන බයිබලයේ මුල් පොත් පහ මෝසෙස් විසින් නොලිව් බවත් හිල්කියා ආදීන් විසින් රහසෙන් ලියාගත් බොරු පොතක් බවත් මෙතැන් සිට ඔප්පු කරන්නෙමි.

1. පළමුකොට උත්පත්ති පොත මෝසෙස් නොලිව් බව ඔප්පුකිරීම පිණිස එම පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදය කියවා තේරුම්කර දෙන්නෙමි, එය මෙසේය. ඊශ්‍රායෙල්ගේ පුත්‍රයින් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජකරන්නට පූර්වයෙන් ඒදෙමි දේශයෙහි රජකළ රජවරු නම් මොවුන්ය, කියා සඳහන්ව තිබේ. ඊශ්‍රාලිතයින් මුලදී රජුන් විසින් ආණ්ඩු කළේ නැත. මෝසෙස් ජීවත්ව සිටිය කාලයේදී ඊශ්‍රාලිතයින් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජකෙළේ නැත. ඉතින් ඊශ්‍රාලිතයින් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජ කරන්නට පූර්වයෙන්, යන වචනය කියවෙන්නට ඕනෑ. එක රජෙක් විසින්වත් ඊශ්‍රාලිතයින් ආණ්ඩුකළායින්පසුය. හෙවත් එක රජෙක්වත් ඔවුන් කෙරෙහි රජකමට පත්වුනායින් පසුය. රජුන් විසින් ඊශ්‍රාලිතයින් ආණ්ඩුකරන්නට පටන් ගත්තේ ක්‍රිස්තුට ප්‍රථම අවුරුදු 1076 පසු සාමුවෙල්ගේ කාලයේදීය. එකකොට "රජෙක් විසින් ඊශ්‍රාලිතයින් ආණ්ඩු කිරීමට ප්‍රථමයෙන්" යන වචනය ලියවී තිබෙන මෙම පොත කොයි ආකාරයකින්වත් සාමුවෙල්ගේ කාලයට ප්‍රථමයෙන් ලියවෙන්නට බැරිය. මෝසෙස් මැරී ගතවර්ෂ ගණනකටත් පසු සාමුවල් රජ්ජරුවන්ගේ කාලයෙනුත් පසුව ලියවෙන්නට ඕනෑය. ඉතින් මේ පොත මෝසෙස් විසින් ලිවිය කියා කවර ප්‍රාඥයෙක් පිළිගනීද? ඊශ්‍රාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්නට පූර්වයෙන් ඒදෙමි රටේ සිටිය රජවරු කවිදයි කියා පූර්කාලය හෙවත් අතීතකාලය කල්පනා කොට ලියාපු ලියවිල්ලක් බව ඉතා පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබේ. ඒ බව ඊශ්‍රාලිතයින් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්නට පූර්වයෙන්, කියා පූර්කාලය සඳහන් කිරීමෙන් ඔප්පුවේ. මෝසෙස් විසින් එම වචන ලිවූනම් මෙසේ පූර්කාලය ගැන කල්පනාකොට ලියන්නට ඕනෑකරන්නේ නැත. මක්නිසාද, මෝසෙස්ගේ කාලයේදී ඊශ්‍රාලිතයින් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකෙළේ නැති නිසාය. මෝසෙස් විසින් ඒ වචන ලිවූනම් මෙසේ තිබෙන්නට ඕනෑය. "ඊශ්‍රාලිතයන් මගේ යටතේ සිටින මෙම කාලයේදී ඒදෙමි රටේ සිටින රජවරු මොවුන්ය" කියා සඳහන්ව තිබෙන්නට ඕනෑය. එය 31 වෙනි පදයේ එසේ සඳහන්ව නැති නිසාත් ඊශ්‍රාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්නට

පූර්වයෙන්, කියා පූර්වකාලය සඳහන්කොට තිබෙන නිසාත් මෝසෙස් විසින් කවර කාලෙකවත් එම පොත නොලිව් බව ඉතා පැහැදිලිව පෙනෙනවාය. මොසෙස්ගේ කාලයේදී ර්ශාලිතයන් එකම රජෙක් විසින් වත් ආණ්ඩුකෙළේ නැතිනිසා මෝසෙස් විසින් 31 වෙනි පදය ලිවූනම් “රජුන් විසින්” කියා රජකෙනෙක් ගැණ සඳහන් කරන්නට ඕනෑකරන්නේ නැත. ර්ශාලිතයන් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජකරන්නට පූර්වයෙන්, යන මේ පදය ර්ශාලිතයන් එක රජෙක් විසින්වත් ආණ්ඩු කළායින් පසු කාලයකදීම ලියවෙන්නට ඕනෑය. ඉතින් මේ පදය ඇතුළත්ව තිබෙන එම උත්පත්ති පොත මෝසෙස් විසින් කිසි කලකවත් නොලිව් බව ඔප්පුවෙනවා හා සමගම මුල ක්‍රිස්තියානි ආගම අසත්‍ය බොරුවක් බව ඔප්පුවී ඉවරය.

මේ කාරණය තව පැහැදිලිකර දෙන පිණිස උපමාවක් ගෙන හැර දක්වමි—ඒ මෙසේය—ලඬිකාවේ වැදිපත්තුවේ පුරාණ සිටිය වැද්දන් ඒ කාලයේදී කිසිම රජෙක් විසින් ආණ්ඩු කළේ නැත, ඉතින් ඒ වැද්දන් ගැණ යමක් ලියන්නට කල්පනා කළාහු ඒ කාලයේ සිටිය යම් කෙනෙක් විසින් “ලඬිකාවේ වැද්දන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පූර්වයෙන් උඩරට සිංහල රජකෙනෙක් සිටියාය” කියා ඉංග්‍රීසින් විසින් ඒ වැද්දන් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තට මත්තෙන් ලියන්නේ නැතුවා සත්තකය. එපමණක් නොව ඉංග්‍රීසින් විසින් වැද්දන් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තට මත්තෙන් සේරිවාරිව සිටි ඒ වැද්දන් ගැණ යමෙකුට එසේ සඳහන් කරන්නට නොහැකිය. වැද්දෝ ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තේ මෑතකාලේකදී නිසා එසේ ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තට මත්තෙන් ඔවුන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරණු ලබාදී නැද්ද කියා ඊට පළමුවෙන් සිටියාහු කෙනෙකුට ඒ කාරණය කොහෙන්ම දැනගන්නට නුපුළුවන් නිසා එසේ සඳහන් කරන්නට නුපුළුවන්මය. එසේම, මෝසෙස්ගේ කාලයේදී ර්ශාලිතයන් කිසිම රජෙක් විසින් ආණ්ඩු කළේ නැති නිසා ඒ 31 වෙනි පදය මෝසෙස් විසින් ලිවූනම් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පූර්වයෙන්, කියා ලියන්නේ නැතුවා සත්තකය. එසේම “ඒ වැද්දන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තට මත්තෙන් උඩරට සිංහල රජෙක් සිටියාය” කියා යමෙක් ලියනවා නම් ඒ ලියන්නට ඕනෑ ඔවුන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩුකරන්නට පටන් ගත්තායින් පසු කාලයකදීම වෙන්ට ඕනෑය. එසේම “ර්ශාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පූර්වයෙන් යන වචන ලියන්නට ඕනෑ ඔවුන් එක රජෙක් විසින්වත් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තායින් පසුව වෙන්ට ඕනෑය. එතකොට ඒ වචනය සඳහන් වී තිබෙන උත්පත්ති පොත කවර

කාලේකවත් මෝසෙස්ට ලියන්ටම බැරිය, මක්නිසාද, ර්ග්‍රාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරන්ට පටන් ගත්තේ මෝසෙස් මැරී ගතවිසි ගණනකටත් පස්සේදී නිසාය. මෙසේ ඒ උත්පත්ති පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පුවෙනවා හා සමගම මුදු ක්‍රිස්තියානි ආගම ඒකාන්ත අසත්‍ය පල්බොරුවක් බව ඔප්පු වී ඉවරය.

2 වෙනුව, ලෙවී කථාව නම් 3 වෙනි පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පු කිරීම පිණිස ඒ පොතේ 18 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 27 වෙනි පදය කියවා තේරුම්කර දෙන්නෙමි. ඒ මෙසේය, “තොපට පූරියෙන් එහි සිටි ජාතීන් දේශය විසින් වමනයකර දමුවාක් මෙන් තොප වමනයකර නොදමන පිණිස, මගේ පතක් සහ නියෝගවල් රක්ඛි” කියා සඳහන් කර තිබේ. මෙහි තේරුම් නම් කානාන් රටේ ර්ග්‍රාලියෙල්වරුන්ට ප්‍රථමයෙන් සිටිය කනානිවරු යෙහෝව්: විසින් පන්තා දමුවාක් මෙන් ර්ග්‍රාලිතයනුත් එම රටෙන් පන්තා නොදමන පිණිස යෙහෝව්:ගේ අනාඥා සහ නියෝගවල් රක්ඛා කරන්ටය කියා ර්ග්‍රාලිතයන්ට කී බවයි. ඉතින් මේ වචනය කියන්ට ඕනෑ ර්ග්‍රාලිතයන් කානාන් රටට ආවායින් පසුය. ඒ මිස මෝවබ් රටේදී මේ වචන ඔවුන්ට කියන්ට පුළුවන් කමක්වත් එබඳු සිරිතක්වත් ඇත්තේ නැත. තොපට පළමුවෙන් මේ කානාන් රටේ සිටිය මනුෂ්‍යයන් පන්තා දමුවාක් මෙන් තොපින් පන්තා නොදමන පිණිස මාගේ අනාඥා සහ නියෝගවල් රක්ඛා කරව්, යන මේ වචන ර්ග්‍රාලිතයන් කානාන් රටට ආවායින් පසු යෙහෝව්: ඔවුන්ට කී බව ඉතා පැහැදිලිව ප්‍රකාශවේ. තොපට පළමුවෙන් ලංකාවේ සිටිය ඕලන්දක්කාරයින් පන්තා දමුවාක් මෙන් තොපින් පන්තා නොදමන පිණිස මාගේ අනාඥාවල් රක්ඛා කරව් කියා යම් කෙනෙක් කියනවා නම්, ඒ කියන්ට ඕනෑ ඉංග්‍රීසිකාරයන් ලංකාවට ආවායින් පසුවම වෙන්ට ඕනෑය. එය මිස ඉංග්‍රීසිකාරයන් ලංකාවට එන්ටත් මත්තෙන් යම්-කෙනෙකුට එසේ කියන්ට පුළුවන් කමක්වත් එසේ කියන සිරිතක්වත් ඇත්තේම නැත. එසේම තොපට පළමුවෙන් මේ කානාන් රටේ සිටිය කනානිවරු පන්තා දමුවාක් මෙන් තොපින් පන්තා නොදමන පිණිස මගේ අනාඥාවල් රක්ඛා කරව් යන මේ වචන යෙහෝව්: කීවාය කියා ලියන්ට ඕනෑ ර්ග්‍රාලිතයන් කානාන් රටට ආවායින් පසුමය. එය මිස මෝවබ් රටේදී මේ වචන යෙහෝව්: ඔවුන්ට කීවාය කියා ලියන්ට පුළුවන් කමක්වත් එබඳු සිරිතක්වත් ඇත්තේම නැත. ඉතින් මේ වචන සඳහන්ව තිබෙන ලෙවී කථාව නම් පොත කිසිකාලේකවත් මෝසෙස්ට ලියන්ටම බැරිය. මක්නිසාද? මෝසෙස් කානාන් රටට ර්ග්‍රාලිතයන් එන්ට මත්තෙන් මෝවබ් රටේ

පිස්සා නම් කර්තෘ මුද්‍රණයේදී මැරුණු නිසාය. ඉතින් මේ පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පු වෙනවා හා සමගම මුද්‍රණ ක්‍රියාකාරී ආගම සම්පූර්ණ බොරුවක් බව ඔප්පු වී ඉවරය. තවද තොපට පළමු වෙන් මේ කාතාන් රටේ සිටිය කාතාන්-වරුන් පන්තා දමුවාක් මෙන් යන වචන ඔවුන් පන්තා දමන්ට පළමුවෙන් කියන්ටම බැරිය. ඒ කෙසේද-ඔලන්දක්කාරයින් ලංකාවෙන් පන්තාදමන්ට මත්තෙන් ඔවුන් පන්තා දමුවාක් මෙන්, කියා අතීත ක්‍රියාවෙන් ව්‍යවහාර කරන්ට බැරුවාක් මෙන්ය. මේ වචනය ඔවුන් පන්තා දමන්ට මත්තෙන් ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් අන්දම මෙසේය. ඔවුන් පන්තා දමනු ලබනවාක් මෙන්, යන අනාගත ක්‍රියාවෙන්ය. ඉතින් කාතාන් රටෙන් කාතානිවරු යෙහෝව: විසින් පන්තා දමුවේ මෝසෙස් මැරී අවුරුදු ගණනකටත් පස්සේ නිසා පන්තා දමුවාක් මෙන්, යන අතීත ක්‍රියා වචනය මෝසෙස්ට කොයි ආකාරයකින්වත් ලියන්ටම බැරිය. මෙන්, යන නිපාත පදය සමග යෙදුනාවූ අතීත ක්‍රියාපදයේ එනම්, පන්තා දමුවාක් මෙන්, යන වචනයේ තේරුම නම්, පන්තා දමුවා වාගේය, යන අදහසයි. ඉතින් කාතාන් රටෙන් කාතානිවරුන් පන්තා දමන්ට මත්තෙන්, පන්තා දමුවාය කියා හෝ ඔවුන් පන්තා දමුවා වාගේ තොපින් පන්තා නොදමන පිණිසය, කියා හෝ කොයි ආකාරයකටවත් ඔවුන් එම රටෙන් පන්තා දමන්ට අවුරුදු ගණනකට මත්තෙන් මැරුණු මෝසෙස්ට එසේ ලියා තබන්ට බැරුවාමය. එම නිසා මෝසෙස් විසින් එම පොත නොලිව් බවත් ක්‍රියාකාරී ආගම සම්පූර්ණ බොරුවක් බවත් ඔප්පු වී ඉවරය. තවද තොපට පූර්වයෙන් එහි සිටි ජාතීන් යන මේ වචනවල සිටියා වූ, යන අතීත ක්‍රියාපදය කාතානිවරුන් එම රටෙන් පන්තා දමන්ට මත්තෙන් ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් කමක් නැත. ඔවුන් පන්තා දමන්ට මත්තෙන් ව්‍යවහාර කළා නම්-දැනට එහි සිටින්නාවූ යන වර්තමාන ක්‍රියාපදයෙන් විය යුතුය. එම 27 වෙනි පදයේ එසේ වර්තමාන ක්‍රියාපදයක් නැති නිසාද අතීත ක්‍රියාවෙන් ලියා තිබෙන නිසාද මෝසෙස් විසින් එම ලියවිල්ල කිසිසේත් නොලිව් බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. තොපට පූර්වයෙන්, යන තැන “පූර්වයෙන්” යන අතීතකාල වාච්‍ය ශබ්දය, එම 27 වෙනි පදය මෝසෙස් විසින් ලිවූ නම් ලියන්නේම නැත. දැන් දැනට යන වර්තමාන කාල වාච්‍ය ශබ්දයකින්ම ලියනවා ඇත. මක්නිසාද, මෝසෙස් ජීවත්ව සිටිය කාලයේදී කාතාන් රටේ කාතානිවරු පදිංචිව සිටිය නිසාත් ඔවුන් අතක් කළේ මෝසෙස් මැරුණායින් පසුව නිසාත්ය. මෙසේ ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයේ අන්දමටද ලෝක ව්‍යවහාරයේ අන්දමටද පරීක්ෂාකර බලන කල්හි එම 27

වෙනි පදය කොට්ඨ ආකාරයකින්වත් මෝසෙස් විසින් ලියාපු බවක් ඔප්පුවෙන්නේම නැත. තදකර එකට බදින ලද ඉති මිටියකින් එකක් ඇද ගන්නාම සම්පූර්ණ ඉතිමිටිය බුරුල් වී ඇදවැටෙන්නාක් මෙන්, බයිබලයේ එක පදයක් මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් ඔප්පුවෙනවා හා සමගම මුළු බයිබලය බොරු පොතක් බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණයෙන් පල්මපල් බොරු ආගමක් බවත් ඔප්පු වී ඉවරය.

3 වෙනුව, ගණන් කපාව නම් 4 වෙනි පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පු කිරීම පිණිස එම පොතේ 15 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 32 වෙනි පදය කියවා තේරුම් කර දෙන්නෙමි. එය මෙසේය, “ර්ශ්‍රාලියෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙහි සිටියදී සබත් දිනෙහි දර රැස්කරණ මනුෂ්‍යයෙක් දැක, ඔහු මෝසෙස් ද ආරොන් ද සියළු සභාව ද ලඟට ගෙනාවෝය” කියා තිබේ. මෙහි අදහස නම් ර්ශ්‍රාලියයන් වනාන්තරයේ සිටිය කාලයේදී සබත් දිනයෙහි දරකඩන මිනිසෙක් දැක ඔහු මෝසෙස් ආදී සභාව ඉදිරියට අල්ලාගන ආවාය-යනුයි. ඉතින් මේ පදයේ වනාන්තරයෙහි සිටියදී හෙවත් වනාන්තරයේ සිටිය කාලයේදී කියා වනාන්තරයේ ඉන්ද්‍රද්දී නම් ලියන්නේම නැත. මක්නිසාද-එම පදයේ, සිටියදී යන අතීතකාලික පූර්වක්‍රියා පදය මෝසෙස් ලියන්ට පුළුවනැත්තක්වත් වර්තමාන කාලයේදී සිටිවූ කාරණයක් අතීත ක්‍රියාවකින් ලියන සිරිතක්වත් ඇත්තේ නැත. අපි මහනුවර සිටිද්දී ඉරිදි දවසේ රක්ෂාව කරණ මිනිහෙක් දුටුවාය, කියා යමෙක් කියනවා නම්, එසේ කියන්නේ ඔහු නුවරින් වෙනින් පළාතකට ඇවිත් සිටින කාලේකදීම වෙන්ට ඕනෑය. එය මිස නුවර සිටිද්දීම, අපි නුවර සිටිද්දී ඉරිදි රක්ෂාව කරණ මිනිහෙක් දුටුවාය කියා කියන සිරිතක් ඇත්තේ නැත. නුවර සිටියාට මිනිහෙක් කොළඹට ඇවිත් සිටින කාලෙකදී නම් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන. නුවර සිටිද්දී යන වචන නුවර සිටිගණ ව්‍යවහාර නොකරණ බවත් එම වචන ව්‍යවහාර කරන්නේ නුවරින් වෙන පළාතකට ගියායින් පසුව බවත් සියල්ලෝම දන්නා සත්‍යයක්ය. එසේම, ර්ශ්‍රාලියයන් වනාන්තරයේ සිටිය කාලයේ නම් “වනාන්තරයේ සිටිද්දී” කියා ව්‍යවහාර කරන්නේ නැතුවා සත්‍යකය. වනාන්තරයේ සිටිද්දීය, යන වචන ව්‍යවහාරයට එන්නේ වනාන්තරයෙන් අහක් වී වෙන පළාතකට ගියායින් පසුය. ඉතින් වනාන්තරයේ සිටිද්දී, යන වචන ඇතුළත්වූ යථෝක්ත 32 වෙනි පදය කිසිසේත් මෝසෙස්ට ලියන්ටම බැරිය. මක්නිසාද, ර්ශ්‍රාලියයන් වනාන්තරයෙන් අහක්වෙන්ට මත්තෙන් මෝසෙස් මැරුණු නිසාය. තවද, මෝසෙස් විසින් එම වගන්තිය ලිවා නම් එය මෙසේ වියයුතුය. ර්ශ්‍රාලියයන් වනාන්තරයේ වාසය කරන්නාවූ මේ

කාලයේදී සබත් දවසේ දර රැස්කරන්නාවූ එක්තරා මිනිසෙක් දුටුයෙමුය, කියාය. මෝසෙස් වනාන්තරයේ වාසය කලාවූ හතළිස් අවුරුද්ද අතරතුරේදී එම වගන්තිය සඳහන්කළා නම් යථොක්තාකාරයෙන්ම මිස අතීත ව්‍යවහාරයකින් නොවිය යුතුය. නමුත් එම වගන්තියෙන් පෙනී යන අතීත කාලික ක්‍රියා පදයෙන්ම එම වගන්තිය මෝසෙස් විසින් කවර කාලේක වත් නොලිව් බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. මෙසේ මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පුවෙනවා හා සමගම මුලු ක්‍රිස්තියානි ආගම අසත්‍ය බව ඔප්පු වී ඉවරය. දැනට මගේ පැය අවසාන හෙයින් මගේ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

සී. සිල්වා මහත්මයා විසින් බුද්ධාගමට විරුද්ධව පවත්වන්නට යෙදුණු සත්‍යවේනි කථාව.

මිත්‍රවරුණි,

අපමිත්‍ර උන්නාන්සේ විසින් මහෝත්තම වූ සද්කාලික මැවුම් කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පුකිරීමට තිබෙන්නාවූ බොහෝ සාක්ෂි අතරෙන් මා විසින් ගෙනහැර දක්කුවාවූ කාරණා සාද්‍රව්‍යයට විරුධව උත්තර වසයෙන් කළාවූ කථාව කිසිතේරුමක් නැත්තාවූ එකක්ය. මැවුම්කාරයෙක් නැත කියා ඔප්පුකරන්නට කළ කථාවෙන්ම මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පුවිය. කට බොරු කියතත් දිව නොකියයි, යනු ව්‍යවහාර කීමකි. අප මිත්‍රයාගේ කථාවේ ඕනෑ නොකරණ කොටස හැරදමා ඕනෑකරණ කොටසට පමණක් උත්තර දෙමි “කිසිත් නැතිකමින් පොළොව සෑදුනාය කීම බුද්ධාගම ගැණ කිසිත් නොදන්නකමින් කියන මෝඩ කීමක්ය” (කියමින්) කිසිත් නැතිකමින් පොළොව සෑදුනාය කියා බුද්ධාගමේ කිසිම තැනක සඳහන්වී නැත. ශිතෝෂ්ණාදී සෘතගුණයන් කරණකොටගෙන ලෝකයෙහි අවිනිර්හෝගව සැමකල්හි පවත්නා පරමානු සංඛ්‍යාත අතිසුබම පෘථිවිධාතුන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන් පෘථිවිය සෑදෙනවා වීනා කිසිත් නැතිකමින් පොළව සෑදුන බවක් බුද්ධාගමේ සඳහන් නැතිකමින් පොළව සෑදුන බවක් බුද්ධාගමේ සඳහන් නැත, කියා අපමිත්‍ර උන්නාන්සේ කියයි. මෙය කිසි තේරුමක් නැත්තාවූ කීමක්ය කමාන්තයක් එනම් ඔරලෝසුවක් දෙස බලා එම පුද්ගලයන්ගේ ක්‍රියා කරවන්නට සලස්වමින් අභිප්‍රාර්ථය ඉෂ්ට කරදෙන්නේ ඔතා එහි ඇතුළේදමා තිබෙන්නාවූ දුන්නදිග ඇරෙන්නට උත්සාහ කිරීමෙන් වීනා එම අභිප්‍රාර්ථය ඉෂ්ටවෙන ලෙස කල්පනාකොට ඒ ඒ ද්‍රව්‍ය පිළිවෙලට යෙදුවාවූ සමර්ථ කමාන්තකාරයෙක් සිටියේ නැත කියා යම්කෙසෙක් කීවොත් ඒ තැනැත්තා පිස්සෙක්ය කියා නුඹලා කියනවාට අනුමාන නැත. යමක් සෑදීමට ගත්තාවූ ද්‍රව්‍ය ඒ දේ පැවැත්මට පැමිණෙව් හේතුවය

කියා කීම මෝඩකීමක්ය. අපමිත්‍රයාගේ තර්කනයක් එසේය. පාර්ථි ධාතුන් දෙවියන්වහන්සේගේ මැවිලිය. ඒ ඒ අභිප්‍රාචන් ඉෂ්ටවෙන ලෙස ඒවා එක්රාසිවීම උන්වහන්සේගේ අදහසය. එසේ නැතුව අප මිත්‍රයා කියනලෙස, ඒවා භිතන්ටවත් අභි-ප්‍රාචීයක් ඉෂ්ටවෙන ලෙස යම් යම් දේ යොදන්ටවත් පුළුවන් ප්‍රඥවන්ත සත්වයෝ නොවේය. ඒවා සද් කාලික මහා බල-සම්පන්න අභිප්‍රඥාවන්ත ජීවිමාන කෙණෙකුගේ මැවිලිය. මේක ඉතාපැහැදිලිය, ඒ නිසා ලෝකයක් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත් පැවැත්මට හේතුව මේ සද්කාලික මැවුම්කාරයානන් වහන්සේ විනා අපමිත්‍ර උන්නාන්සේ කියන ලෙස උන්වහන්සේගේ මැවිලිවූ ධාතු නොවේය.

අප මිත්‍රයාගේ තවත් පුද්ගල තර්කනයක් නම් 'පොළොව සෑදුනායින් පසු වෘක්ෂාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස බිජාදි හේතුවක් දක්වන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත, මක්නිසාද පාර්ථි ආපස් කෙරේ වායු ආදී ධාතුන්ගේ සංයෝජිත භාවයෙන් අනේක වෘක්ෂලතාදීන්ගේ හටගැනීම අපේ ඇස්වලට පෙන්ව තිබෙන නිසායයි' කියයි. ඊට ආදාශයක් වශයෙන් 'යම්කිසි භූමිප්‍රදේශ-යක සියළු ගස්කොළන් කපාකොටා සුළු කොට බලියක් පමණ යටට සාරා තිබුවත් ලොකස්වහාව ධර්මයේ හැටියට එහි ගස් කොළන් සෑදෙනවායයි' කියයි. මේ කීම ඉතා ලාභකය. යම් භූමි ප්‍රදේශයක් කපාකොටා ගුඩකළත් එහි ඉතා සියුම් බීජ තිබෙන්නට පුළුවන. එසේම මුල් තිබෙන්නට පුළුවන හුලඟින් නොයෙක් ගස්කොළන්වල බීජ එහි ඇවිත් වැටෙන්නට පුළුවන. මෙසේ එහි වැටෙන්නේ ලෝකයේ තිබෙන ගස්කොළන්මය. ඒ වැඩිමට ධාතුන් ගේ උපකාර ඕනෑමකරනි. එනම් රස්නය හුලඟ වතුර පාර්ථි යනාදියයි. මේ ධාතුන්ගේ ඒකත්වය නැත්නම් වෘක්ෂලතාදිය මැරියනවා සත්තකය. ඉතින් මෙයින් පැහැදිලි ලෙස ඔප්පුවෙන්නේ සද්කාලික මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බවත් ලෝකධාතුද මව්සින් පළමුකී ලෙස ඒ ඒ අභිප්‍රාච්චයන් ඉෂ්ට වෙනලෙස උන්වහන්සේ යොදා තිබෙන බවත්ය.

තවද, අපමිත්‍ර උන්නාන්සේ 'සෘතුජය, යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක්වා පමණකය' කියා මම කීවාය කියමින් මේ සුළු වචනයක වත් හරි අර්ථය තේරුම් ගන්ට බැරි මොහු ආගමික සත්‍යාසත්‍යතාවය ගැණ වාදකරන්ට ඉදිරියට ආ එක මහත්වූ පුද්ගලයෙක්ය, කියමින් මහත් සෝභාවක් කළා මෙහි සිටින්නාවූ අයවචන්ට මතක ඇත. කන්දක් විලියා මී පැටියෙක් වැදුවාය කියන්නාක්මෙන් අප මිත්‍රයා මහත් සෝභා වක් කළ නුමුත් එහි කිසි තේරුමක් නැත. මම කීවේ සෘතුවය කියන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක්ය. ඉතින් බුද්ධාගමේ උගන්වන හැටියට සෘතුජය එනම් සෘතුව කරණකොට ගෙන නොතිබුණාට

ලෝකයක් පැවැත්මට ගෙනෙන්නේ කොහොමද කියයි අප්‍රියෙල් මැයි පුති පුලිවල වම්බ වහින නිසා ඊට වස්සාන සෘතුව යයි කියත්. ඉතින් අප්‍රියෙල් මැයි පුති පුලියන මාස වර්ෂාව ඉපදෙව්වා නොව ඒ කාලයේදී සිද්ධවෙන්නාවූ වෙන කරුණු වලින් වර්ෂාව වසී. මෙසේ සෘතුව ය කියන අතර කාල පරිච්ඡේදයක්වා මිසක් වෙනයමක් නොවේය. එකකොට මේ කාලපරිච්ඡේදය කරනකොටගෙන මේ නොතිබුණාවූ ලෝකයක් සෑදුනේ කොහොමද? අප මිත්‍රයා මෙය විස්තර කරමින් කියන්නේ “මේ ලෝකයෙහි ඉරසඳු තාරකා පෘථිවි පථික සමුද්‍රාදී කිසිවක් නැතිව තිස්ව ගියකල්හි අත්ධකාරයෙන් පිරුණාවූ ආකාශ ලෝකය පමණක් ඉතුරුවෙයි. එකල සිසිර සෘතුව පැමිණෙයි. ඒ සිසිර සෘතුවගේ සීතලඟුණය අත්ධකාරය කරනකොටගෙන අධිකවෙයි. ඒ අධිකවීම නිසා හිම හෙවත් පිණි හටගනී. ඒ හිම බොහෝ කොට එකතැන්වීමෙන් වම්බ හටගනී. මෙසේ හටගන්නාවූ වම්බ බොහෝ අඩුරුදු දහස් ගණනක් මුලුල්ලේ දරාතිපාතයෙන් නොකඩවා පවතී. මෙසේ බොහෝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් අත්නොහැරෙණ ලද ලොකසභාව ධර්මයුග්‍රි පරිද්දෙන් ශරද්දී සෘතුවගේ පහළවීමෙන් ඒ වර්ෂාව නවතී. යනාදි වශයෙන් ලෝකසභාව ධර්මයුග්‍රි පරිද්දෙන් පෘථිවි පථිකාදිය හටගන්නා බවයි. මේ කීමෙහි කිසි තේරුමක් නැත. ධර්මය දුන්නාවූ කෙනෙක් නැතුව ධර්මයක් පවතින්නට බැරිය. අප මිත්‍රයාගේ විස්තරයෙන් ප්‍රකාශවෙන්නේ ලෝකය එක්තරා ස්ථිර ධර්මයකට එකඟව පවතින බවයි. ඒ නිසා ඒ ධර්මය පිහිටෙව්වා වූ කෙනෙක් එනම් මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑය. නුමුත් බුඩාගමේ එසේ නැත කියති. ඒ නිසා ඒ ආගම අත්හැර දැමිය යුතුය. නුමුත් අප මිත්‍රයා කියන හැටියට ලෝකය පැවැත්මට හේතුව ලෝකසභාව ධර්මය නම් බුදුන් නොවැද ලෝකසභාව ධර්මයට වදින්නට ඕනෑය. එහි සරණ පමණක් සොයන්නට ඕනෑය. මක්නිසාද එය සියල්ලටම වඩා උතුම්ය බලවත්ය. ඤාණවත්ය. නුමුත් මෙය ඉතා මෝඩ කීමක්ය. මක්නිසාද, ධර්මය පණ ඇති සත්වයෙක් නොවේය.

තවද, ලෝකධාතුන් සදකාලිකය, ඒවා කිසිකෙනෙකුට මවන්න බැරිය. එයින් මැවුම්කාරයෙක් නැති බව ඔප්පුවෙනවා යයි අප මිත්‍රයා කී නුමුත් ඒ කීම මොනම සාක්ෂියකින් වත් ඔප්පු නොකළ නිසා ඊට උත්තර දෙන්නට මගේ කාලය නොගෙන “ඒ ධාතුන් යමෙකුගේ අභිප්‍රාචක් ඉෂ්ටවෙන පිණිස යොදන්නත් නුපුළුවන” කියමින් ඊට ආදාශයක් වශයෙන් ජලය නුඹ ගංගා වක් සාදපත් කියා ජලයට දෙවියෙක් හෝ මාරයෙක් හෝ කොපමණ කීවත් ඒ කීමට ඇහුම්කන් දෙන්නට ජලයට ශ්‍රෝතයක්

හෝ ඒ කීම පිළිගන්නට මනසක් හෝ ජලයට නැත්තේය කියා අප මිත්‍රයා කීවා මෙහි සිටින අයට මතක ඇත. මේ කීම මිත්‍ර වරුණි, ඉතා ලාමකය. මේ ලෝකයෙහි අපට නොතේරෙණ දේවල් අපිවාගේම මනුෂ්‍යයෝ කර තිබේ. විදුලි බලයෙන් කරත්තය ද්‍රවන එක අප මිත්‍රයාට විස්තර කරන්නට බැරිය. නුමුත් ඒක දවස්පතා දැන් කොළඹ විදිවල දුටයි. ඒක මනුෂ්‍යයෙක් විසින් කලින් කල්පනාකොට අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ටවෙන ලෙස ඒ ඒ ද්‍රව්‍ය එහි යොදා තිබෙන බව අපට පෙනේ. මෙසේ අපට වඩා ඥාණවන්ත මනුෂ්‍යයෙකුගේ කර්මාන්තය අපට තේරුම් ගන්නට බැරිනම් කාලිකවූ අප සදකාලිකවූ මැවුම්කාරයාණන් වහන්සේගේ මැවිල්ල සම්පූර්ණයෙන්ම තේරුම්ගන්නේ කොහොමද? ජලය මැව් තැනත් වහන්සේට ජලය ඕනෑ අතකට හරවන්නක් ඇලදෙලවල් සහ ගංගාවල් එයින් සෑදෙන්නට සලස්වන්නක් සියළු බලය තිබෙයි. මෙයයක් සෑදූ වඩුවෙකුට ඒක කඩින්ට හෝ දියුණුකරන්නට පුළුවන් බලය තිබෙනම් උන්වහන්සේට ඊට වඩා කොපමණ මහත් බලයක් තිබෙන්නට ඕනෑද?

ධාතුන්ගේ භූතරූපයන් හටගැනීම දේව අනාඥාවකින් සිදුවෙනවා නොව ඒ ඒ ධාතුන්ගේ ස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන්ම හටගන්නවා යයි අප මිත්‍රයා කියයි. මිත්‍රවරුණි, මේ ධාතුන්ගේ භූතරූපයන් හට ගැනීම පිණිස ඒ ඒ ධාතුන් කෙරෙහි ස්වභාව ධර්මය නොහොත් ඒවායේ අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ටවෙන ගුණාංගයක් පිහිටෙව්වේ කවුද? අභිප්‍රාකාරයෙක් නැතුව අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ට වෙන්නට කිසිකලෙකන් බැරිය. ලෝකධාතුන්ද අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ට කරයි. ඒ නිසා සදකාලිකවූ අතිප්‍රඥවන්ත බලසම්පන්නවූ ජීවමාන මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. තවද, න්‍යාය ශාස්ත්‍රයෙන් අප මිත්‍රයා මීට විරුඛව කී කාරණාවලටද මා විසින් පළමු ගණහර දක්වූ කාරණාම පිළිතුරුවේය කියා කල්පනා වෙන සෙයින් මෙයින් නවත්වමි.

තවද අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ ආපො ධාතුව ගැන මා විසින් කී කාරණාවලට විරුඛව කියන්නේ “මුහුදේ කරදිය සුයඝ්නාපයෙන් මිහිදුමාකාරයෙන් ඉහලට ගෙන පොළොවට වහින කල්හි ඒ ජලය කරදිය නොවී මිරිදිය වීම දෙවියන් වහන්සේගේ අභිප්‍රාථක් ලෙස සිදුවෙනවා නොව ආපො ධාතුව පෘථිවිධාතුව සමග හෝ වායෝ ධාතුව සමග හෝ සංයෝගවීමෙන් එහි මුලින් තිබුන ගුණය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම ස්වභාව ධර්මයක්ය” කියයි. ඉතින් මිත්‍රවරුණි, අපි අසන්නේ ජීවමාන සත්වයින්ගේ ප්‍රධානකොට මනුෂ්‍ය සත්වයාගේ ඕනෑකම්වල හැටියට මේ ධාතු සංයෝගවීම ස්වභාව ධර්මයක්වී තිබෙන්නේ කෙසේද කියයි. මිහිදුමාකාරයෙන් ඉහලට නගින්නාවූ මුහුදු වතුර මිරිදිය නොවී කරදියම නම් මම පළමු කීලෙස ජීවමාන

සත්වයින්ට කිය නොහැකි අමාරුකම් සිඬවෙනවා සත්තකය. ගස්කොළන් මැරී යනවාට අඩමන නැත. අපේ ලිං දුණෙන් පිරි අපට නිතරම දුණු වතුර බොන්ට වෙයි. මේ ආන්තරාව කලින් කල්පනාකරන්නට ආපො ධාතුව ප්‍රඥවන්ත සත්වයෙක් නොවේය. අනිත් ධාතුද අපි පළමු කී ලෙස හිතන්නටවත් යොදන්නටවත් අභිප්‍රාකරන්නටවත් පුළුවන් ජීවමාන සත්වයෝ නොවේය. මුහුදු වතුර මිහිදුමාකාරයෙන් ඉහලට නැගී වම්කාරයෙන් පොළවට පිරිසිදු මිරිදිය වැටෙන අතර මහත් ප්‍රඥවන්ත අභිප්‍රාචීයක් ඉස්ටවෙන බව පැහැදිලිව පෙනෙයි. ඒ නිසා ඔය ධාතු ක්‍රියාකරවන්නාවූ අති ප්‍රඥවන්ත මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑබව අපි ඒකාන්තකොටම කියමු. “තවද මුහුදේ දිය මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස පැමිණෙන කල්හි මිහිරි වෙන්ටයි කියා දෙවියන් වහන්සේගේ යම්කිසි සැලැස්වීමක් තිබෙනවානම් අතට ගත්කල්හිම එසේ වෙන්ට ඕනෑය.” “එබැවින් ඇති බවක් අපට පේන්නට නැති නිසා ආපො ධාතුව ගැණ දෙවියන් වහන්සේගේ සැලැස්වීමක් ඇත්තේ නැති බව ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය.” කියා අප මිත්‍රයා කියයි. කරදිය සහ මිරිදිය යන දෙකම ලෝකේ තිබෙන්නට ඕනෑය. මක්නිසාද? දෙකෙන්ම ජීවමාන සත්වයින්ට ප්‍රයෝජනය. මේ කීම කුඩා ලමයෙකුට පවා තේරෙයි. මේ ගැණ බොහෝ දුරට කථාකරන්නට පුළුවන් නුමුත් එසේ ඕනෑකරන්නේ නැත. මක්නිසාද කරදිය අතට ගත්හැටියේ මිරිදිය නූනාට ඊට කර්තෘ කෙනෙක් නැත කියා ඔප්පුවෙන්නේ නැත. ඔර්ලෝසුවක් අතට ගත් හැටියේ එය නැවතුනාට ඒ කම්මාන්තය කළාවූ කම්මාන්තකාරයෙක් නැත කියා කවරකලකවත් කියන්නට බැරිය. ඔර්ලෝසුව නරකනම් කම්මාන්ත කාරයා සමථියෙක් නොවන බව ඔප්පුවෙයි. එසේම අප මිත්‍රයාගේ කරදිය උපමාවෙන් ඔප්පුවෙන්නේ මැවුත්කාරයාණන් වහන්සේගේ මැවිල්ලෙහි දෙශයක් වීනා ඊට කර්තෘ කෙනෙක් නැත කියා නොවේය. මැවුම්කාරයානත් වහන්සේගේ මැවිල්ලෙහි දෙශයක් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේට පෙන්වන්නට පුළුවන් නම් ඊට උත්තර දෙන්නට අපි සෑම වේලේම ලැස්තිය. එසේ ඔප්පුකරන්නට පුළුවන් නම් වෙනත් ප්‍රසාරාවක එසේ කරණවා හොඳයි. නුමුත් අප මිත්‍රයා මෙසේ පට වරද්දගණ කථාකරණවා ඇසීම කණගාටුවට කාරණාවක්ය.

තවද, අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ “ජලය” යෙහෝව: මැව්වාය කියා බයිබලයේ කිසි තැනකින් දැනගන්නට නැත. ලෝකය මවන්නට මත්තෙන් ජලය තිබුන බව බයිබලයේ පැහැදිලි වෙනවාය. ඉන්නිසා අප මිත්‍රයා ලබන පැයේදී ජලය යෙහෝව: මැව්බව බයිබලයෙන් ඔප්පු නොකළොත් ජලය ගැන මිත්‍රයාගේ

කියමන් එකක්වත් ක්‍රිස්තියානි ආගමට අඩංගු ඒවා වෙන්ට බැරිය කියා” කියයි. මිත්‍රවරුණි, අප මිත්‍රයා මහත් ලොකු සෝභාවක් කරගණ ගෙනහැර දුක්වූ කාරණාවද ඉතා සුළුය. මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව සාහිත්‍ය ධර්මයෙන් සහ දනට ලෝකේ පවතින්නාවූ දේවලින් ඔප්පුකරණවාය පළමුව කියා කී ලෙස ඒ සත්‍යය එසේම මේ ලෝකයෙහි පවතින්නාවූ දේවලින් ඔප්පුකළා මෙහි සිටින සමූහයාට මතක ඇත. බයිබලයෙන් මම ඔප්පු කරන්නට යන්නේ නැත කී බවත් මෙහි සිටින අයට මතක ඇත. එසේ කීවේ බයිබලය තුළම විස්වාස නොකරණ නිසයි. එසේම බුඩාගම තුන්පිටකයෙන් ඔප්පුකළාට අපි පිළිගන්නේ නැත කීවොත් මෙහි සිටින අයට මතක ඇත. නමුත් බයිබලයට විරුධව අසන්නට යන්නාවූ සියල්ලටම උත්තර දෙන්නට මම ලැස්තිය. නමුත් එය දනට අපේ පිළිවෙලට පිටය, ජලය දෙවියන් වහන්සේ මැවූ බව මීට පළමු අප විසින් ඔප්පුකළා මෙහි සිටින අයට මතක ඇත. අප මිත්‍රයා බොහෝ දුරටම ඉල්ලන නිසා බයිබලයෙන්ද ඒබව ඔප්පු කරන්නෙමි. වැඩිදුර නොගොස් බයිබලයේ පළමුවෙනි පොතේ පළමුවෙනි පරිච්ඡේදයෙහි පළමුවෙනි පදයෙන්ම මෙය ඔප්පු කරන්නෙමි. උත්පත්ති 1-1 “පටන් ගැනීමේදී දෙවියන් වහන්සේ අහසත් පොළවත් මැව්සේක.” මෙහි තේරුම නම් අහසට අයිති සියල්ලත් පොළවට අයිති සියල්ලත් උත්වහන්සේ මැව් බවයි. මෙය තේරුම් ගත්ත බැරි ලමයා කවද? පොළවට අයිති සියල්ලය කිව තැන ජලයද අයිතිය. භූගෝලාකෘත්‍යයේ හැටියටද පොළවෙහි හතරෙන් තුන්පන්ගුවක් ජලය බව දනගෙන තිබේ.

තවද, මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බවට ඇදහිය යුතු වැදගත් සාක්ෂියක් පෙන්වන්නටයි කියා අප මිත්‍රයා කියන නිසා පළමු ගෙනහැර නොදක්කුවා වූ කාරණාවක් කියන්නෙමි. ඇඳහිලි වන්තයින්ගේ යාවිඤ්චලට උත්තර ලැබීම ජීවමාන දෙවි-කෙණෙක් සිටින බවට ඉතා වැදගත් සාක්ෂියක්ය. මෙහි සිටින්නාවූ සැබෑ ක්‍රිස්තියානිකාරයින් මීට ජීවමාන සාක්ෂිකාර-යෝය. (ඇස්. පී. ලී. මැක්ලේ ගෞ, ඊ. පී. පොන්සේකා යනාදී ක්‍රිස්තියානි මහතුන් දෙසට හැරී ඔවුන්ට පෙන්වමින්) ජාති වශයෙන් කල්පනා කරන අතරද ක්‍රිස්තියානි ජාතීන්ට දෙවියන් වහන්සේ විශේෂ ලෙස ආශීර්වාද කර තිබෙන බවද හස්තාමලකයක් මෙන් පෙනෙයි. ජාති වශයෙන් ඒරෝපා-කාරයින් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝය. මොවුන් ලෝකේ ජාති-වයයෙන් ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ නොවන්නාවූ පූර්වගර්ථවාසීන්ට වඩා සුභවන්තවූ, උගත්වූ, බලසම්පන්නවූ, පොහොසත්වූ මනුෂ්‍ය වර්ගයක්ය. ලෝකේ සියළුම රාජ්‍යවලට වඩා බල ඇති රාජ්‍යවල් පහක් තිබේ. එනම් එංගලන්තය නොහොත්

මහා බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංශය, ජර්මනිය, රුසියාව, ඕස්ට්‍රියාව යන මේ රාජ්‍ය පහේම රජවරු ක්‍රිස්තියානි රජවරුය. මේ ජීවමාන මැවුම්කාරයානන් වහන්සේට නමස්කාර කරමින් යාවිඤා ඔප්පුකරන්නාවූ අයවල්ය. අනිත් මිථ්‍යාදෘෂ්ටි රාජ්‍යවල් සියල්ලම ඉහතකී ක්‍රිස්තියානි රජවරුන්ගේ බලයට යටත්ව සිටියි. මේ ක්‍රිස්තියානි රාජ්‍යවල් පහට ලෝකේ බල පහයයි කියති. මිථ්‍යාදෘෂ්ටි රාජ්‍යවල් සුනුවිසුනුකර දමන්ට මේ බලපහට පුළුවන්ව තිබෙයි. මෙසේ ලෝකබලය, ඵෙශ්වයාය වස්තුවය, ඥානය, උගත්කමය යන සියලුම හොඳ දේ බොහෝ වාරයක් වැඩිවසයෙන් ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ට ලැබී තිබෙන එක කාටත් පෙනෙන්නාවූ සත්‍යයක්ය.

ලංකාවේ සියලුම බ්‍රිතාන්‍යාධිපතිවරුන්ද ක්‍රිස්තියානි ආණ්ඩුවක් යටතේ උතුම් දෙවියන් වහන්සේට අගෞරව කරමින් සිටියි. ඒ නිසා අද හයනැතුව වාදකරන්ට මෙහි පැමිණ සිටිමි. මක් නිසාද, නිදහස දීම ක්‍රිස්තියානි ධර්මයක්ය නැත්නම් මේ උතුම් දෙවියන් වහන්සේට අගෞරව කරමින් කලාකරන්නාවූ සියල්ලන්ම ගහදමන්නට ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවට බලය තිබෙයි. නුමුත් දේවධර්මයට එය එකඟ නැති නිසා අප බ්‍රිතාන්‍යාධිපතිවරුන්ට ලංකාවේ ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව අනුකම්පා කරයි. තවද අප මිත්‍රයා වයොධාතුව ගැණ කී සියල්ලම මා විසින් ආපොධාතුව ගැණ කී සියල්ලම පිළිතුරු නිසා ඒ ගැන එකිනෙකට කාරණාකියන්ට කාලය නොගෙන වාතය යේහෝව: වහන්සේ විසින් මිශ්‍රකළ බව ඔප්පුකරන්ටය. එසේ නැත්නම් මේ වාදයෙන් මිත්‍රයා, පැරදුන බව ලෝකයා දනගන්නවා ඇත කියා අප මිත්‍රයා කී නිසා සංක්ෂේපයෙන් එය නැවත මතක් කරමි.

මිත්‍රවරුණි, වාතයද ජලය මෙන් මැවුම්කාරයානන් වහන්සේ ජීවමාන සත්වයින්ගේ ඕනෑකම් වල හැටියට යොදා තිබෙන බව පෙනෙයි. එසේ නැතකියා ඔප්පු කිරීමට ගෙනහැර දක්වූ “යුරෝපීය ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ මතම” ඊට ඉතා වැදගත් සාක්ෂිය. එනම් ඔක්සිජන්, හයිඩ්‍රොජන් සහ කාර්බොනික් ඇසිඩ්නම් වායු සංයෝගවීමෙන් වායුව හටගැනීමය. සමථි වෛද්‍යාචාර්යයෙක් ලෙඩේ සොයා දනගණ ඊට සැහෙන්නාවූ බෙහෙත කලවම්කර දෙන්නාක්මෙන් මැවුම්කාරයානන් වහන්සේද ඉහතකී වායුවහි අපේ ශරීර සනීපයට ඔබ්බා ලෙසට යොදා තිබෙන බව ඉතා පැහැදිලිය. අපමිත්‍රයාගේ අන්තාසි සහ පාසානන් උපමාවෙන්ද මේ සැබෑව ස්ථිරකරයි. එනම් එක් ප්‍රමාණයකට විෂජාතියක් නුමුත් ශරීරයට ආහාරකොට ගන්නවා නම් එයින් සමහර විට ප්‍රයෝජනයක් ශරීරයට ලැබෙන්නට පුළුවන. වෛද්‍යාචාර්යයන්ද විෂජාති මෙසේ ඖෂධකොට පාවිච්චි කරයි. නුමුත් ගත්ට ඕනෑ ප්‍රමාණයට වඩා ගත්තොත්

ප්‍රාණය හානිවෙයි. එය දෙන තැනැත්තා නොහොත් එය වෙනත් ඖෂධ සමග කලවම් කරණ තැනැත්තාද ඒකේ ප්‍රමාණය දැනගණ ඥානවත්තලෙස ඒවා යොදන්ට ඕනෑය. මෙසේ අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ නිදර්ශනයෙන්ද ඔප්පුවුනේ මැවුම්කාර-යාණන් වහන්සේගේ විස්මපත් ඥානයය, එනම් කාර්මොනික් ඇසිඬි නම් විෂ වායුවද ඉහතකී අනික් වායු සමග අපේ ශරීර සනීපයට ඔබ්බා ලෙස එක් ප්‍රමාණයකට කලවම්කර තිබීමය. ඉතින් මේ සියල්ලට හේතුව ස්වභාව ධර්මයයි අප මිත්‍රයා හඟවන්නට උත්සාහ කරයි. මේ කීමේ කිසි තේරුමක් නැත.

සත්වයින්ගේ ඕනෑකම් ඉෂ්ටවෙන ලෙසට මෙසේ මේවා යොදන්ට මහෝත්තමවූ ඥානවත්ත මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. මේ සියල්ල එක්තරා ව්‍යවස්ථාක්‍රමයකට කෙරිගණ යන නිසා අපි ඊට ස්වභාව ධර්මයයි කියනවාය, මේ ධර්ම සියල්ලට කර්තෘවූ මැවුම්කාරයානන් වහන්සේගේ ධර්මයයි.

තවද අප මිත්‍රයා තෙපො ධාතුව ගැණ කී දේවල්වලට වායෝ ධාතුව සහ අනික් ධාතු සම්බන්ධව මම කී සියල්ලම පිළිතුරු නිසා එකිනෙකට ඊට උත්තර නොදී අප මිත්‍රයා කිව ගින්නෙන් වෙන්නාවූ විපත්තිවලට පමණක් උත්තර දෙමි. මිත්‍රවරුනි, ගින්නෙන් දුෂ්ටයන්ට දෙවියන් වහන්සේ අවිච්ඡාර තිබෙනබව අපට දැනගන්ට තිබේ. ස්වර්ගයෙන් ගිණි එවා දුෂ්ටයන් උන්වහන්සේ විනාශකර තිබේ. මෙයින් ඔප්පු වෙන්නේ දෙවියන් වහන්සේ පාපයට වෙර කරන බවයි.

අප මිත්‍රයාගේ ඇස් මිට්‍යාදෘෂ්ටිය නමැති පටලයෙන් වැසී තිබෙන නිසා මේ සත්‍යය පෙන්වන්නේ නැත. නුමුත් ලෝකේ සිටි යාච්ඤා සිටින්නාවූ ඥානවත්තයින්ද පණ්ඩිතයින්ද විස්ම පත්වූ මේ මැවිල්ල බලා සදකාලික මහෝත්තමවූ ජීවමාන මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බව ස්ථිරලෙස විශ්වාස කරමින් ඒ මහෝත්තම-යාණන් වහන්සේට වැද වැටෙයි ලෝකයෙහි ඉතා බලවත් රජවරු අද දවසේ උන්වහන්සේගේ පාමුල දනින් වැටී උන්-වහන්සේගේ පිහිට සොයයි. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේද ඇස් ඇරී ඉක්මනටම මේ සත්‍යය දකි උන්වහන්සේව වැළඳගන්ට ලැබේවා කියා ප්‍රචීනා කරමින් මට නියමවූ පැය ගතවී විනාඩි ස්වල්පයක් ගොස් තිබෙන හෙයින් මගේ කථාව දැනට මෙයින් නවත්වමි. මේ ලඟට අප මිත්‍ර ඇම. ජනානන්ද උන්නාන්සේ විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව ගණනැර දක්කුවාවූ ප්‍රශ්න තුනකට ගරු කටයුතු ඊ. පී. පොත්සේකා පාදිලි උන්-නාන්සේ විසින් මා වෙනුවට උත්තර දෙනවා ඇත. උන් නැගේගේ එම කථාව සංසුංව අසාගණ සිටින මෙන් මේ සභාවෙන් ඉල්ලමි.

ඊ. පී. පොත්සේකා පාදිලි උත්තාන්සේගේ කථාව.

මාගේ මිත්‍රවරුණි,

සුමාන ගණනක වේලේ පටන් අපමිත්‍ර ජනානන්ද උත්තාන්සේ හා සිල්වා මහත්මිය අතරේ ආගම් සම්බන්ධ වාදයක් උරුමොඩ වත්තේ එක්තරා ඉඩමකදී කෙරිගෙන යනවායයි ආරංචි ලැබූ මමද එය කෙබඳු වාදයක් දැයි බලන පිණිස අද දවසේ මෙහි පැමිණුනෙමි. කොයි අන්දමකින්වත් මේ වාදයට පංගුකාරයෙක් වෙන අදහසක් ඇතුළු මම මෙහි නොපැමිණුන නමුත් බයිබලය අසත්‍යවූ පොතක් බව මේ මහත් පිරිසට පෙන්වන අදහසින් ශුඬවූ බයිබලයේ පළමුවෙනි පොත එනම් උත්පත්ති පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද පොතක් නොවේයයි ඔප්පු කිරීම පිණිස මුත්තාන්සේ දන් ගෙනහැර පැවැඩූ තර්කණවලට සිල්වා මහත්මිය වෙනුවෙන් උත්තරදීමට මට අවසර දුන් බැවින් මුත්තාන්සේට මුළු සිතින් ස්තූති කරමි.

මුත්තාන්සේගේ තර්කණය සම්බන්ධව මම ගෙනහැර දක්වන්නාවූ කාරණා අපක්ෂවාදී ලෙස කල්පනාකර බලනමෙන් මේ මහත් පිරිසගෙන් ඉතා ඕනෑකමින් ඉල්ලමි. ශුද්ධවූ බයිබලය බොරු කරමියි සිතා ගර්ජනාකරමින් මහාමේරු පථනයේ ගාමිහිරි එකකැයි මේ පිරිසට අහවන පිණිස ගෙනහැර පැවැඩූ මුත්තාන්සේගේ තර්කණය ඉතා සුළු එකක් බව මම පෙන්වන්නාවූ කාරණා වලින් නුඹලාට පැහැදිලි සේ පෙනී යනවාට අනුමානයක් නැත. මුත්තාන්සේගේ ඉතා ගාමිහිරි තර්කණය උත්පත්ති පොතේ කිස්ගයවෙනි පරිච්ඡේදයේ කිස්එක්වෙනි පදයේ සඳහන් කාරණාවෙන් හැරගෙන තිබේ. ඒ පදය මෙයාකාරය “රිශ්‍රායෙල් සුත්‍රයන් කෙරේ යම් රජෙක් රජකම් කරන්නට පූරියෙන් ඒ දෙමි දේශයේ රජවරු නම් මොවුන්ය” ඉතින් මේ පදයේ කාරණාවෙන් මුත්තාන්සේ ගෙනහැර පාන්තාවූ තර්කණය මෙයාකාරය. රිශ්‍රායෙල් සුත්‍රයන්ට යම් රජෙක් ආණ්ඩුකරන්නට මත්තෙන් ඒ දෙමිවරුන්ට රජවරු ඇතුළු සිටියායයි කියන්නට පුළුවන් රිශ්‍රායෙල් සුත්‍රයින්ටත් රජුන් ලැබුනාට පසුව වෙන්ට ඕනෑය. රිශ්‍රායෙල් සුත්‍රයන්ට රජුන් ලැබුනේ මෝසෙස්ගේ කාලයට අවුරුදු දහස් ගණනකට පසු සිටියාවූ සාමුවෙල් අනාගත වක්තෘගේ කාලේදීය. ඉන්නිසා උත්පත්ති පොතේ එම කියමන මෝසෙස් විසින් ලියන ලද්දක් නොව සාමුවෙල් අනාගත වක්තෘගේ කාලේ සිටි කෙනෙක් විසින් ලියන ලද ලියවිල්ලක් වෙන්ට ඕනෑය. ඒ නිසා එම පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද පොතක් වෙන්ට බැරිය. මෙන්න අපමිත්‍ර උත්තාන්සේගේ ගාමිහිරි තර්කණය. එහෙම පිටින්ම මේ තර්කණය උත්තාන්සේටම බේරාගන්නට බැරි

හැටියට පටලවාගෙන තිබෙන හැඩයි. හැබැටම උන්නාන්සේ බයිබලය ගැණ නොදත්කමින් මෙයාකාර කාරණාවක් තර්කණයක් කොට ගෙන පැවැද එසේ නැත්නම් මේ පිරිස මූලාකරණ අදහසින් මෙය ගෙන පැවැද්දී නොදැනිමි.

මිත්‍රවරුණි, මුත්තාන්සේ මේ ගෙනහැර පැවැවූ කාරණාව කිසියෙක් තර්කණයක් නොවේය. මුත්තාන්සේ බයිබලයේ කාරණා නොදත් කම නිසා තර්කණයකැයි සිතා ගෙනහැර පැවැවූ එකක්වා පමණක්ය. ඉන්නිසා මේ කාරණාව ගැන මම විස්තර කළාම මුත්තාන්සේගේ අසත්‍යවූ ලාමකවූ තර්කණය එහෙම පිටින්ම බිඳිගොස් ඒ තිස්එක්වෙනි කාරණාව පැහැදිලි සත්‍යයක් බව ක්‍රමලාභ පෙනීයනවා ඇත. ඒදෙමිවරු කවද කියාවත් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ කවද කියාවත් මුත්තාන්සේ කොහෙන්ම නොදන්නා බව මට දන් පෙනෙන්නා එය දැනගණ සිටියා නම් මුත්තාන්සේ මෙබඳුවූ නිස්සාර තර්කණයක් කිසිකලක ගෙන පාත්තේ නැතුවා සත්තකයි. උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ පළමුවෙනි පදයේ මෙසේ සදහන්ව තිබේ. එනම්, “ඒදෙමි නම් වූ ඒසව්ගේ පරම්පරාව මෙය” යනුයි. එතකොට අපට පැහැදිලි ලෙස පෙනෙන්නේ ඒදෙමිවරු ඒසව්ගෙන් පැවත ආ අය බවයි. ඊළඟට මේ ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ කවද කියා අපි සොයා බලමු. ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ නම් යාකොබගේ ගෝත්‍රයෙන් පැවත ආවා වූ මිසරයේ වහල්කමින් ගැලවී ආ සෙනහය. මෙයින් අපට පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ ඒදෙමි වරු සහ ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ ඒසව් සහ යාකොබගෙන් පැවත ආ අය බවයි. මේ ඒසව් යාකොබ සහෝදරයෝ දෙදෙනාය. ඔවුන්ගේ පියා රීසාක් වූයේය. මේවා මුත්තාන්සේ කිසියෙක් දන්නා බවක් පෙනෙන්නේ නැ. මේ කථාන්තරය නොදන තමුන්ටම නොතේරෙන කාරණා බයිබලයේ තැන් තැන්වලින් අවුලාගණ ඒවා බයිබලය බොරු කිරීමට ගාම්භීර තර්කණයන්ය කියා ගර්ජනා කරන්නේ මුත්තාන්සේගේ නොදත්කම නිසා බව මේ පිරිසට දන් පෙනෙන්නේ නැද්ද? නැවතද මෝසෙස් මේ කථාන්තරය ලිවේ එකලට සිටි අයගේම දැනගැන්ම පිණිස පමණක් නොව, පසු කාලවල සිටි ඒ ඒ පරම්පරාවල අයට නිවැරදි ලෙස ඔවුන්ගේ පරම්පරා කථාන්තරය දැනගන්ට පුළුවන් වෙන පිණිසයි වැඩිමහල් සහෝදරවූ ඒසව්ගේ පරම්පරාවේ අයට රජවරු ඇතුළු සිටි කාලේ බාල සහෝදරවූ යාකොබගේ පරම්පරාවේ අයට රජවරු නොසිටිය බව මෝසෙස් ලියා නොතිබුනානම් සමහරවිට අපටත් මුල පටන් රජවරු ඇතුළු සිටියායයි පසු කාලවල සිටි ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයින්ට වැරදි ලෙස අභංකාර කල්පනා ඇතුළු සිටින්නට පුළුවන්කම තිබුනා ඇත. නමුත් මෝසෙස් මෙය ලියා තිබුන නිසා ඒ වැරදිවූ

අභංකාර කල්පනාව ඇතුළු සිටින්නට ඔවුන්ට කිසියෙක් පුළුවන් කමක් නැත. ඒ ඇර මෝසෙස් මෙය ලියා නොතිබුනා නම් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයින් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට මත්තෙන් ඒදෙමුවරුන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කළායයි අපි දැන ගන්නේ කොහොමද? මෝසෙස් කාලයට අවුරුදු දහස් ගණනකට පසු ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරනු ලැබූ කාලේ සිටි ඇස්ලානම් අය විසින් ලියන ලදැයි පිළිගෙන තිබෙන ලේකම් පොතේ මේ පරම්පරා ගැණ සඳහන් කරණ අතර පළමුවෙනි ලේකම් පොතේ 1 පරිච්ඡේදයේ 43 වෙනි පදේ සඳහන් වචන උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදයේ සඳහන්වූ වචනම බව තවුන්තාන්සේ මීට පෙර දුටුවාද? ලේකම් පොතේ ඇස්ලා සඳහන්කර තිබෙන වචන මෙයාකාරය. “එනම් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් කෙරේ යම් රජෙක් රජකම් කරන්නට පළමුවෙන් ඒදෙමී රටේ රජකළ රජුන් මොවුන්ය” යනුයි. ඉතින් මෝසෙස් උත්පත්ති පොතේ සඳහන් කළ එම වචනම කිසි අඩු වැඩිකමක් නැතුව ඊට අවුරුදු දහස් ගණනකට පසු කාලේ සිටි ඇස්ලා සඳහන් කර තිබෙන බව දැන් නුඹලාට පෙනෙනවා නොවේද? මේ වචන ඇස්ලා මෝසෙස් විසින් ලියාතිබුන උත්පත්ති පොතෙන් ගත් බවට යම් සැකයක් ඇද්ද? සත්තකටම නැත. මෝසෙස් ඒ කාලේදී මේ කාරණාව ලියා නොතිබුනා නම් ඇස්ලා තමාගේ පොත ලියද්දී, එහි ලියා සටහන් කිරීම පිණිස මේ කාරණාව දැන ගත්තේ කෙලෙසද ඉතින් මේ ගැණ අප මිත්‍ර උත්තාන්සේට තිබුන පටලය දැන් පහවෙන්ට ඇතැයි මම සැක නොසිතමි.

මිත්‍රවරුණි,

ලෙවී කරාව නම් පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද පොතක් නොවේයයි ඔප්පුකිරීමට මුත්තාන්සේ හොඳ තර්කණයක් ගෙන පාන්නා, උරුගොඩවත්තේ වාදයේ දී ම බයිබලය සහමුලින්ම බොරුකර දමන්නට මුත්තාන්සේ භික්ෂාගණ ඉන්න හැඩයි. මුත්තාන්සේ තර්කණය උසුටා ගත්තාවූ කාරණාව ලෙවී කරාවේ 18 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 27 වෙනි පදේ සඳහන්ව තිබේ. ඒ මෙසේය. “කොපට පූර්වයෙන් එහි සිටි ජාතීන් දේශය විසින් වමනය කර දමුවාක් මෙන් කොප වමනය කර නොදමන පිණිස මාගේ පනත් සහ නියෝගවල් රකිව්” යනුය. මේ පදයෙන් මුත්තාන්සේ හැරගත්තාවූ තර්කණය නම් මේ වචන මෝසෙස් ලියද්දී, එම රටේ සෙනග දේසයෙන් විනාශකර වමනයකර දමුවාක් මෙන් කළේ නැත. එසේ ඔවුන්ව විනාශ කළේ මෝසෙස්ගේ කාලයට පසුවය. එම නිසා ලෙවී කරාව නම් පොත මෝසෙස් විසින් ලියා වෙන්ට බැරිය කියාය. මේක තර්කණයක් නොවේය. ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට හිමිවෙන්ට තිබුන

දේශයවූ කාන්තා දේශයේ යොර්දනෙන් නැගෙනහිර පැත්ත මෝසෙස්ගේ කාලේදී සතුරු සෙනභ විනාශකර ජයගත් බව මුත්තාන්සේ බයිබලයෙන් කියෙව්වේ නැති එක පුද්ගලයාය. ද්විතීය වාක්‍ය පොතේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ පළමුවෙනි පදේ පටන් 7 වෙනි පදය දක්වා කියනවානම් එම රටේ බලවත් රජුන් දෙදෙනෙක් වූ අමොරිවරුන්ගේ සීහෝන් රජ හා බහීන්ස ඔහු රජද මැරූ බව පැහැදිලි ලෙස සඳහන් කර තිබේ. එම පරිච්ඡේදයේ 28 වෙනි පදේ සඳහන් යෝධයෝ වූ අනක්ගේ පුත්‍රයන්ට කළදේද අනාකිම්වරුන්ට කළදේද ද්විතීය වාක්‍ය 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ පෙනෙන හෝර් වරුන්ටද කප්තෝර් වරුන්ටද ආවිම වරුන්ටද කළ දේ මුත්තාන්සේ කිසිකලක කියවා නැති හැඩයි. ඉන්තිසා, ද්විතීය වාක්‍ය පොතේ 1 වෙනි 2 වෙනි 3 වෙනි පරිච්ඡේද කියවා බලනවානම් මුත්තාන්සේගේ තර්කණයේ නිස්සාරකම පෙනීයනවා ඇත.

ඉතින් මිත්‍රවරුණි,

මුත්තාන්සේගේ මේ තර්කණයේ නිස්සාරකම දුන් කුඹලාට හොඳාකාර පෙනීයන්ට ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි. දෙවියන් වහන්සේ යම්සේ මෝසෙස් ලවා ඉහතකී වර්ගයන් විනාශකරවා ඔවුන් දේශයෙන් වමනයකර දැමුවාක් මෙන් නැති කළාද එසේම රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ අපමිත්‍ර දේ කරණවා නම් ඔවුන්වත් නැතිකරණ බව, දෙවියන්වහන්සේ ප්‍රකාශකර කී බව අපට පෙනේ. කාරණාව මෙසේ පැහැදිලිව තිබේද්දී මුත්තාන්සේ ලෙවි පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද පොතක් නොවේයයි කෑගසන්නේ මොන කාරණාවක් නිසාදැයි මම දන්නේ නැ. අද මගේ මෙහි පැමිණීම මට මහත් ප්‍රීතියක්ය. අපමිත්‍ර උන්තාන්සේ කථාවෙහි අති දක්ෂයෙක් බව මම දනගනිමි. උන්තාන්සේගේ තර්කණ නිස්සාරවූ කුමුත් කථාවේ දක්ෂයෙක්මයි. ඒ ගැණ මට මහත් සතුටක් තිබේ. ඒ ඇර මෙපමණ මහත් පිරිසක් ඉදිරියේ මම කථා කරද්දී මේ සේනාව කිසි සෝභාවක්වත් වංචලයක්වත් නැතුව ඉතා නිශ්චල ලෙස මගේ කථාවට ඇහුම්කන්දීමන සිටි අන්දම පුද්ගලයෙකි. මේ දහස් ගණනක් සේනාව මෙසේ නිශ්චලව සිටීමට හසුරුවා ගත්තේ අප මිත්‍ර ජනානන්ද උන්තාන්සේගේම බලයෙන්යයි මම විශ්වාස කරණ බැවින් ඒ ගැණ උන්තාන්සේට ප්‍රශංසා කරමි. මෙයාකාර නිශ්චල ස්වභාවයකින්ද මිත්‍ර ලීලාවකින්ද වාද කිරීම මහත් ප්‍රීති ගෙනදෙන කාරණාවක්මයි. එමනිසා මේ ප්‍රශ්නයට මා විසින් දුන් මේ උත්තර සැහෙන නිසා මෙතැන් පටන් මුත්තාන්සේගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තර දෙන්නට පටන් ගන්නෙමි.

මිත්‍රවරුණි,

මුන්නාන්සේගේ තුන්වෙනි තර්කණය උපුටාගත්තා වූ පදය, ගණන් කථාවේ 15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ පදයය. ඒ මෙයාකාරයි. "රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී සබත් දවසෙහි දර රැස්කරණ මනුෂ්‍යයෙකු දැක ඔහු ආරොන්ද මෝසෙස්ද සියලු සභාවද ලඟට ගෙනයේය." අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ මේ වචනවලින් හැරගන්නා වූ තර්කණය නම් වනාන්තරයේ සිටිද්දී සිදුවූ දෙයක් වනාන්තරයේ සිටිද්දී කියා වනාන්තරයේ ඉදගන ලියන්නේ නැත. එසේ කීම ව්‍යවහාරයට වැරදිය. රිශ්‍රායෙල්-වරු වනාන්තරයෙන් පිටත්ව යන්ට ප්‍රථම මෝසෙස් මළේය. ඒ නිසා මේ පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද එකක් වෙන්ට බැරිය යනුය. මෝසෙස් වනාන්තරයේ ඉද මෙය ලිව්‍යයි මුන්නාන්සේ දනගත්තේ කෙසේදැයි මම නොදනිමි. අරුප-ලෝකෙන් කෙනෙක් වත් කීවාදෝ! හොඳයි, එසේ කීවාය කියා හිතමු. මෝසෙස් වනාන්තරයේ ඉදගණ එසේ ලිවාට ඇති වරද මොකද? හොරෙක් පත්සල තුළටවත් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ ඇබ්බේකයාට ගසා ඔළුව පැළවෙත් ඒ බව මුන්නාන්සේ පත්සල තුළ ඉදගණ "මගේ ඇබ්බේකයාට පත්සල තුළේදී හොරුගසා ඔළුව පැළවේයයි" පොලිසියට ලියා ඇරියාම පත්සලේදී සිදුවූ දේ පත්සලේ ඉද ලිවීම ව්‍යවහාරයට නුසුදුසු බැවින් මෙය උන්නාන්සේගේ ලියුමක් නොවේයයි ඉන්ස්-පැක්ටර් කියාවිද? එසේ කීවොත් එය කොතරම් මෝඩකමක්ද? එලෙස වනාන්තරයේදී සිදුවූ දේ පසු කාලවල සිටින අයගේ දනගැන්ම පිණිස ලියා තැබූ බැවින් වනාන්තරයේ ඉදගණ ලිවීම එය ව්‍යවහාරයට විරුද්ධය. ඒ නිසා මෝසෙස් විසින් ලිවා වෙන්ට බැරිය කියන කෙනෙක් ලෝකේ ඇද්ද? එසේ වනාන්තරයේදී ලියූ නුමුත් එය නිවරදි බව නුඔලාට පෙනෙන්නේ නැද්ද? එසේ නුමුත් එය වනාන්තරයේ ඉදගණ ලියාගණ ලියාපු බවක් බයිබලයේ කොහෙත්ම සඳහන්ව නැත. බයිබලයේ සඳහන්ව නැති දෙයක් ඇතිසේ පෙන්වීම මුසාවාදයක් නොවේද?

රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් පිටත්ව යන්ට ප්‍රථම මෝසෙස් මැරුණායයි තවත් මුසාවාදයක් මුන්නාන්සේ කියන්නා, මෝසෙස් වනාන්තරයේදී මැරුණායයි මුන්නාන්සේ කොහොම දනගත්තාද? ද්විතීය වාක්‍ය පොතේ 34 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 5 වෙනි පදේ මෙසේ කියා තිබේ. එනම් "යෙහෝව: වහන්සේගේ මෙහෙකරුවු මෝසෙස් උන්වහන්සේ කී ලෙස මෝවබ් දේශයේදී නැසුනේය යනුය. මෙතන නැසුනේය කීවේ" මැරුණාටයි. මේ වචන දෙකේ තේරුම මුන්නාන්සේ නොදන්නා වගෙයි. මෝසෙස් මැරුණේ මෝවබ්

දේශයේදී බව මෙතන පැහැදිලි ලෙස ලියා තිබෙද්දී වනාන්තර-යේදී මැරුණායයි මුත්තාන්සේ කිසි වකිතයක් නැතුව මේ පිරිස ඉදිරියේ කියන්නේ කොහොමද? මෝවබ් දේසය කියන්නේ වනාන්තරයයි මුත්තාන්සේ සිතාගණ ඉන්නවා වත්ද? මෝවබ් රට තිබෙන්නේ ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට නිම් වෙන්ට තිබුන කානාන් දේශයේ යෝර්දනෙන් නැගෙනඳුර මායිම් ඇතුළතය. මේ මෝවබ් රටේ මෝසෙස් බොහෝ කල් වාසය කොට එහිදී මළේය.

රතුමුහුදෙන් එතරවූ තැන් පටන් මෝවබ් දේශයට පැමිණෙන තුරු ඒනම්වනය, පාරම්වනය, සිනයයිවනය සහ සින්වනය යනාදි නොයෙක් වනාන්තර පසුකර ආබව බයිබලයේ පැහැදිලි යේ සඳහන් කර තිබේ. ඉතින් අර මිනිහා සබත් කඩකළේ කොයි වනයේදී දැයි තමුත්තාන්සේ දන්නවාද? කොයි වනයේදී වුනත් මෝවබ් දේශයේ සිට මෙය ලිවාම ඇති වරද මොකද? මෝසෙස් වනාන්තරය පසුකර මෝවබ් රටට වීත් අවුරුදු බොහෝ ගණනක් එහි සිටියාය. ගණන් පොතේ 15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ සඳහන් කරුණු මෝසෙස් ලිවේ ඊශ්‍රායෙල් සිනයි වනයෙන් පිටත්ව කානාන් දේශයේ මායිම්වලට ගොස් ආපසු හැරීවීත් නැවත ඒ මායිම්වලට ගියපසුය. මෙහි කාලාන්තරය අවුරුදු 37 ක් පමණ ඇත. මෝසෙස් මේ කරුණු පොතක සටහන්කර ලිවේ පසුකරගණ ආ වනාන්තර එකකදීවත් නොව මෝවබ් දේශයේදීවාට අනුමාන නැත. සමහරවිට ඒ ඒ වනාන්තරවලදී දිනපතා සිටුවූ කරුණු දින පොතක සඳහන් කරන්නට ඇත. පසුව ඒවා මෝවබ් දේශයේදී පොතක ලිවාට අනුමාන නැත. බයිබලය ප්‍රවේශමින් කියවන කවරෙකුට නුමුත් මේ කාරණා පැහැදිලි යේ තේරුම් ගන්ට පුළුවන. එම නිසා මීට උත්තර දීමට තවත් කාලය ගැණිමෙන් පලක් නැත.

පුරාණ අතීතව අදේවදෘෂ්ටික පණ්ඩිතයෝ බයිබලය බොරු කර විනාසකරම් යන අදහසින් බලවත් තර්කණ බයිබලයට විරුධව ගෙනා නුමුත් ඒ සියල්ලේදී බයිබලයේ සත්‍යතාවයත් තේජසත් වර්ධනයවී ගියේය.

ඉතින් ගණන් පොත නම් හතරවෙනි පොත මෝසෙස් නොලිබව ඔප්පු කිරීමට ගෙනපෑ මුත්තාන්සේගේ තර්කණ-යෙන් එය මෝසෙස් ලිව් බවට දැන් නුඹලාට ඔප්පුවුනාට කිසි සැකයක් නැති නිසා මගේ කරාව මෙයින් නවත්වමි.

රිට මොහොට්ටිවත්තේ ජනානන්ද උත්තානන්ගේ විසින්
දුන්නාවූ උත්තරය මෙසේය.

“සත්‍යමෙව ජයතෙ”

අප මිත්‍ර සී. සිල්වා මහත්මයාට මගේ කරුණාකාර තේරුම් ගත් ඔබ වැඩිදුනු බව ඔහුගේ වචනවලින්ම පැහැදිලි වූනා ඇත. ඔහු මගේ කරුවා නිසිලෙස තේරුම් ගත්තා නම් “මෙය කිසි තේරුමක් නැත්තාවූ කීමක්ය” කියා කියන්නේම නැත. ආර්ය ශාස්ත්‍රයන් නුගත්තාවූ අයවලුන්ට කිසි තේරුමක් නැතත් ශාස්ත්‍රාගමධාරී පණ්ඩිත ජනයන්ට එහි හරි තේරුම වැටහෙනවා ඇත. එබඳු උත්තම ශාස්ත්‍රාදියක් නුගත් නිසා අප මිත්‍රයාට ඒ කරුවා තේරුම් නොගියාට අපට කරන්ට දෙයක් නැත. එසමණක් නොව “අවිජ්ජාය නිවුනො ලොකෙ” යනාදි සථිඤ්ඤාදේශනාවේ අන්දමට සියලුම කෙලෙස් සහිත සත්වයන් අවිද්‍යාවෙන් හෙවත් මෝඩකමෙන් වැසී සිටින බව ඒකාන්ත සත්‍යයක් නිසා මේ ලෝක ධාතුවේ විශාල කමත් විචිත්‍රතාවයත් ගැණ කල්පනාකරන මෝඩයන්ට මෙසමණ විසිතුරු විශාල ලෝකයක් ඉබේ හටගත්ට බැරිය. මෙය මවා ආරක්ෂාකරන්නාවූ මහෝත්තම දෙවිකෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය යන අඤාන කල්පනාව ලෝකධාතුව නිසාම හටගන්නා මීර්යා කල්පනාවක්ය. මේ මීර්යා කල්පනාවෙන් සම්පූර්ණයෙන් අහක්ව සිටියේ මාභිඵල ප්‍රතිලාභයෙන් නුවණ මෝරාසිටි දිව්‍ය මනුෂ්‍යාදීහුය. එසේද වුවත් ශාස්ත්‍රාගම ධාරී ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිතයෝද ශාස්ත්‍රඥාන බලයෙන් බොහෝදුරට ඒ මීර්යා කල්පනාවෙන් අහක්ව සිටිති. එබඳු පණ්ඩිතයින්ගේ වචනානුසාරයෙන් නුවණ මෙහෙයා කල්පනා කරන්නාවූ ඤාණවත්ත ලෝකයාටද ඒ මීර්යා කල්පනාවෙන් බොහෝදුරට වලකීන්ට සුළුවන. ඉන් නිසා මෙතැන් පටන් ලොකොත්පත්තිය ගැණ සථිඤ්ඤාදේශනාවේ සදහන්ව තිබෙන පරිදි සැකෙවින් ගෞරවය දක්වමි. ඒ මෙසේය:- “සබ්බසංඛාර පරික්ඛයාපන සප්පිතෙලක්ඛාපනාග්ගි සිබාවිය ජාරිකම්පි අනවසෙ සෙත්වා නිබ්බයති, හෙට්ඨා ආකාසෙතසහ උපරි ආකාසො එකො හොති, මහන්ධකාරො අරං දීපස්ස අග්‍රිනො අවචයෙන මහාමෙසො උට්ඨතිත්වා පඨමං සුකුමසුමම්චස්සති, අනුපුබ්බෙන කුමුද්දනාලයඨී මුසලනාලක්ඛන් ධාදී පමානාහි ධාරාහි වස්සන්තො කොටි සත්තසස්ස වක්ක වාලෙසු සබ්බං දඬිඬ්ථයානං පුරෙත්වා අන්තරධායනී-පෙ-අනුක්ක මෙන ව මාසඬි උතු සංවච්ඡරා වන්දිමසුරියානං පත පාතුභුත දිවසෙයෙව සිතෙරුවක්කවාල හිමවත්ත පබ්බතා පාතුභවත්ති තෙව බො අපුබ්බං අවරිමං. එග්ගුණිපුණ්ණම දිවසෙයෙව පාතු

භවන්ති, කරං යථානාම කතුහත්තෙ පටිච්චානෙ එකජපභා-
 රෙනෙව බුබුලකා උට්ඨහන්ති එකෙපදෙසාථුපථුපා භොන්ති
 එකෙතින්ත නින්තා එකෙ සමසමා එවමෙව ථුපථුපට්ඨානෙ
 පබ්බතා භොන්ති නින්තනින්තාට්ඨානෙ සමුද්ද සමසමට්ඨා
 නෙදීපාති" මෙහි භාවය (අනන්ත දීර්ඝකාලයක් මුලුල්ලෙහි
 තෙජො සංවර්තියෙන් ලෝකය නැසියන කල්හි) සියළු සංස්-
 කාරයන්ගේ ක්ෂයවීම වනාහි ගිතෙල් දගිය ගිණිසුලක්මෙන්
 අළු පමණවත් නැතිව (ඒ වන්නි ජවාලාව) නිවියන්නේය. එකල
 යට අපටාකාශයෙහි පටන් මන්නෙන් පරිත්තාහ නම් බ්‍රහ්ම
 ලෝකය දක්වා ඒකකුහරව සනාන්ධකාර දක්වා සිටින්නේය.
 නැවත දීර්ඝකාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් මහා මේසය පැනනැගී
 පළමුකොට සියුම් සියුම් වණ්ඩ වැස ක්‍රමක්‍රමයෙන් මහත්ව
 කුමුදුනල හී හඩුමුසල පුවක්කුරු තල්ලුක් පමණ ධාරාවන්ගෙන්
 යුක් වර්ෂාව වසිමින් කෙළලක්ෂයක් සක්වලවල්හි දගිය
 සියළු තැන් පිරී මේසය අත්තර්ධාන වන්නේය. ඒ ජලයෙහි
 යටද සරසද වාතය නැගී සනකොට වියළී මෙසේ අනන්ත
 දීර්ඝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් ජලය වියළී ක්ෂයවෙමින්
 ක්‍රමයෙන් පාතබැස පළමු ශක්‍රභවනය පිහිටි තැනට ලත්වේ.
 එකල පළමු බඹලොව පිහිටි තැන් බඹලොව පහලවේ. දෙවි-
 ලොව පිහිටිතැන් දෙවිලොව පහලවේ. එකල ආභස්සරාදී
 මතු බඹතලවල වසන බ්‍රහ්මරාජයන් අතුරෙන් ඇතැම් කෙණෙක්
 ආයුක්ෂයවීමෙන් හෝ ප්‍රණාක්ෂයවීමෙන් හෝ එයින් වුතව
 මහාබ්‍රහ්මය, බ්‍රහ්මපුරොහිතය, බ්‍රහ්මපාරිසදාය යන ප්‍රථමධ්‍යාන
 තුන්තලයෙහි උපදිත්. ඇතැම් කෙනෙක් පරතෙර්මිත වසවර්-
 තිය, නෙමාතරතිය, තුසිතය, යාමය යන සතර දෙවිලොව
 උපදිත්. ජලය ක්‍රමයෙන් අඩුවෙමින් පළමු පෘථිවිස්ථානයට
 බටකල්හි මහාවාතය අතිශයින් බලවත් වෙමින් ඩබරාවක තිබූ
 ජලය සෙයින් නැගී දිය වටකෙරෙමින් තරඳමින් මිරිකයි.
 එකල නිරුද්ධ කෂීරපායාසයාගේ උපරිපටලය මෙන් (අනාත්ත
 සුබ්‍රමපරමානු රූපයන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන්) අමාරස පෘථිවි
 පටලය නගයි.

ඒ පෘථිවිතලය කිනිහිරීමලක්මෙන් ස්වණ්වණයෙන් ශෝභමාන
 වෙයි. නිත්‍යසුරහි සුගන්ධ පැතිරෙයි. දිව්‍යරසමිඡස්ගෙණ
 බහාළු කලක් මෙන් අමාරසවෙයි. එකල සත්වොත්පත්තිය
 පිණිස ආභස්සර නම් බඹලොවින් බ්‍රහ්මරාජයෝ ආයුක්ෂවීමෙන්
 වුතවී අවුත් මේ මිනිස්ලොව මිපපාතිකව උපදිත්. ඔව්හු
 ස්වකීය ශරීර ප්‍රභාවයෙන් අඳුරුබිඳ දිලියෙන්නාහ. අහසින්
 යන ගමන් ඇත්තාහ. ප්‍රීති සැපම ආහරකොට ඇත්තාහ.
 ස්ත්‍රී පුරුෂයෙහි යන ව්‍යවහාරයක් නැතිව අසංඛ්‍යායුක්ෂකව අනාත්ත
 දීර්ඝකාලයක් වසන්නාවූ මධුරතර සුරහිසුගන්ධ සමාකීණ්ඩු

පාර්ථිකයෙන් මදක් ඇහිල්ලෙන් ගෙන දිවගා ලේභකොට ඉතා මධුරයයි පාර්ථි රසය අනුභව කරන්නාහු සිත ලෝභ වඩුත් වඩුත් පාර්ථිවරසය අත්තර්ධානව අභිනාකුල් වැනි අමාරස ඇති සතුටරියෙන් පහලවිය. හෙද ලොභ වැඩුත් වැඩුත් අත්තර්ධානව මධුර රසඇති හදු ලකාලිය පහලවිය. හෙද අත්තර්ධානව මධුන්ගේ කුසල බලයෙන් කුඩු හා දහිය නැති මුතුසේ පිරිසිදු මිහිරි සුවද ඇති ස්වයංජාතික හැල් පහලවිය. ඒ සයන්ජාතික සහල්ගෙණ පහළවූ මැණික් බදුන්හි ලා මැණික් උදුන නගා පිළියෙළවූ දිවබොජුන් වැනි සුවද බත් අනුභව කෙරෙමින් ජලමල උපත. ඒ ජලමල නික්මීමට කලට හටගන්නා පළමු කුළුසෙයින් ජලමල මාරි බිඳි ඒ ඒ ස්ත්‍රී පුමි ලක්ෂණද්වය හටගත්තේය. එතැන්පටන් ස්ත්‍රීයහ පුමියහයි ව්‍යවහාරයක්විය. අහසින් යන සෘද්ධිය නැති විය. සඳ මෙන් බැබළූ ශරීරප්‍රභා නැතිවිය. මුළුලෝ සණ්ඨාන්ධකාර විය. එකල ඒ සණ්ඨාන්ධකාරයට පැමිණි පුරම කල්පිත මහාබ්‍රහ්මයෝ අහෝ අපි අනන්තාසංඛ්‍යායු වලදමින් ශරීරප්‍රභාවයෙන් මුලුලොව අදුරු බිඳ අහස සැරිසරාලූමහ. දන් අපි කළ කම් ඉතා බලවත් නිසායයි කියා හඬන්නාහ. එකල මධුන්ගේ පුණ්‍යානුභාවයෙන් ඒ සණ්ඨාන්ධකාරය විද්වංසනය කෙරෙමින් දෙසාලිස් දහසක් යොදුන් මත්තෙහි අහස පනස් යොදුන් හිරුවීමනෙක් පහලවිය. ඒ දක මහත්වූ සුරභාවය දක්වමින් සණ්ඨාන්ධකාරය දුරුකෙළේය. එහෙයින් මොහු සුයඹියයි නම් තැබූහ. ඒ හිරුවීමන ඉතා දුරුව ගිය කල්හි පෙර සෙයින් අදුරට පැමිණ හිරු සෙයින් තවත් ආලෝකයක් පහළවීනම් යහපතැයි සිතූහ. මධුන්ගේ සිත හා සමග සඳවීමන පහළවිය. ඒ දක අපගේ ඡන්දය ලෙසට පහළ වූයේ සඳහුයයි නම් තැබූහ. මෙසේ හිර සඳ පහළවූ දවස්හිම ඉදිරිපසු නොවී එකවිටම මහාමේරු වක්‍රවාට හිමවත් පර්වත දිවයින් කොදෙව් සමුද්‍ර දෙදෙව්ලොව යන සියල්ලම මැදින් දින පසළොස්වක් පොහෝ දවස්හිම එකවිටම පහළවිය. කෙසේ පහළවීද්‍යන්? යම්සේ තණ බත් ඉදෙන කල්හි එකවරම බුබුලු නැගීමෙන් එක් පියසෙක්හි ධූප ධූප වෙයි. එක් පියසෙක් මිටි මිටි වෙයි. එක් පියසෙක්හි සම සම වෙයි. ධූප ධූප ස්ථාන නොයෙක් පර්වත කඳු වෙයි. නින්න නින්න ස්ථාන නොයෙක් සරසරින් සාගර වෙයි. සම සම ස්ථාන දිවයින් දඹදිව දෙදහසක් කොදෙව් වෙයි. මෙසේ සම්පත්තර මහා මේසයෙහි පටන් ලෝකයෙහි හටගැනීමත් විපත්තිකර මහා

මේ සය දක්වා අවිනාසව පැවතීමෙන් සිඛවෙන්නේ කුසලාකුසල කම්යන් කළාවූ සියලු සත්වයන්ගේ ඒ කම්මානුභාවයෙන් හා සිතොක්ෂණාදී සාතුගුණයෙන්ද, හේතුබලයෙන්ද යන ත්‍රිවිධ කාරණයන් නිසාමය. ඊට සාක්ෂි වශයෙන් මේ මතු දක්වන කරුණු නුවණින් විමසා බැලිය යුතුයි.

ඒ මෙසේය. මේ ලෝකයෙහි වාසයකරණ මනුෂ්‍යයන් අතුරෙන් සමහරු ශරීරාවයව විකල්පද, උසට සමාන මහත මහතට සමාන උස නැතිවද, ජවිබල නැතිවද, දුර්ව්ලවද, මෘදු මොලොක් අතුල් පතුල් නැතිවද, සියලු ලෝකයාට අප්‍රියවද, පිරිවර ජනයන් නැතිවද, බොහෝ ලෙඩ දුක් ඇතිවද සිටිති. එසේම ප්‍රිය මනාප අයගෙන් වෙන්වී සිටින්නාවූද, අඩු ආයුසෙන් මරණයට පැමිණෙන්නාවූද, අනුන්ගේ ප්‍රයෝගවලින් මරණයට පැමිණෙන්නාවූද, ධන ධාන්‍යාදී සම්පත් අඩුව ඉතා දිලිසුවූද, නූපත් වස්තුව නූපදින්නාවූද, උපන් වස්තුව ස්ථිර නොවන්නාවූද, පතන ලද පස්කම් ගුණයෝ වහා නොලැබෙන්නාවූද, රජුන් සොරුන් සතුරන් දියෙන් ගින්නෙන් කමාගේ වස්තුව විනාසවුනාවූද, සාධාරණ වස්තුවක් නොලැබෙන්නාවූද, සියලු ලෝකයාට නිව වූද, ඇතැයි යන වචනයකුදු මුඛයෙන් නොකියවෙන්නාවූද, සියලු කල්හි බලවත් දුකින් වාසයකරන්නාවූද, බොහෝ මනුෂ්‍යයෝ සිටිති. එසේම ශරීරාවයව අවිකල්‍යාවූද, උසට සමාන මහත මහතට සමාන උස ඇත්තාවූද, ජවිබල ඇත්තාවූද, රූප සෞන්දර්යයෙන් යුක්තවූද, මෘදු මොලොක් අතුල් පතුල් ඇත්තාවූද, සියලු ලෝකයාගට ප්‍රිය මනාපවූද, පිරිවර ජනයන් ඇත්තාවූද, ලෙඩදුක් බොහෝ අඩුවූද, ප්‍රිය මනාප අයවලුන් සමග නිතර වාසයකරන්නාවූද, අඩු ආයුසයෙන් මරණයට නොපැමිණෙන්නාවූද, අනුන්ගේ ප්‍රයෝගවලින් මරණයට නොපැමිණෙන්නාවූද, බොහෝ ධනධාන්‍යාදී සම්පත් ඇත්තාවූද, නූපත් වස්තුව උපදින්නාවූද, උපන් වස්තුව ස්ථිර වන්නාවූද, පතන ලද පස්කම් ගුණයෝ වහා ලැබෙන්නාවූද, රජුන් සොරුන් සතුරන් දියෙන් ගින්නෙන් කමාගේ වස්තුව විනාශ නුවාවූද, සාධාරණ වස්තුව ලැබෙන්නාවූද, ඇතැයි යන වචනයකුදු නොකියන්නාවූද, සියලු කල්හි සැපතින් වාසය කරන්නාවූද, බොහෝ මනුෂ්‍යයෝ සිටිති. මෙහි දක්වූ දෙපක්ෂය අතුරෙන් දුක් විඳින්නාවූ පක්ෂය පූර්ව ජන්මවලදී ප්‍රාණඝාතාදී අකුසල කම්යන් රැස්කරගත්තාවූද, සැප විඳින්නාවූ පක්ෂය දන ශීලාදී කුසල කම්යන් රැස්කර ගත්තාවූද සත්වයෝ වෙති. මෙසේ පූර්ව ජන්මවලදී කුසලාකුසල කම්යන් රැස්කර ගත්තාවූ අනන්ත සත්ව සමූහයාට ඒ ඒ කම්වල හැටි හැටියට සැපදුක් ලැබීමට සුදුසු පරිද්දෙන් මේ මනුෂ්‍යලෝකය පිහිටා තිබෙන හෙයින්, ඒ සියලු සත්වයන්ගේ කම්මානුභාවයෙන් සහ සාතු හේතු යන

ත්‍රිවිධ කාරණයෙන් මේ මනුෂ්‍යලෝකය හටගෙණ තිබෙන බව සදාණ නමැති ඇසට ඉතා පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබේ. සියළුදෙනාමට එකාකාර සැප ලබන්නට හෝ ඒකාකාර දුක ලබන්නට හෝ පුළුවන් ආකාරයකට මේ ලෝකය පිහිටා නැත. කොටසකට සැප ලැබීමටද, කොටසකට දුක් ලැබීමටද යොග්‍යාකාරයෙන් මේ ලෝකය පිහිටා තිබෙන බව සියලු දෙනාටම පෙනෙන්නට තිබෙන සත්‍යයක්ය. මේ ඒකාන්ත සත්‍යයෙන් ඔප්පුවෙන්නේ මේ ලෝකය කුසලාකුසල කම්යන් රැස්කර ගන්නාවූ ඒ සියළු සත්වයන්ගේම කම්පානුභාවයෙන් සහ සෘතු හේතු යන ත්‍රිවිධ කාරණයෙන් හටගත් බවමය, ඒමීය එකම දෙව් පියෙක් විසින් මවාගත් බවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. ඒ මෙසේය.

මේ ලෝකයෙහි කිසිම කරුණාවන්ත ධර්මිෂ්ට පියෙක් තමාගේ දරුවන්ගෙන් සමහරෙකුට මෙහි ඉහත දක්වූ අන්දමේ අනෙකවිධ දුක් අනුභව කිරීමට සහ ජීවිතාන්තය දක්වා අයරණ හිඟන්නෙක්ව ඉල්ලන්නෙක්ව දුගියෙක්ව බිදිගිය කබල්ගත් අත් ඇතිව හිස මුඩුව බොහෝ ජනයා විසින් කියන නින්ද වචනයෙන් තර්ජනය ලැබීමෙන් කඩමළ හොඳකළ අදහස පිළි ඇතිව උකුණත් පිරුණු හිස ඇතිව දැලි පිරුණු සිරුරු ඇතිව ලය පිරුණු සොක ඇතිව ඇස් පිරුණු කළුව ඇතිව මුව පිරුණ විලාප ඇතිව කැඳ බත් පමණවත් නොලැබ හිඳින ගෙයක් දෙරක්ද නොලැබ හැමකල්හි සතුරන්ගේ ගෙයි සිහමින මනුෂ්‍ය ප්‍රේතව වෙච්චමින් ඇවිදින්නටද, සමහරෙකුට ධනධාන්‍යාදියම්පත් අයිතිකරදී අප්‍රමාණ සැප විඳින්නටද සලස්වන්නේම නැත. ඔක්තිසාද, එසේ කිරීම අකාරුණික අධම ක්‍රියාවක් නිසාය. මෙසේ අකරුණාවන්ත අධම ක්‍රියාකරණ මනුෂ්‍යපියෙක් වත් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක ඇත්තේ නැතුවාක් මෙන් එබඳු දෙව්පියෙකුත් ඇත්තේ නැති බව ඉර හඳමෙන් පැහැදිලිව පෙනී යනවා ඇත. මේ ලෝකය මවා ආරක්ෂා කරන්නාවූ යම්කිසි දෙව්පියෙක් සිටිනවානම් ඔහු යථෝක්ත අකාරුණික අධම පියෙකුට සමානවා මිස කරුණාවන්ත ධර්මිෂ්ට පියෙකුට කිසිසේත් සමාන නැත. ඔක්තිසාද මේ ලෝකය යම්කිසි දෙව් කෙනෙක් විසින් මවාගත්තා සැබෑනම් මේ ලෝකවාසී සියළු මනුෂ්‍යයෝම ඒ දෙවියන්ගේ දරුවන් හා සමානය. ඒ දරුවන්ගෙන් සමහරෙක් මෙහි ඉහත දක්වූ අන්දමට අප්‍රමාණ සැපතටද, සමහරෙක් අප්‍රමාණ දුකටද පත්කර තිබෙන නිසාය, මෙසේ මනුෂ්‍ය පියෙක් වත් නොකරණ තරමේ අකාරුණික අධම ක්‍රියා කරණ දෙමව්පියෙක් සිටිනවාය නිසා විශ්වාස කිරීම කොපමණ අනුවන කමක්ද? කොපමණ අවාසනාවන්ත ගතියක් දැයි කියා කල්පනා කටයුතුයි. එබඳු අධම ක්‍රියා කරණ දෙව්

කෙනෙක් සිටිනවාය කියා යම්කිසි පාදිලි කෙනෙක් කියනවාන ඔහු අනන්ත දෙව් දෙවතාවුන් වහන්සේලාට අපහාස කරණ දෙව් අපහාසකාරයෙක් වෙනවා මිස එබඳු අධර්මීෂ්ට දෙව් කෙනෙක් සිටින බවට ඔහුගේ ඒ අඤ්ඤා කීම සාක්ෂියක් වෙන්නේ නැහ.

මේ කාරණය තුගත් ලොකයා මුළාකරවන අදහසින් පාදිලි තැනලා දෙන උත්තර කෙසේද කීවොත්, දැනට අවුරුදු හය දහකට පමණ පුළුස්සේදී, සියළු මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ මුල් දෙමව්පිය දෙදෙනාවන ආදම් සහ ඒව විසින් තහනම් ගහේ ගෙඩි කාපු වරදට මෙසේ සමහරු අප්‍රමාණ සැපතටද සමහරු අප්‍රමාණ දුකටද පත්කර තිබෙනවාය කියාය. මේ අවිච්ඡිද්ධ දෙන්නේ කොපමණ සමූහයකටද කීවොත්, එවකට ජීවත්ව සිටියාවූ සියලු මනුෂ්‍ය වර්ගයාටද එතැන් පටන් මේ දක්වා උපන්නාවූ කෙලවරක් නැති මනුෂ්‍ය සමූහයාටද තවම නූපන්නාවූ ලොකාන්තිමය දක්වා උපදිනු ලබන්නාවූ සංඛ්‍යාපට අනිකුත්ත සත්ව සමූහයාටදැයි මෙසේ මුලු ලෝකයේම වාසය කළාවූද, වාසය කරන්නාවූද, මතු වාසය කරණු ලබන්නාවූද, සකල සත්ව සමූහයාටමය. මේ කීමේ තිබෙන අඤ්ඤාකමේ මහත යන්නම් මොලේ ඇති අයෙකුට පවා ඉතා කඩිනමට වැටහියනවාට අනුමානයක් නැහ. යම්කිසි පියෙකුගේ දරුවන්ගෙන් වැඩි මහල් දරුවා විසින් කළාවූ යම්කිසි වැරද්දකට ඔහුගේ සියලුම දරුමුතුමුරු පරම්පරාවටද, තවම නූපන්නාවූ ලොකාන්තිමය දක්වා උපදිනු ලබන්නාවූ සියළුම දරු මුතුමුරු පරම්පරාවටද, අවිච්ඡිද්ධ කරන සිරිතක් මේ ලෝකයේ කොතනක තිබේද? වැරද්ද කළාවූ තැනැත්තාට මිස නිවැරදි කාරයින්ට අවිච්ඡිද්ධ කරන නීති මාර්ගයක් මේ ලෝකයේ කොයිම මනුෂ්‍ය වර්ගයක් අතරේ වත් තිබෙන්නට පුළුවන්ද? මෙබඳු අධර්ම නීතියක් මේ සාධාරණවූ ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවේවත් තිබෙනවාද? දෙව් නීතියට ඒක හරිය කියා කියනවානම් ඒ නීතිය මනුෂ්‍ය නීතියටත් වඩා අතිශයින්ම අධම්ම නීතියක් විය යුතුය. මනුෂ්‍ය නීතියටත් වඩා නින්දිතවූ නීතියක් මොන අන්දමකින්වත් දෙව්නීතියක් වෙන්ට නුපුළුවන. ඉන්තියාද එබඳු නින්දිත නීතියක් ඇත්තේ වත් එබඳු අනර්ථ අනවු පමුණුවන අධම මැවුම්කාර දෙවියෙක් ඇත්තේවත් නැති බව නිසැකව දැනගත යුතුය. ඉන්තියා අසත්‍යවූ ක්‍රිස්තියානි ආගම දුරින්ම දුරු කටයුතුය. ඒකාන්ත සත්‍යවූ බ්‍රහ්මාගම වැලඳ ගැනීමෙන් දෙලොවින්ම වැඩ සාද ගත යුතුය.

තවද, පෘථිවි ධාතුව හටගන්නා අන්දම ගැන මේ වාදයේදී කරක ව්‍යාකරණ න්‍යාය මීමාංශාදී ශාස්ත්‍රයන්ගෙන් යම් යම් හේතු උද්‍යෝගාදියක් දක්වනු ලැබුවා නම් ඒ සියල්ල මෙහි ඉහත දක්වූ සර්වඥ දේශනාවටම සාක්ෂි පිණිස වේ. අප මිත්‍රයා මගේ

කථාව ආදීමධ්‍ය පරියොසාන වශයෙන් සම්පූර්ණයෙන් තේරුම් නොගෙණ එහි මුලින් වචන සාමාන්‍යයක් පමණක් ගෙණ එය සභාවට කියමින් මේ කථාවේ කිසි තේරුමක් නැත, කියා කියයි. මොහුගේ මේ කීම කෙසේද කීවොත් පුරාණ සිටිය එක්තරා අඤ්ඤායෙන් ජාතක පොත කියවන්නට ගොස් යටගිය දවස බරණැස් නුවර, යනාදි වාසගම යටගියද-වසබ-රැස්නුවර-යනාදි වශයෙන් තමාටම නොතේරෙන තරම් වරදදුගණ කියවන්නට පටන්ගෙණ මේ පොත කිසි තේරුමක් නැති පොතක්ය කියා කීවාට වඩා වෙනසක් නැත. ගීතෝක්ෂණාදී සෘතු ගුණයන් කරණ කොටගෙණ ලොකයෙහි අවිනිර්භෝගව සෑම කල්හි පවත්නා පරමාත්ම සංඛ්‍යාත අති සුබ්‍රම පාර්වි ධාතුන්ගේ ඒකරාසි වීමෙන් පාර්විය සෑදෙනවාය යනාදි මගේ කථාවේ මුලින් වචන සාමාන්‍යයක් පමණක් ගෙණ කියමින් මේ කථාව කිසි තේරුමක් නැත කීම කොපමණ ලාමක කමක්ද? යම් කථාවක ආදි මධ්‍ය පරියොසාන යන ස්ථානතුන හොඳින් හිතට ගෙන ඒ කථාවට පිළිතුරු දීම පණ්ඩිත කමය. මගේ කථාවේ ප්‍රථම භාගයෙන් මේ මනුෂ්‍ය ලෝකය මෙයාකාරයෙන් සෑදී තිබෙන්නේ, කම් සෘතු හේතු, යන ත්‍රිවිධ කාරණයෙන් බව ඉතා පැහැදිලිව දක්වා ඇත. ඒ කාරණයන්ගෙන් එකකුදු බිඳහෙලිය නොහැකිව සිටගත ඔර්ලෝසුවකින් මෝස තර්කයක් ගෙන පාමින් මුළු ලෝකයා රවටන්ට තැන් කරන බව පෙනේ. ඔර්ලෝසුව ක්‍රියාකරවන්නට යලස්වන්නේ එහි දුන්න දිග ඇරීමෙන්ය, කියන්නාක්මෙන් මේ මනුෂ්‍ය ලෝකය පැවැත්මට පැමිණෙහි හේතුව පාර්වි ධාතුවය, කියා මවිසින් කීවායයි මොහු කියයි. මේ මනුෂ්‍යලෝකය මෙලෙසින් පැවැත්මට, හේතු තුනක් ඇති බව (එනම් කර්ම සෘතු හේතු) යන හේතු කාරණා තුනක් ඇති බව මගේ ඒ කථාවේදී ඉතා පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කළා ඇත. එසේ පැහැදිලි වශයෙන් ගෙණහැර දක්වූ ඒ කාරණා තුනෙන් එකක් ගැණවත් මොහුට කිසිම විරුධ වචනයක් දක්වන්නට නොහැකි සෙයින් ඒ ගැණ කිසිවක් නොකියා මගේ ඒ කථාවේ මුලින් වචන සාමාන්‍යයක් පමණක් උපුටා ගෙණ “යමක් සෑදීමට ගත්තාවූ ද්‍රව්‍ය ඒ දේ පැවැත්මට පැමිණෙහි හේතුවය” කියා මම කීවායයි මේ සභාවට අභවන්නට උත්සාහ කිරීම තදබල අයුත්තක්ය. මෙසේ ප්‍රයෝග වශයෙන් කථා නොකොට බුද්ධාගමේ උගන්වා තිබෙන ධර්ම බොරු කරන්නට අපට බැරිය කියා කියනවානම් මීට වඩා කොපමණ නම්බුද? තවද, මාගේ චිත්‍රයා විසින් මීට පළමු කීපවිටක්ම, මැවුම් කාරයෙක් සිටින බව ඔප්පු කරගන්නට ඉදිරියට ගෙනා ඔර්ලෝසුවේ උපමාව සම්ප්‍රකාරයෙන්ම වැරදි බවත් තර්කාදී ශාස්ත්‍රානුකූල නොවන බවත් අනේක කාරණයන්ගෙන් ගෙණහැර

දක්වුයේ නමුත් මොහුට වෙන කියා ගන්ටම දෙයක් නැති නිසා මේ කබල් උපමාවම නැවත නැවතත් ගෙනපාන බව පෙනෙන්නට තිබේ. දෙළහ වදින්නට ඕනෑ තැනට හය වදින්නටද හය වදින්නට ඕනෑ තැනට දහය වදින්නටද ඔර්ලෝසුවක් සාදන කෙනෙක් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක ඇත්තේම නැත. එලෙසින්ම, මහඵ වයසට පැමිණෙන්නට මත්තෙන් ජරාවට පැමිණෙන්නාවූද, සම්පූර්ණ වයස ගතවෙන්නට මත්තෙන් ළදරු කාලේදීම මියයන්නාවූද මේ මනුෂ්‍යලෝකයා යථෝක්ත විපර්යාසය ඔර්ලෝසුවකට සමානවා මිය හරිවෙලාව යන නියම ඔර්ලෝසුවකට කොයි ප්‍රකාරයකින්වත් සමාන කරන්නට බැරිය. ඉන්නිසා යථෝක්ත විපර්යාස ඔර්ලෝසුවක් සාදන කෙනෙක් මේ ලෝකයේ නැතුවාක් මෙන් මේ විපර්යාස ලෝකයා මවන්නටද, මැවුම් කාරයෙක් ඇත්තේ නැති බව ඥාණ නමැති ඇසට ඉතා පැහැදිලිලෙන් පෙනෙන්නට තිබේ. ඉන්නිසා මිත්‍රයාගේ ඒ කබල් උපමාවෙන් කිසිම පලක් නැති බව මෙහි සිටින ඥාණුවන්කිසිත්ට පෙනී යනවා ඇත. තවද “ඒ ඒ අභිප්‍රාචන් ඉෂ්ට වෙන ලෙස ඒවා (එනම් පරමානු සංඛ්‍යාත ඉතා සියුම් පාරිථි ධාතු) එක්රාසිවීම උන්වහන්සේගේ අදහසය” කියා අප මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත් මේ කීම බයිබලයට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුද්ධය. යෙහෝව: පටන් ගැන්මේදී ම ගැඹුරු වූ ජලයක් යට කිසි පිළිවෙළකට නැති පාරිථියක් එක දවසකින්ම මවා ගත් බව බයිබලයේ සඳහන්ව තිබෙනවා මිය තර්කාදී බාහිර ශාස්ත්‍රයන්ගෙන් ප්‍රකාශ වන ලෙස බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණනක් මුලුල්ලෙහි පරමානු රූපයන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන් පාරිථිය හටගන්න බවක් බයිබලයේ කිසි තැනක සඳහන්ව නැත. මෙසේ අප මිත්‍රයා දන් දන් බයිබලයටත් විරුධව කථා කරන්නට පටන් ගෙන තිබෙන්නේ බයිබලයෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගම මොන අන්දමකින්වත් ඔප්පු කරගන්නට බැරුවායින්වාට කිසිම අනුමානයක් නැත. කට බොරු කියනත් දිව බොරු කියන්නේ නැත-කියන්නේ මෙබඳු කාරණාවලට නොවේද? මේ කාරණයෙන්ම ක්‍රිස්තියානි ආගම බොරුය කියා අප මිත්‍රයාගේ කටින්ම කියවුනා නොවේද? පාරිථියාදී සවෙනතික සත්ව කොට්ඨාසයක් නුමුයේ නමුත් සවෙනතික සියලු සත්වයින්ගේම කුසලා කුසල කම්පානුවායෙන් ඒ ඒ සත්වයන් විසින් කළා වූ ඒ ඒ කම්වල හැටි හැටියට සුදුසු ඵල විපාක බැලීමට යෝග්‍යාකාරයෙන් මේ ලෝකය හටගණ තිබෙන්නේ කම් සාතු හේතු යන ත්‍රිවිධ කාරණයෙන්ය. ඒ බව මීට පළමු ඉතා පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කළා ඇත.

පාර්ථි, ආපස්, තෙජො, වායු ආදී ධාතුන්ගේ සංයෝජිත භාවයෙන් අනෙක වෘක්ෂලතාදීන්ගේ භටගැණීම අපේ ඇස්වලට පෙන්ට නිබෙන සත්‍යයක් බව කිසිවෙකුට බිඳහෙළිය නොහැක. උදහරණ සහිතව මව්සින් දක්වූ කල්හි, ඊට අප මිත්‍රයා කියන්නේ යම්කිසි භූමි ප්‍රදේශයක් කොපමණ කපා කොටා පුඩ කළත් එහි ඉතා සියුම් බීජ තිබෙන්නට පුළුවන වුල් තිබෙන්නට පුළුවන යනාදියයි. මේ කීමද අනුමාන සහිතය. බීජ තිබෙන්නට පුළුවන යන අනුමාන කීම මිස එහි බීජ තිබෙනවාමය, යන ස්ථිර කීමක් අප මිත්‍රයාට කියන්නට බැරි වී තිබෙන බව පැහැදිලිය. ඉන් නිසා අප මිත්‍රයාගේ උත්තර අතිස්ථිර බව මෙයින් පැහැදිලි විය. මෙන්න එහෙත්ම ධාතුන්ගේ සංයෝජිත භාවයෙන් හෙවත් යෙදීම් බලය කරණකොට ගෙන වෘක්ෂලතාදීන්ගේ භටගැණීම සිඬවෙන බව නිසැකව දනගැණීමට ඉතා වැදගත් සාක්ෂියක්, ගෙන්දගම් අතුරු වෙඩිලිණු යනාදී ද්‍රව්‍යයන්ගේ යෙදීම් බලය කරණකොට ගෙන පුදුමවූ ගිණිකෙළි එනම් ගස් වැනිවූද, කොල මල් වැනිවූද, සර්පයන් සිව්පාවුන් සමානවූද, අපුරු පුදුම දේවල් ධාතු ශක්තියෙන්ම භටගැණීමද, “පොටුෂ්” යනාදී බෙහෙත් බෝතලයක දමා වතුර වත්කොට ඇබ ගසා තැබීමෙන් රිදීමල් ගස් සෑදීමද යනාදිය ධාතුශක්තියෙන්ම භටගන්නාක් මෙන් පොළවෙහිද ධාතුන්ගේ යෙදීම් ශක්තියෙන් අනෙක වෘක්ෂ ලතාදිය අද දක්වාම සෑදෙන බව මතු දක්වන කරුණු වලින් දැන ගත යුතුයි. සරකුන්ගේ සහ එළුවන්ගේ ලොම් එක්කොට පාර්ථිසෙහි දමා තිබීමෙන් බිජුවට නොවපුරාම කාලාන්තරයකින් ඊතණ නම් තෘණ වර්ග සෑදෙන බවද, එසේම ගෙරි අංකුඩු දමා තිබීමෙන් සිහින් බටගස් වර්ග සෑදෙන බවද එලෙසම දීකිරි සහ තලමුරුවට එක්කොට දමා තිබීමෙන් භුස්තෘණ (හෙවත් පැහිරිමාන්) නම් තෘණ වර්ග සෑදෙන බවද දැන යුතුයි.

තවද අප මිත්‍රයා සෘතුප් යන වචනයෙහිත් හරි අරිය නොදත් මෝඩයෙක් බව මේ සභාවට මව්සින් පෙන්නා දුන්නාට පසු මොහු නැවතත් ඒ පාඩුව පරිමසාගන්නට හිතාගෙන “මම කීමේ සෘතුව ය කියන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක් ය කියාය” කියා නොපිට හරවාගන්නට හඳුනා බව පෙනේ. නුමුත් මිත්‍රයාට ඒක කිසි කලකවත් කරන්ට දෙන්නේම නැත. මක්නිසාද මිත්‍රයා පළමු වෙන් කපාකළේ “සෘතුව” යන වචනය ගැණනොව “සෘතුප්” යන වචනය ගැණය. සෘතුප් යන වචනයෙන් කොයි ප්‍රකාරය කින්වත් කාලපරිච්ඡේදයක් ප්‍රකාශ වෙන්නේ නැත. සෘතුව කරණ කොටගෙන භටගත් දෙය හෙවත් සෑදුනාවූ දෙය යන අරිය ඒ වචනයෙන් ප්‍රකාශවේ. මෙසේ සෘතු කරණකොටගෙන සෑදෙන්නාවූ හෙවත් වැඩිවර්ධනය වෙන්නාවූ ඒ පාර්ථි පථිතා-

දිත්තේ පළමු හටගැනීමද කල්පාන්තය දක්වා අවිනාශව පැවතීමද සිඬ වෙන්තේ කම්පානුභාවයෙන්මය. ඊට සාක්ෂිය නම් අනේකාකාර කුසලාකුසල කම්යක් රැස්කර ගත්තාවූ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ කම්පානුරූප පරිද්දෙන් සැප දුක් ලැබීමට සුදුසු ලෙස මේ විශාලවූ ලොක ධාතුව හටගෙන තිබීමය. මෙසේ කුසලාකුසල කම්විපාකයන් ලැබීමට යොග්‍යාකාරයෙන් මේ ලෝකය හට ගැනීම ලොකසංචාරාට ධර්මයයි. ඒ ධර්මය දුන්නාවූ දෙවිකෙනෙක් නැත. යම් දෙවිකෙනෙක් විසින් ඒ ධර්මය දුන්නා නම් සියල්ලට ඒකාකාර සැප ලබාගත්ට පුළුවන් ආකාරයකය ඒ ධර්ම පිහිටවන්නට ඕනෑය. අනේක ප්‍රකාර අඩුවැඩි වශයෙන් කුසලාකුසල කම්යන් රැස්කර ගත්තාවූ ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ කුසලාකුසල කම්වල ප්‍රමාණයේ අන්දමට සැපදුක් ලැබීමට සුදුසුවූ පරිද්දෙන් මේ මනුෂ්‍ය ලෝකය පවත්නා සංචාරධර්මය පිහිටා තිබෙනවා මිස සියල්ලට ඒකාකාර සැප ලබාගන්නට පුළුවන් අන්දමකට ධර්මයක් පිහිටා නැත. ඉන්තිසා ඒ ධර්මය දුන්නාවූ දෙවිකෙනෙකුත් නැත. සත්‍ය වූ දේවාගමකුත් නැත. සියලු සත්වයන්ගේ කුසලාකුසල කම්පානුභාවයෙන් හටගත්තාවූ ලොකසංචාරධර්මය මිස දෙවිකෙනෙක් විසින් දුන්නාවූ සංචාරධර්මයක් නැත. ඉන්තිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණයෙන්ම බොරුවක්ය. එබැවින් ඒ ආගම සියලු දෙනා විසින්ම අත්හැර දමිය යුතුය.

තවද ලෝකධාතූන් සදකාලික බවත් ඒවා කිසිකෙනෙකුට මවන්ට බැරි බවත් තර්කශාස්ත්‍රාත්තර්ගත සංස්කෘත පාඨවලින් සාක්ෂි සහිතව මවිසින් ඔප්පුකළේ නමුදු ඊට අප මිත්‍රයා කියන්නේ ඒ ගැන මම කිසිම සාක්ෂියක් දක්කුවේ නැත, කියාය. මෙබඳු හිරිහැර රහිත සම්පජාන මුසාවාද මේසා මහත් සභාවක් ඉදිරිපිට සිටගත කියන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බොරු කීම සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම් කරලා නැති නිසායින්වාට අනුමාන යක් නැත. තාගේ අසල් වැසියාට විරුධව බොරු සාක්ෂි නොකියව කියාපමණක් බයිබලයෙන් උගන්වයි. මේ ඉගැන්වීමෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම බොරු නොකියන්නට තහනමක් නැත. ඉන්තිසා අප මිත්‍රයා මෙයාකාර බොරු කියන බව පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබේ. ජලය නුඹ ගංගාවක් සාදපත් කියා ජලයට දෙවියෙක් හෝ මාරයෙක් හෝ කොපමණ කිවත් ඒ කීමට ඇහුම්කම් දෙන්නට ශ්‍රෝතයක් හෝ ඒ කීම පිළිගන්නට මනසක් හෝ ජලයට නැත්තේය යන මගේමේ කීමට පිළිතුරු වශයෙන් අප මිත්‍රයා කියන්නේ අපට නෙතේරෙන දේවල් අපි වාගේම මනුෂ්‍යයෝ කරලා තිබෙන බවත්, විදුලි බලයෙන් කරත්තය දුවන එක විස්තර කරන්නට බැරි බවත් යනාදී ලටපට රාසියක්ය. මේ ඕනෑ නැති කියමන් මගේ කීමට උත්තර වෙන්නේ නැත.

ජලයට ශ්‍රෝතයක් හෝ මනසක් හෝ ඇත්තේ නැත යන මගේ මේ කීමට උත්තර දෙනවා නම් ජලයට ශ්‍රෝතයක් හෝ මනසක් හෝ තිබෙන බව ඔප්පුකරන්නට ඕනෑය. එසේ ඇති බවක් ඔප්පුකරන්නට මොනම විධියකින්වත් නුපුලුවන්ව සිටින්න මේ ඕනෑ නැති අනම් මනම් දෙව්වන එක ලාමක කමය. අපට දුටුපාරටම තේරුම් ගන්නට බැරි දේවල් සමහර මනුෂ්‍යයන් විසින් කරලා තිබෙන්නේ වී නමුත්, ඒ කොයිම දෙයක් නමුත් තේරුම්ගන්නට ඕනෑය කියා යමෙක් උත්සාහ කළොත් එසේ තේරුම්ගන්නට නොහැකිවූ දෙයක් ලෝකයේම ඇත්තේ නැත. ඉන්නියා කාලිකවූ අපට සදකාලිකවූ ආකාශ ධාතුව පවා තේරුම්ගන්නට පුලුවන්කම තිබෙන නිසා ජලයට එබඳු ශ්‍රෝතාදියක් නැති බවත්, ඒ ජලය යෙහෝව්‍යෙහේ අභිප්‍රාථ ඉෂ්ට කරගන්නා පිණිස යොදා නැති බවත් හස්තාමලකයක් මෙන් පෙනී යනවා ඇත.

තවද ධාතුන්ගේ භ්‍යරූපයන් හටගැනීම සංභාවධර්මයවූ පරිද්දෙන් හෙවත් කම් සෘතු හේතු යන තුන් කාරණයෙන්ම සිඬවෙන බව න්‍යායශාස්ත්‍රයෙන් මවිසින් ඔප්පුකළ කල්හි ඒ ගැණ අප මිත්‍රයා අසන්නේ, ඒ ඒ ධාතුන් කෙරෙහි සංභාවධර්මය නොහොත් ඒවායේ අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ටවෙන ගුණාංගයක් පිහිටෙව්වේ කවුද? කියාය. මේ ඇහීමට අපි දෙන උත්තර මෙසේය. ඒ ඒ ධාතුන්ගේ අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ටවෙන ගුණාංගයක් කවරෙක් විසින්වත් පිහිටුවා ඇත්තේ නැත. ඊට කාරණයක් නම්, යෙහෝව්‍යෙහේ රූප අදහනවාට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුධය. නමුත් රූප අදහන්නේ ඒ රූප සාදගන්නේ පෘථිවි ධාතුවට අයත් යම් කිසි ද්‍රව්‍යාදියකින්ය. එසේ රූප සාදන කල්හි යෙහෝව්‍යෙහේ අභිප්‍රාථය ඉෂ්ටවෙන පිණිස එම ද්‍රව්‍ය ඊට කිසිම විරුධතාවයක් දක්වන්නේ නැත. මේ කාරණයෙන් පෘථිවි ධාතුව යෙහෝව්‍යෙහේ අභිප්‍රාථය ඉෂ්ට කරන්නේ නැති බව ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? යෙහෝව්‍යෙහේ අභිප්‍රාථය ඉෂ්ටවෙන ගුණාංගයක් පෘථිවි ධාතුව කෙරෙහි පිහිටුවා තිබෙනවා නම් ඔහු අකිශයින්ම විරුධවූ ඒ ක්‍රියාව කරණ කල්හි ඊට ඇතුළත් නොවෙනාකාරයක් පෘථිවි ධාතුව කෙරෙන් පහළ විය යුතුය. එබඳු ප්‍රාදුර්භූතවීමක් අදායාමාන හෙයින් එබඳු ගුණාංගයක් ඒ ඒ ධාතුන් කෙරෙහි පිහිටවා ඇත්තේ නැති බවත්, අභිප්‍රාථයක් කිසිම ධාතුවකින් ඉෂ්ට නොවෙන බවත් ඉර හඳ මෙන් ඔප්පු වූයේය. තවද ආපොධාතුව වායෝ ධාතුව ආදී ධාතුන් සමග සංයෝගවීමෙන්, එහි මුලින් තිබුණු ගුණය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම සංභාවධර්මයක් බව මවිසින් කී කල්හි ඒ ගැණ අප මිත්‍රයා අසන්නේ, ජීවමාන සත්වයින්ගේ ඕනෑකම්වල හැටියට එම ධාතු සංයෝගවීම සංභාව ධර්මයක්වී තිබෙන්නේ

කෙසේද කියාය. එය ගැණ අපි දෙන උත්තරය මෙසේය. ආපොධාතුව (එනම් මුහුදේ තිබෙන කරදිය සුයාතාපයෙන් මිහිදුමාකාරයෙන් අභසට නැග වමාකාරයෙන් පොළවට වැටෙන කල්හි එහි තිබුණු ලවණ ගතිය දුරුවී මිහිරි ස්වභාවකට පැමිණීම සිඬවෙන්නේ වායොධාතුව ආදී අවශේෂ ධාතූන් සමග සංයෝග වීමෙන්ය. එසේ අත්‍යාකාරයකට පෙරලීම ස්වභාවධර්මයකය.) මනුෂ්‍යයන්ගේ සැප ජීවිතාව පිණිස කලට වේලාවට වරුණාව පවතින්නේ සෘතුගුණය සහ කුසල තේජානු භාවය කරණකොට ගෙනය. අප මිත්‍රයා කියන හැටියට මුහුදේ තිබෙන කරදිය මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනයට පැමිණෙන කල්හි එහි තිබෙන ලවණ ගතියත් සමගම පැමුණුනොත් එයින්, මතු සිඬවෙන්නට තිබෙන අන්තරාව යෙහෝව: කලින්ම කල්පනා කරලා එම ජලය මනුෂ්‍යයින්ගේ ප්‍රයෝජනයට පැමිණෙන කල්හි ලවණ ගතිය දුරුවී මිහිරි ආකාරයකට පැමිණෙන්නට සලස්වා තිබෙනවා සැබෑනම්, යම්කිසි මනුෂ්‍යයෙක් හදිස්සියකින් මුහුදේ වැටී බොහෝ විඩාවට පැමිණ ඒ වෙහෙස සංසිඳවා ගන්නා පිණිස නොහොත් කුසගින්න නිවාගන්නා පිණිස වෙන ආහාර පානාදියක් නැති නිසා ඒ මුහුදේ කරදිය බොනකල්හි එහි ලවණගතිය දුරුවී මිහිරි වෙන්නටම ඕනෑය. මක්නිසාද, ඒ ජලය මනුෂ්‍යයාගේ ප්‍රයෝජනයට පැමිණෙන කල්හි එහි ලවණ ගතිය අත්හැරී මිහිරි ස්වභාවට පැමිණෙන්නට යෙහෝව: විසින් සලස්වා තිබෙන වාය කියා අප මිත්‍රයා කියන නිසාය, ඒ මුහුදේ වැටුණු මනුෂ්‍යයා යම්කිසි උපායකින් එයින් ගොඩ ආවත් ඒ කරදිය බීමෙන් මතු ඔහුට පැමිණෙන්නට තිබෙන අන්තරාව වලකින පිණිස, යෙහෝව: විසින් මුහුදු දියගැණ එබඳු සැලස්වීමක් කරලා තිබෙනවානම් ඔහුට ඒ බොන කරදිය මිහිරි ස්වභාවට පැමිණෙන්නට ඕනෑය. නමුත් එබඳු ස්වභාවක් ලෝකයේ ඇත්තේම නැතිනිසා මුහුදු දිය ගැණ යෙහෝව:ගේ කිසිම සැලැස්වීමක් ඇත්තේ නැතිබව පැහැදිලිව පෙනියනවාය.

තවද මුහුදු කරදිය මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස පැමිණෙන කල්හි (නොහොත් මනුෂ්‍යයන්ට මිහිරි දියෙන් ප්‍රයෝජන ඇති කල්හි) ඒ කරදිය මිහිරිවේවා කියා හෝ නැතහොත් එසේ මිහිරිවීමට සුදුසු යම්කිසි අත්දමකට සැලැස්වීමක් හෝ යෙහෝව: විසින් සිඬකරලා තිබෙනවා නම්, යම්කිසිවෙක් මුහුදු දිය පානය පිණිස අතට ගත් කෙණෙහිම මිහිරිවිය යුතුයයි මිනිසුන් ගෙන හැර දක්වූ කල්හි ඊට පිළිතුරු වශයෙන් අප මිත්‍රයා කියන්නේ කරදිය සහ මිරිදිය යන දෙකම ලෝකේ තිබෙන්නට ඕනෑය. ඒ දෙකෙන්ම සත්වයන්ට ප්‍රයෝජනය යනාදියයි. මේ කීම මගේ කීමට කිසිසේත් පිළිතුරු වෙන්නේ නැත. කරදිය සහ මිහිරිදිය යන දෙකම ලෝකයේ තිබෙන්නට

ඕනෑවා සැබෑය. නුමුත් මුහුදේ කරදිය මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස පැමිණෙන කල්හි (හෙවත් ඔවුන්ට මිහිරි දියෙන් ප්‍රයෝජනය ඇතිකල්හි) ඒ කරදිය මිහිරි වෙන්වෙයි කියා යෙහෝව්‍යාගේ යම්කිසි සැලැස්වීමක් තිබෙනවානම් පානය පිණිස අතටගත් කෙණෙහිම මිහිරි විය යුතුමය. නුමුත් එබඳු මිහිරි ස්වභාවයකට පැමිණීමක් ලෝකයේ කිසිම තැනක ඇත්තේ නැති නිසා මුහුදු දිය ගැණ කර්තෘ කෙනෙක් ඇති බවක් ඔප්පුවෙන්තේම නැත.

තවද මගේ කරදිය උපමාවෙන් ඔප්පු වන්නේ මැවුම්කාරයාගේ මැවිල්ලෙහි දෙසයක් මිස ඊට කර්තෘකෙනෙක් නැති බවක් නොවෙය කියා අප මිත්‍රයා කියයි. මොහුගේ මේ කීමෙන් පැහැදිලිවෙන්නේ මැවුම්කාරයාගේ මැවිල්ලෙහි දෝෂ තිබෙන බවයි. එතකොට දෙස සහිත මැවිල්ලක් මැව්වාට ඒ මැවුම්කාරයාට සියළු බලය තැනිබව එයින්ම ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? සියලු බලය තැන්තැන කෙනෙකුට මෙබඳු මැවිල්ලක් මවන්ට බැරිබව නොතේරෙණ අහේතුව මොකද? මෝහ නමැති පටලයෙන් අප මිත්‍රයා වැසී සිටින නිසා මේ සත්‍යය තේරුම් නොයනවායයි හඟිමි. තවද යෙහෝව්‍යා ජලය මැව් බවක් බයිබලයේ සඳහන්ව නැතිබව මවිසින් ගණහැර දක්වූ කල්හි ඊට පිළිතුරු වශයෙන් අප මිත්‍රයා කියන්නේ පටන් ගැන්මෙහිදී දෙවියන් වහන්සේ අහසත් පොළවත් මැවූයේක යන බයිබල් පදයෙන් ජලය මැව්බව ඔප්පුවෙනවාය කියාය. පොළව මැව්වාය, යන වචනයෙන් පොළවට අයිති සියල්ලය කිව තැන ජලයත් අයිතිවෙනවාය කියා පූර්ණ තේරවිල්ලක් විස්තර කළ බව මෙහි සිටින්නන්ට මතක ඇත. මොහුගේ මේ තේරීම කොයි ආකාරද කීවොත් පුරාණ සිවිය එක්තරා මිනිසෙක් භීතෙන් අඟුරු කැල්ලක් දකලා ඒක තෝරා දෙන්නටය කියා ලිඳුමුලගේ හන්නැද්දෙකුට කීවාම ඔහුගේ ඒ භීත තේරීමට වඩා වෙනසක් පෙනෙන්නේ නැත. ඉන්නිසා ඒ හන්නැද්දගේ තේරුම සැකෙවින් ගණහැර දක්වමි. ඒ මෙසේය. අඟුරානම්, කළුවාය, කළුවානම්, මගුරාය, මගුරානම්, රව්ලාය, රවුලානම්, බළලාය, කියා තේරුවාට වඩා වෙනසක් පෙනෙන්නේ නැත. මෙයාකාර බොරු තේරවිලි තමුසේලාගේ වල්ලෙ හාදයෝම පිළිගන්නවා මිස යම්තම් මොලේ ඇති කිසිවෙක් බාර ගන්නේ නැත. පොළව මැව්වාය කීවාම ජලය මැව්වාය කියා තෝරනවා නම් ජලය මැව්වාය කියා කීවොත් පොළව මැව්වාය කියා තෝරන්න ඕනෑය. මුඛය පූළස්සන්නටයි කීවාම අධො මුඛය පිළිස්සුවාට වඩා වෙනසක් මේ තේරීමේ තිබේදයි කියා කල්පනා කටයුතුයි. පොළව යෙහෝව්‍යා මැව්වාය කියා අප මිත්‍රයා කී නමුත් එය කිසිවෙක් විසින් නොමැව් බවක් ඇතිව නැතිවන

සදකාලික පරම්පරාවකින් යුක්ත බවත් බයිබලයේම සඳහන්ව තිබේ. ඒ මෙසේය දේශනාකාරයාගේ පොතේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 4 වෙනි පදයේ “පරම්පරාවක් පසුවගොස් තවත් පරම්පරාවක් එන්නේය. නුමුත් පොළොව සදාකල් පවතියි” කියාද, එසේම එම පොතේ එම පරිච්ඡේදයේ 9, වෙනි 10 වෙනි පදවලින් “තිබුනු දේ වන්නේය. කළදේ දෙවනු කරණු ලබන්නේය. ඉරයට අඵත් දෙයක් නැත. මෙන්න මේක අඵතැයි කියන්නට දෙයක් ඇද්ද? ඒක අපට පළමුවෙන් ඉස්සර කාලේම තිබුනේය” කියාද සඳහන්ව තිබෙන නිසා පොළව යෙහෝව: නොමැඩබව බයිබලයෙන්ම ඔප්පු වෙනවාය.

තවද මැවුම් කාරයෙක් ඉන්න බවට ඇදහිය යුතු වැදගත් සාක්ෂියක් පෙන්වන්නටයි කියා මව්සින් කී කල්හි, යාවිඤ්චාලට උත්තර ලැබීම ජීවමාන දෙව්කෙනෙක් සිටින බවට ඉතා වැදගත් සාක්ෂියක්ය කියමින් ඊට සාක්ෂිකාරයෝ වශයෙන් ඇස්. ජී. ලී මැක්ලේ ගෞ. ඊ. පී. පොන්සේකා යන තුන්දෙනා පෙන්වයි. මේ තුන්දෙනාගේ සාක්ෂිය කොයි ආකාරද කීවොත් දීකිරට බළලුන්ගේ සාක්ෂියට වඩා වෙනසක් පෙනෙන්නට නැත. ක්‍රිස්තියානි ආගම වෙනුවට පඩිලබන සමහරු ඒ ගැන කෙසේ සාක්ෂි නොකියාවිද? මෙබඳු ලාමක කියමන් අප මිත්‍රයා මේ සභාවේ සිටගණ කියන එකෙන් තේරුම් ගත්තට තිබෙන්නේ ඒකාන්තයෙන්ම මැවුම් කාරයෙක් සිටින බවට වෛද්‍යකර්කාදී උත්තම ශාස්ත්‍රයකින් කිසිම සාක්ෂියක් පෙන්වන්නටම බැරිවමය. එසේ නොවේනම් එබඳු ආර්ය ශාස්ත්‍රයකින් සාධාරණ මාත්‍රවූ සාක්ෂියක්වත් පෙන්වන්නට බිනැය. මැවුම් කාරයෙක් ඉන්නවාය කියන මුළු වචනය මිස ඒ ගැන කිසිම වැදගත් සාක්ෂියක් ලෝකේ ඇත්තේම නැතිබව මේ කාරණයෙන්ම ඔප්පු වූයේය. තවද අප මිත්‍රයා, ජාතිවශයෙන් කල්පනා කරණ අතර ක්‍රිස්තියානි ජාතීන්ට දෙවියන් වහන්සේ විශේෂ ලෙස ආශීර්වාද කර තිබෙන බව හස්තාමලකයක් මෙන් පෙනෙනවාය කියමින්, සියලුම රජවරු ක්‍රිස්තියානි රජුන්ගේ බලයට යටත්ව සිටිනවාය කියා කීබව මෙහි සිටින්නන්ට මතක ඇත. නමුත් මෙබඳු අනාකාර වචනයක් ඇසූ පළමුවෙනි වතාව මේකය. මේ නොබෝද මිත්‍රයාලාගේ ඔය බල පහෙන් ජපන් ආණ්ඩුවට චීන යුද්ධය නවත්වන්නටයි කියා ආඥාකල කල්හි නුඹලා පස්කොටස පමණක් නො මුළු ලෝකේම ඉන්න රජවරු ආවත් යුද්ධ කරමහයි නිර්භීතව ජපන් ආණ්ඩුව කී බව ඉංග්‍රීසි පත්‍ර මාගියෙන්

අපට දැනගත්ට ලැබුණාය. ඉන්තියා ක්‍රිස්තියානි ජාතීන්ට දෙවියන් වහන්සේ විශේෂ ලෙස ආශීර්වාදකර තිබෙනවාය, යන කීම බරපතල අඥාන කීමක්ය. මෙබඳු මුඛ වචනවලින් නූගත් ලෝකයා මුළුකරවන එක තදබල අයුත්තක්ය. ඉන්තියා මින්මතු කවදවත් ජීවිතාන්තය දක්වාම මේ බඳු අඥාන වචන නොකියන්ට හිතට ගත යුතුයි.

තවද අප මිත්‍රයා, ලංකාවේ සියලුම බුඩාගමිකාරයෝ ක්‍රිස්තියානි ආණ්ඩුවක් යටතේ සිටිනවාය කියමින් දෙවියන් වහන්සේට අගෞරව කරමින් කථාකරණ සියල්ලෝම ගහ දමන්ට ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවට බලය තිබෙනවාය. නුමුත් දේව ධර්මයේ අන්දමට බුඩාගමිකාරයින්ට ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව අනුකම්පා කරණවාය කියා මහත්වූ අභංකාර මුසාවාදයක් දෙසාබෑ බව මෙහි සිටින කාටත් ඇහුනාට අනුමාන නැත. ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව එනම් මහා බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව ක්‍රිස්තියානි ආණ්ඩුවක්ය කියා අහන්ඩ ලැබුනු පළමුවෙනි වතාව මෙකය. මොහුගේ මේ කීම ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව දැනගත්තොත් ඒ ගැණ මොහුට සුදුසු දඩුවමක් නොකරාවිය කියා මට කල්පනාවෙන්ම නැත. මක්නිසාද සවිසාධාරණවූ ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව ක්‍රිස්තියානි ආණ්ඩුවක්ය කියා පක්ෂහර්ෂය කරණ අයුතු ආණ්ඩුවක් හැටියට ඇඟවීම නිසාය. මෙයින් තේරුම් ගන්ට තිබෙන්නේ මොහු ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව ගැණවත් හරියාකාර දැනගැනීමක් නැති ලාමක මිත්‍රණයෙක් බවය. මොහු මේ ගැණ කියාපූ අතින් වචනත් එලෙසින්ම තුවප්පු නින්දිතවූ අඥාන කියමන්ය.

තවද අප ආදින් විසින් ආශ්වාස කරනු ලබන වාතය යෙහෝව: විසින් කාර්බෝනික් ඇසිඩ් නම් වීස වාතය සමග මිශ්‍රකළාය කියා අප මිත්‍රයා කී හෙයින් එසේ මිශ්‍ර කරපු බව ඔප්පුකරන්ටය කියා මවිසින් කී කල්හි එම කාරණය බයිබලයෙන් හෝ වෙනයම් ශාස්ත්‍රාදියකින් හෝ ඔප්පුකරගත නොහැකිව මුලින් කී එකල නැවත නැවතත් කියමින් සමථි වෛද්‍යාවාර්යයෙක් බෙහෙතක් කලවත් කරන්නාක් මෙන් වීෂ වාතය සමග ආශ්වාස වාතය යෙහෝව: විසින් මිශ්‍රකර තිබෙන බව ඔප්පු වෙනවාය කියා කියන්ට යෙදුන බවමෙහි සිටින කාටත් ඇහුනාට අනුමාන නැත. නුමුත් මොහුගේ මේ කිසි අර්ථයක් නැති බොල්කීම මීස එසේ යෙහෝව: වාතය මිශ්‍රකළ බව බයිබලයෙන්වත් වෙනයම් පොතකින්වත් ඔප්පුකළේ නැති නිසා එම කීම කිසිම ඥාණ-වත්තයෙකුට පිළිගන්ට බැරිය. මෙසේ ශබ්ද ශාස්ත්‍රාදියකින් ඔප්පුකරන්ට බැරිවූ කටට එන පල්විච්ච කියමන් මෙබඳු සභාවලදී ව්‍යවහාරකරණ එක ඉතාම ලාමකකමක්ය. එපමණක් නොව යම්කිසි ශබ්දශාස්ත්‍රාදියකින් හෝ බයිබලයෙන් හෝ එම කාරණය අප මිත්‍රයාට ඔප්පු කරන්ඩ නොහැකිවූ හෙයින් මේ

වාදයෙන් මිත්‍රයා සම්පූර්ණයෙන්ම පැරදුන බව සියලු ලෝකයාම දනගන්නවා ඇත. ඉන්තිසා අප ආදින් විසින් ආඥාස ප්‍රාඥාස කරණ වාතය හයිට්ටොස්න් ආදි වායු වර්ග සමග සංයෝගවී සම්පූර්ණ සුවය ගෙනදෙන වාතය හටගෙන තිබෙන්නේ යෙහෝව්‍යේගේ අනුභාවයකින් නොව ලොක සාමාන්‍ය ජනම සියලු සත්වයන්ගේම කුසලකම්පානුභාවය කරණකොටගෙනය.

තවද අප මිත්‍රයා තෙල් ආදියෙහි තේජෝධාතුව අන්තර්ගතව තිබෙන නිසා එයින් මැවුම්කාරයෙක් සිටින බව ඔප්පු කරමැයි වියරු බස් රාසියක් කිකල්හි ඊට පිළිතුරු වශයෙන් ඒ අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යවල තේජෝ ධාතුව ඇතුළත්ව තිබීමෙන් මැවුම්කාරයෙක් නැති බවත් එයින් ලොකයාට පැමිණෙන මහත්වූ විපත්ති ආදියත් දක්වූ කල්හි, සාමාන්‍යයන් ගිණි එවා දුෂ්ටයන් යෙහෝව්‍යා විනාශකළ බවත්, එයින් ඔප්පුවෙන්නේ යෙහෝව්‍යා පාපයට වෛරකරණ බවත්ය, කියා අප මිත්‍රයා කියන්නට යෙදුනු බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමානයක් නැත. මොහුගේ මේ කර්මයෙන් පැහැදිලි වෙන්නේ යෙහෝව්‍යා ලෝකයා විනාශකළාවූ වෛරක්කාරයෙක් බවයි. මේ ලෝකයේ තිබෙන ගිත්දර මදිවෙලා සාමාන්‍යයන් ගිත්දර ගෙනැත් ලොකයා විනාශකළා නම් ඔහුට වඩා වෛරක්කාරයෙක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇතිවෙන්නට පුළුවන්ද? මෙබඳු වෛරකරණ විනාශකාරයෙක් සුබවන්තයෙක් වත් මහෝත්තම කරුණාවන්තයෙක්වත් වෙන්නට පුළුවන්දැයි කියා කල්පනා කටයුතුයි. එබඳු අකරුණාවන්ත අසුඛ වෛරක්කාරයෙක් මැවුම්කාර දෙවිකෙනෙක් නොවන බවත් ආරක්ෂාකාරයෙක් නොවන බවත් කල්පනා නොවෙන්නේ මොන අහේතුවකින්ද? “කෝපය (එනම් වෛරය) අඥාණයන්ගේ ලැපැත්තේ වසන්නේය” කියා දේශනාකාරයාගේ පොතේ 7 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 8 වෙනි පදයේ සඳහන්ව තිබේ.

මේ බයිබල් පදයේ අන්දමට යෙහෝව්‍යාගේ ලැපැත්තේ එනම් හෘදයෙහි කෝපය හෙවත් වෛරය පවතින නිසා ඔහු අඥාන-යෙක් බව ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? මෙබඳු අඥානයෙක් මැවුම්කාර දෙවිකෙනෙක් කියා අදහනවාට වඩා මහත්වූ අඥානකමක් තවත් මේ ලොකයේ තිබෙන්නට පුළුවන්ද? ඉන්තිසා මෙබඳු වෛරකරණ විනාශකාර අඥාන මැවුම්කාරයෙක් ලෝකයේ කිසිම තැනක ඇත්තේ නැති බව නුවතින් විමසා බලා ඒ මිථ්‍යා ලබ්ධිය සිතෙන් දුරුකර දමා ලොහ ද්‍රව්‍ය මොහාදී සියලු ක්ලෙශයන් මූලොව්සින්න කිරීමෙන් අතිපරි-ශුද්ධභාවයට පැමිණුනාවූ දෙව්‍යාදිදෙව්‍ය සමාක්සම්බුධ සඵඤ-රාජෝත්තමයානන් වහන්සේ අදහාගැනීමෙන් දෙලොවින්ම උතුම්වූ සැපතට පැමිණෙන්නට උත්සාහ කටයුතුයි. මෙතෙකින්

අපමිත්‍ර සි. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාවට උත්තරදී නිමවා මෙතැන් පටන් මාගේ මිත්‍රවූ ඊ. පී. පොත්සේකා පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාවට උත්තර දෙත් පටන් ගන්නෙමි.

මිත්‍රවරුණි,

මගේ පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය බයිබලය ගැණ කාරණා නොදත් කමින් කීවා වූ එකක්ය කියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. මුන්නැහේ මෙසේ ගර්ජනා කරන්නේ ඒ ප්‍රශ්නය මවිසින් උපදවාපු එකක්ය කියා හිතාගණයි. නුමුත් ඒ ප්‍රශ්නය උපදවාපු තැනැත්තා කවිද කියා දන් මේ සභාවට කියාදන්නාම බයිබලය ගැණ නොදත් කමින් ගර්ජනාකරන්නේ මුන්නැහේද උන්නැහේද කියා ලෝකයාට තේරුම්ගත් ප්‍රචවන් වේය. ඒ ප්‍රශ්නය පණ්ඩිතවූ බියොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේ විසින් උපදවාපු එකක්ය. ඉතින් බියොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේත් මේ පාදිලි උන්නාන්සේත් යන දෙදෙනාගෙන් බයිබලයේ කාරණා වඩා හොඳට දැනගණ සිටියේ කවරෙක්ද කියා විනිශ්චය කිරීම ලෝකයාට භාරකරමි. බියොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේට වඩා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ බයිබලයේ කාරණා දැනගණ සිටිනවානම් මුන්නැහේට ලෝඩ් බියොප් තනතුර නොදෙන කරුමය මොකද? කටින් කොපමණ අනුවණ අභ්‍යාකාරකම් දෙසුවත් තමබිගේ තරම තොප්පියෙන් දූනෙයි කීවාක් මෙන් ඔය කොපමණ උඩහුකම් දෙසුවත් බියොප් කොලැන්සෝගේ පය වැකුණු වූලි ඇටයකට සමාන කරන්ට ප්‍රචවන් පාදිලි කෙනෙක් අද මිහිපිට ඇත්තේ නැත. ඉන්නියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාවේදී යම්පමණ අපමණ වචන ව්‍යවහාර කළා නම් එම සියල්ල දන් මොහුගේම හිසපිට වැටුණු බව මෙහි සිටින කාටත් වැටහුනාට අනුමාන නැත. බියොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේටත් වඩා හපනෙක් බව අභවන්ට හිතාගණ මෙසේ ගාරෝඩ් වචන කීවේ නුමුත් එම ප්‍රශ්නය කුමක්ද කියාවත් මොහුට තේරුම් නොගිය බව මොහුගේ එම ප්‍රලාප කථාවෙන්ම පැහැදිලි වෙයි. ඒ බව මේ මතු දක්වන කරුණුවලින් ඔප්පුවේ.

මෙම ලංකාවේ වැදිපත්තුවේ සිටින වැද්දන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගත්තේ මත්තෙන් උඩරට සිංහල රජ-කෙනෙක් සිටියාය, කියා යමෙක් කියනවානම් එය කියන්ට ඕනෑ ඔවුන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගත්තායින් පසුව බව යම්තම් සිහිමොලේ ඇති ලමයෙකුට පවා තේරුම් යනවා සත්තකය. ඔවුන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගත්තේ මත්තෙන් නම් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට ප්‍රචවන් කමක් නැත. මක්නිසාද එම වැද්දන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරණු ලබාදී නැද්ද කියා ඊට පළමුවෙන් සිටියා වූ කෙනෙකුට

දූතගන්ට බැරුවා පමණක් නොව ව්‍යවහාරයටද හාත්පසින්ම වැරදි නිසාය. එසේම උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදයෙන් පෙනෙන “රිශ්‍රායෙල්ගේ පුත්‍රයන් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජකරන්ට පූර්වයෙන් ඒදෙම් දේශයෙහි රජකළ රජවරු නම් මොවුන්ය” යන වගන්තිය කොඬි ප්‍රකාරයකින්වත් මෝසෙස්ට ලියන්ටම බැරිය. මක්නිසාද එම කාලයේදී රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් යම්කිසි රජෙක් විසින් ආණ්ඩු නොකළ නිසාද ඔවුන් වැද්දෝ මෙන් සේරිවාරිව වනාන්තරවල වාසයකළ නිසාද කිසිම රජෙක් විසින් ආණ්ඩු නොකර සිටින්නාවූ පිරිසක් ගැණ එසේ ව්‍යවහාර කරණ සිරිතක් ලොකයෙහි නැති නිසාද මෝසෙස්ට එම වගන්තිය ලියන්ට බැරුවා සත්තකය. ඊට නිදර්ශනයක් නම්, මම හිරගෙයි වැටෙන්ට මත්තෙන් කොළඹ සිටියාය කියා යමෙක් කියනවා නම් එසේ කියන්නේ ඔහු හිරගෙයි වැටුනාට පසු කාලයකදීමය. එය මිස ඔහු හිරගෙයි වැටෙන්ට මත්තෙන් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් කමක්වත් එසේ ව්‍යවහාර කරණ සිරිතක්වත් ඇත්තේම නැත. එසේම “රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගන්ට මත්තෙන්” යන වචන ව්‍යවහාරයට එන්නේ ඔවුන් එක රජෙක් විසින්වත් ආණ්ඩුකරන්ට පටන් ගත්තායින් පසුව බව ලෝකයෙහි වචන ව්‍යවහාරය දත් ළමයෙකුට පවා තේරුම් යන කාරණයක්ය, මේ කාරණය මගේ පළමු වෙනි පැයේදී ඕනෑවටත් වඩා පැහැදිලිලෙන් විස්තර කර දුන්නා ඇත. එම විස්තරය ගැණවත් ඒ ගැණ දක්වූ නිදර්ශනය ගැණවත් මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කිසිම උත්තරයක් නොදී නිකම්ම මෝසෙස්ට එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් කියා කියයි. නුමුත් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් බවට කිසිම හේතු උදහරණාදියක් දක්කුවේ නැත. ඉන්නිසා මොහුගේ එම කීම කොහෙත්ම පිළිගන්ට බැරිය. ඒසච්ඡා සහ යාකොබ් සහෝදරයෝ දෙන්නෙක් බවත් ඔවුන්ගේ පියා ඊසාක් බවත් මොහු කියයි. මේ නැදෑකම පෙන්නාදීම එම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු නොවේ. ඊට පිළිතුරු නම් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් බවට ඇදහිය යුතු වැදගත් හේතු උදහරණාදිය දක්වීම සහ එසේ ව්‍යවහාර කරණ බව විද්‍යාමාන කරුණුවලින් පෙන්වාදීමය. ඒ කිසිත් නැතුව නිකම්ම එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන කියා කියන එක ඉතා මහත් ලාමක කමක්ය. තවද මෝසෙස්ගේ කාලේදී යාකොබ්ගේ පරම්පරාවේ අයට රජවරු නොසිටිය බව මෝසෙස් ලියා නොතිබුනා නම් සමහරවිට අපටත් මුල පටන් රජවරු ඇතුළු සිටියායයි පසු කාලවල සිටි රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයින්ට වැරදි ලෙස අභංකාර කල්පනා ඇතුළු සිටින්නට පුළුවන්කම තිබුනා ඇත, කියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කියයි. මොහුගේ මේ කීමේ

තිබෙන ප්‍රයෝගකාරකමේ මහක මෙහි සිටින්නාවූ සිහි නුවණ ඇති කාටත් තේරුම් යනවාට අනුමාන නැත. උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 31 වෙනි පදය ලියා තිබෙන්නේ යාකොබ්ගේ පරම්පරාවේ අයට මෝසෙස්ගේ කාලයේදී රජවරු නොසිටිය බව ඇඟවීමටය කියා ලෝකයා මූලාකරවන්ට උත්සාහ කරණ බව පෙනේ. එම 31 වෙනි පදයේ “රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගන්ට මත්තෙන්” කියා කිසිසේත් ව්‍යවහාරයට යෝග්‍යනුච්ඡි එම වචන නොලිවාට මෝසෙස් රජෙක් නොවන බව සියලුදෙනාම දන්නා නිසා ඔහුගේ කාලයේදී රිශ්‍රායෙල් වරුන්ට රජෙක් නොසිටිය බව දනගැණීම එපමණ අමාරු වැඩක් නොවේය.

එසේම මෝසෙස්ගේ කාලයේදී ඔහුට මොන අන්දමකින්වත් ව්‍යවහාර කරන්ට නුපුලුවන්වූ “රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගන්ට මත්තෙන්” යන වචන නොලිවාට ඒදෙමිවරුන්ට එම කාලේදී රජවරු ඇතුළු සිටිය බව ලියා තබන්ට බැරිකමක් නැත. කොටින්ම එම 31 වෙනි පදය මෝසෙස් විසින් ලිවනාම් එය මෙසේ විය යුතුය. “රිශ්‍රාලිතයන් මගේ යටතේ සිටින මෙම කාලයේදී ඒදෙමි රටේ සිටින රජවරු මොවුන්ය” කියාය. මෙසේ ව්‍යවහාරාණුකූලව ලියා තිබෙනවා නම් එම 31 වෙනි පදය ගැණ අපට කිසිම වාදයක් නැත. නුමුත් එම පදයේ “රිශ්‍රායෙලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන් ගන්ට පූර්වයෙන්” කියා පූර්වකාලය ගැණ කල්පනා කොට ලියා තිබෙන හෙයින් එය මෝසෙස් විසින් නොලි බවත් ඔහු මැරී අවුරුදු දහස් ගණනකටත් පසු සාමුච්චල්ගේ කාලයේදී නොහොත් (ඇස්රාගේ කාලයේදීම) ලියවෙන්නට ඕනෑය, යන බිසොප් කොලැන්යෝ උන්නැහේගේ කීම ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය. මේ පෘද්ලි උන්නැහේගේ කථාවෙන්ද උන්නැහේගේ එම කීම වඩ වඩා ස්ථිර වුනාය. ඒ මෙසේය- මෝසෙස්ගේ කාලයට අවුරුදු දහස් ගණනකට පසු රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරනු ලැබූ කාලේ සිටි ඇස්රා නම් අය විසින් ලියනලද්දී පිළිගෙණ තිබෙන ලේකම් පොතේ මේ පරම්පරා ගැණ සඳහන් කරණ අතර පළමුවෙනි ලේකම් පොතේ 1 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 43 වෙනි පදේ සඳහන්වූ වචනම උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 31 වෙනි පදයේ සඳහන්ව තිබෙන බව මේ පෘද්ලි උන්නැහේගේ බයිබලයෙන් පෙන්නා දුන් බව මෙහි සිටින කාටත් මතක ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වෙන්නේ ලේකම් පොතේ තිබෙන වගන්තිය උත්පත්ති පොතේ ලියාගණ තිබෙන බවය. එවිට ලේකම් පොත ලිවාටත් පසු උත්පත්ති පොත ලියාපූබව ඔප්පුවේ. එතකොට පණ්ඩිතවූ බිසොප් කොලැන්යෝ උන්නැහේගේ කීම එනම් උත්පත්ති

පොක මෝසෙස් විසින් නොලිවි බව මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ කරුවෙන් වඩ වඩා ඔප්පුවනා නොවේද? ලේකම් පොතේ ඒ වගන්තිය එලෙස සඳහන් කිරීම ව්‍යවහාරයට අනුකූලය, ඔක්තියාද ලේකම් පොත ලියන කාලේදී රිද්‍යාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගෙන තිබුනු නිසාය. නුමුත් මෝසෙස්ගේ කාලයේදී ඔවුන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන් ගෙන නොතිබුනු නිසා මෝසෙස්ට එසේ සඳහන් කරන්ට පුළුවන් කමකුත් නැත. වචන ව්‍යවහාරයේ ප්‍රකාරයට එසේ යෙදෙන්නේත් නැත, ඉන්නියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ කරුවෙන් බියොස් කොලැන්සෝ උන්නාන්සේගේ කීම වඩ වඩා ස්ථිරවුනා සත්තකය. මෙසේ මවිසින් ගෙනහැර දක්වූ ප්‍රශ්නය බයිබලයෙන්ම ස්ථිරකර දුන්නියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේට අනෙක වාරයක් ප්‍රශංසා කරමි. නුමුත් අප මිත්‍ර සී. සිල්වා උන්නාන්සේට මේ ප්‍රශ්නවලට උත්තර දෙන්න නොහැකි නිසා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ ඊට උත්තර දෙන්න ඇවිත් මේ කාරණය ගැණ මෙනෙදී මට හොඳ කවියක් කියන්ට මතක් වුනාය. ඒ කවිය මෙන්න:

වැ ට ක් බැදුමට ඊටක් කැපුකල කැත්ත කඩතොළුවී ගියා
මොකක් වත් සකි කපාගන්නට ඒ නිසා බැරිවී ගියා
එ ක ක් කඩතොළු මකාගන්නට ගොසින් මට උනු කා රියා
දෙ ක ක් කඩතොළු සද දුන්නයි ඉදුරුවේ ආවා රියා

මේ පෞරාණික උපදේශ කාව්‍යය අප මිත්‍ර සී. සිල්වා මහත් මයාට මේ වේලාවේදී කල්පනාකරන්ට වටිවිය. ඉන්නියා මගේ පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය මේ පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් දුන්නාවූ උත්තරවලට මේ ප්‍රත්‍යුත්තර සැහේය කියා කල්පනා-වෙන නිසා මේ ගැණ මීට වඩා කාලය මිඩ-ගුකරන්නේ නැතුව දෙවෙනි ප්‍රශ්නයට දුන්නාවූ උත්තර වලට ප්‍රත්‍යුත්තර දෙන්නට පටන් ගන්නෙමි.

මිත්‍රවරුණි,

මේ පාදිලි උන්නාන්සේ මගේ දෙවෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තර වශයෙන් කළ කරුව ප්‍රයෝග සහිත මුසාවාදයක්ය. ඒ බව මින් මතු දක්වන කරුණුවලින් මේ සභාවට හොඳාකාර තේරුම් ගන්ට පුළුවන් වෙනවා ඇත. මේ පාදිලි උන්නාන්සේ මගේ දෙවෙනි ප්‍රශ්නයට දුන් උත්තර මෙසේය. “මෝසෙස් අමෝරිවරුන්ගේ සිහොන් රජ සහ බසන් හීඔග් රජද මරා ඔවුන්ගේ රටවල් අයිතිකරගත් බව කියමින් දෙවියන් වහන්සේ යම්සේ මෝසෙස් ලවා ඉහතකී වර්ගයන් විනාශ කරවා ඔවුන් දේශයෙන් වමනයකර දමුවාක් මෙන් නැතිකළාද, එසේම

රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ අපවිත්‍රදේ කරණවානම් ඔවුන්වත් නැතිකරණ බව දෙවියන් වහන්සේ ප්‍රකාශකර කීබව අපට පෙනෙන්නට තිබෙනවාය" කියාය. මේ ප්‍රයෝග උත්තරය මොහු කියන්නේ ලෙවි කථාව නම් පොතේ 18 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 27 වෙනි පදය ගැණය, ඒ පදය මෙසේය "තොපට පූරියෙන් එහි (එනම් කානාන් දේශයෙහි) සිටියාවූ ජාතීන් දේශය විසින් වමනයකර දමුවාක්මෙන් තොප වමනය කර නොදමන පිණිස මාගේ පනත් සහ නියෝගවල් රකිව්" යනුය. මේ වගන්තිය මොසේස් සිහොන් රජ සහ ඔහුගේ ආදී රජතුමන් මරා අල්ලාගත් මෝවබ් දේශය සහ අරොබ්දේශය ආදී දේශාන්තරවල් ගැණ යෙහෝව: විසින් කියන්නට යෙදුනු වගන්තියක් නොවේය. කානාන්දේශය ගැණම පමණක් කියන්නට යෙදුන වගන්තියක්ය. ඒ බව අපට බයිබලයෙන්ම ඔප්පුකරන්නට පුළුවන.

එය මෙසේය ලෙවි කථාව නම් පොතේ 14 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 33 වෙනි පදය දක්වා ප්‍රවේසමෙන් කියවාගණ යන කල එය පැහැදිලිව දැනගන්නට තිබේ. එහි (එනම් 33 වෙනි පදයෙහි) මුලටම "තොපගේ බුක්තිවිඳීමට මා විසින් දුන්නාවූ කානාන් දේශයට තොපි එන කල්හි තොපට හිමි දේශයෙහි (එනම් කානාන්දේශයෙහි) ගෙයක කුෂ්ටරෝගය තබන්නොම් නම් ගෙය ආත්තා අවුත් ගෙයි රෝගයක් තිබෙන බව මට පෙන්වන්නේයයි පූජකයාට කියයුතුය" යනාදී වශයෙන් කුෂ්ට පනත ප්‍රමේභ පනත ආදී අණපනත් දක්වාගණ අවුත් 18 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 27 වෙනි පදයෙන් දක්වන්නේ "තොපට පූරියෙන් එහි (එනම් කානාන් දේශයෙහි) සිටියාවූ ජාතීන් දේශය විසින් වමනයකර දමුවාක් මෙන් (හෙවත් දේශයන් විනාශකර දමුවාක්මෙන්) තොප වමනයකර නොදමන පිණිස මාගේ පනත් සහ නියෝගවල් රකිව්, තොපට පූරියෙන් දේශයෙහි විසූ මනුෂ්‍යයෝ මේ සියලු පිළිතුල් දේවල් කොට දේශය කිවවූ කළෝය" කියාය.

ඉතින් මෙහි ඉහත දක්වූ බයිබල් පදවලින් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු වෙන්නේ ඒ 27 වෙනි පදය යෙහෝව: විසින් කියා තිබෙන්නේ රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් කානාන් දේශයට ගියායින් පසු එම දේශය ගැනම බවය. මොසේස් රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් කානාන් දේශයට යන්නට මත්තෙන් මෝවබ් දේශයේදී එනම් එම දේශයට අයත් වනාන්තරයේදී මැරුණු නිසා ඔහුට එම වගන්තිය මොන අන්දමකින්වත් ලියා තබන්නට නොහැකි බව මවිසින් කිසිවෙකුට බිඳහෙළිය නොහැකි විශිෂ්ට කරුණුවලින් ගෙණහැර දක්වූ කල්හි මේ පාදිලිඋන්නාන්සේ ඒ ගැණ කියන්නේ මොසේස් අල්ලාගත් ධජයාන්තරවල සිටිය මිනිසුන් විනාශකළවාගේ රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝත් විනාශකරණවායි කියා යෙහෝව: කීවාය

කියාය. මොහුගේ මේ කීමේ තිබෙන ප්‍රයෝගකාරකමේ මහත මෙහි සිටින සියලුදෙනාටම දන් වැටහී ගියාට අනුමාන නැත. එම 27 වෙනි පදයේ යෙහොව්: විසින් කියාතිබෙන්නේ මෝසෙස් විසින් අල්ලාගත් එම රටවල් ගැණවත් ඔහු විසින් විනාසකළ එම සේනාවල් ගැණවත් නොවන බව මෙහි ඉහත දක්වූ බයිබල් පදවලින් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු උනා ඇත. තොපට පූර්වයෙන් මේ කානාන් රටේ සිටිය මනුෂ්‍යයන් විනාසකළා වාගේ තොපින් විනාසකර නොදමන්ට නම් මාගේ ආඥාවන් රක්ෂාකරපල්ලාය, කියා යෙහොව්: විසින් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට කීවා සැබැනම්, එම වචන කියවෙන්නට ඕනෑ ඔවුන් කානාන්දේසයට ගියායින් පසුව බව නොතේරෙණ අඥාණයක් මේ ලෝකයේ ඇති වෙන්නට පුළුවන්ද? මෙසේ ඔවුන් කානාන්දේසයට ගියායින් පසු යෙහොව්: විසින් කියන්නට යෙදුනු වචන මෝසෙස්ට ලියා තබන්නට පුළුවන් කමක් නැත. මක්නිසාද මෝසෙස් එම කානාන්දේසයට නොගිය නිසාද ඔහු එහි යන්නේ නැත කියා ද්විතීය වාක්‍ය නම් පොතේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 37-38 වෙනි පදවලින් යෙහොව්: දිවුරුම්පිට කියා තිබෙන නිසාද ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් එම කානාන්දේසයට යන්නට මත්තෙන් ඔහු පිස්ගානම් කන්ද මුදුනේදී කාලක්‍රියා කළ නිසාද එම 27 වෙනි පදය මෝසෙස්ට කවර කාලේකවත් ඔහුගේ පොතේ ලියා තබන්නට බැරුවා සත්තකය. මෙසේ එක පදයක් ඔහු විසින් නොලිව්බව ඔප්පුවෙනවා හා සමගම එම ලෙවී කථාව නම් පොත වංචාවෙන් ලියාගත් බොරු පොතක් බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණ බොරුවක් බවත් ඔප්පුවී ඉවරය. ඉන්නිසා මාගේ දෙවෙනි ප්‍රශ්නයට මේ පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් දුන්නාවූ උත්තර වලට මේ ප්‍රත්‍යුත්තර සැහේය කියා කල්පනා වෙන හෙයින් මෙපමණකින් නවත්වා මෙතැන්පිට මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට දුන්නාවූ උත්තර වලට ප්‍රත්‍යුත්තර දෙන්නට පටන් ගත්තෙමි.

මිත්‍රවරුණි,

මේ පාදිලි උන්නාන්සේ මගේ 3 වෙනි ප්‍රශ්නයට දෙයාකාර යකින් උත්තර දෙකක් දුන් බව මෙහි සිටින්නන්ට මතක ඇත. ඉන්නිසා එම උත්තර දෙකටම ඉතා කඩිනමින් ප්‍රත්‍යුත්තර දෙන්නෙමි. එබැවින් පළමුකොට මගේ 3 වෙනි ප්‍රශ්නය නැවතත් සැක්ෂේපයෙන් කියාදෙමි. ගණන් කථාව නම් පොතේ 15 වෙනි - පරිච්ඡේදයේ 32 වෙනි පදයෙහි “ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී සබත් දවසෙහි දර රැස්කරණ මනුෂ්‍යයෙකු දක ඔහු ආරොන්ද මෝසෙස්ද සියලු සභාවද ලඟට ගෙනායේය” කියා දක්වා තිබේ. ඉතින් මේ 32 වෙනි පදය මෝසෙස් විසින්

ලීවා නම් "වනාන්තරයේ සිටිද්දී" යන අතීත කාලික පූර්වකියා පදය ලියන්නේ නැතුවා සත්තකය. මක්නිසාද වර්තමාන කාලයේදී සිටුවූ කාරණයක් අතීත ක්‍රියාවකින් ලියන සිරිතක්වත් වනාන්තරයේ ඉදගනම වනාන්තරයේ සිටිද්දීය, කියා ව්‍යවහාර කරණ සිරිතක්වත් ඇත්තේ නැති නිසාය. අපි කොළඹ සිටිද්දී ඉරිද දවසේ රක්ෂාව කරණ මිනිහෙක් දුටුවාය කියා යමෙක් කියනවානම් එසේ කියන්නේ ඔහු කොළඹින් වෙන පළාතකට ගියායින් පසුව බව නොදන්නාවූ මෝඩයෙක් මේ ලෝකයේ ඇතිවෙන්නට නුපුළුවන. එසේම රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී සබත් දවසෙහි දර රැස්කරණ මනුෂ්‍යයෙක් දුටුවාය, කියා ව්‍යවහාර කරන්නේ ඔවුන් වනාන්තරයෙන් වෙනින් පළාතකට ගියායින් පසුව බව නොතේරෙන අඤ්ඤා කවිද? මෙසේ එම 32 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවෙන්නේ එම පදය රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අහක්ව වෙනින් පළාතකට ගියායින් පසුව ලියන්නට යෙදුනු බවය. නුමුත් රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අහක්ව යන්නට මත්තෙන් මෝසෙස් මැරුණු නිසා ඔහුට එම 23 වෙනි පදය නොහොත් ගණන් කපාව නම් පොත කිසියෙක් ලියන්නට බැරිබව කිසිවෙකුට බිඳහෙලිය නොහැකි විශිෂ්ට කරුණුවලින් දක්වූ කල්හි ඊට උත්තර වශයෙන් මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කියන්නේ "මෝසෙස් වනාන්තරයේ ඉදගෙන එසේ ලීවාට ඇති වරද මොකදැයි කියා අපෙන් අසමින් හොරෙක් පන්සල තුලට විත් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ ඇඹිත්තයාට ගසා ඔළුව පැළවෙත්, ඒ බව මුන්නාන්සේ පන්සල තුල ඉදගෙන මගේ ඇඹිත්තයාට පන්සල තුළේදී හොරු ගසා ඔළුව පැළවායයි පොලිසියට ලියා ඇරියාම, පන්සලේදී සිහුළුදේ පන්සලේ ඉද ලිවීම ව්‍යවහාරයට නුසුදුසු බැවින් මෙය උන්නාන්සේගේ ලියුමක් නොවේයයි ඉන්ස්පැක්ටර් කියාවිද?" කියාය. මුන්නාන්සේගේ මේ ග්‍රාමොපමාවේ තිබෙන වැරද්ද මුන්නාන්සේටම නොතේරී කියනවාද, නැතහොත් මේ මහත්වූ පිරිස මුලාකරවන අදහසින් මෙසේ කියනවාදැයි නොදනිමි. ඒ කෙසේ වෙතත් මේ උපමාවේ තිබෙන වැරද්ද පෙන්වාදීම මගේ යුතුකමක්ය. පන්සල තුළේදී හොරු ගසා ඔළුව පැළවාය කීම ව්‍යවහාරයට යෝග්‍ය නුමුත්, එබඳු වියදුලකදී අපි කොළඹ සිටිද්දී මගේ ඇඹිත්තයාට ගසා ඔළුව පැළවාය, කියා පොලිසියට ලියා ඇරියොත්, පලයන් පිස්සා පසුගිය කාලේදී සිටුවූ කාරණා දැන් ලියා එවන්නේ කුමටදැයි කියා ඉන්ස්පැක්ටර් නොකියාවිද? එසේම, රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී ඉරිද දවසේ දර රැස් කරණ මනුෂ්‍යයෙක් දුටුවාය, කියා ව්‍යවහාර කරන්නේ ඔවුන් වනාන්තරයෙන් වෙනින් පළාතකට ගියායින් පසුව බවත් "සිටිද්දී" යන අතීත

කාලික පුච්ඡියා පදයෙන් ප්‍රකාශකරන්නේ පසුගිය කාලයේදී සිටිනු කාරණයක් බවත් නොතේරෙන බත් කන පිස්සා කවද? “ඒ 32 වෙනි පදයේ ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී” යන වගන්තිය “කොළඹ සිටිද්දී” යන උපමාවට කාලදේශාදී සම්ප්‍රකාරයෙන්ම සමානවා මිස “පන්සල තුළදී” යන මුන්නැහේගේ ග්‍රාමොපමාවට කොයි ප්‍රකාරයකින්වත් සමාන කරන්ට පුළුවන් කමක් නැත. මක්නිසාද, යම්කිසි ප්‍රදේශයක් ගැණ කරණ ව්‍යවහාරය ආරාමයක් ගැණ කරණ ව්‍යවහාරයට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුධ නිසාය.

නුමුත් මේ පාදිලි උන්නාන්සේ යම්කිසි රටක් ගමක් ගැණ කරණලද ව්‍යවහාරය ගෙයක් දෙරක් ආරාමයක් ගැණ කරණ ලද ව්‍යවහාරයට සමාන කරන්ට හිතාගණකරණමේ කථාවේ තිබෙන ප්‍රයෝගකාරකමක මහත මේ පිරිසට තේරුම් ගියාට අනුමාන නැත. ඒ 32 වෙනි පදයෙන් පෙනියන හිමවත් ප්‍රදේශය සම්බන්ධ අතීත ව්‍යවහාරය පන්සලක් ගැණ පවත්වන කථා මාත්‍රයකට සමාන කරන්ට උත්සාහ කරණ මුන්නැහේගේ මේ ප්‍රයත්නය සම්පූර්ණ කෙරුණි කමක්ය. මෙසේ ලෝකයාට එකහෙලා අසුවෙන ප්‍රයෝග උත්තර නොදීමට ඔය ප්‍රශ්නයට උත්තර දෙන්නට බැරිය කීවා නම් මීට වඩා කොපමණ නම්බුද? ඉන්නිසා මුන්නැහේගේ උත්තරයේ පළමුවෙනි කොටසයට මේ ප්‍රත්‍යුත්තර සෑහේය කියා කල්පණාවෙන හෙයින් මෙතැන් සිට දෙවෙනි කොටසට උත්තර දෙන්නට පටන්ගන්නෙමි.

ඒ මෙසේය-අප මිත්‍ර පාදිලි උන්නාන්සේගේ දෙවෙනි උත්තරයේ පටන්ගැනම මෙසේය. “එය වනාන්තරයේ ඉදගණ ලියාපු බවක් බසිබලයේ කොහෙත්ම සඳහන්ව නැති දෙයක් ඇතිසේ පෙන්වීම මුසාවාදයක් නොවේද? කියාය. මුන්නැහේ මෙබඳු විපරිත වචන කියන්නේ සාතන් නම් යක්ෂයා ඔහුට වැහිලාය කියාමට දුන් කල්පනා වෙනවාය. එසේ නොවේ නම් අපි නොකීවාහු දෙයක් කීවාය කියා කියන්ට කිසිම හේතුවක් නැත. එය එනම් ඒ 32 වෙනි පදය මෝසෙස් වනාන්තරයේ ඉදගණ ලියාය කියා අපි කීවේ නැත. අප කීවෙත් කියන්නෙත් එම 32 වෙනි පදය වනාන්තරයේ ඉදගණ ලියාපු ලියවිල්ලක් නොවේය. වනාන්තරයෙන් අහක්ව ගියායින් පසු ලියාපු ලියවිල්ලක්ය කියාය. ඉතින් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අහක්ව යන්ට මත්තෙන් මෝසෙස් මැරුණු නිසා ඔහුට එම 32 වෙනි පදය නොහොත් ගණන් කථාව නම් පොත කොයි ප්‍රකාරයකින්වත් ලියන්ට නුපුළුවන් බවය. තවද “ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් පිටත්ව යන්ට ප්‍රථම මෝසෙස් මැරුණාය කීම මුසාවාදයක්ය කියාද, මෝසෙස් මෝවබ් රටේ බොහෝ කල් වාසයකොට එහිදී මැරුණාය කියාද, ගණන්

කථාව නම් පොතේ 15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ සඳහන්ව තිබෙන කරුණු මෝසෙස් පොතක සටහන්කර ලිවී පසුකර ගණ ආ වනාන්තර එකකදීවත් නොව මෝවඩ දේශයේදීවාට අනුමාන නැත" කියාද මේ පාදිලි උන්නාන්සේ මෙහිදී කියන්ට යෙදුනු බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. ඉන්තියා මුන්නැහේ ගේ මේ කියමන්වලට පිළිවෙලින් ප්‍රත්‍යක්තර දෙන්නෙමි. රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් පිටත්ව යන්ට ප්‍රථම මෝසෙස් මැරුණාය කියා කීම මුසාවාදයක්ය කියා, මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කියන්නේවි නුමුත් අපට ඒ කාරණය බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කරන්ට පුළුවන. එසේ අපි බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කළොත් මුසාවාදකාරයා මේ පාදිලි උන්නාන්සේම බව පණ්ඩිත ලෝකයා දැන ගන්නවා ඇත.

මෝසෙස් මිසර දේශයෙන් පිටත්ව වනාන්තරයට එනකල්හි ඔහුගේ වයස අවුරුදු අසූවක් බව නික්මයාම නම් පොතේ 7 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 7 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය. ඔවුන් ඵාරාවෝහට කථාකරණ කාලයෙහි මෝසෙස්ට අවුරුදු අසූවක්ද ආරෙන්ට අවුරුදු අසූතුනක්ද වයස් විය" යන මේ බයිබල් පදයෙන් පැහැදිලි වෙන්නේ මෝසෙස් මිසර දේශයෙන් පිටත්ව වනාන්තරයට එන කාලයේදී ඔහුගේ වයස අවුරුදු අසූවක් බවය. මෙසේ අසූඅවුරුදු වයස් පිරුණාවූ මෝසෙස් රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයොත් සමග වනාන්තරයට අවුත් එහි හතළිස් අවුරුද්දක් වාසය කළ බව යෝසුවාගේ පොතේ 5 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය. "රිශ්‍රායෙල් දරුවෝ (එනම්) මිසරයෙන් ආ සියලු යුධකාර ජනයෝ යෙහෝව්‍ය: වහන්සේගේ හඬට කීකරු නූන නියා ඔවුන් විනාස වෙනතුරු සතළිස් අවුරුද්දක් වනයෙහි හැසුරුනෝය" කියාය. මේ බයිබල් පදයෙන් ප්‍රකාශවෙන අන්දමට වනාන්තරයේ සිටිය හතළිස් අවුරුද්දක් සමග මෝසෙස්ගේ වයස එකසිය විස්සක් බව පෙනේ. රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයොත් සමග මෝසෙස් මිසර දේශයෙන් පිටත්ව වනාන්තරයට එන කාලයේදී ඔහුට අසූ අවුරුද්ද සම්පූර්ණව තිබුනු නිසාද වනාන්තරයට අවුත් එහි හතළිස් අවුරුද්දක් වාසය කළ නිසාද ඔහුගේ වයස එකසිය විස්සක් බව පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබේ. මේ අවුරුදු එකසිය-විස්ස ගතවූ කල මෝසෙස් මැරුණු බව ද්විතීය වාක්‍ය නම් පොතේ 34 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 7 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවේ, ඒ මෙසේය. "මෝසෙස් නැසෙන කල එකසියවිසි අවුරුදු වයස් විය" කියාය. මෙසේ මෝසෙස්ගේ සම්පූර්ණ වයස අවුරුදු එකසියවිස්ස බවත් මිසරයෙන් එනකොට අවුරුදු අසූවක් වයස සම්පූර්ණ බවත් වනාන්තරයේ සතළිස් අවුරුද්දක් වාසය කොට එකසියවිස්ස පිරුණු කල්හි එහිදී කාලක්‍රියා කළ

බවත්, දැන් බයිබලයෙන්ම යසරුවට ඔප්පුළනා නොවේද? මිසරයේදී සිට වනාන්තරයට ආ රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වූ යුධකාර ජනයන්ගේ ප්‍රධානියා මෝසෙස්ය. මෝසෙස් මැරණතුරු එම පිරිසෙන් අහක්ව සිටියේ නැත. මරණය දක්වා එම පිරිස සමගම හැසුරුණාය. ඉතින් මිසරයෙන් ආ මෝසෙස් ඇතුළුව සියලු යුධකාර ජනයෝ විනාස වෙනතුරු හතළිස් අවුරුද්දක් වනයෙහි හැසුරුණාය, යන යෝග්‍යවාගේ පොතේ කියමනේ ප්‍රකාරයට රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අහක්ව යන්ට මත්තෙන් මෝසෙස් වනාන්තරයේදීම කාලක්‍රියා කළ බව බයිබලයෙන්ම ඔප්පුළුනේ නැද්ද? මේ කාරණය යෝග්‍යවාගේ පොතේ පමණක් නොව ගණන් කථාව නම් පොතේ 14 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 32 වෙනි පදයේ පටන් 35 වෙනි පදය දක්වා සඳහන්ව තිබෙන කරුණුවලින් ඉතා පැහැදිලිව දැනගන්ට තිබේ.

ඒ මෙසේය. “තොපගේ මලකඳන් මේ වනාන්තරයෙහි වැටුන්නෝය. තොපගේ පුත්‍රයෝද සතළිස් අවුරුද්දක් වනාන්තරයෙහි ඇවිදිමින් තොපගේ මළකඳන් වනාන්තරයෙහි දිරණතුරු තොපගේ වෛශ්‍යාකම් ධරණවා ඇත. කොපි දේසය සතළිස් දවසක් සෙව්වාහුද දවසකට එක් අවුරුද්ද ගණනක් හැටියට හතළිස් අවුරුද්දක් තොපගේ අයුතු කම් ධරා මාගේ අභිප්‍රාච වෙනස් කළ බව දැනගන්නවා ඇත. මට වීරුබව රැස්ව සිටින්නාවූ මේ දුෂ්ට සමුද්‍රවට සැබවින් මම ඒක කරන්නෙමි, මේ වනාන්තරයෙහි ඔවුන් නාස්තිවෙති. මෙහි ඔවුන් නහිනවා ඇතැයි යෙහෝව්‍යා:වු මම කියමි” කියාය. මෝසෙස් ඇතුළුව මිසරයෙන් ආ ඒ සියලුම යුධකාර ජනයෝ ඔවුන්ගේ මලකඳන් වනාන්තරයෙහි වැටෙනතුරු සතළිස් අවුරුද්දක් මුලුල්ලේ වනයෙහි ඇවිදිනවා ඇතැයි කියා යෙහෝව්‍යා:ගේ කථිත්ම කියා තිබෙද්දී මෝසෙස් වනාන්තරයේදී මැරුණාය කීම මුසාවාදයක්ය කියා කිසි වකිතයක් නැතුව මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කියන්නේ කොහොමද? දැන් ඉතින් මෝසෙස් පමණක් නොව ඔහු සමග ආ සියලුම පිරිස වනාන්තරයේදීම කාලක්‍රියා කළ බව අපි බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කළාය. ඉන්තියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ දෙවෙනි කියමනට එනම් මෝසෙස් මෝවබ් රටේ බොහෝ කල් වාසය කොට එහිදී මැරුණාය, යන කියමනට උත්තර දෙන්නෙමි.

මේ කාරණය ගැණ අප මිත්‍ර පාදිලි උන්නාන්සේ තමාගේ වාසියට ජය කඩුවක් මෙන් සිතාගත එක්තරා බයිබල් පදයක් (එනම් ද්විතීය වාක්‍ය නම් පොතේ 34 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 5 වෙනි පදය) ඉදිරියට ගෙන සාකච්ඡා පෙතේ ඒ පදය මෙසේය. “යෙහෝව්‍යා වහන්සේ මෙහෙකරු වූ මෝසෙස් උන්වහන්සේ

කී ලෙස මෝව්බ්දේසයේදී නැසුනේය" යනුය. මේ බයිබල් පදයෙන් මෝසෙස් කවර ස්ථානයකදී මැරුණාද කියා කොහෙන්ම දැනගන්නට පුළුවන්කමක් නැත. යම් කිසි මනුෂ්‍යයෙක් කොළඹදී මැරුණාය කියා යමෙක් කී පමණකින් ඔහු කොළඹ කවර විටියක කෙබඳු ගේකදී කළුරිය කළාද කියා ඒ වචනයෙන් කොහෙන්ම දැනගන්නට පුළුවන්කමක් නැත. සමහරවිට ඔහු කොළඹ අවුත් යම් කිසි අප්‍රසිද්ධ ස්ථානයකදී මැරීයන්ට බැරි කමක් නැත. එසේම මෝසෙස් මෝව්බ්දේසයේදී නැසුනාය කී පමණින් ඔහු ඒ දේසයේදී කවර ස්ථානයකදී නැසුනාද කියා කොහෙන්ම දැනගන්නට පුළුවන්කමක් නැත. සමහර විට ඔහු ඒ දේසයට අයත් යම්කිසි අප්‍රසිද්ධ ස්ථානයකදී මැරීයන්ට බැරි කමක් නැත. ඉන්නිසා මේ කාරණය ගැන බයිබලය විශේෂයෙන්ම පරීක්ෂා කළ යුතුය. මෙන්න ඒ ගැන ද්විතීය වාක්‍ය නම් පොතේ 32 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 48 වෙනි පදේ පටන් 51 වෙනි පදය දක්වා සඳහන්ව තිබෙන අන්දම "එම දවසෙහි යෙහෝව්: වහන්සේ මෝසෙස්ට කථාකොට යෙරිබො ඉදිරියෙහි මෝව්බ්දේසයෙහි තිබෙන නොබෝයන අබාරිම් කන්දට ගොස් උරුමයක් පිණිස රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට මා විසින් දෙන කාන්තාන් දේසය බලා-පෙ-තෝ නඟින (ඒ) කන්දේදී මැරී තාගේ සහෝදරවූ ආරොන් හොර් කන්දේදී මැරී තමන් ජනයන්ට එකතු වූනාක් මෙන් තාගේ ජනයන්ට එකතුවන්නෙහිය" කියාය. මේ බයිබල් පදයෙන් පැහැදිලි වෙන්නේ මෝසෙස් මෝව්බ්දේසයට අයත් අබාරිම් කන්දේදී මැරුණු බවය. මේ අබාරිම් කන්ද වනාන්තරයක් බව යෝසුවාගේ පොතෙන් සහ යෙහෝව්:ගේ කීමෙනුත් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවේ.

ඒ මෙසේය-ඔවුන් විනාස වෙනතුරු සතලිස් අවුරුද්දක් වනයෙහි හැසුරුණෝය, යන යෝසුවාගේ පොතේ කියමනෙන්ද, ඔවුන්ගේ මලකඳන් වනාන්තරයෙහි දිරණතුරු සතලිස් අවුරුද්දක් වනයෙහි ඇවිදිනවා ඇත, යන යෙහෝව්:ගේ කීමෙන්ද ඔප්පුවේමය, ඒ අබාරිම් කන්ද වනාන්තරයක් නොවේ නම් යෝසුවා තමාගේ පොතේ, මෝසෙස් ඇතුළුව ඒ යුධකාර පිරිස විනාස වෙනතුරු සතලිස් අවුරුද්දක් වනාන්තරයෙහි හැසුරුණාය කියා සඳහන් කරන්නට කිසිම හේතුවක් නැත.

ඉන්නිසා යෝසුවාගේ පොතෙන් සහ යෙහෝව්:ගේ කීමෙනුත් ඒ අබාරිම් කන්ද වනාන්තරයක් බව ඔප්පුවනා සත්‍යකය. මෙසේ මෝසෙස් මෝව්බ්දේසයට අයත් වනාන්තරයෙහිවූ

අබාරිමිකන්දේදී නැසීගිය බව පැහැදිලිවූ සෙයින් මෝසෙස් මෝවබ් රටේ බොහෝ කල් වාසයකොට එහිදී මැරුණාය, යන අප මිත්‍ර පාදිලි උන්නාන්සේගේ මේ කීමට උත්තර දෙන්නෙමි.

මෝසෙස්ගේ සම්පූර්ණ වයස එකසිය විස්සක්ය. එයින් අසූ අවුරුද්දක් ගතවුනේ මිසරදේශයේදී සහ මිදියන්දේශයේදීය. ඉතුරු සතළිස් අවුරුද්ද ගතවුනේ වනාන්තරයෙහිදීය. ඉතින් මෝසෙස් මෝවබ් දේශයේ බොහෝකල් වාසයකළේ වනාන්තරයේ සිටිය හතළිස් අවුරුද්ද අතරතුරේදීද? නැතහොත් මිසරදේශයේ සහ මිදියන්දේශයේ සිටිය අසූඅවුරුද්ද අතර තුරේදීදැයි පැහැදිලිව පෙන්නුම් කළ යුතුය. වනාන්තරයේ සිටිය හතළිස් අවුරුද්ද අතරතුරේදීය කීවොත්, මෝසෙස් සහ ඔහු සමග ගිය සියලුම යුඩ පිරිස නැසීයනතුරු හතළිස් අවුරුද්දක් වනාන්තරයෙහි හැසුරුණාය, යන යෝසුවාගේ කීම සහ යෙහෝව්‍යාගේ කීමත් බොරු වන්නේය. මිසරදේශයේ සහ මිදියන් දේශයේ සිටිය අසූ අවුරුද්ද අතරතුරේදීය කීවොත්, රතුමුහුදෙන් එතර වෙන්ටත් මත්තෙන් මෝසෙස් මෝවබ් දේශයේ සිටියාය කීම, මුහුදෙන් එතර යන්ටත් මත්තෙන් එංගලන්තයේ සිටියාය කියන්නාක් මෙන් අමූලික පල්බොරුවක්ය.

තවද, මිසරයෙන් ආ ඒ යුඩකාර පිරිස 38 අවුරුද්දක් අතර තුරේදී වනාන්තර යෙහි නැසීගියාය, ඉදිරියට කිබුනු අවුරුද්ද අතරතුරේදී මෝසෙස් මෝවබ් දේශයේ වාසය කළාය කියා උත්තර දුන්නොත් ඒ යුඩකාර පිරිස සම්පූර්ණයෙන් නැසීයනතුරු සතළිස් අවුරුද්දක් වනාන්තරයෙහි හැසුරුණාය, යන යෝසුවාගේ සහ යෙහෝව්‍යාගේ කීමත් සම්පූර්ණයෙන් බොරු වන්නේය.

මේ අවුල බේරන්ට මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ උගත්කම මිදිය. ඉන්නියා ලෝඩ් බ්‍රිෂොප් කැඳවාගෙන ආවොත් හොඳයි කියා මට කල්පනා වෙනවාය. ලෝඩ් බ්‍රිෂොප් තබා සත්ත පාප් ආවත් මේ අවුල කිසිකලක බේරෙන්නේ නැත. එම නිසා මෝසෙස් මෝවබ් දේශයේ බොහෝකල් සිටියාය කීම බයිබලයට හාත්පසින්ම විරුඩවූ අමූලික පල් බොරුවක්බව දන් මේ පිරිසට පෙන්නා දුන් බැවින් මෙතැන් සිට මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ තුන්වෙනි කීමට පිළිතුරු දෙන්නෙමි. තුන් වෙනුව මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කියන්නේ, ගණන් කපාව නම් පොතේ 15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ සඳහන්ව තිබෙන කරුණු මෝසෙස් පොතක සටහන්කර ලිවේ පසුකරගණ ආ වනාන්තර එකකදීවත් නොව මෝවබ් දේශයේදීමට අනුමාන නැත, කියාය. නුමුත් මේ කාරණය මේ උගත් පාදිලි උන්නාන්සේට බයිබල් පොතේ කිසිම පද පරිච්ඡේදයකින් පෙන්නුම් කරන්ට

නුපුළුවන් විය. බයිබලයෙන් ඔප්පුකරන්නට බැරි කාරණා අතින් මිටින් දගණ කීවාට පණ්ඩිත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැත. ඉන්නිසා හපතා නම් ඒ බව බයිබලයේ යම්කිසි පදයකින් පෙන්නුම් කළ යුතුය. ඉන්නිසා මේ පෘථිලි උන්නාන්සේ විසින් මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට දෙවිධියකින් දුන්නාවූ උත්තර භාක්ෂසින්ම නිෂ්ඵල බවක් ඒ ප්‍රශ්නය වඩ වඩා ස්ථිරවූ බවත් දැන් මේ පිරිසට තේරුම් ගියාට අනුමාන නැත.

මිසරදේශයේ සිට ආ දවසේ පටන් ජීවිතාන්තය දක්වා වනාන්තරයේම සිට එහිම නැසී ගියා වූ මෝසෙස්ට, ඒ 32 වෙනි පදයේ සඳහන්ව තිබෙන “වනාන්තරයේ සිටිද්දී” යන වචනය නොහොක් ගණන් කථාව නම් පොත කවරකාලේවත් ලියන්නට බැරි බව ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රානුකූලව සහ ව්‍යවහාරානුකූලවත් අප පැහැදිලිව ඔප්පුකළා ඇත. වනාන්තරයේ ඉදගනම “වනාන්තරයේ සිටිද්දී” කියා ලියන සිරිතක් හෝ එසේ ලියන්නට පුළුවන් ව්‍යාකරණ රීතියක් හෝ මේ ලෝකයෙහි ඇත්තේ නැතිනිසා ඒ ගණන් කථාව නම් පොත මෝසෙස් විසින් කවර කාලේදීවත් ලිවේ නැති බවක් ඔහුගේ මරණයෙන් පසු හෙවත් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අහස්ව ගියායින් පසු මැත භාගයකදී හිල්කියා ආදීන් විසින් රහසක් ලියාගත් වංචා පොතක් බවත් දැන් අපි ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු කළා ඇත. මෙසේ මේ කාරණය රෙපරමාදු කාරයන්ගේ බයිබලයෙන් පමණක් නොව රෝමානු කාරයන්ගේ බයිබලයෙන්ද ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු කරන්නට පුළුවන. දැනට තිබෙන මේ බයිබලය මෝසෙස් විසින් ලියාපු එකක් නොවන බවත්, ඔහු විසින් ලියා වූ යම්කිසි බයිබලයක් තිබුණා නම් එය ක්‍රිස්තුස් උපදින්නටත් මත්තෙන් බැබිලෝනියන්වරු විසින් පල්ලියක් සම්භ සම්පූර්ණයෙන්ම පුළුස්සා දමූ බවත් ඔවුන්ගේ බයිබලයෙහි ඇස්දුස්ගේ පොතේ 14 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 21 වෙනි පදයෙන් පැහැදිලිව ඔප්පු වේ. ඒ මෙසේය. “ඔබවහන්සේගේ (එනම් යෙහෝව්හේ) මුළු පනත් පොත (එනම් සම්පූර්ණ බයිබලය) පුළුස්සා දමුවේය” කියාය. දැන් ඉතින් අපේ කීම රෝමානු කාරයන්ගේ බයිබලයෙන් පවා ඔප්පු වූණා සත්තකය. ඉන්නිසා බයිබලය මෝසෙස් විසින් නොලිව් බවත් රහසෙන් ලියාගත් වංචා පොතක් බවත් ඔප්පු වෙනවා හා සමගම මුලුක්‍රිස්තියානි ආගම අමුලික පල් බොරුවක් බව ඔප්පු වී ඉවරය. එම නිසා අසත්‍ය වූ ක්‍රිස්තියානි ආගම අත්හැර දමා ඒකාන්ත සත්‍ය වූ බ්‍රහ්මගම අදහා ගැණීම අප මිත්‍ර ක්‍රිස්තියානික ජීවිතට සැහේමය; ඉන්නිසා මෙතැන් පටන් තුන්ලෝකාග්‍ර වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උත්තමකම ඔප්පු කිරීමට සැහෙන්නාවූ වැදගත් කාරණා අතරෙන් සැලසියක් ගෙනහැර දක්වමි.

මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන් විසින් එය මනාකොට ඇසිය යුතුය. රන් රිදී බඩු මිලේට ගන්නාවූ කෙනෙක් ඇත්නම් ඔහු ඒ රන් රිදී වල හොඳ නොහොඳ දෑන ගැණීමට සමර්ථයෙක් නොවේනම් සාමාන්‍යකාරයෙකුට එනම් රත්න වැඩකාරයෙකුට ඒ බඩු පළමු කොට පෙන්නා ඒවායේ වටිනාකම දැනගණ එපමණ මිළදී ගන්නේය. එසේ කරන්නේ රන් රිදී බඩුවල හරිවටිනාකම හොඳාකාර නොදන්න නිසා එයින් අලාභයක් පැමිණේදෝ යන හයිත්ය. මෙසේ සාමාන්‍ය මුදලක් ගැන මෙපමණ ප්‍රවේශමකින් ක්‍රියා කරණවානම්, වටිනාකමේ ප්‍රමාණය නියම කරන්ට බැරවූ ආත්මය හෙවත් ප්‍රාණයට සුභසිඬි කර ගැණීම කරන්නාවූ යම් ක්‍රියාවක් ඇත්නම් ඒ ක්‍රියාව ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කරන්ට යුතුය. ආත්ම ගැලවීමට හෙවත් පරලොව සුභසිඬිකර ගැණීමට කරණ එකම ක්‍රියාව නම් සැබැවූ ආගමක් සොයාගන ඒ ආගම ඇදහීමය, සැබැවූ ආගමක් අදහා මිස වෙන මොනායම් දෙයක් කරලාවත් පරලොව සුභ සිඬිකරගැණීම පුළුවන් නැත. එමනිසා සැබැවූ ආගමක් සොයා ගැණීම අප සියල්ලටම යුතු වූ වැඩක්ය. දන්නා අයවලුන් ලවා තක්සේරුකරවා රත්න බඩු මිලේට ගන්නවා වගේම ආගම්වල සත්‍යාසත්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීමට පළමුකොට පණ්ඩිතයන්ට භාරකිරීම යුතුය. පුරාණ සිටිය සෘෂිවරයන් වහන්සේලා නම් මහපොළොව හා සමාන විශාල ප්‍රඥාවකින් යුක්ත වූ සියලු ලෝකයා විසින් ගරුකටයුතු වූ සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළ වරට පැමිණියාවූ උත්තමයන් වහන්සේලාය. ඒ උත්තමයන් වහන්සේලාගේ යටිපතුලෙහි තැවුරුණු ධූලි ඇටයකට සමකරන්ට පුළුවන් පණ්ඩිතයෙක් දනට ලෝකයේ ඇත්තේ නැත. එම නිසා දැන් සිටින පණ්ඩිතයන් ලවා ආගම්වල සත්‍යාසත්‍යතාවය පරීක්ෂා කරවීමට වඩා පුරාණ සිටිය සෘෂි වහන්සේලා දනට ලෝකයේ ජීවත්ව නැති නමුත් උත්තමයන් වහන්සේලා විසින් කරපු පොත්වලින් පරීක්ෂා කිරීම යුතුය.

පුරාණ සිටිය සෘෂිවහන්සේලා එයින් ලෝකයාට හිත වැඩ පිණිස උපදවා තිබෙන්නාවූ චෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රය ආදී ශාස්ත්‍ර පොත්වල යම් ආගමක් සැබැබවට එම සෘෂිවරයන් වහන්සේලා විසින් ඒත්තු අරගණ තිබෙනවා පෙනෙනම්, ඒ ආගම සැබැවූ ආගමක් වෙන්ට ඕනෑය. එසේම තර්කශාස්ත්‍රය නීතිශාස්ත්‍රය ආදී මාහැඟි ශාස්ත්‍ර පොත් වලින්ද, ශාස්ත්‍රකාරක පෞරාණික ශ්‍රේෂ්ඨ පඩිවරයන්ගේ පණ්ඩිත වාක්‍ය වලින්ද, යම් ආගමක් සැබැබව පෙනෙන්නට තිබේ නම් ඒ ආගම ඒකාන්ත සත්‍යාගමක් වෙන්ට ඕනෑය. සෘෂිවරයෝ නම් මහා සමුද්‍රයට බදු ගාමිභිවූ ප්‍රඥාවකින් යුක්ත ඇත්තෝය. එබඳු උත්තමයෝ බොරු ආගමක් සැබෑය කියා පිළිගන්නේ නැත. පුරාණ

සෘෂිවරයන් විසින් බුඩාගම සැබෑවූ ආගමක් බවට පිළිතුරුගෙන තිබේ. ඒ බව එම සෘෂිත්වහන්සේලාගේ කියමන් වලින් ඔප්පු කරමි. එය මනාකොට අසන්වා, ව්‍යාසසෘෂියා විසින් කරණලද ව්‍යාසකරයෙහි.

**යඤානචේක්ෂුසාමාප්ත, මටේසවපිවිද්‍යාතෙ
හස්තස්ථානභවෙත්කාසර්වියංසොගතංපදං.**

මෙහි අභිප්‍රාචනම් අනර් කිරීමට ඇති උත්සාහය හොඳ කිරීමටත් ඇත්නම් සියල්ලන්ට හිතවූ සියලු ලොවට නායකවූ සච්ඡ පදවිය කාගේ අතට නොලැබෙන්නේද? ලැබෙන්නේමය, යනු අභිප්‍රාචයි. සියල්ලන්ට හිතවූ සච්ඡ පදවියක් ඇති නිසාම "සර්වියං සවිගතංපදං" කියා මේ ශ්ලෝකයෙහි අන්තිම පදයෙන් බුදුන්ගේ උත්තමකම ප්‍රකාශකළ බව පෙනෙයි, ව්‍යාස සෘෂිවරයන් වහන්සේනම් සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණ අනන්ත පණ්ඩිතයන්ගෙන් ප්‍රශංසා ලබාගත සිටියාවූ ශාස්ත්‍රකාරක උත්තමයෙක්ය. බුදුරජාණන්වහන්සේ සියලු ලොවට නායකවූ සියල්ල දනගත්තාවූ උත්තමයෙක් බව එම ව්‍යාස සෘෂිත් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කර තිබෙන මේ ආදී කියමන් වලින් පෙනෙයි. එම නිසා පුරාණ සෘෂිවරයන් ගියමග යාම සියල්ලටම යුතුය. සච්ඡයන් වහන්සේගේ එබඳු ගුණයක් නැත්නම් ව්‍යාසාදී සෘෂිවරයෝ උන්වහන්සේ ලෝකොත්තමයෙක් කොට පිළිගන්නේ නැත. එම නිසා අප වැනි අය උන්වහන්සේගේ සරණ යන එක සුදුමයක් නොවේය. තවද වෙදකාරක ප්‍රධාන පණ්ඩිතොත්තමයෙක්වූ ධනවත්තරි මහර්ෂිත්වහන්සේ විසින් සුශ්‍රැතයෙහි.

**විෂමමනොපවාරණ, කම්භිශ්ව පුරාකෘතෙ:
අනිත්‍යත්වාචචස්ත්තුනාං, ජීවිතං නිධනං චූෂේත්.**

මෙහි අදහස නම්, විසමවූ හැසිරීමෙන්ද, පෙර කළාවූ කම් යන්ගේ බලයෙන්ද, අනිත්‍ය ස්වභාව හෙයින්ද සත්වයන්ගේ ජීවිතය විනාශයට යන්නේය, යන අදහසයි ධනවත්තරි මහර්ෂිත් වහන්සේ විසින් කියා තිබෙන මේ ආදී කියමන් වලින් ඔප්පු වෙන්නේ සච්ඡයන් වහන්සේගේ කම්ය පිළිබඳ ධර්මය ඒකාන්ත සත්‍යධර්මයක් බවයි. උන්වහන්සේ විසින් වදළ කම්ය පිළිබඳ ධර්මයෙහි සත්‍යතාවය ගැණ මේ ආදී සෘෂිවරයෝ පවා සාක්ෂිකාරයෝව සිටිනවාය. තවද නාගර්ජුන කියා පුරාණ පණ්ඩිතොත්තම සෘෂිවරයෙක් සිටියාය. ඔහු

විසින් කරුණ ලද රාජතර්කිනීය, කියන පොතේ පවා උන්-
වහන්සේගේ උත්තමකම ප්‍රකාශ කොට තිබෙනවාය. ඒ පොත
කළ නාගාර්ජුන, කියන සාම්බරයා ලෝකයෙහි සිටිය ප්‍රධාන
රස සාමින්නගෙන් පස්වෙනි සාමියාය. ඒ බව රසකල්පදාමය,
කියන මාහැඟි පොතෙන් පෙනෙයි, ඒ මෙසේය.

ව්‍යාලාවාය්ශ්වන්ද්‍රසේනා, සුධිර්ණණරවාහනා:

නාගාර්ජුනෝ රත්නශ්‍රෝමො, සාරානන්ද්‍රය සොදනා:

යනමෙහි නාගාර්ජුන කීවේ එම සාමින්නවහන්සේටය. එම
සාමින්නවහන්සේ අභසින් යන ඉර්ධි ඇත්තාවූ රසසුචික දෙකක්
උපදවාපු කෙනෙක්ය. ඒ බව රසශාස්ත්‍රයෙහි පොත්වල
පෙනෙයි. එබඳු උත්තම සාම්බරයා විසින් කරන ලද රාජ-
තර්කිනීයෙහි “සධහිත්වංනසංසයි” කියා බුදුන්ගේ ඡට්ඨකම්
ඥානයට උන්වහන්සේ සැක කරන්නේ නැත කියා තිබෙයි.
මෙබඳු මහෝත්තමයෝ බුදුන්ගේ සඵඥාඥානයට සැක
කරන්නේ නැත කියා මාහැඟි ශාස්ත්‍ර පොත්වල තිබෙන්නේ වී
නමුත් උන්වහන්සේලාගේ යටි පතුලේ තැවරුණු බුද්ධි ඇටයක්
පමණට සමකරන්ට නුපුළුවන්වූ ලාමක පුද්ගලයන් සඵඥයන්
වහන්සේ ගැණ යම් සැකයක් කරණවා නම් එය භායොනාත්-
පාදනයට කරුණක්ය. වෛද්‍යශාස්ත්‍රය වනාහි ලෝකයාට
කරුණාවෙන් පුරාණ සාම්බරයන් විසින් උපදවාපු ශාස්ත්‍රයක්ය.
එම ශාස්ත්‍රයෙහි පවා බුඩාගමේ උතුම්කම සඳහන් වෙයි. හේ
කෙසේද, කීර්ති ශ්‍රී මහරජ මේ රටේ රජ කරණ කාලේදී දඹදිවින්
මේ රටට ගෙනාවා වූ මාහැඟි වෙද පොතක් දැනට ප්‍රකාශව
තිබෙයි. එම පොත වෛද්‍යශාස්ත්‍රයට අයිති සාමි භාමිනේ
බොහෝ පොත් බලා සාරවත් ඖෂධයෝගයන් එකතු කොට
සාද තිබෙන මාහැඟි පොතක්ය. ඒ පොත බුඩාගමිකාරයෙක්
විසින් සාද නැති බව එම පොතේ මුල ශ්ලෝකයෙන් පෙනෙයි.
හෙමෙප්ප් කල්පයයි ව්‍යාවහාරවූ එම පොතේ මුල “ගජවදන
මච්ඡිතං තික්ෂණඅභිෂ්ටං ත්‍රිනෙත්‍රං” යන්නෙන් ගණ දෙවියන්ට
පළමු කොට නමස්කාරකොට පොත කර තිබේ, එසේ වුවත්
පුරාණ සාමි වාක්‍යවල තිබුණු බෙහෙත් ශ්ලෝක එලෙසම
එම පොතට එකතු කොට තිබෙන හෙයින් බුඩාගමේ උතුම්කම
ඒවායින් පවා පෙනෙයි.

පිප්පලිවාසවිනිතකොසධං ධන්වයාසසතිත්‍රතංපය:

පිත්තකාශවිසමප්වරංජයෙන්, පාතිදුබ්බිවගොගතාගමං.

තිප්පිලි, වංඤාපල, බුදු, ඉඟුරු, කසාබිලියා යන මෙයින් කරණ ලද කසායෙන් පිත්ත කසායද විශම උණද නැති කරන්නේය. කෙසේ නැති කරන්නේදයත් සංසාරදුක බුඩාගමෙන් නැතිකරන්නාක් මෙන්ය යනු අභිප්‍රාචයි. සංසාර දුක බුඩාගම අදහා නැති කරන්නාක්මෙන්, මේ කසායෙන් පිතෙන් උපදිනලද කාශයද විසම උණද නැති කරන්නේය, යනුයි. මේ අන්දමේ ශාස්ත්‍රකාරක උත්තමයෝ පවා බුඩාගම උතුම් ආගමක් කොට පිළි අරගණ තිබෙයි. තවද ජ්‍යොතිශ්-ශාස්ත්‍රය මාහැඟි උත්තම ශාස්ත්‍රයක්ය. එම ශාස්ත්‍රය හරියාකාර උගත් අයට නෂ්ටකේන්දර ගර්භකේන්දර සාදන්ට පුළුවන. ආයුර්ද ගණිතයෙන් ආයුෂ ප්‍රමාණය හරියාකාර කියන්ට පුළුවන. මේ ඇර යමෙකුගේ කේන්ද්‍රය බලා ඔහුට වත්නාබු සියලු හොඳ නොහොඳ කියන්ට පුළුවන්වා පමණක් නොව කේන්ද්‍ර බැලීමෙන් පුළුචාතියද ඒ ජාතියේදී කළාවු සුවරිත දුශ්චරිත දෙකද මත්තට උපදින ජාතියද කියන්ට නුපුළුවන. ඒ බව ඔප්පු කිරීම පිණිස මදක් කාරණා කියමි. “පුත්‍රාදිත්‍ය සචලග්න ජමමායතේ ආදිත්‍යභවනෙපඤ්ඤා, මාතෘඝාතපරාථිවොර ක්‍රතමුත් පාදෙව පුළුචිතිරෙ” යන මේ ශ්ලෝක පාදයෙහි කී අන්දමට යමෙක් උපන් කේන්ද්‍රයෙහි ග්‍රහයෝ සිටියොත් ඔහු පුළුචාතියේදී මවු මරා අනුන් සතු වස්තුව හොරකම් කර තරකයෙහි ඉපිදිසිට එයින් වුතව මේ මිනිස් ලොව උපන්නේය කියාද, “ජාතස්‍ය රොරෙපුතා:” කියා එම ශ්ලෝකයෙහි අන්තිම පාදයෙන් පෙන හෙයින්, මේ ආත්මේදී එලෙසම පවකොට රචරව නම් සතර වෙනි මහතරකයෙහි උපදින්නේය, කියාද පෙන හෙයින් පුළුචාතියක් ඇති බව මෙබඳු උත්තම ශාස්ත්‍ර වලින් පවා පෙනෙයි. සථිඤ්‍යත්වභත්තේශේ දේශනාවේ තිබෙන සත්‍යකම මේ ආදී අනන්ත කාරණා වලින් ඔප්පුවෙයි. එසේම දිව්‍ය ලෝකයෙන් වුතව මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපදින බවද, පිතාලෝකයෙන් හෙවත් බ්‍රහ්මලෝකයෙන් වුතව මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපදින බවද, තිරිසන් යෝනියෙන් වුතව මනුෂ්‍ය ජන්මයෙහි උපදින බවද, තිරියෙන් හෙවත් තරකාදියෙන් වුතව මනුෂ්‍යලෝකයේ උපදින බවද, එම ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රයෙන්ම ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය,

ඉරුරුබුපති ඉක්‍රො, සුයාභි හොමො යමඤ්ඤා

විබුධ පිතාතිරශ්වො, භාරකියං ශ්වකුයනු:

දිනකර ශශි වියාදිස්ඨි තත්‍රාං ගතාථා:

පුච්ච සමතිකාස්ථා ස්තූඨග හ්‍රාසාදනුකෙ,

තවද, උත්තතාදි සියලු දුක්තැත්තාවු සදකාලික සැප ඇත්තාවු උතුම්බු අමාත මහානිවාණය තිබෙන බවද, එම ජ්‍යොතිශ් ශාස්ත්‍රයෙන්ම ඔප්පුවේ ඒ මෙසේය—

භක්වාක්ෂ්ටම් කණ්ඩකගො, ගුරු රුවමොහිවති මිනලත්තෙවා
ශෙෂෙර බලෙර්ජ්ජන්මනි. මරණෙවා මොක්ෂගති මාහු:

තවද, නෛයායික තර්කශාස්ත්‍රය වනාහි වන්දු රාජසිංහාදී
ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිතයන් විසින් උතුම්කොට සලකන ලද මාහැඟි
ශාස්ත්‍රයක්ය. එම ශාස්ත්‍රයෙහි, “ජීවංප්‍රතිශරීරංහින්තො” යනාදි
යෙන් ආත්මය තෙම ගරීරයක් පාසා බිඳෙමින් (පටන් ගැනීමේ
මුල්වූ කොතක් නොමැතිව) අනිත්‍යස්වභාවයෙන් යුක්තව
පවතින බව ප්‍රකාශව තිබෙන හෙයින් සඵඤ්ඤා දේශනාවේ සත්‍ය-
තාවය තර්කශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවෙනවාය. එසේම යම්
මනුෂ්‍යයෙකුගේ පුළුඟවයේදී කරණ ලද මහත්වූ කුසල කම්
ඇත්තේ වෙනම්, ඕනට භයානකවූ වනාන්තරය ප්‍රධාන නුවරක්
මෙන් වේය කියාද, සියළු ජනයා මිත්‍ර බවට පැමිණෙය කියාද
සියළු භූමිය සත්රුවනින් පිරුණු භූමියක් වේය කියාද නීති
ශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවේ ඒ මෙසේය,

හිමං වතං භවති තසා පුරං ප්‍රධාන,
සථොජනා සුජනතා මුපයන්ති තසා
කාක්ස්නාවගුර් භවතියන්තිධි රත්තපුර්ණා
යසාස්ති පුළුසුකාතං විපුලං තරාණං.

මේ ආදී උත්තම ශාස්ත්‍රවලින් සඵඤ්ඤා වහන්සේගේ
දේශනාවේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවා පමණක් නොව විෂ්ණු
භක්තික මිත්‍යාදෘෂ්ටිත්ගේ කියමන්වලින් ඒ බව ඔප්පුවෙනවාය.
ඒ මෙසේය.

පුනරපි මරණං පුනරපි ජනනං
පුනරපි ජනනීස් රෙසයනං
ඉහසංසාරෙ බහුදුස්තාරෙ
කාපයාපරෙ පාති මූරාරෙ

මෙහි අදහස නම්, සත්වයා නැවත නැවත ඉපදීමට සහ
මරණයට පැමිණෙන බවත්, එසේ ඉපද නැසීමෙන් යුත් අනාදිමත්
සසර බොහෝ දුක් සහිත බවත්ය. මේ කියමනෙන්ද “අනම්-
තග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො පුබ්බාකොට්ඨ පන නපඤ්ඤායති”
යන සඵඤ්ඤා දේශනාවේ සත්‍යතාවය වඩවඩා ඔප්පුවෙනවාය.
තවද ශ්‍රී කාලිදාස පණ්ඩිත විසින් රසුඩංග මහා කාව්‍යයෙහි දක්වා
තිබෙන කියමන් වලින්ද උත්වහන්සේගේ දේශනාවේ තිබෙන
සත්‍යකම ප්‍රකාශ වෙනවාය. ඒ මෙසේය.

**ලොකාත්තර ශුඛං පුණං, තපොදන සමුද්භවම
සත්තතිං සුඛවංශාති, පරත්‍යාභවගම්මණං.**

මෙහි අදහස නම්, දන්දීමාදියෙන් උපදවන ලද කුසලකම්ය පරලෙවිහි පමණක් සැප සිඬකෙරෙයි, පිරිසිදු වංශයෙහිවූ දරු මුතුබුරු පරම්පරාව මෙලෝ පරලෝ දෙක්හිම සැප පිණිස වන්නේය යනුයි. මෙයින්ද උන්වහන්සේගේ ශ්‍රීමුඛ දේශනාවේ සත්‍යතාවය හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වෙනවාය. එසේම ශ්‍රී සිත්ලනමිශ්‍රාචාර්යවරයා විසින් ශාන්ති ශතකයෙහි දක්වා තිබෙන කියමන් වලින්ද, උන්වහන්සේගේ දේශනාවේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවාය. ඒ මෙසේය.

**ආකාශමුත්පත්තු ගවිෂතු වාදිගන්තං
අම්භොතිධිං විශතුතිෂ්ඨිතුචා යථස්වං.
ජන්මාන්තරාර්ථික ශුභාශුභකුන්තරාණං
ශායෙවනතා ජතිකම් ඵලානුබන්ධං**

මෙහි අදහස නම්, මනුෂ්‍යයාගේ පුළුපාතියෙහි රැස්කරන ලද කුශලාකුශලකම් ඇත්තේවිනම් අහසට පැනනැගේ හෝ වේද, කැමති දිශාවකට ගියේ හෝ වේද, මහමුහුදෙහි ගිව්නේ හෝ වේද, කැමති පරිද්දෙකින් සිටියේ හෝ වේද, ඒ කම් ඵලයන්ගේ පසුපස්සෙහි ලුහුබැඳ යාම ඡායාවක් මෙන් අත් නොහරින්නේය යනුයි. මේ පණ්ඩිත වාක්‍යයෙන්ද “ඡායාව අනපායීනී” යනාදී සර්ව දේශනාවේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවාය. මෙසේ පෙරදිග ශාස්ත්‍රඥ පඬිවරයන්ගේ වාක්‍යවලින් සහ මාතෘග්‍රී ශාස්ත්‍රවලින්ද, ව්‍යාසාදී උත්තම සෘෂිවරයන් වහන්සේලාගේ කියමන් වලින්ද, බුඩාගමේ සත්‍යතාවය ඔප්පු වෙනවා පමණක් නොව බටහිර දේශවාසී පණ්ඩිත ශිරෝමණි-භූත ප්‍රාඥයින්ගේ පණ්ඩිත වාක්‍ය වලින්ද බුඩාගමේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවාය. ඒ මෙසේය. “සෑමකල්හිම මනුෂ්‍ය වර්ගයා උන්නාහ, මනුෂ්‍යයාගේ පටන්ගැන්මක් නැත්තේය” යන පතාගොරස් නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, එක් දර්ශණ රූපියෙක් අන්‍ය දර්ශණ රූපියෙකුගේ ප්‍රත්‍යයක් ලෙස ද්‍රව්‍ය විද්‍යාවේදී නැණවතාට මනාකොට වෙන්කර දැනගන්ට පුළුවන. සුවර්ත දුශ්චරිතවලදීත් ඒක එසේමය” කෙළවරක් නැති ලෝක සවිභාවය බිඳනොහැකි දන්වැල් නැමති පිළිවෙළකින් එහි මාගිය අන් දිශාවකට හරවන්ට නොහැකි කොට බැඳීගෙනයේ, යන සැනේකා නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, “ද්‍රව්‍යලෝකය අනන්තයි, සදකාලිකයි, නොතිබුණාවූ යමකින් ලෝකයේ පැවැත්ම ගෙන නුදුන්නේය, යන ජලේටෝ නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද” “ලෝකය දෙව්කෙනෙක් විසින්වත් මනුෂ්‍යයෙක්

විසින්වත් නොසාදන (නොමවන) ලදී. එය යුක්ත ප්‍රකාර-
යෙන්ම නිරන්තරව පැවැත්තාවූද, අනාගතයෙහිත් පවතින්නාවූද,
අනන්තවූ ද්‍රව්‍යාන්විත පැවැත්මක්ය” යන හැරුක්ලිටස් නම්
පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, “අනන්තවූ යමක මුල් පැණවීමක්
නොහොත් පටන්ගැන්මක් තිබෙන්නට නොහැක්කේය, අනන්ත
සංඛ්‍යාවයාගේ පිළිවෙළින් වෙනස්වූ කිසි ක්‍රියාවක් සිදුවෙන්නට
නොහැක්කේය, දැනට පවතින සංඛ්‍යාවය නොහොත් පටිපාටිය
සදකාලිකවූ පැවැත්මක් විය යුතුයි. නිරන්තරයෙන් රූපින්
විපර්යාස කරවන්නාවූ ඒ සංඛ්‍යාවය, අත්‍යසංඛ්‍යාවයකට නො-
පැමිණ පවත්නා හෙයින් සදකාලිකමවේ” යන ඇපිකිඩුරස්
නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, ලොකසංඛ්‍යාව නොහොත්
පරම්පරාව සදකාලිකයි, පටන්ගැන්මක් නැත්තේය” යන
ඩැමෝක්‍රීටස් නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, “සකල සංඛ්‍යාවය
නොහොත් පැවැත්ම සදකාලිකම වියයුතුය. යන එම
පඬිවරයාගේම වාක්‍යයෙන්ද” “අනන්තයාගේ සංඛ්‍යාව නො-
දැනුම්කම නිසාම මනුෂ්‍යයෝ නොයෙක් වැරදිවලට සහ හිතේ
වංචල භාවයටද, වැටෙත් සුවරිත ධර්මයාගේ මනා අවබෝධයට
ප්‍රතිවිරුද්ධව සිතන්නෙකුට නොහොත් සිතිවිල්ලෙන් ඇතිකරගත්
දෙව්කෙනෙකුට ලෝකය යටහත් කරන්නට නුපුළුවන. නොවිය
හැකි දෙයක් විය හැකිවන්නට නුපුළුවන. මෝහය තෙමේ
මේ ප්‍රත්‍යක්ෂ සත්‍යතාවය මනුෂ්‍යයන්ට නොවැටහෙන ලෙස
තබයි” යන සිසිරෝ නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, “දැනට
පවතින සංඛ්‍යාවධර්ම සංඛ්‍යාත ලෝකය සදකාලිකයි, සියලු
රූපධර්මවලින් හා පැවැත්මෙන්ද ද්‍රව්‍ය වෙන්කළ නොහැකියි”
යන ඇරිස්ටෝටල් නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, “අනන්තවූ
සංඛ්‍යාවධර්මයාගේ පටිපාටියට අනුකූල වස්තු සංඛ්‍යාවයෙන්ම
විනාශවෙති. එසේම එවැනි වස්තු සංඛ්‍යාවයෙන්ම භටගණි.
පරම්පරා නමැති-ජලධාරාව එහි කෙළවරක් නැති මාගියේ
ධාවනය කරයි” යන ඇන්ටෝ නයිනස් නම් පඬිවරයාගේ
වාක්‍යයෙන්ද යනාදී අපරදිග දේශවාසී ශ්‍රේෂ්ඨ පඬිවරයන්ගේ
වාක්‍යවලින්ද බුද්ධාගමේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවාය. මේ ආදී
අනන්ත කාරණාවලින් සම්ඥයන්වහන්සේගේ දේශනාවේ
තිබෙන සත්‍යකම ඔප්පුවෙයි. එමනිසා බුද්ධාගම ඒකාන්ත
සත්‍යවූ ආගම වන්නේය. ව්‍යාසාදී උත්තම ශාස්ත්‍රීවරයන් විසින්
කළාවූ ආගමක් වන්නේය. වෛද්‍යශාස්ත්‍රය ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රය
තර්කශාස්ත්‍රය නීති ශාස්ත්‍රය, යනාදී උත්තම ශාස්ත්‍රවලින්ද

පෙරදිග අපරදිගදේශවාසී ශ්‍රේෂ්ඨ පඩිවරුන්ගේ වාක්‍යවලින්ද සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙන්නාවූ එකම සැබෑවූ ආගම නම් බුද්ධාගම වන්නේය, ක්‍රිස්තියානි ආගම ගැන මෙබඳු වැදගත් කිසිම සාක්ෂියක් නැත, ඉන්තියා ක්‍රිස්තියානි ආගම ඒකාන්ත අසත්‍යවූ පල් බොරුවක් වන්නේය. එය දුරින්ම දුරු කටයුත්තේය, ඒකාන්ත සත්‍යවූ බුද්ධාගම සියල්ලන් විසින් අදහා ගත යුත්තේය. එසේ සත්‍යාගම අදහා ගැනීමෙන් සතර අසා දුකින් මිදී දෙව මිනිස් සැප අවසන් කොට ඇති අපරාමර සංඛ්‍යාත අමෘත මහා නිව්‍යාණ සම්පත් ලබා ගතයුත්තේය. (කියා මොහොට්ටිවත්තේ ජනානාඤ්ඤා ස්වාමීන් වහන්සේගේ කථාව අවසාන කරන්ට යෙදුනාය.)

නිමි.